

1729

[Rolevinck, Wernerus].

Fasciulus temporum omnes an-
tiquorum cronicas complectens.

Venetis. - E. Ratdolt.

1484

Desgl. A Sign. Res. 25 de
Incommables.

Restaurado en 2002

Inc. 25

1870

1870

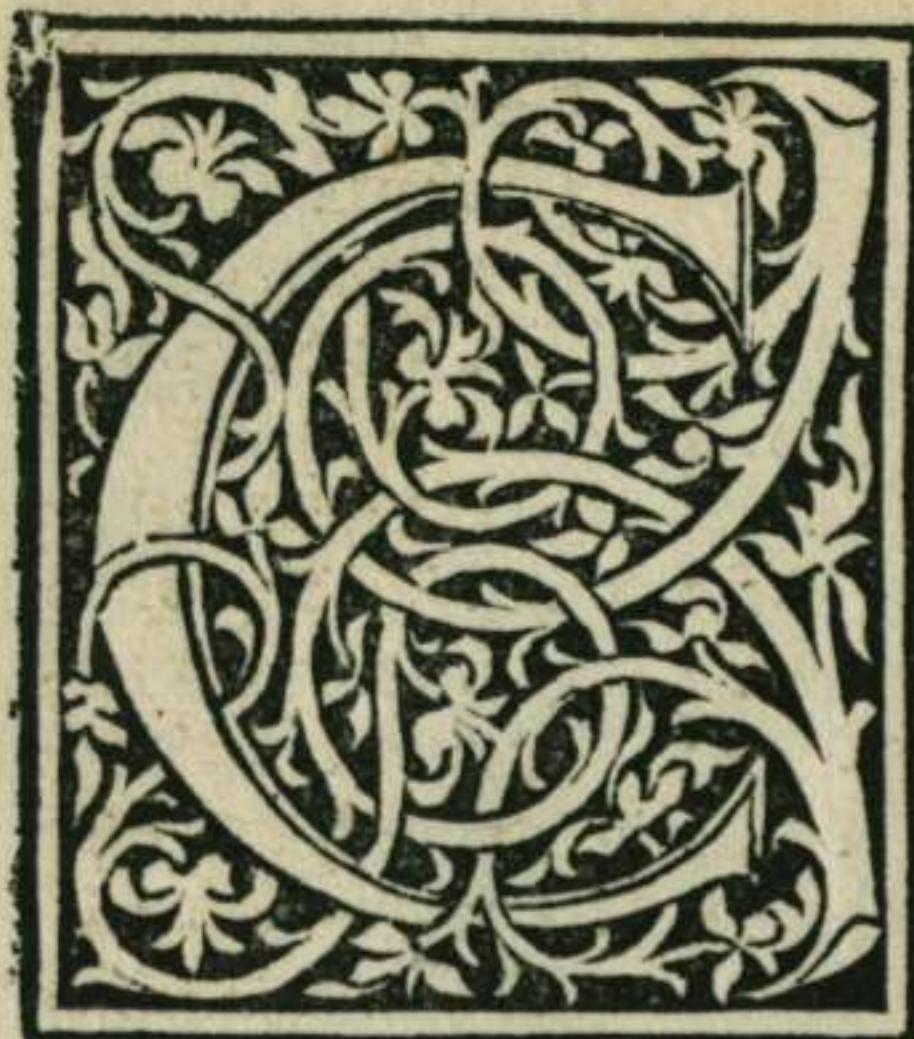
1870

Nicolao Mocenico Magnifico. D. francisci
patricio veneto Erardus ratdolt. Salutē.

Digitavi sepius Nicolae magnifice: et in litterarū studijs eminentissime: Quo tandē munere p nostra iam inueterata amicitia te donare possem. Quaevisq; diu rem: quae nō foret aspernanda: et tuae imense doctrinae nō impar et condigna esse videretur: Consideransq; et animo vertens. Uiro patricio rem nullam eque conducibile fore: ac historie ipsius verā agnitionē: utpote quae vitae nostrae sit magistra: veritatis lux: temporū ministra: et quae nos deniq; a mortalitatis iniuria vindicet. statui impresentia cū temporū fasciculū quē ter solus ego his in partibus italię impositis ordine suo figuris et signis ante hac impressi cura et opa diligentiori imprimendū sumpserim: opus ipsum laboresq; meos tibi dicare: quo et beniuolentiā meā in te palam facerē: nosceresq; maiora etiā p te me subiturū: quid p̄terea si eligendus est qui ingenio doctrina aliave animi virtute polleat: quē tibi virtutiq; tuę p̄feram: tanta enī tibi est litterarū bonarū cognitio: tanta e fonte illo tuo manat et fulgurat vis eloquentię: tam admiranda sententiarū grauitas: tam graue et senile consiliū: ut in eadem qua es decem et nouē annoꝝ etate plura q̄s credi par est: de te policeri videaris: Lumen nihil etiā p̄ter hęc ad te exornandum desit: non opes: nō clientelę: nō cognati: nō amici: et sup̄ omnia accedit illa tua tam potens: vetus et generosa gentilitas in vrbe tam opulentissima: quid ut alios omittam p̄clarissimos impatores: Thomā petrum et ioannē referam: tres breui interuallo in rep. summos et aristocratę principes: sub quo adhuc felicissime degit: tu vō hęc omnia quodāmodo doctrina tua humanitate et in amicos liberalitate ac munificentia superas: quae sola p̄ter iam dicta alia me ad hoc agendū impellerēt: quare Mocenice mi magnifice fasciculum temporū tibi habe. quicquid qualiscūq;ve sit ipsum tibi dico: et p̄ amicitia nostra mutua q̄s inter nos beniuolentia tuū sit volo: et si quid etiā: qđ inemendatū fuerit. castigaueris: veniā nō deprecabor. cū opus nō publicauerim nec reiectiōi vllus ampli⁹ extet locus: Quā Nicolae te nominatim appellauī: et patrociniū meis verbis mibi ademi: Interim te rogare nō desinā: velis interdum intermissis philosophię studijs: quae tua ppria sunt: animū ad hęc aliquantulū leuioꝝa applicare: erunt enim tibi hęc a longo et imenso studiorū labore veluti solaciolum quoddā: vbi cū antiquoꝝū tū maiorū tuozū etiam gesta in ferta inuenias ea ad magna omnia pro rep. tua subeunda magis accenderis. Vale.

Tabula comodissima super libro sequenti qui fasciculus dicitur temporum In quo quod ubique punctum ante numerum apparet: gesta in priori folio latere: ubi vero post in posteriori ut reperientur denotantur.

A Bacuc propheta minor	.15
Abacuc martyr	.32.
Abdias propheta	.11. 12.
Abdon iudex .9 ^o	.8.
Abdon et sennes martyres	.32.
Abdo propheta in hieroboam	.9.
Abel primus martyr innocens	.2.
Abeston iudex israel bonus	.8.
Abyas rex iuda	.10.
Abiathar pontifex gloriosus	.9.
Abiu filius aaron	.7.
Abymelech iudex israel malus	.8.
Abymelech pontifex	.10.
Abisue pontifex	.8.
Abiuth durus filius corobabel	.17.
Abraham nascitur inchoans tria etate	.5.
Abraham moritur	.6.
A c	
Acha rex iuda	.13.
Achelaoldus episcopus vintoniensis	.52.
Achias filonites propheta	.9.
Achymaas filius sadoch pontifex	.9.
Achymelech sacerdos domini	.9.
Achim rex	.19.
Achis filius rex albanus	.9.
Achitob pontifex	.9.
Achitob sacerdos	.9.
Achitob pontifex	.13.
Acies ignee super hierusalem	.21.
Acies ignee vise sunt in celo	.40.
Achona ciuitas fortissima capit	.59.
A d	
Ada uel oda uxor lamech	.3.
Ado propheta	.10.
Adam primus homo format	.2.
Adam moritur	.3.
Adamarus uir sanctus	.51.
Additio annorum ezechie regis	.13.
Admodatus papa	.43.
Adelbertus uir sanctus	.52.
Adelbertus episcopus metensis	.53.
Ado uir religiosus	.42.
Adolphus imperator	.60.
Adrianus belicensis imperator	.29.
Adrianus papa primus	.47.
Adrianus papa secundus	.49.
Adrianus papa tertius	.49.
Adrianus papa quartus	.56.
Adrianus papa quintus	.59.
Adrianus cronographus et monachus	.54.
A f	
Africanus scipio romanus	.21.

Africanus iulius	.32.
A g	
Agamennon rex grecorum	.8.
Agar famula sare	.5.
Agapitus martyr	.32.
Agapitus martyr	.33.
Agapes	.33.
Agapitus papa primus	.39.
Agapitus papa secundus	.51.
Agericus uir dunensis episcopus	.40.
Aggeus propheta	.16.
Aggeus increpat populum	.17.
Agiale primus rex sicioniorum	.5.
Agilis abbas sanctus	.42.
Agilolphus episcopus coloniensis	.45.
Agatho papa	.43.
Agatho uirgo et martyr	.32.
Agnes uirgo et martyr	.33.
Agricola martyr	.33.
Agrippa filius rex italie	.11.
Agrippina ciuitas	.28.
A h	
Ahab rex israel idolatra	.10.
Abialon iudex	.8.
Ayadanus episcopus	.42.
Aymundus rex anglie	.49.
A l	
Alanus doctor uniuersalis	.60.
Alba filius rex albanie	.9.
Albertus magnus	.58.
Albertus imperator	.60.
Albertus imperator	.63.
Albertus presbiter hierosolymorum	.57.
Albinus martyr	.33.
Albinus uir sanctus	.38.
Albinus andegauensis episcopus	.45.
Albo albas floriacensis	.52.
Alchinus de grege sacerdotali	.21.
Alcibiades socraticus	.17.
Alchoranus rex machumeti	.42.
Alchuinus uir doctissimus	.46.
Alexius uir sanctus	.35.
Alexander nascitur	.18.
Alexandria ciuitas	.18.
Alexander magnus regnat	.19.
Alexander uel Janeus pontifex	.22.
Alexander rex syrie	.22.
Alexandra in linea pon.	.23.
Alexander medicus	.30.
Alexander magister origenis	.30.
Alexander mamee imperator	.31.
Alexander episcopus hierosolymorum martyr	.32.
Alexander	.33.
Alexander episcopus alexandrie	.34.
Alexander de balis doctor	.58.
Alexander de villa dei	.59.
Alexander papa primus	.29.

Alexander papa secundus	.54.
Alexander papa tertius	.56.
Alexander papa quartus	.59.
Alexander papa quintus	.62.
Alexandria martyr	.36.
Almania	.51.
Almericus hereticus	.57.
Alphonsus rex castelle	.59.
Altinus discipulus sci petri	.27.
A m	
Amalech delectus per saul	.9.
Amanus episcopus aureliacensis	.36.
Amandus uir sanctus episcopus	.40.
Amarias sacerdos	.9.
Amarias pontifex	.12.
Amathus exulatus	.44.
Amacionum siue massagetarum regnum oritur.	.4.
Amaciones sunt mulieres	.8.
Amacias rex iuda	.12.
Ambrosius romanus doctor	.35.
Amelius comes aluernenis	.47.
Amicus et bericanus martyres	.47.
Amictus rex assyriorum	.7.
Aminadab princeps iuda	.7.
Aminius procurator iudee	.25.
Amitus rex assyriorum	.6.
Ammon filius loth	.5.
Ammon monachus	.36.
Amon rex iuda	.14.
Amos propheta	.12.
Amos presbiter 3000 monachorum	.34.
Amram filius caath	.6.
Amri rex israel	.10. 10.
A n	
Anacletus papa et martyr	.28.
Ananias	.15.
Anastasia uirgo	.33.
Anastasius imperator hereticus	.38.
Anastasius imperator	.45.
Anastasius papa primus	.36.
Anastasius papa secundus	.38.
Anastasius papa tertius	.56.
Anastasius	.50.
Anatholia uirgo et martyr	.32.
Anatholius episcopus constantino.	.37.
Anaxagoras	.17.
Anselmus episcopus cantuariensis	.54.
Ancilla	.36.
Anchises pater enee	.8.
Ancus rex romanorum	.15.
Andreas apulus	.27.
Andoenus rothomagensis	.44.
Anelinus martyr	.31.
Anfridus episcopus traiectensis	.52.
Anglia que et britania capit	.9.
Anglia ad fidem conuertitur	.30.

Anglia in flore .37.
 Anicetus papa .30.
 Annona de celo pluit .48.
 Annona de celo pluit .52.
 Antharus rex assyrioz .8.
 Antheros papa ⁊ martyr .32.
 Antigonus rex assyrioz .19.
 Antigonus pontifer .23.
 Antiochia ciuitas condit .19.
 Antiochia subuertit .40.
 Antiochus sorber rex syrie .19.
 Antiochus theos rex .19.
 Antiochus gallericus rex .20.
 Antiochus magnus rex syrie .20.
 Antiochus epifanis rex syrie .21.
 Antiochus eupater rex .21.
 Antiochus adolescens rex .22.
 Antiochus emiscen rex .22.
 Antonia virgo .33.
 Antonius pius impator .29.
 Antonius caracalla impator .31.
 Antonius macrinus impator .31.
 Antonius abbas .34.
 Antonii abbatum corporum inuentio .39.
 A o
 Aoth iudex quartus .7.
 A p
 Appollonia uirgo ⁊ mar. .32.
 Appollo delphicus .6.
 Appollinaris ierap. eps .30.
 Appollinaris martyr .27.
 Appianus claudius consules .20.
 Aptheros rex crete .7.
 Apuleius ⁊ hermes philosophi .18.
 A q
 Aquas inundatio maria .61.
 Aqla secundus in scripturis biblie .29.
 Aqisgranus instituit pegrina .47.
 A r
 Aaron nascitur .7.
 Aaron primus pontifer .7.
 Aram a quo syri .4.
 Aram filius thare fratris abrahama .5.
 Aram princeps iuda .7.
 Arator poeta .39.
 Arbarus primus rex medoz .12.
 Archa noe .3.
 Archadius impator .36.
 Archilaus magister socratis .17.
 Archelaus filius herodis .24.
 Archelus philosophus .19.
 Aratus philosophus .19.
 Archita magister platonis .17.
 Arcturus rex byzantie .37.
 Arimulus filius rex italie .11.
 Argus rex argiuoz .6.
 Aristarcus ⁊ presbiteri martyres .28.

Aristides philosophus .29.
 Aristoteles audit platonem .18.
 Aristoteles famosus habetur .18.
 Aristobolus iudeus perypa .21.
 Aristobolus presbiter rex sacerdos .22.
 Armamitre rex assyrioz .6.
 Armenia maior a thurcis .46.
 Armilius filius rex italie .12.
 Arnulphus episcopus turorensis .38.
 Arnulphus dux lothoringie .43.
 Arnulphus archiepiscopus lugdunensis .54.
 Arphaxat filius sem .4.
 Arphaxat rex medoz .16.
 Arion mithileneus .15.
 Arrius rex assyrioz .5.
 Arrius hereticus .34.
 Arsamus quater ⁊ argus rex .18.
 Artabas mensura .19.
 Artabanus rex persarum .17.
 Artaxerxes rex persarum .17.
 Arthemionus hereticus .31.
 Artifices librorum impressores .64.
 A s
 Asa .10.
 Asaph .9.
 Asca .33.
 Ascanius rex italie .9.
 Ascataades rex assyrioz .7.
 Aser filius iacob .6.
 Assaradon rex assyrioz .13.
 Assenes filius gomer .3.
 Assuerus rex persarum .18.
 Assumptio beate uirginis .26.
 Assur a quo assyrii .4.
 Astorius martyr .31.
 Astronomi maximi .60.
 A t
 Athalia uxor iozabam .11.
 Athanasius episcopus alexandrie .34.
 Athenas cicrops condidit .6.
 Athenienses .18.
 Athenienses sub magistratu .9.
 Athlas astrologus magnus .6.
 Attalus fundamētum ecclesie .30.
 Attila rex hunoz .36.
 Attilius regulus consul romanus .20.
 A u
 Audacius subdiaconus .31.
 Auentinus filius rex italie .12.
 Augustus impator .23.
 Augustinus episcopus floret .35.
 Augustinus uenerabilis .41.
 Auitus abbas aurelianensis .38.
 Auitus abbas carnotensis .39.
 Aunionis ciuitas capiti .45.
 Aulus romanus .22.
 Aurea abbatissa sancta .42.

Aurelius impator .31.
 Aurelianus impator .33.
 Austregisilus episcopus luthuri .28.
 Austregisilius biturienis .41.
 Austria .51.
 A 3
 Azael rex syrie .11.
 Azarias filius obeth .10.
 Azarias pontifer .11.
 Azarias uel ozias rex iuda .12.
 Azarias pontifer .51.
 Azarias prophetas .15.
 Azarias filius achimaas .10.
 Azor de tribu iuda .18.
 B a
 Baasa rex israel .10.
 Babylon metropolis .15. .16.
 Babylon destruit .16.
 Babylonia noua condit .16.
 Babilus martyr .33.
 Balaam prophetas ⁊ occiditur .7.
 Bala concubina iacob .6.
 Balaus rex assyrioz .6.
 Balthazar rex babylonie .16.
 Barbara uirgo ⁊ martyr .31.
 Bardo uir sanctus .53.
 Barlaam eremita .35.
 Barnabas coepiscopus pauli .27.
 Bartholomeus apulus .27.
 Bartholus ⁊ baldus legiste .62.
 Baruch prophetas .15.
 Basilides .33.
 Basilus cum septem mar. .33.
 Basilus magnus doctor .35.
 Basolus abbas .40.
 Bathildis regina francie .44.
 Batuel filius nachoz .5.
 B e
 Beda uenerabilis doctor .44.
 Begardi multi conuicti sunt .60.
 Bella atheniensium .17.
 Bella socialia oriuntur .22.
 Bella continua .21.
 Bella intestina .23.
 Bella ciuilia incipiunt .23.
 Bella plura in diuersis partibus .63.
 Bellum marcomanicum .30.
 Bellum francoz ⁊ angloz .61.
 Bellisarius patritius comes .39.
 Belocus rex assyrioz .6.
 Belus primus rex assyrioz .5.
 Benadab rex syrie .10.
 Benadab filius acaelis rex .12.
 Benedictus primus papa .40.
 Benedictus secundus papa .44.
 Benedictus tertius papa .49.
 Benedictus quartus papa .50.

Benedict ^o quint ^o papa	51.
Benedictus sextus papa	52.
Benedictus septim ^o papa	52.
Benedictus octau ^o papa	53.
Benedictus non ^o papa	53.
Benedictus decimus papa	54.
Benedictus. xi. papa	60.
Benedictus. xii. papa	60.
Benedictus. xiii. papa	62.
Benedictus iunior	39.
Benedict ^o pater maxim ^o	39.
Beniamin filius iacob	.6.
Beneuentum	52.
Berengari ^o primus impator	50.
Berengari ^o secundus impator	50.
Berengari ^o tertius impator	51.
Berengari ^o quartus impator	51.
Berengari ^o eps turoneñ.	54.
Bernardin ^o frater minor	63.
Bernardus incipit clarescere	55.
Bernardus canonicat	56.
Berta martyr z abbatissa	44.
Beruo abbas	50.
Beruo angienfis	53.
B i	
Bayas vn ^o de. 7. sapietib ^o	13.
Bigamia	.3.
Biçantiu ciuitas condit	14.
B o	
Bocci pontifer	.8.
Boetius vir cõsularis	38.
Bohemia ad fidẽ ouertit	51.
Bohemia fit regnũ	56.
Bohemia vastat	63.
Bohemie dux ceptineus	51.
Boleslaus filius ceptinei	51.
Bonifacius	33.
Bonifacius prim ^o papa	36.
Bonifacius secundus papa	39.
Bonifacius tertius papa	41.
Bonifacius quartus papa	41.
Bonifacius quintus papa	42.
Bonifacius sextus papa	43.
Bonifacius septimus papa	50.
Bonifacius octauus papa	52.
Bonifacius nonus papa	62.
Bonifaci ^o archieps magutie	45.
Bon ^o uel donn ^o secundus papa	52.
Bon ^o xpianus morit	58.
Boos filius salomon	7.
Bos in egypto zc.	.7.
B u	
Bulgaroz regnũ orit	44.
Bulgaroz rex zc.	49.
Burgudiones orti sũt	24.
Burgundi fiũt xpiani	35.
Bus de quo balaam	5.

B r	
Bradanus in scotia claret	40.
Braulio eps	41.
Brixtius eps turoneñ.	36.
Brigida vidua	61.
Brigida claret in scotia	38.
Britannia	31.
Bruno archieps colonieñ.	51.
Bruno colonieñ. pm ^o carthu.	54.
Brutus cõsul roman ^o	17.
C a	
Caath filius leui	6.
Calculus vir	14.
Calistenes philosophus	19.
Calixtus primus papa	31.
Calixtus secundus papa	55.
Calixtus tertius papa	64.
Chaldei	.4.
Calmana soroz z vxoz cayn	2.
Calocerius martyr	29.
Calopedius martyr	31.
Cham filius noe	3.
Cambises filius cyrri	16.
Camillus roman ^o dictator	18.
Campanus doctor	53.
Chanaam fili ^o cham	.4.
Lancian ^o eps turoneñ.	28.
Lancian ^o rothoneñ.	38.
Lapua	52.
Laranus rex	12.
Laput ioanis baptiste zc.	46.
Laput sci gregorij	49.
Larannus martyr	28.
Laritas virgo	29.
Lharitas refriguit valde	49.
Larmentis filia euadri	.8.
Larpetus filius rex italie	10.
Larposozus martyr	33.
Larthago prima condit	8.
Larthago iterũ condit	.9.
Larthago delet	22.
Larus impator	33.
Lasaria regina persaz	43.
Lassiodorus gloriosus vir	39.
Lassius narnieñ. eps	39.
Lastozius cũ vxore	33.
Lastulus	33.
Latafrige heretici orunt	30.
Larhena salomonis	65.
Larhena anne	66.
Larbilina famosus tyranus	23.
Larhina condit	13.
Larhmus condidit thebas	7.
Larho noiatisimus	23.
Lausa humane malicie	61.
Layn filius adam malus	2.
L e	

Lecilia virgo z martyr	31.
Ledar filius ismael	5.
Lelestin ^o papa prim ^o	36.
Lelestin ^o papa secundus	56.
Lelestin ^o papa tertius	57.
Lelestin ^o papa quartus	58.
Lelestin ^o papa quintus	59.
Lelius quint ^o romani	22.
Lellum filius mesraym	.4.
Lellus martyr	27.
Lelũ ardere visũ est	39.
Lenobiũ in caturcensi	46.
Lerdo hereticus	29.
Lherinthus heresiarcha	28.
Lesarius diaconus	32.
Lesarius	33.
Lethim filius yauan	.4.
Lethura vxoz abzabe	5.
L i	
Licero marcus tullius	23.
Lilianus eps herbipoleñ.	44.
Lhyonia	33.
Liprianus doctor gliosus	32.
Liprianus amfilieñ. eps	37.
Lirus cõstantinopolita. eps	45.
Lyrus rex persaz	16.
Lyrillus eps alexãdrie	36.
Lyrillus vir sanctus	49.
Lirilla virgo z martyr	32.
Liuitas dei z mudi	2.
L l	
Laudia martyr	32.
Laudius impator	26.
Laudi ^o quantillus impator	32.
Laudianus	33.
Laudianus poeta	36.
Laudius martyr	33.
Laudius eps vienneñ.	39.
Llemes papa z martyr pm ^o	28.
Llemes papa secundus	53.
Llemens papa tertius	57.
Llemens papa quartus	59.
Llemens papa quintus	60.
Llemens papa sextus	61.
Llemens papa septimus	62.
Llemens alexãdrinus pbs	30.
Llementina z liber publicat	60.
Lleobolus vnus de septẽ	13.
Lleopatra filia antiochi	20.
Lleopatra regina egypti	23.
Lletus papa z martyr	28.
Llodoald ^o fili ^o regl fracie	39.
Llodonius rex francoz	43.
Llodon ^o xpian ^o pm ^o rex frã.	38.
Lluniacũ monasteriũ famosũ.	50.
L o	
Lobares pbs	18.

Coder'editur	.37	Constantin'pmus papa	44.	Deditio pma apd romanos	.19
Codrux rex atheniensiu	.9	Constantin'secudus papa	46.	Delboza filia adam	.2
Coebines rhodu codiderut	.6	Contra pluralitate bnificioz	58.	Delboza de esraim	.7
Colonia construit	35.	Chore filius isuar	6.	Demetrius rex syrie	21.
Colonie tempestas orit	.49	Chore perit cu. 300.	.7	Demetri' filius demetrii	.22
Colossus corruit	20.	Choricantes quida	.53	Democritus pbs	.17
Coluban'pater venerabilis	.40	Chorinthus condit	6.	Demostenes prim' orator	18.
Columba vgo z martyr	.33	Chorinthioz regnu orit	.9	Demus papa roman'	43.
Coluna lateritia z lapidea	.3	Chorinthus vastat	.22	Desiderius	33.
Cometa apparuit	34.	Cornelius historicus	23.	Desiderius vien. eps	.41
Cometa apparuit 41. 48.	.60	Cornelius gallius	23.	Deusdedit papa roman'	41.
Cometa apparuit 62.	.64	Corona dñi spinea	58.	Deutronomiu scribit	.7
Comes murien.	.56	Corpa triu regu trasserunt	56.	D i	
Comitatus blesenf orit	.50	Corp' bartholomei transferit	47.	Dictator roman'	.17
Comodus impator	30.	Corp' sci siluestri transferit	.46	Didimus cecus doctor	.35
Compostelle ecclesia	.48	Corp' sci calixti transferit	.50	Dignissimus z gordianus	38.
Componi'pcurator iudee	24.	Corp' gigantis inuenit	53.	Diluuu in achaia	.6
Conciliu antiochenu	.33	Cosdras rex persaz	.41	Diluuu deucalionis	.7
Conciliu carthaginense	36.	Cosmas z damianus	33.	Dina filia iacob	.6
Conciliu aurelianense	38.	Chrysippus pbs	19.	Disputatio famosa	.36
Conciliu generale	45.	Chrysogonus	33.	Diocles	.36
Conciliu lateranense	.58	L u		Diocletianus impator	.33
Conciliu lugdunense	.59	Unibert' archieps coloni.	41.	Diodorus scriptor grecus	23.
Conciliu viennense	.60	Chunipr' longobardoz rex	44.	Diodorus martyr	.33
Conciliu pisanu	62.	Chus filius cham	.4	Diogenes alexandro potetioz	17.
Conciliu constantiense	.63	L r		Dionysia cum filio	.38
Conciliu basilienfe	63.	Crates thebanus	19.	Dionysij sci doctoris libri	48.
Conciliu turonen.	56.	Cratinus primus comicus	17.	Dionysius ficulus rex	.18
Concordia martyr	32.	Crescentia virgo	33.	Dionysius eps parisen.	.28
Concordi' subdiacon' z mar.	.30	Crescens eps gallacen.	27.	Dionysius eps corinthioz	30.
Concupiscentia auriu.	.3	Chrisantus martyr z pbs	.33	Dionysi' alexandrinoz eps	.32
Concupiscentia oculoz	.3	Christoforus martyr	33.	Dionysius pmus papa z mar.	32.
Concupiscentia carnis	.3	Chromacius	.33	Dioscorus martyr	.33
Conditione vrbis tit' liui'	.13	Chronica hieronymi finit	35.	D o	
Conegudis que in lsa k	.53	Cruza aurea constan.	.34	Dodanim filius yuan	.4
Cofirmatio ordinis pdicat.	.58	D		Dolobella. Domici' cosules	19.
Cofirmatio carmelitaz	.58	Dadan filius regma	.4	Domicianus subdiacon'	27.
Confirmatio oz. minoz	.58 58.	Dagobertus vir bon'	.42	Domicianus frater titi	.28
Cono eps treueroz	54.	Dagobert' idem g zc.	42.	Domicilla martyr	28.
Conradus uel hugo	50.	Damasus prim' papa	.53	Dnicus ordinis pdicatoz	57.
Conradus pmus impator	.53	Damasus secudus papa	35.	Donatianus	33.
Conradus secudus impator	.56	Dan filius bale	.6	Donatiste heretici oriunt	34.
Constantia virgo z mar.	.27	Dani idolatria postponut	.51	Donatus gramaticus	.35
Constantia filia constantini	34.	Daniel adhuc iuuenis	.15	Donatus martyr	.35
Constantius impator	33.	Daniel ducit in babylonē	.15	Donatus eps	.36
Constantin' fili' constantini	34.	Daniel vir desiderioz	.16	Dorothea virgo	33.
Constantius comes	.36	Dano z phisis	16.	Dorotheus	33.
Constans fili' constantini	34.	Daria martyr z virgo	.33	Dorotheus	.36
Constantinopol' a sar. obsessa	45.	Darius rex psaru	.16	D u	
Constantinopolis recupat	57.	Darius iraspis rex psaru	.17	Dubricius primas anglie	37.
Constantinopolis capit	63.	Darius filius arsami	.18	Ducenti z. 50. clerici	34.
Constantin' magn' impator	33.	Dathan z abiron absorbenf	.7	Dulcinus heresiarcha	.60
Constantin' idē fecit cruce auri	34.	Dauid secudus rex israel	.9	Durandus eps leodiē.	.53
Constantin' secud' impator	34.	D e		Durachiu	15.
Constantin' tert' impator	43.	Decem miliu martyru	29.	Dux mediolani	.65
Constantin' quart' impator	.43	Decretales compilant	.58	E b	
Constantin' qntus impator	.46	Decius impator	.32	Ebdomade danielis	17.
Constantin' sext' impator	.47	Dedicatio templi	9.	E c	

Ecclie scē marie noue	.49
Ecclia q̄tuor coronatoꝝ	.40
Ecclia magdeburgensis	.52
Echius patrici ⁹	.37
E d	
Edgarus rex anglie	.52
Ediltrudis regina anglie	.44
Edissa ciuitas condit ³¹	.19
Edmundus rex vir sc̄us	.53
Edmūd ⁹ archieps cātuarien̄.	.58
Eduardus rex anglie	.54
Eduinus rex anglie	.51
E f	
Effraim filius ioseph	.6
Effrem ⁊ pambus monachi	.35
E g	
Egelmor ⁹ archieps cātua.	.53
Egesipp ⁹ historiograph ⁹	.30
Egidius abbas	.45
Egyptus vastata	.45
E l	
Elam a quo elamite	.4
Elbertus abbas	.53
Elburga filia eduardi	.54
Elchias pontifex	.14
Eleazar de tribu iuda	.21
Eleazar filius aaron	.7
Eleazarus pontifex	7. 19.
Electio impatoris	.57
Eliachim de tribu iuda	.17
Eligius aurifex vir sc̄us	.42
Eliud de tribu iuda	.20
Elisabeth canonizat	.58
Elphegus cantuarien̄ eps	.52
Elpredus rex anglie	.50
Elthescanus rex anglie	.51
E m	
Emylius fabius cōsules	.20
Emylius cōsul romanus	.19
Empedocles p̄hs	.17
E u	
Eneas rex italie	.8
Eneas filius rex italie	.9
Enoch filius cayn	.2
Enoch iust ⁹ filius iareth	.3
Enos filius seth	.2
E o	
Odald ⁹ discipul ⁹ sci petri	.27
E p	
Epaforas eps colosen̄.	.27
Epicurus vorax	.17
Epifanes rex egypti	.20
Epifanius rex cipri	.36
Epimachus martyr	.35
Epatus. s. fiur p karolū	.48
E r	
Era quid sit	.3

Era p̄ncipalis eusebij	.5
Era p̄ncipalis grecoꝝ	.8
Era p̄ncipalis fūdatōis tēpli	.9
Era p̄ncipalis romanoꝝ	.13
Era p̄ncipalis regni grecoꝝ	.19
Era xp̄ianoꝝ	.24
Era machometi	.42
Era alphonfi famosissima	.57
Eraclius impator	.41
Erasmus eps	.33
Ereneides rex persaz	.16
Erichonius athenien̄.	.7
Erubertus rex anglie	.42
E s	
Esau filius iacob	.5
Esdra sacerdos de stirpe	.16
Esdra vir sc̄us	.17
Esrom de tribu iuda	.6
E t	
Etates mūdi	.68
Ethbinus britanicus	.40
Ethgita filia etgari regis	.56
E u	
Eua vxor adam	.2
Euaristus papa ⁊ martyr	.28
Eucharius eps treueren̄.	.27
Eudorus astrologus	.17
Euentius martyr ⁊ p̄sbyter	.29
Euergetes rex egypti	.21
Eugenia ⁊ eunuchi eius	.30
Eugenia martyr	.32
Eugenius primus papa	.43
Eugenius secund ⁹ papa	.48
Eugenius terti ⁹ papa	.56
Eugenius quart ⁹ papa	.63
Eugenius toletan̄. martyr	.28
Eula	.4
Eutlmerodach rex baby.	.15
Eunomius hereticus	.35
Euodius eps	.27
Euodius tiriuen̄s eps	.38
Euripiades p̄hs	.17
Eusebius monach ⁹ martyr	.32
Eusebius papa ⁊ martyr	.33
Eusebius cesarie eps	.34
Eusebi ⁹ discipul ⁹ hieronymi	.36
Eustachi ⁹ q ⁊ bonauen.	.58
Eustachius martyr	.29
Eutheri ⁹ eps aurelianen̄.	.45
Euthices martyr	.28
Euthicen abbas	.37
Eutropi ⁹ eps aquitanien̄.	.28
Eutropius eps sancten̄.	.28
Eutropius eps aurifran̄.	.28
Eutropius presbyter	.37
Euualdi duo sci p̄sbyteri	.44

E x	
Exemplis sanctorū	.10
E y	
Eccechias rex iuda	.13
Ezechiel p̄pheta	.15
F a	
Fabianus papa ⁊ martyr	.32
Fabioꝝ gl̄iosissima fa.	.17
Fabius romanus	.22
Fabrizi ⁹ vir digne memorie	.18
Fames magna in israel	.10
Fames incredibilis	.38
Fames validissima	.39
Fannus rex italie	.8
F e	
Felicianus	.33
Felicissimus martyr	.32
Felicitas cū septem filijs	.30
Felix martyr	.27
Felix martyr	.31
Felix martyr	.32
Felix ⁊ adauctus	.33
Felix primus papa ⁊ martyr	.32
Felix secund ⁹ papa	.35
Felix tertius papa	.38
Felix quart ⁹ papa	.39
Felix quintus papa	.63
Femina papa	.49
Ferruncius eps	.28
Festiuitas oīuz sc̄oꝝ transf.	.48
Festū oīuz sc̄oꝝ instituit	.41
Festū purificationis	.39
Festū visitationis btē marie	.62
Festū venerabilis sacramēti	.59
Festū transfigurationis	.64
Festū sci petri ad vin. insti.	.37
Festū quattuor euāgelistaꝝ	.59
Festus	.33
F i	
Fides virgo ⁊ martyr	.29
Filij isrl̄ i magna tribulatiōe	.7
Fimbria ilium vastat	.23
Firminus eps	.35
F o	
Formosus papa	.50
Forseus cenobiū fūdauit	.43
Fortunatus poeta	.40
F u	
Fulbert ⁹ eps carnoten̄.	.53
Fulgentius eps ruspen̄.	.37
Fulgor rōnalis	.19
Furseus vir sc̄us	.41
Futh filius chus	.4
F l	
Flaccus romanus	.22
Flaminius romanus	.21
Flandria efficiē comitatus	.49

Herodotus historiograph ⁹	.17
Hermimus eps lobien ⁹	.45.
Hesilius tragediograph ⁹	.17
Hesaias nobilis ppheta	.12.
Hesaias martyrio coronat ⁹	.14
Henuiga sancta canonicat ⁹	.59
Heyla auguriatrix	.53.
H i	
Hibernia couertit ⁹	.34.
Hieu ppheta	.10
Hilaria	.33
Hilarion	.35
Hilarius papa	.37.
Hilarius eps pictanen ⁹	.34.
Hilarius eps arelaten ⁹	.37
Hildebertus cenomanen ⁹	.55
Hildericus rex monach ⁹	.46
Hippolitus martyr	.32.
Hircanus pontifex	.23
Hirenea	.33.
Hireneus eps	.29
Hireneus eps	.31
Hireneus	.33.
Historia ut cicero dicit	.3
Historia de idolo	.7.
Historia libri iudicū	.7
Historia rub	.8.
Historia pmi libri regū	.8.
Historia libri esdre	.16
Historia tertij libri regū	.9.
Historia iudith	.16.
Historia tobie	.13.
Historia hester	.18
Historia libri exodi	.6.
Historia euangelica	.24
Hieronymus psbyter doctor	.35
Hieronymus obiit	.36.
Hierusalē pmittente	.57
Hierusalē capta fuit	.41 .43
Hierusalē restaurat ⁹	.29.
Hierusalem destruit ⁹	.21.
Hierusalē reedificat ⁹	.17.
Hieremias.ij.de maiorib ⁹	.14.
Hieremias in egypto	.15.
H o	
Holofernes pnceps	.16.
Homerus poeta	.9
Honan filius iude	.6
Honoldus rex bapticat ⁹	.48
Honoratus z sabinus	.35.
Honorius prim ⁹ papa	.42
Honorius secūsus papa	.55.
Honorius tertius papa	.58
Honorius quartus papa	.59.
Honorius impator	.36
Hormisda papa	.38.
Horribile factū cōtigit	.46.

Hospitius	.40.
Hosliensis ciuitas condit ⁹	.15
H u	
Hubert ⁹ transtulit sedē	.44.
Hugo cluniacen ⁹ . abbas	.55
Hugo vir scissime vite	.54.
Hugo de sancto victore	.55.
Hugo folieti	.56
Hugo cardinalis	.58.
Hus z hul filij aram	.4
Hus filius nachoz	.5.
I	
Iabel filius lamech	.3
Iacintus martyr	.37.
Iacobus filius isaac	.6
Iacob morit ⁹	.6.
Iacobus minor aplus	.27
Iacobus maior aplus	.26.
Iacobus de vitriaco	.57.
Iadus pontifex	.19
Ianuaris	.33.
Ianus rex italie	.7.
Iaphet filius noe	.3.
Iareth filius malalebel	.3
Iason martyr	.33
Iason de genere sacerdotali	.21
Iauan	.4
Iayr iudex	.8
I s	
Iphis regina egypti	.6
Iuardus monachus	.47.
Isaac morit ⁹	.6.
Isachar filius iacob	.6
Iuar	.6.
I d	
Idolatria	.5
J e	
Jeconias filius iofie	.15
Jectan filius heber	.4
Jepte iudex	.8.
Jericho extruit ⁹	.10.
Jeroboam rex israel	.12
Jesus filius iosedech	.16
Jesus syrach	.20.
Jesus xps nascit ⁹	.24.
Jeheu rex israel	.11.
J g	
Jgnaci ⁹ doctor gloriosus	.28.
J m	
Imperiū bipartitū fit	.46.
Imperiū transfert ⁹	.52
J n	
Jnachus pm ⁹ rex argiuoz	.6
Innocentius pmus papa	.36
Innocentius secūsus papa	.56.
Innocentius tertius papa	.57.
Innocentius quart ⁹ papa	.58.
Innocentius quintus papa	.59

Innocentius sextus papa	.61
Innocentius septim ⁹ papa	.62.
Inuentio scē crucis	.33.
Inuentio scī michaelis	.38
Inundatio pluuiar ⁹	.40.
J o	
Joiada pontifex	.11
Joachim filius iconie	.15
Joachim z anna clarent	.24
Joahas rex israel	.11.
Joas rex iuda	.11.
Joas rex israel	.12
Joathan de tribu iuda	.13
Joathas de tribu	.14.
Job vir sanctus	.7
Jobita martyr	.29.
Joannes filius iude ponti.	.18.
Joānes hircanus	.22
Joānes baptista nascit ⁹	.24
Joānes baptista decollat ⁹	.25
Joānes euangelista	.28
Joānes z paulus martyres	.35
Joānes chryostom ⁹ claret	.35
Joānes chryostom ⁹ exulat ⁹	.36
Joānes eremita	.35
Joānes cassianus	.36.
Joānes damascen ⁹ doctor	.35
Joānes damascenus fuit	.38
Joānes elemosynarius	.40.
Joānes tungrensis	.41.
Joānes anglic ⁹ natiōe	.49
Joānes scotus	.49.
Joānes gerson theologus	.62.
Joānes diaconus	.49:
Joānes de tpibus morit ⁹	.56
Joānes andree inrista	.60
Joānes mandeuil medicus	.60.
Joānes de rupescissa minor	.61.
Joānes rus broch	.62.
Joānes dur burgūdie	.63
Joānes de capestrano mior	.63.
Joanna regina francie	.61
Joānes pmus papa	.39
Joanes secūsus papa	.39
Joānes tertius papa	.40
Joānes quartus papa	.42.
Joānes quintus papa	.44
Joānes sextus papa	.44.
Joānes septimus papa	.44.
Joānes octauus papa	.49.
Joānes nonus papa	.50
Joānes decimus papa	.50.
Joānes vndecimus papa	.21.
Joānes duodecimus papa	.51.
Joānes. xiiij. papa	.51.
Joānes. xiiij. papa	.52
Joānes. xv. papa	.52.

Joannes. xvi. papa	.52
Joannes. xvii. papa	52.
Joannes. xviii. papa	52.
Joannes. xix. papa	52.
Joannes. xx. papa	.53
Joannes. xxi. papa	.59
Joannes. xxii. papa	.60
Joannes. xxiii. papa	.63
Jobel ppheta	12.
Jonas ppheta	.12
Jonas mittit rē.	12.
Jonadab filius rechab	.11
Jonatas pontifex	21.
Jonichus filius noe	3.
Jordan teutonicus doctor scūs	.58
Joram rex iuda	.11
Joram rex israel	.11
Josaphat rex iuda	10.
Josaphat heremita rex	.35
Josedech pontifex	.15
Josepb filius iacob	.6
Josepb venditus est	6.
Josepb morit	6.
Josepb spūsus marie nascit	23.
Josepbus historiographus	27.
Josias rex iuda	14.
Josue iudex	7.
Jovinianus impator	.35
Jovius atheniensis p̄sbyter.	.28
Ismael filius abraham	5.
Israel in flore	9.
Israel sine rege	12.
Israel transfert	13.
J u	
Quo doctor scūs	.61
Juba rex ingulat	23.
Jubal filius lamech	.3
Jubileus instituit	59.
Jubileus mutat	.61 .64
Jubileus celebraf	63.
Judas filius iacob	.6
Judas machabeus	21.
Judea tributaria fit	23.
Judei deuantant puincias	.29
Judei plurea rē.	.37
Judei expellunt	.60
Judei cōbusti fuerūt	.61
Judeus quidā rē.	.40
Judeus quidā	58.
Judocus filius regis	.43
Juliana martyr	.35
Juliana virgo et martyr	33.
Julianus q et symon	.28
Julianus occisor parentū	.28
Julianus martyr	32.
Julianus impator apostata	.35

Julia martyr	31.
Julius cesar	23.
Julius papa	34.
Justina impatrix	.35
Justinianus primus impator	.39
Justinianus secundus impator	.44
Justinianus 2us iterato impator	44.
Justinus primus impator	.39
Justinus p̄s	29.
Justus leocadia	33.
Juuenalis poeta	.27
Juuenalis ep̄s	.37

Q Kallinitus marinū ignem inuenit.	.44
Karilephus vir scūs	38.
Karolus magnus primus impator	47.
Karolus secundus impator	49.
Karolus tertius impator	49.
Karolus quartus impator	.61
Karolus rex francie	.51
Karolus marcellus	.45
Karolomanus frater pippini	.46
Karolus rex francoꝝ	46.
Karolina stirps	52.
Karolphus mercioꝝ	53.
Katherina virgo et martyr	33.
Katherina de senis	61.

Q Laban frater rebecca	5.
Lacedemon conditur	.7
Lacedemonioꝝ regnū	.9
Lacedemones sūt spartani	18.
Lambertus ep̄s filius comitis	44.
Lamech bigamus	.3
Lamech filius methusale	.3
Lana de celo pluit	.35
Lantfrancus ep̄s	.54
Lantonus	38.
Lancea dñi reperit	.55
Lapis grandis cecidit	.58
Laomedon rex troie	.8
Latro ep̄s	38.
Laudo papa	50.
Laurentius martyr	32.
Laurentius hispanus	.58

L e	
Leander gothos cōuertit	.40
Lector quidā paulus	.61
Leo primus papa	.37
Leo secundus papa	.44
Leo tertius papa	44.
Leo quartus papa	47.
Leo quintus papa	.50
Leo sextus papa	.51
Leo septimus papa	.51

Leo octauus papa	51.
Leo nonus papa	53.
Leo primus impator	.37
Leo secundus impator	44.
Leodegarius augustus	.44
Leonardus louioceñ. rē.	38.
Leonardus heremita	.40
Leoncius cōsularis martyr	32.
Leoncius	33.
Leonida rex spartanoꝝ	.17
Leonides pater origenis	.31
Leonilla martyr	.33
Leonina ciuitas	.49
Letania maioꝝ instituit	.41
Leui filius iacob	.6
Leui pater omniū leuitaꝝ	6.
Leuprandus logobardoꝝ rex	.46
Lex dat in monte syna	.7

L i	
Lia vxor iacob	.6
Liberpater vinū inuenit	.7
Liber leuiticus scribit	.7
Liber numeroꝝ pmulgatur	.7
Liber regū secundus	.9
Libraria. 400. miliū libroꝝ comburitur in egypto	.23
Ligurgus p̄s	11.
Linus papa et martyr	27.
Liphardus discipulus remigij	38.

L o	
Lodouicus primus impator	.48
Lodouicus secundus impator	.49
Lodouicus tertius impator	50.
Lodouicus quartus impator	60.
Lodouicus filius regis	.58
Lodouicus rex francie	58.
Lodouicus olim rex francie	.60
Lodouicus tholosanus ep̄s	60.
Lodouicus dux aurelian.	62.
Lodouicus pater sci lodouici	.48
Lodouicus ep̄s arelateñ.	63.
Londoaldus vir scūs	.43
Longinus	.33
Loth filius aram	5.
Lotharius primus impator	48.
Lotharius secundus impator	51.

L u	
Lucanus poeta	.27
Lucas discipulus pauli	27.
Lucretia femina nobilis	16.
Lucianus beluaceñ. martyr	.28
Lucianus martyr	31.
Lucia virgo et antheas rex	33.
Lucia vidua	33.
Lucius impator	.30
Lucius rex britanie	.31

Lucius prim^o papa & martyr 32.
 Lucius secundus papa .56
 Lucius tertius papa .57
 Ludgerus eps 46.
 Ludi scenici instituunt .18
 Ludolphus carthusien. 60.
 Ludus scacoz reperit 15.
 Lugdunū condit 23.
 Luna in sanguine versa .53

M

¶ Macedonū regnū 12.
 Macrinus impator 31.
 Machutes discipulus .40
 Madan 5.
 Maday .4
 Madian 5.
 Magog 3.
 Maglorius eps doleñ. .40
 Magniradus heremita .49
 Maguntia affligit .49
 Maiolus vir scūs 51.
 Malalebel .3
 Malachias vir scūs 55.
 Malchus martyr 32.
 Mallius torquatus 18.
 Mamertinus abbas .37
 Manaben rex israel 12.
 Mananeel 2.
 Manasses filius ioseph .6
 Manasses rex iuda 13.
 Manicheoz heresis 32.
 Manilius decius romani .19
 Marcus gneus romani 17.
 Marcus valerius 18.
 Marc^o valerius coruinus 18.
 Marcus curius romani 19.
 Marcus catho romani 21.
 Marcus varro .23
 Marcus agrippa .24 .28
 Marcus antoni^o impator .30
 Marcus confessor .33
 Marcus secundus papa 34.
 Marcella pedissequa .28
 Marcellianus .33
 Marcellin^o papa & martyr .33
 Marcellus papa & martyr 33.
 Martialis eps lemonicen. 27.
 Martialis eps canchdon. .28
 Marcion hereticus 29.
 Marculphus abbas .41
 Mardocheus in babilone .15
 Mardocheus iudeus .18
 Margareta virgo & martyr 33.
 Maria pphetissa .7
 Maria dei genitrix nascit .24
 Maria magdalena .28
 Maria egyptiaca .33

Massilia .15
 Maria de ognies 57.
 Marianus .33
 Marianus monachus .37
 Marinus martyr 32.
 Marinus eps ephesoz .37
 Marius romanus .23
 Maron martyr .28
 Marsus 38.
 Marrha soroz magdalene .28
 Martina martyr 31.
 Martinianus .27
 Martinus primus papa .43
 Martinus secundus papa 49.
 Martinus tertius papa .51
 Martinus quart^o papa 59.
 Martinus quintus papa .63
 Martinus cardinalis .59
 Martyres infiniti 46.
 Maruchas eps .37
 Mathan filius sadoch .22
 Matathias pontifex 21.
 Matheus apłs 27.
 Mathias apłs 27.
 Mathildis comitissa .54
 Mathusale de seth .3
 Matusabel de cayn .3
 Mauricius martyr .33
 Mauricius impator 40.
 Maurilius rothomagen. 54.
 Maurus .33
 Maurus discipulus bñdicti 39.
 Maxentius abbas 38.
 Maximinus eps .28
 Maximinus impator .32
 Maximus eps .36
 Maximus martyr 31.
 Maxim^o presbyter & martyr .32

M e

¶ Meander samarites .28
 Medericus abbas 52.
 Mediolana condit .18
 Melania .36
 Melanius cōfiliarius 38.
 Melcha filia aram 5.
 Melchiades papa & martyr 33.
 Melchisedeb rex 5.
 Menander comicus .19
 Menedemus philosophus l. 19
 Menelaus .21
 Mennas 33.
 Mercurius 7.
 Meraioth pontifex .9
 Merari filius leui 6.
 Meretrix infantes. 7. pepit 37.
 Merlinus de incubo .37
 Merodach pm^o rex baby. 13.
 Mes filius aram .4

Mesraym .4
 Messala poeta 23.
M i
 ¶ Michael impator 47.
 Michaelis templū cōstruit 44.
 Micheas ppheta 10.
 Micheas cō hierusalem .13
 Milo de angle^o dux .43
 Mimenus rex britonū 49.
 Minerua .6
 Minutia virgo 18.
 Misael .15
 Mirabilia contigerūt .46
 Mitridates rex ponti 22.
M o
 Moyses nascit .7
 Moyses abbas .35
 Moyses presbyter & mar. .32
 Monarchia persaz .16
 Monarchia grecoz .19
 Monasteria solēnia .48
 Monasteriū sci benedicti 45.
 Mons quidā maximus .58
 Mons garganus .38
 Monstrū hñs caput zc. 50.
 Monstrū in italia .52
 Monstrū due mulieres 53.
 Mozs sci dñici patrⁱ pdicat. .58
 Mortalitas maxima .53
 Mosog .4
M u
 ¶ Mures infiniti 54.
 ¶ Naason princeps .7
 Nabaioth 5.
 Nabuchodonosoz 14.
 Nabuchodonosoz filius 15.
 Nachoz frater abraham 5.
 Nachoz de sem .5
 Nadab filius aaron .7
 Nadab rex israel .19
 Narbona ciuitas .46
 Narcissus patriarcha 30.
 Nathalia sancta mulier 33.
 Nathanael .16
 Nathan fili^o fratris dauid .9
 Naum ppheta .13
 Nauta quidā .43
 Naçarius martyr .27
N e
 ¶ Neemas vir benignus 17.
 Nemroth .4
 Nemroth princeps 4.
 Nero impator .27
 Nerua impator .28
 Nestorius eps cōstātinopoli. 36.
N i
 ¶ Nichifozus impator 47.

Delabberia des. Sant. de Toro.

Nicoforus martyr .33
 Nicholaus eps .34
 Nicholaus primus papa .49
 Nicholaus secundus papa .54
 Nicholaus tertius papa .59
 Nicholaus quartus papa .59
 Nicholaus de lira doctor .59
 Nicostratus diaconus .32
 Ninus primus rex assyrioz .5
 Ninus quartus rex assyrioz .5
 Niniue destruit .14
 Niniue metropolis .13.

N o
 Nobilitas quando incepit .4.
 Nobilis martyr .33.
 Noe vir iustus .3.
 Noema .3.
 Normandia conuertit .49.
 Noruegia conuertit .56.
 Nouatus presbyter .32
 Nouatus martyr .30

N u
 Numa pompilius .14
 Numitor rex italie .13
 Nimi aurei .7.

O b
 Obeth de tribu iuda .8.

O c
 Occasio troianoz belloz .8
 Ochofias rex israel .11
 Ochofias uel acarias .11
 Ocho impator .27.
 Ocbus rex psaru .13.
 Octavianus impator .23.
 Octaua assumptiois .49

O d
 Odericus vir sanctus .60.
 Odilo vir sanctus abbas .52.

O g
 Ogerus dux danoz .47.

O l
 Olda prophetissa .14.
 Olympias prima a grecis .13
 Olympias mater alexandri .19
 Olympiade. souel. 95. .17.

O m
 Omogirus primus .6.

O n
 Onesimus eps ephesioz .27.
 Oneus rex assyrioz .9
 Onias pontifex .19
 Onias filius symeonis .20
 Onias magnus .20.
 Onias pius .21

O p
 Ophni filius beli .8.

O r

Oraculum archan. michael .38
 Oracius flaccus poeta .23
 Orbis diuisio etc. .2
 Ordo cluniacens. .50.
 Ordo cartusien. .54.
 Ordo cistellen. .55
 Ordo cisterciens. .55.
 Ordo templarioz .55.
 Ordo sci ioannis baptiste .55.
 Ordo guilhelmitaz .57
 Ordo dnoz teuthonicoz .57
 Ordo scē trinitatis .57
 Ordo cruciferoz .58
 Ordo celestinoz .59.
 Ordo premonstratens. .55.
 Ordo canonicus .54.
 Ordo nouoz militū .60.
 Ordo saluatoris uel brigide .61.
 Ordines. 4. mendicantiū .58
 Origenes doctor egregius .31.
 Oroncius .33
 Orosius .36

O s
 Os inferni in medio urbis .17.
 Osbertus abbas leodicens. .53.
 Ossa samuelis ppbete .36
 Osee ppbete .12.
 Osee rex israel .13
 Oualdus eps .52

O t
 Othoniel iudex .7.
 Otto primus impator .52
 Otto secundus impator .52
 Otto tertius impator .52.
 Otto quartus impator .57.

O u
 Ouidius naso poeta .23. .27

O s
 Osi pontifex .8.
 Osi uel acarias .12.

P
 Pachomius vir scus .34.
 Pachomius monachus .36
 Pacuius .21
 Pafnucius monachus .34
 Palmacius martyr cum uxore .31.
 Palladius eps .36.
 Pantbenus stoicus .30.
 Panthaleon martyr .33.
 Pantheon dedicat .41.
 Papias ioannis auditor .30
 Papias .33
 Papius romanus .19
 Parisius miraculum contigit .54.
 Pascalis primus papa .48
 Pascalis secundus papa .55
 Pascalis vir scus .38.
 Passagium magnū .56

Passagium grande .59
 Pastores pecorum .57.
 Patricius eps egypti .34
 Patricius filius sororis .36.
 Patricius magnus pater .36
 Patricius martyr .32.
 Patroculus martyr .33
 Paula senatrix vidua .35.
 Paulinus eps treuerens. .35
 Paulinus eps .36.
 Paulus et thiberentius romani .21
 Paulus apulus .27
 Paulus primus eremita .33
 Paulus simplex .35
 Pauli orosii historia finis .36
 Paulus diaconus .47.
 Paulus primus papa .46
 Paulus secundus papa .64
 Paupes de lugduno .60.
 Phacee rex israel .13
 Phacia rex israel .13
 Phaleg filius heber .4.
 Phara virgo sancta .41
 Pharao nefres rex .6.
 Pharao amonophis .6.
 Pharao bocchoris .7
 Pharao filius iude .6.
 Pharo comes .41
 Pharus turris in mari .19.
 Pharoneus rex argiuoz .6
 Pax vniuersalis totius orbis .27
 Pax vniuersalis .28
 Pax ecclesie reddita .34
 Pax prima ecclesie .30.

P e
 Pelagius primus papa .40
 Pelagius papa .40.
 Pelagius hereticus .36
 Peregrinus eps .29.
 Peregrinus quidam occidit .58.
 Permenides phis .17.
 Perpetuus eps .37.
 Persius poeta .27
 Perfectio templi salomonis .9.
 Persecutio prima ecclesie .27.
 Persecutio secunda ecclesie .28
 Persecutio tertia ecclesie .28.
 Persecutio quarta ecclesie .30
 Persecutio quinta ecclesie .30.
 Persecutio sexta ecclesie .32
 Persecutio septima ecclesie .32
 Persecutio octaua ecclesie .32.
 Persecutio nona ecclesie .33
 Persecutio decima ecclesie .33.
 Persecutio undecima ecclesie .34.
 Persecutio duodecima ecclesie .35
 Persecutio iterum in aethiopia .39
 Pestilentia maxima .22.

Pestilentia magna .61.
 Pestilentia grauis .19.
 Petreius se pfodit .23.
 Petronella filia sci petri .26.
 Petronelle corpus &c. .46.
 Petronius eps .37.
 Petrus ap[osto]lus & papa .26.
 Petrus .33.
 Petrus damascenus .45.
 Petrus damianus .54.
 Petrus alphonus .55.
 Petrus abaelardus .55.
 Petrus lombardus eps .56.
 Petrus comestor .56.
 Petrus tharentasien[sis]. .56.
 Petrus de tharentasia .58.
 Petrus nouus martyr .58.
 Petrus de eliaco .62.
 Petrus manicus .45.
P i
 Pilatus pcurator iudee .25.
 Philemon p[ro]ph[eta] .19.
 Philemon .33.
 Philippus rex macedon[um] .18.
 Philippus rex .19.
 Philippus rex syrie .22.
 Philippus ap[osto]lus .27.
 Philippus eps .30.
 Philippus p[ro]fectus .30.
 Philippus p[ri]mus impator .32.
 Philipp[us] sec[un]d[us] impator .45.
 Philipp[us] tert[us] impator .57.
 Philo disertissimus .26.
 Philometor rex .21.
 Phinees pontifex .7.
 Phinees filius heli .8.
 Pippin[us] p[ri]m[us] rex francor[um] .44.
 Pippinus filius karoli .46.
 Piscis marinus .59.
 Pitagoras p[ro]ph[eta] p[ri]mus .16.
 Pius p[ri]mus papa .30.
 Pius sec[un]dus papa .64.
 Pius lodouicus rex .56.
P u l
 Placella vxor theodosij .35.
 Plaga horribilis .48.
 Plato p[ro]ph[eta] .18.
 Plautus eloquens .20.
 Plinius sec[un]dus orator .28.
 Plotius rethor .23.
 Pluralitas beneficior[um] .53.
 Plures ciuitates cōfracte .55.
 Plutarcus p[ro]ph[eta] .28.
P o
 Policarpus eps .30.
 Pompeius trogus .29.
 Pompeius marcellus con-
 sules .23.

Pontianus martyr .30.
 Pontianus papa & mar. .31.
 Porphirius p[ro]ph[eta] .32.
 Portentū ignis in celo .61.
 Possessio ecclesie .34.
 Potētiā discipul[us] sci petri .27.
P r
 Praxedis virgo .27.
 Praxedis quieuit .30.
 Predestinatorū heresis .36.
 Preiect[us] & marin[us] mar. .44.
 Prizes .3.
 Priam[us] quidā nobilis .35.
 Primus & felicianus .33.
 Priscillianus eps .35.
 Priscus tarquinus rex .15.
 Priscus martyr .32.
 Priscus martyr .33.
 Priskian[us] autor grāmatice .39.
 Priuatus martyr .31.
 Probus impator .33.
 Prochas filius .12.
 Procellus martyr .27.
 Prodigia magna .19.
 Prodigia plura .27.
 Prosper eps aquitanie .37.
 Prothasius martyr .27.
 Prothus & iacinctus .30.
 Proximus presbyter .32.
 Prudentius poeta .36.
P t o
 Ptolomeus sother rex .22.
 Ptolomeus alexander .22.
 Ptolomeus cleopatre .22.
 Ptolomeus dionysius .22.
 Ptolome[us] rex egypti .19.
 Ptolome[us] philadelph[us] .19.
 Ptolomeus euergetes .20.
 Ptolomeus philopater .20.
P u
 Publius roman[us] .17.
 Publi[us] licinius roman[us] .22.
 Publius & luci[us] romani .22.
 Pudentiana virgo .27.
 Puella quedā .xij. annorū .48.
 Puella habuit .5. vulnera .64.
 Puer quidā iudeus .40.
 Pueri de almania .57.
 Pueri sci michaelis .64.
 Pugna sancta oritur .40.
 Pbul rex assyriorū .12.
 Quadratus eps .29.
 Quattuor coronati .33.
 Quinti[us] reptus in rure .17.
 Quintius romanus .23.
 Quiricus martyr .31.
 Quiriac[us] eps & martyr .35.
 Quirinus martyr .32.

Quirinus martyr .33.
 Quirin[us] martyr tribunus .29.
 Quint[us] curcius p[ro]ph[eta] .18.
 Quint[us] scipio romanus .23.
 Quint[us] flamin[us] romanus .21.
 Quintus ennius poeta .20.
 Raab vxor salomon .7.
 Rachbodus dur[us] fri. .45.
 Radegadis regina .40.
 Raimundus .58.
 Raasin rex syrie .12.
R e
 Rhedona ciuitas .48.
 Rhea virgo filia regis .13.
 Rebecca mater iacob .5.
 Reformatio p[ri]ma sci b[ea]t[us] dicti .50.
 Reformatio magna plimoz .64.
 Reges iuda incipiūt .9.
 Reges isrl incipiunt .9.
 Regina saba .9.
 Reginulpha vgo scā .43.
 Regna .4.
 Regnū iudee restituit .22.
 Regnū tartaroz incept .57.
 Regulus eps arelate[n]s .28.
 Regusar rex babylonie .16.
 Regressio iu. in hieru. .16.
 Remigius eps remen[sis]. .37.
 Retharedus rex gothoz .40.
 Rex ap[osto]lice xpianus .57.
R i
 Ricard[us] virdunens[is]. abbas .53.
 Ricard[us] de scō victore .55.
 Riphat fili[us] gomer .3.
R o
 Robert[us] rex francie .53.
 Roboam rex iuda .9.
 Rodoaldus eps .43.
 Rhodus insula capit .60.
 Roma in meroze .21.
 Roma destruit a saracenis .48.
 Roma capit a gothis .36.
 Romanus papa .50.
 Romani saracenos inficiūt .44.
 Rome ciuitat[is] icole nūerati .23.
 Rothari logobardoz rex .42.
R u
 Ruben p[ri]mogenit[us] iacob .6.
 Rupertus impator .62.
 Saba filius chus .4.
 Saba .4.
 Sabatha .4.
 Sabataca .4.
 Sabusardach rex baby. .16.
 Sabelli[us] hereticus .32.
 Sabina martyr .29.
 Sabinus .33.
 Sadoch pontifex .13.

Sadoch pontifex .13.
 Sadoch de tribu iuda .19
 Safrus rex assyrioz .7
 Salaberga abbatissa .41.
 Salathiel dux israel .15.
 Sale in linea xpi .4
 Salinus eps .48
 Salmon filius naason .7.
 Salomon rex pacis .9.
 Salmanaçar rex assyrioz .13
 Salustius crispus .23
 Samaria condit .10.
 Samarite .4
 Samnites .18.
 Samus .9.
 Smyrna .9.
 Sampson iudex .8.
 Sampson eps .40
 Samuel iudex .9
 Sanctin' epus meldeni .28
 Sangar iudex .7
 Sanguis de celo fluxit .47
 Sanguis de imagine etc. .46.
 Saraballa superstitiosum tem-
 plum edificat .19
 Sarai vxor abraham .5.
 Saraias pontifex .15
 Sardanapall' rex assyrioz .12.
 Saraceni de aphyrica .48.
 Saraceni pficiunt .45.
 Saraceni qui dnabant .50.
 Saruch filius reu .5
 Sasag rex egypti .9.
 Saturnin' eps tholosan' .28
 Saturnus rex italie .7.
 Sauinianus eps .27.
 Sauinianus papa .41.
 Saul prim' rex isrl .9
 Saulus pfermit .26.
 Saxonia conuertit .47
S c
 Schacoꝝ ludus repit .15.
 Sceptru de iuda auferit .23.
 Scipio flaminus roman' .20.
 Scipio africanus .21
 Scipio nasica .22
 Scipio seipsu iugulauit .23.
 Scisma primu in ecclia dei .32
 Scisma secundu ecclie .35
 Scisma tertiu ecclie .35.
 Scisma quartu ecclie .36.
 Scisma quintu ecclesie .38.
 Scisma sextu ecclesie .38.
 Scisma septimu ecclesie .44.
 Scisma octauu ecclesie .48
 Scisma nonu ecclesie .50
 Scisma decimu ecclesie .51.
 Scisma .xj. ecclesie .51.

Scisma .xij. ecclesie .52.
 Scisma .xiiij. ecclesie .53
 Scisma .xiiij. ecclesie .53
 Scisma .xv. ecclesie .54
 Scisma .xvi. ecclesie .54.
 Scisma .xvii. ecclesie .55
 Scisma .xviii. ecclesie .55.
 Scisma .xix. ecclesie .56
 Scisma .xx. ecclesie .56.
 Scisma .xxi. ecclesie .60.
 Scisma .xxii. ecclesie .62
 Scisma .xxiii. ecclesie .63.
 Scismu pessimu oritur .62
 Scisma orit in impio .57.
 Scitaru regnu orit .4.
 Scotica gens orit .27.
 Scurrinus prim' abbas vul-
 densis vir sanctus .46
S e
 Sebastianus martyr .33
 Sebeste olim samaria .13
 Secta chorisantiu .62
 Secundus pilosoph' .29
 Sedechias rex .15
 Sedecim milia martyru .34.
 Sedes cardinaliu etc. .58.
 Sela vxor lamech .3.
 Sela filius iude .6
 Seleucia ciuitas condit .19.
 Seleucus rex syrie .19.
 Seleuc' ceranes rex .20.
 Seleucus iners rex .21
 Sellu rex israel .12.
 Sellum pontifex .14.
 Sem filius noe .3.
 Semeyas clar' habet .9.
 Semiramis assyrioz regina .5.
 Sempronian' martyr .33.
 Sempronius roman' .20
 Sempronius valerius .20.
 Seneca stoicus .27
 Senefius lugduneni .44
 Sennacherib rex assyrioz .13.
 Seno impator .37.
 Seno papa .44
 Senones galli cum romanis
 pugnant .17.
 Sepultus karolus rex .46
 Septem machabei .21.
 Septem sapientes .13.
 Septem dormientes .32
 Septe dormientes euigilat .37
 Septuaginta interpretes .19.
 Seraphia martyr & vir .29.
 Serapion martyr .32
 Serapion .33
 Serapion pater decem miliu
 monachoz .35

Serapis rex .6.
 Sergius primus papa .44
 Sergius secundus papa .48.
 Sergius tertius papa .50.
 Sergius quart' papa .53
 Sergius epus a deo plagatus
 est .46.
 Serotinus martyr .27.
 Seruacius tungroz eps .35.
 Seruile bellu in sicilia .22.
 Seruius ppli isrl incipit .6.
 Seruius tull' roman' .16
 Seruius flacc' romani .22.
 Seruus seruoz dei instituit a
 gregorio papa .41
 Seuera abbatissa .43
 Seuerin' archieps coloni .35.
 Seuerinus papa .42.
 Seth filius adam .2.
 Serbcelo vir sanctus .55.
S i
 Sibylla samia .7.
 Sibylla delphica .8
 Sibylla frigida .8
 Sibylla erythrea .13
 Sibylla samia .14
 Sibylla cumana .14
 Sibylla bellespontia .16.
 Sibylla tiburtina .24
 Siccitas magna .55.
 Siclus magnus annoꝝ .54
 Sydon argius .12.
 Sydon delet .18.
 Sigibertus filius regis .42
 Signa horribilia .39.
 Signu crucis apparuit .47.
 Signa multa pcesserunt morte
 karoli .48
 Sileas apud macedonia .27.
 Silla romanus .23
 Siluerius papa .39.
 Siluester primus papa .33.
 Siluester secundus papa .52.
 Siluester tertius papa .53.
 Siluius rex italie .9
 Simachus quartus interpres
 legis diuine .39.
 Simachus patrici' mar .38.
 Symeon archieps .34.
 Similianus abbas .40
 Siminicus presbyter .30
 Simisius eps .27.
 Symon comes .57.
 Symon iustus pontifex .19.
 Symon filius onie .20.
 Symon fili' mathathie .22.
 Symon magus .27.
 Symon & iudas apli .27.

Symon cleophe .28
 Simplicius papa 37.
 Sigismundus impator .63
 Simphozianus 33.
 Simpronianus martyr .33
 Sindulphus presbyter .40
 Sine iudice 8.
 Sinerege .12
 Synodus nicena 34.
 Synod^o constantinopolitana 35.
 Synodus ephesina 36.
 Synod^o calcedonei. .37
 Synod^o constantinopolitana 39.
 Synod^o constantinopolitana 43.
 Synodus septima .47
 Synodus octava 49.
 Syponus ciuitas .38 50.
 Syponus vastat a slauis 50.
 Syracusa condit 13.
 Siricius papa 35.
 Sifinnius papa 44.
 Sixtus p^m papa z mar. .29
 Sixtus secundus papa 32.
 Sixtus tertius papa 36.
 Sixtus quartus papa .64
S o
 Socrates p^hs nascit .17
 Socrates p^hs 17.
 Sol decē lineis reuertit 13.
 Sol in celo immobilis stat 7.
 Sol obscurat .47
 Sol obscurat 56.
 Soles duo apparuerūt .55
 Solēnis ep̄s .38
 Solinus fidonius doctor .39
 Solita pericula plura 54.
 Sophia nobilis matrona 29.
 Sophocles poeta .12
 Sophonias p^hbeta 14.
 Sores p^m rex egypti 4.
 Sostratus p^harū cstruxit 19.
 Sother papa z martyr 30.
S p
 Spartani 12.
 Speculū historiale .59
 Spes virgo z martyr 29.
 Speusippus p^hs 18. .19
 Spinea corona dñi floruit in
 manu karoli 47.
 Spūs scūs sup ap̄los 26.
 Spūs guidōis mltra reuelat 60.
S t
 Stadius recilius 21.
 Stanislaus ep̄s 58.
 Statua marmorea 53.
 Stella magna in oriente 44.
 Stephan^o p^m papa z mar. 32.

Stephan^o secundus papa .46
 Strphanus tert^o papa 64.
 Stephan^o quart^o papa .48
 Stephan^o quint^o papa 49.
 Stephanus sextus papa .50
 Stephan^o septim^o papa .51
 Stephanus octauus papa .51
 Stephanus nonus papa .54
 Stephan^o prothomartyr .40
 Stephan^o ep̄s leodiēsi. 50.
 Stephan^o p^m rex vngarie .52
 Stephan^o leodiēsi. abbas 53.
 Stephanus abbas cister. 55.
 Stephan^o scūs pater 57.
 Stigmata xpi quedam mulier
 habuit 61.
 Strages hostiū 13.
 Studiū vniuersale trāssert .47
 Stulta martyr .36
S u
 Sue vxor iude .6
 Sulpicius bitureni. 41.
 Sulpicius seuerus .36
 Sūma occisorū de persis .19
 Sunderoldus ep̄s .50
 Suphene de iaphet 4.
 Sufis 16.
T
 Tabernaculū pparat .7
 Tacitus impator .33
 Talarandus cardinal .61
 Talmud iudeorū .36
 Thare pater abraham .5
 Tarquinius supbus 16.
 Tarsis a quo cilices .4
 Tartari pmissione zc. 55.
 Tartari deuastant .58
 Tartari inuadūt 59.
 Thauranus rex assyriorū .8
 Tarinus ep̄s eboracei. 28.
 Tarentū capit 50.
 Lauramenia capit .50
T e
 Tecla scā virgo 27.
 Teglatphalasar rex .13
 Telesphorus papa z mar. 29.
 Telexion rex sicioniorū 5.
 Tempora grossa zc. 5.
 Templa p^m cstruunt 4.
 Templū salomōis incēdit 15.
 Templū fundat .16
 Templū purgat 21.
 Templū sophie extruit .40
 Templarij destruunt .60
 Tēplū dñi i egypto extruit 20.
 Tpa sanguinolenta 46.
 Tpa cruenta 48.

Tpa peccaminosa 61.
 Tpa multū supstitiosa 61.
 Tpa satis turbulenta 40.
 Tempestas maxima orit 48.
 Tempus effeminatū 53.
 Theodozion tertius interpres
 diuine legis .30
 Theodol^o martyr z diacon^o .29
 Theodericus martyr .35
 Theodericus arrianus .38
 Theodericus rex francie .48
 Theoderic^o ep̄s meteni. .52
 Theodardus abbas .51
 Theodebert^o rex francie 39.
 Theodora martyr .33
 Theodora 33.
 Theodoros ep̄s syrie 37.
 Theodoros archiep̄s .44
 Theodoros p^mus papa 42.
 Theodoros secundus papa .50
 Theophilus ep̄s 30.
 Theophilus 33.
 Theophilus ep̄s 35.
 Theophil^o q se diabolo dedit 39.
 Theodosia 33.
 Theodosius impator 35.
 Theodosius impator 36. 45
 Therentius romanus .21
 Therentius comicus .21
 Terza scā hoc tpe zc. .55
 Terremotus maximus .37
 Terremot^o continui .37
 Terremotus magni .60
 Terremotus marini 61.
 Tertulianus africanus 30.
T i
 Tyberius filii^o rex italie 10.
 Tyberi^o preuign^o octauiani .25
 Tyberi^o graccus romani 21.
 Tyberi^o secundus impator 40.
 Tyberanus scorus 38.
 Tyburtius martyr 31.
 Tyburtius .33
 Timotheus hereticus 36.
 Timotheus ep̄s 28.
 Tyrus capit a xpianis 55.
 Titus diaconus 27.
 Titus ep̄s cretensiu 27.
 Titus filius vespasiani .28
 Tit^o liui^o tragediaz scriptor 20.
 Titus liui^o historicus 23.
 Titus publius romani 17.
 Titus Quintius romani 18.
T o
 Tobias morit 14.
 Togorma filius gomer 3.
 Tola iudex .8

Thomas ap[osto]lus 27.
 Thomas de aquino 60.
 Thomas ep[iscopu]s canonica[us] 60.
 Thomas cantuarie[n]s. 56.
 Toletum ciuitas hispanie 55

T r

Tranquillinus .33
 Translatio sci augustini 45.
 Translatio marie magdalene .46
 Translatio sci inocentij .49
 Translatio sci mathei eu[ang]el[ist]e .51.
 Translatio triu[m] martyru[m] .46
 Translatio plurimor[um] .48
 Translatio sanctor[um] .52
 Translatio imperij 47.
 Translatio nicholai epi[scopi] 54.
 Transmigratio 15.
 Tras a quo trazes .4
 Tres pueri p[ro]ficiunt 15.
 Tres soles in celo 23.
 Tres soles visi su[n]t 63.
 Treueris tota martyrica 33.
 Tribuni decem viri 17.
 Trifarius cursus tempor[um] 62.
 Trifon puer .32
 Triginta milia martyru[m] 33.
 Triginta septem milia martyru[m] 33.
 Tripolis caput a saracenis 59.
 Triphon p[ro]ditor rex syrie .22
 Triumphus rome .21
 Troia vastata 8.
 Troianu[m] bellu[m] 8.
 Troianus impator 28.
 Trois in dardania regnat 7.
 Trophinus ep[iscopu]s 27.
 Trophonia vxor decij 2.

T u

Tubal .4
 Tubalchayn p[ro]m[iss]o malleator .3
 Tuellinus rex yngaror[um] 47.
 Tunica d[omi]ni repit 40.
 Turci de montib[us] caspijs 46.

Uacat imperiu[m] .58
 Uagosus p[ro]fectus 18.
 Valens cu[m] gratiano 35.
 Valentinian[us] impator .35
 Valentinus heretic[us] 29.
 Valentinus papa 48.
 Valerianus martyr .30 31.
 Valerianus impator 32.
 Valerius maxim[us] 24.
 Valerius graccus .25
 Walbertus vir sanct[us] 41.
 Walpurga virgo sca[la] .54
 Varro doctissimus .23
 Vaticanu[m] quoddam 58.

U e

Uedastus atrebatens. 38.
 Venetie et padua etc. .9
 Venetiar[um] ciuitas inclita 37.
 Ventus magnus fuit 60.
 Vespasian[us] impator 28.
 Vernberus puer sanct[us] 59.
 Wenzelau[us] p[ro]nceps boemie 51.
 Wenzelau[us] impator .62
 Westphalia incepit auerti 44.

U i

Uibertus vir sc[ilicet]us 51.
 Uictorinus martyr .28
 Uictorinus .33 .35
 Uictoriantus 33.
 Uictorian[us] p[ro]c[on]sul .38
 Uictor miles .30
 Uictor p[ro]m[iss]o papa et mar. .31
 Uictor secundus papa 53.
 Uictor tertius papa 54.
 Uictor .33
 Uictor martyr .33
 Uictor cu[m] parentib[us] 33.
 Uictor cu[m] pluribus 38.
 Uictor ep[iscopu]s capuan[us] .39
 Uictoria virgo et martyr .32
 Uictoria miraculosa .64
 Uigilius anthiodor[us] epi[scopi] .44
 Uigor boiace[n]s. ep[iscopu]s .39
 Wilhelmus rex anglie .55
 Wilhelmus heremita 56.
 Wilhelmus pariensis 57.
 Wilhelmus impator 58.
 Wilibrodus cu[m] xij .44
 Uincencius .33
 Uincencius de valentia .62
 Uincencius speculator .58
 Uincencius hispanus .58
 Uirgilius nascit[ur] 22.
 Uirgili[us] excellētiss. poeta[rum] .23
 Uisiones tondali .56
 Uisiones elisabet .56
 Uisiones bildegardis .56
 Uisio horrenda 56.
 Uisio flebilis 60.
 Uitalis martyr .27
 Uitalis 33.
 Uitellianus papa .43
 Uirus et modestus 33.

U l

Ulpian[us] iuriflegalis 31.

U n

Undecim milia virginu[m] .37
 Ungari gens inclita orit[ur] 49.
 Ungari vastant roma[m] 50.
 Ungaria auertit ad fide[m] .52

U o

Uolfrannus ep[iscopu]s 45.

U r

Urban[us] p[ro]m[iss]o papa et mar. 31.
 Urban[us] secund[us] papa 54.
 Urban[us] tertius papa .57
 Urban[us] quart[us] papa .59
 Urban[us] quint[us] papa 61.
 Urban[us] sextus papa .62
 Urias p[ro]ph[eta] occidit .15
 Ursinarus p[ro]sul sanct[us] 54.

Xerxes rex assyrior[um] .6
 Xerxes rex persar[um] 15.
 Xpofozus papa .50
 Xps d[omi]ni nascit[ur] .24

Yauan a quo greci .4
 Yrad filius enoch 2.

Zabulon filius iacob .6
 Zacharias et elizabeth .24
 Zacharias papa .46
 Zacharias rex isrl[ael] 12.
 Zamri rex israel 10.
 Zaroas 5.
 Zaria pontifer .9
 Zelpba concubina iacob .6
 Zenocrates p[ro]ph[eta] 18.
 Zeferin[us] papa et martyr .31
 Zeptineus dux boemie ad
 fidem conuersus .51
 Zoroastes p[ro]m[iss]o rex bra
 ctianorum .5
 Zorobabel rex .16
 Zosimas abbas .34
 Zosimus papa 36.

Generatio et generatio
laudabit opera tua: et
potentiam tuam pronun-
ciabunt. Scribit psalmo.

144. Cum non sine mul-
ta diligentia sanctorum
patrum studia: temporum
decursus supputarunt:
non dubium quoniam magna
utilitas ecclesiasticis

viris: et precipue illis qui ecclesiasticam politiam gubernare habent: inde pueniat. Nec ulli statui hominum hoc parum prodesse credendum est: si temperata mente ad rerum gestarum historias: quas ob diurnam memoriam studiosi viri conscripserunt oculos leuet quis plerique id minus prospectent. Decet namque viros virtuosos precedentium facta sepe ad memoriam reuocare: ut bonis exemplis discant dignis opibus insistere: et in malis valeant perditionis scopulum declinare. Verum nisi preciosum a vili separet: stulta concupiscentia se temperare non valens: in tenebrarum voraginem precipiti cursu mergeret. Ob hoc sancti doctores videntes: quod ad intellectum sacrarum scripturarum et ecclesie regimen historiarum decursus ex parte necessarius est: si mulque omnium gestorum congeries inutilis: tum pro sui magnitudine: tum pro superfluo et viliu factorum repetitione superuacua: quasdam nobis historias canonicarum: amputatis fabulis superstitionis: ac genealogiis interminatis: que ad rem non pertinent. Sicque factum est per maximos eorum labores: ut pene sit tota temporum historia breuissimo studio a quolibet intelligente iam nedum sine labore: imo cum magna cordis oblectatione possit incorporari. Decuit quoque ad ornatum scripture ut hac pulchritudine non careat: que omnibus gentibus tanquam lucerna prefulgida in obscuro loco proponenda fuit. Ingenium insuper humanum quod magnifice plura comprehendere facilliter potest: hoc delizioso prato diuersorum florum priuari non debuit in quo varia virtutum exempla repperiunt: facta que reprobam eque consideras: illa carere: hec preterire moneret. Videre enim super modum est delectabile: qualiter primi nostri parentes ex quibus originem duximus: instituti fuerunt a summo omnium gubernatore deo: deinde quis decursus eorum: quomodo defecit: et profecit rationalis creatura in sapientia: virtute potentia: sanctitate: longevitate: et sic de alijs: et in omnibus his diuinum regimen admirari quod sit deus mirabilis in creaturis suis: qui nunquam administrare cessauit illis quos condidit: quanta creatoris longanimitas et misericordia: et quod inscrutabilis diuinorum iudiciorum abyssus. Nec et infinita alia puolans humana industria pennis quibusdam interne contemplationis: non solum preterita et presentia: sed etiam futura metifidum ex similibus ad similia progreditur: cui si bo-

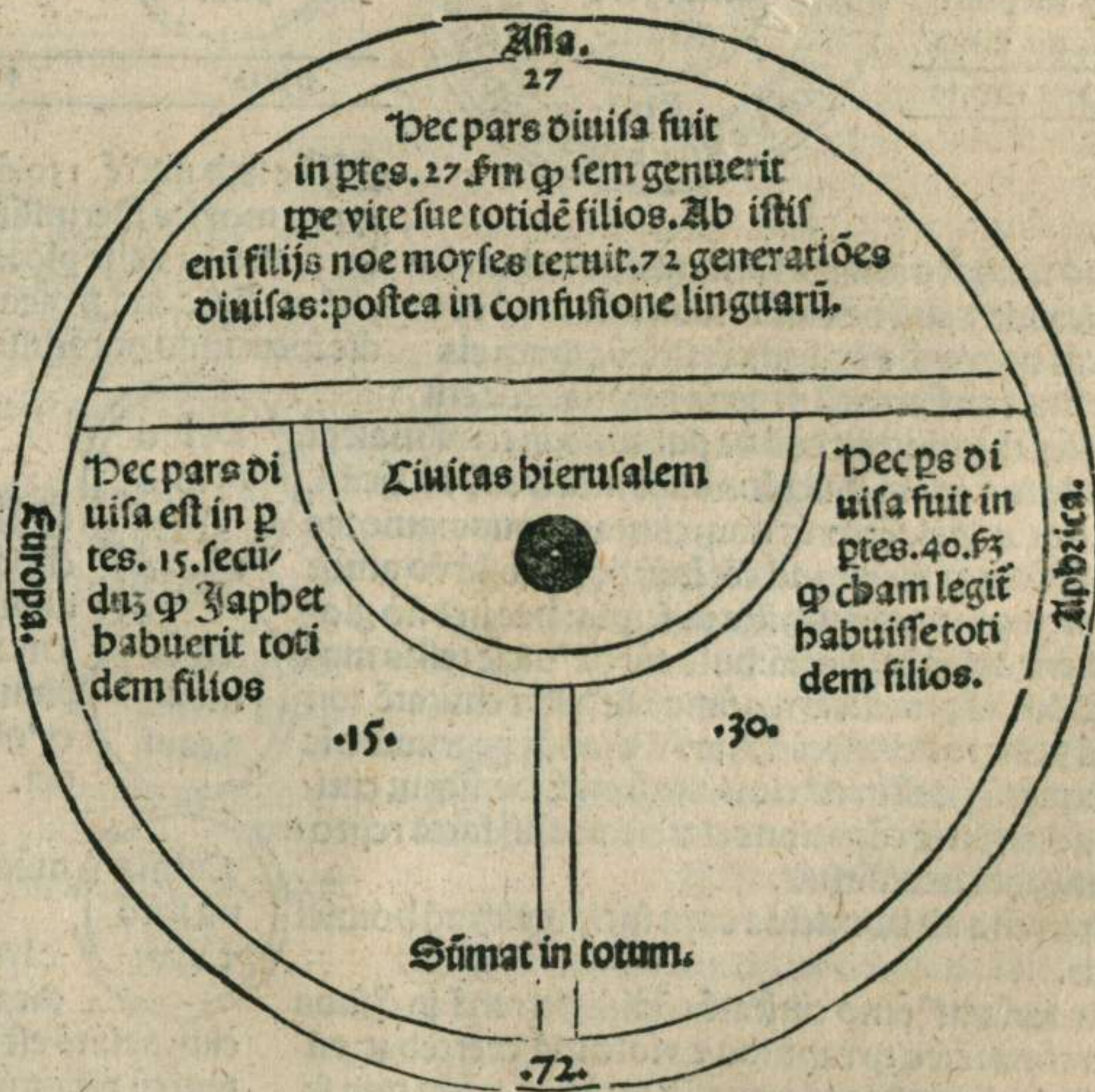
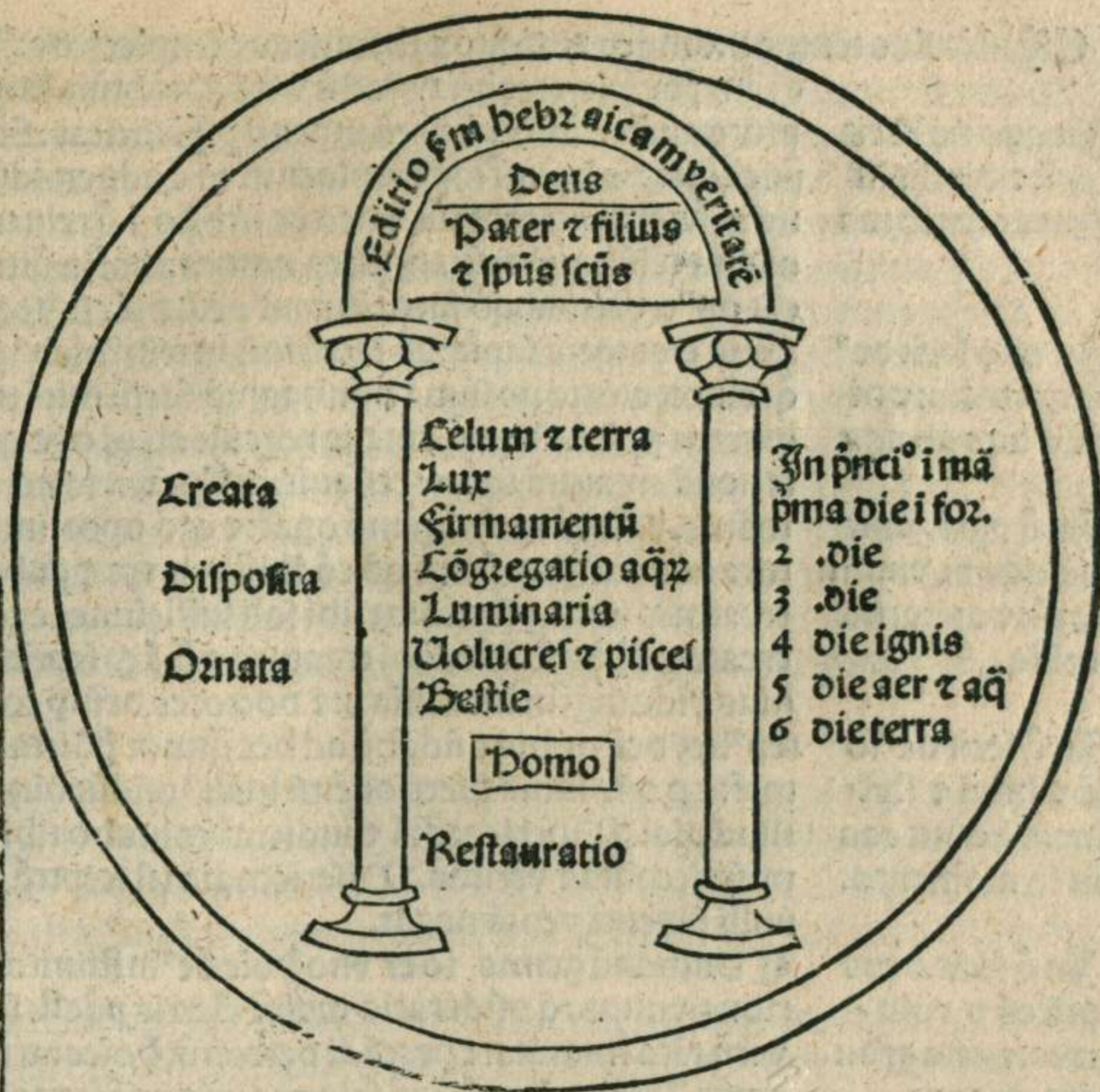
na voluntas adiuncta fuerit: tedio quodam inco-
laris huius in deum surgit: ad laudandum et regrati-
andum et contemplandum: cupiens dissolui: et esse cum
christo in eternum. Incipit ordo hec contemplatio in iocunda
speculatione creaturarum: et finit in feliciori te-
dio earundem: et appetitu creatoris: iuxta illud psalmum.
Quid enim mihi est in celo et a te quid volui super ter-
ram: mihi autem adherere deo bonum est. Hoc forte
in passumpto verbo: idem psalmista nobis persuadere
nititur dicens. Generatio et generatio lauda-
bit opera tua et potentiam tuam pronunciabunt: quasi di-
cat: per omnia que in mundo casura cernimus ad te
qui nunquam deficis tendere debemus: que utique sen-
tentia valde accommodata est ad propositum nostrum.
Cum enim teste augustinus: plura in sacra scriptura
comemorantur que nihil significant: et tamen neces-
saria sunt propter ea que aliquid significant: neces-
se est talibus ita uti: quod quis sterilia sunt: sicut illis
que secunda deuotione immediate in deum mentes
nostram subollunt: alioquin non recte scripturam le-
gimus: in qua semper spiritus sanctus loqui credendus est.
Sunt ergo arida quo ad superficiem littere: sed graui-
da quo ad spiritualem intelligentiam. Que autem ita ali-
ena sunt: ut nequaquam spiritualiter intelligi possunt:
aut non expedit: omni tamen veneratione digna sunt
propter finem in quem ordinantur: qui est scire et di-
ligere deum. Et de hoc genere videtur esse supputatio
annorum que in sacra historia diligentissime annotata con-
tinetur: de qua ut idem augustinus testatur: hoc
certissime tenendum est: quod tanta est diuina auctori-
tas roborata: ut omnino falsissimum sit: quicquid
ab ea ita discrepat: quod cum ea omnino concor-
dari non possit. Que cum ita sint: mirum valde vide-
tur: cur sancte scripture tractatores: de hac mate-
ria intantum sunt diuersi in pluribus locis usque ho-
die: ut aut omnino aut vix nequeant concordari.
Et redit illa antiqua et famosa questio de transla-
tione septuaginta interpretum: an potius ei stan-
dum sit in supputatione annorum: an textui hebreo-
rum: quem moyses ille maximus et primus legis
promulgator edidit. Dic contriuerunt sancti do-
ctores ingenia sua: et quilibet pro captu suo dixit
quod sensit. Et quia periculosum est de magistrorum
ecclesie iudicare sententijs: ut dicit Hieronymus
super danielum. et nimis laboriosum est omnia re-
texere. ideo beda post alios qui studiosius in hac
materia sudarunt: elegit modum orosii qui satis con-
corditer cum Hieronymo et eusebio: et alijs magis
autenticis de his loquitur et dicit ecclesiam hunc modum
tenere: licet alios non reprehendat: quare actum vi-
detur: ut hec supputatio magis vulgata sit in libris
plurimorum postea scribentium. Augustinus etiam in
xv. libro de ciuitate dei multa de his tractat: sed satis
dissentit a positione bede: quia sequebatur exem-
plaria que tunc magis vulgata fuerunt: ut etiam
patet in homelijs suis: et maxime super psalmos.
Positio autem orosii et Bede habet: quod a creatione

mundi vsq; ad natiuitatē habrae fluxerunt anni
3184. fm septuaginta. Hebrei autē min⁹ habent
1236. quia fm bibliās correctas iuxta hebraicā
veritatē: ab adam vsq; ad natiuitatē habrae: sūt
anni tantū. 1948. Deinde satis concordant cum
hebreis septuaginta interpretes: vsq; ad destru-
ctionē templi: que vocatur cōmuniter transmi-
gratio babilonis. Sequentia tempora non ha-
bentur ex canonica scriptura: sed ex aliis histo-
rijs tam iudeorū q; gentiliū. Et iterum ibi est di-
uersitas: sed nō nimis magna. Simul igi^r colli-
gendo fm bedam a mūdi creatione vsq; ad xp̄i
natiuitatem veniūt anni 5199. et hic est modus
ecclesie. vñ versus. Unum tolle datum: ad milia
quinq; ducentis. Nascenti domino: beda dat a
prothoplasto. De vltiori discussiōe huius que-
stionis vide si placet augustinū vbi supra et hie-
ronymū et alios locis suis. Hic autē quia breui-
tati studemus: prolixitas ipsa nobis vitanda est
Colligere nanq; disposuimus iuuante domino
ex pluribus libris fasciculū quendā temporū: a
mundi creatione vsq; ad presens: in quo tam sa-
crarū scripturarū q; diuersarū aliarum historia-
rum facta tanq; in memoriali quodam cōpen-
dioso religabimus. Faciā proinde iuxta senten-
tiam flozi: quod solent qui terrarū situs in breui
quasi tabella depingūt: ita totam humani gene-
ris imaginē: temporūq; decursus in pauculis fo-
lijs complectar. Nec mihi conscius sum aliquid
me posuisse: quod nō in fidedignis historijs ha-
beat: aut alijs libris ecclesiasticorū doctorū: siue
quod nūc ex eorū dictis aperte sequat. Vbi autē
dubiū fuerit: an sic vel aliter: hoc ipsū etiam ita
ut repperi pari modo annotaui. Et ne ipsa sup̄-
cises historie deuotis tediosa esset: persepe sentē-
tias quasdam floridissimas applicaui ex sancto-
rum dictis: que deuotionem redolent: pariter ac
doctrinā. Auctoritatem ergo dātes his qui ante
nos laborauerunt: nos pro modulo nostro in la-
bores eorū intrauimus: sparim hincinde carpē-
tes quod potuim⁹. Et ut sciat quo ordine eos se-
cuti sumus: primo totum tempus veteris testa-
menti. 5169. annorū in quinq; etates distinctum
reperimus in quodam libello: qui fido ascri-
ptus videbat: vbi multū artificialiter procedit
deducēdo annos mūdi vsq; ad tempora sua scz
eraclij: qui cepit regnare circa annos dñi. 612. s;.
supputationē suam non ordinauit fm eram xp̄i
sicut nec orosius. Et hūc sequimur i duab⁹ p̄mis
etatibus: similiter et in duabus sequentibus: ex-
ceptis paucis quia textus fm hebraicam verita-
tem a natiuitate habrae vsq; ad captiuitatē ba-
bylonicam: apud nos magis est correctus: et di-
ligentius explanatus: et ideo sequimur eum: pa-
rum tamen refert. In quinta etate maiorē labo-
rem habuimus p̄pter nimiam diuersitatē historia-
rum. et veniam precor: quia iam vñ iam alium

prout melius putauī secutus sum. An autē debi-
te singulos annos supputaui: lectori iudiciū cō-
mitto. Lineā autē assyriorū et romanorū et aliorū
ex diuersis historijs laboriose satis coaptaui: ro-
gans: ut si cui transcribere placuerit: diligenter
obseruet spacia et numerū correspondentem: ne
longius aut strictius ponat q̄z exemplar habet:
alioquin et labor peribit et fructū nō reportabit.
Eritq; opus eo mendosius quo compendiosius
nisi hoc diligenter studeat obseruare. si autē de-
bite quod facile arbitramur hec incorporauerit
nō modicā ei prebebit illuminationē ad intelli-
gendam sacram scripturā: et libros augustini: et
hieronymi: et orosij: ac aliorū sc̄. si vera sunt que
in pluribus libellis scripta reperimus. Porro in
sexta etate sequimur chronicā martini et vincer-
tij: qui compendiose procedūt vsq; ad tempora
sua. Post eos p̄ annos fere ducentos: sequor no-
tabilē librū quendam cuius auctorē nescio: qui
pene vsq; t̄p̄a sua extendit. Que autē de post acta
sunt memorie digna: sicut audiuius et vidim⁹
fideliter prioribus supposuimus. Que omnia in
sequentibus sūma breuitate patebunt. Modus
autē procedendi planissimus est: et grossitudini
rusticane adeo amicus: ut in pariete quidē de-
pingi: possit eo q̄ ilico sine omni difficultate
intuentibus se offerat. Depinxi igi^r in medio fo-
lij circulos cū noib⁹ p̄sonarū debitis p̄ quolibet
tempore: et infra et supra lineas duas: quarū su-
perior cum suo numero descendit ab adam vsq;
ad xp̄m iuxta seriem p̄dictorū significās: ut quic
quid ex aduerso illi⁹ numeri scriptū: ē siue supe-
rius siue inferius etiā circa illa tempora factum
verisimiliter credat. Secūda linea id est inferior
retrosūm: ascendit a xp̄i natiuitate vsq; ad mun-
di creationē: ut eadem facilitate vnico numero
inspecto sciat: quot annis hoc aut illud factū sit
ante xp̄i natiuitatē: quod ideo sic ordinauimus:
quia hec era magis solēnis est apud nos: et citi⁹
solet requiri. Post xp̄m simul ambe descendunt
vsq; ad tempora nostra paulatim crescendo: ita
ut superior semp ostendat etatē mundi: et inferior
etatē xp̄i: quod planissime patebit locis suis. et
quia ex multis libris mendose scriptis: modum
hūc nō leui labore ad lineā veritatis correxim⁹:
obsecramus pro xp̄o lectorem: ne inciuiliter ma-
nū ad corrigendū hanc annorū supputationem
apponat: nisi prius toto opere p̄specto: quod nō
ideo dicimus quasi nullibi errauerimus: sed ad
auisandū de nimia diuersitate doctorum in hac
materia. et frequēter posuimus vnus est inuolutio
alterius: vbi autē errorē inuenit: clementer igno-
scat et corrigat ex p̄dictis quos sequimur. facile
enim in numeris errat: et sepe negligenter descri-
bunt: et negligentius emendant: ut dicit Augu-
stinus. 15. libro de ciuitate dei.

¶ Fasciculus temporum: omnes antiquorum chronicas complectens: Incipit feliciter.

Dies primus
In quo deus fecit lucem: et diuisit lucem ac tenebras

Dies 2us
In quo fecit deus firmamentum: et diuisit aquas ab aquis

Dies 3us
In quo congregauit deus aquas in unum locum: et apparuit arida.

Dies 4us
In quo fecit deus solem et lunam et stellas: et posuit eas in firmamento.

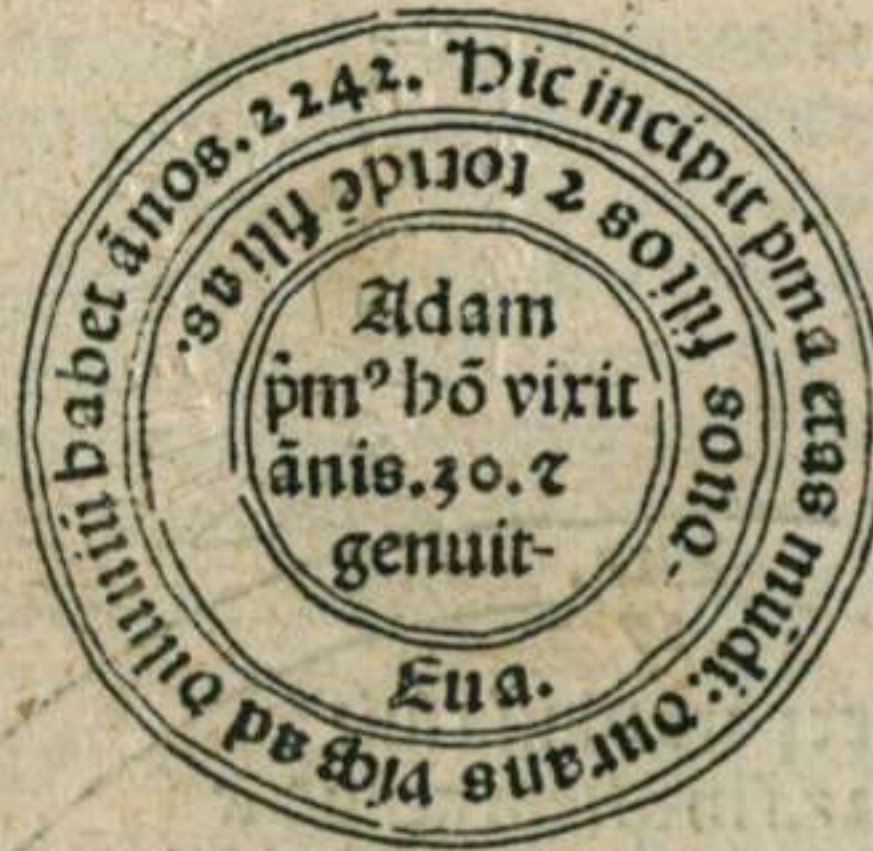
Dies 5us
In quo fecit deus pisces et volucres: et cetera grandia ex aqua.

In principio creauit deus celum et terram. Dicit beatus Augustinus super Beati. quod maior est beati scripturae auctoritas quam omnis humani ingenij perspicacitas. Et quod de tempore principaliter habet interdictum. Principium temporis breuiter tangere placuit. Vnde est aduertendum secundum doctores: quod quattuor coequa in principio creata sunt a deo ex nihilo: id est quod relucet creatoris summa potentia. Nec autem sunt celum empyreum: angelica natura: materia quattuor elementorum: et tempus. Et hoc vocantur opera creationis: quod factum fuit ante omnem diem. Post sequitur opus distinctionis: in quo relucet summa creatoris sapientia: quod factum fuit in tribus diebus primis. Deinde sequitur opus ornatu: id est in quo relucet creatoris summa bonitas: quod factum fuit in tribus diebus sequentibus. ut patet clare in textu generis. i. Septima autem die regeuit ab omni opere quod patrarat: non quasi operando lassus sed nouam creaturam facere cessauit: cuius materia uel similitudo non precesserit. Quod autem dicitur in iohannis. v. Patet me usque modo operari: et ego operor: intelligitur de continua uniuerse creature administratione: quod quod condidit continere et gubernare non cessat: et in hoc relucet creatoris summa perfectio: quod sibi soli sufficit: nec eget creaturis: sed potius est: quod virtus creatoris est causa subsistendi omni creature. et hoc est quod septima dies uesperam non habet. De his plenius uide magister in. 2. sententiarum: et doctores desuper copiose scribentes. Porro sequens tempus licet deum nobis ostendat: quod ad hec quattuor predicta. scilicet summa potentia: sapientiam: bonitatem: et per omnia summa perfectionem: tamen specialiter ostendit diuinam misericordiam et iustitiam. iuxta illud psalmi. Misericordiam et iudicium cantabo tibi domine. Et iterum. Uniuerse uie domini misericordia et ueritas. Misericordia tamen sceptrum tenet: quod diu uiaiores sumus: que nulli petenti ueniam negat.

¶ Humanum genus idem ex uno homine deus instituit: ut commedaret quod ei grata sit in pluribus unitas: quod consideratio multorum electis predest: scilicet angelis in eterna pace sociandis uerum tanta immanitate peccandi defecerunt homines: ut tuti atque pacati in se bestie uiderent. Neque enim unquam in se leones: aut in se dracones quia homines bella gesserunt. ¶ In culum concordie diligit deus. Nec aug. xij. de ciui. dei.

¶ Anno mundi primo.

Dies 6us
In quo fecit deus bestias et homines
6615 - mine

110	435	625
Seth uixit annis. 912.	Enos uixit annis. 905.	Chai nam uixit.
6069	4674	4574 - ann. 10.

¶ Anno primo mundi die sexta formauit deus adam in agro damasceno: et eua de costa eius: collocans eos in paradiso: ut operarentur et custodirent illum: precepitque eis ne de fructu ligni gustarent sub pena mortis. Eodem die cum peccassent: statim eiecit eos de paradiso in terram maledictionis: ut in sudore et eruna uiuerent: donec morerentur etc. Beati. i. Augustinus. i. 14. de ciui. dei. Secerunt itaque ciuitates duas: amoris duo: terrenam. scilicet amor sui usque ad contemptum dei. celestem uero amor dei usque ad contemptum sui: denique illa in seipsa: hec in domino gloriatur. Illa querit ab hominibus gloriam: huic autem deus scie testis maxima est gloria. Ad istam pertinet cayn quod primo natus est: et ciuitatem condidit. ad istam pertinet abel quod secundo natus est et tanquam peregrinus hic uersatus est: quod gratia predestinatus ciuis sursum erat. Denique ut ciuitas dei sue aduersarie copatione clarescat: aliquid facta reproborum commemorare necesse fuit.

¶ Ciuitas terrena ab homicida cayn incipit usque ad homicidam lamech.

¶ Iste cayn sceleratus primo ciuitatem condidit terrenam in qua suos posuit propter timorem: eo quod rapinas et uolentiam exercebat: unde suspicabat sibi talia reddenda qualia faciebat: idcirco in tuto se recepit. Sic fratrem suum abel propter inuidiam occidit: et punitus a domino uagus et profugus: despatuque tandem a lamech occisus est.

¶ Iste seth natus est. 130. anno a deo: quorum moyses permittit centum quibus luxit abel in ualle plorationis prope ebron. Ipse etiam pro oleo misericordie die impetrando paradisu adiit.

¶ Iste enos cepit inuocare nomen domini: forte aliquid uerba de peccatoribus inuenit: aut imagines fecit pro colendo deo: sicut modo fit in ecclesia.

Delbora soror abel

Abel occisus a cayn

Calmana soror et uxor cayn.

¶ Iste abel primus martyr ecclesiam inchoauit quod in gratia mortuus fuit. si enim ab adam inchoata fuisset: non foret continua. Sic secundum augustinum ciuitatem dei condidit: cuius primus ciuis fuit: et quod iustus fuerat: deus ei oblationem acceptauit.

Enoch **Irada** **Manane**

¶ In hunc enoch cayn suam dedicauit ciuitatem. unde sic dicit Augustinus. i. 15. de ciui. dei: non est absurdum quod cayn edificauit ciuitatem cum uixisset quattuor uiros scriptura dicat tunc fuisse quod non omnes numerauit: quod tunc esse poterat: sed illos tamen nominare necesse putauit quos suscepti operis ratio postulauit. Item idem ibidem. Progenies ex adam per cayn sceleratum undenario numero finit quod peccatum signat: et ipse numerus femina claudit: a quo sexu factum est initium peccati.

Mundi etates similitudinarie accipiuntur fm etates hominis: et a diuersis diuersimode assignantur: et ratio nibus multis astruit: quare sic uel sic conuenienti inchoent uel terminent: de quibus nihil ad pns rē. s; quantū nūc sufficit est aduertendū qd sex sunt etates mūdi: **Q**uaz prima incipit a mūdi creatione: et durat vsq; ad dilu uium et habuit fm hebraicā ueritatem ānos. 1656. fm septuaginta interpretes: sicut Isidorus ponit et alij q; plu res: quos hic sequimur. habuit ānos. 2242. et sic differūt in annis. 586. quos hebrei minus habent in hac etate. et iuxta hunc computū matufale mortuus est añ diluuiū: eodem tñ anno quo diluuiū fuit. **S**ecūda etas inci pit a diluuiū et durat vsq; ad natiuitatē abzabe: et habuit fm hebreos ānos. 292. fm septuaginta. 942. et sic diffe runt in ānis. 650. quos iterū hebrei minus habent. Que aut sit ratio tante diuersitatis iuenire nō potui. **T**er tia etas incipit a natiuitate abzabe. et durat vsq; ad inītiū regni dauid. habēs fm hebreos ānos. 941. fm sepiua ginta. 940. **Q**uarta incipit a pncipio regni dauid: et durat vsq; ad transmigratiōē babilonis: et habet annos 484. fm hebreos: fm septuaginta. 485. **Q**uinta etas incipit a transmigra iōne babilonis. s. qñ hierusalem de structa fuit: et templū in ea incensū: et durauit vsq; ad benedictā natiuitatē xpī. hñs ānos fm hūc modum p̄tactū quē hic sequimur. 590. Et sicut p̄dictū est: grandis est altercatio de iuppuratione annoꝝ huius etatis: diuersi di uersimode computant: s; nō nimis multū differūt inter se. Eligat quis qd sibi placuerit qd nobis uisum fuit po sumus. **S**exta etas incipit a xpī natiuitate: et durat vsq; ad finē mundi: cuius terminū solus deus nouit: et hec dicit senectus siue hora nouissimā.

Eras plurimas diuersoꝝ regū: gentiū: atq; operū magnificoꝝ: aut psonaꝝ sublimiū: hincinde ānotauit: quib; vtunt astronomi in suis calculationib; ab adā vsq; ad alphonū. Et nota qd era est temp; famoū alicui; gentis uel secte incipiens ab aliq; effectū q est notabilis bonitatis uel mali: ie: et uulgarit; p̄r dicit datū: iuxta qd publice conscriptiones fiūt. Unde et scūs leo hui; nois primus: frequēt hoc termino era utit in epistolis suis.

Historia ut cicero dicit. Est testis tempoꝝ: lux ueritatis: magistra uite: nūcia uerustatis. Utilissimū ergo ē hi storias plures nosse atq; in his uersari: ut alioꝝ exemplo uilia sequi: notiaq; uitare discamus.

795	970	1122	1287	1454
Mala leel ā. 895.	Jareb ā. 962.	Enoch ā. 365.	Matu sale ā. 969.	Lam ech. ā. 777.
4404	4229	4077	3912	3645

Adā uir scūs cunctis dieb; uite sue p̄phie spū claruit: peni tentiā magnā ac diurnā fecit filiis suis p̄cepta iusticie dedit: p̄cipiēs ut a osortio cayn ac filioꝝ ei; oino abstinerēt: nec cū eis m̄rimo nia iūgerēt. **H**ic p̄m; n̄r parēs: vno pctō a paradiso nos expulit: s; scā cōuersatiōe sua ac p̄nia: exemplū nobis dedit ad regni celestis gaudia remeādi: qui aut hoc nō sequit: de p̄mo cōqueri iuste nō poterit.

Adā morit se peliq; in ebron.

Iste enoch iust; placuit deo: et p̄pter nimia scitateꝝ suā trāstulit eū dñs i padisū. vbi cū elia uiuit in mag; corpis et spūs trāquillitate vsq; ad anti xpī aduentum tūc eni eribūt p̄t cōforta tioneꝝ electoꝝ et martyrio coronabūt. Enoch scripta reliq; iuda ap̄lo attestāte.

Dic matufale senissim; q ad multitudinē ānoꝝ fuit: oiu; q; scriptura cōmēorat. Lū. n. 500. ānos hrēt: dixit ei dñs. Edifica domū si vis: qñ ad huc. 500. an nis uiues: rñdit. p̄t tñ illū t̄pis nō edificabo domū: et sub ar borib; et circa uepres dormiuit ut p̄i; consueuerat.

Curiositas.

Nota qd oēs artes uel scie seculares: liberales siue me chanice uel p̄fice: hūane curiositati deseruiēt: a filiis lamech legunt inuēte: et sic filij adultini p̄mū subtilioꝝ alijs fuerūt: et qz timebāt futuz pi culū diluuij et ignis. iō tubal eas dē artes i duab; colūnis sculpsit vna lateritia: et alia marmorea.

Adā dea adhuc manet in tra syrida.

Satis lamech ab istis vxorib; afflict; fuit: qz p̄ q; peccat p̄ bec et punit.

Multiplicant mala sup trā. **H**ygantes sunt in terra.

Matu sael.

Lamech.

Jabel.

Jubal.

Tubal cayn.

Noema.

Iste iabel portatoria pastoꝝ p̄m; insti tuit et tentoria fecit.

Iste iubal pater canētiū in citharis et or ganis et musice artis inuentor: p̄portiones quoq; sonoꝝ ex malleoꝝ sonitu p̄pendit.

Iste tubalchayn fuit p̄m; malleator et fa ber: in cuncta opera eris et ferri: et inuentor artis sculpture.

Iste noema iuenit artē varie diuersoꝝ texture: lanā et linū in fila traxit: et pannuz tenuit p̄pter leuitatē. nā antea pellibus be stiarū p̄ uestibus utebant.

Iste lamech p̄m; naturā et moꝝes bigamiā insti tuit adulteriū cōmittendo: ipse etiaz cayn occidit nō tñ uoluntarie: sed cū senuisset et caligassent ei; oculi: a puero ducebāt: q putās qd ferā uidisset: indicauit ei ut sagitaret: et sic ipsum cayn trāstulit. vñ ob h; p̄ueꝝ vberib; adeo afflixit et etiā moreret

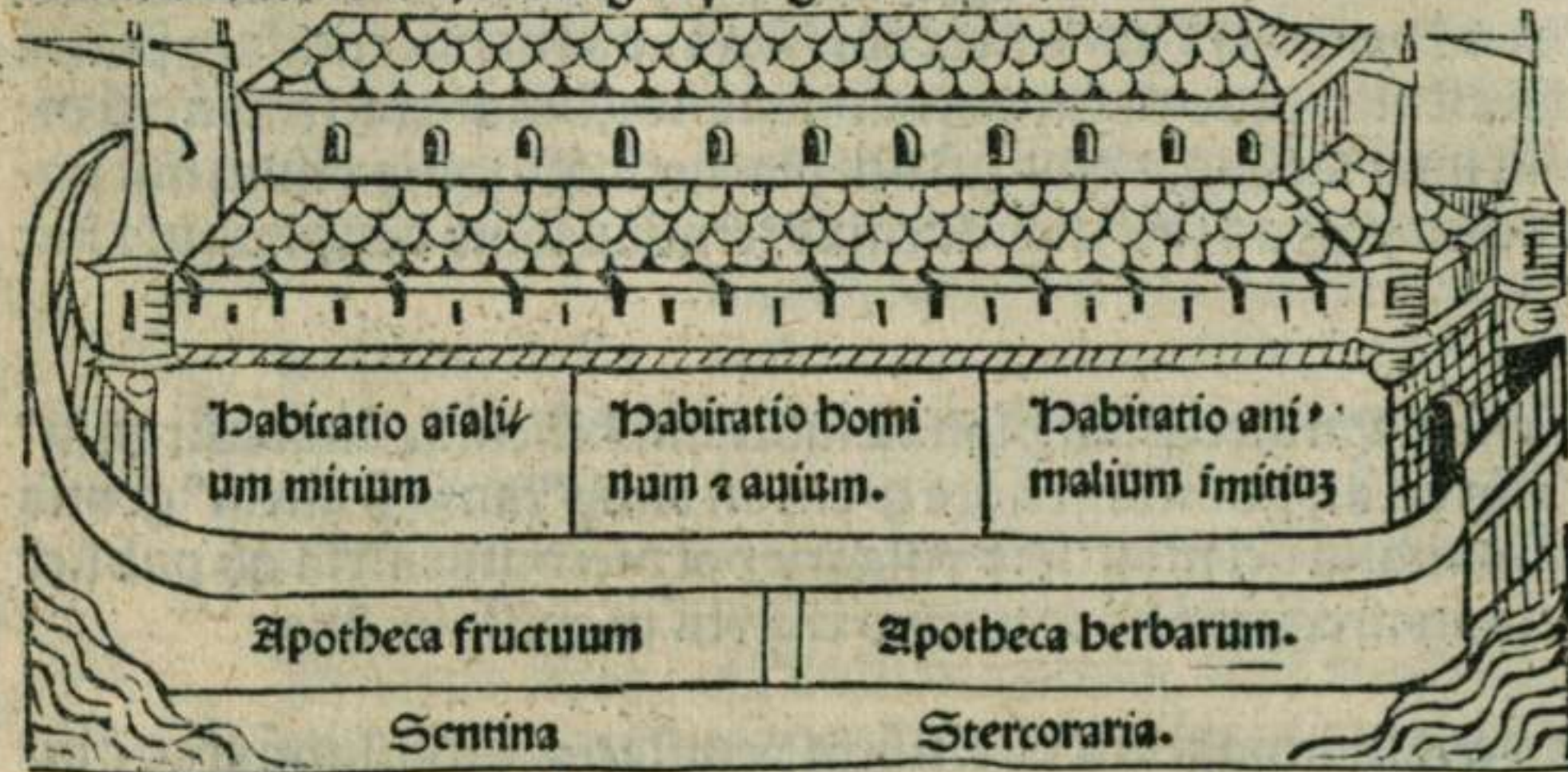
Sela.

Bigamia.

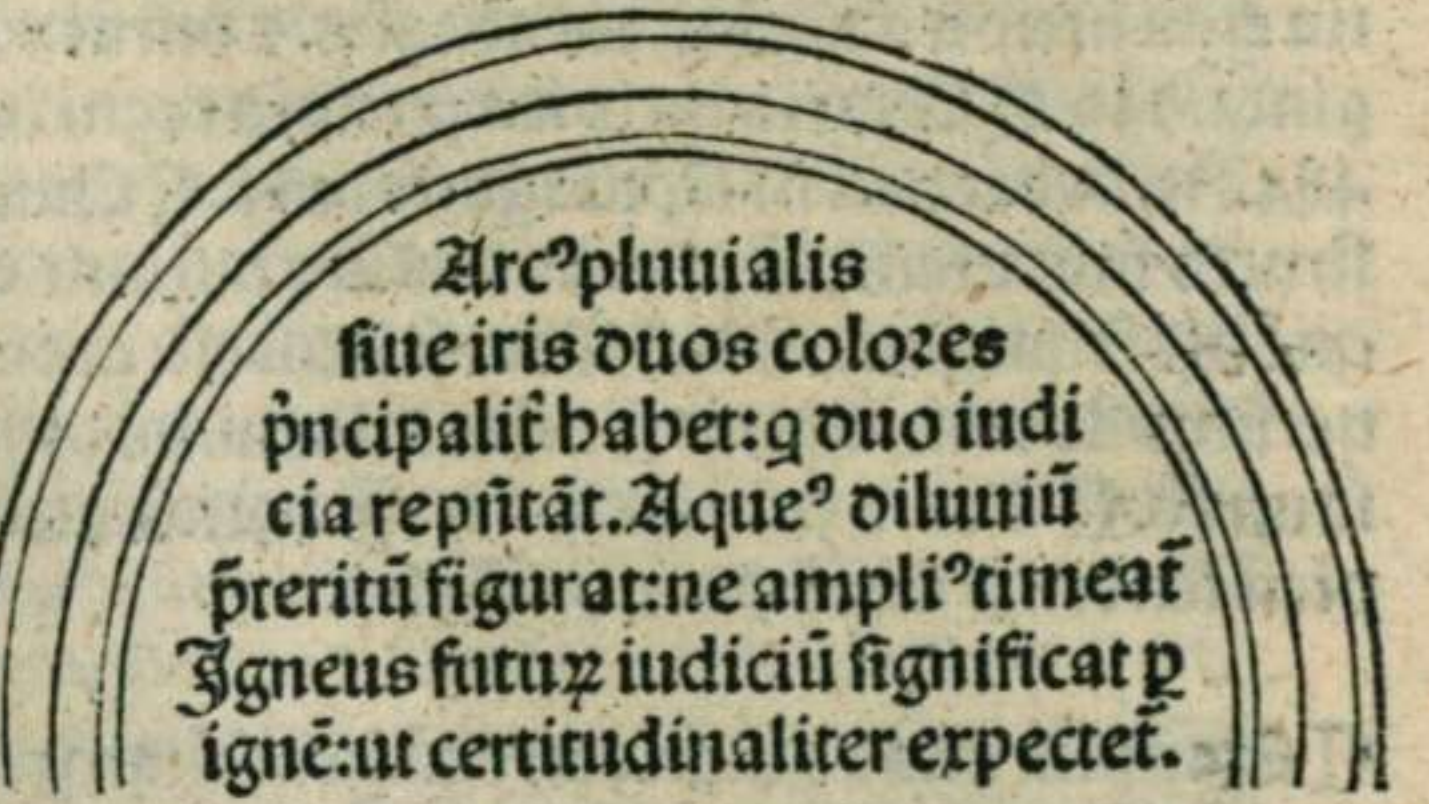
¶ Pro intellectu horum est aduertendum: quod verissime de istis tribus filiis noe. 72. gentes precreate sunt. ut patet per gen. 10. vbi et ad designandum mysterium huius domini iesus. 72. discipulos misit ante faciem suam: ut dicit luc. 10. De hac materia diligentius tractat aug. xvj. de ci. dei. et in fine dicit: quod plures alij nati sunt quod propterea non sunt commemorati: quia gentibus alijs nascendo accesserunt: ipsi autem gentes facere nequerunt. Nam autem gentium vocabula primis promiserunt: ita ut hodieque appareat vbi fuerit deriuata: sicut ex assur assyrii: et ex heber hebrei. Partim temporis vetustate mutata sunt: ita ut vix homines doctissimi antiquissimas perscrutantes historias: nec omnibus: sed aliquibus ex istis origines gentium repere potuerunt. Et si omnia considerentur: plura mutata quam manentia noia apparerent.

¶ Nota sunt doctores debitam penam hoc tempore mundo inflictam: quia enim luxuria abundauit: que corpora polluit: id est per aquam terra lota et mundata fuit. In fine autem mundi: quia cupiditas abundabit: per ignem exurentur. Aurum enim et argentum igne purgari solent etc.

¶ Archa noe habuit in longitudine. 300. cubitos. in latitudine. 50. cubitos: in altitudine. 30. cubitos et in summate vni cubitu. gen. 6.

¶ Hoc signum federis: quod dedit inter me et vos et ad omnem animam: gen. 9.

Jonicus
filius noe

¶ Iste ionichus fuit filius noe: de quo moyses tacet: sapiens: primo post diluuium astronomiam iuenit: et quaedam futura preuidit: et maxime de ortu. 4. regnum et eorum occasu: cumque prederisset ei munerera: iuit in fratrem ethan: et habitauit ibi gentem constituens: habens filium dedisse neroth quod remanere posset.

Anno mundi 1642

¶ Noe natus est.

2242 De sem. 27. generationes.

¶ Tempus diluuii.

¶ Iste sem binius post diluuium genuit arphaxat: et fuit melchisedech: quod primo post diluuium addidit urbem sal. ipsa est hierusalem: et ab eo descenderunt generationes. 27.

vixit annis. 600. Aham possidet.

2562

¶ Noe vir iustus gratiam iuenit coram domino. Cum enim esset annorum quingentorum: genuit sem: cham: et iaphet. Arca de mandato domini edificare cepit: eaque in 100. annis perfecit. Centesimo ergo anno iam arca completa: iteque dominus apparuit ei: mandans: ut cum vxore sua et filiis eorumque vxoribus arcam intraret: et cum animalibus etc. et statim diluuium inundauit: stetitque aqua super altissimos montes cubit. 15. gen. 7. Et nota quod eodem die dominico in maio qui ingressus fuit: anno reuoluto cum vniuersis qui ibi erant egressus est. Post diluuium accidit ipsi noe illa famosa ebrietas: cuius occasione ipse filius. s. sem et iaphet per honorem patris et honestam verecundiam benedixit. Filio vero suo cham per irrisum et irreuerentiam maledixit. Et hic secundum augustinum fit prima mentio de seruitute: et per oppositum de nobilitate: nec putandum est quod omnes de cham descendentes fuerint ignobiles et impotentes: cum ipsi ceperunt primo esse potentes super terram: ut patet de neroth et regibus chanaan et afroth etc. nec omnes de sem et iaphet fuerunt virtuosissimi sive nobiles aut potentes: cum pene omnes in idolatriam crimine ceciderunt: et ab alijs oppressi sepe fuerunt. Sed hic maledictio et benedictio vicia et virtutes respicit: propter quod vel quis bene veraciter dicitur ignobilis vel nobilis. Pari modo quod fide abrahe sectantur: potest dicuntur eius filij quasi iudei: quia carnaliter ab eo descenderunt. Habuerunt nihilominus quaedam specialia privilegia a deo pro merito patris ac benedictione. Et ex istis tribus filiis noe. s. sem cham et iaphet: ipso adhuc viuentem iuxta philonis historiam. 24. milium et centum virorum nati sunt extra mulieres et paruulos: habentes supra se tres principes: nemroth: iethan: et suphene.

¶ Iste cham videns vereda patris nunciavit fratribus deridens eum: ob quod maledictus fuit ab ipso: horrendum prebens exemplum omnibus derisoribus.

¶ De cham. 30. generationes obtinet.

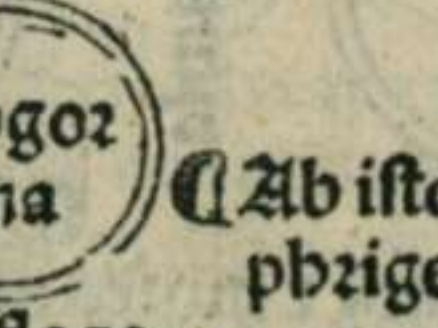
¶ Iste iaphet a patre benedictus est: propter ingenuam nobilitatem: dilatationemque ei iprecabatur. et ab eo descenderunt generationes. 15.

¶ Nos. 7. filios habuit iaphet:

¶ Ab isto descenderunt galathe et post gallici: ediditque generationes. 3.

¶ Ab hoc scithe et goti traxerunt originem secundum hieronymum.

¶ Ab isto assenes sarmate venerunt: quos greci regiones vocant.

¶ Ab hoc paslagones.

¶ Ab isto sunt phryges.

Filij chus de cham ab hoc saba Isti noia pdiderūt z
-sūt sabeī. i. arabes. theni. sunt nobis ignoti.

Ab hoc aram pgeniti sunt syri quozū
metropolis damascus. vnde z in hebreo
syria dicit aram.

- Saba ab hoc
- Eula ab h
- Saba tba
- Re gma
- Saba thaca

ab hoc
ethio-
pes oc-
cidēta-
les.

- Aram
- Bus
- Bul
- Beth
- Mes
- Saba
- Dada

getuli i remo-
tiorib' aphrice
partib' eremo-
coherentes.

ab hoc, sabeos dicūt appellatos.

ab hoc
oci sūt
ludij

- Lud

Iste traconitidis z da-
masci principatū tenuit:
vñ z iob fuit de tra. i. bus

Iste iectan
erēplo nemroth accepit pncipatū sup filios sem:
z habuit filios tredecim: q oēs fecerūt generatio-
nes pncipales: s; ppli isti fm hieronymū: nō sunt
nobis noti: uel ppter terraz longinqtatē: uel ppter
mutationes populoz z nominū: uel cōtriti guer-
ris z subuersionibus uel alijs de causis zc.

ab hoc
assyrii.

- Assur

Iste assur qz nolebat rebellare cōtra
deū in edificatione turris babel cū nem-
roth: ideo fugit de terra sennaar: ad aliā
regionē longinquā prius nō habitatam
que ex eius noie vocat assyria: z edifica-
uit ciuitatē que postea vocata est ninive
que fuit metropolis totius regni assyrio-
rum. Iste populus semp crudelitatis in-
famiam habuit.

Filij iectan

Elmodad. saleph. sarmoth. iare.
adburan. vsal. dedal. ebal. aby-
mabel. saba. ophir. euila. iobab.

Elami-
te pnci-
pes pfi-
dis.

- Elam

- Iectā

2244

2379

2509

- Arpha-
rat vix.
ā. 338

Ab isto descenderunt
chaldei.

- Sale
vixit ā.
433

Ab isto samarite z
indi.

- Deber
vixit ā
464

Iste fm hebreos dī
spiritū pphetie habuit
se: z habuit duos fili-
os. i. iectan z phaleg.

5567

0782

0692

z ianmru idz ur ouuz

Aug. xvj. de ci. dei. dic sic. P' bndictionē filioz noe vsqz ad abrahā nulla fir-
mentio aliquozum iustoz: nec eos tñ defuisse crediderim: sed si omnes com-
mēozarēt: nimis lōgū fieret: z eēt h' magi historica diligētia qz pphica puidētia

Ab isto heber hebrei noiati sūt
nā i domo illi' i diuisione linguaz
sola hebreā lingua remāsisse de-
scribit: q antea huma-
na dicebat: qua oēs
coiter vtebantur.

Ab isto chus ethiopes p-
hibent pgeniti: z ab isto me-
saim egyptij sunt exorti

- Chus
z mes-
saim

Iste nēroth gygas
decē cubitoz cepit eē
potēs i tra: z erat ro-
bustus venator corā
dño. Dic misabile vi-
-

- Nem-
roth fi-
li' chus

ciū libidīs dñandi p tyrānidē ichoanit: q deiceps vsqz hodie mūd' adeo ē tri-
tus ut dici nō possit. fuit aut pncipiū regni ei' babilō z arad: z archad z calāne
-septem generatiōes fecerūt.

Filij chanaan. Si-
don. ethūs. iebuçe.
cine'. emorre'. gergeçe'. erathe'.
cineus: aradius. samarites. ama-
theus ppli noti. Ab isto chanaan
pgeniti sūt affri: z fenices z chana-
neoz gentes. Et ab isto futh libies
dicunt exorti. vñ z mauritan' flu-
uius vsqz in pñs futh dicit: omēs qz
circa eū regiones futhenses.

- Lana
am z
futh

- Ma-
day
- Yana
- Tubal
- Mo-
sogh
- Yrad

Ab isto medi
venisse putant
sp potētissimi
sūt. vñ z mare
iouiū dicitū ē.
Ab Bionēs q
z greci pgeniti
sūt. vñ z mare
gdā ex eo z ita
los suspicant.
Ab B cappado-
ces: vñ z vrb
apud eos maçe
cab dicitur.
Ab isto
traces
uel thi
races.

Et edidit generationes quattuor.

Ab hoc cilices vbi
est ciuitas tharsus

- Thar-
sis
- Belis-
sa
- Le-
chim
- Do-
danj

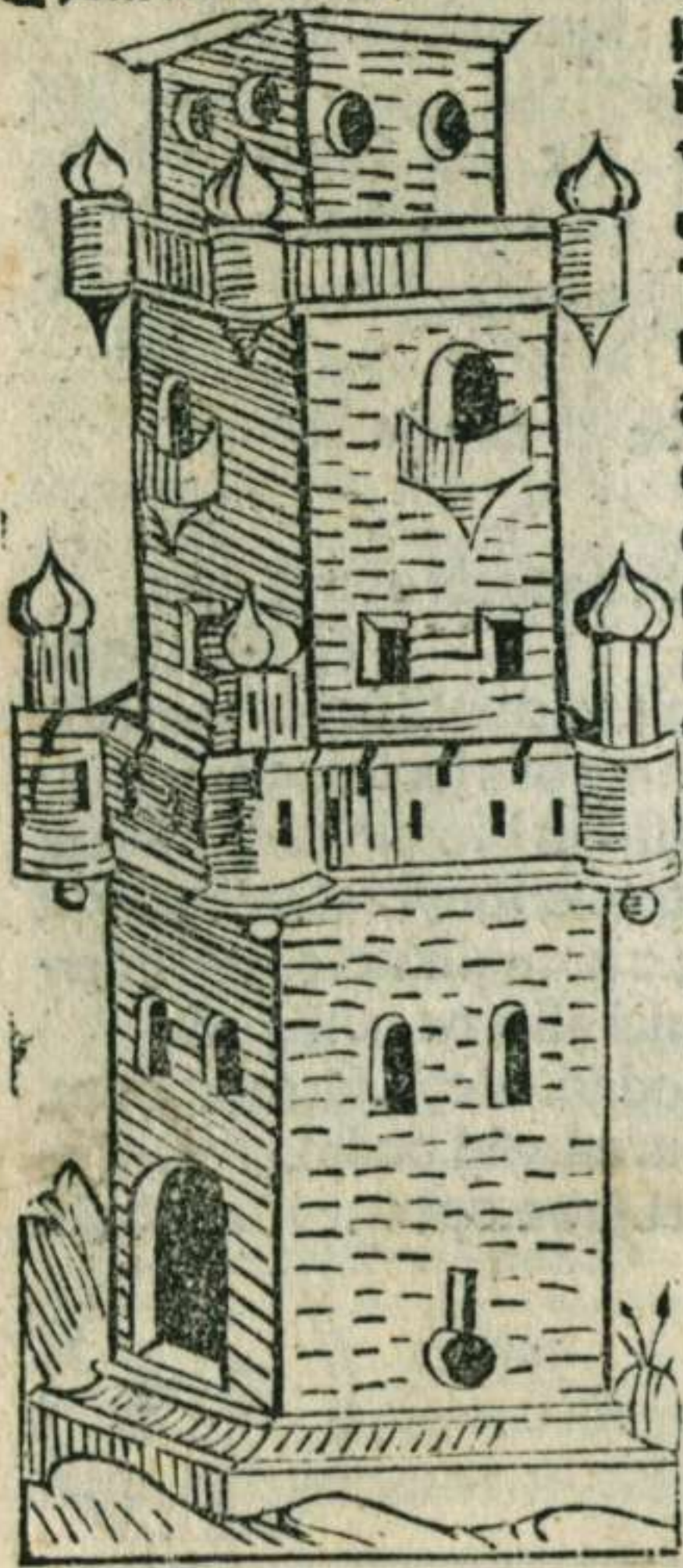
Ab hoc
rhodij.

Ab B belisij z p' eolides Ab B cethei. i. ciprij.

Filij mesraim
ludim. anamyn.
labim. neptuim.
phetrusim. cellui
De his egressi sūt
philistim z captu-
rim. alij ignoti sūt
nobis.

Turris babel.

De malicia huius neroth
pleni sunt libri. forte dino
iudicio actus est: ut nero in ei
vocabulo plane se offerat
qui simile infamiam habuit
Na post confusionem lingua
rum ad pfas abiit: et eos igne
docuit colere: babiloe reli
cta filio suo belo: qui ei suc
cessit: et sic deinceps poste
ritas eius regnum illud obti
nuit usque ad quartum milia
dem: secundum methodium etc. Sed
augustinus dicit eum fugatum inde:
et quod filii assur regnum illud
obtinuerunt et tenuerunt usque
ad annos. 1305. etc.

Hoc regnum scytharum licet sit vetustissimum tamen
quod barbarorum est: inter principalia regna minime computa
vni propter illius populi ineptitudinem siue grossitiam: regio illa sup
dicta est barbarica: et est
magnam valde: quia meo
tidis paludibus incipiens
inter danubium et ocea
num septentrionalibus usque
ad germaniam porrigitur
Et est prima pars euro
pe: in qua primum regnavit
Tanus de stirpe iaphet:
Gothi. i. vngari sunt de
his et dani etc.

Scitarum
regnum
oritur

Amasonum
siue ma

segeta
rum re
gnum oritur. i. feminarum
in scythas et alba
nos. versus septentri
onem. de scythis tra
hunt originem.

Nem
roth
pnceps

Isti tres principes cum populis
suis conuenerunt in campum sennaar
formidantes diluuium iterum posse
inundare: dixeruntque. Edificemus
turrim: cuius altitudo peringat
usque ad celum etc. ut habet gen. xi.
Uides autem de stulticia illorum
miraculose in pena peccati confudit
linguas eorum: et sic dispersi sunt per
totum mundum.

Sorel
pEgypti
rex

Hic oritur
egyptiorum
regnum: quod
diuersis al
tercationi
bus crebro mutatum fert
et sepe fit mentio de his
in sacra scriptura. Dura
uit usque ad augustum.

Tecta
fratris
pba
leg de-

Supbe
ne de ia
phet

Anno mundi 2643

1773

Linea christi
Pba
leg vir.
an. 239

His temporibus primum templa constructa sunt: et quidam
principes gentium: tanquam dii sunt adorati. Quorum pri
mus belus dicitur fuisse adoratus.

Reu
l
ragau
an. 302

2552

2426

Iste pbaleg filius beber sic dicitur est: quod in diebus eius facta fuit confusio linguarum: quasi ipse diuisus sit ab
alijs: quia in domo sua mansit lingua pristina: quia in ea conspiratione non fuit: vni secundum augustinum in hoc non paruum iu
sticie vestigium apparuit: quod ista domus libera fuit ab hac pena: quasi non fuerit princeps in culpa. Et nota secundum eu
dem: quod numerus linguarum fuit secundum numerum generationum. scilicet 72. Auctus autem est numerus gentium: multo amplius quam
linguarum: nam in vna lingua plurimas gentes nominamus.

Nobilitas circa hec tempora fere introducta. Et nota quod pluribus de causis instituta fuit. Prima fuit necessita
tis. crescente enim humano genere: cum homines ad malum prouiderent: oportuit prohibere insultus prauorum aduer
sus bonos: et ideo eligebat aliquis vir bonus iustior ceteris atque prudentior: qui communitati presideret: virtuosos
promoueret: mediocres defenderet: et malos coerceret: hinc dicitur est nobilis quasi pre alijs in virtutibus notabilis
Unde hieronymus. Nihil aliud video in nobilitate appetendum: nisi quod nobiles quadam necessitate constringantur:
ne ab antiquorum probitate degenerent. Secunda causa fuit discoloria plebium que rectum iudicium ignorabat: licet tamen inter
se pacate viuerent: nam adeo ebetes fuerunt: quod nihil magnipendere potuerunt: nisi quod vulgari opinione celebra
bat. vni expediebat pro ipsarum pace conseruanda: ut ex natalibus nobilium principes haberent. Tertia causa precessit ex
aliqua fortitudine singulari. Nonnumquam enim coitates grauate ob incursum hostiles: tale edictum sanxerunt: ut quicumque
patriam a talibus liberaret: ius nobilitatis pro se et heredibus suis perpetuo obtineret. Hoc modo plures nobilitati le
gunt. Quarta causa ex abundantia diuitiarum sumitur. Aliquam enim populares nimia penuria victualium attenuati: tra
diderunt se et sua alicui diuiti: ut hoc pacto malum inopie temperarent: et eum deinceps velut nobilem et dominum
recognoscerent. Inueniunt etiam quedam nobilitates pro diuinum oraculum institute: licet pace quarum alii *

Sichionioz regni orit.

Agialus primus rex

Sicut dicitur augustinus in libro de ciuitate dei. regnum sichioniorum admodum primum erat: de quo doctissimus varro velut antiqui temporis exorsus est. puenit tandem ad athenienses deinde ad latinos: deinde ad romanos huic successit europus secundus rex sichioniorum: et durauit usque ad tempora heli sacerdotis et iudicis israel.

Zoroastes rex bracti-

iste zoroastes dicitur secundum augustinum risisse primum quando natus est: nec aliquid boni monstruosus ille risus predebat cum omnibus corde sit: flecto hunc mundum intrare: arte namque magicam iuenit: et a nino in bello anorum primo. superat est quod ei libros combussit.

Belus primus rex assyriorum

Era principalis eusebij et georgii: quod antiqora tempora commemorant hinc obicit coit

Hoc regnum pene nunquam pacatum fuit.

iste belus dicitur in prima rege traque in quibus terrene utilitas uel cupiditas est diuisa societate vbi vocabulo nuncupamus duo reges cernimus longe puenisse clarioza assyriorum primo: deinde romano rum: ut temporibus ita et locis inter se ordinata atque distincta.

illud primum in oriente: hoc posterius in occidente surrexit.

In fine illius initium fuit hoc.

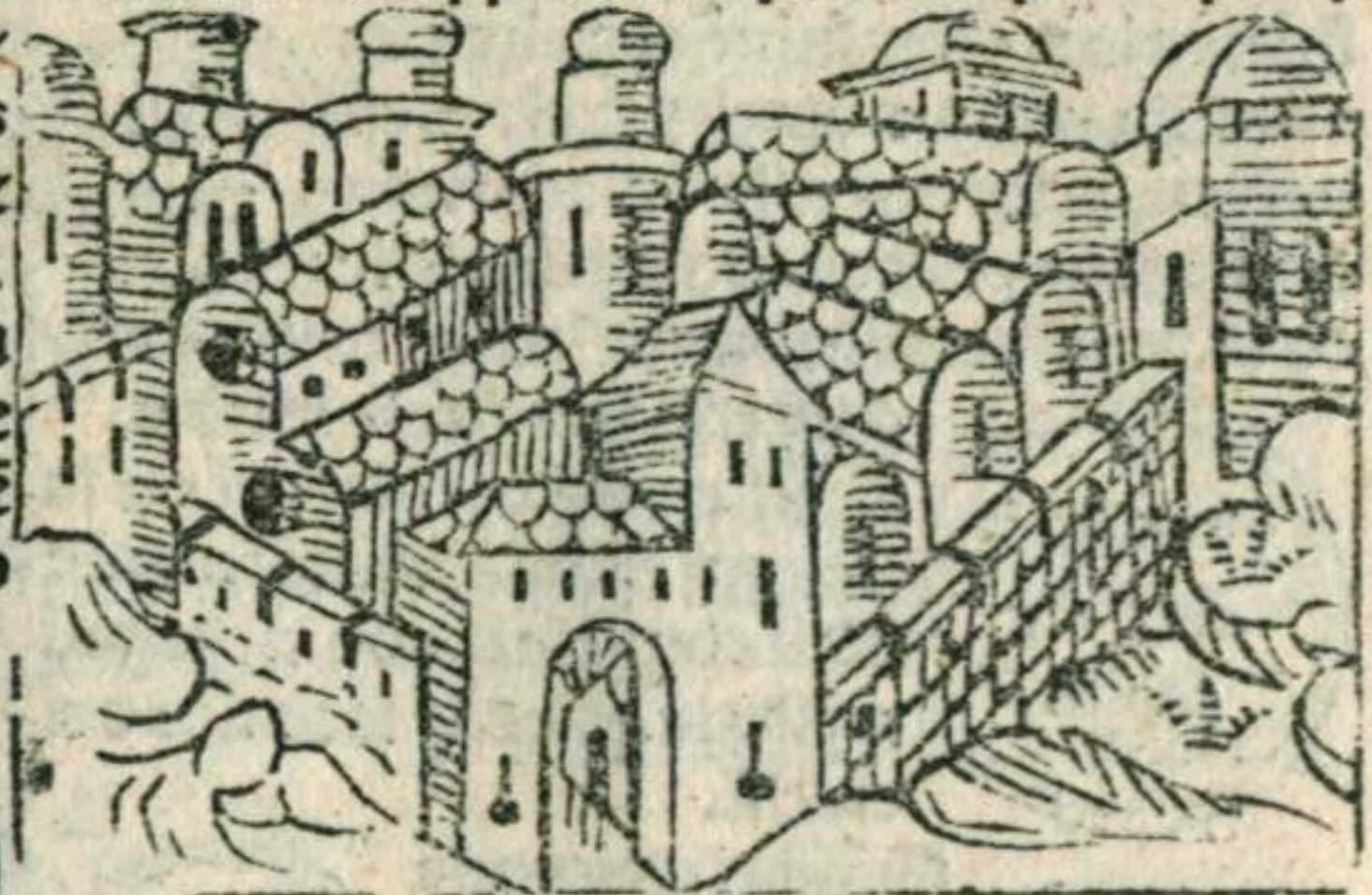
Regna cetera ceterosque reges: velut appedices dixerit.

Regna cetera ceterosque reges: velut appedices dixerit.

Regna cetera ceterosque reges: velut appedices dixerit.

Regna cetera ceterosque reges: velut appedices dixerit.

Hanc ciuitatem magnam niniam appellauit: et ex suo nomine ninie appellauit: que est metropolis assyriorum

narcha primo. regnauit annis. 54.

iste libidine diuini potius ut latius regere possit finitimis idem vicinis suis bella intulit: et quod populus ad huc rudis fuit: nec bellandi: nec armorum peritia habuit: cito pene totam asiam sibi subiugauit: factusque est primus monarcha orientaliu cum nimis doleret de morte patris sui belii: fecit sibi in solatiu suu imaginem eius: cui tantam reuerentiam exhibebat: ut quibuscumque reis ad ipsam fugerent perceret: et penam indulgeret. Huius exemplo plures charis suis mortuis imagines dedicare ceperunt: videtes autem maligni spiritus curiositate populi intus latuerunt: et rursus dederunt: et se deos esse dixerunt ac diuos honores sibi fieri decreuerunt. sicque hoc infelicissimum idolatrie crimine introductum est: diuina maiestati premaxime offensiuum: et intantum hec vesania creuit: ut capitali

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Dei of fuisse. dicitur fili. noe. 2. 59. sinu.

Ninus primus rex mo-

Saru- ch vix. an. 230

Nach- oz an. 148

Thare annis 205

inua plecteret: quod eos homines fuisse affirmaret.

* que permanserunt: ut in dauid. alique cito defecerunt: ut in saul et hieroboam: et quorundam aliorum. Plurime quoque leguntur nobiles per violentiam et tyrannidem introducte: quarum similiter alique statim destructe et penitus deletae fuerunt: alique stabiles permanserunt. Et nota quod secundum veteres historias raro aut nunquam in paganismo: nobilium stirpes perpetuate fuerunt propter tyrannidem et superbiam. Multe etiam apud christiana nos propter eandem causam deletae sunt. secundum illud ecclesiastici. x. Sedes ducum superborum destruxit dominus: et sedere fecit mites pro eis. Item nota quod nemo unquam nobilitate odio habuit: quod est bonum pro se appetibile: sicut virtus aut religio: sed multi sancti eam fuerunt ob grande periculum quod in ea latet: propter difficultatem maximam ipsi annexam. hoc satis in sancto propheta dauid apparuit: quem ipsemet deus tam peculiariter elegit. Relinquit ergo quod vix paucissimi ad tantam sublimitatem idonei fuerunt.

anno ante christi natiuitate

iste thare pro morte filii sui aram: exiuit de vr chaldeorum et pegrinat est in charram cum filiis et nepotibus suis fertur quod propter iniurias in latas sibi a contribulibus suis: eo quod nollet adorare ignem: recessit et dicitur ab hebreis coit quod nemroth ibi regnauit: quod dicitur fuit alio nomine amraphel rex sennaar: quem diu post hec abraham superauit et percussit. ut dicitur gen. 14.

Idolatria orit. Nota quod si bene reuoluas historias reperies quod tria principaliter homines ad idolatriam induerunt. scilicet affectio circa mortales: timor et adulatio apud reges: et diligentia artificum circa sculpturam. Demones autem in idolis latentes: et responsa dantes: hunc errorem confirmare nimis: ita ut capitali pena plecterentur: qui ei se non confirmarent. Accessit iussum fraudulenta poetarum laudatio: qui miseros danatosque homines in celum compositis carminibus extulerunt. Et pulchre eodem tempore cum demones loquibus cepissent: misit clemens dominus angelos suos: ut quibusdam electis suis etiam visibiliter loquerentur ne scilicet tota humanitatis massa errore pessimo deperiret.

Tpa grossa z rudia: in quib' nimis humanū gen' defecit a pspicuitate naturalis lumis: z iō necesse fuit institui leges positivas: ut eaz admini-

Iste telexion
 ficionioz 5° rex fuit: q' regnate vsq' adeo ibi mitia z leta tpa fuerit ut eu defūctū velut deū colerēt: sacrificando z ludos ceiebrādo: q's ei pmit' fecerūt. huic successit thuriac': circa cuius sepulchru etiā sacrificare solebāt.

Melchise dech rex salem
Iste vulgarit dicebat rex iustus p'p' eximia scitate: panē z vinū obtulit abrahe in magnū mysteriū. fuit etiā sacerdos dei excelsi.

culo hō rediret ad p'stinā z naturalē intelligentiā. vide sup b doctozē sc'm i p'ima sc'de. Nota q' multe iniq' leges ab hoib' institute fuerūt d' dictamē recte rōis z multi hoies q' ceteri siue in potētia: siue in prudētia zc. p'stantiores erāt dii putabant. Dē enī qd' erat insolitū: reputabant q's diuinū.

Ista semiramis
 Reges relictā vxoz nini fuit: assyrioz. q' p' mortē regis aggressa ē indos: z obtinuit eos. z sic p' totā asiā regnū assyrioz dilatātū est. Ciuitatē maximā babilonie instaurauit: z muris circūdedit. Nec a filio suo niuo dicit' interfecta: eo q' ipsū ad illicitū concubitū ausa fuerit puocare: sicut recitat aug'. 18. de ciui. dei: Magister in historia dicit: q' p'p'io filio nup'it: z ex eo filiū genuit: qui babiloniam caput regni instaurauit.

Treueris extruit.
 iup mosellā: ciuitas antiqua. Ante romā treuer' fuit ānis mille trecentis.

Iste nin' filius magni nini z semiramidis 4° assyrioz rex fuit: z fert' matrem p'p'riā occidisse. ut. s.

Anno mū di. 3184

Linea xpi. 5102

pcussit p'pter loth: qz ceperāt eū. ut gen. 14. quoz vn' dicit' fuisse nemroth. z dicit' hic amraphel. Zaroas his tribus: p'mus artē magicā dicit' inuenisse.

Nota diligēt q' āno abrahe. 75. de magnifica gl'ia sūmi dei elapsū ē v' b'ū mie sup hūmanū gen': qz tunc ceperūt oracula p'missionū dei apparere. o qz suaue v' b'ū. vide aug'. 16. de ci. dei. itē gen. 15. **I**ste p'mū sci an * g'eli i forma hūana 9961 apparēt hoib'. 1619 - vide lyrā gen. 15

Iste incipit illa dulcis z deuota historia patriarchaz nrōz: q' v' rū deū coluerūt: z colendū predicauerunt. vide gen. xij. vsq' ad finē.

Magnus iste amic' dei abrahā: nascit' anno. 43. nini regis.

Iste loth cū exisset de cōdomis genuit hos duos filios de duab' filiabus suis ebrius factus: vir iust' z sc'is angelicā meruit visitationē: sicut z abrahā.

Iste arā mortu' est in vr chaldeozū. i. in loco q' vr dicebat' Qd' aut' dicit' q' i ignē piet' fuit cū abrahā zc. fabule sunt indeoz fm magi strū in historijs z alios.

Iste nachoz exiuit cum patre suo thare de caldea: z venit in carrā mesopotamie: ibiq' morat' est: z posteritas eius p'mansit.

filios. ut p'z gen. 22. sed de vno. s. batuel fit p'secutio p'pter rebecca vxozem isaac.

De hoc descendit iob fm quosdā.

Ista sarai diu steril: tandē grā dina fecundata parit isaac nona genaria: mulier scā: alio noie dr iescha: vxoz abrahā: filia aram. - la sare: cōcubina abrahe. De hac agareni.

Iste vendidit p'mogenita fr' suos. Ipse ē pater idumeoz: z mōliere egyptiaca tē seyr possedit z p'mo eq's asinif iuxr: vñ orti sūt muli.

Iste ē p'r moabitaz * Abrahā hāc ce thurā cōcubinā suā duxit in vxozes post mortē sare. **I**ste ē pater ammonitarū. **I**ste batue ē fili' nagor quem pepit ei melcha. h' māsit p' mortē patris carrā. **I**ste descendit tro respiciēs i salē repēte con balaā z beliu. uersa magno monuit sacro

Iste nagoz quem pepit ei melcha. h' māsit p' mortē patris carrā. **I**ste descendit tro respiciēs i salē repēte con balaā z beliu. uersa magno monuit sacro

Iste nagoz quem pepit ei melcha. h' māsit p' mortē patris carrā. **I**ste descendit tro respiciēs i salē repēte con balaā z beliu. uersa magno monuit sacro

Iste nagoz quem pepit ei melcha. h' māsit p' mortē patris carrā. **I**ste descendit tro respiciēs i salē repēte con balaā z beliu. uersa magno monuit sacro

-neminē in via liberationis p'terita desiderare debere. hec aug' de ciui. de

-neminē in via liberationis p'terita desiderare debere. hec aug' de ciui. de

-neminē in via liberationis p'terita desiderare debere. hec aug' de ciui. de

-neminē in via liberationis p'terita desiderare debere. hec aug' de ciui. de

-neminē in via liberationis p'terita desiderare debere. hec aug' de ciui. de

-neminē in via liberationis p'terita desiderare debere. hec aug' de ciui. de

-neminē in via liberationis p'terita desiderare debere. hec aug' de ciui. de

-neminē in via liberationis p'terita desiderare debere. hec aug' de ciui. de

-neminē in via liberationis p'terita desiderare debere. hec aug' de ciui. de

I Jupiter fabulat cū iside incubuisse: ex q̄ dina quedā ples orta putat a grossissimi plebibus: hoc studiū fuit q̄ iorūdam maleficorū taliū sua aut potentū stupra excusare.

Istis t̄pib⁹ pmethe⁹ frat̄ atlantis: p̄mo dict⁹ ē fecisse hoies tū qz de rudib⁹ doctos fecit: nū qz legit fecisse hoies imagines q̄s arte qdā deambulare fecit. Ipse etiā p̄m⁹ anulū inuenit in q̄ gēnā iclusit: z i q̄rto digito portari iussit p̄pter venā cordis q̄ -illuc tendit.

Iste p̄m⁹ i grecia instituit iudicia: legesqz conscripsit. hic hūit frat̄ q̄ menses z ānos docebat

Inachus

Istis p̄mo dicta fuit Jo filia inachi: s̄ in araiuoz siue arecata ē: z p̄ maq̄ dea colit̄ a stultis plebibus.

Istis p̄mo dicta fuit Jo filia inachi: s̄ in araiuoz siue arecata ē: z p̄ maq̄ dea colit̄ a stultis plebibus.

Phoroneus

Iste p̄m⁹ i grecia instituit iudicia: legesqz conscripsit. hic hūit frat̄ q̄ menses z ānos docebat

Xerxes

Hic dicit̄ xerxes antiquus qz bale⁹ vocat̄: sub q̄ nat⁹ est iacob: regnante tūc apud sichionios thuriaco quē qdā thurimachū scribūt.

Armaniter

Hic ē fm̄ augl. s̄ rex assyrioz sub q̄ de⁹ apparuit isaac p̄mittēs ei q̄ p̄miserat patri eius regnate apud sichionios leocippo etiā. s̄. rege

Belocus

Sub isto beloco nono rege assyrioz locutus ē dñs ad iacob rep̄mittēs ei q̄ p̄miserat patrib⁹ suis: q̄ sūt hec duo. s̄. possessio terre p̄missionis. i. chanaā: z benedictio oīuz gentiū in semine ipsi⁹: qd̄ ē xp̄s dominus.

Athlas etiā his t̄pib⁹ p̄m⁹ astrologiam inuenit.

Diluiū in achaia: t̄pe ogigij regis.

Minerva

Hec apud lacum triconide post istud diluiū p̄mo apparuit: z p̄les artes inuenit ibi: z p̄cipue lani icūz: z dea scā est fm̄ errore gentiliū.

Apod egyptum. fuit insolita fastidiendaqz vbertas. Deinde iugis z intolerabilis fames: cui ioseph diuina puisione subuenit.

Abraham morit̄ z sepelit̄ in hebron.

3344

3434

Jacob
vixit ā.
184

Natus est ioseph filius iacob anno eius. 60. z vixit annis. 110.

Judas
fi. iacob
5⁹

Ab hoc trib⁹ regia descendit z tandem xp̄s dñs.

9581

9921

Prima vxor iacob lippa ocul⁹ genuit sex filios z vnā filiā.

Lya

Bala
famu

Dan

tribū facit. de q̄ sampson nat⁹ ē

Ruben

tribū facit z pdidit p̄mogenita

Thamar

-hec ab her z onā filijs iude viduata: genuit ab ipso iuda gemios filios. s̄. phares z çaram.

Lia lie cōcubina iacob genuit duos filios. Ioseph vir sc̄us z gl̄ia dom⁹ isrl̄: duplicem tribū facit. p̄mogenita sūt eius.

Rachel

Yoseph

Manasse

tribū facit. Isti duo filij ioseph nati sūt in egypto: z cōputātur inter filios iacob.

Leui

sacerdota lē tribū legim⁹ ab b̄ descēdisse

Der

fili⁹ iude neq̄: p̄cussus est a dño.

Vxor iacob diu sterilis: tandem genuit duos filios z mortua i ptu sepelit̄ p̄pe bethleem.

Zelpha

Benjamin

Effraim

tribū facit de q̄ paul⁹ ē nat⁹

Isachar

tribū facit

Sela

fili⁹ iud̄ cū adhuc puul⁹ eēt n̄ dedit eū iudas thamar s̄ eā viduā remisit i domū patris sui. cū aut̄ creuisset t̄nit dare ne occideret sic fr̄s ei⁹. vñ z thamar filans se meretrix de etiā cē cepit i biuio d̄ iuda z genuit phares z çaram ut p̄z gen. 18.

Famula rachelis concubina iacob genuit duos filios.

Zelpha

Sad

Aser

tribū facit

Dina

tribū facit filia: nō facit tribū in isrl̄. hec cū exiret vidē mlieres regionis: cor rupta est a sichen.

Doman

fili⁹ iude nequā p̄cussus est.

¶ Iste serapis terci^o rex argiuozū fuit: dicit^r apis cū i egyptū nauigio venisset et ibi mortu^o fuisset fact^o ē a ceca gēte oiaz marim^o egyptioz de^o. Tūc etiā mirabilis supstitio i cepit de boue discolorē: quē apē vocabāt: eo q^o viuus coleret: et illo mortuo: demones vitulū simile

Sera
pis

ibidē pcurabāt ad decipiendū rudem populū. Inde venit q^o filij israel filr delyrabāt. ut pz. Quid hac stultitia miserabilius in homine rationali?

¶ Iste arg^o q^o rex argiuoz fuit: ex cui^o noīe illud regnū nomen accepit. Dic p^o obitu: de^o haberi cepit: tēplis et sacrificijs honorat^o. Doctpe grecia segetes habere cepit: delatis aliūde seminibus.

Argus

¶ Omogir^o p^o ad aratru boues iunxit.

¶ Athenas cicrops cōdidit: et ex minerna nomē accepit.

Dec ciuitas nutrit liberaliū artiū: et mltoz phoz fuit: tñ ludificātib^o demōib^o: supstitiosa effecta ē. vide i aug. 18 de ci. dei. mirabilē fabulā.

¶ Corinth^o cōdidit.

¶ Apollo delphic^o clar^o habet: et post mortē deus habit^o est. Dic etiā dicit phiton et artē illā magicā iuenit: q^o dicit phitonica: de qua fit mentio in sacra scriptura.

Reges assyrioz

Saleus

¶ Iste fuit decim^o rex assyrioz: sub quo mortuus est isaac: regnate tūc apud sichionios messapo nono rege.

Amib^o

¶ Iste fuit. xij^o rex assyrioz: sub quo mortu^o ē ioseph regnate sichionioz plēmeo. xj.

¶ Atlas magn^o astrolog^o qui et celū humeris portasse dicit ppter peritiā astroz.

Pbaro ne phres

¶ Iste pharao rex egypti suscepit ioseph: et exaltauit eū ppter somnioz interpretationē. vide pulcherrimā historiam. Gen. 41.

¶ Mercuri^o multariū artiū pit^o claruit: q^o hoib^o tradēs de^o credebāt.

Pbaro a monophis

¶ Iste pharao ignozabat ioseph: et iussit submergi pueros: ut habet exodi pmo.

¶ Memphis condit ciuitas egypti.

Anno mūd^t 3445 3495 3544 3594

Linea xpi.

Pbaros

Esrom

5521 5021 5191 5091
 ¶ Isaac morit. ¶ Jacob morit et sepelit i ebron gloriose a ioseph. ¶ Ioseph morit annoz. 120. ¶ Seruit^o ppli isrl in cipit: durās ānis. 144

Ioseph vir scūs

¶ Iste ioseph cū esset. xvi. annoz venditus est. Anno aut^o trigesimo stetit coram pharaone interpretans somnia eis: qui et sublimauit eū. Et quia castus fuit et timoratus: ideo a dño vbiq^o dirigebāt.

¶ Circa ista tpa incipit historia libri exodi.

Merari

Serison

Ishuar

Libore

Leui -annis. 137.

Laath -annis. 133.

Amram -annis. 137.

¶ Iste leui pater omniū leuitarū: qui grandē honorē sacerdotalis dignitatis adepti sunt ppter moysen et aaron ex bis etiā xps descendit ppter affinitatem tribuū huius et iude: et ppter mysterium: qz xps sumus sacerdos et rex eternus: sic debuit nasci: et nobis innotesci.

Iste secundus rex lauretum fuit: qui etiā deus fuit illoꝝ: qui sic voluerunt uel putauerunt.

Ex hoc latinorū regnum dici cepit: et lauretum defecit.

Latinus

Saun⁹

Larmentis: filia euandri litteras latinas inuenit.

Sub isto dñ factū excidiū troie: forte prime et nō secunde hoc tpe tbola iudicauit israel.

Anchises ex dea uenere generat eneam qui regnauit i italia. hec fictitia deceptores rudiu populoz cōfinxerūt: qbus sua supra et aduicia palliarūt.

Occasio troianoꝝ belloꝝ orit̄ q̄ tāq̄z scitilla mima fuit: eo q̄ laomedon nō recepit herculē et iasonē cū honore debito: et ex tantillo tot creuerūt mala. Laueat sibi q̄sq̄ ait comic⁹.

Thauranus.

Sibylla pbrigia serē vaticinata fuisse anchise: et de flagellatione potentū terre: et de descensu dei de olympo.

Sibylla delphica aī troiana bella vaticinata ē de vbi icarnatione absq̄z maris coitu: et si h̄ vera sūt: tūc gētib⁹ apti⁹ q̄z iudeis reuelatū ē mysteriū incarnationis: qd̄ valde mirū videt: filī dicendū videt de iob.

Laomedon rex troie occidit: et filia ei⁹ ixiōna capit̄ et in greciā ducitur: ppter que secuta sūt bella grauissima et mala horredissima. vide hystoriam troianam.

Hercules illū vastat: id ē troiam cū iasone: que statim a priamo reedificata fuit. idē hercules. xij. facta pegit. agonē olimpiacū constituit. multa bella confecit: et plurima mendacia enormia de ipso conficta sunt. tandē postq̄z multos supauit: ipse morbū ferre nō valēs quo laborabat: sed ab eo supatus flammis se iniecit: et mortuus inter deos translatus est.

3875

3925

Booç

Booç

1274

1324

omni ante xpi natiuitate

* Dicit tñ nicholaus de lyra: q̄ iuxta hystorie veritatē fuerūt tres booç sibi vicissim succedentes. Qd̄ quia ex canonica scriptura nō patet: p solido astruere nō audemus. Hoc tñ certissimū est: q̄ inter p̄ incipiū iudicat⁹ iosue: qñ salmon accepit raab que genuit booç vsq̄z ad natiuitatē dauid fluxerūt anni circiter. 367. vbi tñ nisi tres ab euangelistis generationes ponunt̄.

De tribu mana

de isachar

de galaad

Gedeon
7° a. 40.

Abymelech 8°

Thola
9° a. 33.

Jayr 10
an. 22.

Iste gedeon percussit quatuor reges. s. ozeb: cebee: ceb: et salmanā. et huiliat⁹ ē madiā corā isrl. iudiciū. vj. vij. et viij.

Iste abymelech filius naturalis gedeon nō vocat⁹ a dño: s; maliciose ingessit se ad principatū occisis. lxx. fratrib⁹ suis: q̄re

Iste thola redijt ad pristinū modū. s. q̄ iudices p̄ crāt p̄ modū directiōis cō filii magi q̄z domini

Iste iair habuit 30. filios q̄s p̄ncipes 30. ciuitatū constituit et ga ipsa bona i filitio et pace trāseūt p̄z q̄ in dieb⁹ istozū duoz isrl dño adhe sit: et iō cūcta p̄pere aduenerunt.

etiā mala morte vitā finiuit. iudiciū. 9. Nomē eni regiū sibi iniq̄ imponi iussit.

Abisue.

Bocci.

Sub hoc thola: fuit bellū laphtarū et centauroꝝ: qd̄ scribit pale factū. p̄mo de incredibilib⁹ lib: o. Notabiles fuisse dicunt: equites thessalozū.

¶ Helena rapit a paride filio priami.
Ipsa autem regina fuit vxor menelai regis.

¶ Hector primogenitus priami totus legalis: prudens fidelis: et incomparabilis fortitudinis et strenuitatis

¶ Iste enneas post delatam troiam a grecis relegatus: venit in italiam cum viginti nauibus: et plurima bella constituit. Dicitur ferre in coniugem habuisse filiam priami: eleusinam et deus factus fuit errore vulgi.

Eneas annis tribus

De hoc dicitur descendisse iulius cesar: et octavianus augustus.

¶ Ulixes vir facundissimus post multa maris pericula ad vxorem suam penelopem castissimam puenit.

¶ Greci pereunt miserabiliter post captam troiam: tam in mari quam in terra repatriando et perditores affligunt. Infelicissimum porro fuit hoc bellum: ubi nemo laudem: oes damnum reportarunt.

¶ Fabule multissime de diomede et circe: vide augustinum. xvij. de ci. dei. De qualiter deceptus fuit homo.

¶ Troia vastata atrociter: tradita per antenorē et eneam viciosissime fracta fide.

¶ Era grecorum principalis. Post hanc victoriam greci historias et alia facta scripserunt: anno primo vel secundo etc. Post captam troiam: ipse est tertius ante annum abdon iudicis israel.

¶ Francio et turcus troiani: fugientes: duo regna constituunt: longe tamen post etc.

¶ Ephesus condita est ab andronico.

¶ Reges italie.

¶ Priamus rex troie filius laomedontis postquam ciuitatem mirabiliter extruxerat: bellum inchoauit contra grecos in malum suum.

¶ Troianum bellum decennale famosissimum.

¶ Agamemnon rex frater menelai regis: totius exercitus grecorum dux bella contra troiam: et tandem capit traditorie et scandalosissime.

¶ Reges assyriorum

Antbanis

Sub isto bella troiana facta describunt: regnante apud atenienses mnesteo apud sicilianos polifide

¶ Amecones sunt mulieres ferocissime: que arma superunt et horrendissima mala per centum annos perpetrarunt: tam in asia quam in europa vrbes delendo etc.

¶ Carthago prima condita a carcedone tyrio.

Ipsam sepe destructam ferunt et iterum reedificatam.

¶ Anno mundi. 3975

4025

¶ Linea christi.

Booc

Obeth

1224

1174

Historia ruth.

de galaad.

de iuda.

de gabulon.

de effraim.

de dan.

de leui.

Iudices

Sine iudice an. 18.

Jepte 11. a. 6

Abelion 12. an. 7.

Abialon 13. an. 10.

Abdon 14. a. 8.

Samson 15. an. 20.

Beli 16. ann. 4.

¶ Iste belli fuit iuder et pontifex: et habuit hos duos filios: et quia non sufficienter eos

¶ Post mortem iair filij israel peccati veteribus addiderunt noua et tradidit eos in manus philistinorum et filiorum amon 18. annis et operibus valde peccerunt idola et clamauerunt ad dominum: tunc iepte factus super se spiritu domini percussit regem amon et seditiosos de monte ephraim: filiamque unicam stulte imolauit: iudicium. xi. et xij:

Iste dicitur fuisse booc qui ruth in comitatu iugum duxit

¶ Sub istis tribus temporibus gesta fuerunt: et ideo nihil notabile actum est tunc in israel. Et non istum abialon. lxx. non habuit nec etiam tempus sine iudice super praepositu: sed ista tempora assignat ioseph: quia non habet tempus specialiter distinctum secundum hebraicam veritatem: et ita recorda supputationes annorum secundum quolibet: alioquin errabis etc.

¶ Iste samson fortissimus fuit et liberavit israel de manu philistinorum et propter mirabilem eius fortitudinem putabatur fuisse hercules. Eius mirabilia opera vide iudicium 13

corripuit: peccatum cum illis punire est a domino: ut patet 3. regum.

Ophni.

Pbines.

¶ Incipit historia primi libri regum tempore belli circa natiuitatem samuelis.

¶ Pontifices.

Ocy

¶ Iste ocy de semine aaron per lineam eleazari pontifex fuit: quo mortuo nutu dei transfuit pontificatus ad lineam de ytbamar anni. 120. in quo belli primus sumus sacerdos fuit: abyathar ultimus

¶ Iste ascanius fili⁹ enee de creusa alba ciuitate cōdidit & regnit illic. Un̄ ipse dicit⁹ ē rex albanor⁹: & cōsequēt⁹ posterī sui dicti sūt albani.

¶ Ab h̄ filio enee de lauina filia latini reges seq̄ntes dicti sūt filij: fuit enī filia nutrit⁹ & venatōe: hic nat⁹ ē p⁹ mortē pr̄is sui: vñ postum⁹ enee dicit⁹: qz p⁹ h̄iationē ipsi⁹ nat⁹ ē: iuxta illud virgilij. Tu post huma ples.

¶ Iste eneeas fili⁹ p̄ dci filij posthumij regnauit ānis 31. tē pore. s. saul.

¶ Iste latin⁹ filij⁹ regnauit ānis 50. tēpe dauid.

¶ Iste ascanius an. 28. a q̄ iulioz familia originem & nomē traxit Albanor⁹ primus. Latinoz tertius.

¶ Iste silij⁹ secūd⁹ illud virgilij. Tu post huma ples.

¶ Iste eneeas filij⁹ 31

¶ Iste latin⁹ filij⁹ 50. qnt⁹ latinor⁹ rex.

¶ Lacedemonioz regnuz p̄mū orit⁹ vbi p̄mū mnestheus regnauit.

¶ Corinthioz regnū orit⁹: vbi p̄mū aletes regnat.

¶ Venetie & padua extruūt a reliquijs troianoruz

¶ Codrus rex arbeniensū: seipsū voluntarie morti tradēs: liberauit populū suū. Dignū exēplū pauc⁹ aut nullis imitādū p̄ncipib⁹ reliqt. Un̄ ob hāc mirā fidelitatē a sc̄is doctorib⁹ allegari solet: quasi quedā figura xp̄i in eo p̄cessisset.

¶ Amalech deletur p̄ saul & definit esse populus sicut p̄dixit moyses exodi. 17.

¶ Hectoris filij tāq̄ veri beredes: iliū receperūt. i. troiam ex puls⁹ poster⁹ ātenor⁹

¶ Atheniēses p⁹ mortē codri magistratus h̄re ceperūt admistrāde reipublice.

¶ Carthago itez cōdita dicit⁹ a didone regina: qz iā forte destructa fuerat.

¶ Dneus

¶ Domer⁹ h̄ tpe fuisse putatur q̄ multa mēdacia scripsit: sicut sibylla erithrea p̄phauit. Alij dicit⁹ p̄ tpe achaq̄.

¶ Anglia q̄ oli albion: nūc circa istud tps britania nuncupari cepit: a bruto rōano vel poti⁹ itali co obtinet: ip̄e enī fugat⁹ a suis ad troiā iuit collecto exercitu de reliq̄is troianor⁹ p⁹ ḡndia bella filia reg⁹ grecoz accepit vxorē. Deinde p̄ maria vagādo locū aptū querētes: casu venerūt i āgliā isulā optimā: ibi deletis pauc⁹ gygantib⁹ tpe heli sacerdotis deinceps tenuerūt vsq̄ ad tpa sergij pape circa annos dñi 690.

4075

¶ Iste dauid rex 2⁹ isrl: vir fm cor dei electus in regem: vnctus est in adolescentia per samuelem: post mortem saul regnauit ānis. xl. cui⁹ opa plurima i p̄mo & 2. li. regl. scripta sunt.

¶ Iste isai. p̄ dauid.

¶ Dicitur incipit q̄ta etas mundi: q̄ta ab adam ad n̄m dñm. 4000. 1074 Dauid 2⁹ rex isrl ānis 40. -4125

¶ Iste dō q̄i qdā stupor i hūano reluc⁹ ḡne: i q̄ vnq̄ h̄ uenerūt tāta sublimitas & hūilitas: tāta strenuitas: tāta mititas: tā grādis seculariū cura tā pura & duota spū alij cōtēplatio tot hoies pimere tot lachrymas fundere.

7211

¶ Iste iesse fuit bi nomi⁹ ga etiā dicit⁹ fuit isai pat⁹ dauid: de q̄ multotiens fit mētio in sacra scriptura: qz xps ab eo descēdit.

¶ Saul p̄mus rex.

¶ Iste saul primus rex isael regnauit anno vno: vl⁹ xl. cū samuele. & fuit de tribu beniamin: q̄ ante susceptū regnū electus & bonus erat: sed post miserabilē defecit. Eius opa vide p̄mo regū. 9.

¶ Had Iste tres p̄phabāt tpe dō Nathā Iste nathā fuit fili⁹ fris Asaph dauid & adoptiu⁹ isai.

¶ Samu el ā. 40 cū saul

¶ Achitob.

¶ Achimelech

¶ Abiathar

¶ Iste sanctissim⁹ vir samuel de sterili m̄re nat⁹ ministravit coram dño: a pueritia vsq̄ ad senū optime cōuersat⁹: nō tñ fuit pontifex: qz nō erat de semine aaron: sed chore. Uel fm aug⁹. in libro retractionū fuit de aaron: sed nō filius sacerdotis. Iudicauit isrl cūctis diebus vite sue: qz vere fidelis p̄pheta dñi fuit: oibus amabilis. Reges vnxit duos. s. saul p̄mo: deinde dauid: nō tñ ut statim regnaret s; qñ dominus disponderet. Dic solus & moyses legūtur orasse p̄ inimicis in toto veteri testamēto: vñ euāgelicā p̄fectionē probātur impleuisse: etiā ante tps p̄mulgatōis eiusdē. Vitā ipsius vide in principio: & cōsequēter vsq̄ ad finē p̄mi li. regl.

¶ Iste achitob fili⁹ phinees filij beli fuit: pater achimelech: quē percussit saul. cū os domo sua p̄pter dauid: ut p̄ p̄mo regū. 22.

¶ Zarahia.

¶ Meraiob.

¶ Amarias.

¶ Achitob.

¶ Iste quattuor nō fuerūt sumi sacerdotes p̄pter causā dictā: sed sadoch de eis descēdit: quē salomō constituit summū pontificē fm verbū dñi in manu samuelis: reiecto prius abiathar de sacerdotio: qui fuit vltim⁹ de linea itamar vt p̄ 3. regū. 2.

¶ Secūdus liber regū incipit a tpe dauid qñ cepit regnare.

Iste alba filius fuit enee filij filius sic dicit magister. Et dicit augustinus. hic edificavit albam civitatem a qua albi dicti sunt: forte prius edificata: et postea restaurata fuit.

Iste alio nomine dicitur fuisse egiptus: et regnavit annis 24. tempore roboam: alibi reperitur ipsum regnasse annis 34. et fuisse septimus rex.

Samaria condita est: et smyrna in urbis modum ampliata Europius etiam vult istum 34. annis regnasse.

Reges albanii in italia.

Alba filius an. 40.

Achis filius an. 24.

Regina saba audita fama salomonis: venit videre eum. Et quia fuit prophetissa sibylla dicebat: quia prophetavit de ligno sancte crucis: et de excidio iudeorum. Fuit enim cultrix veri dei.

Templum salomonis

Era principalis huius historie sacre est hec. scilicet fundationis templi. Ipse est annus 4. regni salomonis post egressionem de egipto. 480. ut patet 3. regum 6.

De templi dedicatione: ac ceteris festis iudeorum est notandum: quod primo habuerunt 7. festa. scilicet sabbatum in qualibet septimana: neomeniam in principio cuiuslibet mensis: pascha quartadecima luna aprilis: pentecosten quinquagesima die post pascha in memoriam dare legis. festum tubarum prima die septembris in memoriam liberationis israel: festum propitiationis vel afflictionis decima die septembris: festum scenophegie: quod fictionem tabernaculorum sonat quintadecima die septembris. Postea circa hec tempora supervenit festum encenorum: hoc est dedicatio templi. Deinde tempore hester festum surim. id est sortium. Et hec notula valde ad intelligentiam scripturarum diversarum etc.

Sesag rex egipti prosperavit in multis: et gentes bello superavit: et contra roboam ascendit: post in hierusalem.

Reges iudaici incipiunt.

Anno mundi

4165

4205

Linea christi.

Salomon an. 40.

Israel in flore: et nec ante nec post fuerunt huiusmodi dies in israel.

Roboam an. 17.

Regnus israel ex isto dividitur a iuda.

4301

466

Salomon iste rex pacis ex dono dei singulariter habuit excellentiam ultra omnes homines quosquam in mundo fuerunt: in sapientia: divitiis: deliciis: et gloria ac familiaritate cum deo. Nam et si moyses et david: petrus et paulus: hieronymus et augustinus: et ceteri consilii eius in sapientia et scientia excesserunt: non tamen in gloria et divitiis. Item quisquam augustinus et ceteri quidam attingebant eum in gloria: potestate et divitiis non tamen in sapientia etc. et sic omnia ista coniunctim taliter: nemo sicut ipse habuit. Et hic tantus miserabiliter defecit. etc.

Ister roboam successit salomoni patri suo in regno: sed in sapientia non ita. Deceptus namque consilio iuvenum amisit. etc. tribus: eo quod imprudenter reddidit populo ut patet 3. regum 12 et 2. paralipomenon 10.

Pontifices.

Sadoch filius achitob.

tob.

Achias filionites predicat ieroboam quod sit regnator super israel.

Achimaas.

Iste sadoch quia non declinavit ad partem adoniam: sed fuit cum nathan pro salomone: ideo in pontificatum sublimatus fuit: reiecto abyathar de sacerdotio: et sic pontificatus rediit ad filios eleazarum.

Semeyas clarus habet: quod post eam compescuit roboam ne pugnaret contra hieroboam: et scripsit gesta eorum.

Abdon propheta clarus habet: quod post vitulos prophetavit.

Historia tertij libri regum incipit a tempore quando david mortuus fuit: et salomon regnare cepit: vide ibi opera magna et multa ipsius usque ad caput lxxii. et a principio secundi libri paralipomenon usque ad caput lxx. Nota quod sic dicit augustinus. 1. 7. de civitate dei. Salomon bonis initiis malus exitus habuit. Quippe secunde res que plerumque sapientium aios fatigant: magis huic obfuerunt quam profuit ipsa sapientia: etiam nunc et deinceps memorabilis: et tunc longe lateque laudata et in revelatibus beate brigide legitur quod salomon et aristoteles non sibi sed alijs didicerunt. **S**alomon profecit templum septem annis. et vij. octavi anni mese: dedicavit. Achias syromites propheta salomoni regi predicavit: quod post multos annos: a mandatis domini declinaret. Ideo ab ipsis caueat unusquisque.

Reges israel incipiunt.

efrateus ieroboam 43. a. 22

Iste hieroboam fuit primus de familia salomonis et bonus sed factus rex: pessimum idolatram factus est: et peccare fecit israel inducendo populum ad idolatriam et multa mala secuta sunt: imo pene totus populus destructus. Iste fuit figura machometi: ut patebit loco suo: sicut antiochus antichristi.

¶ Anno quinto roboa: fisac rex egypti: expoliavit hierosolymis templū z ado ppheta in samaria nat^o ē: hic ad ieroboā imolātē vitulis missus in sermōe dñi venit: eūq; imolātē arguit: hūc ad ppria reuertentē: leo in via strāgu lauit eo q; ppheta alius eum fefellit.

¶ Amri rex israel: emit mōtē samarie a somer: duobus talentis argenti: z edificauit euz. Dachel de betbel: iericho instaurat.

Lapis
filiius

¶ Iste fecit capuam in campania z regnauit ibi annis. 28.

octauus latinorum rex.

¶ De sanctorū exēplis que iuxta decursū tēpōris fuerūt vicissim: z nō simul dicit gregl. in moralib^o: q; mira dispēsa tiōe diuinit^o actū sit: z qnq; ad illuminandū noctē pñtis vite velut astra in hoc mūdo radiarūt: donec verus lucifer. i. redēptor humani generis surgeret. Nā ad ostendā inocentiā venit abel: ad docendā actōis mūdiciā venit enoch: ad insinuādū lōganimitatis spei z opis venit noe: ad manifestandū obedientiā venit abrahā: ad demon strādū coniugalis vite castimoniā venit isaac: ad insinuādū laboris tolerantia venit iacob: ad rependendū p malo bonā retributiōis gratiā venit ioseph: ad ostēdendā māsuēdine venit moyses: ad informādū d̄ aduersa fiduciā venit iosue: ad ostēdendā inē flagella patiētiā venit iob. Et sic p; quō in pñtinis tēpōrib^o admodū pūus fuit numer^o pfectorū s; circa hec tēpā pphetarū valde creuerūt scitatis exēpla: qñ etiā plures martyricati fuerūt p fide vni^o dei. Ecce q̄ fulgentes stellas in celo cernimus: ut inoffenso opis pede: iter nostre noctis ambulemus.

4222

Abyas
an. 3.

4225

Asa ā.
41.

¶ Iste a^o ias mixt^o erat: q̄a aliqñ bene se habuit: ut p; in bello z sermone longo d̄ exercitū israel i victoria diuinitus data: aliqñ pessime: q; idolatruuit: z ob tam magnā igratitudinē pcussus a dño paz reguit: ut p; 3. regl. 9. et 2. paralipo. 13. Sub b̄ fuit abymelech pontifex.

* Opera ieroboā z duritia mētis ei^o patēt. 3. regl. 12. z sequēti caplo. Et nota q; istud exēplū pnciosissimū fuit posteris z viq; hodie ē: z in futurū erit: q; plures q̄rētes occasione dñandi retrahūt subditos a iugo fidei: diuersum z alienum cultū istituendo: ut p; p̄dictum macho metum z sequētes suos.

¶ Similiē greci volētes recedere ab obediētiā ecclesie: sciēter plapfi sunt in varios errores: nouū modū in diuino assumētes officio: z ob hoc miserabiliter sepius exterminati sunt.

nadab
fi. iero
boā 2

¶ Iste nadab icepit regnare āno secundo asa regis iude: z fecit malū sicut pat̄ eius z pcussit euz baasa z regnauit p eo. ut p; 3. regl. 15. c.

Baasa
an. 24.

¶ Iste asa in principio regni z deinceps pene vsq; ad 36 ānū valde bene ambulauit: sicut dauid: z pcussit ethyopes d̄ se veniētes z abstulit idola: s; post hec iniit sedus cū rege syrie benadab pp̄ baasa regē israel: q; incepit ascendere d̄ se qd̄ displicuit dño vñ misit ad eū pphāz anani: quē statim carcerauit: z iō doluit pedes: q; podagric^o fact^o ē z plagat^o eadē pena qua pphētā verauit. obiit ut p; 3. regl. 15. et 2. paralipo. 14. et 15. et 16. c.

¶ Azarias filius obed: ppheta clarus habetur z de captiuitate pdixit 2. paralipo. 15.

¶ Anani ppheta hic increpauit asa: z iō incarcerat.

¶ Dieu fili^o anani ppheta mittit d̄ baasa regem isrl: z martyrio coronat ab eo pp̄ v̄bū dñi ut p; 3. regl. 16. c. de isachar.

¶ Iste baasa icepit regre āno 3. asa regis iude: z ābulauit i penas ieroboā: cui^o oēs domū pcusserat de mandato dñi: nec audiuit bieu pphētā ut rediret ut p; 3. regl. 15. z 16. c.

¶ Iste carpetus filius post regem capis regnavit annis 13. in italia tpe iosaphat.

¶ Iste tyberius regnavit annis 9. Et quia submersus fuit in tyberi fluvio: qui antea dictus fuit albulia: ideo ab eo nomen accepit.

¶ Reges italie.

**Carpe
tus fil
ius.**

**Tybe
rius fil
ius**

¶ Circa hec tpa scōz doctoz scripta q̄ vidi: gentiliū historias nō cōmemorāt: et puto illā forte causā: q̄ ad itellectum sacre scripture nihil cōferāt: vñ vsq; ad sardanapallū vltimū monarchā assyrioz nullā mentionē faciunt de alijs in remedijs. Et nota q̄ quibusdā impiris mirū valde videt: quare scī viri sic diligenter scrutati sūt historias gentiū cū tñ in scriptis suis moneāt nos sursum cor habere: et terrena fastidire: iuxta illud. Non loq̄tur os meū opera hoīuz et illud. Laudē dñi loquet os meū. Pro quo est aduertendū: q̄ multiplex necessitas eos ad hoc cogebat. Suerūt enī quidā heretici et gētiles: q̄ sacra scripturā calūniabāt: quasi falsa eēt: eo q̄ indebite assignaret decursū tēporū: et multa dixerūt facta esse alijs tēpibus q̄ ipsa narraret. Sed postq̄ hieronymus et alij intelligētes applicasent simul historias: patuit ignavia eoz: eo q̄ optima cōcordia fuit: sicq; factū est: ut sacre scripture: nouū testimo nū accederet de inimicis: q̄d firmissimū est: quo tñ nō indiguit: q̄uis vtile fuerit pp̄t impfectos. Alia necessitas idē expetit: pp̄t idolatriā destruēdā. Quia. n. tota sil gētilitas falsos deos coluit: necesse fuit indagare originē illius erroris: ut māifeste possit ipzobari cultus ille vanissim⁹ ipioz demonū: sic late p̄z p̄ augusti. in libris de ci. dei *

Anno mundi. 4240

4266

¶ Linear si.

**Iosa
phat a.
25.**

¶ Numer⁹ bellatoz in hierusalem 1260. milia exceptis q̄s illis posuit rex in vrbibus iuda. Omnes hi ad manū regis.

096

446

¶ Iste fuit fili⁹ achimaas. Porro p̄mo palipo. 6. vbi ponit catalag⁹ pōtificū iste aq̄arias genuit ioannā: et regi 4. dī: q̄ ioiada isti succesit: forte binomi⁹ fuit: vel est viciū scriptoris.

¶ Iste iosaphat satis bon⁹ fuit et gloriozus: diues et deuot⁹ in via dñi: nec aliqd mali de ipso legit: nisi q̄ impijs regib⁹ israel qñq; p̄buit auxiliū: et q̄daz pua alia: et iō dñs fuit cū illo: et pacē dedit et pugnavit p̄ eo ut p̄z 2. palip. 17. cū trib⁹ sequētib⁹ cap.

¶ Dōrifices

**Aq̄ari
as.**

uectus est: ut p̄z 3. regū 17. Ipse dicit duplices sp̄s habuisse. s. prophie et miraculoz: q̄ etiam requieuit sup eliseum.

¶ Iste hela āno 16. asa regis inde cepit regre: et pcussit eū camri cū oi domo p̄ris sui ut p̄z 3. regū 16.

¶ Samaria condit.

¶ Jericho extruit.

¶ Sames mag⁹ in israel iuxta v̄bū elie

¶ Reges isrl

**Hela
ā. 2. fi.
baasa.**

**Zamri
di. 7.**

**Amri
an. 12.**

**Abab
fi. amri
an. 22.**

¶ Iste paup hō tot⁹ deui⁹ erat valde instabilis: puerilitē mitis: et furiose strēnu⁹ icepit regere 38. āno asa et sup oēs q̄ aī eū fuerāt iniq̄ egit: si habuisset sp̄ bonā directionem multa mala nō fecisset: s; impia iecabel pl⁹ regbat q̄ ip̄e et impulit ipsū ut seq̄ret se.

¶ Reges syrie

**Bena
dab.**

¶ Iste camri deleuit domū baasa: et stati pcussit eū amri: et reguit pro eo

¶ Iste amri āno 21. cepit regre: et fecit malū sic antecessores sui.

¶ Iste benadab fili⁹ tabzemon filij ozon regi syrie inijt fed⁹ cū baasa rege isrl: et rupto federe illo: pcussit fed⁹ cū asa rege iuda et tūcturbauerūt reges syrie regnū israel ut p̄z 3. regū. 15.

¶ Micheas ppheta de tribu ephrem: i morasti oz: quoniā peccātē achab sepi⁹ arguebat: et ipsū pdixit morituz: sub iozaz filio eius: p̄civito valde porrecto iactat⁹ occubuit ut p̄z 3. regū 22.

¶ Iecabel filia regi sydonioz: vxor achab qdē tori⁹ malicie pdigiū p̄bas dñi occidit et s̄ctū nabatb et alia multa fecit mala: q̄ postea interfecta fuit p̄ bien.

Iste agrippa post tyberiu. 40. anis regnavit. His tpiibus homerus fuisse in grecia phibe.

Agrip
pa filii
us.

* vbi lucide pbat q doctores gentiliu in pprijs libris suis sibi ipsi dicitur: z pueriliter nimis z grosse pcedit: ita ut etia phi ac ceteri vtuosiores vtriusq sexus hoies: eos verbis z scriptis redarguerent. Tertia ca eque necessaria fuit: vacillatio infirmoz adhuc in fide tpe pmitiue ecclesie: q seducti sepi fuerut a paganis: dicentib q meli essz colere idola qz xpm: qz tpe xpianitatis semp fuerut dissortuia: z tpe cult deoz magna pspitas: qd oino falsu fuit: ut pz ex pprijs eoz historijs: sicut orosi luculenter probat: z etia aug. filr z ambrosi zc. q oes clare ondit q tpa xpianitatis fuerut multo gratiosiora qz idolorz siue crudeliu demonu: ut infra patebit locis suis. Snt z alie ples cause: q ex pte supra tacte sut z qda infra dicent. Uez in oibus est bonu repire cotemplatione: z pia mens vbiqz profecit: eo q diligetib deu oia i bonu coopent. De hac materia vide pleni in libris pallegatis.

Israel z iuda: hoc inter se differut: q ois populus pus appellabat israhel: z q regnabat de gne dauid in hierlm appellabat iuda. Et quonia ab israhel vituli aurei colebat i dan: z in bethel: proptea ab assyrijs pmu capta e samaria: no tu oino deleta. Et multo p tpe: iudas a chaldeis duct est in babylonem: qz miora pctā habuerut. Tpe etia bui orā recessit edom: ne eet sub iuda. Abdias ppha de tribu siche in agro betha chara nat: discipis fuit elie.

Iste iozā pessimus filius de bono patre: occidit frēs suos: z ambulauit in vijs regū israhel: z ideo miserabiliter plagatus in omnibus: infeliciter obiit vt patet. 2. paralipo. 21.

4291	4299	4300
I ozā an. 8.	o chozi as. aça ias a. 1	A thalia a. 6
806	006	668

Athalia vxor eius filia achab naturalis z amri: mō loquendi coi. qz auus eius erat.

insidie. insidie. Ista p tyrānidem iuasit regnū z occisa est.

Iste ochozias fecit malū corā dño sicut pat ei: z statim occisus e a bieu: cū oi domo abab. Athalia vo mat ei audiēs mortuū filiū suū surripuit regnū: z occidit oē semē regiū z reguit sex ānis z. 7. āno ioiada pōrifex fecit eā interfici: ut hē. 4. regū. 11. z 2. paralipo. 22. et. 23.

Iste ioiada inelytus fuit: z amouit athalia ne regnaret sup iudā: cōstituitqz ioas filiū iozā pro ea: ut pz. 4. regū 11. et 2. paralipo. 22. Dic solus post moysen legi vixisse. 130.

Ionadab filius rechab dar sacerdos habet: de his stirps valde religiosa descendit: q tanqz peregrini ouersati sūt sine agris zc. Et nota q rechab descendit de ietro sacerdote madian cognato moysi.

Eliseus ppheta fili sa phat de terra ruben q erat de abel: surrexit loco elie: duplici spū vtriusqz testamēti: timoris. f. z amoris predit: q tam reprobis qz electis per oia grat ex titit: clarus vtutibus: z miraculis gloriofus: pmo miraculo: aquā iericho sanat ut pz. 4. regū. 2. zc. et mo: it anno 11 53. post natiuitatem abzabe.

Ochosiā - Achab. 2. fili.

Iozā an. 12.

Iebeu an. 28.

Iste ochosias misit ad beelzebub deū accaron cōsulēdū si possz sanari: ppter qd obiit iuxta vbu elie: ut pz 4. regū pmo. cepit aut regre. 17. āno regis iude iosaphat.

Açabel

Iste iozā incepit regnare. 18. āno regis iosaphat loco frīs sui ochosie: hūc obsidebat benadab in samaria: z diuinit meritis elisei fuit liberat: ut pz. 4. regū. 6. 7. zc. s3 ga secut fuit peccatū ieroboā: interfectus est a ieu cū oi domo patris sui. ut pz. 9. z. 10. c. vbi supra. destruxit domū baal z pphetas eius occidit: vnde meruit posteris suis regni sedem vsqz ad quartā generationē. ut pz. 4. regū. 9. z 10. sed nō dimisit vitulos.

Iste iebu rex vnctus a puero elisei: percussit iozā cū oi domo achab z etia ochosia regem iuda: z

Iste açabel exigētib demeritis suis occulta dei iusticia pmot fuit i regē syrie: ut affligeret filios isrl z suā plōgaret iniquitatē. Afflixit aut israhel vltra modū ut pz. 4. regū. 10. Nemo igit gloriē etiaz si a deo apte ad officia promouetur cum nesciat quid in occulto dei tremēdo iudicio de se diffinitum sit.

¶ Titus liuius vocat istū ro- mulū: Eutropi⁹ vō ⁊ alij gđā aremū.

¶ Reges italie.

aremu
1⁹ filii⁹
12. rex.

¶ Iste aremul⁹ filii⁹ regnavit ānis. 18. tpe ioas regis iude. Dic p̄sidiū albanoy in mōtes vbi roma nūc ē posuit. Hui⁹ filii⁹ fuit iuli⁹ pau⁹ iu- lii proculi: q̄ cū romulo romā cōmigrās: fundavit iuliā gentē.

Iste etiā ob impietatē: fulmine ictus interiit.

¶ Ligurgus his t̄pibus floruit: q̄ licz gētilis fuerit: n̄i leges iustissimas nat̄ali iuri ⁊ dino cōsonas lacedemonis de- dit nec qcqz censuit: cui⁹ nō ipse exemplū pri⁹ daret. Auri argentiqz vsū: ⁊ omniū scelez materiaz sustulit. Sūdos oīuz eq̄liter in oēs diuisit: ut equata p̄rimonia neminē potentiorē altero redderēt. Cōiuuari oēs publice iussit: ne cui⁹ diuitie in occulto essent. Iuuenib⁹: nō ampli⁹ qz vna veste vti toto anno p̄misit: nec aliquē culti⁹ qz aliū pro- gredi voluit nec opulētius epulari. Emi singula nō pecunia: s̄z compātōe merciū iussit. Pueros puberes nō in fo- rā: s̄z in agz deduci iussit: ut p̄mos ānos nō in luxuria: s̄z in oī ope ac labore agerēt: nihil eos somnij cā substerne- re ⁊ vitā sine pulmētō degere: nec p̄sin urbē redire qz viri facti eēt. Cōstituit v̄gines sine dote nubere: ut vx- ores nō pecunie cā eligerēt: saueriusqz m̄rimonia sua viri coacerēt: cū nullis dotis frenis tenerēt. Maximū hono- rē nō diuitū ⁊ potentū: s̄z senū eē cōstituit. Et q̄a he leges dure videbant: iureiurādo eos astrinxit: ne qd de tam di- uinis legib⁹ mutarēt donec rediret: ⁊ sic extra patriā p̄fectus: volūtariū p̄petuo duxit exiliū: ut suis legib⁹ em̄itatē daret. Moziēs etiā p̄cepit ossa sua in mari p̄ijci: ne si ad patriā deferrī cōtingeret: lacedemones se a iuramētō so- lutos esse putarēt. O hominē gentilē: q̄ pene solus amputas ab oībus xp̄ianis etiā scis omnē sup̄biendi m̄ficiam. Non glorient̄ martyres nostri: quasi aliqd magni p̄ vita eterna fecerint q̄n talia videm⁹ paganos fecisse. r̄c. vide augl. p̄mo 2. ⁊ 3. de ciui. dei. ⁊ specialiter in gnto.

Anno mundi.

4306

¶ Reges iuda.

Joas
an. 40.

¶ Dunc ioas cū patre açaria ⁊ amafia nepore: ob enormitatē scelerum ⁊ q̄a nec pater filiusue aut quispiā eoz nihil bonū habebat. Matthe⁹ euan- gelista: ipsos a domini saluatoris generatione secludit.

¶ Linea xpi.

468

¶ Iste ioas dum adhuc infans eēt subtractus fuit ab interfectione: que exercebat̄ ab athalia. Cū autēz esset annoz. 7. cōstituit eū ioiada pontifex regē: ⁊ optime se habuit cūctis diebus: quib⁹ rexit idē venerand⁹ sacer- dos dñi: s̄z post mortē eius delinitus blanditijs magnatoz: q̄ odio habebāt sacras cerimonias humilis obedien- tie mosaice legis: deprauatū ē cor regis in interitū suū ⁊ illoz: cunctis retro natiōibus horrendū relinquētes exē- plum: qz sit graue piaculū: humilibus nolle cōsentire. vide. 2. paralipo. 23. et. 24.

¶ Zacharias filii⁹ ioiade lapidat⁹ iussu regis ioas: inter altare ⁊ templum: et Pontifices. glorioso martyrio coronat⁹. 2. palipo. 24. increpauit enī ioas q̄ dereliquisset dominū.

Açari-
as.

¶ Iste aut̄ açacha dicit̄ cognomētō in euāgelio filius barachie. i. benedicti dñi.

¶ Iste açarias boni p̄ris bon⁹ filius: titulū laude dignū me- uit: qz p̄ celo legis cōstāter restitit ossi regi iude: volenti sacrificare ut p̄z. 2. palipo. 26.

¶ Reges israel

Joas
an. 17.

¶ Iste ioas valde attritus est cum tota gēte sua ab açabele rege syrie: ⁊ ideo deprecabat̄ dñm: et paucillum releuatus est: ut p̄z. 4. regū 13. ⁊ cepit regnare. 23. anno ioas regis iude.

¶ Reges syrie.

Iste auētini filius. 37. ānis regnauit: ab h̄ mōs auētini: q̄ nūc ps ē vr̄bis: nomē accepit i q̄ z sepult⁹ fuit: hūc dicit augl 18. de ci. dei. etiā iter falsos deos ānueratū a stule gētib⁹

Dic p̄chas fili⁹ auētini regnauit ānis. 33. tpe ioseph regis iude: vñ virgilius laudes ei⁹ extollit in hoc v̄ su. Proximus ille p̄chas: romane gloria gentis.

**Auēti-
nus fil
uius-**

**P̄o-
chas fil
ui⁹. 14**

-rex. 13.

Notabile quoddā factū ac relatu dignū hoc tpe in britania ferē accidisse. Fuit ibi rex qdā leyr nōie: filijs carens: s; tres pulchras filias habens: qb⁹ regnū diuidere cogitabat: ut tñ sciret cui potiorē ptē daret: a singulis iterrogauit q̄ntū ipsū diligerēt. Prima z secūda rñderūt sub iuramēto: q̄ plusq; pprias aias. Tertia aut vidēs senē blanditijs credere: serios⁹ rñdit: q̄ ipsū ut patrē diligeret: neq; ut ampli⁹ iterrogaret: p̄tinus subiixit: quātū habes: tantū vales: tātūq; te diligo. Frat⁹ pater: duab⁹ regnū diuisit: tertiā aut exheredauit: quā tñ p̄pter nimiā pulchritudinē: rex frācie sine oī dote in cōiugē accepit. Senescēte aut leyr a duab⁹ filiabus ac eaz maritis regno puat⁹: z itātū despiciit q̄ vix cū vno famulo ab ipsis teneret. Recordat⁹ igit p̄stine glie: z iniurie quā iuniori filie fecit: q̄ sibi veritatē dixit: cū fletu in hāc vocē erupit. O filia q̄ vera sūt dicta que mihi rñdisti. Quātū habes tātū vales: tātūq; te diligo. Dū igit habui qd dare potui visus sū eis valere: q nō mihi s; donis meis amici fuerūt. Interim dilexerūt me: s; magis munera mea: nā ab eūtib⁹ munerib⁹: z ipsi abierunt: tandē cū non haberet qd comederet aut indueret: ab ipsa iuniori filia clemēter suscipit: regnoq; gloriose restituit. Silia plura repies. Nota plerūq; dulciloquos fidelitate: fideles dulciloquio carere. **P̄**: oca isto regnate. Sydon argiuus: z mensuras z pondera repperit. Lū apud hebreos baranas in iudea: z ieroboam in hierusalē regnarent.

4346

4375

**Amaci
as an.
29.**

**Sine
rege
an. 13.**

458

478

Iste amacias bonis inijs malū hūit finē qd cōe satis vsq; hodie i potestatib⁹ apparet Multos nāq; offic. destruxit: etiā notabiliter p̄batos. cui⁹ exēpla hic sūt plurima: h̄ etiā deos seyr adorauit zc. ut p̄z. 2. paralipo. 35.

Heliseus morit⁹ z ossa eius p̄phetant: quia mortu⁹ suscitaf eoz tactu: z tres victorias habuit israel cōtra syros meritis ei⁹: sepultus ē in samaria.

Nota q̄ regnū iude p⁹ mortē amacie fuit. 13. ānis sine rege: qd subtiliter optet accipe ex collarōe ānoꝝ regū isrl z iuda: qz amacias cepit āno 2. ioas regis israel: z oicias filius amacie cepit anno 27. hieroboā regis isrl: qd tps extēdit se ad 41. ānos: a quo subtrahē ānos amacie: z sic manent. 13. qb⁹ oicias puul⁹ erat: nec adhuc ad regnū apt⁹. Hoc aut. lxx. z multe alie historie nō hūit: s; alibi s; supplemt: z fm hoc oportet cōcordare eas: aliogn errabis quo ad supputatōem annoꝝ zc.

Sonas p̄pheta fili⁹ amachi clar⁹ habet: z multa p̄dixit q̄ non sūt scripta. Dic p⁹ bec mittit ad ninuē: ut p̄z in eius libro. Dicitur aut q̄ ipsū belias suscitauerit a morte adhuc puez.

**Joas
an. 16.**

**Hiero
boā. ā.
41.**

-incepit regnare āno. 15. amacie regis inde.

Iste ioas p̄cussit syros trib⁹ vicib⁹ iuxta v̄bū elice: z tulit vr̄bes d̄ māu benadab filij açabel z restituit regno suo. Ipe etiā afflixit amaciā nō volēs: i; cōpuliuit: supbiā ei⁹ hūiliauit: ut p̄z 4. regl. 13. Et cepit regre 37. āno ioas fgl iude

Iste ieroboamsatis bellicosus z victoriosus fuit: z cōtriuuit regē syrie z restituit regnū israel sicut p̄s: insup z damascū iuxta v̄bū iōne p̄phete. Attende q̄ fit instabilis stat⁹ regnoꝝ. Isrl cōtritus vsq; ad nouissimū hūmiliat⁹ est valde: syri eleuati iā ab infirmis mirabiliter depmūt: sic q̄ fuit supra fit infra. z eō q̄ fuit infra ascēdit supra: ut p⁹ descēdat infra: bec ē rota volubilis huius t̄pis: z iō non est mix q̄ pauci electi ad hoc assumuntur a dño: z q̄ viri sensati

**Bena
dad.**

Iste benadad fuit filius açachelis: z debet scribi p̄. d. fm hieronymū.

huiusmodi instabilitatis negociū totis viribus fugere cōtendunt: vide augl. de ci. dei. in multis locis: si boni regnant multis profunt: si mali econtra zc.

¶ Iste arbat⁹ vicit sarda-
napallū dñm suū z mōar-
chiā ei⁹ p̄m⁹ destruxit z ad
medos strāstulit spe mag⁹
q̄re: qz dari⁹ b̄ post fecit

Arbat⁹
p̄ rex
medoz

reguit ā
nis 28.

¶ Fili⁹ ar-
bati prim⁹
rex mace-
donū fuit.

Mace-
dōuzre
gū orit

¶ Charan⁹ p̄m⁹ macedonū rex: reguit
annis. 28.

¶ De b̄ regno descēdit alexander ma-
gn⁹. Destruit aut̄ tpe onie p̄tifici pij
¶ Lacedemonioz reges deficiūt. Li-
dorum incipiunt.

¶ Iste arnuli⁹ filii⁹ regnavit an. 43.
z frēm iuu numitorē de regno eiocit z
post ip̄e a romulo z remo fribus gemi-
nis occisus est: z numitor restitutus fu-
it in regnū suū: qz fuit auus eoz.

Arnuli-
us filii
ulā. 43

¶ Reges italie. ¶ Monarchia assyrioz illa mag⁹ cessat: q̄
stetit vltra 140. ānos z surgūt tpa horrēda pene
vsqz ad xpi natiuitatē: in qb⁹ hūan⁹ sāguis vltra qz credi p̄t:
in oibus mūdi p̄ribus tanqz aqua effusus est: vide chronica z
orozi libro secūdo z alioz

Reges
assyrioz

Sarda-
napal.⁹
vltim⁹

monarcha assyrioz.
¶ Iste sardanapallus tot⁹ vicio-
sus fuit: puluinaiaz qz p̄m⁹ reppit
habitu mulieri indut⁹: iter mulieres delicijs vacauit.
Ob hoc idignari vasalli ei⁹: noluerūt āpli⁹ sibi obediē
tia suare: aggressi etiā ipsū debellarūt: qd̄ cernēs seip-
sū cōcremauit. Suerūt m̄ reges assyrioz potentes sine monarchia vsqz ad destructōem niniue.

Pbul.

¶ Spartani ipsi sunt lacedemones: p̄ annos
50 cū atheniētib⁹ cruētissima bella cōmittūt
vbi sp̄ incerta victozia fuit. Terra mariqz pu-
gnatum est zc.

¶ Iste pbul z sequentes recupare volentes
monarchiā: nō modice turbarūt terrā z ascēdit etiā in isrl⁹
z cepit iherosolimam: z factus est manaben rex israel ei tributa-
ria suare: aggressi etiā ipsū debellarūt: qd̄ cernēs seip-
sū cōcremauit. Suerūt m̄ reges assyrioz potentes sine monarchia vsqz ad destructōem niniue.

Anno mundi.

4388

4414

¶ Reges iuda.
Linea christi.

Ozias
vl aca-
rias 52

¶ Ozofius āno añ vrbe cōditā. 64. nouissimus apud assyrios reguit sardanapallus
vir muliere corruptioz. Qui iter scoza regis: femineo habitu purpurā collo gestās:
a p̄fecto suo arbato: q̄ tūc medif̄ perat: inui. us atqz execrationi habitus: ex citis me-
doz populis: ad bellū puocatus z victus: ardenti pyre se iniecit.

118

582

¶ Iste ozias fecit qd̄ bonū erat corā dñō: nec aliquid ma-
li de eo scriptū est: nisi qd̄ adolere voluit incensū sup̄ altare thimia
marisphibente eū sacerdote açaria: p̄pter quā inobediētiā pcussit
eū dñs lepra ut pz 2. palipo. 26. Etiā tūc terremotus fact⁹ fuit: z cineres altaris effusi sunt.

¶ Esaias nobilis p̄pha claret: vnus de q̄tuoz
principaliozib⁹: q̄ euangelista magisqz p̄pha
d̄ a scō hieronymo p̄pter euidētiā p̄phie sue.

¶ Pontifices
¶ Osee p̄pha p̄m⁹ de x. mittit cōtra x. tribus.
¶ Joel 2. de xii. p̄phetat de iuda z iusa ei⁹ tribulatione.
¶ Amos 3. 5 gētes multas p̄phetat: z sp̄caliter d̄ x. tribus.
¶ Abdias 4. de x. p̄phetat contra edom.
¶ Jonas mittit ad niniuitas: qui audierunt eū: sed israel nec multis credidit.

Amazi-
as.

¶ Reges israel.

Sine
rege ā.
33.

Zacha-
rias fi-
hiero-

boam
mēsib⁹ 6.

Sellū
men. 1

mana-
ben ā.
10.

¶ Hic regnuz isrl fuit sine rege
annis. 33. quod pz ex collatiōe
regum iuda.

¶ Iste zacharias cepit regna-
re āno. 38. osie regis iude: z fecit malū sicut
p̄decessores sui. Et hic ē. 4. p⁹ iehu z pcussit
eū sellū: et regnavit pro eo: q̄ stari pcussus a
manabē: regno et vita caruit: ut pz 4. regl 15

¶ Iste manabē
cepit regēre āno 39. osie regis iude
fecitqz malū coram dñō z tradidit
eū dñs i man⁹ regi assyrioz: q̄ idix-
it ei talēta argēti mille: ut patz. 4.
regl 15.

¶ Reges syrie.
* Esaias p̄pha missus ē cū iaiub filio suo i occurū achaq: ut diceret ei ne timeret z
cor eius ne formidaret a duabus istis caudis titionū fumigātū: quos vocat raasiz
z phacee: eo qd̄ i ip̄sis esset finiendū regnū syrie. i. damasci: z regnū samarie. i. x. tri-
buū: que ali⁹ noīe appellabat̄ ephraim.

phalasar in damasco: z cepit ciuitatē: z ipsū interfecit: z trāstulit populū ut pz 4. regū. 16.
¶ Ozias q̄ z açarias duplici noīe: z vno qd̄ atqz eodē tpe hesaiā: osee: ioel: z amos p̄phetasse: ex reb⁹ que ponū
ur in titulo cognoscimus: qd̄ principiū verbi dñi fuit in osee filio beri. Amos aut̄ pater hesaie: non ut *

Raa-
sim.

¶ Iste raasim rex
syrie uastāit iudā
tpe achaq: p̄p̄ qd̄
obsedit eū reglat-

Rhea ugo filia numitoris in templo dee veste fuit: q post amisit amasii z cõcepit: pepitq gemellos: romulũ z rhemũ ob hoc ipsa uiua defossa e propter incestũ: z infates proiecti sũt foras: z mirabiliter a lupa nutriti. Por ro ob reuerentiã romanoz: dixerũt poete q mars deus belli cõcubuerit cũ ea: stupz taliter aut palliãtes aut excu santes vel honozantes.

Conditione vrbis titus liui p decẽ z q̄ttuoz decades. id est. 140. libros p̄fegit: sed hodie nõ oēs reperiunt. De ipso facit btũs hieronym⁹ mētionē in epla ad paulinũ: z seneca in vltimi declamationũ libri prologo.

Numi tor.

Iste teglatphalasar cepit terrã neptali z galilee: z eos q trãs iordanẽ erãt trãstulit in assyrios: p et ob rogatũ achaç obsedit damascũ z raasim: regẽ damasci iterfecit: z syros trãstulit i cirenẽ ut patz 4. regũ. 15. xpo z pulchre. vide augl. 18. de ciui. dei.

Iste numitor restituit in regnũ: statim post a romulo occisus fuit: ut orosius testat.

Sybilla erithrea oĩuz aliaz sybillaz clarioz hoc tpe quidã dicũt q vixerit: alij q eius carmina circa hec tempa sunt inuenta: ipsa autẽ añ bella troiana vaticinata fit aptissime de

teglatphalasar

Iste salmanaçar obsedit samariam año 9. ofee regis israel: cepit eã: z regẽ misit in carcerẽ: z israel trãstulit in assyrios z cessauit regnũ israel qd̄ stetit añis. 282. Samaria tũc dicta e: que nũc sebaſte dicit̄ fm hieronymum.

Salmanaçar.

Olimpiã p̄ma a grecis instituit: vel a bellieſib⁹ p̄ años troiane captiuitatis. 395. Et hec e era famosissima: tã latinoz q̄ grecoz. Et fm hieronymũ olimpiã vna q̄ttuoz años plenos cõtinet: z fm istũ cõputũ año 40. ofie vel circa: ista era incipit. s. año mũdi. 4428. fm septuagita iterptes circa 50 annũ ofie. Et nota q xps nascit̄ olimpiade 4440 4456 193. q̄ faciũt años. 772.

Joathan an. 16.

Iste ioathan rex iust⁹: in ceta v̄tutũ z bonoz opa: portas domus dñi sublimissimam edificauit: que in actibus aploz. 3. c. vocat̄ speciosa. Omnes siquidẽ porte templi: in terra fuerũt: excepta speciosa: que pendeat: que ab hebreis vocabat̄ iobatan.

Achaç an. 16.

De hoc ioathan nihil mali scribit: nisi q excelsa more alioz nõ abstulit ut pz. 2. palipo. 27.

De hoc achaç nihil boni habet: dereliquit dñm: z derelict⁹ e etiã ipse ab eo: z pcussus cũ pplo suo valde e aregibus israel z syrie ut patz. 2. palipo. 28.

Micheas p̄phetat ñ hierusalẽ z samariã

achitob.

Naum p̄betare cepit ñ ninuien.

Iste phacei a etiã fecit malũ z pcussit eũ phacee: regnauitqz p eo: cepit aut̄ regnare 15. año ofie regis iude.

Phaceia a. 2. filius-

manaben.

phacee an. 20.

Iste phacee filius rhomelie: cepit regnare año 52. ofie: z sicut fecit sic factũ est ei: qa ofie cõiurauit contra eũ: z interfecit

Sine rege a. 8. vt s.

Osee filius belã an. 9.

Iste osee v̄t̄mus rex israel: cepit anno. 12. achaç regis iude z fecit maluz zc.

ipsũ: regnauitqz p eo: fecit etiã pactũ cũ raasiz z vastauerũt iudaz z ideo teglatphalasar oppressit eũ z trãstulit quasi tres tribus i assyrios: ut pz 4. regũ. 15.

Anno nono regni ei⁹ capt⁹ e a salmanaçar z isrl trãstlat⁹ e in assyrios ut hẽt. 4. regũ. 17.

De isto etiã phacee dicit̄ a btõ hieronymo: q etiã in samaria regnauit: z pcussit de iuda c. xx. milia hoĩuz bellatoz z cc. milia muliez pueroz quoqz z puellaz: cũ ifinita p̄da in samariã duxit captiua.

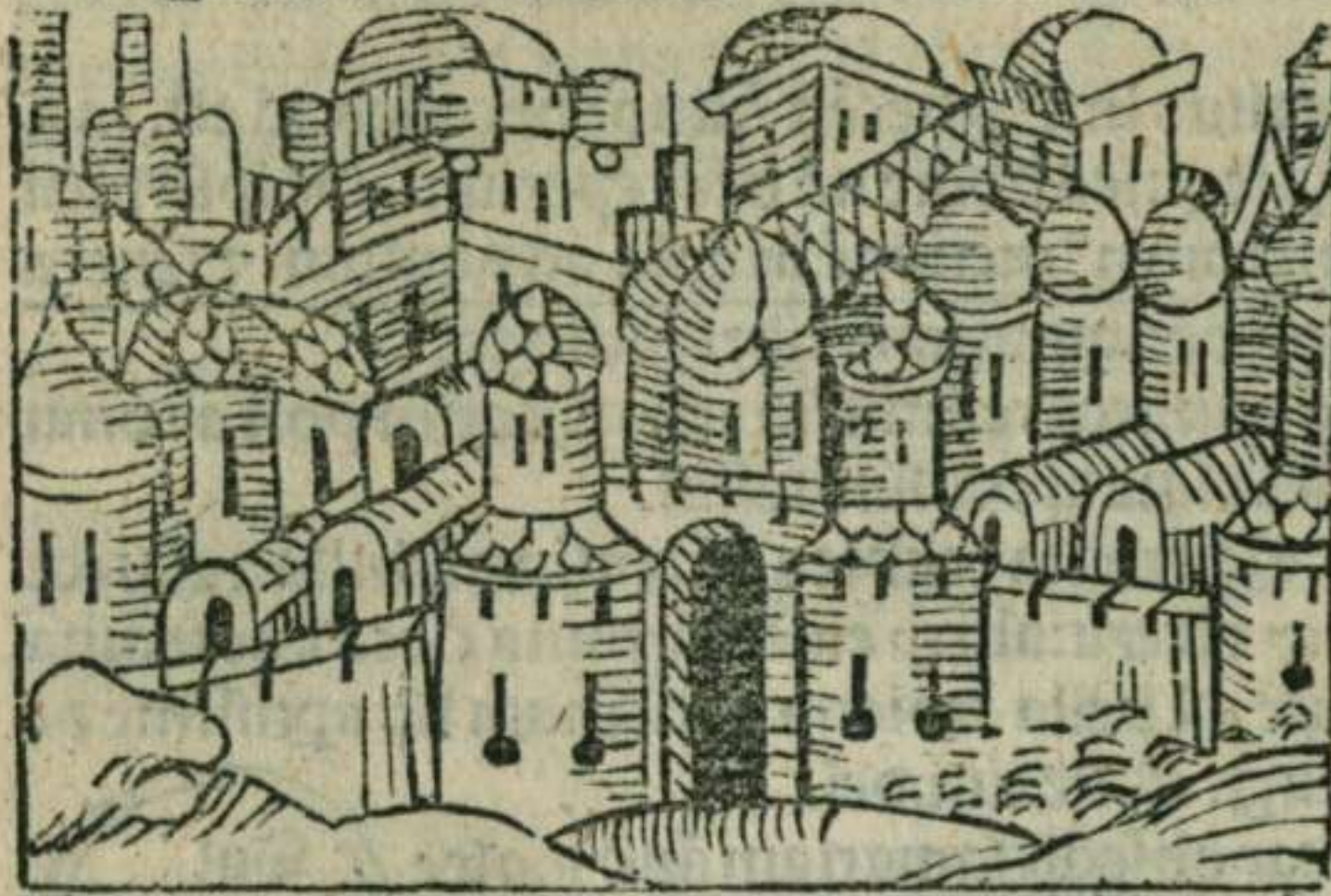
Rursũqz idẽz ipsi veniũt ad iudeã z hierlĩm: cupiũtqz debellare: nec potuerũt: qa dñs auxiliatus e eis: filiũ suũ p̄phetiam nũciãns nascituz. *

* pleriqz autumãt: terti⁹. xii. p̄betaz est: s; alijs diuersisqz apud hebreos scribũtur lris. Iste qdẽ p̄mã z extremã lrãm habet. Aleph. z sade. Ille v̄o haym z iamech. Tradũt etiã hebrei ofee z amos z besaiã z ioel ac ionã: ijsdẽz p̄betasse t̄pibus. v3. In dieb⁹ ofie ioathan: achaç: z ezechie regũ iuda: z in dieb⁹ ieroboã filij ioas regis israel: De ioa qdẽ in regũ volumie ita scriptũ e. Anno. xv. amaçie filij ioas regis iuda: regnauit ieroboã fili⁹ ioas regis isrl in samaria añis. xli. z fecit qd malũ e corã dño: z nõ recessit ab vniuersis pctis ieroboã filij nabath: q peccare fecit isrl. Ipe cõuertit fines isrl in samariã ab introitu emath vsqz ad mare solitudinis: iuxta v̄bũ dñi dei isrl: qd locut⁹ e i manu fui sui ione filij amatbi p̄bete q fuit de ieth. Dicũt aut̄ hebrei: hũc eẽ filiũ vidue sareptene: quem elias p̄beta mortuũ suscitauit. Assyrioz rex. 36. thonos cõcoleros: q vocat̄ grece sardonapall⁹: tarsim atqz anebialẽ cõdidit et in plio victus ab arbato medo: semet incẽdio cõcremauit. Usqz ad id tẽps: fuisse reges assyrioz: hystoria refert et fiũt añi sil. m. c. xcviij. oēs aut̄ añi regni assyrioz a p̄mo año nini supputãt. mcc. xl. hec hieronym⁹

¶ Era pncipalis romanoꝝ: orosij: martini: ⁊ alioꝝ: ipse est ānus xii. ezechie fm ebzeos. fm lxx. vltimus achaꝝ.

¶ Urbs roma condit āno mūdi. 4484.

¶ Anno aī xpī natiuitatē. 715. roma ī mōte palatino a gemellis cōdita ē: velut scōa babilonia vey tpe paupertat) nūsq; alter loc⁹ ea sāctioꝝ: nec bonis exēplis dītioꝝ fuit: ⁊ quāto rez min⁹ habuit tāto min⁹ cupiditat) hēbat. P⁹ diuitie auaritiā ⁊ luxuriā iduxerūt

¶ Nota q̄ orosij de hromulo multa mala scribit. s. fris sui ⁊ aui: ⁊ alioꝝ pbatissimoꝝ viroꝝ iniquā mortē: ⁊ violētiā: tyrānidēq; plures. Lōgregauit enī pāstoꝝ ⁊ latrones ⁊ c. cū quib⁹ ciuitatū lam extruxit ⁊ per illam vi alios oppressit circūcirca potentes. *

¶ Roma
l⁹ a. 37
pm⁹

¶ Rom⁹
a frē oc
cidi-

āno. 3. ff.
dere. di.
l. vlti.

¶ Iste merodach pm⁹ rex babilōis famosus recessit a mōarchia: nec obediuit assaradon regi assyrioꝝ: filr nec rex medoꝝ: ⁊ ob h nimis defecit regnū assyri oꝝ ⁊ reges babilonie ceperūt esse potētes vsq; ad balthasar. vide magistrū in bistor).

- romanoꝝ rex.

¶ Reges baby/ lonie incipiunt.

¶ Mero
dach
rex ba-

Lu regere imperio populos romane memento.
De tibi sint artes: paciꝝ imponere mozes.
¶ Parcere subiectis: ⁊ debellare superbos.

¶ Reges assyrioꝝ.

¶ Sēna/
cherib

¶ Assara
dō fi. sē
nache-

¶ Thales milesi⁹ vn⁹ de. 7. sapietib⁹ clarus habet: q̄p⁹ theologos. i. poetas: sophi dicti sunt. i. sapientes. Iste thales pm⁹ potuit pdicere defectū so lis ⁊ lune: ut dicit aug⁹. 8. de ciui. dei.

Tales.
Solon.
Chilon.
Septē sapiētes. Periād.
Cleobol⁹
Bias
Pitacus.

¶ Iste sennacherib ascen dit in iuda contra ezechiaz vix scū: ⁊ percussit dñs exercitū ei⁹. s. 185. milia viros bellatoꝝ. Ipe aut turpiter fugiēs: peruēit ī ninuē: ⁊ af fluxit iudeos ⁊ thobiā: tādē a suis filiis occisus ē: ut pz. 4. regū. 19. ⁊ 2. paralipo. 32.

Anno mundi.

4472

4501

Linea xpī.
Ezechi
as an.
29.

¶ Sol. x. gradib⁹ reuertit: reducēs vmbzā per lineas qbus iam descēderat in horologio: ⁊ sic illa dies erat lōgioꝝ alijs. x. horis
¶ Magnū portētū: strages hostiū: additio ānoꝝ. xv. vite ezechie

¶ manaf
ses an.
55.

276

369

¶ Iste ezechias optim⁹ fili⁹ de pessimo patre achaꝝ: ābulauit corā dño corde pfecto: excelsa abstulit: ⁊ domū dei instaurauit: nec similis eius fu it ante eū in regibus iuda: ⁊ ergo dñs glorificauit eū ut pz. 4. regū. 18. et 20. ⁊ 2. palipo. 29. 30. 31. et 32.

¶ Iste manasses pessim⁹ fili⁹ optimi patris fecit malū super oēs q̄ aī ipsū fuerūt: ⁊ sāguinē ino cētē fudit plurimū ppter qd rex assyrioꝝ vastauit iudā ⁊ ip sū manassē cepit: ⁊ ī carcerē misit. P⁹ ea ad cor rediens: ⁊ dñs deprecās: ⁊ exaudit⁹ fuit ⁊ ī regnū suū restitit⁹. Dia q̄ aī fecerat destruxit ⁊ ī via dñi recte ābulās: n̄ sine grādi admi ratōne oīz q̄ eū aī nouerāt vitā beatā duxit ut pz 4. regl. 21 ⁊ 2. paralipo. 33.

¶ Pontifices.

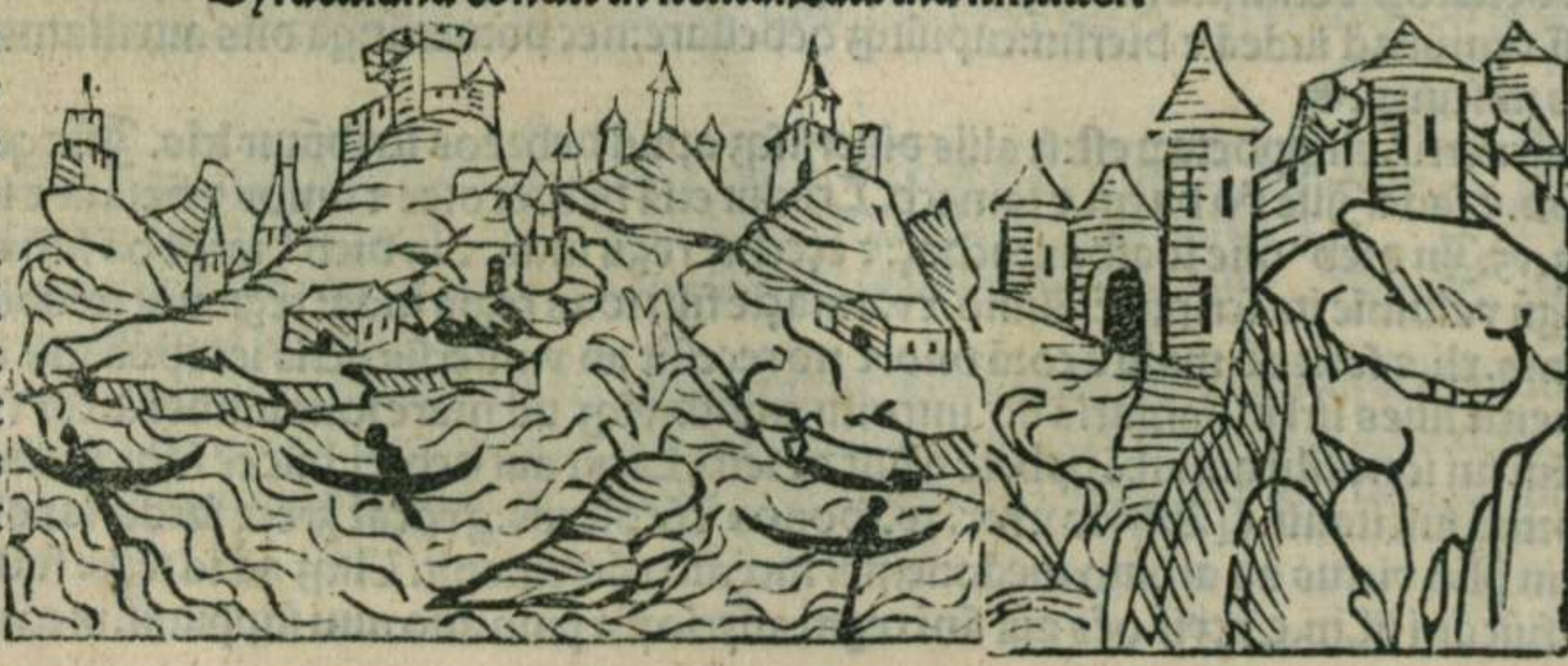
¶ Sa/
doch.

¶ Thobie hystoria deuotissima ⁊ tota exēplaris h̄ textū.

¶ Israel transfertur in assyrios ⁊ defecit regnū qd stetit. 273. ānis ⁊ ipse est ānus. 6. ezechie.

Syracusana condit in sicilia. Catbina similiter.

¶ Nineue fuit metropolis assy riorū: q̄p⁹ reges phul ⁊ regath / phalassar ⁊ sen nacherib. 10. tri bus cepāt. Tpe q̄ regnare cepit achaꝝ. ezechias iam nouez erat annorum.

¶ Ezechias p cussit philistijs vsq; gacā ⁊ de popular⁹ vsq; ad tminos ei⁹ a frē custoduz vsq; ad vrbes munitas q̄aus sēnacherib as syri⁹ pus iter ce teras natiōes deuastauerit philisteos. Ipe ⁊ captiuum duxit israel.

¶ Nota fm augl. 18. de ciuitate dei q' cicero magnis laudibus romuli ascribit q' nō rudib' & indoctis: ēporibus qñ facile hoies fallebāt meruerit honores dīnos: s; iā eruditus & expolitus: vñ p; vesan' idolatraz error: qz rñ in his tēporib' doctis illuminati sūt: q; sit ineptū q' antiq' leuib' motiuis decepti: hoies mortuos deos factos putent & ob hoc ipsi āpli' neminē inē deos ascribēdū decreuerūt: nō tñ cessarūt a cultura taliū falsoz deoz: s; morē anti- quū fuātes & augētes: qd' dictis vetāt fieri: facti approbāt: vñ cōstat eos nō eē excusatos: imo apostolo teste plus il- lis peccare.

numa
pōpili'
an. 41.

¶ Iste numa maxim' idolatra fuit & urbē adeo simulachris repleuit: ut ipse ibi locū repire nō poss; Hoc mō augl. stulticiā ei' deridet qñ magna iniuria sibi facta sit: q' ipse nō sit inē deos ascript' qui deoz cultū sic p'mouit: hic ianuariū & februariū anno addidit. Mirū supra modū ē: q' hi viri pcellētissimi ingenij in cunctis pene que sub sole gerunt: tā acute disserebāt & in agnitōe veri dei sic delirabāt. Erās agam' dñō deo. Ipse etiā annū in .x. mēses descripsit: prius sine aliqua supputatōe confusū: & infinita sacra ac templa: rome cōsti- tuit. Morbo decessit. xli. imperii sui anno.

* Postq; creuit elegit centū senes p' cōsilio quos appellauit senatores & mille pugnatores quos milites a nume- ro appellauit: sicut dicit eutropi': p'fecitq; i sublime: tādē ob demerita sua iter deos cōnumerat' ē: eo q' p'cussus a tonitruo nusq; cōparuis; hoc enī ad cumulū sue dānatiōis accessit: ut eo magis tormētaret apud inferos: quo i terris eius memoria celebrior haberet: quā v'itutib' nō meruit: ed falsa vulgi adulatōe aut vera deceptōe adep- tus est. Predicti senes post mortē romuli regnauerūt āno cū dimidio: expectantes si forte redisset rē.

¶ Sibylla samia fm quosdā his dī fuisse t'pib'. Et nota q' sci doctores nō vtunt' dictis sibyllaz: ac alioz gentiliū ad cōfirmatōnē fidei scē xpiane: s; eas nec p'phetico spū claruisse: s; arrepticias fuisse dicūt. Un' augl. cōtra maniche- os disputans dicit. Si qd' veri de deo: sibylla vel orpheus: alijue gentiū vates aut p'hi dirisse perhibēt: valet qdem aliqd' ad paganoz vanitatē reuincēdā: nō tñ ad istoz auctoritatē cōplectendā. Quantū enī distat de xpi aduentu inē p'dicatōem angeloz et cōfessionē demonū: tantū distat inē auctoritatē p'phetaz et curiositatē sacrilegoz.

4528

¶ Iste glaucus vel caleuc' p'm' ferri inter se glutinū excogitat siue primus inuentoz ter- re que cōiungit ferz quā solidamē appellāt fabri italici.

Sellū.

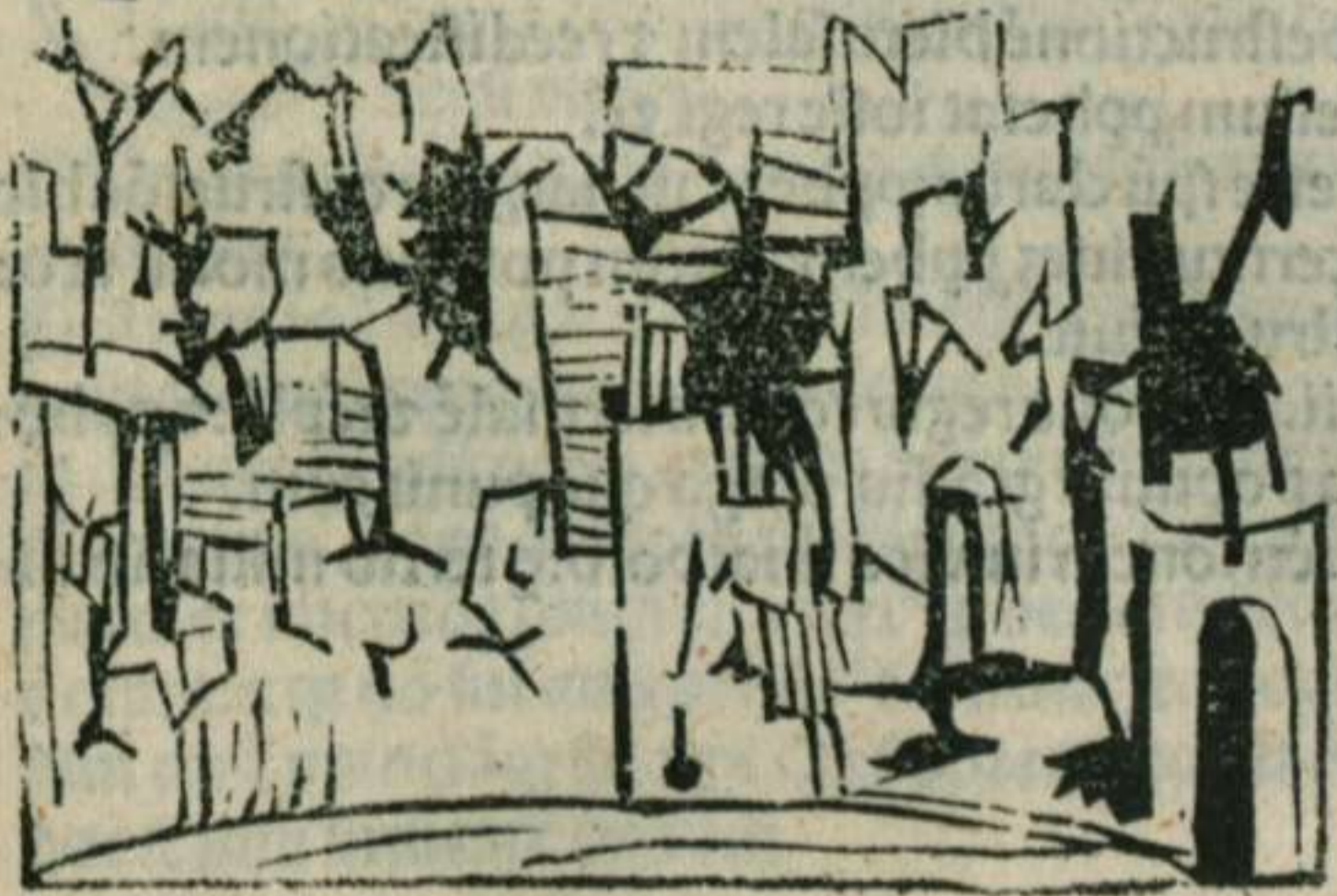
¶ Esaias martyrio coronat' cum multis aliis eo q' regis opera p'fima respēdebat qui sectus fuit i duas partes.

Elcibi- as.

259

¶ Caleucus vir iustissimus leges cōdidit et inē cetera decreuit vt q' adulterij crimē cōmitteret vtroq; oculo p'aret qd' cū filius eius cōmisset iussit ipsū exoculari. vtz tota ciuitas aliqz diu ei reluctabat: Tādē vict' instātia popu- li ne lex a se cōdita violaret suo p'us: deinde filii oculo eruto vtrisq; vsū vidēdi reliq'. Sicq; mirabilis egtatis tē peramēto se inē misericordē patrē et iustū legislatorē partitus est. Disce o xpiane quāta diligētia debeas scā dei tui p'cepta custodire: si sic maluit paganus puniri p' iusta lege sua: qz eā inultā relinqre: hec et multa similia oportuit in populo carnali obseruare cū sūma seueritate: quaten' timore pene a p'auis cobiberent.

¶ Nabuchodonosor subuertit hierusalem.

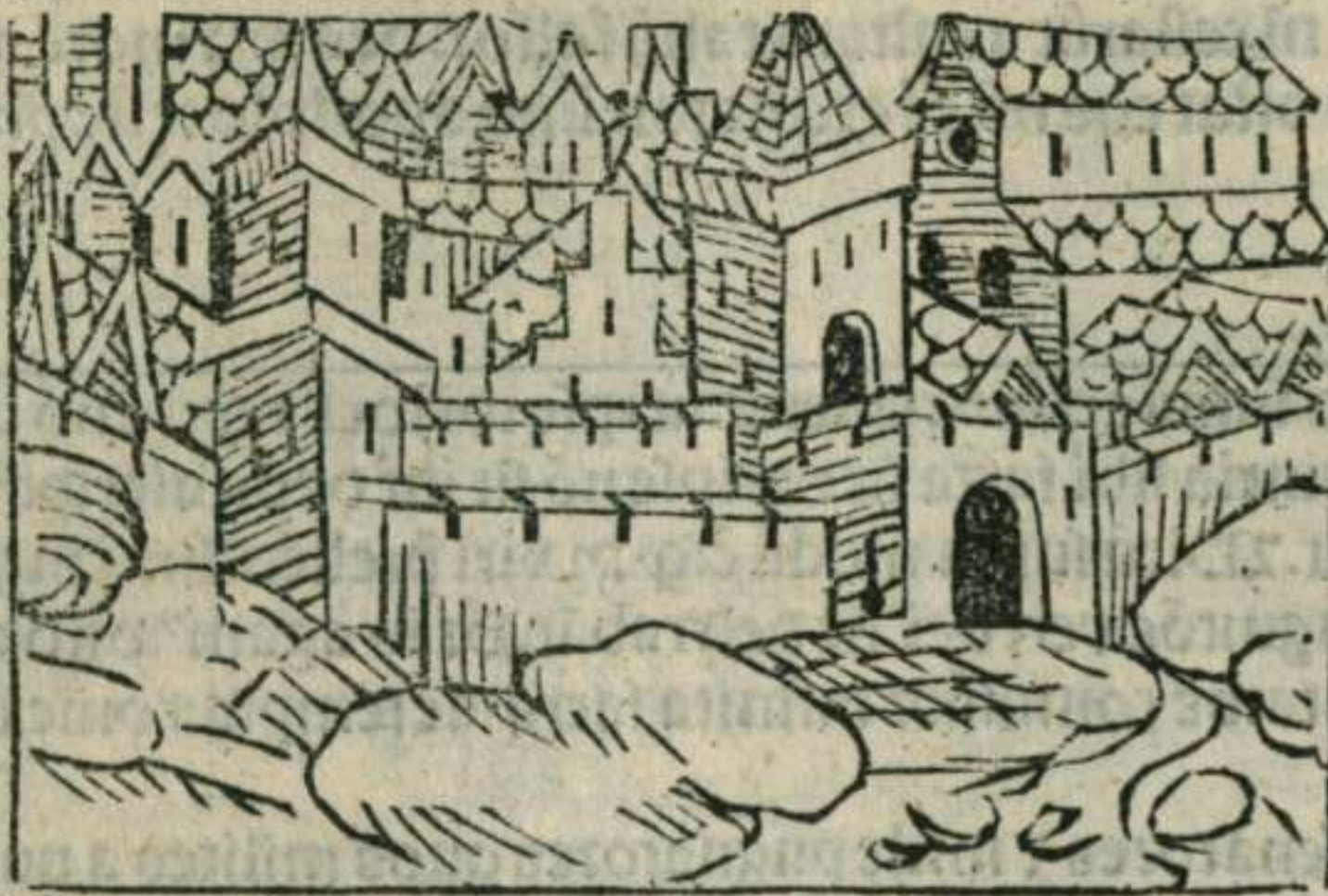
¶ Mortuo romulo q. 37. regnauit ānis: ut refert btūs hierony- mus: per quos dies senatores rempu. rexerūt: atq; ita vnus ex- pletus est annus. Post quos numa pompi regnauit: q' capito- liū a fundamētis edificauit: hic bellū nullū gessit: s; nō min' ci- uitati qz romulus p'fuit. Nam et leges romanis moresq; cōsti- tuit: q' cōsuetudine p'lio: iā latrones ac semibarbari videbāt.

¶ Tradūt hebrei ut idem hieronym' refert: besaiam soce' fu- isse manasse filii ezechie regis iuda.

¶ Nota fm augl. iij. de ci. dei. qd ab vrbe cōdita vsqz ad augustū tā cōtinue pugne extiterūt: ut p miraculo habitū sit qd vnus ann⁹ post p̄mū bellū puniū sine bello trāsierit: exceptis. 42. ānis nūme: qbus pax orinuatā fuit.

¶ Reges romani.

¶ Iste tull⁹ nō ferens temp⁹ pacifice trāsire: eb turbationē quā suscitauit vicinis suis post lōga q̄tis tēpa: merito hostilitatē nomē sibi acq̄sūit. Et p̄us regū rōanoz purpura et fascibus vsus ē: et adiecto mōte celio: urbem ampliāuit. Et qz dissipat deus gentes q̄ bella volūt: ipse cum oi domo sua a fulmine percussus interiit.

Tullus
3° a. 32
hostili⁹

¶ De isto tullo sic dicit valerius li. 3. et 4. Dunc incunabilis p̄mo accepit aggreffe tuguriū: eius qz adolescētia in pecore pascedo fuit occupata validior etas imperiū rexit: s; senectus ei⁹ in altissimo ma iestatis fastigio fulsit.

¶ Bizantiū ciuitas condit a quodā paufania rege sparthanoz: que postea cōstātinopolis dicta est.

¶ Niniue destruit p̄ regē medoz: et regnū assyriozū penitus cessauit: ut p̄dixerant naum p̄beta et tobias.

¶ Hoc tpe dicit hieronym⁹ sibillā famiā daruisse.

¶ Reges ba
bylonie.

Nabu
chodo
nosoz.

¶ Iste nabuchodonosoz bellicosissimus fuit et victoriosissimus p̄ oia: eo qd eēt vga furorū dñi ut puniret pctā populoz multoz. Dic p̄mo erat rex babilonie: et p̄ ea obtinuit regnū assyrioz: qd destructū ē a medis et fact⁹ ē monarcha: et fm h̄ diuersimode op̄tat āni eius ga diu regnauit. Multipliciter de ipso scriptura logt: iā bona iā mala: q̄ diligēter sei expo fuerūt. Placet tñ qbusdā: qd p̄pter p̄niam illā magnā q̄ scribit in danielē fit saluatus et ga scriptura vitā eius cludit in laude et confessione vni⁹ veri dei. Idē sentit nicolaus de lyra: ut p̄ danielis. 4. Dicūt doctozes qdā: qd deus inspirauit sibi: ut vindicaret se de inimicis suis: sed ipse instinctu isto abusus fuit p̄ supbiā et inuidiā: et sic nō meruit p̄ hoc qd instrumētū fuit diuine iustitie. Sorte de oibus post penituit: meritis daniel

¶ Anno mundi.

4556

4558

4589

Linea
xpi.

Amon
an. 2.

Distrus ciuitas in
ponto condita.

Josias
an. 31.

Joath
as iū. 3

149

179

119

¶ Iste amon fm textū hebreoz duob⁹ tñ ānis regnasse p̄hibet: s; fm. lxx. ānis 12. et ita supplēt hic. x. āni a lxx. de ill. 13 s; sine rege. Et fm hoc aptāde sūt histo rie alie q̄ cōiter sequūt. lxx. Dic idē rex fecit malū coraz dñi: et percussus a seruis suis: sine penitētia obiit.

¶ Iste iosias optim⁹ filius de puero p̄re grā singulari puentus adhuc in pueritia regnauit dñm: et vsqz in finē p̄seuerauit lau dabiliter: in qbusdā excessit ezechia pauū suū et ideo dicit nō habuisse filēm i regib⁹ iuda. Eius religiosā vitā: et opa scā pluri ma: vide. 4. regū 22. et 24. et 2. paralipo. 34 et. 35.

¶ Iste ioathas statiz post mortē p̄ris cōstitut⁹ fuit rex in hierlm: s; ga nō fuit se cut⁹ exempluz pij p̄ris sui iosie: ideo p̄pharao nechao cepit eū et duxit eum in egyptū: ut p̄. 4. regū. 23.

¶ Pontifices.

Açari
as si. el
chie.

¶ Sophonias p̄phetat destructionē hierusalem et reedificationem.

¶ Oida p̄phetissa vxoz sellum p̄phetat iosie regi zc.

¶ Thobias morit⁹ ānoz. 120. vir scūs plen⁹ opibus bonis et p̄phetie spū clarus: p̄phetauit nāqz de destructōe hierusalē et templi quasi iā factū esset: cū tñ adhuc futuz esset p̄pter certitudines p̄phetie: statim post eius mortē vxoz eius mortua est: et egresso thobia iunioze cū filiis suis niniue destructa fuit.

¶ Hieremias secūd⁹ de maiorib⁹: p̄phetare cepit adhuc puer. xiii. āno iosie regis cōtra hierusalē et tēplū: et p̄p̄tauit ānis. 40. p̄ter illud qd p̄p̄tauit in egypto. Grandis duricia populi: et grādis plaga que punit eum.

¶ Hieremias fuit de genere sacerdotū qui habitabāt contra septētrionem in vico anathoth: q̄ tertio miliario distat ab hierusalem.

¶ His diebus arion mithylene a delphino inter mare dī trāsportat: vel in chermis: massilia tūc cōdita est. Hieronymus. Legimus ninennē: regnāte apud hebreos iofia: a saicia rege iudeorū fuisse destructā: que dei iudicio: palustribus aquis postea ē submersa: et hoc plusq̄ centū ānis post cōuersionē ex p̄dicatiōe iōne.

¶ Dic primū pontē trās tyberim inter montē auentinū et ianiculū fecit: et hostiā ciuitatē cōdidit supra mare decem milio milario ab vrbe roma.

Ancus
4° an.
23.

¶ Romani populi statū et decursū luculēter et breuissime describit florū lucius p̄ ānos septingētos: quatuor ei dās etates: vñ ait. Si q̄s magnitudinē imperij cū ānis cōferat: etate vltra putet. Ita enī late vbiq; p̄ orbē terrarū arma circūtulit: ut qui res ei⁹ legūt nō vni⁹ populi: sed generis hūani fata discāt. Nā tot laborib; piculib; iactatus est: ut ad cōstituēdū ei⁹ imperiū cōtendisse virt⁹ et fortuna viderent. Itē ait. Lanta in v̄tute fiducia ē: ut ille rudis: ille pastor⁹ populus vereq; t̄rester ostēdit nihil interesse virtutis egs an nauib; terra an mari dimicaret. Itē d̄ populū dignū orbis impio: dignū oī fauore: et admiratiōe hoīum ac deorū. cōpulsus ad vltimos metus: ab incepto nō destitit: s; absens simul p̄nsq; pugnabat.

¶ Ostiensis ciuitas cōdit cuius ep̄s benedicit papā.

¶ Daniel adhuc iuuenis susanā liberat: et i cōspectu regis cū socijs stat. et. Et postea interpretat somniū regis: et in sublime tollit ut p̄ dān. p̄mo

4600

Ieconias
v^o eliach-

-im vel ioachim ānis. 11.

Ioachim
im cōgnom-

-to ieconias mēribus. 3.

Sedechias
an. 11.

¶ Dic etiā fuit fili⁹ iofie ff ioathas: et cōstitut⁹ a pharaone rex hierusalē et ut daret mulctā et. Et qz fecit maluz nec audiuit p̄phas: ascēdit d̄ eū nabuch. et fact⁹ est ei seruus trib⁹ ānis: cūq; rebellat⁹ v̄it itez rex babilōis d̄ eū et vinctū duxit in babilonē: nō q̄ illuc duct⁹ sit: s; immutatū fuit cōsiliū nabuch. et interfecit eū in hierusalē et piccit cor⁹ ei⁹ extra mur⁹ iuxta p̄phetiā hieremie. 22. Et tu

lit secū vasa dñi et posuit ea in templo suo ut p̄ 2 paralipo. vltimo

Saras
fili⁹ açarie.

¶ Istū saratā interfecit nabuch. rex in rebata cū alijs cōsiliatorib; sedechie: ut p̄ 3 regū vltimo.

¶ Urias p̄pheta occidit a ieconia rege et hieremias in carceratur.

¶ A rege iofia vsq; ad sedechiā: nōia regū dictorum sūt valde cōfusa p̄pter notas elementorū: et p̄pter ordinē genealogie: qd̄ qdē p̄cepi ex textu hieronymi: iosephi: et ex greco textu. Ideo aut ipsa emēdare nolui: ut vitare plixitatē ex insertiōe longioris text⁹: p̄ declaratiōe dictorū noīum: et qz nō fui auctor hui⁹ fasciculi: sed reuidēdi ipsum curā puinciāq; suscepi Quā obrem: lectori peritiori hoc solum indicare decreui.

¶ Iste ioachim fuit filius ieconie: et fecit malū: et iō statū āmōtus est: ne regnaret et vinc⁹ trāslat⁹ ē in babilonē et multi cū eo trāslati sūt: ut p̄ 3. 4. regū. 2.

- ¶ Daniel.
  - ¶ Ananias.
  - ¶ Açarias.
  - ¶ Misael.
  - ¶ Jecechiel.
  - ¶ Mardocheus.
- Omnes hi cum ioachiz rege ducti sūt in babilonē adhuc pueri.

¶ Ecechiel p̄pheta i chaldaea transmigratiōis: destructionē hierusalē et. Et tandē martyrio coronat.

¶ Iste sedechias 3⁹ fili⁹ iofie: et mal⁹ nō audiuit hieremiā p̄phetā: et iō perijt miserabiliter et oīs iuda cum eo: et e: uti sunt oculi ei⁹ et filij ei⁹ occisi ut p̄ 3. 4. regū vltimo. et hieremie 52.

¶ Baruch p̄pheta.

¶ Iste iosedech egressus ē qñ trāstulit oīs iudā et hierusalē p̄ man⁹ nabuch. regis: ut p̄ 3 p̄mo paralipo. 6. et est ductus cū alijs captiuis in babilonē. Dicūt aliqui istū fuisse esrā scribā et sacerdotē: aut forte frater ipsius fuit.

¶ Abacuc p̄pheta d̄ nabucho. et babilonē: sūt tñ opidēs quo tpe fuerit: hic danieli prandiu; attulit dū i lacu leonū eet apud babilonē fm hiero.

¶ Iste priscus ludos instituit et circū rome edificauit Capitoliū fabricare cepit et dictū est capitoliū quasi caput solū: q̄a in fūdamento inuentū fuit caput sine corpe: quasi p̄phetia futuri: q̄a ibi postea senatus resedit: quasi vnū caput toti⁹ orbis: et iste p̄mus triūphās: romā intrauit. Ipo etiā regnāte epidaur⁹ cōdi ta ē: que postea durachiū ē nōiata.

¶ Reges romani.

Prisc⁹
targ⁹
37.

¶ Iste nabuchodonosor fili⁹ nabu chodonosor magni fuit: hic hortū q̄ suspētilis dicit ma ximis expensis v̄rozi sue fabricauit: et multa magnalia p̄egit: ita ut berculem trāscēdisse actūū magnitudine et fortitudine memorēt: et de manubijs hostium tēplū belis magnifice decorauit

¶ Reges babylonie.

Nabu
chodo
nosor.

¶ Tres pueri pijciūt i forna cē succētā et miraculose liberāt ut p̄z dan. 3.

¶ Astyages rex medoꝝ vnica habuit filiā: quā cuidam militi plebeio tradidit: ne ex ea nobil' fili⁹ nasceret p̄p̄t cām quā magister recitat: ne. s. pelleret a regno a nepo te suo: sic p̄dixerāt sibi diectores: et qd̄ verebat ei accidit nā ex ea nat⁹ ē cyrus: q̄ ipsū sup̄pauit.

Euil
mero
dach.

¶ Iste euilmerodach fuit frat' nabu chodonosor iā imediate p̄cedētis h̄ ioachi lenauit de carcere et magnifi cavit eū et corp⁹ p̄ris effossū iuxta cō filiū ei⁹ diuisit trecētis vulturib⁹: ne resurgeret a mortuis: q̄ de bestia redierat in hōiem.

¶ Ludus scachorū repit ab xersepho p̄ correctiōe euilmerodach tyrāni: qui suos magistros et sapiētes occidere cōsueuit: et hoc sola tio indirecte attractus fuit ad emendationem.

Anno mundi.
4611

Hic incipit ḡna etas
-590.
Trāsmiḡtio
babilōis
-4125
q̄ ad nat̄ritatē xp̄i: et h̄z ānos

4634

Linea xp̄i.
965

Sala
thiel.

595

¶ Iste salathiel erat fili⁹ ieconie regis iude que genuit p̄ trāsmigratiōem babilonis ut euāgelista matthe⁹ dicit

¶ Templū salomonis incēdit a chaldeis et hierlm̄ destruit et hec ē vna de p̄ncipalibus eris hui⁹ sacre historie. Stetit nāq̄ hoc templū. 442. ānis. s. a fundatiōe ipsi⁹ inchoādo: que fuit facta quarto āno salomōis et ab hac de structiōe vsq̄ ad destructiōem: q̄ facta fuit p̄ titū. s. 42. āno p̄ xp̄i passiōe fluxerūt āni. 662. fm eusebiū et hieroni.

¶ Pontifices.

¶ Hieremias i egypto p̄phetauit et regibus egypti p̄dixit: q̄ eoz idola subuerterent cum v̄go pareret: et ex hoc sa cerdotes in secreto tēpli loco: imaginē v̄ginis cū puero adorauerūt. Oratōe serpētes de terra fugauit et c. tandem celans p̄ populo increpauit idolatriā populi sui: et lapidatus ē ab eis. Sed egyptij gloriose sepelierūt martyrem sc̄m in sepulchris regū: p̄pter beneficia sua.

¶ Ieseckiel post multa que gloriose gessit etiā precib⁹ suis aquas chobar cōdensauit: ut filij israhel ambularēt sup̄ eas: chaldei aut̄ submersi sūt. Tandē p̄cussis impijs q̄busdā a serpētib⁹ quos redarguit: ceteri exacerbari: ipsum equis distraxerūt: et p̄ crepidines saxorū excerebrauerūt eū: martyre dñi gloriosum facientes.

¶ Babylon fuit metropolis chaldeorū: cui⁹ rex nabuchodonosor cūctis vsq̄ ad ethiopiā gētib⁹ sup̄atos: inter cet̄as vastauit in deā: diuq̄z obsessā hierlm̄. Undecimo āno cepit sedechiā: quē et ipsū captū duxit antiochiā que tūc vocabat̄ reblata. Ibiq̄z corā p̄re filijs infectis: oculos sedechie iussit auferri: execatūq̄z misit in caucā: et ri tu ferarū traxit i babiloniā. Quā aut̄ a chaldeis captiuata et vastata ē hierusalē: mādauit nabuchodonosor rex p̄n cipib⁹ suis ut hieremiā de carcere extraherēt. Leteri p̄phete ut besaias osee ioel: fuerūt añ captiuitatē. x. tribuū is rael siue duarū tribuū inde et beniamin. Alij post captiuitatē ut daniel aggeus et sacharias. Hieremias vero et ie seckiel: iminēte captiuitate: vaticiniū texuerūt. Sz alter eozū i terra iuda: alter in babilone. Post exordiū eni va ticinatōis hierē. in hierusalē. 35. eius āno: ieseckiel in babilone his q̄ cū eo capti fuerūt: exorsus est p̄phetare gn to. v3. āno trāsmigratiōis iechonie. Sophias v̄o tpe iosie p̄phetauit.

Sibylla cumana de xpo pphat: 7 targno. ix. codices attulit in qb' erat descripta decreta rōanoz.

Serui-
tulus
an. 34.

Iste seruius additionis fuit ex pte mris q ancilla captiua fuit: sed nobilis: hic lau des bz ab historiographis magnas: q in oi statu fuit 7 vbiqz notabiliter se gerebat: tres mōtes vrbi addidit: 7 fossas circa muros durit: 7 pm' oiu3 census ordiauit.

Iste dari' fuit consobrinus astyagis quē in filiū ado ptauit: qz nō habuit nisi vnicā filiā 7 dedit ei regnū qa cyrus tra eū pugnavit: 7 tñ ābo victi sūt a cyro: s3 tanq3 nepotes eos tractauit benigne: qa auo. s. astyagi regnū bircoz cessit: 7 dario medoz.

Legle-
sar fili.
euil-

-merodach

Sabu-
sarda-
chfi. 29

Balta-
sar fili.
tertius

Isti tres fuerūt frēs: q successiue reguerūt chaldeis: et balthasar fuit vltim' rex babylonie: q infect' fuit a da- rio 7 cyro: nō eni habebat filiū: 7 soroz darij fuit mat ei' ideo pccupauit regnū dari' cuz adiutorio cyri: nec audi uit dñs ipsi: qa vasa scā idigne tractauit ut p3 dan. 5.

Darius
monar-
cha-

-psarum.

Cyrus
an. 30.

Iste cyrus rex persaruz fuit pmo: 7 de post trāstu- lit mōarchiā ad pias: hic ex pte pris plebe' fuit: sed mat ei' erat filia regj asty- agis. De isto pphetauit esaias: 7 babylonem vicit: bal- thasar interfecit: danielē magnificauit: 7 israel remi- fit in iudeā ut templū reedificaret: ut p3 esdre pmo 7c.

4659

Historia libri esdre incipit.

Zoro-
babel.

Iste fm imperiū dñi sūdauit templū: 7 manus eius pfererūt sed longe post: ut p3. 6. esdre.

Templum fundatur.

475

915

uazvmmvbu idz amv ouuy

Aggeus 7 zacharias pphetāt 7 forātes populum: 7 prouocantes ad edificandum templum.

Post reditū populi isrl de babylone isti duo pfererūt

iesus sacerdos magn' tanq3 regēs: 7 zoroabel tanq3 dur: 7 iste vsqz ad herodē seruat' est: ut sacerdotes sūmi es- sent pncipales 7 duces substituti: semp nī duces erāt de tribu iuda iuxta pphetiā iacob: 7 sub hoc regimie sacerdo tali optio: nō legit' populus declinasse a veritate fidei sicut ante: qa tpe iudiciū 7 regū sepius ad idolatriā corruit. Et nota q iudei isti q hic redierūt 7 postea dispersi sūt in oēm terrā: iuxta pphetiā dauid: dispge illos psal. 58. fuerunt oēs de tribu iuda: beniamin: 7 leui. 7 pauci de decem tribubus: q aufugiētes iunxerūt se istis. Illi aut q in montibus caspijs reli- gati sunt: nunq3 redierūt fm hebreos.

Iesus
fi. iose-
dech-

- ipse ē iosue sacer- dos magnus figu- ra christi.

Daniel vir desiderioz: scūs 7 elect' clar' ha- bet cui' etiaz opa de' miraculis gliosis appro- bauit: 7 ipe scripturā mysticā i pariete legit' in terptatus est.

pphete sci. Hec fuit pna 7 maxima ciuitas totius orbis de qua incredibilia scripta sūt: 7 hec tāta vna nocte dese- cit: ut ostendatur q ad irā dei oīs potētia puluis fit 7 fauilla. Dicit' verissime q eā humano ope extrui vel hūanis viribus destrui potuisse pene incredibile videbat: vñ gnde spectaculū euident' exēplū mūd' hret si iformari pos- set seu etiā veller.

Ab exterminio regni iudaici: cepit qnta etas: qd iuxta pphetiā hieremie 70. ānis pmāsit. Anno 14. postq3 pcussa ē ciuitas: q ē. 25. ann' ioachi: cū quoz iececkiel captiuat' ē: ipse iececkiel in visōibus dei adductus in terrā israhel 7 vidit renouatōem ciuitatis ac templi: ceremoniazq3 eius.

Cōsentit ioseph' in libro antiqatū. x. q vastata iudea a chaldeis: nō ut as- syrii in samariā misere colonos: sed desertā relinquere terrā: donec post ānos 70. in ea redire iudei: in quo libro scribit tēplū et hierusalē et oēm iudeam. Et rurū enumerādo reges babylonis: si tñ ille sic scripsit: et nō codex fallit mun- dosus: cētū fere ānos ab euerfa hierusalē vsqz ad euerfionez regni chaldeoz facit colligi. Scribēs post nabuch. q iuxta teste scriptura post euerfū hierusa- lem ānos. 25. et post frat' eius regnauit an. 19. eglefar. 40. sabusardach. men. 9. balthasar. 17. quo tpe a cyro et dario babylon capta est. Eusebius. 30. an. dixit ab euerfione hierusalē: vsqz ad initiū cyri. Iulius aut africanus. 70. cō- putat. Hieronym' aliter. Vide ipsos.

Esdras sacerdos de stirpe aaron claret scitate vite 7 sapiētia cui' grādi industria 7 labore: tot' iudaic' stat' in melius refoz- manus fuit.

Babylon illa magna capiē 7 auferē ptās ei' sicut pdixerunt

Babylonia magna capta 7 de- structa his temporibus.

¶ Iste targnus seruo interfecto meliore se arripuit regnū. Dic p̄m^o oia tormētoꝝ genera excogitauit: et post de re gno expulsus est p̄pter stupꝝ lucretie a filio suo cōmissū. Et noluerūt amodo romani habere reges p̄pter tyrānidē eoz. Ita rome regnatū ē p. vij. reges ānis 244. cū adhuc roma vbi plurimū vix vsq; ad gntūdecimū miliariū pos sidsz: quo tpe iudith castissima: olofernē pemit. **¶** Anno etiā p̄mo cyri psaz regis laxata hebreoz captiuitate gn

¶ Reges romani.

Larg
nus su
pb^o 7°

q̄gita hoīuz ferme milia reuersi sūt in hierusalē et iuda: et restituit eis vasa aurea et argentea: gncq; milia. cccc. āno incensionis ei^o fm iuliū africanuz 72. fm eusebiū. 32. et ceperūt offerre dño: et fūdamta iecerūt: p^o ea ipediti sūt.

¶ Cyrus post multa bella tandē cū ad scythas decli nasset: a regina thamiris capī et cū toto exercitu suo ad ducēta milia occidit. Caput ei^o p̄scissū: in vtroz humano sanguine plenū proiecit dicēs. Satia te sā guine quem sitisti.

¶ Sybilla hellespontina de agro troiano nata bis dī fuisse t̄pib^o: et p̄betauit sic de xp̄o. Iesus na scetur de casta.

¶ Lucretia femina nobilis et honesta: a filio regis targnio iunioze violenter oppressa: seipsaz stulte gladio interemit. Dec i exēplū castitatis allegari solet: sed non excusat ab bo micidio: ut dicit aug. p̄mo de ciuitate dei.

¶ Babylonia noua in egypto condit a cambyse: qui totuz illud obtinuit regnū: et deuicit egyptum.

¶ Reges persaz.

cābiles
fi. ciri
ā. 7. 2°

-ānis. 8.

Erenei
des 3°
mag^o

-anno
medio

¶ Iste cambyses varie nōiat a diuersis. Apud esram arthaxerxes dicit vel assuerus i historia iudith: que sub eo facta fuit vocat nabuchodonosoz. Dic potenter interdixit ne hierusalē aut templū reedificarent. Et pa ter ei^o t̄simodo p̄cepit: ne ciuitas extrueret: et etiā tunc principes cyro ignozate: impedi nerūt opus domus dñi. Dic quēdā iniquū iudicē vinū excoziari fecit: et filiū sup paternā cutem sedere iussit: ut hoc timore scelus vitaret: et recte iudicaret

¶ Iste duxit filiaz regī i vxozē: et nō diu p^o mo riū. Dātapes filia cāby sis fuit bis duob^o suc cessiue i coniugē sociata fm hiero. sup dan. li. 3.

¶ Anno mundi. 4684

4709

¶ Sicut aut daniel in susis castro: que metropolis est regionis elamitarū i qua turrē extruxit excelsā in quadrato marmore edificata: tante pulchritudinis vt **¶** Linea vsq; in p̄sens noua esse videat. In ea regū persarū atq; medozū condunē relige xpi.

¶ Historia iudith hic terit. Ipsa autē exem plar totius pudicie ponitur.

515

097

¶ Arfaxad post mortē cyri p vim obtinuit regnū medozū: et edifica uit ciuitatē grandē. Ecathanis et disposuit rebellare cōtra nabucho donosoz. i. cambysen: et tñ ab eo victus fuit. ut p̄z iudith p̄mo.

¶ Holofernes princeps militie nabuch. cā bysis: multas terras dño suo subiugauit: et tādē venit ad bethuliā: et ibi a iudith mulie re interficit: ut p̄z iudith. 2. et 13.

¶ Pontifices.

¶ Salaris ficulus tyrānus multos innocētes depopulat: Dic quendā be rillū artificē: q taurū ereū fecit ad puniēdū boies: in eūdē ipm picit p̄mū vt experiret qd fecerat: et clamoz eius p os tauri sonuit terribiliter quasi boatus bestie: et sic tyrānus iniustus: inuenit aliqn quem iuste puniret. Istud factū dicit ozosius: āno ante vrbē conditā. 73. vel circa 2c. et ut di citur: ficilia semper tyrānozū nutritrix fuit.

¶ Pitagoras prim^o p̄hs. Nō q genti liū sapia que totalit de creaturis fuit. p̄ mo icēpit a dijs: qñ adhuc tēpa grossa fuerūt: ga tūc q pauloplus ceteris scie bāt: a populo rudi dii putabant. Post hec creuit prudētia: et tunc theologi ve nerūt. Ipsi sūt poete antigozes: qui de

falsis dijs multa mendacia finxerūt vrbano smone. Si isti ante venissent p̄fecto dii putarent: sed tēp^o obfuit eis. Post hos venerūt sapiētes. i. sophi q mira iactātia gloriā suā celeb: auerūt: nec tñ dininū aut theologicū honozē meruerūt p̄p̄ tēpus: qz iam melius sciebat: malā tñ cōsuetudinē cū ceteris cōtinuauere: licet nouos deos fieri p̄ biberēt. Demū p̄hi claruerūt: quozū iste p̄mus fuit: eo q humiliē rīderet se nō sapientē fore: sed amatozē sapien tie. Di cōiter dixerūt idolatris: et plures trucidati sūt: plures timore fecerūt sicut alii. Peiores fuerūt q munerib^o acceptis etiā d̄ppriā cōscientiā cultū sacrilegū extulē. vide anḡ de ciuitate dei.

¶ Dano et pbisios discipuli pitagoze hāc sectā cōtinuauere: vbi p̄gnquēniā silentiū fuabat: et p^o eruditi loquebāt.

Anno. 244. ab vrbe condita roman i loco regū ordinauerūt duos consules: qui p vñū annū regerent: ne ex mora temporis in superbiā erigerent: et vñ vn⁹ alterū corrigeret si erraret aut excederet.

Iste darius fuit vn⁹ de .7. magis: et subtilit regnū acq̄sivit. Sic recuperavit regno psaz asyrios: et babiloniā: asiā: macedoniā p̄domu it. Cūq; regis scytaz filiā in vxorē desideraret: et ei dare nollet: ob hoc cū .700. milib⁹ scythas venit: nō veritus p vni⁹ hoīs libidine tot milia virozū mortis piculo exponere: qđ vtiq; incautū et crudele et iniustissimū fuit: vñ turpi⁹ fugat⁹. 80. milia amisit: tandē cū residuis a paucis atheniētib⁹: puta vñdecim milib⁹ superat⁹. 200. milia psaz amisit: volens autē se p fugā vindicare: i ipso apparatu cōcidit. Et fm q̄sdā bona spes ē de ipso: qz habuit fides vni⁹ veri dei: cui tēplū et sacrificia fieri p̄cepit et. vide liram sup. 6. c. esre.

Consules incipiunt.

Brut⁹ prim⁹ consul

Mutauit roma p̄cipatū: sed non euasit tyrannidē

Dictator nō me est

Iste dictator creatus fuit ut consules preiret potentia cōtra inimicos: cui⁹ nomē: vñ p̄mi dictato ris fuit Larius. officij dignioris.

Luci⁹.

Hoc tempore facta est rome dissensio plebis a senatu.

Dari⁹ isaspis q̄rtus.

Iste Xerxes multitudine pp̄loz q̄s collegerat: tras mouit et vñdas et tñ pene nihil ei pspe successit: amisit ap̄pe i breui tpe decies nonies cētena milia viroz. Ipe tandē p modicū p̄arthabanū p̄fectū suū occidit. Grecoz aut nūer⁹ q victores extiterūt: longe maior erat occisoz. O tpa dolenda: vide orosiu. Narrat eni bt̄us hieronym⁹ in eplis suis: qz xerxes cū de sublimi loco innumerabilē exercitū vidisset: fleuisse dicit: eo qz p centū annos nullus eozum super futurus esset.

Xerxes fi. darij q̄ntus.

Nō q fm mḡm iste dari⁹ insticu corobabel: iussit resūmi op⁹ dom⁹ dei: p̄cipiēs p̄ncipib⁹ suis: ne aliq̄ mō impedirēt: s; iuuaret: vide etiaz esre. 5. et 6. De hac era ambiguū ē p̄pter diuersitatem doctorū.

Templū pficit āno 7. darij.

Leonida rex spartanoz cū quattuor milib⁹ hoīuz. 700. milia psaz pene trucidauit: mirabile dictū: ait suis Prandete hic tanq; apud inferos cēturi: et ita factū est: qz ex fatiga tōne ceciderūt sup mortuos: et mortui sūt cum illis pariter.

4734

abiuth fi. corobabel.

Aggeus et zacharias anno secūdo darij increpauerūt populū p̄ negligentia eoz: ad edificādū domū dñi: et sollicitabant corobabel: ut loqueret sup hoc regi: et annuit rex: et accensū est cor ppli ut edificarent templum: ut p̄ esre. 6.

465

441.

Anno ante xpi natiuitate

De hoc et sequentib⁹ vsq; ad ioseph nihil habet in scripturis nisi qz a mattheo numerat⁹: et ideo nec tempus eoz debite sciri pōt.

Iste fm iosephū cognoinatus est iosedech sub quo ciuitas hierusalem extracta est: ut dicit etiam Eusebius: et hoc idē patet neemie. 12.

Joach im fili⁹ iesu.

Agge⁹ de hoc tēplo p̄phetauit qz gloria eius maior erit q̄ p̄mi: qđ ē intelligēdū sp̄ualit: qz xp̄us dñs desiderat⁹ cūctis gērib⁹: hoc sua corpali p̄ntia sepi⁹ ingrediēdo magnifice glorificauit: et oblat⁹ fuit in eo in die purificationis Marie: aliogn nō posset stare veritas p̄phetie: qz istud secūduz q̄si nihil fuit respectu p̄mi. Aug⁹ hic sumit fortissimū argumentū i iudeos qz hec auctoritas necessarissime itelligat de ecclesia: que est domus dei ex viuis lapidibus: qz hoc templū nec vñq; habuit parē gloriā: taceo maiorem. vide. 19. de ciui. dei.

His quoq; t̄pib⁹ pythagoras pb̄s claruit: qui samo oriundus: crotone deguit. Nouissime metapontuz adijt: ibiq; sepultus est.

Demochritus pb̄s seipsū excecavit: et de diuite se pauperē fecit ob amorē sapiētie. Anaxagoras: hic habuit successorē: q dicebat archelaus: magister socratis. Heraclitus cerebrosus. Vestilius tragediaz scriptor. Sententias horū floridas: vide in speculo historiali vincentij.

Pindarus poeta. Sophocles poeta. Eurypides. Herodotus historiaz scriptor claruerunt tpe xerxis. Socrates pb̄s nascit.

Quinti^o repert^o in rure: ab aratro sumpt^o est: et in dictatore^o creat^o. hic romā iā pene despatā pp aduersus cas^o: magnifice solat^o ē triūphū suis

Uergini^o filiā ppriā gladio trāfigit: ne seruituti traderet. et ob hoc tribuni insignia deponere cogunt. vide titū liuiū de conditione vrbis li. 3.

Tpe hor^o consulū fames et grauis pestilētia romā corripue re.

Fabioz gloriofissima familia vrbis bello veie tano pfernit.

Tpe hor^o consulū fuit bellū veietū atrocissimū

Litus. publi^o.

marc^o gneus.

Lex. xij. tabular^o rōe instituta ē. Decē enī tabule a grecis delate sūt qb^o due addite sūt a romāis: āno. 300. ab vrbē cōdita. Ipse ē ān^o mūdi 4784°.

Os inferni i medio vrbis horribilit^o apparuit: de cuius exhalatiōe plures interfecti fuerūt: vbi cū se marcus curtius armat^o picisset: cessauit plaga ipiorū demonū.

Tribu ni. x. vi ri fue-

-rūt instituti: loco consulū.

consulū tradita fuit. x. viris: qā popul^o nimis cōrebat de pueris regimie cōsulū: vep bec mutatio magnā pnicie rei publice iuexit: eo qd singuli cū ipatorijs insignib^o pcesserūt: dōec p vi coacti huiusmodi vastū deponerēt et tyrānidē Nulla aut restat iā spes trāglitatis adipiscēde romanis: nisi p solā patiētiā: quā vera dei sapia xps edocuit.

Reges persaz. Iste artaban^o nō ponit in catalogo regū psaz: qz paz pfect: tñ hieronymus videt eū numerare sup dan. li. 3.

Artabanus .7. mē.

Artaxerxes lōgini-

Iste artaxerxes ē sub qd esdras vēit hierusalē et neemias fuit pincerna ei^o: quē p^o misit ad edificandū muros ciuitatis.

Roma in cōculcatione incensa: et muri ei^o destructi et anus: an. 21.

xerxes 2. mē.

Segdianus 7. mē.

Isti duo paz pfecti: et iō nihil notabile eoz tēpe actū rep^o peri

Senones galli cū romanis pugnāt: et capta est vrbis pret capitolii: qd etiā pdidissent: si puigil anser ex lassitudine pugne dormiētes romāos nō excitasset. Quappi ambrosi^o exprobrādo eis ingratitudinē xpiane pspitatis: dicit eos magis debere sacrificare anserib^o qd dijs. Idem augustin^o et c.

Debdomade danielis hic incipiūt. De his ē grādis altercatio int doctores et laborinthus maxim^o: vide hieronymū sup danielē: et lyrā: et vlcū. li. 5. ca. 4. Porro beda cōputat p annos lunares: et incipit a vigesimo anno artaxerxis.

Anno mūdi 4759

4784

Linea xpi. Elia chim.

Esdras vir scūs atqz doctissim^o velut alē moyses i pplo venerād^o hīr^o est: hī p mū de babylo ne cū cetis venit: s3 itez patna sollicitudine mor^o rediit ut ples lucrificeret: et secū adduceret. tpe aut isto legē cetosqz libros scōs repaui: qd cōbuserāt chaldei: felix testm ozbi reliquēs: nouos et faciliores apices iuenit: qd i spū scō felicit pacto: venit itez hierl3 cū multitudie mag^o regalibusqz puilegijs: ut doceret pplm: ut p3 esdre. 7. Obijt i senectute venerāda: sepult^o ibidē

De hoc nihil habet in scripturis: nisi mathei pmo Malachias ppheta claret: sic dicit. i. angel^o pp optimā vitā et deozum aspectū. Aiunt: qd ore eodē quo pphetauerat: angel^o dñi apparens eadem iterabat.

Empedocles.

Permenides: phi notabiles maxime i moralib^o: claruerūt Socrates phs: h3 h magnas laudis progatiuas: quē et btūs hieronym^o sibi i exemplū pponit et alijs. fuit enī mire patiētie: et sp eqnimitis et subtili^o de pmo ente. i. deo ferē sēssisse: p qd tādē venenū in carcere bibit. Plato discipul^o ei^o.

Democritus. Dictagoras: ceno. et ples alij fuerūt tūc noiati viri quoz labores permāserūt. Hypocras. Neemias vir benignissim^o ac deuotiōe picipu^o de susis castro adueniēs: fuit pincerna arthaxerxis regis psarū. h3 vigesimo āno ei^o iuxta dei volūtātē miss^o ē ab eo: ut instauraret murū hierl3: et edificauit eū i angustia tps: expleto aut ope miraculose ignē scī reppererūt: et mupz dedicauerūt: deide rediit ad regē: et itez reuersus ē hierl3: et mortu^o ē: ibiqz sepult^o iuxta murū quē edificauit. vide in libro ei^o: et hic finit historia libroz: q sūt de canone.

isrl. et h3 tres habitatiōes. Prima hitatio ē cōis ppli. i. artificū laborantiū in mechanicis. Secūda hitatio ē nobiliū et pphaz. Tertia hitatio ē regis et sacerdotū. Itē h3 sex portas: quaz pma dicit^o porta vallis vel iosaphat. secūda porta sterglinij. tertia porta vet^o vl iudiciaria. quarta porta pisciū vel dauid. quinta fontis filos vel aquarū. sexta gregis: vel pbatice piscine.

Cratin^o pm^o comic^o: qui sub spē iocositatis apte vicia redarguit.

Archita tarētīn^o magister platonis claret.

Alcibiades socraticus. Eudorus astrolog^o.

Diogenes alexādro potētior et ditior fuit

eo qd quicquid dare potuit contempfit: quicquid auferre vel inferre: non expauit.

¶ Malli^o torquat^o pugnā incho-
auit atrocissimā cū gallis: p^ocusso-
qz gallo: q eū ad singulare certa-
mē puocauit. torquē aureā de col-
lo ei^o tulit: z suo iposuit: vñ ipse z
posteri ei^o dicti sūt torqti.

¶ Romani.

¶ Iste quinti^o dictator:
cruentissima congressione
bellū a mālio inchoatū p^ofecit: z victor fidel^o fact^o in
eadē pauprate pmanit: sic añ. 4. iugera suis mani-
bus colēs. hunc in exēplū adducit augl. de ci. dei 5
auaros z supbos xpianos qsdam. Teste eutropio
huic marco val. euenit victoria 5 gallū siue gallos
pp^o coruū q infidēs ei^o brachio: eruit oculos galli cū

¶ Reges psaz.

¶ Iste ochus egyptū re-
nocauit ad impiū psaz: nectabano rege in ethyo-
pia pulso: z plimos iudeoz i transmigtionē egit: z
iuxta mare caspiū collocauit: q nimis creuerūt ibi
Dicēt misit vagosū pncipē trāssilumē: q tributa p ef-
drā dimissa repetijt. s. septimi añi pp^o sabbata t^ore
Mirū ē quō hic ut putat fili^o bester ita fuit iudeis
infē^o. Hoc ē tpe ab alexād^o alexādria cōdita est.

¶ Anno mundi.

4834

¶ Linea xpi.

Samnites medij sūt inē pice-
num campaniā z apuliā.

¶ Sabzici^o vir digne mēorie nulla potuit
industria pyrrhi regis a romana ciuitate
diuelli: pmissa etiā q^ota parte regni. tandē
pyrrhus ait. Dic ē ille sabzici^o: q difficili^o
a virtute: q sol a cursu suo auerti pōt.

Litus.
gntius

Gaius
mari^o

¶ Sub h^o gaio
facta ē pugna
tuscorū: quoz
octo milia ca-
pti fuerunt.

Arfa /
m^o q z
argus-

¶ Dic arsam^o
succellit ocho:
z parū reguit.

¶ Philipp^o rex macedonū: p^o alexādri putatiū: p. 25. an-
nos tyrannidē exercet fractis sacramētis: ita elat^o: ut licere
sibi oīa q cogitauisset putaret. tandē dolose occidit. Orofius

¶ Minutia virgo vestalis ppter
incestū viua seplta ē. hec z filia
allegari solent in exēplū xpia-
nis: q legaliter z districte vicia
etiā apud gentiles puniebantur

Mar-
cus va-
lerius.

¶ Iste marc^o añ. 6.
milib^o romanis pu-
gnauit 5 gallos: qz
in fugā vertit: z gra-
uiter trucidauit.

¶ Alexāder nascitur ex olympiade vxore
philippi regl macedonū: adulēata p necta-
banū nigromāticū regē egypti: q p incāta-
tiōes illudebat ei qsi de^o amō cōbuisset cū
ea h^o colludio potētū adulētia z stupra sole-
bāt excusari: aut etiā honorari: s; paupe-
capitali pena feriebant.

¶ Iste dari^o potentissim^o au-
sus est a grecis tributa expe-
tere: q fuit occasio destructio-
nis toti^o monarchie psarū: q
hic translata fuit ad grecos: iuxta ppbetiaz
danielis. Ferē q amiserit gnquies decies
centena milia bellatorū quos oēs alexan-
der de persis occidit.

¶ Philipp^o rex macedonū: p^o alexādri putatiū: p. 25. an-
nos tyrannidē exercet fractis sacramētis: ita elat^o: ut licere
sibi oīa q cogitauisset putaret. tandē dolose occidit. Orofius

4859

¶ Circa hec tempora dicit orofius z etiā eutropius: q nor vsqz
ad plurimam diei partē tendi visa est: z saxea grando id est veri-
lapides de nubibus descendentes terram feriunt.

598

648

¶ Iste fuit sūmus sacerdos tpe mardo-
chei: cui idē epl^oas misit de obseruatiōe dierū fu-
rim: ut patz bester. 9.

¶ Pontifices.

Indas
vel ioa-
de fili-

-us elica
pbat

Joan-
nes fi-
iude.

¶ Lacedemones ipi sūt spartani: expugnāt z in
seruitutē redigunt: quoz improba dominādi cu-
pido infinita mala suscitauit fm orofiu.

¶ Demostenes orator fuit.

¶ Aristoteles famosissim^o: z oīuz phoz subtilis-
simus clarer: sectāqz perypateticoz cōstituit.

¶ Spenfipp^o phs p^o platonē: achademicā tenuit

¶ Zenocrates successit: mortuo spensippo.

¶ Vagosus pfectus ochi templū supbe intrat: z spoliat: z tri-
buta ministris dei imponit: ppter dissensionē pontificis cū
fratre suo iesu quē occidit.

¶ Iste ioānes habuit frat^o qui dicebat iesus: z aspirabat ad
pontificatū quapp^o familiaritatē vagosi pfecti trās flumen
sibi compauit. Cōfusus aut sup hoc altercari cū ioāne cepit
in templo z adeo incitauit frat^o: ut eū occideret.

¶ Sidon delet ab ocho rege psarū. Erubescit sidon ait mare.

¶ Apuleius z hermes discipuli platonis in temploz locis z
porticib^o vsantes nihil aliud qz de v^outib^o cogitabāt: q oculos
effodisse legūt: ne p eoz vi sū a cōtēplatiōe sapientie auocarēt

¶ Hermes trismegist^o q z mercuri^o dict^o ē. fuit circa hec tēpa.

¶ Zenocrates grauissim^o phozū z castissimus.

¶ Quint^o curti^o phs. hic 5 alexandrū multis rōnibus seriose
differuit eū increpando. vide in speculo historiali. Si de^o es
inquit: bñficia largire non auferas. si homo: semper id cogita
alijs postpositis.

¶ Lobares phs. in suo negocio qsqz ebetior est qz in alieno.

¶ Isti duo consules contra latinos pugnantes: decius occisus fuit et manilius triumphavit: sed quia propter filium occidit: solitas laudes non habuit. Ille namque filius contra imperium consulis pugnavit contra hostes: et quis victor extiterit: tamen propter inobedientiam virgis cesus: et capite punitus fuit. hoc in laudem patris augustinus allegat.

¶ Dedicatio prima apud romanos. Nota quod romani usque ad ista tempora nunquam se captivi permittebant vel in servitutem redigi: sed aut vinci: aut occidi maluerunt: sed circa haec tempora haec eorum avaritas sedata fuit a samnitis. vix papirus hoc scandalum amovit: quod post vicit samnitas: licet maius dedecus. scilicet perinrius tunc roma contraxit.

Manilius dicitur

¶ Iste papirus cum adhuc puer esset prudens fuit: et pulchrum medicum fuit ut matri celaret secretum consulat: cum autem vir factus esset: adeo bellicosissimus fuit ut aliorum

Papirus consul

¶ Duorum consulum tempore tritici sunt romana quae quattuor populi italiam de eos in unum fedus coierunt quos tamen subtiliter paulatim vicerunt. vide orosium

Sabinus dicitur

cuius adventum romani formidabant merito obijceret: nec quocumque de diis curabat: sed augures infausta praedicentes deridebat: et hoc in magna eius laudem referunt doctores scilicet: quia in se vix prudentem et magnimum ostendit

¶ Non fuit haec persecutio de heresi prophanorum. dan. 5. nec sancti doctores intrmittunt se de vltiori annotatione.

¶ Iste alexander magnus dicitur: propter mirabilem victoriam quam habuit de toto mundo quae in brevi tempore: quod evidens fuit indicium ire dei contra peccatores illius temporis. nam alia miracula ostendit sibi de adiuvando manu eius

antigon rexas syrioz.

¶ Dicunt autem: nunquam postquam purpuram indui vix audivi sed quaedam nocte mutata veste: omnia quae feci mala per cunctatus didici.

ga mare pauperculorum sibi diuisum fuit sicut oli mare rubrum iudeis: quoniam persequeretur darium etiam orone fusa motes caspii clausi sunt et iudei quaedam pueri in clausi. tandem in babilone hausto veneno moriturus anno etatis sue. 33. anno monarchie rex egypti 5. macedonum. 12. et huiusmodi multe

ptolomeus la gi filius.

¶ De Regno egypti fit persecutio quae iudeis quicquid infestis quicquid fanorabiles fuerunt reges ipsi: quod idem evenit: quia reges syrie pene ipse cum egyptiis pugnant: israel autem in medio eorum iugiter affligebatur quocumque se verteret: iam ab heresia ab illo. et primo iste ptolomeus graviter eos afflixit: eosque captivos dolose vendidit: et ab hac occasione dispersi sunt in

¶ Iste ut ait hieronymus ab illyrico et more adriatico. usque ad indicium oceanum et gage fluvium: non tam plene quam victoribus percurrat. Et. vii. annis europe partem: et omnem sibi asiam subiugavit: dono tamen dei. donum huius fratris alexandri secundum hieronymum.

philippus rex mace-

4884 natiobus: ut patet act. 2. Ipe autem impunitus non evasit: vide orosium.

Sadoch. **¶** De his nihil habet nisi quod cum alijs numerat Matthei primo.

¶ Tempora horridissima undique vox sanguinis et clamor pugnae. mira dei patientia.

¶ Nota defuncto airon cum. 12. illi quibus regnum diuisit inter se non possent concordare infinita bella surgunt et multiplicata sunt mala super terram ultra modum: tandem contritis alijs istis. 4. obtinuerunt partem iuxta prophetiam dan. vide orosium.

514 162 **Antiochia**

¶ Sarballa superstitiosum templum edificavit in monte garizi: ubi posuit manassen fratrem iadi pontificem: quod erat gener suus. Et hoc incipit scisma iudeorum: quia multi adhaeserunt ei: qui omnes extirpati sunt samaritani: quia propheta a iudeis vel excoicati.

¶ Menader comicus **¶** Menedemus philosophus **¶** Spenstippus philosophus **¶** Philemon philosophus.

¶ Antiochia **¶** Edissa **¶** Seleucia **¶** ciuitates condunt.

¶ Era principis bui huius historiae: ipse est annus. 12: mortis alexandri in quo

¶ Iste iadus irato aliorum occurrit pontificali induit: et placatus subito rex de equo descendit: venerabat aristitit: et cum pace et gaudio intravit civitatem fecitque sibi afferi codicem dan. et exponi prophetiam quam de ipso loquitur quibus pactis ganisus est valde: quia omnia quae per somnium ante viderat debito ordine complebantur: et visum est sibi quod ipse esset ille de quo haec prophetata fuerunt: et maiorem ex his superstitiam audaciam pugnandi de darium: oblatoque sacrificio iussit petere iudeos quos vellet et cessit: ut suis legibus vteretur: et quod. 7. annis esset absque tributo propter sabbata terre: vide magistrum etc.

¶ Iste seleucus pro multa bella cum babilonia deum cistis tonitruum a se sibi diadema imposuit anno. 12. pro morte alexandri et ab hac etate scriptura machabeorum regnum grecorum enumerat: ut dicit eusebius

Onias filius iadi

incepit regnum grecorum: iuxta computatorem libri machabeorum.

¶ Exercitus alexandri ut dicit orosius fuit peditum. 32. milia: equum. 4. milia naues. 180. ac tam parva manu universum terrarum orbem vix admirabili fit quia vicit an quia aggredi ausus fuerit incertum est.

Reges. syrie.

Seleucus vel nica-

¶ Olympias mater alexandri mulier tyrannide plena occidit et mortem impetrata suscepit sine omni signo mulieris pauperis: sicut filius eius fortissime mortuus fuit. non filius antiochi.

¶ Summa occisionum de partibus ab exercitu alexandri ad modum paruo: fuere quingentes decies centena milia. haec idem.

¶ Calitenes philosophus discipulus alexandri sub aristotele. ab eo occidit: quia eum pro deo non adoravit: et multas tyrannides filios idem alexander perfecit magis ducit.

ctu propter complacitiam quam recte rationis quod valde comae est apud potentes: indignatur accipiunt: si quis proferat vel faciat que eis non placet: quod periculosissimum est: et sibi et alijs. **¶** Exercitus darii primus. 600. milia secundus. 300. milia peditum: et centum milia equum. tertius. 400. milia peditum: et centum milia equum. et in hoc tertio congressu darius letaliter vulneratus: cum fugeretur miserabiliter solus in via derelictus: obiit alexandro patre: quem licet inani misericordia tamen regali cum honore sepeliri iussit.

Hoc tpe romani samnitas post multa damna oppreſſerunt. p̄p̄riū enī eis fuit nihil p̄ſe ſecū agi niſi poſt lōgiturnos labores ⁊ picula. Unde dicit aug⁹ q̄ mlto vixiſſent felicis romani: ſi de poſito faſtu d̄nandi morē ſimpliciū ſectati eſſent.

Peſtilētia q̄uis rome fuit q̄ ſp̄ breues inducias ibi habere conuenit. Uex hec niſi magna fuit p̄ſerti in mulierib⁹ ⁊ peccoribus: ita vt fer⁹ etiā i vtero coiter ne carent: aialiūq; gen⁹ defectuꝝ putaret.

Prodigia maḡ rome fuerūt ſulgura edes: muroſ: mēia ⁊ cōbuſſerūt. flāma ſciſſa biatu tre eructata qnq; iugera exuſ ſit. Itē nō longe p⁹ fontes vſi ſunt in ſanguinē: ⁊ lac de celo viſū ē manare.

Romani.

Dolo/ bella. dōiti⁹.

Emyli/ us con/ ſul.

Mar/ c⁹ curi⁹ conſul.

geſit: ⁊ ceſſis. 23. milibus pyrrib⁹ fugauit. Ait enī: nec acie verti nec pecunia corūpi poſſū. Malo diuītib⁹ imparare q̄ locuplex fieri.

Hemi/ ti⁹ ſul

Iſte regiuorū vrbe cepit et legione militū rōa/ norū rome miſit qui oēs v̄gis ceſi ⁊ ſecuri p̄cuſſi ſunt a ciuib⁹ in medio fori q̄ nō legitime ſe habuerunt: ita ſtrictē tunc rome iudicabat: ut nec etiā victorib⁹ parcereſ ſi in modico excederent.

Horū ſulū tpe. 18. milia romanorū a gallis occiſa ſūt: nec apparet: qn romani iuſtum bellū habuerunt

Iſte emyli⁹ cū romanis contra tarentinos iuſtiſſimū bellū egit: auxiliū ferēte taretinis pyrro rege grecorū: bellatū ē vltra. 4. ānos Tandē victo pyrro ⁊ i p̄ſiaz redeūte miſerabilit⁹q; moriēte: taretini cū carthaginēſib⁹ fed⁹ inierūt: ⁊ ex hoc punica bella inchoata fuerunt.

Hi romani ⁊ multi alij: ante hec tēpora ⁊ poſt fuerunt viri ſm ſeculi honeſtatē elegantiffimi legaliffimi ſtrenuiſſimi veraciſſimi ⁊ in oī moralivirtute adeo ſpectabiles: ut ſci doctores eorū facta in exemplū xp̄ianis p̄ponant ſed non intentionem: quia fide pietatis caruerunt.

Reges egypti. -phus an. 39.

Ptolo/ me⁹ ſi/ ladel/

Iſte philadelphus rex deuotus ⁊ vni⁹ veri dei cultor valde gratioſus fuit iudeis: quorū. 180. milia ſoluit a captiuitate: ⁊ libertate p̄ſtita plures exaltauit. Hoc at̄ totū fecit ut placaret ſibi deū iſrl: cui⁹ mirabilia audiuit ⁊ legē habere deſiderauit. Nec potuit trāſſeri i aliā linguā: niſi a deuot⁹ ⁊ dignis cū debita reuerētia ⁊ ſolēnitare. Quidā nāq; attēptauerūt eā iſerere i hitorias ſuas: q̄s dina plaga tetigit donec pēiterēt. Miſit ḡ rex ad eleazarū pōtificē: ut doctos ⁊ idoneos viros ſibi deſtinaret: qd̄ ipſe libentē fecit. vide magiſtrū. **I**ſte p̄m⁹ elephant es. cccc. de ethyopia duxit: hūit etiā naues lōgas q̄s liburnas vocāt. 10500. alias ad portāda cibaria. 1000. Auri q̄ ⁊ argēti ḡnde pōd⁹: ita ut de egypto p̄ ſingulos ānos. 14800. talēta auri ⁊ frumēti. Artabas q̄ mēſura tres modios ⁊ tertiā modij partē h̄z: qnq; ⁊ decies cētena milia.

Iſte philadelphus rex deuotus ⁊ vni⁹ veri dei cultor valde gratioſus fuit iudeis: quorū. 180. milia ſoluit a captiuitate: ⁊ libertate p̄ſtita plures exaltauit. Hoc at̄ totū fecit ut placaret ſibi deū iſrl: cui⁹ mirabilia audiuit ⁊ legē habere deſiderauit. Nec potuit trāſſeri i aliā linguā: niſi a deuot⁹ ⁊ dignis cū debita reuerētia ⁊ ſolēnitare. Quidā nāq; attēptauerūt eā iſerere i hitorias ſuas: q̄s dina plaga tetigit donec pēiterēt. Miſit ḡ rex ad eleazarū pōtificē: ut doctos ⁊ idoneos viros ſibi deſtinaret: qd̄ ipſe libentē fecit. vide magiſtrū. **I**ſte p̄m⁹ elephant es. cccc. de ethyopia duxit: hūit etiā naues lōgas q̄s liburnas vocāt. 10500. alias ad portāda cibaria. 1000. Auri q̄ ⁊ argēti ḡnde pōd⁹: ita ut de egypto p̄ ſingulos ānos. 14800. talēta auri ⁊ frumēti. Artabas q̄ mēſura tres modios ⁊ tertiā modij partē h̄z: qnq; ⁊ decies cētena milia.

Linea xp̄i. fili⁹ ſadoch ut p̄z mat̄ thei p̄mo.

achym

Septuaginta in̄p̄retes legē trāſſerūt de hebreo in grecā linguā cum grādi miraculo tot viri in. 72. dieb⁹ totā ſacrā ſcripturā in̄p̄retati ſūt cū ſumma cōcordia: ſpū ſcō oīa p̄ſidēte. ⁊c. vide augl. 18. de ci. dei pulchre: verū hieronymus nō per oīa cōcordat: ut p̄z in eius p̄logo ſuper bibliam

Sulgor rōnal circa hec tpa ceſſauit ſm iosephū: q̄a appropiquāte ſole deficit auroza. i. xp̄o qui ineffabilē veritatē d̄ octurus prime v̄turo figuralis cōſultio terminata eſt. vide magiſtrū ſup exodū.

Hic p̄pter ſcitatē vite ſingularē: fuit iuſt⁹ a vulgo cognōiat⁹: qd̄ frequent⁹ origit etiā alijs plurib⁹: hic onyam ad huc puerū reliquit.

Iſte miſit ptolomeo. 72. viros prudentes ad in̄p̄retādū legē: de qualibet tribu ſex. Qd̄ at̄ dicunt. 70. tm̄ vſus ſacre ſcripture obtinuit: q̄ qnq; ſubtic⁹ par uū numerū excreſcētē ſup aliquā ſumam.

Pontifices

Simō iuſt⁹ ſi. onie.

eleaza/ r⁹ fr̄ ſi/ monis

Ab hoc antiocho qui erat ſecūd⁹ rex ſyrie poſt alexād⁹ oēs ſequētes reges ſyrie dicti ſunt antiochi.

Crates theban⁹ auri pond⁹ p̄ſcit i mare: mallēs ſubmergere diu itias q̄ ipſe ſubmergi ab eis.

Iſte antioch⁹ pugnā ḡuiſſimā habuit: ſ philadelphū regē egypti: ⁊ qz nō potuerūt i cōcordiā bellādo p̄uēire p̄ aliū modū paciſcati ſūt: accepit enī beronicez filiā regl egypti i vrozē: iuxta p̄phetiā daſi. vide hiero. ibid

Reges ſyrie:

Antio/ ch⁹ ſo/ ther.

Antio/ ch⁹ the/ os.

Chrisippus phūs: hic dixit q̄ ſtultus nulla re ſcit vti: et ḡ ei nulla re opus eſt ⁊c. **A**rcheſios phūs floret.

Heraſſtrat⁹ medicus ⁊ cōſul clarus habetur.

Soſtratus pharū in alexandria conſtruit in mari.

Aratus philoſophus agnoſcitur.

Phar⁹ ē turris maxia paſſus. 20. habēs: ſudata i mari ſup. 7. caſtros vitreos. Unū de. 7. mirabilibus mundi.

¶ Iste sempronius aduersus picentes bellauit et terra tremuit quasi sanguine fundendum horreret accipere: et pene ab utraque parte corruerunt paucis romanis quasi victoribus exceptis.

¶ Hannibal senior: primum bellum punicum inchoauit: quod semel et iterum super a romanis tandem ab exercitu suo lapidibus obrutus: mortuus: infortunatus fuit.

¶ Iste gneus fraude circumuectus hannibalis: interfectus est ab eo. Quod gnaeus turis uindicauit: totum exercitum eius reguli captiue: eum liberare uenerunt: sed nihil proficere.

Sempronius.

Appianus. Claudius.

Gneus Gaius.

Attilius Regulus.

Emilius Sabinus.

¶ Iste appianus syracusanos et penos facillime superauit et multam imposuit: hic uiam appianam strauit: et aquas claudias inducit.

¶ Iste regulus primum totus victoriosus: tres reges uicit: et 73. ciuitates subegit: serpentem mire magnitudinis apud bugradam fluminem occidit. Lanius corium. 120. pedum longitudinem habuit: romamque delatam aliquod diu cunctis miraculo fuit. Tandem cum nimis rigidus esset hostes nolentes pacem dare: nisi sub magno tributo: ipsi despecti congressi sunt cum eo: et conferto exercitu ceperunt eum. Et adhuc libenter pacem habuisset: sed uir fidelissimus maluit

¶ Iste euergetes totus victoriosus fuit. hic per vastam syriam et siciliam et partem asie inter innumera spolia que cepit etiam deos eorum: quos canibibus in praesens transueherat reuexit id euergetes dicitur quod reuentionem sonat.

Ptolemeus euergetes.

tes si. pbila. delphi an. 27

mozi in magnis penis: quam perniciosam pacem dare. Eius laudes augustinus ualde extollit. Narrat ualerius libro 4. quod ab aratro accersiebatur ut consul fieret. Ubi refert attilium quem semel aspexerunt uiderunt quod missi erant a senatu ad eum accersendum: et ad imperium populi suscipiendum: sed illo rustico ope attrite manus salutem publicam stabiliuerunt: et ingentes hostium copias possederunt. Quibus more aratorum bouum: iugum reuerant triumphalis currus habenas retinuerunt. Nec fuit his robur: eburneo sceptro deposito: agrum serere stipem ab aratro repetere. Patrie enim bona: non sua uisusque augere properabat: pauperumque in diuitiis quam diues in paupere uersari malebat. Et his uirtutibus olim romana idoles pollebat: quae non immerito totius mundi monarchiam meruerunt.

Ptolemeus filioptoloma.

-tor si. euergetis. an. 17. **¶** Iste pugnauit contra duos fratres. scilicet seleucum et antiochum magnum et superauit: deiciens multa milia: et tamen non prevaluit. Uide hieronymum super dan.

rexerat triumphalis currus habenas retinuerunt. Nec fuit his robur: eburneo sceptro deposito: agrum serere stipem ab aratro repetere. Patrie enim bona: non sua uisusque augere properabat: pauperumque in diuitiis quam diues in paupere uersari malebat. Et his uirtutibus olim romana idoles pollebat: quae non immerito totius mundi monarchiam meruerunt.

¶ Quintus ennius poeta tarenti nascitur: qui post romam deguit. ceterus ueniens ancille misterio.

Ennius.

genitit eleazar. ut patet primo matth.

¶ Iste onias celo legis uel potius ex auaritia tributa negauit euergeti: propter quod tota iudea pene fuisse periclitata: ut dicit iosephus quod eum in bonorum fuisse testat

¶ Iste magnas laudis prerogatiuas habuit. Eccle. 50. Qui tepulum in melius reformauit: et ciuitatem preualuit amplificare: et religiosus totaliter fuit.

Onias si. sine onis filius.

Simone filius.

¶ Iste iosephus legatus populi iudaici: etiam iuuito onia iram regis mitigauit: et ab eo constitutus est dux iudee et finitimarum nationum. Hic habuit filium paruulum hircanum nomine: cuius stupendum ingenium: pater pulchre explorauit: dedit sibi 300. iuga bouum sine loribus: ut araret et seminaret in deserto. At puer non puerile consilium excogitauit: nam. 10. iuga occidit: carnes operariis dedit et de pellibus retinacula fecit.

Antiochus gallicus.

¶ Iste erat filius antiochus deos de prima uxore laodice: que uirum suum ueneno extinxit: et beronice cum filiis suis occidit: istumque gallericum filium suum pro parte regnare fecit: et propter heronice horribiliter uastauit syriam. Porro iste gallericus duos filios reliquit. scilicet seleucum et antiochum magnum quod ambo regnauerunt.

Hannibal atrocissimus penor. i. africanor rex cū esset ānoꝝ. 9. iurauit p̄ri suo aras: q̄ in odio romanoꝝ sibi succederet: q̄ fidelissime impleuit infidelissimus ipse. Nā romāos pene vsq; i extimiuū deleuit: urbē etiā ad solū vsq; deduxisset: si nō diuinit̄ impedit̄ fuisset. Nobiliū romāoꝝ tot vna vice pemit ut tres modios anulor e digitis eor extraheret. Itē i fluuē q̄dā de corpib⁹ romāoꝝ q̄si pontē fecit: ut exercitū suū trāsduceret. Tandēq; a scipiōe vict⁹ sepeq; fugatus misabiliter se veneno pemit.

Ann⁹ pacis h̄ tpe fuit p̄ p̄mū bellū punicū: z q̄i p̄ miraclo reputatū est: q̄a i. 450. ānis nūq; pacē habuere romani.

Portenta q̄dā romanos terruerūt: q̄si p̄phando eis dū: q̄ durauit ānis 17 mala prozie vētura ab hānybale.

Bellū punicū secun dū: q̄ durauit ānis 17 mala prozie vētura ab hānybale.

Romani.

**Lucati
us con
sul.**

**Iste per
mlta bella
z crebras**

**Sēpro
ni⁹ va
lerius.**

**Sului⁹
iliricos
vicit.**

**Luci⁹.
Sains.**

**Di
les robur
tori⁹ italie**

**scipio
flāmi
neus.**

**Scipio p
us occurrit
hannybali:
z cesus ē pe
ne ibi roma
nus exercit⁹.**

victorias adeo struuit carthaginēses ut pacē peterēt quā etiā magnis pactis cōsecuti nō diu seruauerunt. tātū ānū viscera rōana sanguinē nō sudarūt.

Isto tpe cōtra faliscos z gallos varia sorte belatū ē: p̄ q̄ p̄ vnū p̄ hānybalis ab hispāis occisus est.

Doctpe ha milchar dur cartbaginēsiū: p̄ hānybalis ab hispāis occisus est.

cōgregātes hūere i exercitib⁹ suis 800. milia armatoꝝ p̄ timorez galloꝝ q̄s valde timebāt. Tandē galli triti sūt.

**scipio flāmi
neus exercit⁹. 25 milia.**

**Reges egypti.
-patoris.**

**Epifa
nes si.
philo-**

Cleopatra filia antiochi magni: erat vxor ei⁹ quā accepit dum esset annoꝝ. 13.

Collosus corruit p̄ter tre morū: fuit enīz imago erea fusilis. 126. pedū. Papias aut dicit: q̄ fuit marmorea.

Plautus eloquens fuit.

Titus liuius tragediarū scriptor: floridissimus.

Iste moriēte p̄re suo fuit quattuor ānoꝝ: quare antiochus pugnauit cō duces eius: z tulit oia de māu eius p̄ter egyptū. Lū autē esset septē annoꝝ: despondit ei suā filiā in dolo: cōsentiēte epyphane filio suo. i. antiocho nobili. Mortuo autē antiocho magno: fili⁹ ei⁹ antiquū dolū prosegit: z istū ptolomeū epifanē occidit dolose i cōiuiō: s; nō obtinuit egyptū: q̄a egyptij fortit̄ resistētes: turpit̄ fugarūt eū.

Sorte plures fuerūt sic vocati

Anno mūdi

4984

5009

Linea xpi. **Et nota q̄ iudei diuina p̄missione quasi cōtinue affligebāt: ne in idola triā caderēt sicut olim solebāt.**

Templū dñi i egypto extruitur ad instar hierosolymorum: q̄ permanit vsq; ad vespasianum: z tunc funditū dirutum fuit.

512

061

Ptolomeus philipator iudeos vicit: occis. 60. milibus armatorum.

Jesus sirach libꝝ ecclesiasticū edidit quē pan arethon vocāt: a pan q̄ est totū z a rethon v̄tus, q̄si tot⁹ v̄tuosus

Plaga grādis ex aqua z igne urbem consumpsit quasi.

**Onias
magn⁹**

Simō

fili⁹ onie tenuit pōtificatū post fugam patris sui.

Pontifices.

Iste onias p̄ter tyrannidē antiochi: aufugit cū multis iudeis in egyptum: simulās se velle implere p̄phetiā besaie. 19. videlicet edificādo templū: sed in hoc peccauit supstitiose agendo. Rex autēz epifanes gratiose suscepit eum: tradens ei terram heliopoleos z templum ibidē extruxit.

Reges syrie.

**Seleu
cus ce
rānes.**

Filius gallerici: occiditur anno tertio.

**Antio
chus
magn⁹**

occiditur tandē in templo nanee.

Nota q̄ isti duo frēs volētes vindicare sanguinem patris sui z auie: quos iterfecit euergetes rex egypti exercitū magnū ducunt cō philopatorē filium euergetes:

sed ante cōgressū seleucus morit̄: z tūc antiochus prosegit bellū z totū exercitū pdidit: vix aufugiēs ne capet: rur- sūq; cōgregās populū venit cōtra epifanē filiū philopatoris adhuc puez quattuor ānoꝝ: z habuit secū philippū: regē macedonū z mlto alios: z obtinuit cō duces ptolomei. i. pueri pdicti: fugauitq; scopā ducē ei⁹: z indeā cum multis alijs acq̄siuit ciuitatib⁹ z onia grauauit adeo ut fugeret: z q̄a armis egyptū cape nō poterat dolose despōdit epifani filiā suā cleopatrá cogitās: ut sic quasi amicus regnū intraret ad spoliandū: s; nō preualuit: q̄a res ino tuit eis: tandē cū presidū hānybali ferret contra romanos: supatus ē z tributari⁹ fact⁹ romanis: nihil p̄ fortunij visus ē habuisse. Nā cū supiores prouintias puagaret: z i psidē venisset: decept⁹ a sacerdotib⁹: templū nanee in- trauit cū paucis: z ibidē miserabiliter occisus ē: z mēbratim diuisus: ut ps. 2. mach. p̄mo. Et reliqt duos filios scz seleucū q̄ p̄mo reguit: z epifanē: hi ābo sic pessimi fuerūt: q̄ i eor cōpatione aliqd honestat: ipse putabat hūisse.

¶ Roma in merore: tot eni fuerunt occisi: qd vrbem pene reliquissent.

¶ Prouerbiū notabile scipionis affricani fuit. Romanos nō extolli i pro spis nec deisci in aduersis. Itē nunq̄ min⁹ solus sū: q̄ cuz solus sū: nec minus ociosus sū q̄ cum ociosus sum.

Paul⁹
Liberē
tius.

scipio
affrica
nus.

¶ Isti cōgressi sūt i bānybalē: z ibi tota romāoz spes periit occisis. 44. milibus: z post cōtinue supant vsqz ad despātiōem recupāde ptāt p̄stie
¶ Pacuuius tragediarum scriptoz apud brundisium claruit.

¶ Iste gloriosissim⁹ adolescēs ānos nact⁹. 14. quasi scōs machabe⁹: miserrante deo statū romāe reipublice: iā prolapsū i spem in spē erexit: bānybalē fugauit: supauit hispaniā: affricā deicit: ātiōchū magnū in seruū redegit: affā tributariā cōstituit. Dictāt⁹ ab ingta patria exul moritur.
Terentius comicus clarus habet.

Philo
metoz
fi. epi-

-fanis ex cleopatra.

¶ Hunc dū adhuc puer esset: valde oppressit antiochus nobilis multis dolis z infidijs: sed romani miserūt legatos: q mandantes antiucho: ne vltra infestus esset amicis eoz: cām belli termiarūt Marcus nanqz publi⁹ circulū fecit: in circuitu antiochi dicens. Senat⁹ populuscqz roman⁹ p̄cipiūt tibi: ne egredi aris de h circulo: donec r̄sideas. Uidēs ḡ impi⁹: q tyrānidē cōtinuare nō posset: ait. Si sic visū ē senatui z poplo romāo: recedēdū ē. Dimissāḡ obsidione alexādrīe: furibundus ad paup cula s iudeoz reliqas diuertit: vindicās in eos: quod nō potuit in potentiores se: ut patet in libro mach. p̄mo z. 2.

5034

Elea
sar.

¶ De hoc nihil scif: nisi qd cū alijs numerat: ut patz matth. primo.

¶ Acies ignee videbant in aere sup hierusalē diebus 40. z sequitur plaga: ut patz. 2. mach. 5.

591

¶ ante xp̄i natūrate.

Jasō.

Me
nela⁹.

Alchi
mus.

¶ Isti tres q̄uis de genere sacerdotali fuerit: non sunt ponēdi i linea pontificum p̄pter idolatriam z opera pessima: nec debite intrarunt: ut patet in multis locis li. machabe.

Onias
pius.

¶ Dic vir fuit ḡtus deo z hōibus nedū bonis: s̄ etiā discolis: tandē iuste occidit ab andronico: ut patet. 2. machab. 4.

¶ Triumphī rome tres celeberrimi circa hec tēpa fuere simul. videlicet ap̄zricani ex ap̄zrica. Asdrubal ante currū.

¶ Metelli ex macedonia. Andariscus q z pseudo philipp⁹ ante currūz

¶ Dumij ex corintho ante currū signa enea z tabule picte: z alia vrbis insignia sūt prelata.

Seleu
cus in
ers fi.

-antiochi magni.

¶ Iste paup homo: grossus z despectus indignus honore regio: pessimus fuit sicut pater eius z paz regnauit: q̄a frater eius regnū fraudulēter arripuit. Dic etiā beliodoz misit ad spoliandū templū: q bñ correptus vacu⁹ rediit ut patet. 2. mach. 3. Nota qd occasione hui⁹ scismatis multa mala oriūtur quousqz regnū grecozū. i. syrie p romanos in prouinciam redactum fuit.

Bella cōtinua z plima fuerūt adeo q̄ tedet doctores tā gētiliū q̄ xp̄ianoꝝ: ea vel ad mēoriā reuocare. In qb̄ mirāda ē cōstantia romanoꝝ vel duritia: q̄ nulla tribulatio nullus met̄ eos trere potuit: q̄ aliqui se subdidissent q̄ntūlibz potētissimo regi: s̄z oib̄ se sine intinisiōe opponētes: varias fortune mutatōes expti sūt. Amoz nāqz libertat̄ z appetit̄ laudis: cū obfuarōe nibilomin̄ honestat̄ secularis districtissima: ita medullit̄ transfixit eos: vt pro his res z substātiā filios z filias: z tādē vitā ipsā dare q̄si pro nibilo ducerēt: imo patissimi fuerūt. Et ob h̄ machabei desiderabāt eoz societate.

Q̄ Rōani. **Quintus Flaminius.** **marc' catbo.** **Liberi us. graecus.** **Q̄ isti hispaniā expugnaverūt bellis horridis**

Q̄ hic bellū macedonicū cōfecit: supatoqz philippo rege pacē dedit. Et hic cessat regnum macedonum. Uicit etiā lacedemōes z vāditos romāos collegit. **Q̄ hoc tpe lex illa q̄ ab appio tribuno lata fuerat: ne q̄ mulier aliā q̄ semiuntia auri haberet z ne diuersi coloris vestimento nec vehiculo p̄ urbem vteretur abolita est.**

Q̄ Staius cecilius comediarū scriptor.

Q̄ Reges egypti. **euerges filii philometoris. 28. ānis** **Q̄ hic fuit frater cleopatre: vxoris alexandri regis syrie: de quo habetur primo machabeoz. 10.** **Q̄ Aristobolus iude' pipatericus p̄hs: q̄ ad philometozē explanationū in moy- sen scripsit cōmentarios.**

Q̄ Hierusalē destruit̄ z penit' desolat̄ ab antiocho epiphanis: tēplū incēdit sed paulatim p̄ iudā z frēs ei' reformat̄ Anno mundi.

Q̄ Septē machabei cū matre fidelissima martyricant̄. 2. machabeoz. 7. **Q̄ Linea xp̄i.** **Q̄ Eleazarus cū multis alijs: gloriose martyrio coronat̄. 2. machabeoz. 6.** **Q̄ Templū purgatur a iuda z fratrib' ei' p' q̄ tribus ānis prophanatū erat: ut p̄ primo machabeoz. 4. et. 2. machabeoz. 10.**

Q̄ Iste vir sc̄us z oī laude dignissim': p̄cussit celo suo pctōres: cōfusus i dño dō israel: ut p̄ primo mach. 2. Et habuit filios qnqz eiusdem celi. Uex ipse nō erat pontifex: sed tres filij eius. **Q̄ hic est ille nōiatissim' triūphator in israel: q̄ nec filiam habuit an̄ se nec p'. Ei' opa gl'iosa z magnifica. vide in libris machabeoz. Post in bello strenue stās cecidit pro legib' sc̄is martyre se dño offerēs. Et successit ei frater suus ionathas: q̄ creuit in gloria z fideliter stetit in testamento: tandē dolose occiditur a triphone cū duobus filijs suis.**

Q̄ Pontifices. **Ma-thathias.** **Judas machabe' ā. 3** **Jonathas ā. 19.**

Q̄ Iste antiochus dict' epifanes. i. nobilis: a capite vsqz ad pedes: int' foris: tot' nequā fuit: z ob hoc figura antixpi dī. Hic martyres plēs fecit crudelissime. Dolose egyptū intrare disposuit sic p̄ ei': s̄z nō profecit: q̄ rōani posuerūt frenū in narib' suis. Tandē sine manibz: cū iutili pnia cōtrit' ē. Ei' opa pessima: z quō obles fuerit rome: et q̄liter prophetia dan. sit cōpleta i eo vide i libris machabeoz z doctozib' sup dan.

Reges syrie **Antioch' epifanes -** **Antioch' eupator -** **Q̄ Deliodor' intrauit tēplū ad spoliā dū erariuz. ut p̄ 2. mach. 3. sed diuinit' p̄cussus vix ad vitā redijt ozāte pro eo onia.** **Q̄ Iste adhuc adolescēs habuit tutorē lyfiā: z cū gl'iosū exercitū i iudeos duxisset: nō lōge p' ābo a suis occisi sūt: propter timorē demetrii filij seleuci ut patet p̄mo machabeoz. 7.**

Q̄ Iste tanqz verus heres intrauit regnū syrie z occiso eupatore semp iudeis infestus fuit. Tandē pugna inita contra alexandrū filiū eupatoris occubuit.

Demetri' filii seleuci

¶ Scipio nāfica prudētissim⁹ romanorū: iter cetera duo valde notabilia dedit cōsilia memorie digna. Prio ne carthago deleret: q̄ten⁹ occasiōe extrinseci belli interna concordia ⁊ fortitudo ppetua ppter cōtinuū exercitiū apd rōanos p̄seneraret. Secdo ne i vrbe aliquo mō theatrū cōstitueret: q̄ inimicissimū hoc eē dixit bellatori pplo: ad nutriendā desidiā lasciuieq̄ cōmētū. Quoniā sapiēter hec cōsuluerit: sequētia tpa declararūt. Uide augl. p̄mo de ci. dei: ⁊ orosii li. 2. mirabile remediū victorū.

¶ Tpe hoz cōsulū magnū bellū macedonicū fuit: i q̄ p̄mo romani succubuerūt: deinde itez cōflictū ē: ⁊ pari clade vtriusq̄ ptis in hiberno. i. hyeme discessū est. tertio lucius regē vicit: q̄ postea apud albā in custodia defecit: ⁊ fili⁹ ei⁹ iunior dicit opus manuale rome: ob tolerandam inopiam.

Publi⁹ Longinus.

Luci⁹ emili⁹ Paul⁹

Luci⁹ licini⁹ Aulus

¶ Hoc tpe celtiberi rōanos truerūt ⁊ scipio p̄nblins i ap̄ricā inir: ibiq̄ mltas gentiū strages dedit. Sergi⁹ at galba a lusitanis vict⁹ amisso exercitu vix aufugit.

¶ Anno ab vrbe cōdita. 602. inchoatū ē tertiu bellū punicu: tpe hoz cōsulū ⁊ finitū āno. 4.

Luci⁹ cēsozi⁹ marc⁹.

¶ Carthago illa nobilissima metropolis ap̄rice delet a scipiōe ⁊ cōsulib⁹ āno. cc. postq̄ cōdita ē. Arsit p. 17. dies cōtinuos: miserū spectaculū: multi vediti sūt: quorū nūer⁹ virozū. s. ac mulierū fuit: gn̄q̄ginta milia: multi se flāmis tradiderūt. ¶ Corinth⁹ similiter vastat eodē āno a romanis: que opulētissima fuit: toti orbi nota

¶ Reges egypti: q̄ p̄ hāc lineā cōtinuant: semp habuerūt societate cū romanis: ⁊ tādiu regnabāt q̄diu fidelitate ipsi seruabāt. ¶ Et nota q̄ nulla alia cā fuit: q̄ sic creuit potestas romanorū sup alios nisi vtutes q̄ exuberāt i eis micabāt: ⁊ p̄cipue iusticia quā sūme colebāt: ⁊ q̄diu seruauerūt modestiā: ⁊ dilexerūt iusticiā: iuicti semp vbiq̄ manserūt. Corrupti vō vbiq̄ faciliter deuicti legūt. In q̄dā reuelatione dicit⁹ facta bte brigide habet: q̄ dñs deus testimoniu phibet ip̄s antiquiorib⁹ rōanis: q̄ nusq̄ hoies in mūdo ex puris naturalib⁹: iusti ⁊ rōnabilib⁹ vixerūt. Qualia aut luminaria ex eis tpe xp̄iane religionis resplenduerūt: in sequētibus patebit.

Prolo me⁹ sot an. 17.

¶ Vicregna uit ā. 17. cui⁹ tpe cicero varoq̄ nascūt.

5059

5084

Ma thā fi. sadoch

-genuit iacob matthei primo.

140

511

¶ Cicero arpinis nascit. matre belina. patre equestris ordinis: ex regio uulstoruz genere.

¶ Iste symon vir prudētissim⁹: ab adolescētia sua vsq̄ in senium optime cōuersatus: semp victoriosus: tandē negter occiditur a genere suo ut p̄ p̄mo machabeoz vltimo.

Simō fi. matthei an. 8.

-an. 8.

-monis an. 26.

ioānes birca n⁹ fi. fi.

¶ Dic p̄fuit annis. 26. vel. 33. p̄pheta religiosus ⁊ strēnu⁹ dux: ptolomeū socerū suū fugauit: samariaz captā solo equauit. Tandē reb⁹ optime admistrat: qd rex arabū timēt ipsum: alexandru decollauit: ut p̄ p̄mo mach. 10. et 11.

Alexāder fi. e pifais.

Antioch⁹ a. dole

-scēf fili⁹ alexādri.

Triphon pro ditor.

¶ Iste ad huc puer: suadēte triphone aliqd molitus ē p̄ recuperatiōe regni: sed parū p̄fecit. iuxta illud. semē impioruz p̄bit: q̄ statim ab eo occidit. Triphon aut cū pessime se in oib⁹ gereret omnis exercitus eū dereligit: factusq̄ pfugus: nullibi tutū reperit locum.

Demetri⁹ fi. d metrij.

Antioch⁹ fi. d metrij.

¶ Iste cōfortat⁹: triphonē p̄secut⁹ ē: ⁊ fugauit eū. Et p̄mo iudeis benign⁹ fuit: s̄ postq̄ p̄ualuit: fecit sic p̄ses sui: s̄ nō ip̄une p̄mo mach.

¶ Iste demetrius satis creuit breui tpe: p̄pter regē egypti q̄ alienauit se ab alexādri: ⁊ refauebat sibi: ⁊ q̄ ambo statim sūt mortui post dissensionē: iō genuit terra paulisp̄ i cōspectu demetrii: tādē capif a rege p̄fidez incarcerat.

Bella socialia oriuntur: quorum hec prima causa siue origo fuit. Gracchus notat a nobilibus cepit causas querere contra eos. Et quod solus nil potuit contra eos: communi populum nitentem ad se trahere dicens: quod agri deberent diuidi equaliter et etiam pecunie etc. et ab hoc tumultu suscitatus: in quo ipse occisus est: et multa mala secuta sunt. vide orosium.

Romani **Serui Fulvio Flaccus** quinta. **Lucius metellus Celerius** Quintus. **Sabinus Quirinus Martius** **Publius Lucius** **Scipio** **Nafica** **Calpurnius**

Hoc tempore puer ex ancilla nascitur: quadrupes: quadrimanus oculis. 4. Et hinc mons ignis flamas euomit mirabiliter et loca vicina vastauit. Scipio Numantiam deleuit.

His presidentibus iussa est Carthago restitui: et Romanorum famulis repleta est: et in urbe intestinum bellum vertitur atrocissime.

Iste Sabinus cum paruo populo regem Armenie superauit: et meris sunt. 180. milia armorum in Rodano. Quintus deleuit gallos: qui sub radice alpium siti fuerunt.

Hoc tempore rex Numidiae: valde Romanos attriuit: sed ipse tandem superatus est ita tunc Romana ingentis uitas defecit: ut dicitur. De urbe uenalem et mature pituram: si emptorem iuenerit: quasi dice ret fides in te perijt.

Reges **Ptolomeus Alexander** **Ptolomeus Cleopatra** **Ptolomeus Dionysius**

Iste regnauit annis. x. Et tempore poeta Lucretius nascitur: qui postea se amatorio furore interfecit.

Hic regnauit annis. 8. sub quo salustius historiographus nascitur.

Iste regnauit annis. 30. sub eodem tempore Virgilius et Oratius poetae nascuntur.

Mitridates rex ponti et armenie per annos. 40. gessit atrocissima bella contra Romanos in modico sanguine fuso: sepe victor: sepe victus. tandem proprios filios perimit: haustoque ueneno: uxores pelices ac filias secum extinxit: sic miserabiliter perijt: qui infinitos perimit. Dicitur orosius testatur: maximum nobis argumentum sue finis reliquit. Cum enim omnium superstitionis summus fuerit: in fine experit: quod falsos deos coluerit. Sic non agit nobiscum deus noster: cui si fideliter seruimus: nequaquam mala morte perire nos finit. vide pulchre. li. 6.

Anno mundi. 5109

Linea christi. **R**egnus iudee restituitur: quod interruptum fuit annis. 475. a tempore sedechie usque ad aristobolum.

Virgilius maro in pago qui arides dicitur: haud procul a Mantua nascitur: prope peio et crasso conf. De hinc cremone studiis erudit.

06

Seruile bellum in Sicilia: ubi conspirauerunt. 70. milia seruorum. Huiusmodi bella periculosa sunt ceteris: quia crudeliora: nec curant de patrie salute.

Pestilentia maxima fuit in aethiopia: perierunt ultra mille milia.

Pontifices. **Aristobolus** rex et sacerdos. **Alexander** vel **Janeus**

Iste vno tantum anno profuit: et diadema sibi imposuit nec fuit contentus de testamento patris. in matrem cum filiis incarcerationem: propter quod miserabiliter perijt cum fratre suo Antigono: qui eum iuuat etc. vide magistrum in historiis.

Hic profuit annis. 27. vel. 38. et totus tyrannus fuit: quous primus molestus appareret. Officium enim fecit notum qualis intus fuerit. Fratrem occidit. et in. 12. annis circiter. 50. milia seniorum interfecit: qui facinorosa eius detestabantur. Tandem moritur: duos filios relinquit. hircanum et aristobolum. verum uxorem regnare constituit: quod gratiam populi habuit.

Antigonus frater regis inuidia regine occidit: ubi dicit iosephus: quod certum documentum prebuit. Omnem beniuolentiam usque nature criminatorem cedere: nullamque optimam rerum afflictionem tantum valere: ut inuidie perpetuo possit obistere.

Reges syrie. **Antiochus** **Antiochus** **Pbilippus** **rex syrie.**

Hic cum exercitum ducentorum milium haberet et histriones cum scortis plures se immisceret: facile a rege spartanorum oppressus interijt.

Hic a Romanis superatus est: et cessauit regnum grecorum. i. syrie quod stetit annis. 183.

Bella intestina externaq; circa hec tpa intatū pualue rūt ut p magno miro habitū ē: q stat' rōane reipu. pe nit' non pierit. Un' p3 q' nihil potuerit bellicus labor ad pacē pcreādā: nisi a sūmo deo magnū istud donū largiat' nō a falsis dijs qb' tota roma vltra mille ānis feruuit vide orosū ad longū de his bellis.

Bella ciuilia incipiūt: q' cōtinuata fuerūt p ānos. 40. z adeo attrita fuit vrbs ut necessario regimē ipi' mu- taf. lz ad mlto ānos optie rexissent cōsules. Infelix pz sus cōditio mūdani stat' q' nūq; i delicijs durare potuit z glia. q'zuis hec sūmo studio qrat. quāte demētie ē hoc sp' sudore ac sanguie q'rere. qd' cū adeptū fuerit. nullo pa cto retineri pōt.

Gaius Māli' Quid'

scipio. **U**pe hoz theuto- nici z germani z ci- bri aduati sūt 5 q's

Julius Lulius marc'

-cesar post factus est. **U**oetpe multa pdi- gia isolita

Silla. mari' gaius.

Isti duo cōsules 5 se inuicē bel-

pōpei' Mar- cellus.

Prudentissima illa roma hoc nō potuit: z tu vale bis: xpm seq'

romani pliarūt: sepeq; victi: tādē eos supauere subtilit': z deleri fue rūt. 160. milia: z innumerabiles se ipsos occiderūt: z statū p' itez ite- stinū bellū rome fuit: qd' māli' cō sul fedauit.

terruerūt romāos: z statū p' in diuersis p uincijs delet' ē roma norū exercit': ita ut saga. i. veste meror/ induerentur.

lātes: pmū ciuile bellū inchoart: cui' occasio nē z pgressū miserabi lē orosius psegit: totq; occisi sūt: ut fille dice- ref. cū qb' tādē victuri sum': i bello armatos in pace iermes occidi mus: extunc pscriptio instituta est.

re: ne pereat labor tuus. **I**sti duo cōsentiētes sil' re- stiterūt iulio: z ob b' secundū bellū ciuile orit': annis. 4. du- rās: in q' totū mūdū occurrisse 5 se breuif dixerūt. tādē pom peius supat' capiteq; plexus paulatim mitescit. O grande spectaculuz: q's dispar exitus tanti viri.

Uarro marc' doctissim': q' tā mlta legit: ut aliqd' ei scri bere vacuisse miremur. tā multa scripsit: quāta vix ali- quis legere possit: ut dicit terencius.

Licero marcus tulus maximus rhetoz claret.

Pompeius semp' victoriosus. 22. reges subegit tandē postq; templū pphanasset: nūq; postea dicit' pugnassee gn vinceref. filr nō longe p' crassus p'ses syrie: tēplū etiā ausus est spoliare qd' pompeii' nō fecit: z ob hoc auro in os ei' fuso interiit: sic pereant inimici tui dñe. Mul ta exempla de his inueniūt: q' nō timēt diuina z clez debonestare: q' iuxta vulgare dictū: mala morte p're solent hoc aperte etiā p'phetauit moyses: deu. 33. Percute dorfa inimicoz ei'. i. leui. z qui oderūt eū nō cōsurgant.

Alexā- dra vx or ale-

Jacob

Pater ioseph naturalis: sed heli pater ei' legalis fuit. hūc matthe': illū lucas cōmemorat.

Dec p'fuit annis. 9. z fecit tyrānides p'les: licz pri' simula ta scitate: religiosa famaret: z bircanū in sacerdotē pmouit z ut p' se regnaret instituit. Dec in linea pōtificū ponit' p'pe supputationē ānoz: n' q' officiū pontificale exerceret quod non licuit.

Birca- n' fi. a- lexātri

Iste bircanus mortua m're in regno successit: i n quo modicum p'speritatis habuit p'opter partiali- tates populi: nam statim a matre supat' est: z post iterū restituz' auxilio arabū. tandem factus tributa rius romanis in pace aliquanto tem- pore regnauit: sed non nomine regis: nouissime miserabiliter obiit: decept' fraude parthozū quos antigopus con tra eum duxit. vide plene magistrum de his.

Alexā- dra vx or ale-

Alexātri

Uirgilius excellētissim' poetarū clar' habet: z mira fecit **Q**racius flaccus satyricus. **S**alustius crispus historicus. **P**lotius primo rome latinā rhetoricā docuit. **P**ossodonicus stoicus. **D**ecaton stoicus: q' dixit. oē honestum in arduo est. si vis amari amā. Queris qd' perfecerim. amicus mihi esse cepi. **R**ome numerati sūt. 400. milia. 64. milia hominū: oēs i- cole ciuitatis. **L**ibraria. 400. miliū libroz cōburit in egypto: vnde pater quanta fuit antiquitus diligentia in libris colligendis.

Derefis phariseoz circa hec tpa orit'. Et nota q' tres erant secte in iudea. i. pbarisei: saducei: z essei. **D**i oēs a cōi vita reliquoz iudeoz distincti: mult' errorib' implicati p'p' asperitatē vite sanctiores se alijs dixerūt. **U**ide magistrū in historijs circa ba- ptismū ioannis. **I**te adhuc due secte: a quibusdam asserunt. i. arbonei: z genuste. **S**imbria illū vastar. i. troiā antiquā romanoruz sed filla statim eam restaurauit. **C**athilina famosus tyrān': cōiurat cōtra patriā in vbe: in erruria vero extinguit occiso ibi catheli na. **R**ome conscij coniurationis occisi sunt.

Uirgilius excellētissim' poetarū clar' habet: z mira fecit **Q**racius flaccus satyricus. **S**alustius crispus historicus. **P**lotius primo rome latinā rhetoricā docuit. **P**ossodonicus stoicus. **D**ecaton stoicus: q' dixit. oē honestum in arduo est. si vis amari amā. Queris qd' perfecerim. amicus mihi esse cepi. **R**ome numerati sūt. 400. milia. 64. milia hominū: oēs i- cole ciuitatis. **L**ibraria. 400. miliū libroz cōburit in egypto: vnde pater quanta fuit antiquitus diligentia in libris colligendis.

Tres soles apparuerunt in celo versus orientem: qui paulatim in unum corpus solare redacti sunt. Grande spectaculum grandia prefiguravit: quasi asia: aethiopia: et europa sub una monarchia statim coniungi deberent. Item quod dominium lucij antonii: et marci antonii in unum rediret. Sed potius noticia unius et trini dei: toti orbi futura iminebat.

Cesares.

Julius
cesar.
5. Mai.

Imperatores

Octavi
an. Augustus

Ab hoc ceteri dicunt cesares.

an. 57. mensibus. 6. diebus. 10.

Iste iulius tante fuit actiuitatis: ut mens illius et manus ad impossibilia ferme suffecerit. 5. vicibus pugnavit solus marcum cellum supergressus: quater centies nonies fere pugnavit. Sic prope ac ceteris nobilissimis romanis occisis imperium arripuit. Tandem anno. 5. imperium sui conspiratione bruti: ac cassij dolo occidit ipse domitor orbis.

Iste octavianus nepos iulij: cum esset adhuc adolescens imperium sumpsit. iuventutem suam virilibus actibus decoravit. quinquaginta milia bella gessit: et breviter totum mundum post multa bella in unam tandem monarchiam redegit. *

Cleo-
patra
an. 20.

Huius iulij egypti regnum dedit: monens ut magister amicitiam romanam quam arma experiri studeret. Tertio autem anno huius cleopatre: iulius sumpsit imperium. Et sic finit hic calculus latinorum per hanc lineam descendentium ad christum: et sequitur supputatio annorum per lineam romanorum.

Cato notatissimus videns cesarem triumphare: cui ipse non fauebat: apud victricem seipsum occidit: iuxta illud. Maluit cato mori quam deroget urbis honorum. sed propter hoc secundum augustinum non excusat a peccato.

Dos loquitur aranti. In brevi imagine desinent homines quam iumenta: vel ut quidam libri habent frumenta.

more eius: quia in proximo sanctus sanctorum venturus est: iuxta prophetiam iacob.

Sceptrum de iuda auferet: et dux de femore eius.

Anno mundi

5159

Iudea tributaria fit romanis propter partialitatem duorum fratrum. scilicet aristoboli et hircani. Uterque enim invidie causa: subiecit se romanis ut regnare posset etc.

ioseph
circa
tempus
na-

-scitur: post sponsus Marie.

Iste antigonus filius aristoboli ubique infideliter egit: nec romanis obedivit: magnam plagam terris intulit: ut hircano expulsio regnare posset. Regi enim parthorum promisit talenta mille: et virgines quingentas: ut se iuaret: lisania nepote suo id procurante: et sic hircanus eiecit: factus occisus: et herodes fugatus. Sed cum herodes romam venisset: et senatui cuncta narrasset: augustus eum regem iudee creavit: mittens cum eo exercitum: qui hierusalem ceperunt: et antigonum captum duxerunt ad antonium: qui eum securi percussit et herodes confirmatus est in regno: cessavitque sceptrum de iuda sicut predixit iacob.

Scipio seipsum iugulavit.

Zuba rex iugulari se fecit.

Petreus gladio se perfodit: et multi alij de nobilissimis romanorum: quia noluerunt iulio subdi: aut timuerunt ab eo occidi: sicut plures iam occiderat

Titus liuius historicus.

Marcus callidius orator.

Diodorus scriptor historie grece.

Quintus nascus.

Saius falcidius.

Cornelius historicus.

Marcus varus: hic ait. Nihil magnificum docebit: quia se nihil didicit.

Antigonus.

Lugdunum condidit a minatio plauto oratore: qui fuit discipulus ciceronis

Cornelius gallus

Messala poeta: et multi alij bis fuere temporibus.

Sibilla tiburtina clara habetur: que de christo prophetauit: et au- gusto respondit: ne se deum iuxta stultitiam paganorum putaret: et ostendit illi virginem pulcherrimam in celo: tenentem puerum in brachijs et ait. Hic puer maior te est: ipsum adora.

* Hic est ille vnicus q secundū nō hūit: sub quo oricuit orbis terrarū ac pmppte obediuit: agēte hoc dīna puidētia: ut xpi natiuitatē tpalis par illustraret. Hic gloriat se vrbē marmoreā reliqisse quā latericiā ipse inuenit. Fuit pul- cherrim⁹ corpe: igenio subtilissim⁹: fortunatissim⁹ i oib⁹: s; vicio carnis nō caruit. Ipse est q describi fecit totum mūdū: ut dicit Luc. 2. cui⁹. 52. anno natus est xps dñs saluator mūdi: qui pacē eternā suis largitur.

Monarchia romanoꝝ: oīuz maxima circa hec tpa incepit. Cum eni ut restat hieronym⁹ et alij sci doctores: p totum orbem in diuersis puincijs bella pulularent: subito cum- ctis mirantib⁹ pacata sūt: et romano pncipi colla sub miserūt: ut apte dñs deus hoibus ostēderet: q illā vniuersa- lem pacē nō bellicus labor sed ipse donasset. semp vno finito bello aliud sequebat aut plura: peioꝝq; scissura se- quebat: sed xpi natiuitate ppinquante: vrbis quieuit et orbis.

Reges iudee.

Herodes
ascoloni-
ta an. 37.

Hic herodes idumeus pm⁹ rex alienigena apud iudeos fuit. Ei⁹ historiā magister di- ligent⁹ psequit. refert eū fuisse virū strēnuū et fide dignū: et in oibus notabiliter se habuit grat⁹ valde romanis: et pplis q pacē amabāt. multa etiā opa memorabilia fecit: verū in senectute sua: cū nimis vellet placere romanis: et audisset de ortu xpi: timēs pelli e regno tāq; alienigena: misera- biliter defecit sensu: et antiqua pbitate amissa: inocētes occidit: et plures de filijs suis. tandē oib⁹ odiosus: morbo inualescente flebili morte destituit etc.

Beda dicit istū tenuisse pncipatū annis. 26. q etiā cōbussit libros oēs: qb⁹ gētis iudee seruabāt ascripta: ne igno- bilis forte: et a multoꝝ semine argueret extraneus.

Maria nascit anno ante xpi natiuitatē. 16. vel circa.

Historia euangelica omniū scriptu- rarū sanctissima hic teritur.

5179

5199

20

Anno an xpi natiuitate

Zacharias et elisaber: fuerūt ambo scē vite: et parentes sci ioānis baptiste.

Joachim et anna clarēt scitate vite: q p⁹ singulari gratia meruerūt pcreare florē toti⁹ felicitatē Mariā: omniū creaturarū excellētissimā: q deū nobis genuit

Burgundiones orti sunt gens semp valida: sic di- cti: ga sup rhenū fluiuium burgos plures habent.

Marcus agrippa gener octauiani: supra rhenum ciuitatē agrippinā condidit: q p⁹ dicta est colonia.

Anno mūdi. 1599. ipse ē pm⁹ añ natiuitatē xpi: cū iā eēt despōsata Maria ioseph: missus ē angel⁹ gabriel a patre luminū deo toti⁹ cōsolatiōis ad ipas: ut ānūciaret ei q ve- nerit plenitudo tpsis: p recōciliatiōe humāi generis: et q p ipsā dei fili⁹ hūc mūdū intrare vellet. Hoc igit oīuz secretoꝝ secretissimū: mirabiliū mirabilissimū: salubriuz saluberrī- mū: desiderabiliū desiderabilissimū: mysterioꝝ pfundissi- mū. Circa hec tpa diu expectata: adpletū ē: ut de⁹ hō fierz Quis audiuit vnq; file: O si sapiat istud in palato mentis nre. vide deuotissimā historiā. Luce primo.

Joānes baprista nascit: quo nemo maior inter natos mulierum surrexit.

Roma in flore: et numerati sunt ciues eius et descripti nonagesies trecentena milia et 90.

Valerius maximus fuit hoc tempe vir magne fame.

Imperatores romani per hanc lineam continuant: qui omnes augusti dicuntur propter singulari huius augusti excellentiam. Iustum equidem est: ut ille omnibus nomen tribuat: quod cunctis viuendi forma: et regendi norma constituit. Lata siquidem in eo probitas ac strenuitas emicuit: ut vix credibile sit: quod unquam destituta natura humani discursus tale edere potuerit. Quid ultra christum cum benedicta matre sua videre meruit: quasi ipse primicerius extiterit uocationis gentium etc. nec unquam pro hec dominus vocari voluit. Ara ei primus extruxit. Dumilitas: clementia: ciuilitatis: patientie discipline etc. que rarissime in tanta sublimitate conueniunt: exemplar ipse fuit. Bellum nisi coactus accepit. Ait enim. Magna est dispendium anteo hanc piscis capega hanc depediti damnum: nulla potest captura piscium comparari. Detrahentibus sibi ait. In libera ciuitate: liberas decem esse linguas. Milites ocium nequaquam aut deliciarum permittebat: quod professio instituta est ad laborem. Filias suas in lanificio fecit instrui propter mutabilitatem temporalium: nendi: texendi que non solum arte: sed usum habebant: nec ad senis vultu maturo sine omni vestitum curiositate accedere permittebat. Regina que iure belli quaesierat preter pauca reddidit: aut alienis benigne tribuit. Teste se iudicium interrogari: et repellere equanimissimo animo patiebatur. Plures habuit sibi maxime familiares: quod cum melius poterant: eum extinguere etiam publicis bellis nitentur. Alii ter quaterque prius: cum gratiam poscerent: vitam et bona ab ipso impetrarunt. Quod multi fuerunt: quod se de tam nobili sanguine progenitos gloriabantur: sed mores non imitabantur.

Procuratores iudee.

Iste archelaus: propter eius ferocitatem a iudeis accusatus: relegatus est in viennam gallie urbem.

herodis sub eo dominus redijt ex egypto.

Dic loco archelai substitutus est.

Sub isto mori sa lome so 202 herodis

Christus nascitur anno mundi. 5200

Linea christi.

Anno domini primo.

Nonnulli reges in honorem huiusmodi ciuitates concedebant: quas cesareas appellarent: sicut in mauritania et in palestina: que nunc urbes clarissime sunt. Et multi reges ex regnis suis venerunt: ut ei obsequerentur.

Natus est circa hec tempora dominus noster de virgine pura nouo ordine: secundum prophetica promissa. Et hec est plenitudo temporis de qua apostolus dicit: quoniam misit deus filium suum in mundum. Ob hoc incipit hic sexta etas mundi: cuius finem solus deus nouit. Et dicit augustinus quod hec etas dicitur senectus: que sepe extendit ultra omnes precedentes etates: quod plerique hominum viuunt etiam usque ad centum viginti annos: aut ultra. Et notum est quod sexagenarios senes vocamus: vnde fatuum est velle determinare quotitatem eius. Plures enim hoc attulerunt: qui omnes fuerunt decepti: sicut probat doctor sanctus etc.

Era christiano principalissima: omnium erant notissima: celeberrimaque ipse est annus octauiani. 42: olympiadis ceterum nonagesime etate: et hinc beda anno mundi. 5199. completus. vnde versus. Unum tolle datum: ad milia quinquaginta ducentis. Nascetur dominus: beda datus a pthoplasto. Item ante christum duo: centum minimum: milia quinquaginta. Et hic tanquam probabilior modus ab ecclesia suus: et est magis vulgaris. Sunt et alii diuersi modi supputationum: quodam breuioribus ut hebreorum: quodam longioribus ut methodij et aliorum: de quibus immensus est labor tractare: vtilitas vero modica: vide singula locis suis etc.

De principatu romano sic dicit cicero in libro de officiis. Certum est fuisse aliquod tempus quod sine regibus vivebatur. at postquam iure gentium possessiones ceperunt diuidi: non alia de causa reges sunt instituti: nisi iusticie fruede. Nam cum initio premeret multitudo ab his que maiores opes habebant: ad unum aliquem virum confugiebatur virtute prestante: quod prohiberet iniuriari tenuiores equitate constituedo sumos cum infimis pari iure peringeret. Cumque adhuc regnantibus regibus debiliores nonnumquam opprimerent: leges constitui placuit: que ad iudicandum non odio aut gratia ducerentur sed tales inopi queles potenter prestant aures: que fit ut leges non solum populi sed regem quoque obligare sciamus. at si regem continere leges: rape bona subditorum violare vrgines: stuprare matronas: et cetera illicita facere videamus: nunquid illo submisso: alius sublimabitur: quod et bene gubernare: et legibus nouit obtemperare

¶ Hic fuit vir magnaz virtutu z pius pater in subiectos sibi. Aiebat nanq; quibusda principib; qui cupiebant grauare plebem. Boni pastoris e tondere pecus: non deglutire. Item cum suaderent sibi: vt baliuos mutaret: dixit. Uidi quendam: muscas egru vulneribus infidentes fugare: quem eger inculpauit: dicens. Qm ventura sut siti- bunde vt sugant: iste tm qz plene sunt locum occupabant: quasi diceret. Consultius est ut locupletes teneamus qz

octauiani ado-
ptione filius.

Lyberi
us pui-
gnus

illis amotis: denuo tenues ditare cogamur. Magnu prudentissimi viri cofi- liu. Taliter eni qda fraudulenti solent infidiari pncipib; ut se: coem populu o- eos puocent: quo facto: sciut qm necessarii sut eis: cogentes deinceps eosdem videlicet tam pncipes qz populu sicut volut ac suis astutiis magis magisq; in- uoluetes. Maxima prudentia principu est: ut se taliter agant: ne plebibus er- osi fiant: oesq; triu suadentes: abicere statim debent: ut fama suaz dilaret: q- coitatem diligat: hoc ta paganor qz scissimor viroz consiliu sp fuit. Exempla sut quotidiana zc. Dic etiã tyberio bene de xpo sentire cepit: z eu p deo coluit zc. Dicunt quida qz tandẽ crudelis factus sit o potentes: si hoc verum e: quis scit: quo iudicio actu fuerit: Magnu utiq; pietatis argumentu fuit: qz subiectis z paupibus sp gratiosus ex- titit: pacem etiã habuit cuctis diebus suis. Oes xpi ac xpianoz cotradictores: sine vlla miseratõe deleuit: pilatum exilio danauit. Morit tandẽ cu ingenti gaudio multoz: sz peior eo successit. Uixit anis. lxxvii. z ipauit anis xxiii.

Amini
us ru-
fus.

Valeri
us grac-
cus.

Põri
pilatus

¶ Sub hoc morit au- gustus.

¶ Iste palã vendidit sa- cerdotiu. Qui pl^o dedit ille obtinuit: z sic plures in breui fuerunt.

¶ Sub hoc morit au- gustus. ¶ Iste palã vendidit sa- cerdotiu. Qui pl^o dedit ille obtinuit: z sic plures in breui fuerunt. ¶ Sub hoc morit au- gustus. ¶ Iste palã vendidit sa- cerdotiu. Qui pl^o dedit ille obtinuit: z sic plures in breui fuerunt.

¶ Sub hoc morit au- gustus.

¶ Sup oia bõe iesu a- mabilez te mibi reddit calix que bibisti: ait Bernardus.

5211

5229

5232

Jesus
christ^o

ãnoꝝ 12. in tẽplo do- ctores audit.

Jesus
christ^o

dn̄s noster i iordãe baptizatus est.

Jesus
christ^o

dn̄s oĩuz p seruis morit: ãnoꝝ. 33. z triu mensium.

12

30

33

¶ Nota qz nihil repit de ifãtia saluatoris z opib; ei; vsq; ad baptismu ioãnis apd euãgelistas: nisi qz duodenis remãsit in hierlm audiẽs doctores zc. Hoc aut qz dicit: z erat subditus eis: tanqz granuz salutare multipliciter terit a doctorib; z deuotis psonis: vsq; hodie conãtib; psuadere q fuerit con- uersatio xpi i illis 18. anis. Ille aut liber q de ifan- tia saluatoris ititulãt: qz iam dia inter apocripba deputatus est nil auctoritatis affert: nec verisile e qz talia diuina opa z gloriosa miracãta pueriliter inter pueros fecerit: qz vir tpe debito ad huiusmõĩ faciẽda: potuit etiã a matre sua bñdicta inclinari z filr aplis zc. dixit eni. Nõdũ venit hora mea: et nõ sum missus nisi ad oues israhel zc. Igit oibus credere: z nulli credere: eque viciõsũ est.

¶ Circa hec rpa: grande spectaculu mudo inotuit a seculis nõ auditu: reue- latio apta bñssime trini- tat. P̄ i voce: fili; i car- ne: spũscũs in spẽ colũbe z h vngit nobis xps ver; saluator i lege pmissus: qẽ via: vitas: z vita: z p- ter que nõ e sal;. Iã hic terit historia triu ãnoꝝ. doctrine ipsi; salutifere: cũ miraculis plurimis et gloriosis qualia nuq; vi- sa sunt.

¶ In ãno. 34. xpi: multa mirabi- lia facta fuerũt. Nã ipso die passi- onis ei;: terra tremuit: petre scisse sũt: sol obscurat; est: ut p3 i euan- gelio. Die pasce dn̄s resurrexit cũ multis zc. Deinde p^o dies 40. glo- riose in celũ ascendit cũ pda ma- gna zc. In die pentecostes venit spũscũs sup aplos zc. Et hec oia nostre salutis eterne sũt sacramẽ ta in qb; deuote mẽtes quotidi- anã inueniũt refectionẽ. Beatus qui versãt in his: qm fructũ perci- piet sempiternũ.

¶ Ioannes baptista scissimus: ab herode decollãt: qz arguit eũ de adulterio. Iste fuit herodes antipa tetrarcha galilee: qz ppter hoc crimẽ z tgaliter z eternaliter est punitus cum herodiade zc.

Sancta mater ecclesia cōpat ciuitati: de qua gloriosa dicta sūt: ut dī in psalmo 86. Quid gloriosus ea esse poterit: quā glificauit tota sil' bta trinitas: quā defendit dina maiestas: quā illustrat dina claritas: quā regit dina bonitas: cuius caput xps iesus: verus deus et homo: cuius ciues oēs electi sūt: cuius ministri angeli: illi beatissimi spūs excubātes supra muros ei' die ac nocte. Nec ē quaz edificauit vni- genitus dei supra firmā petra: nec porte inferi sualebūt aduersus eā. Nec ē syon illa dilecta: cuius portas diligit dñs sup oia tabernacula iacob. Nec ē spōsa illa immaculata: nō hñs maculā neqz rugā: quā nō vili denodio: s; p̄cioso sāguine subarrauit dñs. Nec ē mater pulchre dilectōis et agnitōis scē spei: que filios generat in eternū regnāturos. Dāc p̄nūciauerūt patriarche *

Petrus	Credo in deuz pa- trē oipotētē crea- torē celi et terre.	Dierēi as. 2.	Patrē vocabis me: et p̄ me igre- di non cessabis	Exodi 20. Nō habebis deos alienos corā me. Desaiē 45 Ego dñs et nō ē alter creās tenebras: et formās lucē. Psalmo 11 3. Deus aut n̄r in celo: oia quāqz voluit fecit. et c.
Andreas	Et in iesū xpm fili- um eius vnicū do- minum nostrum.	Abba cucyl timo	Ego aut in dño gaudebo: et ex- ultabo i deo ie- su meo.	Psalmo 2. Dñs dixit ad me fili' me' es tu: ego hodie ge- nui te. Joānis 4. Ego et p̄r vnū sum'. Col. 1. Qui ē imago pa- tris inuisibilis dei. ps. Verbo dñi celi firmati sūt.
Ioannes	Qui conceptus est de spū sācto natus ex Maria virgine.	Desaiē as. 7.	Ecce ego recipiet et piet' filiū: et vo- cab' nomē ei' iesū	Jeremie 13. Mulier circūdabit vix. Salathas. 4. Misit deus filiū suū factuz ex muliere. Zece. 44. Porta hec clausa erit et nō apiet. et vir nō trāsbibit p̄ eā. et c.
Jacobus	Passus sub pōnio pilato: crucifixus: mortuus et sepultus	Zaca- rias 2	Aspiciēt ad me quē cōfixerūt: et plangent eum.	Desaiē 52. Tāqz ouis ad occisionē ductus. Vere lāguozes nostros ipse portauit. Prima petri 3. Xps seniel passus ē p̄ nobis: iustus pro iniustis.
Thomas	Descendit ad infe- ros: tertia die resur- rexit a mortuis.	Osee. 13.	Ero mors tua o mors mors' tu' ero inferne. i die	Ps. 15. Nec dabis scīn tuū videre corruptōem. Ephe. 4. Descēdit p̄mo in inferiores ptes terre. Act. 2. Nō ē derelictus in inferno. Ro. 6. Xps resurgēs ex mortuis: iā nō moritur.
Jacobus	Ascēdit ad celos sedet ad dexteram dei patris oipotētē	Almos 11.	Edificat i celo a scētionē suā dñs nomen illi.	Ps. 67. Iter facite ei q̄ ascēdit sup occasū. Et ibid. Ascēdit in altū: captiuā duxit captiuitatē. Mich. 2. Ascendit iter p̄ dens ante eos.
Philippus	Indicare viuos et mortuos.	Ma- lachi- as 3.	Ascendam ad vos i iudicio: et ero test' velox.	Ps. 95. Iudicabit orbē terre in egrate: et populos in veri- tate sua. Job. 19. Fugite a facie gladij: qm̄ vltor iniquat' est gladius: et scitote esse iudiciū.
Bartholomeus	Credo in spiritum sanctum	Joel 2.	Effundā de spū meo: sup omnē carnem.	Job. 26. Spūs ei' ornauit celos. Sap. 1. Spūs dñi reple- uit orbē terraz et c. ps. 140. Spūs tuus bonus: deducet me i terram rectam.
Mattheus	Sanctam ecclesiam catholicam.	Dauid ips.	Cōfitebor tibi i ecclesia magna	Soph. 3. Inuocabūt nomē dñi: et seruiēt ei humero vno Matth. 18. Si peccauerit in te frater tu': dic eccleie: q̄ si ec- clesiā nō audierit: sūt tibi tanqz ethnicus et publicanus.
Symon	Scōz cōmunionē remissionem. peccatorum.	35.	Depōet oēs iig- tates n̄ras et pij- ciet i pfūd mar-	Ps. 118. Particeps sū oīuz timentiu te: et custodientium mandata tua. Zece. 18. Uiuo ego dicit dñs: nolo mortē pec- catoris: sed ut cōuertat' et viuat.
Judas	Larnis resurre- ctionem.	7.	Apiaz tumulos vrōsz educā vos de sepulcr' vris.	Job. 19. In nouissimo die de terra surrectur' sū: et i mea carne videbo deū saluatorē meū. Phil. 3. Reformabit cor- pus humilitatis nostre: cōfiguratū corpori et c.
Matthias	Et vitam eternam Amen.	37.	Multi de his q̄ dormiūt i pulue- re t're euigilabūt	Ps. 61. Tu reddes vnicuiqz iuxta opa sua. Matth. 7. Ibūt hī in suppliciū eternū: iusti aut in vitā eternā. 2. Cor. 5. Domū habemus nō manufactā in celis.

Daniel 12. alij in vitā alij in opprobriū ut videant semp.

Jesus xps verus deus et verus homo: vnica ples intemerate ac ppetue virginis Marie: fm̄ humanitatē descen-
dēs de semine abrae p̄ lineā regalē et sacerdotale: sponsus vnicus et caput immediatū scē vniuersalis eccleie: rex regū et
dñs dñantiū etern' pontifex: et iudex viuoꝝ et mortuoꝝ. 33. ānis et mēsis. 3. pegrinari dignat' ē i hac lachrymaz
valle: docens p̄mū ope viā vite: post etiā vbo vt euāgelista testat'. Cū aut eēt ānoꝝ. 30. a sūmo p̄re oīuz deo baptiza-
tus iam in iordanis fluuio: vnctus fuit nobis in p̄mū ac sūmū pontificē ac ep̄m aīaz nostraz p̄ spm̄ scīn: q̄ corpali
specie tanqz colūba in ipsū descendēs: testimōiū sibi p̄hibuit. qm̄ ipse ē vere saluator mūdī iuxta vaticiniū esaie *

* Hanc pdixerunt pphete: hanc simul ois illa veteris testamēti laboriosa seruilisq; obseruātia: dñaz recognoscit Et qd vltra. Celū terra mareq; cū oibus q̄ i eis sū: nōne huic famulāt mysterio. Igit̄ glorioza dicta sūt de te o ciuitas dei. Beata tu hierusalē q̄s similis tui: q̄ saluaris in dño. Negabūt te inimici tui: et tu eoz colla calcabis. Pro patrib⁹ tuis nascent̄ tibi filij: nec deficies in sempiterna secula. Benedic dñe fortitudini eius: et opa manū eius suscipe. Percute dorza inimicoz eius: et q̄ oderūt eā nō cōsurgant. Audi dñe vocē eius: et ad populū suū introduc eā. Deus virtū cōuertere respice de celo et vide: et visita vineā istā: et pfice eā: quā plātauit dextera tua. Fiat man⁹ tua sup viz dextere tue: et sup filiū hōis quē cōfirmasti tibi: Jesum chrištū dñm nostruz: qui tecū viuit et regnat in vnitare spūs sancti deus in omnia secula benedictus. Amen.

Scriptit in asia greco sermone. In principio erat verbum.

Ioannes

¶ Ego sū lux mūdi: q̄ seq̄t me nō ābulat i tenebr̄ s̄z habebit lumē vite. Ego sū q̄ testimoniū phibeo de meipso: et testimoniū phibet de me p̄r. Ego sū pastor bon⁹: et cognosco meas: et coḡscūt me mee. Ego sū via: veritas et vita: nemo vēit ad p̄rēz: nisi p̄ me. Ego sum vitis vera: et pater me⁹ agricola ē

Lucas

Scriptit in greco sermone greco. Fuit i dieb⁹ herodis reḡ i iudee: sacerdos et c̄

¶ Amē amē dico vobis: celū et terra trāfibūt: v̄ba aut̄ mea nō trāfibūt. Qui crediderit et baptiz⁹ fuerit: saluus erit. Qui vō nō crediderit: cōdenabit̄. Qd̄ vobis oib⁹ dico. Uigilate nescitis enī qñ dñs veniet. Sol cōtenebrabit̄: et luna nō dabit splendorem suum. Et tunc videbūt̄ filij hominis venientem in nubibus. et c̄.

Data est mihi omnis potestas in celo et in

et in terra. Et in orbem vniuersū: et p̄dicare euāgelium omni creature. Et ecce ego vobiscum sum vsq;

¶ Ego rogavi p̄re perre ut nō deficiat fides tua: et tu aliqui cōuerfus: cōfirma fr̄es tuos. Qui maior ēi vobis: fiat sicut minor. Ego aut̄ in medio vest̄z sum: sicut qui ministrat. Uidete ne seducamini. Multi enim venient in nōme meo dicētes: qd̄ ego sum. Nolite ergo ire post illos. In patientia vest̄ra: possidebitis animas vest̄ras.

Scriptit i italia sermone tñ greco. Initiū euāgelij Jesu chriști.

Marcus

¶ Ecce ego mitto vos sicut oues in medio lupoz hominibus: cōstitetoz et ego enī corā parte meo. et corp⁹ p̄dere in gēbena. Dis q̄ cōstitet me corā m̄i p̄t occidere. S̄z port⁹ enī timere: qui p̄t et aliam colūbe. Nolite timere eos q̄ occidit corp⁹: atq; at̄. Ego ergo p̄udetes sic serpētē: et simplices sicut

Matthe⁹

Scriptit in iudea hebraice. Liber generatōis iesu xpi.

* pphete sancti. Sic elegit discipulos. 72. quos misit ante faciē suā: et 12 apostolos: quos misit in orbē vniuersuz ad p̄dicandū euāgelium: nec ampli⁹ q̄s hos duos ordines inter discipulos dñi eē cognouim⁹: quoz formā nūc in ecclesia tenēt p̄sbyteri et ep̄i. Nā apostolis succedūt ep̄i et 62. discipulis: p̄sbyteri: quib⁹ duob⁹ ordinib⁹ tota ecclesia est cōmissa: tanq̄s hierarchis: ut p̄z in decreto damasi pape: habet. lxxviii. di. c. corep̄i. Tandē pius dñs: p̄ grege suo morit̄ acerbissima passione cōsumatus: omniū martyz caput: et ipse martyr. Postq̄ aut̄ a mortuis resurrexit: in celū ascendit: et sp̄m̄ sc̄m̄ misit. Et tunc p̄mū cultus xp̄iani nominis incepit: qui ad finem vsq; durabit.

Iste gaius nepos tiberij erat fm carnē: sed nō morib⁹ q̄a tot⁹ puerfus fuit ⁊ tyrann⁹. O ait vtrūq̄ popul⁹ roma-
nus vnā cervicē haberet. Lōquēst⁹ ē sepe: q̄ sua rpa pacifica fuerūt: ⁊ bella libēter habuisset: occasiōes et̄ q̄fuit.
Tādē a suis occidit: cōsilio senatorū cū magno gaudio vniuersorū. Et senatus restituere nitebat̄ regimē sicut ante
fuit: sed nō preualuit.

Iste claudi⁹ incōstās aio fuit: ⁊ tot⁹ obliuiosus ⁊ gulosus
Bellandi occasiōē libēter habuisset: s; trā paz pugnauit: ⁊ facile quosdā paucos hostes supauit. Tandē cū. 35.
senatores occidisset cū. 300. equitib⁹ p̄ minimis causis. veneno mortuus est.

Imperatores.

Gaius gal-
licula an.
3. mē. 3.

Claudius
an. 14.
men. 7.

Historia actū ap̄loz bic terit.

Spūs scūs venit sup apostolos in linguis igneis.

Et hic orit̄ cultus christiani nōis. s. in die p̄tecostes.
fm augustinū.

Stephan⁹ lapidat⁹ ⁊ promartyr iclytus dño cōsecrat⁹

Saulus p̄sternit⁹: ⁊ paulus egregi⁹ predicator erigit⁹
qui abūdantius oibus laborauit.

Philo disertissimus: cuius libri inter ecclesiasticos
computant⁹: clarus habet⁹: natione iudeus.

Jacob⁹ maior ap̄ls: martyrio corōat⁹ ab herode agri-
pa: ⁊ petr⁹ incarcerat⁹: ut p̄ actū. 12. Corp⁹ aut̄ bti ia-
cobi miraculose trāsserit in galiciā hispanie: ⁊ ibi est se-
des p̄riarbalis p̄ facta: q̄si a sinistris respectu rome.

Melena regina abigenorū cōuersa ad fidē: sustētauit
paupes christi fideles in bierlm tpe famis sub claudio.

Petronella filia sancti petri: virgo sacra fuit.

Assumptio Marie v̄ginis gloriose matris dei: facta ē
12 ānis post ascēsiōē dñi christi: fm hieronymū.

Anno mundi

5233

5243

Petr⁹ iu-
deus p̄m⁹
papa.

Dec est series romanorū pontificū: p̄ quā fit sup
putatio annoz subsequētū: cui⁹ p̄ncipalis era est
ipsa xp̄i b̄ndicta natiuitas: cōcurrētib⁹ nihilomin⁹
annis mūdi: ut p̄z aprissime in his duabus lineis:
cum figuris numeroz annotatis.

Anno christi.

34

44

Beatissimus petrus gliosus ap̄ls christi iesu p̄fuit ecclie catholice fm hieronymū ānis. 37. fm bedā 39. Tenuit
nāq; p̄tificatū in p̄tib⁹ oriētis: ānis gnq; fm hieronymū: fm bedā septē. Deinde antiochiā veniēs: sedit ibi ānis
septē: docēs populū viā vitatis ⁊ symonē magū fugauit. Insup predicauit disp̄sis ex circūcisiōe fidelib⁹ q̄ erāt in
p̄to: galatia: cappadotia: asia: bitbynia: qbus postea de roma tāq; p̄ eū cōuersis direxit eplam p̄mā. Audiēs aut̄
symonē magū rōanos deludere celo fidei: romā adiit āno. s. q̄rto claudij. Lūq; ibidē v̄bū dei predicaret: ⁊ symōis
maleficia detegit ⁊ mltos ad fidē cōuertit: discipulos et̄ p̄ diuersas puincias misit: p̄ q̄s christiana fides glōse di-
latata ē. Euāgeliū marci: tāq; ex ore suo scriptū approbās fidelib⁹ tradidit. Jeiumiū q̄dragesimale instituit añ pa-
scha ⁊ añ natale dñi tres ebdomadas ⁊ q̄rtā imp̄fectā: venerari ab oi pp̄lo christiano in mēoriā p̄mi ⁊ sc̄bi aduē-
tus. Tādē post plura scitatis insignia cū iā in romana sede ānis. 25. mētib⁹. 7. diebus 8. sedisset: martyrio corona-
tur a nerone. Alia ei⁹ opa plurima ac miracula stupēda: vide in actib⁹ ap̄loz ⁊ in libro clemētis: ⁊ in historijs tā
scolastica q̄ ecclesiastica bede q̄ de alijs r̄c.

De p̄secutiōibus ecclesie ē diligētē aduertēdū q̄ sicut in antiq̄ testamēto inimic⁹ hūani generis sp̄ electos mul-
tiplicibus machinatōibus p̄secut⁹ ē ita imo multo ampli⁹ i nouo: s̄ est tpe gr̄e: q̄n iā cognitio ⁊ cult⁹ veri dei i to-
to orbe terraz radiare cepat. Et p̄mo p̄ gladiū: sicut p̄z i p̄secutiōe stephani ⁊ iacobi ac aliorū innumerabiliū: i q̄ ex-
ercebat̄ ecclie patiētia. Sc̄do p̄ falsā doctrinā: in quo exercebat̄ ecclie patiētia: ⁊ hic multiplici⁹: p̄mo p̄ falsos iu-
deos q̄ sūt synagoga sathane: ut p̄z i disputatiōe petri stephani ⁊ pauli r̄c. q̄ oēs clare iformauerūt simplices: q̄ ie-
sus ē xp̄s i lege p̄missus s̄ friuolas assertiōes p̄uersorū iudeorū: ⁊ hec vsq; in finē durabit: ⁊ tpe anti xp̄i grauissima
erit. Sc̄do p̄ magos ⁊ icātatores. Vidēs nāq; antiq̄ hostis: q̄ p̄ xp̄i nōis diuulgatiōem: cult⁹ suus abolēd⁹ esset:
impleuit vasa iniquitatis sue: q̄ p̄ magicā artē rudes deciperēt: ne in xp̄m crederēt: cū ⁊ ipsi se p̄ aliquibus magnis ia-
ctaret̄ q̄si filij dei eēt in signis ⁊ pdigijs mēdacibus: ut p̄z in symōe mago: meādro: aroes: ⁊ arfarad r̄c. Tertio p̄
falsos xp̄ianos supbie sp̄ū tumētēs: q̄ instigāte inimico p̄les hereses seminarunt: ut p̄z in hebione cherinto r̄c. Et
qd̄ plura. Dicit b̄tus bernard⁹: q̄ tot⁹ iste mūdus cōiurauit s̄ xp̄m. Et aug⁹. Qui nō habuit p̄secutiōem nō ē xp̄ian⁹
Dīa ḡ fidē impugnāt: sed firmū fūdamētū eius stabile p̄seuerat: h̄ns signaculū hic: Nouit dñs q̄ sūt ei⁹. Nec esset
aliq̄ mō possibile: q̄ fidei sac̄m̄ in̄ tot infidiatores sic floruisset: nisi cultores ei⁹ dina maiestas p̄terisset: dina sa-
piētia illūiasset: dina bōitas fouisset: iuxta xp̄i p̄missionē firmissimā q̄ cū eisdē sp̄ fuit ⁊ i finē p̄seuerat Dinchilari⁹
ait: pp̄ū eē solz ecclie: ut tūc vicat cū ledit: tūc itelligat cū arguit: tūc secura sit cū deserit: tūc obricat cū supata videt.

¶ Seneca stoycus clarus habetur: magister neronis a quo post coact⁹ ē seipsus occidere.

¶ Persius satyricus.

¶ Iuuenalis satyricus:

¶ Lucanus poeta: patru⁹ senece.

¶ Ouidius poeta.

¶ Refert seneca de nerone: q^o erat nafaliter ab infātia sp̄ clemētissim⁹ et ita graciosus: q^o nemo vnq³ populo romano gratior fuit: ita q^o in obliuionem venerūt ceteri p̄ncipes: xpi fauoris magnitudinez Uex p̄tās multos probissimos fecit atrocissimos

¶ Pax illa vniuersalis toti⁹ orbis quā romani habuerūt p̄ annos ferme .70. p̄p̄anc bellis ex ceptis ac puis circa hec tpa propter seuitiā neronis turbata est et p̄ouincie quedaz recesserunt ab obediētia romanoz q^o fidē christianā persequi ceperant

Nero an.
13. mē. 7.
di. 28.

¶ Iste nero hominū sceleratissimus fuit: adeo ut nomen eius vsq³ hodie pro aliquo pessimo poni solear: et q^o contra optimāz ch̄risti legem primā suscitauit p̄secutiōem: merito anti xpi figurā tenuisse describit: Tandē a senatu hostis pronūciatus cū turpissime fugeret: seipsū occidit anno etatis sue. 31. et letata ē roma q̄si victoriā obtinuisset: cōtra aliquē pessimū inimicū cultoribusq³ vestibibus se induentes epulati sunt.

¶ Iacobus minor apl̄s ac hierosolymoz eph̄s: a iudeis occidit āno sexto neronis

¶ Beatissimus xpi euāgelista marcus: martyrio coronat āno neronis primo: ut dicit philo cōtemporaneus eius: apud alexandriā egypti: vbi eph̄s erat cōstitutus a btō petro: sepultus ibidē: miraculis claruit: et successit ei anianus vir sanctus.

¶ Symon magus multas sup̄stitiōes rome exercuerat: et q^o simile applaudit suo simili: ideo pessimus nero spreto consilio senece viri doctissimi: hunc pestifex sibi sociavit: tandē vterq³ post infinita scelera: in barat⁹ damnationis eterne turpissima morte descendit.

¶ Iudea et hierusalē grauissimis p̄secutiōibus intestinis bellis attrita est: p̄pter peccatū illud maximū quod in filium dei amiserunt: et circa hec tpa et in foribus templi ipso festo paschali. 30. milia necati sūt: et continue durauit dissensio: donec penitus deleti sunt. Barrabam enī petierunt: et nō iesum mitem et humilem.

5253

5263

54

64

¶ Paulus apl̄s egregius p̄dicator: raptū sublimis: q^o euangeliū nō ab hōie neq³ per hominē didicit: s³ p̄ reuelationē iesu xpi: cū esset ferme annoz. 37. vel circa atrociter cepit ecclesiaz p̄sequi celo iudaico: sed mox a dño correptus immutat⁹: et factus est de lupo agnus: de p̄secutore fidelissimus p̄dicator. Anno aut. 14. cōuersionis sue: apostolatū cū barnaba suscepit a spū scō in gētibus: ut dicit actū 13. Anno 17. venit hierusalē vbi capif. ut p̄ actū. 21. Anno. 30. romā venit: ut p̄ actū vltimo. Anno. 38. vel circa cū beato petro: a nerone martyriū passus est: hic inter sanctos tam in altitudine cōtempilationis q̄ in feruore actionis p̄rogatiuam obtinuit: quia vltra oēs viatores clari⁹ deum vidit et archana v̄ba audiuit: que nō licet homini loq³: et tanq³ totū mundū genuisset: sollicitabat oēm hōiem introducere in regnū celoꝝ. Quis sic cucurrit: q^o sic laborauit: euangeliū grecis exponens: Quis sic afflictus: p̄cussus piculis infinitis excoctus Quis sic gloriari poterit: ut dicat: Plus omnibus laborauit: et in sapientia mundana: et consilijs huius seculi salua omni iusticia et fide: q^o sic emicuit: ut et amplissimo senatui miranda contulerit: eius laudes ioannes ch̄risostomus describit.

¶ Pudentiana virgo.

¶ Praxedis virgo.

De fuerūt sorores timothei et nouati.

¶ Constantia martyr.

¶ Vitalis martyr.

¶ Neqarius martyr.

¶ Celsus martyr.

¶ Processus martyr.

¶ Martinian⁹ mar.

¶ Protasius mar.

¶ Seruasius mar.

¶ Torpes martyr.

¶ Felix martyr.

Iste vespasianus mediocris penetele obscureqz natus: temp gloriose triūphauit. Naz sub claudio z nerone quocūqz mittebat laude digna patrabat. Tricesies z bis cū hostibus cōfligit. Periclitāte autē republica ppter discordiā pcedentiū: impator licet inuitus ē creat. Et rediit trāgllitas p̄stina: pax isup ī toto orbe pnūciata iuxta tpa octauiani: ppter qd in imēsū respública creuit. Mori tur tādē pfluuiō vētris stādo. Aiebat. n. Stātē decz ipatorē a tris recedere. Eius vtutes multe sūt diligēter s̄cripte

Impatores.

Salba.
Ocho.
Vitellius

Isti tres ī diuersis puintijs imperare cupientes in vno anno sese interfecerunt.

Drosius Othone z vitelliū: abijcit de numero p̄cipum: vixit annos 69. menses. 3. dies. 7.

vespasiā
ā. 9. m. 12.
di. 12.

Ierusalē destruit anno sc̄do vespasiani a tito filio eius: infecti xi. c. milibus venditisqz. So. milibus. Et extūc defecit regnū iudeoz: nec cōsurget añ temp^o antixpi. De hac horre da strage mira legūtur: vide iosephū. Nota qz ppter hanc vltionē legitime factā: dicunt doctores qz in toto mundo xps pacem tribuit sicut in natiuitate fecit.

Iosephus historiographoz nomiatissimus clarus habetur natiōe iudeus. Vex libri ei⁹ in multis locis: v̄ticio scriptoz ac longitudine tempoz corrupti sunt.

Appollinaris sc̄us martyr occisus ē rauēnc: vbi eps a beato petro missus fuit. Eius festū agit. xxiii. kl. Julij. Et nota qz nec vespasian⁹ nec titus qcqz cōtra ecclesiā fieri iusserunt: sed alig iudices inferiores psequēbātur fideles pretextu p̄riorum mandatoz.

Persecutio p̄ima fit rome iussu neronis in qua btissimi p̄ncipes christiani populi: scz petrus z paulus marty rio coronati sunt cū alijs pluribus.

Prodigia plura terruerūt indeos añ excidiū hierlm: vide mirabilia in ecclesiastica historia.

Petr⁹ supato simone mago z ifelicit mortuo: iussu neronis crucifix⁹ ē: z in vaticano sepul⁹ vltimo nerōis āno

Paulus gloriosus aplus cū btō petro eodē tpe: sed nō eodē loco capite plerū ē. ad aquas salinas in via ostiēsi

Anno mundi.

5273

Patre esculano.

Pape

lin⁹ mar.
tus⁹ ā. 11
m. 3. d. 13

Scotica gens oritur ex pictis z hiberis in albania que est pars anglie.

Anno xpi.

74

Sc̄issimus papa lin⁹ tāte p̄fectionis fuit ut ecclesiasticarum rex dispensationem ei⁹ ad huc beato petro viuente: meruit dispē sator ab eodem constitui. Sic statuit: ut mulier velato capite ec desiā intraret. Tandē martyrio coronatus: sepultus est in vati cano iuxta magistz suū ac patrē beatū petz.

Martialis eps lemonicens.

Sauinianus eps cenon.

Potentianus. Cū oēs discipuli sci petri fuerūt martyriça

Altinus. ti sub nerone tyrāno. Et multi alij quoz no

Eodaldus. mina sunt in libro vite.

Serotinus.

Flauius cōsul qz clemēs eps metens. patru⁹ clementis.

Mennius eps catalaunens.

Eucharius eps treuerensis.

Simisius eps suessens.

Domitianus subdyacon⁹: a btō menio a morte suscitatus.

Tecla sancta virgo pauli discipula.

Trophinus eps arelatens.

Titus eps cretensiu.

Onesimus eps ephesioz.

Crescens eps galacensiu.

Epaforas eps colosensiu.

Thomas qz parthos in sortez accepit: martyriçat in india oim orientaliū apostolus.

Andreas qz z scythiam accepit ī sortē ī achaiā martyriçat.

Matthe⁹ qz ethiopes sortit⁹ fuerat ī ethiopia.

Simō z iudas martyriçati sūt ī rgiōib⁹ p̄sidis

Bartholome⁹ qz indiā accepit in sortē: postqz p̄dicauit licaonie antigoribus in albano vrbe maioris armenie martyriçatus est.

Philipp⁹ p̄ scythiā 20. ānis p̄dicās ierapoli qz euit ī dño: ī 3. ī passionali dicit qz fuit crucifixus.

Solus ip̄e z ioānes euāgelista nō sūt martyriçati. Leteri apostoli oēs occisi fuerūt. zc.

Nathias in iudea vel egypto coronat. De tē pore z loco z mō martyrij eius: diuerse sūt snie

Barnabas coaplus pauli cipris occisus est.

Lucas discpls pauli ī bithinia miguit ad dñz

Tit⁹ dyacon⁹ pauli discpls ap̄d paphū geuit

Euodius eps anthiochie ibidē ē martyriçat⁹

Sileas apud macedoniā martyriçatus est.

Victus fuit mire benignitatis et triumphator maximus: supra modum largus: toto corde suis se inimicis crebro reconciliavit: patris sui virtutibus superas: delitiae humani generis dici meruit.

Titus filius vespasiani anno 20

Mira dispensatio superni rectoris: nunc optimus nunc pessimus nunc parens nunc pater: nunc sic nunc aliter institutus ad regni gubernacula pervenit: quod abyssum tantorum iudiciorum scrutari perualeret: moriturus anno 3. et tantum lucrum in urbe fuit: ut morituros eos pro putares.

Iste domitianus filius vespasiani et fratris titi: primo quod clemens fecit: et multa romae construxit. scilicet pantheon etc. sed mox defecit: et crudelissimus factus est ac superbissimus ita ut tanquam deus coli vellet: senatores quosdam interfecit: christianos secundam persecutionem suscitavit: tandem omnibus odiosus in palatio a suis occisus est et cum decore sepultus.

Domitianus frater titi anno 15.

Pax universalis totius orbis iterum turbata est: propter severitatem domitiani: eo quod christi ecclesiam toto orbe persecuterentur: multe nationes se romanis opposuerunt. Vide historiam cornelii tacite.

Marcus agrippa prefectus urbis per fas devicit: et ob hoc pantheon exstructum est. id est templum omnium deorum iussu sibille: ipse etiam agrippina supra rhenum complevit: quae antea fuit ab agrippa condita: hodie est colonia. scilicet in quibusdam

Nerva anno 11 mensis 4

Iste nerva senex adoptavit traianum in filium primoque edicto omnia fore facta domitiani tractavit.

Quod de samaritanis superbissimum nigmaticum: symonis magi discipulus christum negavit et seipsum salvatorem mundo destinatum asseruit: incredibilia figmenta composuit: et multos praedestinos decepit cum quibus et ipse periit: vide historiam ecclesiasticam lib. 3. Persecutio secunda ecclesiae fit romae iussu domitiani: iam n. p. cessavit tempore titi. In hac plures coronati sunt in diversis partibus.

Hereticus nicolaitarum qui indifferenter vrozibus vult dicere omnia deum esse omnia inter christianos. Cherintus heresiarcha surrexit: turpulosus ac libidinofusus torus: a quo dicta est heresis cheritiana: hic dicit legalia servanda. Dehinc heresiarcha a quo hebiones heretici dicti sunt: qui dicunt christum puerum hominem fuisse: et paulum apostatam legis etc.

Joanes evangelista adductus iussu domitiani ab epheso romana cum sacrificare nollet idolis ponit in dolium feruentis olei: sed cum nihil lesionis sensisset: relegatus est in pathmos insulam: ibique apocalypsim scripsit: rediens autem ephesum: reperiit traianum in pace genitum.

Romanus ex patre emiliano

Romanus de regione celio monte ex patre faustino.

Cletus mar. a. 9. m. 1. d. 11

Clemens mar. a. 9. m. 2. d. 10.

Iste cletus natione romanus de pretio patris emiliano primus invenit scripsisse in suis literis: salutem et apostolicam benedictionem: ordinauit presbyteros. 21. in romana urbe mense decembri: peregrinationes ad sanctos approbavit. dicens quod validi oratione ad salutem sancti petri. visitatio quoque duorum annorum ieiunium: excogitavit in super quibus homini visitationes impedirent aut dissuaderent. Tandem merito coronatus sub domitiano. 6. kl. maij. sepultus in vaticano. Maria magdalene et soror eius. Martha migrauit ad dominum: in partibus maris. Marcella pedisequa Lazarus eorum frater fuit episcopus marsiliensis. Et beatus maximus episcopus aquensis. hic viaticum dedit magdalene. Julianus qui et symon leprosus episcopus cenomannensis. Julianus alius qui vixit pariter nesci occidit. Agrippina ab agrippa condita. Aristarcus et priscus martyres. Paulus episcopus nardonensis. Saturninus episcopus tholosanus. Martialis episcopus canchodensis. Austregisilus episcopus luthurienis. Lantianus episcopus turonensis. Georgius episcopus bellacensis. Pyrenneus episcopus lugdunensis. Ferruntius episcopus besunctionensis. Eutropius episcopus aurisitanensis. Eutropius episcopus aquitanienis. Fronto episcopus petragonienis.

Hec nunc dicitur Colonia.

Sanctus clemens primus a beato petro ut dicitur ordinatus fuit sibi successor: sed propter periculum voluit ante se beati linum et cletum pontificari: ne videlicet exemplo plati substitueret sibi quis vellet hic fecit gesta martyrum per regiones describi: similiter et ipse multos libros edidit. Statuit etiam ut cathedra episcopalis in eminentiori loco poneretur: et quod baptizatus putaret citius poterit confirmari. Tandem martyrizatus sub traiano submersus in mari et de eius funere mira scripta sunt. Corpus eius tempore nicolai primi repositum fuit et romae translatum. Dionysius episcopus parisiensis. hi venerabilissimi patres: sortiti sunt regiones francie a domino omnes sancti. Dionysius annorum 90. ariopagita venerabilis pater: lumine orbis: martyrio coronatus in gallia cum eleutherio et rustico: ubi missi fuerunt a beato Eutropio episcopo canctensis. mar. clemens Sanctin episcopus meldensis. cum antonio a morte suscitatus: discipulus dionysij. Iovius atheniensis. presbyter et mar. discipulus dionysij. Lucianus beluacensis predicator discipulus petri. Caranus mar. carnocensium predicator. Regulus episcopus arelatis. Eugenius toletanus. martyr. Maron mar. Euthices mar. Victorinus mar. Symon cleope filius: frater iude: episcopus hierosolymorum. 120. annorum crucifixus est: martyr gloriosus.

Plutarcus nobilissimus p̄horuz claret: magister traiani: cui epistolā optimam scripsit.

tempus v̄x fuit: qz cōstat qd aliqñ ipsemet iussit quosdā tormētari z occidi. In fine mitigauit edictū vt nō occiderentur nisi qui casu inuenirētur aut se offerrent: sed paz hoc pfuit: qz inuida plebs p̄ huiusmodi nihil artata fuit. Eius laudes p̄nibilo ducerē nisi bt̄us gregori⁹ eius pietate comotus: lachrymas fudisset z eum ab inferno liberasset. An aut̄ saluatus sit vsqz hodie dubiosū ē: z grādis altercatio doctoꝝ.

Dispanus.

Imperatores.

Traian⁹
an. 19. di.
15. mē. 6.

Iste traianus optim⁹ dicit̄ fuisse inter oēs augustos. Hoc solū i eo culpa claret: qd celo falsoꝝ deoꝝ: xp̄i fidē extiguere nisus ē: arbitrās se in hoc obsequiū p̄ stare deo. Dicit̄ quidā qd nō p̄ se: sed p̄ suos fideles p̄sequebat̄. Sorte hoc ad tempus v̄x fuit: qz cōstat qd aliqñ ipsemet iussit quosdā tormētari z occidi. In fine mitigauit edictū vt nō occiderentur nisi qui casu inuenirētur aut se offerrent: sed paz hoc pfuit: qz inuida plebs p̄ huiusmodi nihil artata fuit. Eius laudes p̄nibilo ducerē nisi bt̄us gregori⁹ eius pietate comotus: lachrymas fudisset z eum ab inferno liberasset. An aut̄ saluatus sit vsqz hodie dubiosū ē: z grādis altercatio doctoꝝ. De hoc et̄ diuerse reuelationes deo tarū p̄sonaz repiūtur que oēs quas ego vidi hoc intendūt qd nō velit dñs aliud nisi ut cum timore salutē nostrā opemur z de huiusmodi curiosis questiōibus geti simus: eo qd nō sine causa hec z similia eccliam suam vult latere.

Iste idem traianus apud agrippinā gallie: insignia impij iuitus sūpsit: germaniā restituit: oriētales p̄uintias: babylo- niā seleticiā extremaqz indie sc̄os post alexādru p̄domuit zc. In oibus his adeo pius pmāsit: ut oibus gratus nulli existeret grauis qd de paucis legi. zc. Nec insignia sunt vere z non ficte nobilitatis. Ita semp vixit ut imperio dignissimus haberetur: ita p̄ncipatū fugit quasi nullus foret ineptior.

Persecutio tertia ecclie a traia no exercetur in qua perempti fu erunt infiniti.

Tandē cohibita fuit interuen- tu plinij sc̄di s̄z nō totaliter.

Thimothe⁹ ep̄s ephesioꝝ disc̄pls pauli martyriat̄ ibidem.

Ignatius doctor gloriozus ep̄s anthiochie: disc̄pulus ioannis martyrio coronatur nobilissimo. Huius cor scissuz: in se aureis litteris hoc dulce nomē iesus inuentū ē habuisse descriptum.

Ait enim in epistolis suis. Amor me⁹ crucifix⁹. Bt̄am virginē in carne vidit ei epistolas scripsit: in quib⁹ sic habetur. Ep̄isere Marie zc. Et illa dulciter respōdit scribens ei. Ignatio dilecto cō disc̄pulo humilis ancilla iesu xp̄i zc. Veniā ad te zc.

Larinus ep̄scop⁹ eboraceñ. z gāgericus. eius frater ep̄s cameraceñ. disc̄puli dionysij.

Anno mundi.

5303

Pape

Anacler⁹
mar. an. 9
m̄. 2. di. 10

grecus d̄ regione artheniē. ex patre anthiocho.

Euaristus
mar. ā. 13.
mē. 7. d. 2.

grecus natus ex betbleē pa tre iudeo noie iuda.

Anno xp̄i.

104

Anacler⁹ bt̄issim⁹ fideles monuit p̄ eplam ut p̄sbyteri p̄re oibus honorarēt dicēs: qd deo sacrificātes non debēt vexari: sed portari atqz ab oibus venerati. Et p̄sbyteri qñ sacrificāt: testes secū habeāt: z maxie ep̄i: vt dñō p̄fecte sacrificare p̄bent. Iste statuit ut clericus nec barbā nec comā nutriat. Ipse me- moziā bt̄i petri cōstruxit. Ordinauit et̄. 7. diaconos cardinales in vrbe. Item qd ep̄s a tribus debeat ep̄scopis cōsecrari. Item qd ordinatio clericoz palam cele- bret. Tandē. 12. āno traiani martyrio coronatur: sepultus in vaticano ap̄d cor- pus bt̄i petri. Itē qd pacta ordinatiōe oēs cōicarēt sic hēt de c̄se. di. 11. pacta.

Domicilla: euphrosina: theodoza: sulpitius: seruilianus: mar- tyres sub traiano.

Plinius sc̄os orator z p̄hs multa scripsit. Mitigauit et̄ traianum vt retractaret sententiā latam contra xp̄ianos: scribens ei qd nihil mali facerent: sed vt utibus insisteret xp̄m tan- q̄ deum ante lucem surgentes laudarent.

Dic sanct⁹ martyr statuit vt ep̄s a plebeis nō accusēt: z 7. di aconos ordinauit: vt assisterēt ep̄o predicāti: p̄pter honozē ver bi dei ne ab emulis detraberēt ep̄o qd falsa p̄dicauerit. Itē qd ciuges publice sp̄sēt a p̄ntib⁹ z a sacerdote solēni b̄ndicāt: tā dē martyriat̄ āno. 3. adriāi: se- pultus apud corpus sc̄i petri.

¶ Iudei deuastant puincias multas. Et q̄si amētes incredibili motu sub vno tpe p̄ diuersas mūdi ptes exarserūt nulli parcentes: ciuitates plures desolauere: nec tñ p̄ualuerūt: ut regnū adipiscerent: qz primū p̄ traianū: sc̄o per adrianū deleti sūt: sic xp̄s vtrobiqz vindicat. Nunq̄. n. romani impune p̄secuti sūt eccliam: sed nec vnq̄ honore aut emolumento caruerūt quotienscūqz fideles honozauere. De hoc plenius vide orosium.

¶ Secundus p̄bs in silentio deget: z ad interrogata adriani scripto respondit.

Adrianus
beliceus
an 21. m̄.

x. di. 20.

¶ Iste adrianus in multis cōmēdat: xp̄ianis satis ḡtiosus extitit quosdā tñ nolētes sacrificare: puniri iussit: z occidi: vniuersalis q̄si fuit in oī scia: pacē oī tpe habuit: pat̄ patrie dicitus ē: leges multas edidit: p̄hibuit et: ne xp̄iani sine p̄cessu iudiciali dānarēt: hierusalē fundit? destruxit: z p̄ reīstaurauit: oīno p̄hibens: ne iudei intrmitterēt s̄z xp̄iani: iuitus ad imperiū venit: sed optime rexit. Lunqz senatus obsecraret: ut filiū cesarē appellaret. Sufficere inq̄t debet: ut ego inuitus regnauerim: cū nō merear: p̄ncipatus. n. nō debet sanguini: s̄z meritis: z iutiliter regnat: q rex nascit̄ z nō meret̄. Exercēdi p̄s sūt virtutibus: q regnare debent z cū i eis p̄fecerint adeo ut p̄ben̄ illos virtutibus antecedere: quos debent honozibus anteire: inuitati ascendant: z se ciuiū suor̄ votis nō subtrahant.

¶ Eustachius alio nōie placidas: z theospita eius vxor: z duo filij eius agapytus z chespites: quoz miri act? legunt̄ circa hec tpa fuerūt: q oēs iussu adriani gloriozo martyrio coronati sunt.

¶ Socas martyr passus ē vltimo tpe traiani: cui spū p̄pheticō dixit. Traiane p̄ge ad vltiorē abyssi loca: z ad preparata tibi tormēta festina: vbi nocte p̄petua z sceuo exurēd? es incēdio: triduo hac in luce vsaberis: quo emerso caligo te mortis excipiet: nec. n. inult? innocētū sāguis diuiti? eē p̄t: z traian? die tertia expirauit vētris p̄fluuiō

¶ Quadratus ep̄s atheniē. discipulus apostolor̄.

¶ Aristides p̄bs apologeticus p̄ xp̄ianis fecerunt: quem videns traianus: placatus est.

¶ Dermēs p̄fectus vr̄bis mar.

5313

Alexāder
p̄ mar. ā.
8. m̄. 5. d. 2

Romanus ex patre alexandro de regione ca p̄itauri.

5323

Sixtus p̄
mar. ā. 10
m̄. 3. d. 21.

Romanus ex patre pastore de regione vialata

114

¶ Iste alexāder maiorē p̄tem senator̄ vr̄bis cōuertit ad dñm. Sic statuit aquā b̄ndictā cū sale aspi in domibus fidelium ut p̄ de ose. di. iii. aquā. In canone addidit memoriā passionis. s. Qui pridie q̄z pateret̄ zc. Itē ut vinū sit mixtū cū aqua in calice: p̄pter representandā vnionem xp̄i et ecclesie de ose. di. ii. c. i. et ut oblatio fieret ex aq̄mo in modica quāritate: tā dē martyricat̄ sub adriano cū multis quos ad fidē cōuerterat: sepultus in via numētana. Postea translatus fuit ad ecclesiā sancte sabine.

¶ Quirinus mar. tribunus.

¶ Theodolus mar. z diaconus.

¶ Euentius martyr et p̄sbyter.

am: non suscipet̄ nisi cū litteris apostolicis. Itē ut missa: nō nisi sup altare celebret̄. Ipse et̄ misit pegrinū ep̄m: genere rōanū cū alijs fidelib? in galliā: tā dē martyrio coronat̄ extra portā: dñe quo vadis: sepultus in vaticano.

124

¶ Iste sirt? statuit ut diceret̄: Scūs scūs scūs zc. z q̄ myste ria sacrata n̄ tāgeret̄ nisi a ministris de ose. di. i. i. scā. Itē ut corpale nō fieret ex serico sed ex purissimo lino or̄tecto z nō tincto: z ut mulier sacra vasa altaris z pallas nō tāgeret.

Itē ut quicqz ep̄s vocat? ad se dē aplicā: rediēs ad ecclesiā su

Ierusalē restaurat̃ p̃ adrianū: nōie eius helia vocata fuit. Et amplificata fuit: ita ut loc⁹ passiōis esset itra muros q̃ p̃us extra fuit. Et ē bec t̃tia restauratio: qz ter destruc̃ta fuit. s. a chaldeis: tpe cedechie. Ab antiocho: tpe machabeoz. Et a tito tpe vespasiani.

Imperatores.

Salienus medicus p̃game oriūdu: interpres hypocrat̃ rome claret.

Pompeius trogus: natiōe hispanus: historias toti⁹ orbis a nino vsqz ad octavianū deduxit.

Ptolome⁹ rex mirabilis: in mathematici. oīaz astronomoz p̃cipu⁹: plus addidit qz añ se inuentū repperit: et plura scripsit.

Thaur⁹ nobilissim⁹ p̃hs athenis claruit. hic ait. In publico mos populi: in priuato nature ius gentiumqz seruet̃.

Valentin⁹ heretic⁹: dixit xpm celeste corpus attulisse etc.

Cerdo heretic⁹: hic fuit magister mardōis

Antonius pius an. 23.

Iste antonius gener adriani fuit et fili⁹ adoptiu⁹ vir vtiqz peritissim⁹ et natura benign⁹: qd nō facile in vno hoīe reperitur

Prudentia p̃cellentes: cōiter nō sūt excellēter benigni et tranquilli ex natura p̃cipue. Et ecōtra excellēter benigni sūt cōiter min⁹ industrij. Vir aut̃ iste: in vrisqz excellēter dotatus fuit. Ob hoc multe puincie q̃ ab alijs impatoribus recesserūt: sub isto volūtariē redibāt: qz vere pat̃ p̃rie fuit. Oibus char⁹: nullis acerb⁹: fidelibus demētissimus erat. Uñ et pius dic⁹ ē: et ab eo sequētes ipatores appellati sūt pij. Ait. n. Malo scipionis exēplo vnū ciuē seruare qz mille hostes occidere. Qd aut̃ aliq̃ martyres sub eo coronati sūt: nō ex suo sed p̃oz mādato p̃cessit. Tanta flagdē crudelitate aeree ptātes iuidā plebē cōmouerūt: ut nec sūmi impatores possent eā sedare ad plenū. Ita exosū fuit xpianū nomē apud idolatras: et maxime apud p̃tīfices et sacerdotes tēploz: qz p̃ncipes et populū puocabant ad uersus eosdē xpi fideles: qz viderūt qz status et quest⁹ diminuebāt̃ quotidie: et ad cōtemptū eēt ventur⁹ tant⁹ fast⁹ eoz: qz xpiani dicebāt qz indifferēter oēs dii demones essent: a qbus tota simul cōitas sperabat t̃palē simul et eternam felicitatē. Et iō nō mi⁹ qz etiā pacato p̃ncipe: adhuc inferiores p̃sequerent̃ xpianos tanqz blasphemos.

Decē milia martyz crucifixi sūt in armēia i mōte mario arath: qz festū celebre colitur decimo kal. iulij cū magna deuotione etc. qz multa obtinuerūt cultores sui a dño
Agla genere p̃tīcus orator floret: q̃ scdus in t̃pres mosayce legis fuit: p̃mo. n. fuerūt 70. de hebraico in grecū trāsferētes: secūdo iste de greco in latinū p̃mus in t̃pres fuit.

Martion heretic⁹ que Policarpus dixit esse p̃mogenitum diaboli

Anno mundi.

5333

5343

Ppape.

Telespho
r⁹ mar. ā.
11. m̃. 3.

Romanus et anachorita.

Iginus
an. 4. mē.
3. di. 8.

Brec⁹ de athenis p̃zē pho.

Anno xpi

134

144

Iste thelesphorus statuit cantari hymnū angelicuz scilz: gloria in excelsis: et euāgelij ante sacrificiū: et in natali dñi cātari tres missas p̃pter mltas cās etc. Itē qz clerici ieiunare debēt p̃. 7. hebdomas plenas: qz sicut debet eē discreta vita clericoz: sic et ieiuniū. Et iā statuit vt nullus missā ante tertiā presumat canere: qd tñ hodie nō obseruat̃. Tādē martyrio coronat̃: sepultus apud s̃ctum petz in vaticano.

Peregrin⁹ ep̃s antissodozēn. mar.

Seraphia mar. et virgo.

Sabina mar. et nobilis vidua.

Bobita martyr.

Lalocerius martyr.

Maria mar. et vgo: et plures crediderunt.

Justin⁹ p̃hs discipul⁹ pompeii bros ei⁹ abbreviauit: h̃ etiā libruz de xpiana religiōe edidit que antonio tradidit et benignū xpianis fecit

Sophia nobilis matrona cum bis trib⁹ filiab⁹ mrio coronata ē.

Fides.

Charitas.

Spes.

vñ laicoz: sed ad aliā eccliam: vel ad p̃fectū monasterij: ut p̃z de cōse. di. i. c. oēs

Iste iginus clez cōposuit: g̃dusqz distinguit: et ut patrin⁹ et patrina: infātem suscipet in baptismo confirmatione et cathecismo. Scripsit etiam vnā eplam generalē oibus fidelib⁹: de vno et trino deo. Item qz nullus ep̃us metropolitan⁹: excepto romāo p̃tīfice: audeat suffraganeū suū cōdēnare: nisi cā in cōcilio puinciali suoz ep̃oz fuerit ventilata. Tandem martyrio coronat̃: sepultus in ecclesia s̃cī petri.

Iste igin⁹ etiā statuit qz ecclia nō cōsecrat̃ sine missa: et qz ligna eccliaruz destructaz: et hui⁹ mōi: nō veniant in

¶ Persecutio quarta fit iussu antonij veri in qua innumerabiles vtriusq; ferus coronati sunt: sed nō impune: lues enī magna. i. pestilentia secuta est p̄ totā italiā z reliquas puincias bella: terremotus: inundatiōes fluminū: agmen locustaz zc. Itē exercitus romanus vbiq; cōsumptus est.

¶ Bellū marcomānicū ut dicit orosius grauiissimū fuit: qz barbare natiōes exercitū rudem romanorū in giro circūdederāt: s; militibus quibusdā xpianis clamantibus: xpe adiuua nos: ilico fulgura terruerūt barbaros ita ut fugerent: ob hoc xpe nomē celebre factum fuit: z impator nō sibi: sed xpo victoriā tribuit: z sententiā mitigauit.

Marcus.
Lucius.
an. 19.

Antonius verus.

Lucius antonius comodus.

¶ Polycarpus ep̄s ephesinus: ioannis apli discipulus romā venit: z plures ab heretica labe reuocauit. Magnus labor scōz: z ingens tristitia tūc erat: qm̄ foris materialis gladius: intus serpentīnū vir^o erroris ecclie corrupit. Et hec duplex persecutio diu durauit. Si quōq; cessauit gladius hereticorum: tñ perfidia magis ac magis inualescebat z multiplicabat. Tandē idem vir sanctus martyrio coronatus fuit sub antonio vero cū alijs 12. ex philadelphia.

¶ Isti duo imperiū sūperūt post antoniū piūm: z exturbini impare ceperunt: sed lucio mortuo antonius solus imperium tenuit: qui bonus z victoriosus fuisse describitur: nisi hoc qd xpianis quartā p̄secutionem iussit inferri. Dicit: qd tante seueritatis z cōstantie fuit: qd ad nullū euentuz vnq; vultum mutauerit: siue ex leticia: siue ex merore: et dū adhuc puer eēt. Tante fuit humanitatis ut quada; vice cū iam ex hausto erario nil haberet qd militib^o daret: nulli volēs eē molestus: magis elegit vasa aurea z ornamēta vxoris z aliā suppellectilē viderē: qz senatū vel puincias p̄grauare: s; victoria habita z illa recupauit z puincijs tributa relaxauit.

¶ Iustinus p̄hs ad fidē cōuersus: multa scripsit cōtra hereticos z martyrio coronatur.

¶ Iustus ep̄s viennensis martyricatus est.

¶ Sotinus lugdunē. ep̄s cū multis alijs coronat.

¶ Alexander medicus z Ponticus puer: martyres.

5353

Italicus de ciuitate aquilegia ex patre rufino.

5363

Syrus ex patre ioanne de vico mirea.

Pius p̄m^o
mar. an. 9
m̄. 4. d. 21.

Anicetus
mar. a. 9.
m̄. 3. di. 4.

154

¶ Sic statuit penā cōtra negliētiās que accidere possunt circa sanguinē xp̄i. ut p̄ de con. di. ij. c. si p̄ neg. Item qd festū pasce semp̄ in dñico die celebret. Item qd hereticus veniens ab iudeorū heresi: recipi debeat: z baptizari. Sic fecit ordinatiōes qnq;: z tandē martyrio coronat: sepultus apud sc̄m petz in vaticano.

¶ Hermes doctor fidei: plura scripsit: cui angelus apparuit dicens: qd pasca dñica die celebrari debeat: postea martyricatur.

¶ Papias ioānis auditor: ierapolitanus ep̄s claruit. Fecit librum explanationū sermonū domini.

¶ Iste anicetus plures canones edidit: qui i decretis in diuersis locis habēt: sicut z aliorū scōz qui primū sanguinē suū p̄ testamēto dei dederūt: vnde ob hoc sci canones dicti sūt: qz p̄mū ab aplis: deide a martyrib^o z doctorib^o sc̄is: qles pene oēs plati i p̄mitiua ecclia fuerūt z a sacris cōcilijs cōstituti sūt nechūana adinuētiōe s; sci spūs vinctiōe: ac iussu dictati sūt. Et qd temerarie eos rēp̄ndit i sp̄m sc̄m blasphemare p̄hibet: ut i. c. violatores. xv. q. i. Multa statuit iste sc̄s de statu ep̄oz ac cōsecratōe. Tandē martyrio coronat^o sub antonio: sepultus est in via appia in cimiterio sc̄i calixti.

¶ Felicitas cū 7. filijs pasca ē mirabile spectaculuz sic oli. 7 machabei cū m̄re

¶ Pontian^o glōsus mar.

¶ Flocellius puer mar.

¶ Siminic^o p̄sb̄ mar.

¶ Nouat^o cū alijs. 22.

¶ Praxedis orōne fusa gemit in dño p^o lōgissimos labores.

¶ Pudentiana virgo: ei^o soroz hoc tpe fuit.

164

¶ Victor miles z Lerena vxor eius martyres.

¶ Concordi^o subdiacon^o mar.

¶ Marcellus martyr.

¶ Valerian^o martyr.

¶ Saius martyr.

¶ Egesipp^o. 5. libros fecit de historijs aploz z m̄z: vq; ad tēpus suū. -ecclie mar.

¶ Attal^o de pgamo fūdamētū: Blādina sc̄issima m̄r̄ passa ē

Iste comodus fili⁹ antonij veri totus ifamis: & lubricus fuit & adeo incomod⁹: ut inimic⁹ hūani generis diceret. Interfecit q̄ plurimos senatores: & maxime quos aiaduertit nobilitate industriaq; excellere. Late fuit supbie atq; iactantie: ut sepe leonis pellē induēs ostenderet se esse regē hoīuz sicut leo bestiaz. Uex ubi splēdet cōstātia martyꝝ: tēdet amplius de carnalitate hominū mūdanoꝝ sermonē texere.

Quinta p̄secutio ecclēie fit iussu seueri quā ilico diuina vltio subsecuta ē: p̄tē ciuilia bella i qb⁹ romāi nimis attriti fuerūt.

Iste heli⁹ vir grandeuus: inuitus accepit p̄ncipatū: nūq; accepit munera: nūq; ad vlciscendū seduct⁹ ē. Sexto mēse interempt⁹ ē a iuliano ambiēte imperium: sed non profecit quia sicut fecit: sic factum ē ei a seuerō. -an. 18.

Impatores.

Comod⁹
ā. 13. cū lu
tio ātonio

Helius p̄ti
nar m̄. 6.
Seuerus.

Iste seuerus genere aser: destitutū imperiū adeptus tria ciuilia bella cōfecit: primū nanq; iulianū iuasorē imperij expugnādo occidit rome: secūdo cōtra picēniū: tertio in gallia s̄ albinū sociū iuliani: cū multo vtriusq; patris sanguine bellauit & vicit. Dic nā sceuus: multis semp bellis laceffit⁹ fortissime qdē rempublicā sed laboriose rexit. Parthos & arabes adiebinos iudeos & samaritas supauit & multa toto orbe romano impio recupauit. In studijs ciuilib⁹ & p̄bia clarus fuit. Quintā p̄secutiōem in xpianos suscitās: multa infortunia passus ē. In britania p⁹ gūia p̄lia: firmissimū vallū muniuit. 132. passū cū turrib⁹ crebris & a mari vsq; ad mare pduxit: ibiq; ap̄ eboracū oppidū morbo obiit. **S**ymach⁹ q̄rt⁹ dine legi i p̄tel

Theophilus ep̄s antiochie. **P**hilipp⁹ p̄fect⁹ alexādr̄ie martyr: huius filia eugenia & eunuchi eius. **C**lemēs alexādrin⁹ p̄hs. **P**anthen⁹ stoyc⁹ affricanus historicus. **A**lexāder narcissi successor magister origenis. **L**eonidē etiā iste seuerus mar. coronauit: q̄ fuit pater origenis.

Appollinaris serapolitanus ep̄s. **P**rotus & Jacintus: de quib⁹ mirabilis habet historia marti. **P**rima pax ecclēie data ē: s̄ nō diu stetit. **T**heodocion terti⁹ dine legis interpret & marimilla autores eoz fuerūt.

Narcissus patriarcha hierlymoz. **T**ertulian⁹ affrican⁹ i ecclēia i signis bēt. **L**eonidē etiā iste seuerus mar. coronauit: q̄ fuit pater origenis.

Dionysius ep̄s corinthioꝝ. **P**rima pax ecclēie data ē: s̄ nō diu stetit. **T**heodocion terti⁹ dine legis interpret & marimilla autores eoz fuerūt.

Philippus ep̄s trecentis. **T**heodocion terti⁹ dine legis interpret & marimilla autores eoz fuerūt.

Catafrige heretici exorti sūt de p̄bia: q̄ dicūt se solūmō habere sp̄m sc̄m nec apl̄is nec alijs datū. Montan⁹ p̄sca & marimilla autores eoz fuerūt.

Anno mundi.

5373

5383

Ppape.

Sother p̄
mus mar.
an. 9. m̄. 3-

-di. 21. Campanus ex patre concordio de ciuitate fundana.

Eleutheri
us mar. ā.
21. m̄. 6-

-dies. 5. Breucus ex patre habūdo de oppido nicopoli.

Anno xpi

174

184

Iste statuit ut monacha velū portaret: sed pallas sacras nō tangeret: nec incensū poneret in ecclēia. Et q̄ multa picula solebant circa matrimoniū cōtingere: ideo cōstituit q̄ legitima nō habeat vxor nisi p̄ sacerdotē fuerit b̄ndicta: & a parentibus solēniter tradita: & a paranymphis custodita. Tandē post scām vitā: sanctiore morte migravit ad d̄m coronat⁹ martyrio: & sepelierūt eū fideles in vaticano in ecclēia sancti petri: & cessauit ep̄atus diebus. 22.

Iste eleutheri⁹: iuxta ordinatiōem ap̄loꝝ cōstituit ut nulla esca vsualis repudiaret a xpianis: q̄ rōnabilis eēt & hūana. Itē q̄ nullus a suo ḡdu deiceret nisi p̄sus accusat⁹ cōuinceret: exēplo d̄ni: q̄ iudā accusatū nō sustinuit: & q̄cqd interim iter ap̄los egit pro dignitate misterij ratū p̄māsit. Itē ut absente eo cui⁹ causa ventilat: sentētia nullatenus proferat. Misit et̄ legatos lucio regi brito-

nūq; eū cum populo suo baptizauerūt. Tandē martyrio coronat⁹ sepeliit in vaticano apud sc̄m petz. **A**nglia ad fidem cōuertit: solenni⁹ rege lucio primuz baptizato: deinde subiectus populus: eius exēplo fidei colla submisit pacifice. Suganus & damian⁹ quos eleutherius papa misit primo: illic predicauerunt.

¶ Nota hic diligenter: qd fm sacros doctores imperiū sepi^o ꝛ ecclesiā fortiter egit: s; nūq; prudēter. Un̄ cū simul tota cohors sapiētū dicat. Nobile vincēdi gen^o eē patiētiā. Patet qd ecclesia p̄ patientiā nobilit̄ sibi impiū subegit. Hoc siqdē tpe impatores dixerūt. Nolum^o ut p̄cipiat nobis: cū nos vniuersis p̄cipe habeam^o: doctores oib^o hōi bus soli romani p̄dicamur. Postea sine gladio aut fuste cū lōganimit̄ sustineret ecclesia ad hoc deuctū ē: ut maie stas romani imperij solēniter ac hūiliter profiteret: qd impiales leges nō dedignarent̄ sacris canonib^o obedire. Nec est mutatio dextere excelsi. Igit̄ vincere si vis: disce pati: signū p̄fecte prudētie est: imprudentē ac insufficiētē se estimare. Ipsa. n. tpaliū rex cōtinua mutabilitas: omnē humanā prouidentīā deridere solet.

¶ Lucius rex britānie que post dicta ē anglia: ad fidē cū populo suo cōuertit̄: ꝛ baptizati sunt a duob^o viris religiosi quos ei misit eleutheri us papa: qd dicebāt fuganus ꝛ damianus.

¶ Leonides pat̄ origenis: pro xp̄o decollatur ꝛ martyr efficit̄: Et origenes tūc. 17. ānoꝝ se cum patre martyrio obtulit: s; pia matris fraude impedit^o rotū p̄moniiū pdidit: eo qd xp̄ianus ess; ꝛc. Ipse aut̄ docēdo scolares grāmaticā: matrē septem fratres: secum de precio pascebat.

¶ Hyrene^o lugduñ. ep̄s: cū magna multitudinē cleri ꝛ populi martyrio coronatur.

¶ Audecius subdiaconus: discipulus policarpi martyri fatur.

¶ Ven beu vbi māsit ātiquoꝝ rōanoꝝ tāta probitas: strenuitas: legalitas: ac icōpabilis prudētia: ꝛ honestas. Sigdez h̄ tpe iperū ad manus stultoꝝ deuenit. **¶** Nota qd stult^o si se stultū putat: adhuc aliqd de lumie natalis intelligētie habz s; si se sapientē existimat: tūc completa ē stultitia ei^o: nec erudiri potest: s; sapientes p̄sequit̄: similesq; sibi sociat.

¶ Arthemoni^o hereticus dicit xp̄m esse pup̄ hōiem: ꝛ absq; eo plures habuit ꝛc qd hanc heresim tenuerūt.

5393

5403

Afer ex patre felice.

Romanus ex patre habundio.

Victor^o
mar. ā. 10
iñ. 2. d. 12

Zepheri^o
an. 9. m. 6.
d. 10. mar

194

204

¶ Iste victo: prop̄t̄ dissensionē de termino pascale celebravit conciliū in alexandria palestine: cui ipse interfuit ꝛ narcissus ꝛ theophilus ꝛ hyreneus ꝛc. viri sancti. Ubi statutū est: qd semp̄ die dñico pasca celebrari debz ob̄ uata luna. 14. aprilis. vsq; ad. 21. qz tātus vel circa: est salt^o lune ꝛ postea redit^o: hoc aut̄ factū est ne iudicare videat̄ ecclesia. Plures tūc ep̄i asie ꝛ oriētis: cū iudeis pasca celebrabant. **¶** Iste statuit qd exigēte necessitate: vbiq; ꝛ in oi aqua naturali possit conferri baptisma: tandem martyrio coronatur: sepultus apud sanctum petrum in vaticano.

¶ Iste cepherinus statuit ut oēs xp̄iani 12. ānoꝝ in die pasce: sacramētū eucharistie accipe debeāt in publico: ꝛ oia vasa altaris vel vitrea vel stānea essent nō lignea: sicut antigus fiebat cōsecratio p̄ciosi sāguinis in ligneis vasis. Un̄ crescēte tpe subcreuit decus ecclie: qz vitrea post prohibita sūt: ut p̄ de cōsecre. di. i. c. vasa ꝛ multa alia statuit salubria: tandē martyrio coronatur: sepultus in pace xp̄i.

Britānia que postea dicta est anglia.

¶ Iste antonius p̄e aspior viri: libidinis ipati-
entissim⁹ fuit ita ut nouercam suā duceret i vxorē:
papinianū iuris cōsultū et doctrie legalis thesaur⁹
occidit. Et sic fecit factū ē ei qz ab hostib⁹ circūuēt⁹
occisus ē pessim⁹ ipe cū gaudio multoz. Nota qz h⁹
mos stultoz sp̄ fuit: si potētes sūt sapiētes psequūt:
qb⁹ sublat⁹ necesse ē ut ipi qz peāt. Solus. n. itelli-
gēs gubernacula possidebit ut dicit puerbioz. i.

¶ Iste alexāder habuit matrē xp̄ianā nomine mameas cū
qua originez p̄b̄sytez audire curauit. Sic fuit vtuosissimus
et rempublicā salubriter gubernauit cōsilio vlpiani vsus q
fuit legalis scie p̄nceps. Xersen regē psax maximo bello op-
pressit ⁊ corpus sci thome apli iussit trāfferri de india ad sy-
riā: et sic venit ad edisam ciuitatē abagari in q littera scrip-
ta habebat de manu saluatoris. Tandē etiā iste alexander
tumultu militari occidit apud maguntiacū.

Imp̄atores.

Antonius
caracalla
an. 7.

Bassianus fili⁹ seueri.

-non plenis.

Macrin⁹
Antonius
Aurelius

-anno vno.

-antoni⁹. Marc⁹ an. 3.

Alexāder
mamee fi.
an. 13.

¶ Iste macrinus cū filio suo diadumeno inuasit imperiū et militari tu-
multu occiditur.

¶ Iste antoni⁹ obscenissime viri: et ideo cū matre occisus fuit tumultu
militū sicut macrin⁹: et fuit sacerdos belio gabali templi.

¶ Origenes doctor egregius:

ac scitate vite incōpabilis clarissim⁹ habet in ecclia dei. De hoc pene sp̄ ex
trema repimus scripta: quidā dicūt eū optimū: qdaz pessimū fuisse. Supra
modū mixt⁹ ē: qz viri grauissimi auctoritatis ac scissime vite ita contradicto-
rie de ipso scripserūt. vide in historia eccliaistica libro. 6. et alibi et cetera.
Cōcordiā sup his repire nō potui. An aut sit saluatus an nō dño cognitum
relinquimus zc. Brādis laborinth⁹ a diuersis terit de sampsonē: salomone
traiano ⁊ isto origene an videlz saluati sint an nō: qz sine piculo nesciūt:
nec etiā ecclia certificata ē de his: dño totalitē cōmittēda sunt.

¶ Ulpianus iuris legalis cōsultus mari-
mus vt pz in corpe iuris ciuilib⁹ p̄ totū.

¶ Quinta editio repta est hoc
tpe in iberico cui⁹ auctor
ignorat ⁊ iō dicit cōiter vulgata.

¶ Felix martyr.

¶ Lucian⁹ mar.

¶ Calopedi⁹ mar.

¶ Quiric⁹ mar.

¶ Astorius mar.

¶ Julita mar.

¶ Priuat⁹ mar.

¶ Mertina m.

¶ Anelin⁹ mar.

¶ Barbara.

¶ Tiburtius mar.

¶ Valerian⁹ mar.

¶ Cecilia mar.

¶ Maxim⁹ mar.

¶ Palmati⁹ m̄. cū vxore et familia

¶ Anno mundi.

5413

Romanus ex
patre dimecio

¶ Pape.

Calixt⁹ p̄
mar. ā. 5.
m̄. 2. di. 10

Romanus ex
patre pontia
no.

urban⁹ p̄
mar. ā. 8.
m̄. 11. di. 12

Romanus ex
patre calpur-
nio.

Pōtian⁹
mar. an. 5
m̄. 2. di. 2.

5423

¶ Anno xpi.

214

¶ Iste calixtus inter cetera que fecit
bona cimiteriū in via appia extruxit: vbi
m̄ta martyz milia sepulta sunt. Hoc iā di-
citur cimiterium beati calixti. Item statu-
it ieiunia quattuor temporum obseruari.
Item fecit eccliaz beate Marie trās ty-
berim. Item celibatum vniuersis sacerdo-
tib⁹ indixit. Tandē martyrio coronat⁹: se-
pultus in cimiterio suo.

¶ Iste urbanus genere nobilis ab i-
fantia xp̄ianus: multos ad fidē conuer-
tit. Dia sacrata mysteria fecit argen-
tea vel aurea vel stānea: tandē marty-
rio coronat⁹: sepult⁹ cū scā cecilia zc.
Predia cepit ecclia possidere tēpe
hui⁹ de qb⁹ cleric⁹ ⁊ notarijs sūpt⁹ d̄
putabat: q gesta martyz cōscripserunt
Antea viuebāt more apostolico: q in
actibus apostoloz scribit.

224

¶ Iste pōtianus: vt d̄r statuit
ut psalmi die noctuqz p̄ om̄s
ecclias cātarent: ⁊ ut añ ce-
lebrationē misse sacerdos cō-
fiteoz premitteret: hic in exili-
um missus in insulā sardinie
ibidem martyrio coronatur.
Scūs fabianus: corpus eius
reduxit romam: ⁊ sepeliuit in
cimiterio calixti.

Ciuitas edissa: in qua habet littera
scripta manu saluatoris dñi nostri
iesu xp̄i: sub abagaro ipsius ciuita-
tis rege.

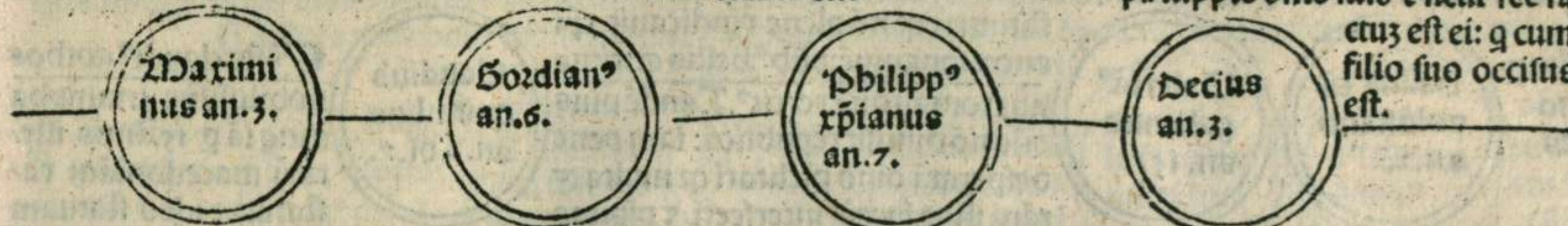
¶ Sexta persecutio ecclesie facta e iussu maximini sed no euasit ipunito qz iterfecto fuit postqz pseq xpianos cepat. hoc pcpue o plaros z clez fuit.

¶ Iste maximinus nulla senatus volutate ipator facto ab exercitu: deuictus germanis z pthis. 3. anno occiditur.

¶ Septima persecutio ecclesie facta e iussu decij acerba nimis sz no diuturna. quia sicut corripit poribus sic z isti qz statim occisus fuit

¶ Iste gordianus ad huc puer: deuictis parthis: a suis fraude interfectus est.

¶ Iste decius toro tyranus in uasit imperiu. iterfectis duobus philippis dnis suis z sicut fecit factuz est ei: q cum filio suo occisus est.

¶ Dix spectaculu circa hec tpa fuit: videre de duplici gne martyz. s. xpi z demonu. Martyres xpi fuerut sci pac e z alij prelati cu fidelibus suis subditis: q p xpiana republica. i. fide sca trucidabant. Mres diaboli: fuerut impatores z ce. er. pn cipes cu militibus suis: q p republica z demonu cultura se z suos interficiebant: ut regnare possent. Par pena: sed dispar causa. No mix ee debet: q xps habet martyres: sz valde mix est q diabolus hz martyres: vtz martyres diaboli z mundi quotidie inueniuntur z in magno numero: xpi aut n sic. Quot hodie p mudi pompa: carnis delicijs: terrenis diuitijs libenter agoniunt: z tandem nemine cogente volutarie succubunt: sed xps nemini pcpit ut fideles occideret: lz ad breue tepo fieri pmiserit. Uide quo no e gloriandu scis martyrib' nris: quasi aliqd dignu gesserut p eterna gloria qn sic oi tpe videmus decertasse vanos p insania falsa: ut pz p augustinus de cini. dei. li. 5. Uide pulchra illic. zc.

¶ Iste philippus 24. ab augusto impator creat' e z filiu suu philippu cosortē regni fecit: hi abo xpiani fuerut: z primu oi 13 xpianoz impatoz: hic caput est: z post tertiu annu impij sui ad gloriā xpi: celebravit cu ingetibus ludis millesimu annu vrbis condite: tandem fraude decij occidit.

¶ Alexander eps hierosolymoz martyr.

¶ Moyses psbyter z martyr.

¶ Maximus psbyter z martyr.

¶ Proximus psbyter z martyr.

¶ Niconstratus diaconus z martyr.

¶ Appolonia vgo z martyr.

¶ Se. apion martyr.

5433

5443

Romanus: ex patre fabio.

¶ Scisina primu in ecclesia dei fuit circa hec tpa: ga nouatus o corneliuz tenuit se p papa: licz no esset.

234

244

¶ Iste antheros constituit qz epi de sede in sedem possint transferri: z ut gesta martyru coscriberent: tandem martyrio coronat: sepelit i cimiterio sancti calixti.

¶ Nota qz in qbusda historijs habet: qz circa sus successit pontiano imediate z papatum dimisit: ut cu vginibus martyrio coronaret: sz ratio tps hoc no pmittit: ut pz in legenda vndecim miliu virginu.

¶ Dic scisim' fabianus: cu defuncto papa cu ceteri fidelib' expectaret futuri pape electione: subito coluba cadida sup caput ei' descendit dicens. Rome eps ordinaberis. Ob hoc statim elect' fuit: hic statuit ut chrisma singulis anis in cena dni cosecret' ut pz. d cose. di. iij. c. lris. Ipse etiā dimisit regioes diaconis q gesta martyz itegre colligeret: tadē p' multa q scissime gessit: martyrio coronat sub decio: sepult' i cimiterio calixti: cui' festu agit 2. febr.

¶ Africanus iuli: floruit in scripturis ecclesiasticis noiatissimus

¶ Porphirius phs q scripsit pbilia
¶ Dionysius alexandrinoz eps discipulus origenis: multa scripta reliquit.

¶ Cyprianus gloriosus doctor z eps carthaginensis: clarus habet: z post martyrio coronat.

¶ Maximus hostis fidei: stolide contra veritate catholicam latrauit cuius vesania sancti doctorozes copescuerut: nec vltra psecit: nec intellexit de qbus affirmavit.

¶ Nouatus psbyter ecclesie romane ambiens epatum factus e hereticus: lapsis spem venie negado. Conciliu aut. 60. epoz contra eu tempe decij fuit congregatum: in quo damnatus est.

¶ Agatha vgo z martyr.

¶ Septē dormiētes.

¶ Trifon puer q demones eiiciebat i nicea passus est.

¶ Abdon z sennen mres.

¶ Anatholia vgo z mar.

¶ Victoria vgo z martyr.

Et alij plures passi sunt.

Contra eu tempe decij fuit congregatum.

Octava persecutio facta est iussu valeriani: propter quam gravissime plagati sunt romani. Jam enim sub decio contra pestilentiam fuit: in omnibus mundi partibus: quocumque edicta nequam dispensa fuerat. Sed haec ultio gravius: totum romanum imperium corripuit: quousque nondum factores: sed etiam consentientes tanto facinorosi delerent. Nam undique bella surrexerunt. Et dacica trans danubium in perpetuum auferret: et videtur esse prima diminutio imperii quam non fuit recuperata.

Iste valerianus primus satis bellicosus fuit et victoriosus: sed postquam christianos persecutus cepit: statim captus fuit a rege persarum: et in vilissima servitute apud eum concessit. Ob hoc territus galienus pacem ecclesiis restituit: sed quia non plene vindicavit christianorum sanguinem: pluribus bellis attritus fuit romanorum exercitus. Tandem pius dominus non dimisit republicam: iam pene desperatam omnino picitari quia multa tyranni ilico fuerunt interfecti et prospitas rediit insperata. vide orosium.

Imp
ato
res

Gallus cum
volusiano
an. 2.

Valeriana
galienus
an. 15.

stuit: sed quia non plene vindicavit christi-
anorum sanguinem: pluribus bellis attritus
fuit romanorum exercitus. Tandem pius
dominus non dimisit republicam: iam pene
desperatam omnino picitari quia multa ty-
ranni ilico fuerunt interfecti et prospitas
rediit insperata. vide orosium.

Claudius
quintilius
an. 2. di. 7.

Iste claudius gorbos
nobilissime triumphavit: quia per 15. annos illy-
ricum macedoniamque va-
starunt: et ideo statuam
auream meruit et morbo interijt.

Iste gallus cum valusiano civile bellum mollietates emilianum infecti sunt. Et emilianus tertio mense occidit.

Sabellius hereticus negat christum
filium dei esse.

Manicheorum heresis impiissima:
et grossissima exoritur: a quodam ma-
nes pho: barbaro moribus. hic po-
nit duo prima principia.

- Priscus martyr.
- Malchus mar.
- Marinus mar.
- Patricius mar.
- Fructuosus mar.
- Protus mar.
- Yacintus mar.
- Eugenia mar.
- Claudia mar.

- Laurētius gloriosissimus mar.
- Felicissimus mar.
- Agapytus mar.
- Romanus mar.
- Thyppolitus mar.
- Concordia mar.
- Hyreneus mar.
- Abundius mar.

- Quirinus martyr.
- 262. martyres rome.
- Abbacum martyr.
- Cesarius diaconus mar.
- Leontius consularis mar.
- Julianus mar.
- Felix martyr.
- Eusebius monachus martyr.

XL. menses rome. 300. menses in affrica.
Et alij infiniti passi sunt in hac persecutioe

Cyrilla filia decij virgo et martyr. 46. martyres. 121. martyres.
et. 46. milites. Trophoia vxor decij. etc.

Anno mundi. 5453 Romanus 5463

Pape

Cornelius
mar. an. 2
iii. 3. di. 10

Romanus

Lucius papa
et
mar. an. 3.
iiii. 2. di. 3.

Romanus

Stephanus
papa
mar. a. 4.
iiii. 2. di. 15

Breuis.

Sixtus
2us
an. 2. me.
9. di. 6.

Er monacho

Dionysius
papa
mar. a.
2. me. 3.

Romanus.

Felix papa
mar. an. 2
men. 10.

Anno christi. 254 264

Iste cornelius cele-
bre nomen scitatus habet
et super moribus cadu-
cum singulariter ac-
cepit potestatem a do-
mino. Hic corpora
sanctorum petri et pauli le-
uauit et honorificen-
tius reposuit in locis
decentibus cum beata
lucina. etc. Tandem cum
multis aliis marty-
rio coronatur. Ipse
sancit ut sacerdo-
tes per certa causa iurare
possent si vellent.

Iste lucius ita-
luit ut duo presbyteri
et tres diaconi: ip-
se cum episcopo sint et sequantur
eum in omni locorum
testimonium probita-
tis: licet conscientia secu-
ritas sufficeret sibi
per sua salute: tamen propter
malivolos omnes episcopos
habere bonum nomen
apud eos quod foris
sunt. ut per deo. di.
i. Iubem. Tandem
martyrio coronatur
sub valeriano.

Iste stephanus
statuit ne vestibus
sacerdotum propter ad cul-
tum dei quod vtaf: vt
per de conse. di. i. ve-
stimeta: tandem mar-
tyrio coronatur in
celebratione missae
quod templum martis
oratioe subuertit.

Iste sixtus fuit
presbyter spiritualis sci lau-
rentii: et statuit quod
missa super altare fi-
eret quod antea non fi-
ebat: tandem marty-
rio coronatur cum
aliis pluribus sub ga-
lieno: quod alieno no-
mine dicitur decimus fructus
vincentium et alios
et haec est verior po-
sitio ut per in legenda
sci laurentii. Huius
etiam: tunc heresis
sabellii: orta fuit
apud prolemaidam.

Iste dionysius
us distinguit pa-
rochias man-
dans quod passio
res contenti esse
debent terminis
suis. Limitia tunc ecclesie
construxit in vrbe
propter pias et ba-
ptismata ut per
xiii. q. i. ecclesiam
Tandem marty-
rio coronatur: Hoc tunc
sepultus in pace
christi. Heresis
pauli sasamoli
tañ. orit.

Iste felix
statuit supra
memorias ma-
tyrum missas
celebrari. ite-
festum dedica-
tione ecclesie
tunc annis sta-
tuit agi: tandem
martyrio corona-
tur: sepultus in
ecclesia sua etc
Heresis
omnium: a quodam
dico manes d
pse. de que
cta pestifera habes. xxiiii. d. c. vltima.

* Origenes. lxx. anno etatis sue: nondum integre impleto: defunctus est et sepultus in vrbe tyro.

¶ Nona persecutio ecclesie fit iussu aureliani in q̄ multi passi fuerūt. Fulmē quoq; de celo cadēs ire diuine signum principem terruit: 2 ad renouandā sententiā mouit: sed quia noluit: ideo statim perijt.

¶ Iste aurelianus p̄mo xp̄ianis benignus fuit: q̄re ubiq; gloriose triumphauit: p̄cipue contra gothos s; prauorum consilio deceptus cū xp̄ianos seuisime persecret: nūq; p̄ bonū diē habuit: 2 statim occisus est

¶ Iste diocletianus obscure natus sup̄bissimus fuit: p̄lima bella cōfecit: maximianū p̄mo cesarē: dein augustū fecit p̄ necessitate belloꝝ: 2 galeriū 2 constantiū cesares. tādē p̄ mltā sanguis effusioꝝ restituto regno iuxta finios potes: ab o purpurā deposuerit: ut iuniores sustinerēt: 2 ip̄i i puato ocio senescerēt: tādē diocletianus

Aurelianus an. 5. mē. 6.

Lacit m. 6. gloria n. mē. 3.

Iste florentius a n̄ fuit ipator s; forte cesar et occisus i ponto.

Probus an. 5. mē. 4.

Iste probus victoriosus fuit mltā bella cōfecit: bonos 2 p̄culus apud agrippinā i

Carus cū filiis cario 2 nueriano

Diocletianus n. Marius

veneo obiit: an. etatis sue 68 im p̄ij v̄o

¶ Iste aurelianus occisus fuit apud bicanonem: arte notarij sui

¶ ap̄d tarianū. terfecit: ip̄e aut a militib; ap̄d firmiū occisus est

¶ Iste carus bellū cū p̄bis / 10 vel 20 gessit: p̄ fulmine percussus interiit.

¶ Maria egyptiaca que peccatrix fuit: mirabile penitentiam egit in deserto p̄ ānos 47 hoc tpe fuit: vel fm alios anno dñi. 380. Vitā eius scripsit abbas cosimas: 2 hoc magis videt. rē.

- ¶ Columba v̄go 2 martyr.
- ¶ Quirinus martyr.
- ¶ Patroculus mar.
- ¶ Symphorianus mar.
- ¶ xl viij. martyres.
- ¶ Agapitus mar.
- ¶ Leonilla martyr cū trib;
- ¶ Priscus mar.
- ¶ cccxliij. martyres.

- ¶ Theodora martyr
- ¶ Basilides 2 p̄les alij coronati sūt: vide i speculo
- ¶ Paulus p̄rimus heremita clarus habetur.
- ¶ Maurus.
- ¶ Victorinus.
- ¶ Victor
- ¶ Nicoforus

- ¶ Claudianus.
- ¶ Dioscorus.
- ¶ Serapion.
- ¶ Papias.
- ¶ Babillus.
- ¶ Carposoforus.
- ¶ Mauricius.
- ¶ Hereon
- ¶ Victor.

- ¶ Alexander.
- ¶ Longinus.
- ¶ Felicianus.
- ¶ Simpronianus.
- ¶ Quattuor coronati.
- ¶ Sebastianus.
- ¶ Marcellianus.

¶ huius diocle. 2 mari. tēpe vno mēse 18. martyres p̄ xpo passi sunt.

Conciliū antiochenū cōtra paulū samosetanū hereticū: in q̄ dānat; idē fuit: 2 ep̄atu priuat; xpo passi sunt.

5437

5483

Euticianus mar. an. 8 m. 10. di. 4

Luscus ex p̄re marino.

Gaius mar. ā. 11. m. 4. dies. 11.

De diocletiani genere ex dalmacia patre gaio.

Marcellinus n. 1. mar. ā. 8. m. 2. - di. 22.

Romanus ex patre proiecto

224

284

¶ Iste euticianus scissimus ac deuotissimus per diuersa loca. 344 martyres sepeliuit manu sua: hic statuit ut fruges s̄r altare 2 fabe bñdicerēt: tādē martyrio coronat; sepelitus i cimitio calixti

¶ Iste gaius constituit: ut nemo ep̄os v̄l alios clericos apud iudicē secularē audeat accusare: 2 q̄ paganus vel hereticus xp̄ianū accusare nō possit: vel notā infamatiōis ei i ferre. Itē q̄ gradati q̄ digni ad ordines ascendat ut. s. p̄mo sit hostiarius: dein lector: exorcista: acolitus: subdiaconus: diaconus: demū presbyter hic fugiens persecutionē in criptis habitado: tādē martyrio coronatur sub diocletiano: eius festum agit. 10. kal. maij.

¶ Iste marcellinus ob seuitiā persecutiōis cōprehensus: tria grana thuris in sacrificiū idolis imposuit: s; postea publice penituit: 2 capitalē sententiā p̄ fide suscepit: corp̄ aut ei in sepultū 30. dieb; iacuit p̄ timorē anathematis: s; postea iussu sci petri. a marcello humatū ē iuxta pedes eius. Eius festū agit. 16. Januarii.

¶ Iste marcellinus anathematizauit: quēcumq; sepeliret corp̄ eius ideo per dies. 30. ut supra dicitur: iacuit inhumatū.

Marcus con. sedit.

Romanus patre prisco. - an. 8.

¶ Marcus confessor fm quasdam historias ponit i linea papaz: 2 q̄ p̄ felicē tenuit sedē annis. 8. Dic solus euasit martyriū: int̄ tot continuas persecutiōes sepultus i ecclia sua in media roma sed damasus 2 vincentius 2 martinus nō faciunt mentionē eius.

- ¶ Hilaria.
- ¶ Crisantus.
- ¶ Daria.
- ¶ Claudius.
- ¶ Jason.
- ¶ Maurus.
- ¶ Diodorus
- ¶ Orontius.
- ¶ Maurianus cū alijs plurib; passi sunt.

- ¶ Marcus.
- ¶ Nicostratus.
- ¶ Zoe vxor eius.
- ¶ Polycarpus.
- ¶ Tranquillus
- ¶ Tromatius.
- ¶ Tyburtius.
- ¶ Vincentius

¶ Huius etiā pontificis tpe sub diocletiano passus est beatus martyr Georgius: capitis obruncatione martyrio expleto cuius festū agit. 9. kal. maij.

¶ Decima persecutio ecclesie fit iussu diocletiani et maximiani: que omnibus precedentibus grauior fuit: et decem annis durauit
 In tantum feruebat: ut in .30. diebus viginti milia coronarent: ecclesie et sacris libris combustis.
 ¶ In anglia pene tota fides exterminata est hoc tempore a maximiano.

Imperatores.

**Galerius
 Constantinus
 annis. 2.**

¶ Isti duo galerius et constantinus pacifice diuiserunt sibi romanum imperium: sed non diu vixerunt: et gradibus altitudo: et civilia bella postea oriuntur: que omnia non sine

**Constantinus
 magnus
 statii a. 31**

¶ Iste constantinus imperator gloriosissimus celebre nomen religit
 In bellis victoriosus: in gubernanda republica prudens: in negociis fidei incopabiliter deuotus
 Et pietas et sanctitas ex multis
 sanctorum doctorum libris adeo emicat: quod indubie
 in sanctis annumerandum est. Greci dicunt eum in fine vite sue monachum effectum: agerens festum eius .21. martij. Et eusebius et orosius et alij diligenter

grandi labore cunctis tyrannis extinctis: sub constantino magno quiesuerunt. Alij etiam cesares tunc creati fuerunt: quod christianos maxime persecuebantur: quorum maxentius vnus fuit: vide orosium.

eius facta descripserunt.

¶ Victorianus.	¶ Cosmas et damianus	¶ Agapes.	eius facta descripserunt.
¶ Simphorianus.	¶ Leontius.	¶ Chionia.	¶ Lucia uirgo et Antreas rex.
¶ Castorius cum uxore.	¶ Basilus cum .7.	¶ Virenea.	¶ Triginta septem milia mar.
¶ Castulus.	¶ Dorothea.	¶ Theodora.	¶ Simplicius. faustinus. beatrix.
¶ Cesarius.	¶ Theophilus.	¶ 270 martyres.	¶ Panthaleon. Georgius.
¶ Mennas.	¶ Theodosia.	¶ Florianus.	¶ Iustus. Leocadia.
¶ Nobilis.	¶ Vitalis.	¶ Primus et felicianus	¶ Treueris pene tota: martyri-
¶ Dorotheus.	¶ Agricola.	¶ Vitus et modestus.	cata est per prictionarum.
¶ Borgonius.	¶ Asca.	¶ Crescentia.	¶ Christoforus.
¶ Petrus.	¶ Philemon.	¶ Albinus.	¶ Felix et adaucus.
¶ Innumerables mar.	¶ Vireneus.	¶ Rogatianus.	¶ Agnes 13 annorum passa est.
¶ Erasmus.	¶ Ianuarius.	¶ Donatianus.	¶ Antonia: et alij infiniti nu-
¶ Bonifacius.	¶ Festus.	¶ Pancratius.	mero passi sunt in hac perfec-
¶ Triginta milia martyrum.	¶ Desiderius.	¶ Katherina.	tione: quorum nomina deus scri-
¶ Juliana.	¶ Gregorius spoletanus	¶ Margareta.	psit in libro vite.

¶ Anno mundi. 5493

5503

¶ Pape.	Marcellus papa mar. a. 5. di. 22.	Romanus ex patre benedicto.	Eusebius mar. an. 2 m. 6. d. 25	Grecus.	Melchias des mar. an. 3. mē-	Afer.	Siluester papa a. 23. m. 10. di. 21.	Romanus confessor

¶ Anno christi 294

304

¶ Iste marcellus magnam habuit cum maxentio altercationem: dicens. Boni principes ecclesias contritas reparare: et dei sacerdotes honorare: ut patet .xcviij. di. Iste statuit quod concilium generale non possit celebrari: sine auctoritate pape. ut patet .xvii. di. c. synodum.
 ¶ Iste elegit. 15. cardiales in urbe: propter sepulturas et baptismum etc. Tandem post longam custodiam iumentorum: in custodia publica reclusus: moritur tyrannide maximiani: sepultus in cimiterio priscille via salaria. Eius festum agitur. 16. Ianuarij
 ¶ Felix. ¶ Victor cum parentibus. ¶ Sabinus.
 ¶ Lucia vidua. ¶ Anastasia. ¶ Seminia /
 n. cum .79. ¶ Chrysogonus. ¶ Adrianus. ¶ Natalia. ¶ Eugenia.
 ¶ Vnius eusebii tunc per alios antiquos chronicas inuenta est crux domini nostri iesu christi. 5. nonas maij. et baptizatus est iudas: quod dicitur esse ciriacus et martyrio coronatus est cum alijs.

¶ Iste eusebius ex laico in papam assumptus est: fuit enim medicus: quod sepe factum constat temporibus anterioribus. Sic statuit ut laicus suum episcopum accusare non possit: nisi a fide exorbitaret: ut .ii. q. vii. c. laicos etc. Tandem martyrio coronatus sub maxentio etc.

¶ Iste melchias statuit quod die dominico et feria quinta nullo modo deberet ieiunium obseruari propter reuerentiam domini: vel quia illos dies pagani quasi sacrum ieiunium celebrabant: de .i. se. di. iii. c. ieiunium. tandem martyrio coronatus sicut omnes predecessores sui. Et nota quod hic est ultimus martyr: a sancto petro. 33. in ordi-
 ne pontificum romanorum: quod omnes sanguinem fuderunt pro testamento sancto. Et tunc laudabile fuit secundum Gregorium episcopatum appetere

¶ Iste siluester gloriosus confessor christi multipliciter ecclesiam decorauit tam in scripturis quam in miraculis: admirabilis fuit. decreta multa constituit hereses dannauit: cardiales ordinauit: primo nuntium beati petri. s. regnum italie cum tota urbe a constantino suscepit: et ad cultum ecclesie conuertit: belenam

cum iudeis baptizauit: et alia infinita sancto fine consumauit.

¶ Pax ecclesie reddita est p̄ cōstantinū
 ⁊ intantū firmata: ut quicq; lederet xp̄ia
 nū puniret. Dec reuera ē mirabilis mu-
 tatō dextere excelſi: iuxta illud ps̄. Filia
 babilonis misera: bt̄is q̄ retribuēt tibi
 retributionē tuā quā retribuisti nobis.

¶ Temp̄la idolorū iussu cōstantini clausa sūt ⁊ p̄hibita sacrificia: iuxta
 illud Esaie p̄phete. Dii qui nō fecerūt cclū ⁊ terrā: peant de terra. In-
 credible enī fuit hoc suspicari: q̄ vnq; hūanū gen⁹ ab hoc errore pos-
 set absolui in q̄ a dieb⁹ nini regis assyriorū vsq; ad hec t̄pa: per annos
 duo milia trecentos: erat miserabiliter multiplicatū. verū digit⁹ dei ē
 hoc: ⁊ magna misericordia eius: nō hominis meritū.

¶ Eusebi⁹ cesaree pa-
 lestine ep̄s in diuinis
 scripturis studiosissi-
 mus fuit.

¶ Antoni⁹ abbas sc̄i
 simus potens in ope:
 ⁊ sermone clarissim⁹
 in vniuerso orbe h̄t.

¶ Pasnucius discipu-
 lus sc̄i antonii.

¶ Et mlti heremite et
 monachi in deserti lo-
 cis hoc t̄pe claruerūt.

¶ Helena regina mater constan-
 tini mulier sc̄a: ⁊ admirāde deu-
 tionis ⁊ actiuitatis. crucē xp̄i rep-
 perit: septuagintaduō collegia fū-
 dauit totūq; statū eccl̄ie incōpa-
 bili feruore glorificauit.

¶ Nicolaus ep̄s mirreꝝ ciuitatis
 sc̄us per oia ⁊ venerabilis.

¶ Athanasius ep̄s alexandrinus
 doctor glorioſus ⁊ cōstantissim⁹ cō-
 fessor edidit symbolum. quicunq;
 vult saluus esse. ⁊c.

¶ Patricius ep̄s egyptiorū: oculū
 in p̄secutione amisit.

¶ Alexander ep̄s alexandrin⁹ no-
 tabilissimus in concilio niceno.

¶ Arius heretic⁹ pessimus totus
 bipocrita: asserit trinitatē p̄sona-
 rū sed vnitatē eēntie negat: supra
 modū ista heresis afflixit eccl̄iam

¶ Constantinus fecit crucē aureaz
 purissimam pōderatē libras. cl.
 quā donauit eccl̄ie sc̄i petri. Item
 aliā eiusdē pōderis: quā donauit
 eccl̄ie sc̄i pauli. plurima etiā alia
 ornāmēta ex auro ⁊ argento fecit
 ac etiā plures basilicas cū dotib⁹
 suis ornauit.

¶ Zosimas abbas: qui mariam egyptiacam repperit: tamē quidā libri dicūt: q̄ ambo fuerūt t̄pe valentiniani.

5513

5523

¶ Siluester papa anteq̄ alia cōcilia celebrarent: cōuocauit ducentos septuagintaduōs
 ep̄os: ⁊ castim ⁊ alios hereticos condemnauit: ⁊ plura cōstituit decreta.

314

324

¶ De possessionib⁹ eccl̄ie quas p̄lati circa hec t̄pa h̄re inceperūt: grādis altercatio sepe int̄ doctores fuit: quibsdā
 dicentib⁹: q̄ iustū ⁊ vtile eēt: ut eccl̄ia in t̄palib⁹ abūdaret: ⁊ honorē terrenū haberet: aliis ecōtra q̄ nō nec mirū.
 Quicqd enī eccl̄ia facit: vel dicit aut habet: signū est cui d̄dicat. Elegit diu i paupertate ⁊ penuria viuere: signū ē cui
 d̄dicat. Suscepit deinde gratis oblata t̄palia: signū ē cui cōtradicit ⁊c. Sed si diligētē aduertim⁹ tūc aperte inue-
 nim⁹: q̄ d̄ns xp̄s hoc p̄dixit: ⁊ p̄misit electis suis. s. q̄ eēt recepturi agros cū p̄secutionib⁹: ut patz̄ Marci. x. Et di-
 cente bt̄o petro. Ecce duo gladii hic. d̄ns r̄ndit. Sufficit. Vbi bt̄us Bernardus scribens ad eugenium papā dicit q̄
 vtrūq; gladiū: xp̄i ordinatione papa suscepit: aliogn nō dixisset: sufficit: s; nimis ē. Gladiū sp̄ualē p̄ seipsum: secu-
 larē siue materialē p̄ alios regit. s. p̄ p̄sonas laicales. Sc̄us aut̄ thomas talē format rōnē ex dictamie iuris natu-
 ralis ⁊ diuini. Ex quo tota xp̄iana vita ordinat̄ p̄cipaliē ad finē sp̄ualē ⁊ nō t̄palē: iō sūm⁹ pōtifer q̄ est vicarius
 xp̄i in terris cui cōmissa ē huiusmodi ordinatio: debet habere plenā p̄tatem p̄cipiēdi xp̄i fidelib⁹ p̄o c̄secutiōe
 huius finis tanq; architector: qz ei ad quē p̄tinet vltimi cura finis: subdi debēt illi ad quos p̄tinet cura aūceden-
 tiū finiū ⁊ eius impio dirigi. qui debet enī vti armis impat̄ fabro q̄lia debeat facere arma. ⁊ qz finis iste ē dignis-
 sim⁹. s. cōsecutiō celestis gl̄ie: iō sacerdotiū eccl̄ie ē sublimi⁹ cūcūq; p̄tati terrene: q̄re ēt eccl̄ia dicit̄ sanctū regale
 sacerdotiū: cui oēs reges xp̄iani ppli oꝝ eēt subiectos: sicut ip̄i d̄no iesu xp̄o a quo hoc regale sacerdotiū deriuat *

¶ Constantia filia constantini magni vgo
scā cū multis alijs in scō pposito dño ser-
uiuit. Nec leprosa fuit sicut pater eius: sed
meritis scē agnetis mundata fuit.

¶ Cometa apparuit ante mortē cōstātinī
vñ dicit maro: q̄ mors cōstātinī denūcia-
ta est p stellā crinitā inusitate magnitudi-
nis: quā greci cometā vocant.

¶ Sequūt mala ifinita q̄ longo tpe du-
rabant.

¶ Imperatores.

-an. 24.

Synodus
nicena p̄
ma de q̄t-

-tuor. Earū auctoritas est sicut quattuor
euangelioz.

¶ Ista sacrosca synod⁹ iussu filuestri ⁊ cōstātinī cōgre-
gata fuit in nicea ciuitate bithynie. Et fuerūt in ea. 318.
ep̄i catholici viri sanctissimi: miraculis gl̄iosi: q̄ omnes
vñanīmī cōsensu arriū etiā ibidē p̄ntē ⁊ cōtumacē dam-
narunt: ⁊ symbolū ediderunt: ⁊ fidē exponētes: plurima
statuerunt: ut patz. 16. di. c. sexta synodus.

¶ Persecutio vñdecima ecclesie fit iussu cōstātinī arriani: i q̄ grādī
turbine fides subuersa fuit: multi martyrio coronati: multi exilio dā-
nati: ⁊ xp̄iani tāq̄ oues sup altaria mactabant: sic p̄dixit scūs atōi⁹

¶ Isti tres frēs fuerūt filij cōstātinī magni: sed nihil pacne vir-
tutis in eis fuit: quā p̄t tā stat⁹ reipublice q̄ ecclie valde turbat⁹ fuit
Regnū enī diuiserūt: ⁊ ciuilia bella gesserūt: in qb⁹ cōstātin⁹ ⁊ cōstās
perierūt: ⁊ sic totū regnū cōstātinio puenit: q̄ arriana heresi deprauat⁹ ca-
tholicos p̄seq̄: ⁊ mltā bella surgūt: ita ut nullā deinceps
getē hēret. Tandē inopinata morte p̄uēt⁹: infelicē obiit.

Cōstātin⁹
Cōstātin⁹
Cōstās-

¶ Symeon archieps seleucie: martyriat⁹ in p̄sīde.

¶ Sedecim milia martyru⁹ ⁊ alij infiniti passi sunt.

¶ Ducenti ⁊ gnquaginta clerici: cū alijs monachis ⁊ sa-
cratis virginibus ab arrianis interfecti sunt.

¶ Amos pater triū miliū monachoz: ⁊ alius amon.

¶ Pachomi⁹ vir sc̄issim⁹: pat⁹ innumerabiliū monacho-
rū ⁊ monialiū: q̄ indifferent oēs recepit iuxta regulā
ab angelo sibi datā: in egypto fuit.

¶ Donatiste heretici oriunt⁹ in affrica: sic dicti a quodā
dōato. Dicūt ecclesīā t̄imodo in affrica māfisse ap̄d
se ⁊ rebaptizabant catholicos. Diu durauit.

¶ Hilarius pictauiē. ep̄s claret doctrina ⁊ vite sancti-
tate in gallia.

¶ Hibernia cōuertit⁹ ad fidē: p̄ quandā ancillā captiuā
¶ Maximinus ep̄s treuerē. magn⁹ cōfessor.

¶ Anno mundi. 5533

¶ Iste marc⁹ cōstituit
ut symbolū publice in
ecclesia cantaret⁹ ⁊c.

¶ Pape Ite q̄ ep̄s ostien. pa-
pā cōsecraret: ⁊ pallio
vteretur.

Marcus
ā. 2. mē. 8.
dies. 20.

Roman⁹ Roma.
p̄re p̄sco. p̄re ru-
stico.

Julius ā.
15. mē. 2.
dies. 8.

¶ Iste iuli⁹ multas p̄secutiōes su-
stinuit a cōstātinio arriano: ⁊ p. x. an-
nos sustinuit exiliū tādē mortuo
cōstātinio: ad sedē suā rediit ⁊ duas
basilicas extruxit. Dic mltā cōstitu-
it: tādē btā morte potit⁹: sepeliit in

¶ Anno xpi. 334

344 cimiterio calipodij. Et festū agit. 2. id⁹ April

* Tanto sigdē ē regimē sublimi⁹: quāto ad finē altiorē ordinat⁹. vñ p̄z q̄ i lege xp̄i reges debēt sacerdotib⁹ eē sub-
iecti. Quare mirabilē dina puidētia factū ē: ut i romana vrbe quā de⁹ p̄uiderat xp̄iāi sacerdotij p̄ncipalē sedē fu-
turā: hic mos paulati inoleseret: ut ciuitat⁹ rectores sacerdotib⁹ subderēt. S; si xp̄iana religio p̄ncipalit⁹ eēt insti-
tuta xp̄i p̄palia cōgrēda: tūc reges eēt p̄ponēdi sacerdotib⁹: sic oli fiebat i veteri lege: ⁊ in paganismo: vbi sol⁹ cul-
t⁹ dinoz tēdebat ad illū finē: ut t̄p̄alib⁹ bonis dītarēt. Nec thomas. Bonauētura dic i q̄rto scripto sup snias: q̄ sci
spūs ordinatiōe actū ē: ut ecclesia i t̄p̄alib⁹ bonis abūdaret: q̄ pauci sūt tāte p̄fectiōis: ut sine adminiculo t̄p̄alium
onera ecclesiastica susciperēt: ⁊ sic periret magna ps fidelīū: eo q̄ n̄ eēt q̄ administraret sp̄ualia. Scā brigida libro
4. c. 76. scribit: q̄ btā vgo Maria hec vba sibi dixerit i q̄dā reuelatōe. Ecclesia dei p̄mis t̄p̄ib⁹ paup erat i t̄p̄alib⁹ vo-
lūtariē p̄cessu vō t̄p̄is: ut amici dei seruētiōes ⁊ expeditiōes eēt ad p̄dicādū verbū dei: ⁊ ut sciret q̄ nō diuitie
male sūt s; abusi⁹ earū: iō sub filuestro ⁊ alijs: bona t̄p̄alia ecclesie data sūt: q̄ viri sci lōgo tpe ad necessitatē suā solā
⁊ amicoz dei: ⁊ paupez sustētatiōz dispēfabāt. Ergo tales scito amicos dei: q̄ cōtentāt de dispositōe dei: ⁊ ipe vi-
det eos. Nec illa. Dicūt qdā: q̄ nedū t̄p̄alē sustētationē necessariū fuit ecclesiasticos hēre: s; etiā tēpalē iurisdictionē
ad cōpescēdā iniquā audaciā volētū bōa ecclesiastica suis vsib⁹ appropare: nec decuit ut p̄lat⁹ p̄tate sp̄uali p̄dit⁹
p̄tate t̄p̄alē cui ip̄eret ab alio mēdicet: s; xp̄iā eā possideat. Nec oia firmissime p̄bāt ex legēdis ⁊ dicti scōz patrū:
q̄ t̄p̄alia dñia ⁊ possessiōes t̄renas latissimas iuste habuerūt. Quis enī audeat dicere. q̄ tot sci pontifices viri vti
q̄ sūme p̄fectiōis ⁊ l̄ature: miraculis gl̄iosi: q̄ oia t̄p̄alia arbitrabāt ut stercora: quoz doctrina fulget ecclesia: sic
sol ⁊ luna: quoz scripta suos lectores sci spūs igne accēdūt: quoz p̄les p̄p̄iā vitā p̄ defensiōe libertat⁹ ecclesiastice
tradiderūt martyrio coronati: q̄s iniquā audeat dicere tales actātōs tā multos sic delirasse: ut huiusmodi t̄p̄alia
iusticiā ac dei volūtate detinuisent. An nō poti⁹ vsq; hodie cōdictores eoz formidabili vidim⁹ morte cōsuma-
tos iuxta illud imp̄cat⁹ fuit eis cōstātin⁹ q̄n paginā imp̄ial⁹ testi p̄p̄iis manib⁹ sup venerādū corp⁹ btī petri posu-
it. di. 96. cōstātin⁹. Quis vnq; temerator nisi penituis;: hāc maledictionē euasit. Reuera possum⁹ adducere illō
gamaliel actū. 5. Si a deo ē: nō poterit dissoluere ⁊c. Tāta sigdē p̄ hui⁹ mūdi potentes piē ⁊ sapientes facta. *

¶ Persecutio. xij. ecclie: fit iussu iuliani pessimi apostate: q̄ sāguinē xpianoz ido- lis vouit: s; nō ipune: qz dicitur occisus fuit p̄ mercuriū sc̄m̄ martyre iubēte btā v̄gie.

¶ Iste iulianus p̄mo xpianus: demū moachus tūc magus: denuo apostata: tādē cesar et dolo augustus fuit: totalit̄ fidē nite batur destruere.

¶ Eunomius hereticus: corpe et aia leprosus: a q̄ eunomia na heresis dicitur filiū nō natura: sed gratia filius patri.

¶ Macedonius hereticus negat sp̄m̄ sc̄m̄ equalē p̄ri et filio: heresis magna.

¶ Paulus simplex discipulus antonij: q̄ merito obediētie: cito ad perfectionē venit.

¶ Pylarion. ¶ Donatus mar. ¶ Victorinus ¶ Macharius. ¶ Donatus grammaticus magister hieronymi.

¶ Paulinus ep̄s treuerens. ¶ Glauianus et deodatus: choros psallentiū in duas partes diuiserunt: et vigilias ad sept-

¶ Iouinianus iste catholicus et bonus fuit: s; parū regnauit

¶ Iste valentinianus deuotus totalit̄ fuit: et in fide stabilis diuina ordinatione ad imperiū puenit: q̄a enim sub iuliano maluit tribunatū amittere et exiliū ppeti q̄ fidē abnegare: id̄ retribuēte xp̄o: meruit ad imperiū sublimari semp̄ victoriosus fuit: saxones et burgundiones vicit.

¶ Lana de celo pluit.

¶ Brando maxima interfecit boies et iumenta apud constantinopolim.

¶ Iustina imp̄atrix arriana: secreta tpe viri iuris p̄ rē. impia vxor p̄p̄tū mi valentiniani imp̄atoris: p̄ multū p̄seq̄ catholicos et p̄cipue ambrosiū

¶ Didimus cecus ab infantia diuinitus: factus est doctor magnus et ep̄s alexandrinus.

¶ Burgundi fuerunt xp̄iani ¶ Ambrosius romanus doctor p̄ncipalis mittit a valentiniano ad mediolanū: et statim in ep̄m̄ dicitur eligi: ut ip̄e testat̄ in libro de officijs. Rapimur de tribunatib⁹ ad insulas: cogimur sil̄ discere et docere

¶ Martinus ep̄s turonen̄. claruit in gallia vir admirāde scitat̄: de pannonia oriundus extitit.

¶ Iohannes hēmita sc̄ssim⁹ q̄ teodosio triūphū p̄dixit. ¶ Alexius vir sc̄us et mire paciēte: rome claruit.

-de dalmatia oriundus: semp̄ sc̄ssime vite fuit: hereticorū malle: ac totius xp̄iane veritatis solidissimū fundamentum: doctor p̄ncipalis.

Julianus an. 1. m̄. 8

Iouinianus mē. 8

Valentinianus an. 11

-chra martyrum instituerunt. ¶ Basilius magnus confessor et ep̄s cesariensis. claruit.

¶ Gregorius emisenus ep̄s et frater basilij et petrus.

¶ Iohannes et paulus marty.

¶ Quiriacus ep̄s et martyr.

¶ Gallicanus martyr.

¶ Iuliana mar.

¶ Theodoricus mar.

¶ Gordianus mar.

¶ Epimachus mar. et alij multi

¶ Hieronymus p̄sb̄r et cardinalis incepit clarescere in ecclia dei-

5553

5563

Liberius a. 10. m̄. 7. d. 3. roma.

Scisma secundū ecclie in liberium et felicē euenit: p̄pter arrianos quibus fauebat liberius: et id̄ tanq̄ hereticus a catholicis deiectus fuit: et felix in papam assumptus rē.

Felix 2us mar. an. 1 m̄. 1. d. 2.

Romanus ex patre anastasio.

Damasus conf. a. 18. m̄. 2. d. 10.

Hispanus patre antonio

353

363

¶ Iste liberius p̄mo catholicus: et feruide arrianos p̄cessit. ob hoc cōstātiū arrianus eū in exiliū misit: et cler⁹ de cōsensu eiusdē liberij: felicē presbyter⁹ in papā ordinauit: q̄ ampli⁹ arrianos expugnauit intrin: ut arriani ip̄i cōstātiū rogarēt ut liberius restituerēt tāq̄ eis magis fauorabilis et sic liberius reuocatus fuit: et felix deiectus: sed q̄a liberius arrianis fauebat: id̄ felix cū catholicis eū admonitū et cōtūacē tāq̄ hereticū de ecclia eiecerūt: et tunc scisma factū fuit: et persecutio magna ¶ Gregorius naçacenus est doctor sic gna fideiū duo p̄dicti: in oppido naçaco ep̄s vlt̄ cōstātiopol.

¶ Iohannes chrysostrōmus ep̄s cōstātiopol vir magne strenuitatis et scitat̄: multa scripsit: et passus fuit ab arrianis p̄secutiōes p̄les ¶ Moyses abbas. Synclitus. Lopres. Effrem. Pambus. Serapio p̄r. 10. miliū mōchoz: et alij plurimi heremite fuerunt. barlaam heremita: et iosaphat filius regis indie: his fuere temporibus.

¶ Iste felix vir sc̄us: cōstātiū augustū hereticū declarās: de papatu eiiciebat: et tādē capit̄ abscisiōe mar. xp̄i cōsecrat̄. ¶ Et hic nota q̄ p̄mū romana ecclia circa hec tpa ifamē papā habuit: qz oēs antecessores hui⁹ liberij fuerunt sci et exēplares: ut supra p̄ 3 annos. 350. rē. ¶ Iohannes damascenus doctor egregius multa scripta reliquit. ¶ Rufinus p̄sb̄r multa scripsit: et historiā ecclesiasticā transtulit.

ctandis excellentissimus fuit: plurimaqz scripta reliquit et p̄cipue historiā paparū et martyrum. Cōsiliū etiā secundū vniuersale. i. constantinopolitanū contra macedoniū celebrare fecit. Eius festum agitur. 11. decembris.

* legimus de patrimonio ecclie pene in oibus finibus totius xp̄ianitatis vt nequaquā credibile sit q̄ hūano mō potuisset insultus huiusmodi tolerasse siue aliqd̄ recupasse: post tā crebras desp̄atasqz spoliatiōes: s; q̄a de celo dimicatū ē de eos: id̄ vt sum⁹ pierūt vniuersi hostes ecclie vsqz in p̄ns. Vbi cōstanti⁹ arrianus: iulianus apostata: valēs batanari⁹: bailaricus: ganseric⁹: honoricus: attila: çeno: totila: theodoricus: constanti⁹ tertius et quintus: leo tertius et quartus: henric⁹ tertius et quartus: federicus p̄m⁹ et secundus: otto quartus: lodouicus quartus: et ceteri p̄suptores cū suis cōp̄licibus: q̄ q̄si hora vna eccliam p̄riurare nitebant̄ aut suffocare: vbi sūt: Nūquid p̄ualuerūt: Ecce hodie floret cult⁹ dei cū gloria: et illi si p̄niam nō egerūt: apud iferos cōtremiscūt. S; nūquid *

Primus quidam nobilis de semine troianorum: qui in lombardie partibus venerat rebellavit imperio: sed mox interfectus ab exercitu romanorum fuit. Sed filii eius fugientes: regnum francie inchoarunt inuitis romanis: et coloniam extruxerunt: et ibidem ut coloni habitare ceperunt. Marcomir filius predicti primi fuit dux eorum. sed pharomundus filius eius fuit primus rex francie. Colonia autem ante hec tempora dicebatur agripina.

Iste gratianus videns rem publicam pene iam desolatam: theodosium cesarem fecit qui ubique victor existens: multa restituit. tandem per maximam tyrannum dolo occidit. et ille non longe post iuste a theodosio morte punitus est.

Imperatores.

Valerianus cum gratiano a. 4.

Gratianus cum valentiniano a. 6.

Theodosius an. 11.

Iste valerianus frater fuit valentiniani: et cum eo diu regnavit sed timore eius conceptam tyranniam exercere nequaquam ausus fuit: sed eo mortuo cum solus regnaret: catholicos persecutus: et monachos ad militandum revocavit. Tandem per multa infortunia: impia morte perijt: tamen cum aliqua penitentia.

Synodus constantinopolitana.

Martyres multi facti sunt in egypto per valentem istum: quorum arrianus fuit.

Synodus universalis a. 150 episcoporum in macedonia hereticum.

Iste theodosius in se religiofitatis extitit: christo et ecclesie fidelissimus fuit et in omnibus adiutus est a domino: miracula etiam apertis hostes superas sibi et omnibus principibus ostendit quantum valet ad victoriam obtinendam oratio deuota cum lachrymis. Ab inuicem barbaris circumdatus christum suppliciter inuocans gloriosus victor: non suis manibus sed dominis triumphauit auxilijs: nam thelaxa que hostes in eum miserat retrosum acta: in ipsos atrociter reuertebatur. Quod videntes barbari pauore nimio perstrati sese christianissimo principi subdidere. unde et poeta claudianus licet paganus hoc idem testatur dicens. O nimium dilecte deo tibi militat ether. Et diurati veniunt ad classica veteri. que humilis se habuit in correptione ambrosij: per in legem eius sedem. Uide augustinum libro vltimo de ciuitate dei. Et quod idola subuerti cum templis iussit: et quod iohannes heremitam consulit etc. Et quod flagrabat magis benefacendi charitate quam diuandam cupiditate: mori tamen bene disposita republica quam desolatam inuenit: primo stabulari fuit: sed propter virtutes promotus est.

Augustinus cartaginensis de affrica rhetor maximus: et in omni philia ac poetria incopabilis: in sapientia omnem scibile quod unquam philosophi repere potuerunt: in iuuetute sine magna difficultate adeptus: circa hec tempora ad mediolanum mittitur: ubi strati a beato ambrosio conuertitur: et in christi nomine postposita manicheorum heresi: baptizatur. Sic creuit in doctorem ecclesie principium: et hereticorum malleum valentissimum: non longe post in episcopum iponensem sublimatus: totam ecclesiam suarum fontem doctrinarum per annos 53. abundantissime irrigauit.

Anno mundi 5573 Romanus 5583

Scisma ecclesie tertium inter damasum et versinum euenit propter discordiam eligentium: tamen damasus obtinuit: quia maior pars erat secum.

Siricius an. 15. m. 11. di. 25.

Iste siricius statuit: ut de impia secta manicheorum nullus reciperet: nisi cum tali pacto quod in monasterium retransferret: ibique penam ageret cunctis diebus: et in fine vite tamen modo viaticum sumeret. omnes etiam illius secte quos reperit exilio damnauit.

Anno christi 374 384

Tempore istius damasi pape vastas illas egyptias solitudines: hactenusque diffusas quas propter sitim et sterilitatem piculissimamque serpenti abundantiam: conuersatio humana non nouerat: habitatio monachorum conpleuit. scilicet arsius: pichi: pemenes: pastor: cosimas: marina: eufrosina: ioseph: syrus: agathon: achillis: lustrion: iohannes breuis bessariensis. zacharias: syfoi mochois: gebalon: egladi: gelafius: arsenius: luci: et alij inuicibilis: quorum est digna memoria.

Vaitanaricus rex gotorum persequitur christianos in terra sua ubi multi martyrio coronati sunt.

Priscillianus episcopus bispacie cadit in heresim pessimam: inde heresis priscilliana.

Firminus episcopus ambianensis Honoratus et Sabinus ibidem: omnes sancti confessores.

Placella uxor theodosij: de pauperibus maximam curam habuit: quibus suis manibus officiosissime seruiuit.

Marcellus episcopus appamie martyr.

Theophilus episcopus alexandrie.

Seruatus tungrore episcopus: qui dicitur fuisse cognatus christi: floret.

Seuerinus episcopus colonienis. magne auctoritatis et sanctitatis fuit.

Paula uirgo sanctissima: et filia eius eustochium uirgo claruerunt: quare beatus hieronymus sepius meminit vitamque paulae dignis laudibus conscripsit.

* Humana virtute id actum credimus. Minime igitur si deus pro nobis quod non nos: Ecce regnat fides sancta videtur et inuidetur in inimicis: detestatur suis fremetibus et tabescit: nil in manu omnipotentis facere ualentibus. iuxta prophetiam psalms. dixit dominus domino meo sede a dextris meis. Donec ponam inimicos tuos: scabellum pedum tuorum. Et iterum. Sepe expugnauerunt me a iuuentute mea: etenim non potuerunt mihi etc. Et quia grandia mala contigerunt aliquando propter huiusmodi disputaciones suggerentibus quibusdam impijs in aures principum: quod ecclesiastici terrena diuicia licite non possiderent: ideo apostolica sedes inhibuit ne amodo fiat: neque ulli liceat deinceps in dubium reuocare: quod tantis sanctissimorum uirore doctrinis et exemplis constat roboratum. Aduertant sensati principes: quod eis utile sit et salubre: pro tot annorum curricula: ac varios reus euentus: ubi nullus unquam prosperatus est: neque sibi permittant inconsulte posse immutare: quod spiritu sancto dictante statutum est: ac tot patronos et inspectores celo presidentes iam habet.

Chronica sancti hieronymi finit hic circa annos domini 380.

Roma capit a gothis z icēdit: z fit illa famosa altercatio int̄ paganos z fideles: qz pagani cū grādi blasphemā nitebant fidē extiguere z culturā deoz reassumere s; nō pualuerūt qz halaric⁹ rex gothoz z xpian⁹ fuit: z pepcit oib⁹ ofugiētib⁹ ad sacra: z sic cōfusa fuit impietas paganoz: eo q nō potuerūt pbare diffortuniuz euenisse ex eo q roma abiecisset idolatriā z fidē recepisset. De hoc aug⁹ in libris de ciui. dei: z orosius abundanter tractant.

Iste archadi⁹ puer adhuc fuit: qñ p̄ eius defunctus fuerat: z quidē satis bon⁹ fuit: s; plēs aduersitates cum frē suo honozio p̄pessus ē: qz multa picula z tyranni de gentib⁹ barbaric⁹: scythib⁹: gothis: Dā dalis: z hūnis: furrerūt q mltas pu/

Iste honozio clemētissim⁹ fuit: cūqz dicerēt ei: cur rebel les n̄ occideret: ait. Utinā eēt mit: i possibile ad vitam mortuos reuocare: z ob piā fidē quā i xpō hūit: mltos ty rānos obtinuit sine sanguis effusiōe: z picu losa illa tpa paulatī sub eo cenerūt. Et

Archadi⁹
filius theo
dosij cū-

cias depopulati sūt: z nisi xpī grā singu lariē xpī fidelib⁹ pncipib⁹ succurrisset: totalit̄ p̄isset an. 13.

Honozio
filius theo
dosij cū-

hic finit̄ historia pauli orosij psbyteri qui hoc tempore claruit. -theodosio minore an. 15.

Mascezel comes archadij: meritis scōz quos fecit duxit: exēplo theodosij cū. 5. milib⁹ p̄ruit hostiū. 70. milia: scō etiā ambrosio sibi i visione apparēte zc. s; p⁹ elat⁹: scōs viros cepit p̄seq z eccliaz temerare aut⁹ est: z statū occidit. pbauitq; i se vno: ad vtrūq; sp̄ dīnū vigilare iudiciū: qñ z cū sp̄auit adiut⁹: z cū stempsit occisus ē. De hoc sunt infinita exēpla: etiā hodie.

Constanti⁹ comes honozij, mirabili felicitate i breui multos tyrānos z barbaros p̄strauit: xpī adiutorio sufful tus. Et nota q sicut dicit brūs hiero⁹: romani in pncipio erant fortissimi: sic in fine debilissimi: nā ad ppulsandum hostes necesse est quotidie barbaros conuocare.

- Laudianus poeta rome
- Prudēti⁹ poeta christianus
- Prici⁹ magn⁹ p̄ hibernoz apl's circa hec tpa in hi bernia venerat cū suis sorozib⁹: āgeli sepe colloq -
- Sanctus heraclides: Orosius. -fruit.
- scripsit vitas patrum ad lausum ep̄m.
- Dorotheus
- Isidorus primus
- Alexandria

- Ticonius afer multa scripta reliquit.
- Donatus ep̄s
- Epifanius ep̄s
- Sulpitius seuerus
- Colomacius martyr
- Sifinnius, Martirius, Alexander: isti sunt i italia mar tyrio coronati
- Melania
- Diodes
- Ancilla
- Nathanael

5593

5603

Anastasi⁹
p̄m⁹ an. 3.
di. 26.

Romanus ex p̄re maximo.

Innocē
ti⁹ p̄ a. 15
m. 2. d. 20

Albanen. ex pa tre innocentio.

394

404

Iste anastasi⁹ statuit: q cū sc̄m euangeliū legeret: oēs stare deberēt: z q caret aliquo mē bro: non deberet fieri cleric⁹. hic fecit fieri vnā basilicā prope scholam mamertini.

Pelagius heretic⁹: z celestius: z iulian⁹ ep̄s a quibus pessima heresis pelagiana: dicit hominē sine grā posse mereri: z baptisimū z oēs nes ecclesie irritas esse zc. Augustin⁹ multum contra eam laborauit.

Talmud iudeorum: qd sonat apud eos do ctrina: cōponit̄ circa hec tpa āno. 400. a duob⁹ sūmis rabbi. s. rabina z rabasse: liber vtiq; grandis. z maior decē biblijs. In eo sūt iextricabilia mēdacia: turpia: fatua: abomiabi lia 3 legē dei: 3 legē nature: 3 legē scriptā. videntes nāq; iu dei legē suā quotidie deficere: z fidem xpianā pficere in toto orbe: etiā cū gl̄ia tpaliū: hos duos deceptores insti garūt quaten⁹ hūc libzū cōponerēt: z tāq; moysi scriptis firmā adhiberēt fidē: pbiberētq; sub pena mortis: ne qd aliqd negaret de his que in eo cōtinē. Factū est ita ad suā infelicē excecationē: z suoz ppetuā dānatōnē. Ne aut simplices habeāt occasionē recedēdi a tanta falsitate: iniūxerūt eis ut infrogati de difficilib⁹ r̄ndeant. Nos hec nō itelligim⁹ s; rabi n̄ri poterūt r̄ndere vobis. Sic traditi sūt i reprobiū sensū: ut plus his nugl credāt: q; moysi aut xpō. Verūt̄ plēs i diuersis mūdi ptib⁹ ouersi crebro legūt: z aliq; p fide: magna fecerūt: z vtilissima scripta reliq̄rūt

Iste innocēti⁹ statuit q nō solū psbyti: s; oēs xpiani deberēt vngi oleo i firmoz: z sabbato ieiuniū celebrari: z ad missā oscu lū pacis dari. Pluresq; regulas de ecclia z monasterijs z iude is z paganis tradidit: ut p3. 26. q. 2. c. nūqd. hic dānauit ad istā tiā ocilij affricāi heresiz pelagianā cū suis heresiarchis. vide. 24 q. i. de hac materia. In quāta reuerētia oli sc̄i doctores z p̄res z pncipes z ocilia: hūerūt aplicā sedē: ut nihil auderēt sine cōsē su dñi pape diffinire: de hoc sūt plēs eplē sc̄i augl. z alioz scripta

- Stulta
- Maxim⁹ ep̄s nolani: p̄phetie spū claruit
- Ammō
- Bricius ep̄s turonei.
- Pachomi⁹
- Ossa samuelis p̄phete translata sunt constan tinopoli ab archadio.

Joānes chrisostom⁹ exilio dāna: ab endo chia regia vxore archadij: ibiq; morit̄ ardore sol z archadi⁹ excōicat̄ ab innocētiō: eo q cōsēsit.

Basericus rex **Wadaloꝝ** infinita mala fecit p̄ longū temp̄ in diuersis mūdi ptib⁹: tyrān⁹ pessim⁹. ⁊ arrian⁹ p̄cipue religioni xp̄iane ⁊ nobilitati infest⁹ fuit. Romā cepit: affricā destruxit. sub quo augustinus morit⁹. 440.
Attila rex hunoꝝ: flagellū dei: tyrānus atrocissim⁹: longo tpe p̄segit humanū gen⁹: tandē confossus morit⁹ pessime more tyrannoꝝ. Alibi dicit q̄ pp̄rio sanguine suffocatus fuit.

Theodosi⁹ totus catholicus fuit ⁊ deuotus princeps: nec n̄ valuit p̄hibere barbaros: q̄n multas puincias vastaret p̄mittēre deo. Brādis nāq; exercit⁹ gothoꝝ: totū romanū imperiū in partib⁹ occidentis vastauit: sed in oriente trāq̄lla pax fuit ⁊ scitas.

Imperatores.

Joannes cassian⁹ heremita eiectus a chrisostomo de cōstantinopoli: venit marsiliā: collationes scripsit ⁊ alia. Et fuerūt infiniti sancti heremite ⁊ monachi rē.

Timothe⁹ heretic⁹: dicit xp̄m verū deū: ⁊ hoiez quidē esse: sed addidit falsū: dicēdo diuinā naturā conuersam esse in humanā.

Aman⁹ ep̄s aureliaceñ. ciuitatē suā liberauit suis meritis ab hunis.

Cociliū carthaginēse fuit ducentoꝝ: ⁊. 18. patꝝ ⁊ pelagiū hereticū: in q̄ sanct⁹ augustin⁹ solennis triūphator ⁊ hereticos apparuit: cunctos vincēdo

Predestinatoꝝ serpit heresis: que dicit nil p̄desse ad vitā quod sancti virtuose agunt.

Palladius ep̄s mittitur ad scotos.

Lupus treassin⁹ ep̄s floruit: qui attilā mirabiliter a preda compescuit.

Teodosi⁹
us 2⁹ fili⁹
archadij-

-cū valentinia
no an. 27.

Doc tpe saxones angliā intrare ceperūt: ⁊ paulatim crescentes tandē totū regnū: ⁊ diadema obtinuerūt.

Lyrill⁹ alexandrinus ep̄s fuit in concilio ephesino.

Nestori⁹ ep̄s cōstantinopolitan⁹ dicit xp̄s p̄uz hoiez nō deū heresis magna.

Dieronymus obiit: miracul⁹ inaudit⁹ clar⁹

Eusebi⁹ discipulus hieronymi claret p̄ eū.

Berman⁹ ep̄s antiochoꝝ tres mortuos suscitauit: ⁊ etiā asinū suū defunctū. Omnium pedes lauit sine exceptiōe.

Paulin⁹ ep̄s nolan⁹ vir sc̄us: de q̄ dicit gregl. in dialogo suo

Synodus
ephesina
vlis ducē-

-torum patrum
cōtra nestoꝝ
bereticum.

Patrici⁹ filius ioroꝝis sancti martini mittitur in hiberniam a celestino papa: vir mirabilium operum. Vixit annis cē tum viginti.

Anno mundi.

5613

5623

Pape **Zosim⁹**
ā. 3. m̄. 8.
d. 9. grec⁹
patre abra-
sio.

Bonifaci⁹
p̄ ā. 8. d. 8
romanus

Celestin⁹
p̄ ā. 8. d. 9

Lampanus qui instituit dici de bere. **Judica** me deus rē. añ introitum misse: fm̄ fere oēs chro nicas. Et fecit plures canones anathematis contra nestoꝝiū.

Sixtus 3⁹
an. 8. d. 9.
romanus

Anno xpi

414

424

Iste Zosim⁹ statuit: ne clerici tabernas teneāt: aut vina vendāt: ⁊ ut cere⁹ benedicatur in sabbato sac̄o ⁊ q̄ seru⁹ non fiat clericus: nisi p̄ri⁹ liberatus sit a dño suo ipse misit legatos ad cōciliū carthaginense pro roboratione eiusdem.

Iste bonifaci⁹ statuit ne mulier tāgeret palā altarj: aut lauaret. Ip̄e habuit scisma cuz eulalio p̄sbyto: q̄ secū electus fuit ⁊ p̄ualuit: qz maior ⁊ sanior pars secū erat ⁊ imperator etiam cum vxore sua sibi magis fauebat.

Iste celestin⁹ instituit dici psalmos añ missaz: ⁊ ex hoc exordiū sūpsit vs⁹ quē p̄ ecclia seruauit de introitu ⁊ graduali ⁊ tractu. Tpe ei⁹ celebrata ē scā synod⁹ ephesina: ⁊ heresim nestoꝝij ep̄i cōstantinopolitani: q̄ negabat bt̄az mariā verā esse matrē filij dei.

Iste sixtus vir sanctus erat tot⁹ humilis ⁊ misericors. Ecclēscā scē marie maioris edificauit. Dabit quendā emulū noie bassū: q̄ eum diffamauit de q̄ cū se scilio purgassz statim post: bassus moritur: quē tñ pp̄rijs manib⁹ sepeliuit.

Scisma quartū quod fuit inter bonifacium ⁊ eulalium: causa fuit discordia eligentiū: ⁊ obtinuit bonifacius: qz maior ⁊ sanior pars erat secum.

¶ Tota gallia etiā affrica hispania etc. interijt pmissione diuina ab icursu barbaroz. 500. miliū: z oēs pene ciuitates in terrā pstrate fuerūt exceptis paucis: q̄ scōs ep̄os habuerūt: ob qd̄ diuinit̄ p̄ecte sūt. z fuerūt tpa horreda ciuitas metēn. muros habuit insupabiles: sed coruerunt pp̄ pctā ciuiū: z sic exusta fuit.

¶ Ecclia dei isto tpe valde tribulat̄: z p̄cipue in affrica: nā augustino mortuo: tot̄ cler̄ aut martyricat̄: aut expellitur a sedibus suis in exiliū: nec fuit filis p̄secutio ibi vsq; tūc: p̄pter genserīcū regē Dandalozū z bonericū filiū eius qui fuerūt arriani: z ecclesias clauerūt. tandē etiā ipsi male perierūt more solito.

¶ Merlin⁹ de incubo genitus: claret in britania spū p̄phie: cui⁹ in stinctu vortigonus rex britonū valde dilatauit fidē christi. huic successit vterpandagron frat̄ ei⁹: q̄ fuit pat̄ arcu

¶ Iste martian⁹ catholicus fuit z cū valētiniano ip̄auit: s; p̄ apud cōstātinopoli inē: em̄p̄ fuit cōspiratione suoz hic in sōnis vidit arcū attile cōfractū: ex hoc ip̄z intelligēs mortuū: z sic factū est.

Martian⁹ cū valētiniano a. 7.

¶ Iste leo fm̄ q̄sdā fuit ver⁹ catholic⁹. fm̄ alios aut dicit q̄ nimis impudēt̄ imagies scōz iussit cōburi p̄ p̄t̄ qd̄ a papa excōicat⁹ fuit vidēt̄ tñ q̄ hoc nō leo p̄m⁹: s; leo tertī⁹ fecerit. Tpe gregorij tertij fuerūt

Leo p̄m⁹ an. 17.

ri: de q̄ p̄phetauit idē. vter. i. caput draconis: q̄ p̄ draconē i stellā p̄nūciat⁹ ē
¶ Festū sci petri ad vincula instituit: z stupēda miracula p̄ ei⁹ cathenā fiunt.
¶ Iudei plures submergunt̄ in mari decepti p̄ diaboliū: q̄ eis apparuit i spē moysi q̄si vellet eos introducere i terrā p̄missionis: quidā euadentes fidē christi ceperunt.

¶ Codex edit⁹: q̄ z liber theodosian⁹ appellat⁹: q̄ oīuz principū legitimoz h; fines.
¶ Nichasi⁹ remenē. ep̄s martyrio coronat̄: cuz eutropia sorore sua ab hunis truncat⁹ ait. dñe vinifica me fm̄ verbū tuum

Sinod⁹. 4 vltis calce donei.

530. patruz cōtra euticē hereticum.

¶ Septē dormiētes euigilat̄: q̄s deci⁹ añ ducētos annos in spelūca reclusit.
¶ Petroni⁹ ep̄s bononiē. fecit vitas patrū: vir scē vite ab infantia.
¶ Hilari⁹ ep̄s arelate. claret i gallia.

¶ Benouefa vīrgo claret parisius: que fuit velata a scō germano.
¶ Eutbicen abbas cōstātinopolitan⁹ heretic⁹: dixit vnā naturā eē verbi dei z carnis. Et dioscor⁹ olim ep̄s alexandrin⁹: defensor illi⁹ fuit.
¶ Undecimiliū vginum cohors apud coloniā agripinā martyricat̄ ab hunis z colonia statim etiā post destruit.
¶ Echius patricius cōtra attilā pugnat: fugans eū: z cesa sūt ibi. s. in territorio aureliane. 180. milia pugnatoz.

5633

cōfessor.

5643

5653

¶ Marianus monachus: z plures alij sci z docti viri floruerunt.
¶ Eutropi⁹ p̄byter scripsit plura.
¶ Victorinus massiliē.
¶ Amaruchas ep̄s filiū regl̄ psaz a de mōe liberauit: z mltū ibi fidel̄ creuit

Leo p̄ a. 21. m. 1. d. 28. iusc⁹.

¶ Beatissimus iohannes baptista: caput suū reuelat duobus monachis q̄ hierusalē venerāt. Sorbi aut̄ q̄ eundē patronū sibi elegerāt: inuicti p̄manserūt diu.
¶ Terremotus cōtinui: z signa plura fuerunt.
¶ Celū ab aquilone efficit quasi igneus: z fulgurātes haste apparent: luna obfuscat̄.

434

444

454

¶ Iste leo sc̄ssim⁹ lōgo tpe cū multiplici fructu p̄fuit ecclesie: tūc in finit̄ piculis laborāt̄: pp̄ tyrānides p̄ncipū z hereses varias falsoz doctoz. Plures sermones z epl̄as scripsit ita egregie: ut in oēs catholicos doctozes florē dictaminis reportasse dicat̄: z quecūq; dixerit: sic sūt approbata ut nulli fas sit i mimo ab ill' dissentire. Ip̄e suis meritis attilā a roma z italia auertit. manū sibi āputauit pp̄ quādā tēptatōz: sed btā vgo ip̄az restituit. in canone addidit: sc̄m sacrificiū: imaculatā hostiā. Synodū calcedonēsem iussit celebrari mediāte martiano impatore. tādē p̄ plures agones btā morte potit̄: sepult⁹ apud sc̄m petrū. festū ei⁹ agit̄ in vigilia ap̄loz petri z pauli: qdā dicit. 11. april. Tpe hui⁹ p̄t̄ficis mysteriū bt̄ssime trinitat̄ euidēt̄ miraculo i p̄tib⁹ gallie declarat̄. Cū enī qdam ep̄s celebraret vidit sup̄ altare tres guttas clarissimas eq̄lis magnitudinis cadere: q̄ simul defluēt̄: z i vnū coniuēte gēmā pulcherrimā effecerūt: quā cū ep̄s in medio crucis auree posuisset: omnes alie ceciderunt.

¶ Terremot⁹ maxim⁹ apud cōstātinopoli p̄ q̄ttuoz mēs z infans dixit: ut cātarēt. Sc̄s de⁹: sc̄s fortis: sc̄s z immortalis: miserere nobis: z sic cessauit. hoc postea i calcedonensi synodo confirmatū est.
¶ Eucherius lugdunē. ep̄s z doctor.
¶ Seuerus treuerē. ep̄s sc̄s.
¶ Mamertin⁹ abbas in monasterio sancti germani. z aliodius fuit ante eum.

¶ Walleranus ep̄s sanctus.
¶ Martin⁹ ep̄s ephesioz.
¶ Iuuenal' ep̄s hierosolymitan⁹.
¶ Anatholi⁹ cōstātinopolitan⁹ ep̄s hi duo fuerūt in cōcilio calcedonensi principales.

¶ Cometa apparz z p̄ pauca apud tholosam gallie riuus sanguinis longissimus fluxit tota die.

Arcur⁹ rex britanie noiatissim⁹ i victorijs: quadringētofferaginta viros gladio suo interfecit. Eccleie dei subuenit: et fidē valde ampliavit: oēsq; fr̄as francie: datie: noruegie: et. sibi seruire coegit. Perdit tandē: nec vsq; hodie scitur vbi manserit.

Dubricus p̄mas anglie: vir sanct⁹: miraculis clarus: p⁹ heremita: corona uit arcurum.

Imperatores.

Delisei p̄phete ossa: transferant de samaria in alexādriā.

Marci euāgeliste corp⁹ trāssert ad venetias de alexādria

Letanie minores: instituūt a mamerto ep̄o vieneñ.

Remigi⁹ remēf ep̄us: q post clodoneū regē fr̄acie cōuertit

Perpetu⁹ episcopus turoneñ.

Prosper ep̄s vir clar⁹ scia scitate vite: de aquitanie terra.

Theodor⁹ ep̄s syrie scripsit chronicā: et plura alia.

Lyprian⁹ amfilieñ. episcop⁹: vir supra modū misericors totū qd̄ habuit fratrib⁹ in necessitate dedit.

Verefis acephaloz fuit: q̄ impugnavit ociliū calcedoneñ

Meretriz quedā peperit infantes. 7. vno partu: et in pisci nā piecit: et vnus factus est rex longobardoz.

quos impegerūt: ceciderūt. Et siquidē miserabil⁹ victoria: qñ victor paucos aut nullos milites retinet. Un̄ audacia plurimū nocet: quando prouidētia nō gubernat. sic arcturo contigit.

Iste Zeno fuit arrian⁹: et totalitē crudel⁹ catholicos. Sed⁹ inijs cuz gothis: et filiū leonis interficere volens: alē filis ei offerē. Ipse theodozi cū puez: postea regē gothoz a patre suo i obsidē accepit

Zeno an.
12. als. 17

Ethici⁹ senator in burgundia tpe famis. 4. milia paupez sustētauit: et celestis p̄missiōis vocē audiuit

Sulgenti⁹ ep̄s ruspeñ. claret: luculētissim⁹ doctor scientia et fide plen⁹ aser.

Anglia in flore tpe arcturi: cui ter dena regna ser uierūt: s; tpe paruo. Et nota signū infallibile: qñ videlicet militaris celsitudo bellū delectabilē appetit: et occasionē querit: tūc sequit⁹ finis cōiter misera bilis iuxta illud p̄phete. Dissipa gētes q̄ bella volūt

Si hoc tpe britones q̄ nūc dicūt anglici: prudētia vera gubernassent: totius europe dñi fuissent. Sed dū volunt fortit⁹ et fortes agere: parit⁹ cū fortibus in

Anno mundi.

563

Sardus p̄re chrispino.

Lyburin⁹ patre castino.

Ppape

Dilari⁹ p̄
ā. 6. m̄. 3.
di. 6.

Siplicius
an. 15. m̄.
2. di. 7.

Anno xpi

464

Iste hilarius dedicauit eccliam bti stephani iuxta basilicā bti laurentij: hic cōstitu it ut nullus pōtifer sibi successorē cōstituat: ut habet. 8. q. i. pleriq;. Sepelit in monasterio sci laurētij: qd̄ ip̄e cōstruxit

Iste simplici⁹ diuifit urbē in qnq; regiones: et plures ecclesias dedicauit. Sic constituit ut clericus inuestiturā nō recipiat a laico qd̄ fuit p̄ per alios roboratum: ut patet. 16. q. 6. per totum. Sepelitur in vaticano.

Venetiarum ciuitas incli/ ta cōdit: aut poti⁹ ampliā circa hec tpa: āno. 450. non a pastorib⁹ sicut roma: sed a potentiorib⁹ et ditioribus puincia aduenis: illic p̄p̄t p̄secutionē attile cōfugiētib⁹ Mirū ē et sūmo extollendū laudis p̄conio: potuisse a tot tāq; diuersis vrbū et op pidoz pplis cōditā ciuitatē: p̄ annos mille cū tali incre mēto ac gl̄ie splēdore: vna/ nimirū sagacitate cōseruare

Venetiarum ciuitas.

Disputatio illa famosa facta est apud cartaginē s̄ arrianos iussu honorici regis: cui scripta habēt: s̄ p̄ualētib⁹ catholicis: rex impi⁹ arriana heresi plenus eos vsq; quaq; p̄sequit: sed nō ipune: nā octauo anno regni sui percussus a dño: scatens vermib⁹ miserabiliter exp̄irauit.

Achacius ep̄s cōstantinopolitan⁹ in heresim cecidit ⁊ damnat⁹ ⁊ famosus hereticus fuit.

Eugeni⁹ ep̄s cartbaginēn̄. Et felix ep̄s abzitanēn̄. cū alijs ep̄is ⁊ clericis: ⁊ ecclie mēbris nūero. 4976. miserabiliter tractantur: ⁊ in exilium mittunt̄ ab honorico rege Wandaloz. Et totus cler⁹ affricanus fortit̄ pro christo agonizat vsq; adhuc.

Dionysia cū filio suo maiorico: ⁊ germana datina leoncia filia sc̄i germani ep̄i. Emili⁹ medic⁹. Bonifaci⁹ martyres: ⁊ alij multi martyres ⁊ cōfessozes absq; numero: multi manibus et linguis abscis̄is re cte loquuntur.

Victorian⁹ p̄consul martyr mirabilē cruciatus est. Et victoria honorabilis matrona: et alij zc̄.

James incredibilis facta est que totā affricā vastauit ⁊ alias regiōes: occasione cui⁹ plures sc̄i ⁊ sc̄e facti credunt̄ p̄pter elemosinas suas.

Hütaramūd⁹ rex Wandaloz qp⁹ bono ricū rexit: eugeniū ab exilio reuocauit: s̄ castrimūd⁹ qp⁹ nouē ānos ei successit itez ecclesias claudit. 215. ep̄os exiliādo: erga quos symmach⁹ papa clementissim⁹ fuit.

Iste anastasi⁹ finis malū h̄z te stimoniū: qa fact⁹ fuit heretic⁹

Anastasi⁹ an. 26.

achaciū cōstantinopolitanū ep̄s ⁊ cū a papa hormisda moneret̄ p̄ solēnes legatos: ut ab arriana p̄fidia discederz: r̄ndit. nos cū sim⁹ ipator iubē volum⁹: nō at nobis iuberi. Nō arrogātie v̄bū et̄ne hūiliatōis: lz iutilis subsecuta ē vitio: qa paz p⁹ iusto dei iudicio fulmie p̄cuss⁹ interijt: sen sat̄ p̄ncipi b⁹ sue vesanie horridū relinquet̄ exēplū. Ipse etiā miserabil⁹ fuit: nec vnq; meruit victoriā: deo parit̄ odibilis ⁊ hoībus.

Theodorici⁹ qui arrian⁹ fuit: rex gotboz: totā italiā possedit lōgo tpe: ⁊ q̄idā tyrānides s̄ fideles fecit: ob qd̄ fuit proiectus p⁹ mortē in os vulcani per ioannē papā ⁊ symmachū patriciū: quos iniuste necauit fm̄ Gregoriū in dialogo.

Inuētiō sc̄i michaelis in monte gargano facta fuit hic.

Selenis ep̄s carnoteñ. vir sc̄us insignis habet̄.

Pascasi⁹ vir sc̄us de quo facit mentionē Gregori⁹ i dialogo: qd̄ graue sustinuit purgatoriū: qz in sc̄ismate p̄tinacit̄ adhefit laurentio vsq; ad finem vite: sed ante mortē penituit.

Sancta brigida in scotia claret.

5673

5683

Felix 3⁹ ā. 8. m̄. 11. di. 19.

Roman⁹ ex patre felice ex regione fasciole.

Belasius an. 8. m̄. 8. di. 18.

Afer patre valerio.

Anastasi⁹ 2⁹ ā. 3. m̄. 11. di. 23.

Romanus patre petro.

474

484

Iste felix sc̄us ē: ut p̄z ex finone b̄ri Gregorij. vbi narrat de trib⁹ sorozibus matris sue: fuit enī attau⁹ ei⁹. Hic dānauit achaciū: eo qd̄ ad cōionē receperat petrū alexādrinū ep̄m. Hic statuit qd̄ accusato dāde sūt inducie: vt ad respōdēdū parare se possit: ⁊ qd̄ accusatores ⁊ iudices tales eē debeāt: qd̄ oi careāt suscipitiōe ⁊ macula. De ip̄o fit mentio. 61. di. orosius. Ioānes damascen⁹ fm̄ quosdā fer̄bis t̄p̄ib⁹ fuis̄ se. Alij dicūt qd̄ p⁹ gregorijū: manū iuste sibi āputatā brā v̄go sibi restituit. multa scripta subtilia reliquit.

Iste gelasius canonē misse ordinauit: p̄fationē: hymnos: tract⁹: orōnes: sicut ambrosi⁹ fecit ⁊ inē libros autēticos et apocrifos distingit. 15. di. Sacrosca. Ipse etiā impatorē excōicauit: ⁊ excōicare posse ostendit 96. di. duo.

Iste anastasi⁹ p̄mo bon⁹ fuit s̄ postea seduct⁹ ab achacio ⁊ cōmunicauit ei: ⁊ ob hoc cler⁹ sepa uit se ab eo: ⁊ qz voluit restituere achaciū occulte: lz nō potuit: dino iudicio p̄cuss⁹ ē: itestina ei⁹ ciēdo. 19. di. anastasi⁹. Et hic v̄r sc̄us infamis papa: de toto cathalogo p̄tificū vsq; huc: qz p̄m⁹. s. liberius fauebat arrianis: iste nestorianis v̄trobiz cōcurrēte vesania impatorz.

Unitas Sypontus.

Mons garganus.

Oraculū sc̄i michaelis archāgeli.

Clodone p^m xpian^o rex francie circa hec tpa baptizat^o e a sco remigio. Dabit eni vxore xpianissimam noie clotildis q fuit filia regis burgundie: q sepi^o monuit eu vt relicta idolatria in veru filiu dei crederet: sed no accevit. Postea cu bellaret aduersus regem almanie: corruere cepit exercit^o ei^o z ifusus lachrymis ait. Jesu xpe que regia mea pdicat ee filiu dei: q subuenis i tribulatoe z das auxiliu i te spantib^o: nuu deuor^o postulo auxiliu. z sic hita victoria: venit cu tribus milibus ad baptismu. Et coluba celit^o ampulla cu chrismate attulit: vñ reges fracie vsq; hodie iungi solent: exeploq; ei^o totu regnu fide suscepit. Et deiceps sp victoriosus fuit z gothos supauit zc. cepitq; ex tuc deuor^o ee erga deu z scos ei^o: z pcpue erga scin martinu: cui preciosu equu cu alijs muneribus obtulit. Luq; vellet eu redimere: iussit dari centu solidos argenti. sz nequaq; equ^o se mouit. At rex: date inqt adhuc cetum: z tunc equus solutus abiit ad nutu regis. Tuc cu leticia r r dixit: vere btus martin^o bonus e in auxilio: sed carus in negocio. Et hic videt quasi secudus constantin^o: z secunda helena rememorari.

Symmach^o p^rici^o martyr clar^o habet: vir scus z strenu^o: q regi theodorico iniusto sepe obstitit: ob qd tandem ab eo martyricatus e cu iohanne papa.

Boecius vir consularis: incopabilis scie z in oi vtute pspicu^o: fuit gener pdicti symmachi: z p^o multa q gloriose gessit: tandem exul iugulaf^o pro iusticia a theodorico: sepult^o papie. Dicunt qda eu canonicatu sub noie seneri. Quata aut scripsit: tota xpianitas testis est. Dabit vxore prudetissimam noie elphe: que fecit hymnu. Oliue bine zc. de petro z paulo.

Dignissimus z gordianus z alij multi martyricati sunt a laurentio scismatico.

Benebald^o p^m eps laudu. vir scus habuit pmo vxore: qua dimittes z iterato admittes: genuit ex ea scin viru latrone: q ei i epata successit. Mirabile fecit pniaz.

Librian^o scot^o cu suis fratrib^o z sorozib^o claret sanctitate.

Vedastus arabateis.

Leonard^o louioceis. z **Liphardus** discipuli remigij.

Seueri^o abbas agauneis. clodoneum sanauit.

Lantianus rothoneis.

Marcti^o abbas pictauiens.

Arnulph^o eps turoneis. mar.

Melani^o consiliari^o regis.

Albinus vir sanct^o cu alijs.

Victor cu plurib^o illustrib^o: q tunc floruerunt in gallia.

Marsus.

Lantonus.

Auit^o abbas aurelianeis. q ora bat dnm p filijs clodonei zc.

Conciliu aurelianeis. celebraf^o iussu clodonei: qd scus melani^o cōgregasse dr. Et nota q multa fuerut concilia aurelianeis.

Eunodi^o titiueis. epus.

Carileph^o vir valde scus: q nuq; voluit videri a mulierib^o nec a regina deuota francie.

Anno mundi. 5693

5703

Sardus: z patre fortunato.

Campanus patre iusto

Pape

Symma /
ch^o an. 15
m. 7. d. 28.

Normis /
da an. 17.

Anno xpi 494

504

Iste Symmachus vir bonus: cleri z pauperum amator fuit: elect^o cu laurentio z bis habuit cōtētiosu scisma cu eode: sz pualuit iudicio ecclesie z theodorici regis. 17. di. cōcilia. Hic cōpleuit hymnu angelicu. Gloria in excelsis deo zc. z catari instituit: z multa vtilia statuit. Veru cu laurentiu ex misericordia fecisset epm micerinu: no reddidit sibi vice iuxta bnificia prestita: sz iterato erexit se tra eu: nec sic pfectit: qz cu symmach^o se plene purgasset cora synodo de obiecti criminib^o: cu glia restituit: z laurenti^o cu suis danat^o fuit.

Iste normisda vir misericordiaru fuit: ecclesijs multa ornamenta contulit pauperu elemosynis intentus fuit. Ipse cleru cōposuit: z grecos recōciliauit: q fuerat excōicati ppter heresim nestorianā. Sepultus est apud sanctu petrum.

Scisma quintu qd fuit inter symmachu z laurentiu: ca fuit discordia eligētū: sed symmach^o obtinuit iudicio concilij: in quo theodoricus rex personalit^o fuit: qz maior pars erat secū: sz p^o annos quattuor surgit itez altercatio in clero: ppter crimina obiecta symmacho: z factu est scisma sextu ecclie: sed cu symmachus se purgasset cora concilio z rege: restituit cum gloria: z laurentius damnatus fuit.

Iste iustinus totus catholicus fuit: et omnia que anastasius in ecclesia fecit: retractavit: summum pontificem devote regnavit. scilicet venerabilem papam hormisdam: et se libenter eidem obedire velle: iuravit. quod et factum est: quia cum germanus episcopus capuanus ad eum venisset ex parte papae ut episcopus de exilio revocaretur: statim fecit: cum magna leticia eum suscipiendo. Ipse magister fecisset pro fide: nisi eum tyrannides theodorici impediisset.

Justinus primus an. 9.

Iste iustinianus excellentissimus fuit pro omnia. Nam in ipso concurrerunt tria que principem gloriosum faciunt. scilicet potentia: sapientia: et religiosa mens ad divinum cultum. Per primum hostes superavit. Per secundum iustis legibus mundum ordinavit. Per tertium deum glorificavit eiusque ministris ecclesias edificando: opes populo donavit. Nota quod leges civiles que romane dicuntur: ante istum insignem vix nimis plene fuerunt: quod ipse admirabili brevitate corripuit: et ad 12. libros coartavit et ordinavit: et de omnibus unum codicem ordinavit: quem codicem iustinianum appellari voluit. *

Justinianus primus an. 38.

-al. 11

Germanus capuanus episcopus claret. Vide in dialogo Gregorii
Vigor boiacenensis episcopus qui mortuum suscitavit.
Auitus et sanctus abbas carnotensis. hic floret temporibus
Solinus sidonius doctor magnus: multa scripsit.
Claudianus episcopus viennensis. nobilissimus inter doctores.
Cassiodorus gloriosus vir et doctor luculentus fuit primo senator: cancellariusque regis theodorici deinde monachus plura scripsit.

Arator poeta floret.
Priscianus grammaticus.
Totila rex gothorum: multas exercet tyrannides: et pene tota italia destruit.
Victor capuanus episcopus: quod quatuor paschales scripsit.
Gregorius episcopus lingonensis. de senatoribus primus habuit uxores
Nicecius treverensis.
Domitianus tungrensis.
Clodoaldus filius regis francie presbiter sanctus monasterium condidit

Bellisarius patricius comes iustiniani mirabiliter de persis triumphavit. deinde missus ad affricam: Vandalorum gentem deleuit. De hinc romam liberavit a gothis que per totum annum fuit obsessa: regem etiam gothorum cepit: et ad imperatorem duxit et roma septem capit a gothis et quasi in nihilum rediguit.

5713

5723

Joanes primus mar. an. 3 m. 9. d. 18

Luscus patre constantio

Felix quartus an. 3. m. 2 dies. 13.

Samius patre castorio

Bonifacius primus an. 2. di. 26.

Romanus patre sigibuldo

Joannes secundus an. 2. m. 4. di. 6.

Romanus patre proiecto.

514

524

Iste iohannes sanctus est martyrificatus a theodorico arriano cum symacho et aliis eque catholicis viris cuius festum agit. 27. maij. Rex autem brevis pro a domino percussus: moritur et in os vulcani ab eisdem percussus. hic in custodia afflictus moritur.

Sanctus benedictus presbiter maximus claret totius ecclesie fulcrum: et norma religionis: hic vir venerandus inclarissimos habuit discipulos et plures numero: et obtinuit orbem terrarum etc. Eius vitam scripsit beatus Gregorius in secundo dialogo.

Iste felix iussit infirmos iungi ante transitum. unde patet quod unum sepe statuit: quia non sepe fit executio: aut ergo necesse est sepius replicari: aut forte iolevit quod presbiter statutum fuit: vix principaliter pro christo institutum est: quia omnia sacra pro christo tradita sunt ecclesie.

Persecutio iterum in affrica fit catholicis a Vandalis arriais: episcopus quibusdam ligue abscidit: et tamen recte loquitur.

Antonij abbatis corpus inuenitur: et in alexandriam transfertur.

Iste bonifacius statuit: ut clerici sint divisi a laicis in celebratione missae hunc quodam libri dicitur electum in discordia cum dioscoro et fuit scisma. 38 diebus: sed mortuo tunc dioscoro bonifacius obtinuit Alij dicunt quod hoc fit factus tempore syfynnij: ut infra patebit.

Iste iohannes cum iustino anno imperatore magnam habuit certationem: an in christo una vel due essent nature probate aut papa quod due: imperator ait: aut senti nobis: aut in exilium ibis: tunc papa gaudens dixit: ego ad iustinianum imperatorem christianissimum venire desideravi: sed ut video diocletianum persecutorem inveni: tamen minas tuas in illo timeo tunc imperator humiliauit se prostratus in terra ante papam.

* Fecit etiā librū institutionū: quē in quattuor distinxit libros. Nouas quoque leges quas ipse fecerat in unū volumen redactas: nouellas vocari voluit quā cōiter autē tice appellantur: et sūt p collatōnes disticte. Diuini etiam magistratum et iudicū seu iuriconsultorū leges: quarum duo milia librorū eē dicebantur: grādi labore abbreuiari fecit et ad numerū librorū. 50. redexit: et ipsū librū digestorū seu pandectarū appellare mādauit. Et dicit scribi p d. g. s. hodie mirabili errore apud oēs p duplex. ff. scribit: quasi p magisteriū dicat: quia cois error faciat legē. Causa autē ē quia d. g. antigustus quādā similitudinē in scribēdo hēbant cū duplicato. His legib' tot' mūdus extitit: et deiceps vsq' nūc ordinatur et regitur: paucis exceptis quā per sacros canones sunt prohibite tāq' mortifere: quia cū lege diuina nō poterant discordari: aut nō cōueniūt xpianorū morib'. Et hoc idē impator tāq' ver' catholic' desiderauit ab ecclesia fieri dicēs. Nō dedignāt leges hūane sacris canonib' obedire. Plurime etiā leges sūt canonizate: p quō ecclesia summā ostendit exēplaritatē: hūiliter se submittes legibus hūanis: in quātū nō ipediūt cōsecutionē sui, finis qui est vita eterna: quam promisit deus custodientibus legem siue mandata sua.

¶ Cassius narnien. ep̄s
 ¶ Medardus nouion.
 ¶ Maur' discipul' sci b̄dicti
 ¶ Roman' similiter zc.
 ¶ Hilgard' ep̄s rothomagen.
 frater sci medardi.
 ¶ Herman' parisiē.
 ¶ Eleutheri' Tornacei. in gal
 lia claruerunt.
 ¶ Theophilus q' omagiū dia
 bolo fecit: s; p beatā virginē
 Mariam reconciliatus est.
 ¶ Benedict' iunior: qui a toti
 la multa passus est.

¶ Signa horribilia apparuerūt
 quedā stella cōtra lunā veniens
 intrauit: vnde de s̄abuco nascunt
 Diems grauis fuit: vt aues ma
 nu caperēt. Fames validissima
 vt matres pueros pprios mādu
 carent zc. Celum ardere visū est
 in galliis: et sanguis stillauit a
 nubibus.
 ¶ Theodebert' rex francie fuit
 q' beato mauro tūc abbati ande
 gauēsi pla dedit. Silii' et clotari'
 filius ei'. Magnis enī miracul'
 claruit btūs maur': p oia sic b̄n
 dict' magister eius venerabilis.

Synod'
 quarta cō
 stantiopo-

litana s̄ theodorū et oēs here
 ticos alios. Nec est similis au
 ctoritāte sicut quattuor.

¶ Ista synod' dānauit heresim theodozi: q
 dixit aliū eē deū vxz: et aliū xpm: et q' btā vir
 go nō sit dei genitrix: sed hois tm̄ zc. Satis cū
 nestorio cōcordabat. Et nota: q' sepi' here
 ses variant nomē iuxta heresiarchas suos:
 q' hec dicta fuit in primitiua ecclia bebioni
 tarū: et sepius fuit destructa: et itez machina
 tiōe diaboli resuscitata: et sic de aliis filii' est
 intelligendū. Sepe tm̄ aliqd variāt aut appo
 nūt: ut nō sit oio file ut patet zc. De hoc vide
 xliiii. q. iii. c. quidā.

¶ Anno mundi. 5733

5743

¶ Pape	Agapit' p' ofes. an. 2. mē. 11.	Romanus p̄re gordiano. -di. 18.	Silueri' mar. ā. 3. m̄. 5. d. 11	Lampant' p̄re bozmisda ep̄o ro. al. roman'	Vigili' ā. 17. mē. 6. dies. 26.	Roman' ex p̄re consule ioanne.
--------	---------------------------------------	---------------------------------------	--	--	---------------------------------------	-----------------------------------

¶ Anno xpi 534

544

¶ Iste agapinus plene
 reuocauit iustinianum
 ab errore euticetis. hic
 constituit pcessionē fieri
 diebus dñicis. Morit'
 constantinopoli et relat' ē
 romā: et scūs est. Cuius
 festū agit. xlii. aprilis.

¶ Iste silnerius martyr est q' p
 fide in exilio infect' fuisse dicit
 pcuratore theodore impatrici
 q' anthemiū ep̄s destitutu' et adē
 natū pp̄ heresim: restituere no
 luerit. Dic factus est papa p vim
 Rex enī gothorū theodat' corru
 pt' pecunia: minas clero et pplo
 intulit: nisi in eius electionē con
 uenirent. Ei' festū agit. 20. iunii

¶ Iste vigili' male intrauit papatū: s; tm̄ b̄n se rexit
 et psecutionē sustinuit sicut silueri'. gothos supauit
 gl'iose: tandē in exilio morit' p' graues passioēs i cō
 stantinopoli p'pessas a theodoza: et credit' martyr:
 festūq' ei' agit. 26. iunii. Ipse iussit sciliū constanti
 nopoli celebrari. et fuit p̄mo archidiacon' siluerii: et
 cupid' ad papatū. dedit modū impatrici qualic' sil
 ueriu' amoueret: que eū postea peius tractauit: et fu
 ne in collo ei' misso: p totā ciuitatē trahitur a mane
 vsq' ad vesperz zc. Hoc pdixit bellisari' patrici' ro
 man': q' silueriu' iuit' exiliauit: sic ingens. Hui' ma
 chinatoz sceler: nō effugiet irā iudicis cūcta cernēt'
 Sed de oib' postea plene penitēs: et fortiter p fide
 agonizans feliciter vitā finiuit.

¶ Festū purificationis instituit apud cōstantinopoli: ad
 sedandū pestē grauē. Et nota q' sepi' legunt eadē festa in
 stituta a diuersis: nō sine causa: q' aut nō sūt recepta: vel
 aboluerūt: v' aliqd supaddit zc. Dicit' etiā q' sergi' institu
 it vel forte supaddidit luminaria ferenda.

¶ Verculian' ep̄s pusi' a totila secto capite mar
 tyricatur.

¶ Iste iustinus bonus fuit in principio et bene catholicus: sed suavis uxoris degeneravit in crudelitatem et auariciam: et factus omnibus odiosus: amens efficit. Et narses quidam eunuchus: vir strenuus et totus devotus et misericors erat patricius eius: quod merito sue scitatis ubique triumphavit: totamque inferfecit: et omnes barbaros devicit: totamque italiam gentem reddidit: sed diabolus invidens ei quod cuncta bene disponeret: suscitavit eum impatrem sophie: ita ut etiam imperator inconsulte alienaret se ab eo: et ob illam ingrati tudinem et iniuriam ultro se fuit: et introduxit longobardos et auertit italiam: ne esset sub impio usque ad tempora karoli. Notabile exemplum est hoc: ne principes audiant invidas mulieres pro quibus diabolus sepe solet facere quod pro se non potest.

Justinus
2° an. 11.

¶ Templum sancte sophie maximum in constantinopoli extruitur per iustinianum. Putatur quod a conditio mundi non sit tale opus ita complete factum. ibi est imperator sepultus in pace christi.

¶ Tempora satis turbulenta et mortalitas magna in italia: quod diu fuit imperium bipartitum: fuerunturbationes continue. Et beatus gregorius sepius facit mentionem de his.

¶ Puer quidam iudeus circa hanc tempora cum alijs pueris christianorum communionem accepit: quapropter patrem indignatus: ipsum in fornacem piecit: sed illesus exiit: dicens. mulier illa que in ecclesia est depicta: puerum in brachijs tenens: pallio suo ignem excussit.

¶ Iudeus quidam isto tempore imaginem crucifixi telo transfixit occulte et sanguis exiit:

et iudeum tinxit: sed christiani hoc cooperato ipsum lapidibus continuo obruerunt

¶ Stephanus sancti pthomaris. ossa delata sunt romam: et in una tuba cum sancto laurentio locata

¶ Brandanus in scotia claret: vir sanctus presbyter. 3000. monachorum

¶ Machutes discipulus sancti brandani mirabilia fecit.

¶ Gregorius filius gordiani senatoris: clarus habetur: quod sex monasteria in sicilia fundavit et unum in urbe: fit monachus ex pretore: et post diuinitus papa eligitur.

¶ Basimunda regina fratris uxoris hilpici regis: qui in nocte iugulavit eam: sancta mulier miraculis claret.

¶ Fortunatus poeta italicus: et episcopus pictaviensis. multa scripsit.

¶ Gregorius turonensis. episcopus expositiones sacre scripture fecit.

¶ Maglorius episcopus doleensis. sancti sampsonis successor

¶ Leander gothos convertit: presbyter episcopus ispalensis. cui gregorius misit libros iob.

¶ Sampson episcopus doleensis.

¶ Etbbinus britanicus.

¶ Similianus abbas

¶ Basolus abbas.

¶ Sindulphus presbyter.

¶ Paulus leoneus. episcopus.

¶ Ungalotus presbyter et alij se floruerunt.

¶ Amandus vir sanctus: post episcopus traiectensis.

5753

5763

Delagius
presbyter a. 11. m. 10. di. 18.

Romanus
patre
ioanne

Ioannes
3° an. 12. m. 11.

Romanus
patre ana-
stasio illu-
stri viro.

¶ Italia tempore huius pontificis absoluit a iugo constantinopolitano: et ceperunt romani dominari per patricos: et fit regnum italicum habitatio longobardorum.

554

564

¶ Iste pelagius statuit: quod heretici et scismatici debeant per seculari potestate arceri. xxiii. q. v. relegentes: et pluralia: hic diffamat et culpatus fuit de morte vigilijs: sed coram omni populo tangendo crucem et euangelium sacramento se purgavit.

¶ Agericus viridunensis. episcopus clarus habetur.

¶ Radegundis francoz regina uxoris lotharij: claret scitate: que post monasterium intrauit.

¶ Leonardus eremita sanctus cenomanensis fuit.

¶ Colubanus pater venerabilis clarus habetur in hibernia et post venit in burgundiam constituit ibi monasterium luxouienense: et factus est in gentem magnam.

¶ Mons magnus in gallijs mugitum dedit: discissus ab alio monte: et cum hominibus et ecclesijs in rodanum precipitatus.

¶ Iste iohannes restauravit cimiteria martyrum: et ecclesias beatorum aploz philippi et iacobi. In diebus suis multa signa et prodigia apparuerunt insolita: significantia cladis futuraz qualis nunquam fuisse putatur: tandem post multa bona opera moritur: sepultus apud sanctum petrum.

¶ Pugna sancta oritur inter germanum episcopum parisiensem. et childebertum regem francie: quorum quilibet certabat ad subueniendum debilibus et pauperibus. Et quod unum alium proenit: non modica concertatio erat inter eos. Quod ubi manserunt hec.

¶ Acies igneque visse sunt in celo de quibus gregorius in omelia. Et de vestibulo quorundam verus effluxit sanguis: domus etiam cuiusdam aspersa sanguine apparuit: et signa in vase que non potuerunt ablu.

Iste tyberius vir scus fuit misericordissimus multas ecclesias restauravit: eratque tam profusus in muneribus largiendis: ut vxor eius sibi diceret: quod dilapidator esset bonorum imperii. Lui ille. Confido in domino quod fisco nostro non deerit pecunia: si de his que dominus nobis contulerit elemosinas faciēdo: thesauros congregamus in celo. Et statim postquam cum

Imperatores **Lyberius** 2° an. 7. vidisset crucem sculptam in pavimento: ait. Levate tabulam: quia indignum est: ut crux pedibus calcetur: quod debet cum reuerentia in peccatoribus et fratrum fidelium poni: ibique maximum repperit thesaurum: ipse per se vicit

Iste mauricius habuit filiam tyberij nomine constantiam: quam ei propter eum tradidit cum impio: dicens. Sit tibi imperium meum cum hac puella utere ea felicitate: et habe in mente equitatem et iusticiam precipua esse insignia optimi imperatoris: quibus dicitur piissimus tyberius expiravit. Mauricius autem subito impio: multum utilis fuit reipublice. Tandem cum beato gregorio nimis detraberet

Mauricius an. 20. grecus et mortem comminaret: se se diuinam provocavit iram: meritis tamen beati pontificis hic punitus fuit eo quod quotidie pro eo orasset. fuit enim expulsus de regno: fugatus ad insulam quandam et ibi cum vxore et duobus filiis pro foca incensum est. Si bene seruasset doctrinam soceri sui illum ante pedes suos habuisset prostratum: quem nunc super se sensit levatum. Tandem de eius saluatione bona spes est: propter causam dictam

Vermigildis filius regis Wisigothorum et hispanorum: conuertit de infidelitate arriana ad catholicam fidem. A patre suo rege martyricatus est. **H**ospitius et quidam Vinnatus britanni: clarent in gallia sanctitate. **I**oannes elemosinarius clarus habet episcopus alexandrinus: sic dicitur propter elemosinas quas faciebat. Quid ultra: quod habuit hoc totum dedit. **R**etharedus rex gothorum: quem historie tradunt vix fuisse virtuosum: cum esset arrianus in concilio toletano. 74. primum conuersus est ad veram fidem: et cum eo tota gens gothorum: monitu et industria leandri episcopi hispalensis. Magna gratia in populo barbaro: qui hucusque malam habuere famam et nunc sanctos habere incipiunt.

Antiochia subuertit per angelum dei qui in veste alba apparuit: et tamen vnus vir elemosinis vacans liberatus fuit. Quidam dicunt quod medietas ciuitatis subrupta fuit: et aliam vir ille precibus suis saluauit.

Lunica domini inconsutilis: reperta est in sabbat: et in hierusalē posita.

Inundatio pluuiarum maxima fuit: ita ut secundum diluuium crederetur iterum venturum: et sequitur mortalitas maxima in italia: que dicitur inguinaria.

Anno mundi. 5773

5783

Pape. **Benedictus** an. 4. mē. 1. di. 8. Primus Romanus. pro bonifacio.

Pelagius an. 10. mē. 1. di. 10. Secundus Romanus pro vngildo

Anno christi. 574

584

Iste Benedictus multas sustinuit persecuciones: et vidit mala gentis sue propter famem: pestilentiam: et hostes: quia longo bardi totam italiam inuaserunt: in quibus laboribus mortuus est: sepultus apud sanctum petrum

Iste pelagius ordinatus fuit absque iussione principis: et longobardi obsederunt romam: et vastatio magna fuit: et quod male inchoatum fuit sub eo: in perniciem proficiebat: propter tyrannidem barbarorum et pestem. Ipse misit gregorium sanctum virum ad diuersa loca: in negociis ecclesie expertissimum. Tandem in peste inguinaria moritur: sepultus apud sanctum petrum.

Ciuitas Antiochie subuersa per angelum: ut supra dicitur.

¶ Mirabilia quedā circa hec tpa contigisse narrant. Cometa apparuit: puer quadrupes: et alter duos vertices hīs nati sunt bicātij sanguinee haste et lux clarissima p noctē totā videbant. Puer nascit sine oculis et manib: q a lūbis ifra erat sicut piscis. In nilo apud egyptū: duo aīalia apparuerūt hūane forme vir et mlier: horribilia aspū. quasi p vnū diē sol a mane vsq; ad meridiē minorat? ē de tertia pte: q oīa aliqd noui solēt significare. Quidā putant q prefigurarūt bestialē et mōstruosaz sectā. saracenoꝝ: q̄ quasi tertiā partē xpianitatis in breui corrupit: et nō longe post hec tpa surrexit.

¶ Letania maior instituit a scō gregorio: et angel⁹ apparuit sup castrū adriani. Regina celi cantarūt angeli p̄mū rē. et grādis illa plaga cessauit.

¶ Augustin⁹ venerabilis monach⁹ vir scūs: cū iōanne et mellito et alijs: mittit ad āglicos cōuertēdos. Nota q sepe fit mentio de diuersis regnis et puītijs: q̄ crebro conuerse sint ad fidē: ga nō semp in eis pmāsit fides ppter diuersas cās: sic de anglia frācia p̄tia et iudea. In hoc singulariter roma p̄uilegiata fuit: quia ibi nūq; defecit fides petri.

¶ Fursus vir scūs filius regis hibernie: clarus fuit habitus hoc tempore.

¶ Gangericus cameracē. ep̄s claret.

¶ Marculphus abbas borcascē.

¶ Boar vir scūs suprbenū claret. Et multi alij vtriusq; sexus homines fuerūt digne memorie. Uide in registro gregozij.

¶ Iste focastumultu militū factus imperator: dominuz suum mauriciū occi-

dit et alios plures: et qz male incepit pei⁹ p̄fecit et pessime compleuit: quia tpe suo romani grauissime ī p̄sas p̄liantes fugati sūt: et multas puicias p̄diderūt: et tādē ip̄e supat⁹ ab eraclio occis⁹ fuit: sic fec: sic sc̄m ē ei more solito

¶ Cosdras rex psaz hierusalē cepit et alias multas ciuitates: et valde attriuit xpianos: occisis nonaginta milibus: et crux cū çacharia p̄iarcha capit rē. Post cū se deū putaret inficī ab eraclio: dicit q̄ tate fortitudinis eracli⁹ fuit q̄ leones sepe p̄strauerit i arena

¶ Phara virgo scā et nobilis et frat̄ eius.

¶ Pharo comes: et post meldeñ. ep̄s: et frater eius.

¶ Carnealdus ep̄s lugdunē. claruerunt.

¶ Desideri⁹ ep̄s vienneñ. martyr sanct⁹.

¶ Walbertus vir sanct⁹ etiā frater pharonis: discipulus sci colūbāi: et sancta blidethildis vxor pharonis: p̄les discipuli eiusdē sci colūbani floruerūt. s. gallus: eustachius: attila valaricus rē. Andoenus bildemacis

5793

confessor.

Gregori⁹
p̄ an. 13.
m. 6. d. 10

¶ Roman⁹ ex patre gordiano senatore nobilis genere: nobilior virtute: sed sanctitate nobilissimus: ordinis sanctissimi patris benedicti monachus dignissimus.

¶ Seruus seruoꝝ dei: titulus totius humilitatis summis pontificibus hic instituitur et permanet vsq; hodie.

5803

594

¶ Iste gregori⁹ dicit magn⁹ ppter plura que excellēt habuit. s. potentiā: diuitias: virtutes: nobilitatē: sapientiā scitatē: famā: et experiētiā. Nihil eū in oī statu latebat: puta q̄ pene in oī statu exercitat⁹ fuit. sub eo paulatim mala p̄teritoꝝ tpm generūt: de ei⁹ incōpabili vtilitate q̄ ecclie dei vigilātissime p̄fuit: plures cōscripti sūt libri. sed et ip̄e doctor p̄ncipalis vnus de q̄ttuor: quāta scripserit: tota simul testis est ecclia. Ip̄se deniq; sol⁹ cū btō fabiano p̄ sc̄m petrū diuinit⁹ in toto catalogo pontificū romanoꝝ ad pontificatū est assūpt⁹. Ip̄se plura instituit ut p̄ in ei⁹ registro in canone addidit. diesq; n̄ros in ter. rē. De⁹ in adiutorii: aū in itia horaz dici iussit. Lotū officii ecclie stilo pulchriori et ordinatiori et cōpēdiōsiori mō renouādo cōposuit: qd̄ p̄manet vsq; hodie. Et d̄ gre gorianū de oīb⁹ officijs tā ep̄oꝝ q̄ alioꝝ inferioꝝ p̄latoꝝ siue subditoꝝ. Quid ultra? Quanta gratia emicuerit: quāto scie lumine p̄dit⁹ fuerit: q̄tū presentibus et futuris exemplo opis et scripturis prodesse studuerit: mortalis lingua aut vix aut omnino non posset explicare.

¶ Hierusalem capit a Chosdra psarū rege.

De ciuitates capiunt ab eodem.

Iste eradius ex parte bonā: et ex parte malā: in chronicis famā: quia in quibusdā valde sancte se habuit: ut p̄ in legēda de exaltatiōe scē crucis: quō

miraculose etiā vicit persas et chosdras occidit: p̄ victoriā ouersat cū patriarcha iacobitaz: cum ipso de fide disceptauit

Imparozes. volēs eū ad rectā fidē reuocare: s̄ p̄chdolor ab eo deceptus fuit: et incidit in heresim monachelitz: i qua et mortu⁹ fuit. vñ p̄ q̄stultū sit cuilibz xp̄iano excedere sibi a deo cōstitutā regulā. Quā enī laici introumittere se volūt de illis et filib⁹ periculosis questionib⁹ fidei: et qñ clerici bellis se vltro ingerūt: raro aut nūq̄ bonū sortit effectū. Maneat quilibz in vocatione sua: et exerceat se in his q̄ sūt sui officij: aliogn si inordinate procedit: spūs scūs auferit se sine quo nemo q̄q̄z boni pōt p̄ficere. Simile de oīa rege iuda: ut p̄z. 2. palipo. xxvj. et sunt exempla plurima quotidie. Verū ista maledictio venit sup eradium propter superbā suam: qz post illā victoriā paupes sibi subiectos nimis ihūaniter oppressit: qd̄ deo semp displicet. Et fuit etiā post hec nimis infelix: et plura perdidit. Morit̄ tandē infeliciter: bidropfi et heresi maculose infectus

Eradius
ā. 31. hic
leones se-

pe interfecit in arena.

- L**umbertus archieps colonien. scūs.
- A**ustregifilus biturien. scūs.
- S**ulpitius biturien. scūs.
- J**oannes tungren. scūs.
- S**alaberga abbatissa mulier sancta: duo monasteria constituit.
- B**raulio cesar augustinus eps et doctor clarus habet.
- F**estū oīuz scōz instituit a bōifacio. 4.
- I**sidorus ispaleñ. eps inēdoctores no

tabilissimus: multa scripta reliquit graua sentētis et auctoritate. hic vir studiosissim⁹ vltra. 70. sectas hereticorū enumerat: q̄ ecclēsiā dei succēssu t̄pis surrexerūt: et dānati sūt a scis patribus vicissim vsqz ad t̄pa bec. vide. 24. q. 3. c. quidā. Ipse etiā machometū qui in hispaniā venit capi iussit: sed admonitus a diabolo fugit.

Anno mundi.

5813

	Luscus.	Roman⁹	Marsus.	Roman⁹
P ape	Sauinia- nus an. 1. men. 5.	Bōifaci⁹ 3 ^o mē. 8. di. 28.	Bōifaci⁹ 4 ^o ā. 1. iij. 8. di. 12.	Deusde- dit an. 3. di. 20.

Anno xpi

614

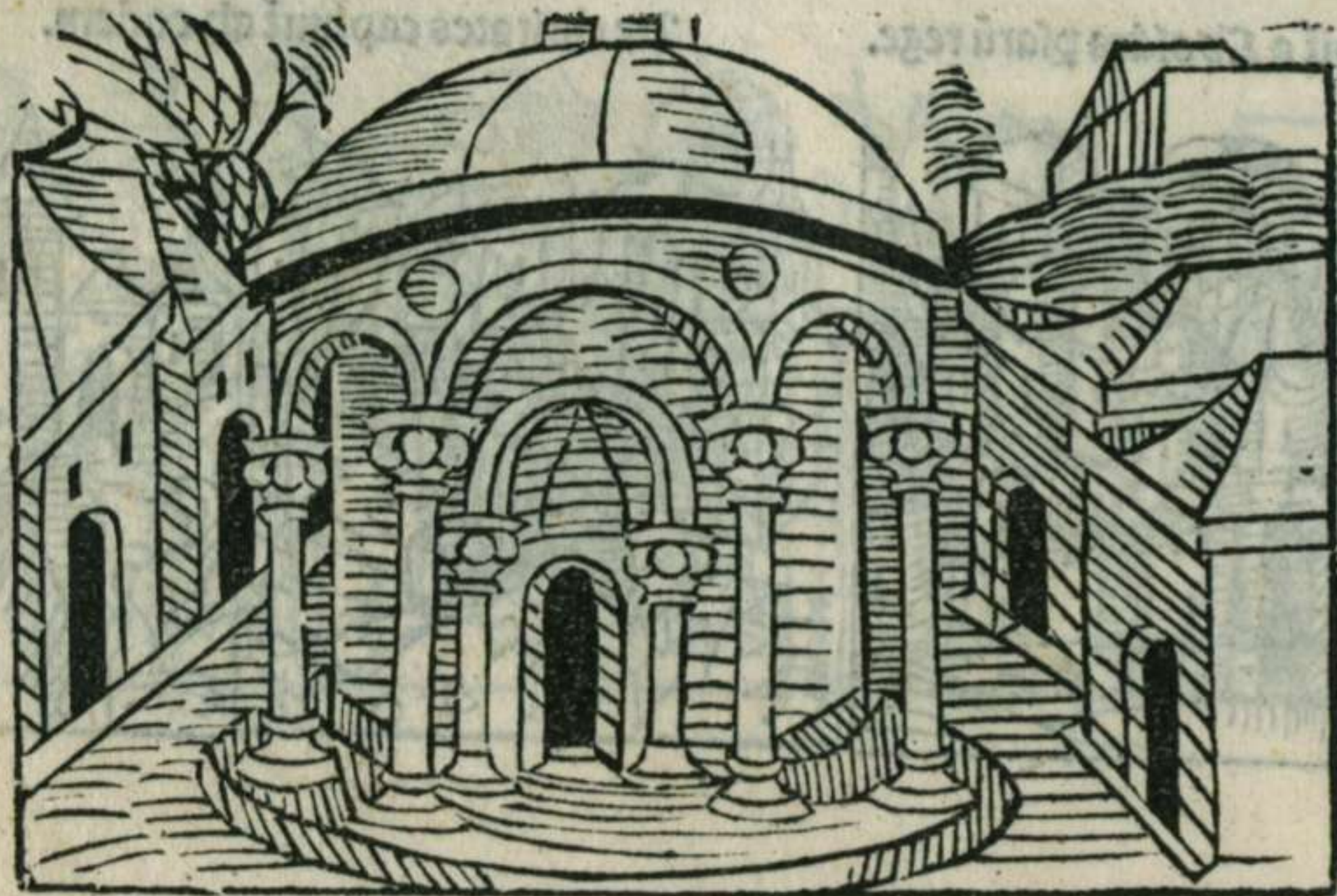
Iste sauinianus statuit pulsū cāpanaz ad horas diei. Et ga tenax fuit: et sancto gregorio detrabere nō timebat ab eo p̄cussus interijt: et hic est tertius de toto cathalogo pontificū q̄ formidabili morte et culpabili vita notatus ē vsqz buc.

Iste bonifaci⁹ statuit ut niti dus pann⁹ sup altare poneretur.

Iste bonifaci⁹ secrauit p̄t̄deon i. templū oīuz deoz vbi xp̄iani p̄clitabāt a demōib⁹: et ē pulcra s̄litudo quō spūs scūs ex malis institutis paganorū scit eligere sc̄m exercitiū deuotiōis: quasi medicina fiat ex veneno: vbi impij colebāt oēs demōes: ibi xp̄iani colūt oēs scōs: sic ars deludit arte.

Iste deusdedit fuit vir sanctissim⁹ dū quendā leprosu oscularetur: statim mūdāt̄ ē: multa bona statuit.

Pantheon Templum omniū deorum latine.

¶ Mirabilia quedā circa hec tpa contigisse narrant. Cometa apparuit: puer quadrupes: et alter duos vertices hīs nati sunt bicātis sanguinee haste et lux clarissima p noctē totā videbant. Puer nascit sine oculis et manib: q a lū bis ifra erat sicut piscis. In nilo apud egyptū: duo aīalia apparuerūt hūane forme vir et mlier: horribilia aspēū. quasi p vnū diē sol a mane vsq ad meridiē minorat: ē de tertia pre: q oīa aliqd noui solēt significare. Quidā putant q pfigurarūt bestialē et mōstruosaz sectā saracenoꝝ: q quasi tertiā partē xpianitatis in breui corrupit: et nō longe post hec tpa surrexit.

¶ Letania maior instituit a scō gregorio: et angel⁹ apparuit sup castrū adriani. Regina celi cantarūt angeli primū zc. et grādīs illa plaga cessauit.

¶ Augustin⁹ venerabilis monach⁹ vir scūs: cū iōanne et mellito et alijs: mittit ad āglicos cōuertēdos. Nota q sepe fit mentio de diuersis regnis et pūntijs: q crebro conuerse sint ad fidē: q nō semp in eis pmāsit fides ppter diuersas cās: sic de anglia frācia p̄sia et iudea. In hoc singulariter roma priuilegiata fuit: quia ibi nūq̄ defecit fides petri.

¶ Surseus vir scūs filius regis hibernie: clarus fuit habitus hoc tempore.

¶ Sangericus cameracen. ep̄s claret.

¶ Marculphus abbas borcacen.

¶ Boar vir scūs suprhenū claret. Et multi alij vtriusq̄ sexus homines fuerūt digne memorie. Vide in registro gregorij.

¶ Iste focastumultu militū factus imperator: dominuz suum mauriciū occidit et alios plures: et qz male incepit pei⁹ pfecit et pessime compleuit: quia

Focas an. 8.

pe suo romani grauissime d̄ psas plī antes fugati sūt: et multas puicias pdiderūt: et tādē ip̄e supat⁹ ab eraclio occis⁹ fuit: sic fec: sic fecm ē ei more solito

¶ Cosdras rex psaz hierusalē cepit et alias multas ciuitates: et valde attriuit xpianos: occisis nonaginta milibus: et crux cū çacharia p̄iarcha capit zc. Post cū se deū putaret inficī ab eraclio: dicit q tātē fortitudinis eracli⁹ fuit q leones sepe pstrauerit i arena

¶ Pbara virgo scā et nobilis et frat⁹ eius.

¶ Pbaro comes: et post meldeñ. ep̄s: et frater eius.

¶ Carnealdus ep̄s lugdunē. claruerunt.

¶ Desideri⁹ ep̄s vienneñ. martyr sanct⁹.

¶ Walbertus vir sanct⁹ etiā frater pbaronis: discipulus sci colūbāi: et sancta blidethildis vxor pbaronis: plēs discipuli eiusdē sci colūbani floruerūt. f. gallus: eustachius: attila valaricus zc. Andoenus hildemacis

5793

5803

confessor.

Gregori⁹ p̄ an. 13. m. 6. d. 10

¶ Roman⁹ ex patre gordiano senatore nobilis genere: nobilior virtute: sed sanctitate nobilissimus: ordinis sanctissimi patris benedicti monachus dignissimus.

¶ Seruus seruoꝝ dei: titulus totius humilitatis summis pontificibus hic instituitur et permanet vsqz hodie.

594

604

¶ Iste gregori⁹ dicit magn⁹ ppter plura que excellent habuit. f. potentia: diuitias: virtutes: nobilitate: sapientia scitate: fama: et experientia. Nihil eū in oī statu latebat: puta q pene in oī statu exercitat⁹ fuit. sub eo paulatim mala p̄teritoꝝ tpm geuerūt: de ei⁹ incōpabili vtilitate q ecclie dei vigilatissime p̄fuit: plures cōscripti sūt libri. sed et ip̄e doctor p̄ncipalis vnus de q̄ttuoꝝ: quāta scripserit: tota simul testis est ecclia. Ip̄se deniqz sol⁹ cū brō fabiano p̄ scm̄ petrū diuinit⁹ in toto catalogo pontificū romanoꝝ ad pontificatū est assūpt⁹. Ip̄se plura instituit ut p̄ in ei⁹ registro in canone addidit. diesqz n̄os in ter. zc. De⁹ in adiutoriu: añ initia horaz dici iussit. Totū officiu ecclēsticū stilo pulchriori et ordinatioꝝ et cōpēdiosoꝝ mō renouādo cōposuit: qd p̄manet vsqz hodie. Et d̄ gregorianū de oīb⁹ officijs tā ep̄oꝝ q̄ alioꝝ inferioꝝ p̄latoꝝ siue subditoꝝ. Quid ultra: Quanta gratia emicuerit: quāto scie lumine pdit⁹ fuerit: q̄tū presentibus et futuris exemplo opis et scripturis prodesse studuerit: mortalis lingua aut vix aut omnino non posset explicare.

¶ Hierusalem capit a Chosdra psarū rege.

¶ De ciuitates capiunt ab eodem.

Iste eraclius ex parte bonā: et ex parte malā: in chronicis famā: quia in quibusdā valde sancte se habuit: ut p3 in legēda de exaltatiōe scē crucis: quō

miraculose etiā vicit persas et chosdraz occidit: s3 p^o victoriā ouersat^o cū patriarcha iacobitaz: cum ipso de fide disceptauit Imperatores. volēs eū ad rectā fidē reuocare: s3 pchdolo2 ab eo deceptus fuit: et incidit in heresim monachelitz: i qua et mortu^o fuit. vñ p3 q̄stultū sit cuilibz xpiano excedere sibi a deo cōstitutā regulā. Qñ enī laici intronittere se volūt de illis et filib^o periculosis questionib^o fidei: et qñ clerici bellis se vltro ingerūt: raro aut nūq̄ bonū sortit^o effectū. Maneat quilibz in vocatione sua: et exerceat se in his q̄ sūt sui officij: aliogn si inordinate procedit: spūs scūs aufert se sine quo nemo q̄q̄ boni pōt p̄ficere. Simile de oĩa rege iuda: ut p3. 2. palipo. xvj. et sunt exempla plurima quotidie. Verū ista maledictio venit sup eraclium propter saperbiā suam: qz post illā victoriā paupes sibi subiectos nimis ihūaniter oppressit: qd̄ deo semp̄ displicet. Et fuit etiā post hec nimis infelix: et plura perdidit. Morit^o tandē infeliciter: hidropsi et heresi maculose infectus

Eraclius
ā. 31. hic
leones se-

de interfecit in arena.

- C** Lambertus archieps colonien. scūs.
- C** Austregisilus biturien. scūs.
- C** Sulpitius biturien. scūs.
- C** Joannes tungren. scūs.
- C** Salaberga abbatissa mulier sancta: duo monasteria constituit.
- C** Braulio cesar augustanus eps et doctor clarus habet.
- C** Festus oīuz scōz instituit a bōifacio. 4.
- C** Isidorus ispaleñ. eps int̄doctores no

tabilissimus: multa scripta reliquit grauiā sentētijs et auctoritate. hic vir studiosissim^o vltra. 70. sectas hereticorū enumerat: q̄ ē ecclesiā dei successu t̄pis surrexerūt: et dānati sūt a scīs patribus vicissim vsqz ad t̄pa hec. vide. 24. q. 3. c. quidā. Ipse etiā machometū qui in hispaniā venit capi iussit: sed admonitus a diabolo fugit.

Anno mundi.

5813

	Lucus.	Roman ^o	Martius.	Roman ^o
P ape	Savinianus an. 1. men. 5.	Bōifaci ^o 3 ^o mē. 8. di. 28.	Bōifaci ^o 4 ^o ā. 1. m. 8. di. 12.	Deusdedit an. 3. di. 20.

Anno xpi

614

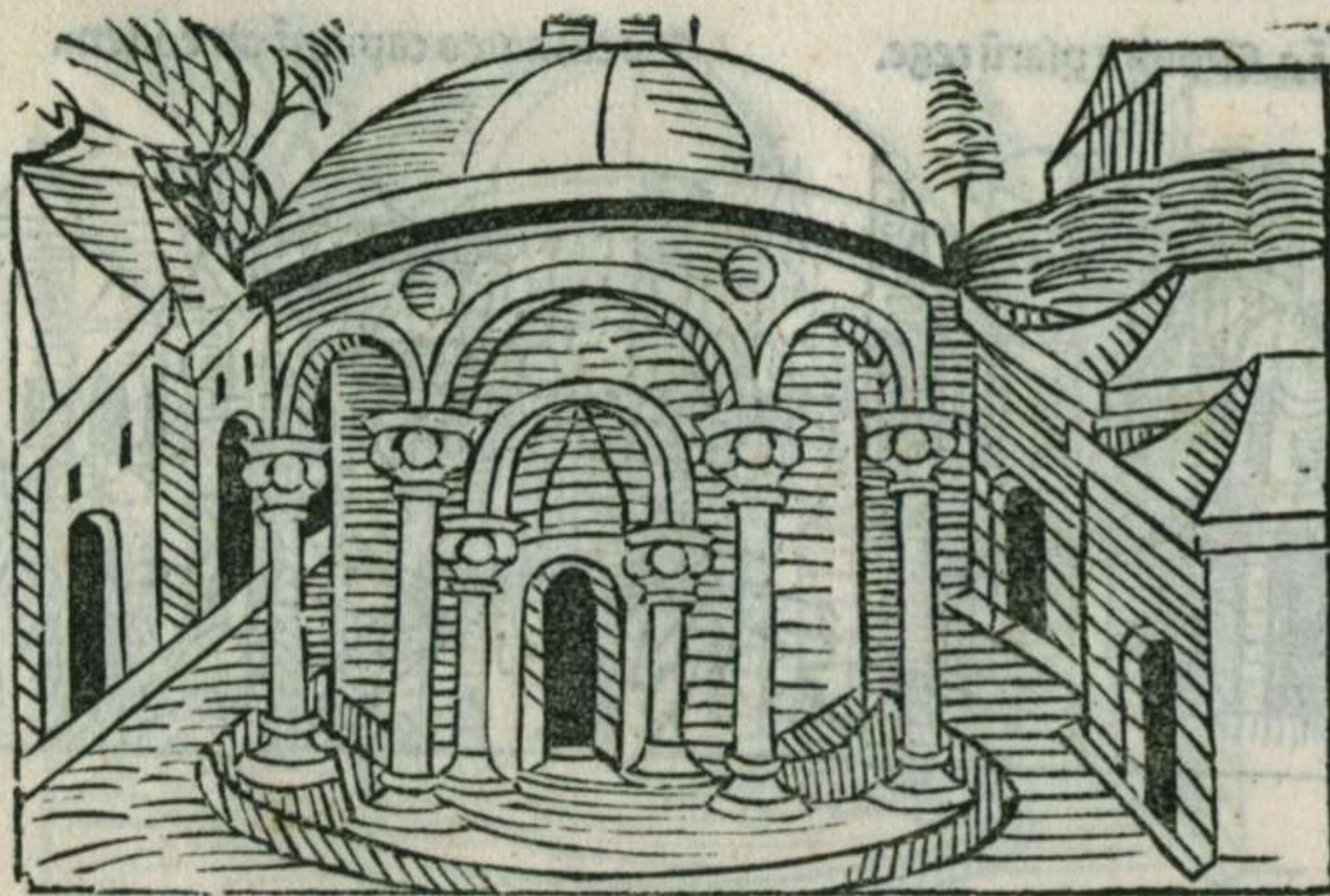
Iste sauinianus statuit pulsū cāpanaz ad horas diei. Et ga tenax fuit: et sancto gregorio detrahare nō timebat ab eo pcussus interijt: et hic est tertius de toto cathalogo pontificū q̄ formidabili morte et culpabili vita notatus ē vsqz huc.

Iste bonifaci^o statuit ut niti dus pann^o sup altare poneretur.

Iste bonifaci^o consecrauit pāttheon i. templū oīuz deoz vbi xpiani piclitabāt a demōib^o: et ē pulcra similitudo quō spūs scūs ex malis institutis paganorū scit eligere scīm exercitiū deuotiōis: quasi medicina fiat ex veneno: vbi impij colebāt oēs demōes: ibi xpiani colūt oēs scōs: sic ars deludif arte.

Iste deusdedit fuit vir sanctissim^o dū quendā leprosu oscularetur: statim mudat^o ē: multa bona statuit.

Panttheon Templum omniū deorum latine.

Machometus deceptor orbis: ppha falsus: nūcius satane: pcurzor anti xp̄i: cōplemētū heresuz: ac totū falsū arte p̄digiū: circa hec tpa vesaniā suā ostētare incepit. fuit enī magus et mercator vilissim⁹: et fact⁹ p̄nceps latronū subtilit̄ arabes sibi attraxit: q̄ tūc valde ab eraclio grauaban̄. persas vicit: et gentes alias multas: q̄ dedit legē suā: dicens se esse ppham sc̄m et a deo missū et c̄. hoc eū docuit quidā sergius apostata: tam a fide q̄ a cōuersatiōe monastica: q̄ ipsam legē cōposuit: hīc velut alter ieroboā decē partes abstulit domui dauid. i. ecclie xp̄i. q̄ penē totū mundū decepit: et nisi karolus et alij quidā p̄ncipes iuuāte deo cultores ei⁹ coercuissent: totalit̄ fidē extermināissent. sepius creuit et decreuit vsq; hodie. s. 1460. finem nouit deus.

Dagobertus vir omnibus bonis moribus composit⁹: rex francie fuit: cuius tpe ecclia sancti dionisij parisijs diuinitus dedicatur.

Sigibertus filius regis dagoberti: cū baptizaret a sācto amando traiectē. ep̄o: respōdit amen clara voce: infans adhuc quadraginta dierum.

Era machometi ipsa ē albigera qua vtū p̄cipue arabes et alij saraceni: est fm campanū anno xp̄i .621. cū duodecim diebus p̄ cōceptionē eiusdē xp̄i dñi n̄ri: ita q̄ inter xp̄i cōceptionē et hanc erā cucurrerūt dies: 226932. incipit feria quinta: q̄ xp̄i cōceptio erat feria sexta. Et nota q̄ saraceni vtunt̄ annis lunarib⁹ quoz quilibz cōtinet 12. lunationes equales: hoc est. 354. dies saluo bissextili. nam in. 30. annis habent. 11. bissextiles: quoz quilibet habet. 355. dies: et tunc credit sicut a principio.

Nota lunatio p̄cisa. 30. annos habēs lunares: reducit medias lunationes ad cōsimile t̄pis initium.

Magnobodus andegauen̄. ep̄s vir sc̄s claruit.

Osualdus rex normānoz: angloz: scotoz: britonū: fuit vir valde sanct⁹: et operib⁹ misericordie deditus: et vtrūq; triumphauit gloriose: eius brachiū cū dextra manu: quib⁹ elemosynas fecit integrū pseuerat apud urbem bembamburch. fuit enī interfectus a penda mercioz rege. sed postmodū osomi frater osualdi eundē penda interemit: et gentē mercioz ad fidē xp̄i conuertit fecit: et pictos regno suo. i. anglie subdidit.

5823

Campanus.

Campanus.

Bonifacius
5. an. 5.
di. 13.

Honorius
p̄ an. 12.
di. 11.

624

Iste bonifacius cōstituit ut null⁹ de ecclesia extrahat: et ut acolit⁹ nō audeat religas leuare. vnde p̄ quāta fuit olim deuotio in xp̄ianitate: hoc tunc cleric⁹ p̄hibebat: q̄ nūc mulieres etiā indifferent̄ faciūt et ceteri quicūq; et c̄.

Iste honorius fuit vir largissim⁹ paupib⁹ quottidiana elemosynas dedit multas: ecclesias in argento et auro ornauit. Dic statuit apud sc̄m petrum fieri letanias: et clerū erudiuit: et ipsū honestissime ordinauit.

Alchoranus liber cōponit̄ a machometo et tribus magistris suis: quib⁹ diabol⁹ et auctoritatē et industriā ministrabat. Prim⁹ magister erat quidā iude⁹ astronom⁹ maxim⁹. Secūdu⁹ ioānes de antiochia heretic⁹. Tertiu⁹ sergi⁹ arrian⁹: hī legē abominabilē cōfinxerāt: reserantes q̄cqd arduū erat in credēdo: et difficile in operādo: concedēs q; oīa ad que mūdani hoīes p̄ni erāt. s. gulā: luxuriā: rapinā et c̄. Unde factū est: ut p̄ potentia et doli deciperent in breui maximā multitudinē hoīuz bestialiuū. Et q̄ lex ista nimis inhonestā et cōfusa erat: q̄dā humana recūdia p̄moti plura retractarūt: ac velut expositores: rōnabilit̄ interpretaban̄ aliq̄ nimis mēdosa. vñ quidam xp̄iani etiā litterati hoc colludio decepti fuerūt: q̄ historias transmarinas nō viderūt. Quare aut̄ tā infamis hō legifer fact⁹ sit: et talē tradiderit legē duplex ratio reddi. Prima: q̄ de⁹ nō p̄misit ut aliq; bone fame hō a diabolo assumeret: et legē saltē humano modo rōnabilē traderet: sicut nec olim nisi serpēte vti p̄missus fuit qñ euaz tēptauit. Secūda q̄ machomet⁹ sūme arrogans fuit: iō q̄cqd desiderabāt carnales cōcessit: iam sic: iā alit̄ dispensando. Et ex hac collisiōe doctrinaz varia et cōtraria: tot⁹ liber cōfusus ē: nec aliquo mō cōcordabilis. Demū idē q̄si coact⁹ respōdit: q̄ duodecim milia verba eēt in alchorano q̄ mēdaciū cōtinerēt: cetera in veritate p̄sisterēt.

¶ Imperiū romanorū circa hec tpa vbiq; in orbe terrarū cepit deficere irrecupabili. Nā i oriēte saraceni: & in occidente gothi: dominia sibi assumpserūt & deinceps tenuerūt. Itē saraceni de exercitu impatoris interfecerūt centūquingenta milia pugnatorū. Et hic itez maximū habem⁹ exēplū: qd nihil stabile est sub sole: qñ etiā tanta defecit potestas & prudētia. Causa hui⁹ diuersimode assignat. Quidā dicūt: qd hoc fecit insatiabil⁹ romanorū auaricia: qui sibi subditas nationes iugo seruitutis intolerabili opprimebāt: qd oib⁹ pncipib⁹ & platis timendū est: qz q̄diu romani odiebāt auariciā: & dilexerūt equitatē: dominiū orbis habuerūt. Alij dicūt: qd heresis orientaliū hoc fecit: vbi cōi impatores habitabāt: & sepe cū pueri pueri facti sūt. Nec ē quicq; qd ita nequeat occasui subiacere q̄ vā religio. Sed neq; i pncipe aliqd lucidi⁹ q̄ recta fides. Alij dicūt qd causa hui⁹ defectus

¶ Impatores fuit supbia dñorū: qui subiectos despiciebāt: canes aut asinos nūcupādo: vñ filii: ppter qd pudore & dolore incitati: erexerūt se & fecerūt qd cernimus. Sorte oēs he simul sunt vna causa: ga p quod aliquid nascit: p eius oppositū destruit: & sic iam oēs quattuor monarchie defecerūt: & nō restat alia nisi anti xpi cui⁹ aduentū deus nouit. Interim dominia diuersimode hincinde variant in particulari rē.

¶ Dagobertus rex francie interfecit anglicos: qui tūc saxones dicebant: oēs excedentes mensurā gladij sui. Putant quidā: qd hec crudelitas francoꝝ fuit causa eterne inuidentie & dissensiois angloꝝ cōtra frācigenas: nō sine damno vtriusq; vsq; hodie. Mittat pius dñs spiritū pacis inter eos & alios.

¶ Aidanus ep̄s claret in anglia: sanctitate: discipulus sancti columbani.

¶ Eligius aurifex sanctus vir: pater fuit spūalis istoꝝ qui multa monasteria fundarūt in francie: oēs sci. Tepuit fides in oriente: & feruet hic in occidente.

¶ Ado. ¶ Rado. ¶ Dado. ¶ Remaclus.

¶ Agilis abbas sanctus. resbaris monachus primus.

¶ Aurea sancta abbatissa parisijs claret. Prefuit. 300. puellis iussu Eligij viri sancti.

¶ Erubertus rex anglie: primus idola ibi destruxit. & girebonus gothoꝝ rex iudeos ad fidem conuertit.

¶ Anno mundi.

5833

Romanus

De dalmacia

Breuis

¶ Pape

Seuerin⁹
an. 1. mē.
8. di. 28.

Ioannes
4⁹ a. 1. mē.
9. di. 18.

Leodor⁹
p⁹ a. 6. mē.
5. di. 8.

¶ Anno xpi

634

¶ Iste seuerin⁹ fuit vir benign⁹ & sc̄us: amator cleri: erga pauperes larg⁹: erga regimē ecclie diligēs: quā in pdijs & ornāmētis mirabili ampliauit. Suo tpe quidā mauricius cū suis satellitib⁹ ecclie thesauros diripuit: ifelix sacrilega non veritus: miraculū grāde: Nā cū totā vrbē incitasset cōtra erariū lateranense null⁹: potuit ep̄m nō dico infringere: sed nec intrare qdē. Qd vidēs pace simulata: tandē p̄fecit qd intendebat: accipiendo qd p sustentatione pupilloꝝ & viduaz & paupez: xpianissimi impatores illic posuerāt: sed oia infeliciter perierūt. Eraclius fuit particeps sacrilegij hui⁹ fact⁹: cui misit partē de pecunijs elatis. Sed o q̄ multipliciter p huiusmodi dānicati fuerunt.

¶ Iste ioannes multa milia boiuz de seruitute redemit ecclie thesauris: pia mot⁹ intentione p bistriam & dalmatiā. hic fecit adduci reliquias scōꝝ vincētij & anastasij: & alioꝝ martyru & rome collocavit

¶ Iste theodor⁹ super oēs misericors fuit & largit⁹ benign⁹: pauperū amator. Iste statuit cereū bñdici in sabato scō: & paulū cōstātinopolitanū ep̄m qui apte catholicos cruciavit anathemate per tulit.

¶ Miraculum.

¶ Sub hoc ioanne fuit quidā noie Rhotari: rex longobardorū: q postq̄ de hac luce migravit: sepult⁹ est iuxta basilicā bñi ioānis baptiste: cū multis ornāmētis. Que dū qdam cupiditate habēdi: nocte aperuisset sepulchrū ipsius regis: & oia sustulisset: a bñō ioāne baptista: p visionem horribilē territ⁹ est: & phibit⁹ ē ab ingressu ei⁹ ecclie. Sicq; semp repulsus est ab ea: nec vnq; ampli⁹ potuit ingredi. Qd factū fuit: ga ille rex: licz fuisset nō recte credēs: tñ bñō ioanni baptiste se plurimū cōmendauerat.

¶ Nota diligēt q̄ multa mala sequūt q̄ dñiū turbat. h̄ supra de assyrijs z medis z p̄sis clare patuit: z grec̄ z alijs s̄lr̄ z crebro de romanis: s̄z h̄ p̄cipue: nā saraceni affricā z siciliā iuadētes: cū nō eēt q̄ tyrānidi eoz̄ resisteret: etiā hispaniā sibi subiugarūt: v̄ndiq̄ xp̄ianū nomē delēdo: in qua turbine multi martyres effecti sūt: q̄ cōstātes p̄man serūt: z fuit tribulatio magna. Turbato enī dñio: mali hoies assumūt audaciā malefaciēdi: z se z alios deprauā di in vita z doctrina: z ad p̄p̄los z ad p̄ncipes cor̄rūpēdos: z ē reuera hor̄rēdū spectaculū qualif̄ miserabilis iste mūd̄ agitā sine int̄missiōe: an nō satis durū eēt post labores z erumnas: tandē mortis dñio subiācere: nisi etiā tot cladib̄ z terribilib̄ plagis cōtinue laniari. Nō sufficit hūano generi: semel a deo dānatiōis dirā accepisse sententiā: nisi z plurimas sibi peccādo supaddat. Solū igit̄ peccatū est cā miseriarū harū: diuina seueritate iuste se vindicante. Vex nemo sic cogitet: q̄si hec digna sit retributio p̄ tant̄ piaculis: s̄z respectu futuroz̄ que peccatorib̄ debent: ista sunt quasi quedā suauia preludia. Q̄s finis illoz̄ q̄ nō credūt: si etiam tanta hic patiunt̄ electi.

Constantin^o
3° an. 28.

¶ Iste constantinus fuit filius cōstātini filij eraclij: q̄ q̄rto mēse imperij sui a nouerca sua veneno extinctus fuit z iō q̄ breue tēp̄ rex nō fit mētio de ipso. Iste aut̄ cōstātini^o successit ei: nouerca illa cū suis ē exiliata: z fuit pessim^{us} tyrann^{us} z heretic^{us}: dolosus z tor^{us} inuid^{us}: z catholicis infestus: nec martino pape pepcit. Cōtra lōgobardos exercitū ducēs supatus ē. z romā veniēs cū reuerentē eēt a vitaliano papa z ciuib̄ suscept^{us}: nō retribuit iuxta beneficia sibi impēsa debitā vicissitudinē sicuti decet p̄cipē: insup z tyrānidē magnā z sacrilega p̄petrauit oia pulchriora dei sciendo z trāsportādo. quare tandē in balneo a suis militib̄: q̄ eius maliciā noluerūt diuti^{us} tolerare infect^{us} fuit: z sic miserabilē viuēs: ifelicissime mortu^{us} ē: solito more sacrilegoz̄ z tyrānoz̄: deo iuste iudicāte suos.

¶ Judocus filius regis britānie heremita sc̄us claret. ¶ Regiulpha virgo sc̄a claruit in gallia.

¶ Hierusalē capta fuit a machometistis: q̄ h̄unar^{us} p̄re fuit: qui in loco antiq̄ templi nouū erexit supstitiosū z pro phanū: ablata prius cruce. ¶ Seuera abbatissa ibidē: soroz̄ eius.

¶ Londoaldus vir sc̄us claret: qui beatū lambertū docuit. ¶ Ghertrudis cognata eoz̄.

¶ Arnulph^{us} vir bt̄ vite: p̄ pippini: dux lothoringie: demū heremita: p̄ ep̄s metēn. ei^{us} vxor sc̄a doda treueris inclusa xp̄o vacabat. ¶ Et sc̄us clodolph^{us} ei^{us} fili^{us}: ep̄s metēn. dicūt qdā q̄ fuit auus karoli magni: s̄z hoc mare non admittit nec rō t̄pis nonat: sed karolus marcellus fuit pater pippini: illius qui erat karoli magni pater.

5843

5853

Luscus.

Romanus.

Lampanus.

Martin^{us}
p̄m^{us} an. 6.
mē. 1.

Eugenius
p̄ an. 2. m.
8. di. 22.

Vitellia
nus an.
14. m. 6.

644

654

¶ Iste martin^{us} sc̄us est z fortit^{er} p̄ fide agoniçauit: dū qdā eū extracto gladio interficere vellet: adhuc añ altare cōstitutū: statim cec^{us} efficit ipse duocata synodo in vrbe dānauit syrū: alexādrū: sergiū: p̄rrū: z paulū hereticos: q̄re cōstātini^{us} eū in exiliū misit. eius festū agit̄ xij. nouemb̄ris.

¶ Rodoaldus ep̄s treueren^{sis}.

¶ Forseus latinia cū cenobiū fundauit. Et foillan^{us} fossense monasteriū erexit: dono sc̄e ghertrudis: vbi idē martyrio coronatus quiescit.

¶ Sigibertus rex francoz̄ duodecim monasteria fundauit. Et fit magn^{us} fructus in frācia z anglia p̄ sc̄os viros

¶ Nauta quidā negando paupi panē: hac pena percutitur: ut oēs eius panes in lapides conuerterent: sicut idē pauper ei imprecabatur.

Ignis cecidit de celo & iris magna apparuit: ut putaret hoies consumatione seculi aduenisse: & signa in gētia fite rūt ita q̄ arefcebāt viuētes pre timore: ppter tonitrua & fulgura: & ictus eoz maximos: & aquaz inundatōes in cō parabilē excessiuas: & periit innumera hoīz & aīaliū multitudo: & seq̄ pestilētia gūissima cū signo ire dei. Lūctis enī visibilit̄ apparuit: q̄ vn̄ angel̄ bon̄: & vn̄ mal̄ Romā nocte circuirēt: & quot vicib̄ dom̄ aliq̄ pcutiebat: tōt ex ea sequēti die interibant. Tot tūc moriebant: ut etiā parētes cū filiis: frēs cū sorozib̄ vnanimē in veretro posi ti ad tumulū portarent. Sepe huiusmodi signa oñdit dñs pijsim̄: ad terrorē peccatoz. Sed vtinā exēplis alioz terreremur: ut a peccatis desisteremus. Dicit quidā q̄ hec pestilentia facta sit tpe benedicti secundi.

Impatores. **Clodone** rex francoz irreuerēt corp̄ sci dionysij discoopiens: & os brachij ei⁹ fregit: & furtiue deportauit: ob qd̄ in amētiā versus fuit.

Constantin⁹
4° fi. cōstā
tini an. 17

Iste constantin⁹ fuit catholic⁹ & bon⁹ celosus p̄ oīa d̄ hereticos. Ecclias repa rauerit: & greciā romane ecclie recōcilia uir. Synodū sextā cōgregauit: in q̄ p̄mis

sū est greci p̄sbyteris vxozib̄ legitimis vti: ac ceteris oriētalib̄: sed occidētalib̄ nequaq̄: qz celibatū voluntarie tpe gregorij & ante susceperūt. Et est hic mature aduertēdū quātū bonitas p̄ncipis valeat ad bonū & quietū ecclie statū: & fidei p̄motionē: & ecōtra q̄tū malicia p̄ncipis noceat. Hoc isti duo constantini. s. pat̄ & fili⁹ clarissime ostē dunt. Uex p̄mittēte deo: saracenis & bulgaris resistere nō valuit: sed cū eis pacē fecit: annua tributa soluēdo: ita inualuit illa maledicta secta. Tandē bona potitus morte transiuit ad xpm̄: sepult⁹ in constantinopoli.

**Sexta sy
nod⁹ cōstā
tio. 289.**

Nota q̄ sex sūt synodi p̄ncipales: quarū auctoritas ē par euāgelij: qz euāgelica veritas p̄ eas declarata est d̄ sex p̄ncipales hereses: q̄ nimis inualuerūt d̄ eccliam: ppter hereticoz subtilitatē ad decipiendū simplices: & tyrannidē ad affligendū cōstantes: & terrendū pusillanimes. Ista aut̄ sex ta dānauit heresim monechelita: qui vnā voluntatē & opationē in xpo dixerunt.

-primū d̄ heresim monechelitarū. Par in auctoritatibus quattuor p̄ncipalib̄ p̄habitis.

Caesaria regina p̄sax clam ad cōstantinopolim venit: & se baptizari fecit: qd̄ rex audiens: mandauit ut rediret: sed illa noluit: donec pacifice veniēs: cū. 40. milibus baptisma susciperet. Nouit dñs q̄ sunt eius. Maluit mulier scā gloriā tantā abijcere: q̄ xpi paup̄tate nō insigniri. Quis eā hoc docuit in medio nationis p̄aue.

Anno mudi 5863		Anno mudi 5873	
Pape Deodat⁹ an. 4. mē. 2. di. 5.	Roma nus. Demus an. 5. men. 2.	Roma nus. Bonifaci⁹ an. 4. mē. 2	Roma nus. Agatho ā. 2. mē. 6.
Anno xpi 664		Anno xpi 674	

Iste Deodat⁹ tāte fuit benignita tis: vt oēm boiem a magno vsqz ad minorē a se solatū dimitteret sept̄ t⁹ apud sc̄m petrū. Ei⁹ tēpe corp⁹ sci benedicti & corp⁹ sorozis ei⁹ scē sco lastice trāsserunt de monte cassino ad monasteriū floriaceñ. Hoc gal lici dicūt. Sed italici oīno d̄dicunt: q̄ ad huc fit in cassino mōte. Mane at pietas & reuelabit veritas.

Iste de mus deco rauerit illuz locū ante basilicam sc̄ti petri qui dicit̄ p̄ adisus: se pul⁹ ibidē

Iste bonifaci⁹ nō hēt i quibus dā libris: & seq̄s dicit̄ bonifacius sextus hic dicitur fm̄ quosdā p̄fe cisse paradysum apud sc̄m petrū. Rationē hui⁹ di uersitat̄ nō reppi

Iste agatho vir sc̄us fuit: dū leprosu quē dā oscularef̄ statimūdat⁹ ē. Ip̄e recōcilia uit eccliam rauēnatā que diu fuit rebellis & nūc ad obedientiā romane ecclie redijt: edocta q̄ nō est leue d̄ stimulū calcitrare. Ip̄e etiā de cōsensu p̄ncipis iussit celebra ri sextā synodū: vbi greci redierūt ad obe dientiaz aplice sedis p̄ plagas varias: qz tale vnusqz repperit suū inferi⁹: qualē se suo exhibet supiori. Qui bñ obedit deo &

p̄relatis suis: ille filr̄ bonā in subiectis inuenit obedientiā: & ecōuerso. Pec est lex diuine iusticie.

Iste iustinianus fuit bonus prudens et largus: et romanum imperium non modice ampliavit: ecclesiastica officia quam plurimum honoravit: multas leges condidit: sed pro ea depravat cum sextam synodum infirmare voluisset: et ecclesiam turbare: decimo anno sui imperii a leone patritio et tyberio et gallinito patriarcha captus fuit: priuatusque naso et lingua: regno expellitur et apud crisonam exilio relegatur: et fit magna turbatio in ecclesia propter scismaticos et hereticos. Nota quod qui in summis dominus fuit violentie: tunc errores multiplicantur: quia non est qui errantes corrigat et a malo cohibeat: sed valde sepe ex parte est ecclesia: unde facta est altercatio inter leonem et tyberium: et prevaluit tyberius: et leonem abscisso naso exiliauit anno tertio imperii sui: et regnavit pro eo. Justinianus autem fugit ad saracenos et bulgaros: qui eum restituerunt ipso: occisis leone et tyberio: qui hereticis fauebant: et tunc idem iustinianus reconciliauit se gremio sancte matris ecclesie: et valde penituit. Sed quia nimis crudeliter vindicauit se contra aduersarios suos: ita ut etiam innocentes pueros eorum vellet interficere: ideo interfecit fuit cum filio a philippo quem exulauerat.

Iustinia
n° 2° s. 2°
stati a. 10.

Bulgarorum regnum exortum quod valde attriuit imperium: a scythia egredientes thraciam inuadunt.
Callinitus marinum ignem inuenit: et romani saracenorum naues combusserunt
Theodoricus rex francorum multas fecit tyrannides: post victus a pippino.
Stella magna apparuit in oriente: et magna pestilentia sequitur: et mors quaedam in campania eructauit ignem.
Sancta berta martyr et abbatissa claret in gallia.
Bathildis regina frantie postea monacha.
Senefius lugdunensium.
Proiectus et marinus martyres cum seruo suo.
Maxeledis uirgo et maritus pro uirginitate miracul claruit
Her adiufridus fit monachus: pro episcopus ludisrideus.
Amarbus exulatur.
Theodorus archiepiscopus angolorum
Leodegarius augustudunensium.
Chilianus episcopus sanctus.
Vispani circa hec tempora magnifice contra saracenos bellare incipiunt et dimitunt adiuti terra sua respectiue contra totam affricam de fessant: gloso apulo iacobo eos adiuuante usque in presentibus: vide generalis hystoria. hispanie: scripsit solenne catalogum militum christianorum
Ediltrudis: regina anglie que tribus uiris nupta: uirgo permansit: et alij plures sancti. vide in speculo.

583

589

Leo 2 ^o a. 3. me. 10. di. 17.	S i cu lus	B enedict ^o 2 ^o an. 2. men. 10.	R o ma nu	J oannes 5 ^o an. 1.	S y rus	Z eno an. 2. me. 11. di. 9.	R o ma nus	S ergi ^o p ^o a. 13. me. 8 di. 14.	S y rus
---	-------------------------	--	------------------------	--	-------------------	--	-------------------------	--	-------------------

684

694

Iste leo uir sanctus fuit greca et latina lingua sufficiens eruditus: eloquentie quam singulari. erga pauperes non solum mentis pietate sed etiam studij labore sollicitus: hic constituit pacem dare pro agnoscendo dei et ut pro usu pallij archiepiscopus nihil pro solueret teneat. Et festum agit. 28. iunij sepultus in ecclesia sancti petri.
Iste benedictus: fuit pro oia uirtuosus et uita eius decorat cum noie. Eius tempore fuit maxima pestilentia. habi peratore pijsimo factus est papa: sepe. n. iste honore factus est imperatoribus ab ecclesia: propter causas varias pro tempore occurrentes.
Iste iohannes fuit uir strenuus: moderatissimus et scia redimitus de antiochia.
Iste zeno fuit uir valde sanctus: qui nec unquam se carnis actibusque secularibus immiscuerat. erat enim aspectu angelicus: caritate uenerandus: moribus generosus: religiose uite: sermone ueridicus: animo simplex. Hic electus fuit concorditer: etiam laicis consentientibus. magna. n. dissensio erat: quia clericus intendebat in petrum archiepiscopum: et exercit in theodorum presbyterum: sed spiritus sanctus omnia tandem uota concordauit in istum dignissimum.

¶ Scūs lampus filius Aprī comitis post mltā opera scitatis martyrio cōsumatus est a dodone duce aranie: qz dixit qz soroz eius al padia nō esset legitima vxoz pippini: qz eaz duxit cōtra fas: viuēte adhuc plechtrude. Dic est celus belie z ioannis.

¶ Imperatores.

¶ Westphalia incipit conuerti ad fidem circa hec tpa: vbi p̄mum p̄dicari duo eualdi. s. albus z niger p̄dicauerunt: qui post martyriā ti fuerunt in comitatu de hoia: prope bremenses ciuitatem. Corpōra eoz translata fuerūt colonie.

Idem qui supra iterato

Leo 2° in uasoz ipij an. 3.

Lyberi^o 3° uasoz ipij an. 7.

Justiniā^o fili^o cōstantini an. 6.

¶ Beda venerabil' p̄sb̄r z pater ḡuissime auctoritat' claret i anglia. Multa scripta z historiā valde famosaz reliq̄t. Fidelis laborator in ecclesia vsqz in senectaz. zc.

¶ Sancta oda ducissa agtanie claret.

¶ Eualdi duo sci p̄sbyteri p̄dicatōnis grā de anglia venerūt in Westphaliā: z in villa q̄dā laer dicta suis p̄cib^o fōrē de rupe traxerūt: et cāpū s̄ctū sic dictū vsqz hodie cōsecrarūt i vlt^o paup̄ez vbi sepe mira cōtigerūt cō testamētuz scōz volētibus facere: z horribiliter plagati sūt. Et vocātur ibi vulgariter dñi nostri de s̄cto campo vel prato.

¶ Romani multos saracenos interfecerūt hoc tpe.

¶ Rex anglie: q z saxonū: ga sarōes anglia obrinnerunt: z iō nomen isule mutarū fuit: hic venit romā: z a sergio baptizat^o statim moritur euolando ad xpm.

¶ Srika cōuertit ad fidē xpi: vbi p̄mū p̄dicauit sanctus Wilibroz dus episcopus traiectens.

¶ Michaelis sci archangeli tēplū in mari cōstruit: sic in gargano ¶ Sanctus hubertus: trāstulit sedē epalem cū corpore sci lamberti ad leodium.

¶ Scisma septimū eccl'ie fuit iter syfnniū z discotiū: qd fuit cōtinuatū p̄ successores eoz. Et fuit grādis p̄turbatio in ecclesia: quia tam in imperio q̄ in papatu fuit altercatio scādaloza.

¶ Anno mundi.

5903

¶ Anno xpi

704

¶ Iste leo: fact^o fuit papa p̄ p̄rocinū romanoz z nō ponit in cathologo pontificū: forte xpi malū introitū: z sequēs dicitur leo tertius: nihil tñ male egisse scribit: nec papa fuisse.

¶ Iste ioānes sext^o vir scūs fuit: z m̄rio coronat^o est: s̄z a q̄: aut xpi quā cām nō iuenit in historiis: ignorat. Putat tñ a ducib^o lubardoz. s. bñ uētano aut spoletano p̄ defensiōe iuriū eccl'ie: vsqz eni istoz verabat eccl'iaz z tras ei^o: ga vicini fuerūt z mltos ceperūt: sepult^o apud scm bastianū ad cathacumbas.

¶ Iste ioannes septim^o eloquentissimus fuit: faciūdia z eruditus scia. Ora toriuz bte marie cōstruxit: in q̄ sepult^o ē

¶ Iste syfnni^o pax supuixit z habuit scisma cō discotium z cōtinuat^o nihilomin^o p̄ in bonifaciū z discotiū. Tandē mortuo discotio q̄ p̄ v̄m tenebat papatū: bonifaci^o restituit Nec fit de his mēoria ga forte xpi scisma in dubiū venit: an eēt veri successores bti petri. Et fuit tribulatio in eccl'ia v̄ndiqz: int^o p̄ gne: foris timores: z ecōtra

¶ Iste cōstātin^o fuit vir mitissim^o z ita benign^o q̄ ab oib^o āa bat. Ipse iuit vlt^o mare cōstatiopoli ad iustianū ipatorē: z cuz magno hōre recept^o fuit: z philippū tāq̄ b̄ticū excōicauit: qz imagies scōz oleuerat: sepult^o apd scm petz: hui^o ē tpe chūi-

¶ Westphalia ouertit ad fidē: ex predicatiōe duoz p̄sbyteroz: q̄ venerūt de anglia in Westphaliā. Westphalia olim dicta antiqua Saxonia.

¶ Iste philippus fuit hereticus et profuit modicis diebus: et quia interfecit dominum suum ipse etiam male perijt: sicut fecit: sic factum est ei.

¶ Iste anastasius fuit vir bene fidei et catholicus: et quia philippum excecavit iohannes theodosius contra ipsum pugnavit deum: et ordinatus est presbiterus vite vivendo.

¶ Iste theodosius totus catholicus et humilis fuit et precise sicut fecit factum est ei: quia Leo eum deposuit: et in presbyterum est ordinatus.

an. 1. mē. 6.

¶ Heresis imaginum serpit: que sic dicitur: quia imagines sanctorum que sunt libri laicorum: auferre voluerunt quasi idolatrie cultum: videtur quod moti fuerunt ex instinctu saracenorum: et sic patet quod ecclesia exercet continue.

¶ Karolus marcellus filius pippini: immensas victorias habuit contra infideles diuinitus adiutus fuit victor gloriosus per omnia: sed quia bona ecclesiastica sibi usurpauit propter necessitatem bellorum: ideo in penis infernalibus anima eius visa est cruciari ab eucherio viro sancto. **¶** Quid?

¶ Duo reges anglie veniunt romam et fuerunt monachi: immortalis domino deinceps militantes.

¶ Aripertus longobardorum rex: vir pius: misericors: et iustus: hic secrete per regnum suum solitus fuit ire: et de singulis ingere: qualem iusticiam sui vasalli populo faciebant. **¶** Bonum exemplum.

5913

Romanus ex
patre marcello.

714

¶ Iste gregorius fuit vir castus diuinis scripturis eruditus: loquela facundus: constans animo: rex ecclesiasticarum defensor sollicitus: et hostium ecclesie impugnator fortissimus. Et nota quod circa hec tempora: inciperunt domini pape plus solito etiam in temporalibus se opponere imperatoribus propter perfidiam eorum: et etiam transferre imperium de gente in gentem: put tempore postulabat: hic leonem anathematizauit: eo quod imagines sanctorum exureret. Idem namque leo iussit isti gregorio ut etiam combureret: sed non curauit: imo contra eum audacter iussit oppositum: et sic patet quod destructionis imperii principalis causa fuit heresis: nam ob fideles populi: unanimiter cum prelati suis adheferunt domino pape: et coegerunt imperatores cessare a tyrannide heretica

¶ In orientalibus regionibus circa hec tempora valde defecit vera fides propter impiam perfidiam machometi legem: et per consequens omnes virtutes: sapientia: et honestas: de qua lege execrabili tot turpia et carnalia prodierunt ficticia: ut nulli unquam sapientes in rebus diuinis et humanis exercitati a principio ei crediderunt: sed homines bestiales in desertis morantes: omni doctrinae proorsus ignari: per quorum multitudinem aliquos armorum violentia in suam legem pestifer ipse coegit: ut dicit doctor sanctus thomas in summa contra gentes libro primo. c. vi. nulla etiam diuina oracula precedentium prophetarum ei testimonium prebent: neque documenta veritatis attulit: nisi que de facili naturali ingenio cognosci possint. Nec signa supernaturaliter facta adhibuit: quoniam potius vera que docuit fabulis et falsissimis doctrinis immiscuit: carnales voluptates permittendo: et eisdem conformia precepta tradendo: et quia voluptati carnali habenas relaxauit: ideo mobile vulgus facile post se traxit deo ipsis irato: quod talis legislator occulto suo: sed semper iusto iudicio super eos constituit. Ulex astutus consilio: libros veteris et noui testamenti: suis sequacibus non reliquit legendos: nec etiam dispu *

¶ Iste leo cū eēt potens: theodosiū deposuit ⁊ p ipso regnavit. Et fuit seduct⁹ p quēdā apostatā ut oēs imagines scōrū auferret ⁊ exureret: quare etiā tā bellis q̄ pestilētijs: ac alijs disfortunijs punit⁹ fuit. Et q̄ correat⁹ a gregorio tertio: p̄tinax mansit: ideo totū regnū occidētis ab eo abstulit: mā dās ne sibi obediret alijs: vectigalia int̄dicendo. Et q̄ heretice vixit: sci viri ei tradiderūt. Et martyricati ⁊ exulati sūt ab eo plures. Tandē in p̄fidia miserabiliter defunct⁹ est.

¶ Pelagi⁹ rex hispanie grādi miraclo regnū illud cepit recuperare.

Imparatores

Leo 3° cū
cōstit. no fi
lio suo

Iste fuit

hereticus. ¶ Saraceni p̄ficiunt in peius: ⁊ totā hispaniā sibi subiiciūt: ⁊ nisi karol⁹ marcell⁹ occurrisset: galliā similiter inuasisset. Et notaq̄ pluries eos deuicit: ⁊ semel. 300. milia ⁊ vltra de ipsis occidit: de suis. 1500. tātūmodo prostratis.

-an. 25.

¶ Cōstātinopolis a saracenis obsessa fuit: s; p̄brām virginē liberat: ⁊ cuidaz eremite visio mirabilis ostensa ē de io seph q̄ dñi sepeliuit: ⁊ p̄ paucos ānos 300. milia hoīuz in pestilētia obierūt ibidem ⁊ cetera.

¶ Cyrus cōstātinopolitan⁹ ep̄s: exulat⁹ pro fide.

¶ Cesari⁹ arelateñ. docet monachos.

¶ Albinus ep̄s andegauēñ.

¶ Eucherius ep̄s aurelianeñ.

¶ Magnus archiep̄s maguntie.

¶ Translatio sci augustini de sardinia in papiā solēnissime facta ē p lupardū regē lōgobardoz deuotū.

¶ Egidi⁹ abbas sanctissim⁹: clar⁹ habet. Ex grecia venit in galliam.

¶ Germania ad fidē xp̄i cōuersa ē hoc tpe: vbi p̄mo predicauit bonifaci⁹ missus a gregorio secūdo.

¶ Monasteriū sci benedicti: reformat⁹ in mōte castino a quodā ciue brixiano. Et similiter quedā mōasteria ditissima fūdant⁹ in almania. s. vuldeñ. ⁊c.

¶ Egberch scūs: de h. ibernia venit in galliam.

¶ Bonifaci⁹ ep̄s: qui germanoz gentē ad fidē cōuertit: post martyricatur a frisonibus.

¶ Wolfrannus ep̄scopus çenoñ.

¶ Buericus ep̄s çenoneñ.

¶ Hermā⁹ exulat⁹

¶ Berminus ep̄s lobieñ.

¶ Petrus ep̄s da: mascenus.

¶ Petr⁹ ⁊ manie⁹ martyres.

¶ Lebuin⁹ p̄sb̄ scūs āglie⁹ p̄dicat i velua: ⁊ p̄ i saronia antiq̄. i. Westphalia. Et⁹ corp⁹ i dauētria colit⁹ gloriose.

¶ Agilolphus ep̄s colonieñ. martyr.

¶ Rachbodus dux frisonū maluit esse cū plurib⁹ i inferno: q̄ cū paucis in celo. Nō eni nonit pressuras ei⁹. mal⁹ iocis. Sed filius: morte eius subita territus: cōuersus fuit.

Anno mundi.

5923

5933

Syrus ex patre Joanne.

¶ Pape

Gregori⁹
3° an. 10.
men. 8.

¶ Conciliū generale fit in vrbe: āno p̄mo hui⁹ gregorij: cō hereticos: in quo imaginū sanctarum veneratio approbat⁹: ⁊ contradictores ex cōmunicantur.

Anno xpi

724

734

¶ Iste gregorius digne successit p̄dicto ⁊ noīe ⁊ ope eiusdē celi ⁊ constantie: ⁊ animose cō impatore p̄cessit ⁊ obtinuit intentū. Conciliū celebrauit in vrbe cō heresim istā ⁊ karoluz vocauit in subsidiū ecclesie cō lōgobardos. In canone addidit: quoz hodie solēnitas. Viēne archiep̄m instituit

* tationē p̄misit iniquā faciendā ne hac occasione sua falsitas detegeret: q̄n poti⁹ se dixit in armoz potētia missū nō in signis aut miraculis aut doctrina sup̄natāli: q̄ vtiq; vrozū: leonū: ferarū: latronū: ac tyrānozū rabiei magis est p̄p̄riū q̄ sp̄uali legislatori. Sic heu tra olim fructifera: atq; illustriū virozū fecūda: nūc tribulos p̄fert ⁊ spinas eternis incēdijs exurēdas. Quāuis enī vsq; hodie: saraceni ifinitis diuitijs abūdēt: ⁊ pompis inestimabilib⁹ atq; delicijs vacēt: tñ ita pueriliter desipiūt: ⁊ p̄naciē adherēt his q̄ sūt cōtra ratiōem: vt oīs vir doct⁹ ac timorat⁹ eozū consortiū fugiat: ⁊ eos velut caninos ac bestiales cū sūmo tedio abominent atq; deuident.

Liuitas Auinionis capta a karolo rege francorū: deuictis ⁊ p̄stratis saracenis.

Iste constantin⁹ tot⁹ puerfus & heretic⁹ pessimus fuit: ita ut etiā demonijs imolaret: ecclesiaz psequeretur: & nihil dignū memorie egit: & sic pmittēte deo: ecclia longo tpe afflictā ē more solito: qz in hoc mūdo pressurā habebit: & agros cū persecutiōib⁹.

Constantin⁹
5⁹ heretic⁹
an. 35.

Pippin⁹ fili⁹ karoli marcelli fit rex frācie p papā zachariā. & fuit vir valde catholicus: & p oia victoriosus: & ecclie romane spālis defensor: & i nullo degener a patna strenuitate.

Karolomān⁹ frater dicti pippini: diuino tact⁹ timore dimisso regno: fit monachus.

Rachis rex longobardoz p zachariam admonit⁹: ut a persecutiōe romanoz cessaret: acquieuit. insup & monach⁹ efficit.

Hildericus rex: monach⁹ efficit. Sorte moti fuerūt ppter horredā illā dānationē karoli marcelli: qz piculosū est esse in prāte

& pauci euadunt securi. Quāta fecit p fide idē karolus: & tñ ppter vnā illā cām eternaliter dānatus est & c.

Translatio scissime marie magdalene: a ciuitate aquei. ad mōasteriū vñiliaci: factā ē a gherardo duce burgūdie

Mirabilia cōtingerūt circa hec tpa. nā terremot⁹ mirabilis fuit. & ciuitates quedā montane diuisis montib⁹ vna cū illis trāsmigrarūt ad loca cāpestria vltra sex miliaria: & nō sūt fracte. In mesopotania terra dirupta est ad duo miliaria: & aīal mulinū loq̄ humana voce. Linis de celo cecidit. In mari pōrico glacies fuit in spissitudine. 30. cubitos habēs p centū miliaria: & nix 20. cubitoz sicut mons cecidit sup illud: tā grande frigus fuit. Stelle ceciderūt de celo. i. a sub. & ter riti sūt hoies existimātes finē mūdi adesse. Uide in speculo. Quā mirabilē imutationē hec signa preostentarūt: sequētia declarant.

Remigius rothomageni. archieps claret scitate.

Lenobiū in caturcensi territorio dedica: a dño pñte stephano papa & pippino rege.

Corp⁹ sci siluestri transferi monaculū: fundatū ab anselmo.

Lullus vir sanctissim⁹ & successor beati bonifacii i archiepatu maguntine. miraculis claret.

Translatio triū martyru: solenniter est facta a roma in galliā. Nā gorgonius in gorcia: nabor in hillarioco: & naçari⁹ i lostrisbā ponit.

Sanct⁹ scurin⁹ pñus abbas vuldeñ. monasterij clar⁹ habet.

Caput sancti ioannis baptiste in aquitaniā venit: & plures amici pippini in bello interfecti rediuiui subito refederunt.

5943

Grecus ex patre
polychronio

Zachari⁹
as an. 10.
m. 2. d. 15.

Stephā⁹
2⁹ an. 5.
di. 28.

Romanus ex patre
constantio

Paulus
p⁹ an. 10.
men. 1.

5953

Romanus ex patre
constantino.

744

Iste zacharias vir fuit benign⁹ & oī virtute ornat⁹: oibus amabil⁹ ppter mititatē suā. Ipse regē francoz. s. hildericū deposuit: & in locū ei⁹ pippinū instituit: qz utilior fuit. Et hic patz ptās ecclie quāta fuerit hoc tpe: q regnū illud famosissimū trāstulit de veris heredibus ad gen⁹ pippini ppter legitimā cāz vt habet. 15. q. v. Alius.

Tantā aut gratiā deus huic pape contulit: ut etiā p salute ppli: aiam pōere nō dubitaret. Qui p missā legationē ad leuprandū longobardoz regē: psecutorē: tandē ipsemet veniēs ad ipsū regē: ei salutaria vba predicauit. Rex aut ipse: hui⁹ sci viri admonitiōib⁹ inclinat⁹: plures ciuitates aliaqz iura q̄ p. 30. annos ecclie romane ablata fuerāt: reddidit: & facta ē pax ecclie p ānos. 30.

Ciuitas Narbone: a karolo rege circa hec tpa obsessa. Et postea ipse karolus mortuus est. diuiso pmo regno filijs karolomanno. s. & pippino: qd fecit consilio optimatū suoz. Et sepultus ē parisi⁹ in ecclia sci dionysij martyris.

754

Iste paulus vir scūs fuit & mitissim⁹. Sec⁹ cōstitutionē de diuino officio seruādo i qdragesima. Ipse nulli malū p malo reddēbat: s; cū paucis familiarib⁹ suis de nocte per cellas infirmoz & pauperū incarceratozū circuit: ac eis necessaria ministrādo viduis & pupillis & alijs egenis pale debitū exhibuit: opem ferendo tanq̄ verus imitator sancti pauli.

Narbone.

Martyres infiniti facti sūt: a cōstātino isto pessimo heretico. Putat q̄ vix fuerit aliqs impator etiā paganorū q̄ tot trucidauerit: et afflicta ē ecclia valde: et satis p̄ciose emit venerationē imaginū scāz: p̄p̄t sanguinē effusū largiter. Verū impator impiissim⁹ nō mansit impunit⁹. Nam cōpleto mysterio iniquitatis p̄finite: horribiliter clamans igni sū inextinguibili tradit⁹: spiritū exhalauit.

Tempora sanguinolenta et multū turbulēta fuerūt vndiqz: q̄a saraceni et pagani et etiā xp̄iani: in se plurima bella gesserūt: quoz karolus magn⁹ diuina v̄tute adiut⁹ p̄ncipalis auctor fuit: et triūphator gloriofus: licz nō sine magna strage suoz p̄ longa t̄pa. vide in gestis eius.

Impatores **Karolus adhuc iuuenis: sed egregie indolis: incipit regnare sup francos: et fuit filius pippini: mater eius berta vocabatur.**

Imperiū bipartitū fuit circa t̄pa ista: q̄z stephan⁹ papa transtulit italiā et c. in karolū adhuc iuuenē: quē leo tertius postea infeudauit. Constantin⁹ autē greciā cū alijs regionib⁹ transmarinis laboriose retinuit.

Turci qui de montib⁹ caspijs exisse dicunt: armeniā maiore infestāt et vastant: et cum pestilentia eos attereret suasi sūt a xp̄ianis: ut in modū crucis se tonderent: et sic cessauit. et extunc illū ritū seruarūt.

Sengulphus martyr claret miraculis. In gallia fontē emit: quē in burgundia oziri fecit. Fuit itaqz separat⁹ ab vxore sua adultera: cui⁹ anus cantauit: eo q̄ derideret miracula eius.

Alcuinus vir doctissim⁹ et sancte vite claruit: magister karoli: multa scripsit et reformauit.

Horribile factū contigit turonis: q̄a cū monachi ecclie sancti martini delicijs et pompis vacarēt oēs vno excepto: ab angelis suffocati sūt: et Alcuinus illud reformauit plene.

Ludgerus vir scūs: velut alter moyses ab vtero matris sue dño cōsecratus: inumeras gentes ad fidē cōuertit: frisonū: saxonū aplūs: et prim⁹ ep̄s monasteriē. fuit: plurib⁹ miraculis claruit: et cenobiā fūdauit. Obijt tandē in billerbeke: sed translātū fuit corp⁹ eius in Verdenam et ibi sepultū: anno. 809.

Sergius ep̄s a deo plagat⁹ est: eo q̄ indignū papatū cōsecrauit: quia man⁹ eius aruerunt.

Sanguis de imagine xp̄i emanauit: et oēs sanauit: et iudei qui ipsam pupugerunt conuersi sunt. Pulchre pius dñs ostendit miraculū grande: t̄pe isto pro cōfutatione heresis: et confirmatione fidei.

Petronelle sancte corp⁹ transferi: cum titulo quē petrus scripserat: auree petronelle dulcissime filie.

Anno mundi. 5963 **5973**

Pape **Lōstātino** **Stephan⁹**
2. a. 2. m. 1. **3. a. 4. mē.**
romanus **5. di. 28.**
Siculus ex patre oliba.

Anno xp̄i 764 **774**

Iste constantin⁹ fuit laicus: et subito factus est presbyter tyrannice papatus inuasit: et magno scandalo p̄fuit quibus par: sed celo fidelium elscit: et oculis priuatus. Et iste videt fuisse gn̄t⁹ infamis papa in tot vsqz buc: ita spūs scūs illā sedē scām apli cam: in omni honore et sanctitate custodiuit.

Armenia maior a turcis vastata.

Iste stephanus omnia errata cōstantini emendauit: degradatis his quos ille ordiauit in synodo generali: sepultus in vaticano. Dic etiam conuocauit synodū: adiut⁹ suffragio karoli regis francie: et habuit ab eo duo decim ep̄scopos doctos ac probatissimos in diuinis scripturis et sanctorū canonū ceremonijs. Et in ip̄a synodo: irritauit oīa facta et celebrata per dictū constan. papam suum predecessorem: preter sc̄m baptismā: et sanctum chrisma. Et iniūxit penitentiā oīb⁹ reis eiusdē facti: videlicet de vsurpatione papat⁹ per tyrannidem. et reconciliauit omnes.

¶ Iste leo etiā puerus fuit: minus tñ q̄ pater ei⁹. hic cupiditate victus: coronā quādā cuiusdā ecclie abstulit ⁊ capiti suo iposuit: statiq; febre corripit ⁊ spm̄ exhalauit. Habuit vxorē pessimā noie hirenā: que regnauit statim p̄ eū cū filio.

Leo q̄rt⁹
an. 5.

¶ Saxonia ouertit ad xpm̄: popul⁹ olim durissim⁹ ⁊ galloꝝ inimicus p̄petu⁹: sed a karolo supati: colla submiserūt. Et ē mirabilis dispēratio iudicioꝝ dei: ⁊ inscrutabilis: quō pfecit ⁊ defecit fides: p̄ diuersitate locoꝝ ⁊ tempoꝝ. Jā egyptus ⁊ affrica ⁊c. a saracenis vastate fuerūt: ⁊ ecce quasi fides volasset ad populū paganū puenit. ⁊ hui⁹ simile sepe reperit.

¶ Grācia in flore ⁊ tota gallia simul vbiq; triūphatrix: etiā vltra montes ⁊ mare: sicut olim roma ⁊c.

¶ Et gothoꝝ regnū ⁊ longobardoꝝ cessare facit: qđ incepit anno dnice. 50. vel circa.

¶ Iste constantin⁹ bon⁹ ⁊ pius fuit ⁊ matrē suā amouit a regno: ut suis negocijs femininis intenderet: s; illa simulato rācore postea ipsū exoculauit: ⁊ etiā filios ipsi⁹: ⁊ itez regnauit trib⁹ ānis. Demū cū greci p̄ciperēt: qđ karolo magno nubere voluisset: ipsaz ceperūt ⁊ in quodā monasterio reduserunt: nichefozum assumentes.

Constantin⁹
6⁹ cū hire
na an. 10.

¶ Lamina aurea iuenta est in cōstātinopoli: sup corp⁹ cuiusdā defūcti i quodā sepulchro: in qua sic erat scriptū. Xps̄ nascet de v̄gine maria: ⁊ ego credo i eū. O sol itez videbis me: sub cōstātio ⁊ hirene Sol obscurat⁹ nō apparuit. 17. dieb⁹. Signū cruci apparuit: in vestibus hominum. Et sanguis de celo in terra fluxit.

¶ Synodus septima celebrat⁹ constantinopoli ⁊ heresim imaginū: in qua iterum greci reconciliati sunt post plagas solitas: confitentes spiritum sanctum ex patre ⁊ filio procedere.

¶ Studiū vniuersale qđ oli fuit translātū de athenis ad romā: circa hec tpa p̄ karolū trāsserit parisi⁹

¶ Heresis feliciana a felice auctore cōdemnatur. Dicit xpm̄ esse filium dei adoptiuū.

5983

Adrianus
p̄m⁹ ā. 23

784

¶ Iste adrianus fuit vir preclarissim⁹ ⁊ nobilissim⁹ genere ⁊ potētissim⁹: ⁊ multa magnifice patrauit: ⁊ ut videt ante eū nō fuit similis sibi in glia tpali ac diuitijs: diruta reedificauit: turrez ⁊ muros extruxit: regnū longobardoꝝ cessare fecit p̄ karolū. Synodos duas solēni⁹ celebrauit: ecclias ⁊ monasteria multa instituit: ⁊ ius karolo sup ordinatione sedis aplice: ⁊ institutioe ep̄oꝝ: abbatū ⁊c. in generali concilio dedit: p̄pter violentias tyrannoꝝ coercendas: ut p̄ 3. 63. di. p̄ totū. Tandē hic beatus pontifex post laudabilē virā: sepelit apud sanctū petrū.

Saxonia

Egyptus ⁊ affrica: vastate a saracenis.

Ierusalē circa
hec tpa recuperat
p karolū cuz tota
terra scā: z sarace-
noruz secta vbiqz
vastat atrocit: ga
tps misationū vēit

Impatores.

Iste niche-
for' auar' fuit
plesqz lestr: fuit
qz ad impiuz p

grecos sublimat: s; nō profuit qz ei' tpe impiū ori-
entale qsi ad nihil redactū est z romani ad karolū
magnū se vnanimiter contulerunt.

Ogerus dux de danamarchia pnceps xpianissi-
m' floruit. Hic tpe karoli magni xpianitati obtinu-
it fere oēs ptes trāsmarinas a hierusalē vsqz ad arbores solis
deo sibi propitio: z aptis z magnis miraculis exercitū cōfortā-
te: z in supiori india ordinavit iperiu: cui p̄fecit iohannē filiū re-
gis frisonū dictū p̄ster iohā prop̄ deuotā z scāz vitā quā duxit
z subiecit ei. 14. barones cognatiōis sue: galia dñia circūqz
tenebāt: ut sic ibidē xpiana religio permaneret.

Aquisgrani instituit pegrinatio septēnalis solēnissima: pro-
pter religas preciosas quas karolus illuc apportauit.

Amelius comes aluernensis gener karoli martyr.

Amicus z bericanus martyres occisi sunt in campania.

Anno mundi.

5993

Iste karol' dicit' magn': cū iā regnasset i frācia. 34. ānis: assumpt' est in impatorē
romanoz: z impauit annis. 14. Quāte p̄rogatiue h fuerit in oib' q̄ p̄ncipē laudabilē faciunt
qs digne narrare sufficet: h vnū p̄ nūc sufficet: q̄ a p̄ncipio vsqz ad finē in tanta rerū tēpesta-
te sic laudabilē se hūit: ut nō sit inuēt' q̄ eū in aliq̄ rep̄bēdere potuiss;. Reuera quid possit fra-
gilis hō i illo causari quē dīna virt' otinue direxit z p̄terit: Sic ergo recte laudam' eū si in dō-
mino opa ei' magnifica gl̄ificem'. Tandē morte scā potit' sepelit' agsgrani: āno vite sue. Ei'
legēdā scripsit emard'

Nicheforus an. 9.

Michael an. 2.

Iste michael vir
catholic' amabilis
oibus: z vniuersos
sane doctrine aduer-
santes nitebat exti-
guere ac oēs qs lese-
rat auaricia niche-
fori solat' ē ipsos
ditando.

Karolus magn' p' scūs ā. 14.

Translatio iperij fa-
cta est p̄ scū leonem pa-
pā t̄tiū de grecis ad frā-
cos cū vnanimi cōsēsu

romanoz iustis z necessarijs causis
p' longā patiētā ecclie dei: q̄ diu gre-
coz emēdationē expectauit: s; ga ni-
mis defecit a p̄moz pietati dimissi sē

Berhard' dux bauarie in panno-
nia cōgressus martyricatur.

Isuardus monach' iussu karoli collegit oēs
legēdas z act' scōz de toto orbe i vnū volumē
p' hieronymū bedā z florū: z oi die cōcurrēbāt
vltra. 300. festa: z ideo institutū est: ut dicat: z
alioz plurimoz zc.

Paul' diacon' iussu karoli collegit lcōes cui-
libz festiuitati ueniētes ex optis dict' scōz p̄z

Signū rubeū dñice crucis: z multe haste ap-
paruerūt. **S**equit' strages xpianoz.

6003

Romanus.

Leo 3' cō-
fess. an. 20.
m. 5. d. 16.

Ppape

Anno xpi 794

804

Luellin' rex yngaroz: als pnceps auerroz
se z patriā suā karolo dedit: z baptizat' est.

Aaron rex psax misit karolo corpus sci cy-
priani z sperati: z caput sci panthaleonis.

Spinea corōa dñi floruit i manu karoli z
transferi de cōstantinopoli parisi: z in trā-

slatiōe religaz mortu' ē: resuscitat' agsgrani

Corpus sci bartholomei transferi bene-
uentum de liptania.

Iste leo fuit vir valde sanct': tot' mitis: z scia plen'. Lū in die
sci marci letanias cū clero pageret: a qbusdā pueris capitur: lin-
guaqz puat' z ocul' effossis in carcerē mittit. S; pi' dñs seruū su-
um nō dereligit qnimo p̄ oia eū sanauit: mēbra ipsa plene restitu-
endo. Deinde ad karolū prexit in franciā: singula narrās q̄ sibi il-
lata eēt: a quo etiā honorifice suscept' fuit: z statim rex cum eo ro-
mā reuertit: z vltionē de inimic' ei' fecit: diademaqz imperij ab
eo suscepit: romanis acclamantibus: karolo augusto a deo coro-
nato vita z victoria de celo subministrē. Tandē post laudabilē
vitā idē pontifex sepelit' apud sanctū petrū.

Ierusalem

Iste lodouicus fuit filius karoli: et magne clementie: propter quod di-
ctus est pius. Habuit duos fratres quos superauit: et ambo malum habuere finem. In aduersis patiens erat: et in fine sepe
vincebat: quia erga deum et ecclesiam eius deuotus premaxit: etiam filij eius persequebantur ipsum: quos benigne ad penitentiam redu-
xit. tandem bene singulis dispositis bona morte die clausit extremum: et quia humana infirmitas delicias diu ferre non potest
filij eius ad miseriam declinarunt. Et est bene infelix conditio: quam totiens sine cessatione exprimus: et in his qui ante
nos fuerunt id toties factum legimus: ut scilicet cunctis paucis exceptis: felicitas generationis vni raro parit felicitatem subsequenti

In rontiuallo occisi sunt multi reges
et comites christiani ultra. 15.

Milo de anglea. dux exercitus karoli
pater rolandi cum multis christianis occi-
sus est in bello ab aygolando.

Sol stetit spacio trium dierum: ut karo-
lus vinceret.

Compostelle ecclesia et patriarchalis
sedes ordinata: et extruitur in honore sancti iacobi.
Et impletur petitiō marie sebedei: quia
ioanes a dexteris apud ephesum: et iacobus
a sinistris: roma in medio pulchre.

Episcopatus quoque dotantur per karolum ma-
gnifice. scilicet colonienis. maguntinenis. trene-
renis. saltzburgenis. etc.

Monasteria solennia tot fundauit
quot in alphabeto littere habent: cuius
libris vna preponebatur.

Lodouic⁹
p⁹ an. 25.

Rabanus poeta et monachus presbiter abbas vulden. deinde
archiepiscopus maguntie: doctor magnus claruit: et plura scripsit
et strabus discipulus eius etiam notabilis.

Donoldus rex danorum circa hec tempora baptizatus maguntie
cum vxore et filiis: cui imperator frisia dedit.

Translatio plurimorum facta est hoc tempore. Sebastianus et
gregorius papa sueuonensium.

Sculus marcellinus et pe-
trus de roma in galliam tran-
slati sunt. et sanctus vitus in
saxoniam transferretur: et sanctus
valentinus et genesius in
angliam.

Scisma. 8. erat inter eu-
genium et sifinnium propter dis-
cordiam eligentium: sed eu-
genius obtinuit: quia pars
maior erat cum eo.

Signa multa precesserunt mortem gliosi et
sancti imperatoris karoli: nam eclipsis solis et
lune ultra solitum fuit. apparuit per 7 dies ma-
cula nigri coloris in sole. Porticus preciosus
agsgrani cecidit funditus. Pons maximus ma-
guntie in tribus horis combustus est. Lernens autem
piissimus imperator mortem sibi imminere omnes
thesauros suos platis commisit ecclesiis di-
struendos: et lodouicum primogenitum constituit
imperatorē: alium theutonicum: trium hispanis prece-

Salinus episcopus ambianensium. et eius discipulus
valentianus martyres.

6013

Romanus

Stepha-
nus 4⁹ an.
7. men. 3.

Romanus

Pascalis
p⁹ an. 6.
di. 16.

6023

Romanus

Eugenius
2⁹ mar. a.
3. men. 2.

814

Iste stephanus multos captiuos redemit: et lodouicum
cum imperatore coronauit. Moritur
rome: sepultus in ecclesia sancti petri.

Iste pascalis magnam adhibuit
diligentiam reliquijs sanctorum. Et inu-
mera corpora sacra leuauit et hono-
rifice recondidit: sicut in visione
sanctae cecilie mandatum sibi fuit.

824

Iste eugenius vir preclarus et magne sci-
tatis fuit et simplicitatis: mundi contemptor: et
sola que christi sunt: sapuit. Sic martyrio coro-
natus est per laicos romanos: sepultus in ec-
clesia sancti petri.

Rhedona

Rhedona ciuitas: his temporibus a lodouico supradicto ipatore
in eam cum multis copijs ingresso: totam deuastat ferro et ignibus
Qua etiam sibi subegit: postquam obsidibus receptis. Rothomagum est
reuersus. Ciuitas autem ista rhedona: est contigua terminis britan-
nie. Sequenti autem anno: in territorio augusti auenensi: aere in
tempestate mutato: ingens fragmentum ex glacie simul cum gra-
dine cecidit: cuius longitudo quinquaginta decim: latitudo septem: grossitudo
duos pedes habuisse dicitur. **D**is quoque temporibus in territorio
tullense: iuxta comerciacum villam: puella quaedam annorum circiter. 12
accepta coione in pascha primoque abstinuit a pane: deinde om-
nibus alijs cibis et potibus alijsque nutrimentis corporis: et sine om-
nibus desiderio: plenum triennium compleuerit. Quo tempore. Eugeni⁹
papa decessit.

Cometa apparuit valde singulari et terribili vii impator
attonit' cu egmaro pho stulit dices: q' mutatione regni
mortemq' pncipis pcederet. Uex phus nolebat eu tristita
re 13 vbu pphē allegās ait. A signis celi nolite timere zc.
Et ipator deuot': nō aliō iqt timere debem': nisi illū q nri
z h' creator ē fideri: s; ei' clemētiā laudare tenemur: q nraz
inertiā cū pctōres sim' talib' admonere dignat' indicijs.

In patores.

Quia ergo talia porteta cū apparēt oēs cōit tangūt
oēs p posse ad meliora festinare debem': ut misericordiā in illo dñante oseq va
leamus: z pie credit' q' bachūilitate dñm placauit: q' nō sup eū tunc plaga pue
nit: sed sup italiā in cursu saracenozum.

Tpa cruenta itez sur
gūt cā ē debilitas ipe
rii: q' mortuo lodoui
co filij ei' se mutuo cō
triuerūt. Qd audiētes
saracēi z sarōes z alij
occidētales: ererēt se 3
eol z scā ē plaga grauis

Iste lothari' mortuo pfe
iperiū sumpfit. hūitq; duos
frēs. s. lodouicū z karolū q's
nitebat excludere ab here
ditate pma: sed illi 3 eū hoc
bellū mouerunt in q' tot ab
vtraq; pte ceciderunt: q' file
nō ē factū i

Lothari'
p'm an. 15
filius-

gente illa: z
lothari' fu
git. *
lodouici:
p'monach'

Annona de celo pluit i vasconia frumē
to similis: hñs tñ grana breuioza.

Tepestas maxima orit' in gallia: z ter
remor' z multe ville z dom' celesti igne
cremāt: boies z iumēta icru fulminū exa
nimāt: z cū gradine lapides imēsi ponde
ris cadūt: z pestilentia magna sequebat'.

Dionysii sci doctoris libri sūt translati
de greco in latinū: quos michael impator
misiit lodouico: z 19. egroti sanati sunt.

Puella quedā. 12. annoz p' sacra cōi
onē. 6. mēsi bus in pane z aqua i. iunauit. Deinde p trienniū oīno absti
nuit ab oī cibo z potu.

Plaga horribilis sup romā z totā italiā facta
est. Nā qdā pfidi xpiani miserūt clā ad soldanū
saracenozum: ut cito veniret. Et roma capit': z ec
clesia aploz stabulū eqz efficit: sed lodouic' cū
gallis z lombardis totā illā infinitā multitudi
nem fugauit nō sine multa sanguinis effusione
xpianozum. Et siciliā z apuliā etiā hoc tpe sarace
ni vastarunt: z tuscia in solitudinē redacta est.

Glia laus z honor sit tibi rex xpe zc. cōponit'
a quodā epō captiuo in festo palmaz: propter
qd ab imperatore dimissus fuit restitutus zc.

Saraceni de af
frica veniētes itez
romā inuadūt: z
ecclias aploz de
bonestarūt spoliā
tes vndiq; zc. re
deūtes aut cū spo
lijs submersi sūt i
mari.

Duodeci duces
bohemozum sūt ba
ptizati p curatione lodo
uici fratris lotharij.

Radulphus episcopus biturien. claret sanctitate.

Anno mundi.

6033

6043

Pape

Valētin'
men. 10.
romanus

Gregori'
4' an. 16.
romanus

Sergi' 2'
ā. 3. mē. 2.
romanus;

Anno xpi 834

844

Iste gregorius mortuo valentino: qui breuit p'
electionē e medio sublat' fuit: eligit' z multa fecit
viditq; tristia tpa ppter varias plagas grassantes i
pplo. Dic mltoz scōz corpa leuās de tra honorifi
ce reposuit in altaria. Ei' petitiōe lodouicus z gui
go marchio lombardie: saracenos d' italia fugarūt
Mozit' tandē post innumerabilia bona opa eodē
tpe quo z impator: sepult' apud sanctū petrū.

Festiuitas oīuz scōz ē trāslata ad kal. nouēbr'. p
gregl. 4. z galli z germani inceperūt etiā ipaz cele
brare hoc tpe: z hēf fmo rabāi de eodē sar' pulcher

Iste sergius vocabat' antea os porci: z quia
nomē erat inhonestū z tāte dignitati incōueniēs: iō mutato
noie sergi' vocari elegit. Et ab isto in antea oēs ppriū nomē
mutauerūt. Sed hoc quibusdā nō placet: s; dicūt q' hoc fa
ciūt exēplo xpi q aplis noia imposuit zc. Similit' z de patri
archis z hec videt' melior rō hui' variatiōis.

Ballia pene tota vastat' a normannis z frisonib': z alijs
circūcirca cōcrematis ciuitatib' zc. Dic itez nota mutabi
litate tempoz: q' p longa tpa galli triūphatores in orbe fue
ruūt: hic p sternūt: nec vnq; postea ad pristinā redeunt ptātē
z gloriā. Dominabant' in italia: in germania: in hispania:
in saxoniam: immo vltra mare zc.

Roma inuadi: z destruit a saracenis.

Iste lodouicus fuit filius karoli: et magne clementie: propter quod dicitur
ctus est pius. Dabit duos fratres quos superauit: et ambo malum habuere finem. In aduersis patiens erat: et in fine sepe
vincebat: quia erga deum et ecclesiam eius deuotus premaxime: etiam filij eius persequebantur ipsum: quos benigne ad penitentiam redu
xit. tandem bene singulis dispositis bona morte die clausit extremum: et quia humana infirmitas delicias diu ferre non potest
filij eius ad miseriam declinarunt. Et est bene infelix conditio: quam totiens sine cessatione exprimitur: et in his qui ante
nos fuerunt id toties factum legitur: ut scilicet contra paucos excepti: felicitas generationis unius raro parit felicitatem subsequenti

In rontiuallo occisi sunt multi reges
et comites christiani ultra. 15.

Milo de angle. dux exercitus karoli
pater rolandi cum multis christianis occi
sus est in bello ab aygolando.

Sol stetit spacio trium dierum: ut karo
lus vinceret.

Compostelle ecclesia et patriarchalis
sedes ordinata: et extruit in honore sancti iacobi. Et implet petitio marie cebedei: quia
ioanes a dexteris apud ephesum: et iacobus a sinistris: roma in medio pulchre.

Episcopatus quoque dotantur per karolum ma
gnifice. scilicet colonienis. maguntinenis. treuen
renis. saltzburgenis. etc.

Monasteria solennia tot fundauit
quot in alphabeto littere habent: cuius
libris una preponebatur.

Lodouicus
primus an. 25.

Rabanus poeta et monachus presabbas vulden. deinde
archiepiscopus maguntie: doctor magnus claruit: et plura scripsit
et strabus discipulus eius etiam notabilis.

Donoldus rex danorum circa hec tempora baptizatus maguntie
cum uxore et filiis: cui imperator frisia dedit.

Translatio plurimorum facta est hoc tempore. Sebastianus et
gregorius papa sueuonensis.

Signa multa precesserunt mortem gliosi et
sancti imperatoris karoli: nam eclipsis solis et
lune ultra solitum fuit. apparuit per septem dies ma
cula nigri coloris in sole. Porticus preciosus
agrum cecidit fudit. Pons maximus ma
guntie in tribus horis combustus est. Lernis autem
piissimus imperator mortem sibi imminere omnes
thesauros suos prelati commisit ecclesiis di
struendos: et lodouicum primogenitum constituit
imperatorem: alium theutonicum: tertium hispanis presec

Salinus episcopus ambianensis. et eius discipulus
valentianus martyres.

Scius marcellinus et pe
trus de roma in galliam tran
slati sunt. et sanctus vitus in
saxoniam transferretur: et sanctus
valentinus et genesius in
angliam.

Scisma. scilicet. erat inter eu
genium et sifinnium propter dis
cordiam eligentium: sed eu
genius obtinuit: quia pars
maior erat cum eo.

6013

Romanus

Stephanus
4° an.
7. men. 3.

Romanus

Pascalis
6° an. 6.
di. 16.

6023

Romanus

Eugenius
2° mar. a.
3. men. 2.

814

Iste stephanus mul
tos captiuos redemit: et lodouicum
cum imperatore coronauit. Moritur
rome: sepultus in ecclesia sancti petri.

Iste pascalis magnam adhibuit
diligentiam reliquijs sanctorum. Et inu
mera corpora sacra leuauit et hono
rifice recondidit: sicut in visione
sancte cecilie mandatam sibi fuit.

824

Iste engenius vir preclarus et magne sci
tatis fuit et simplicitatis: mundi contemptor: et
sola que christi sunt: sapuit. Dic martyrio coro
natus est per laicos romanos: sepultus in ec
clesia sancti petri.

Rhedona

Rhedona ciuitas: his temporibus a lodouico supradicto ipatore
in eam cum multis copijs ingresso: totam deuastat ferro et ignibus
Qua etiam sibi subegit: postquam obsidibus receptis. Rothomagum est
reuerfus. Ciuitas autem ista rhedona: est contigua terminis britannie.
Sequenti autem anno: in territorio augusti auenensis: aere in
tempestate mutato: ingens fragmentum ex glacie simul cum gra
dine cecidit: cuius longitudo quinquedecim: latitudo septem: grossitudo
duos pedes habuisse dicitur. **H**is quoque temporibus in territorio
tullense: iuxta comerciacum villam: puella quedam annorum circiter. 12
accepta coione in pascha primoque abstinuit a pane: deinde om
nibus alijs cibis et potibus alijsque nutrimentis corporis: et sine om
nibus vicibus desiderio: plenum triennium compleuerit. Quo tempore. Eugeni
us papa decessit.

Cometa apparuit valde singulari et terribili vii impator attonit' cu egmardo pho stulit dicēs: q' mutationē regni mortemq' pncipis pteaderet. Ulex phus nolebat eū tristare s'z vbu pphē allegās ait. A signis celi nolite timere zc. At ipator deuor': nō aliō igt timere debem': nisi illū q' nri z h' creator ē fideri: s'z ei' clemētiā laudare tenemur: q' n'az inertia cū pctōres sim' talib' admonere dignat' indicijs.

Impatores.

Quia ergo talia portēta cū apparēt oēs cōit tangūt oēs p posse ad meliora festinare debem': ut misericordiā in illo dñante cōseg valeamus: z pie credit' q' hac hūilitate dñm placauit: q' nō sup eū tunc plaga puenit: sed sup italiā in cursu saracenorum.

Ura cruēta itez surgūt cā ē debilitas ipe- rii: q' mortuo lodouico filij ei' se mutuo cō- triuerūt. Qd audiētes saracēi z sarōes z alij occidentales: erexerūt se z eos z scā ē plaga grauis

Iste lothari' mortuo pte iperū sumpsit. hūitq' duos frēs. s. lodouicū z karolū q's nitebat' excludere ab hereditate p'na: sed illi z eū hoc bellū mouerunt in q' tot ab vtraq' pte ceciderunt: q' filie nō ē factū i

Lothari' p'm an. 15 filius

gente illa: z lothari' fugit. * lodouici: p'monach'

Annona de celo pluit i vasconia frumē to similis: hñs tñ grana breuioza.

Uepestas maxima orit' in gallia: z terremot' z multe ville z dom' celesti igne cremāt: hoies z iumēta ictu fulminū exanimāt: z cū grādine lapides imēsi ponderis cadūt: z pestilentia magna sequebat'.

Dionysij sci doctoris libri sūt translati de greco in latinū: quos michael impator misit lodouico: z 19. egroti sanati sunt.

Puella quedā. 12. annoz p' sacrā cōi onē. 6. mēsb' in pane z aqua ieiunauit. Deinde p' trienniū oino absti- nuit ab oī cibo z potu.

Uplaga horribilis sup romā z totā italiā facta est. Nā qdā pfidi xpiani miserūt clā ad soldanū saracenoz: ut cito veniret. Et roma capi: z eccl'ia aploz stabulū eāz efficit: sed lodouic' cū gallis z lombardis totā illā infinitā multitudinem fugauit nō sine multa sanguinis effusione xpianoz. Et siciliā z apuliā etiā hoc tpe saraceni vastarunt: z tuscia in solitudinē redacta est.

Ubia laus z honor sit tibi rex xpe zc. cōponit a quodā epō captiuo in festo palmar: propter qd ab imperatore dimissus fuit restitutus zc.

Saraceni de africa veniētes itez romā inuadūt: z eccl'ias aploz de- honestarūt spoliātes vndiq' zc. re- deūtes aut cū spo- lijs submersi sūt i mari.

Uduodeci duces bohemoz sūt bap- tizati p' curatione lodo- uici fratris lotharij.

Uradulphus episcopus biturien. claret sancitate.

Anno mundi.

6033

6043

Pape

Valētin' men. 10. romanus

Gregori' 4' an. 16. romanus

Sergi' 2' a. 3. mē. 2. romanus

Anno xpi 834

844

Iste gregorius mortuo valentino: qui breuif p' electionē e medio sublat' fuit: eligit' z multa fecit viditq' tristia tpa ppter varias plagas grassantes i pplo. Dic mltoz scōz corpa leuās de tra honorifice reposuit in altaria. Ei' petitiōe lodouicus z guigo marchio lombardie: saracenos d' italia fugarūt

Mozit' tandē post innumerabilia bona opa eodē tpe quo z impator: sepult' apud sanctū petrū.

Festiuitas oīuz scōz ē trāslata ad kal. nouēbz. p gregl. 4. z galli z germani inceperūt etiā ipaz celebrare hoc tpe: z hēc fmo rabāi de eodē sat' pulcher

Iste sergius vocabat' antea os porci: z quia nomē erat inhonestū z tāte dignitati incōueniēs: iō mutato noie sergi' vocari elegit. Et ab isto in antea oēs ppriū nomē mutauerūt. Sed hoc quibusdā nō placet: s'z dicit q' hoc faciūt exēplo xpi q' aplis noia imposuit zc. Similit' z de patri- archis z hec videt' melior rō hui' variatiōis.

Uballia pene tota vastat' a normannis z frisonib': z alijs circūcirca cōcrematis ciuitatib' zc. Dic itez nota mutabi- litatē tempoz: q' p longa tpa galli triūphatores in orbe fue- ruūt: hic p'sternūt: nec vnq' postea ad pristinā redeunt prātē z gloriā. Dominabant' in italia: in germania: in hispania: in saxonis: immo vltra mare zc.

Uroma inuadit' z destruit' a saracenis.

* Quidā aut magnates eos cōposuerūt regna diuidendo: nec valuerūt resistere aduersarijs suis: propter banc ruinā militū: z iō vndiqz fines eoz inaserūt hostes. sic sic qñ vult nimiu: fit minimū: qz buc vsqz alios defēderunt: iam seipos defēdere nequeunt. Quid faciet humilis herba deserti: si stare non valet alta cedrus libani: Dia fac cū cōsilio: alioqn penitebis post: sed tarde. Dic est grāde exemplū: tandē lotarius renūciās seculo: monach^o effectus ē: in cui^o obitu fuit magna cōcertatio iter angelos z demones: s; orātib^o monachis demones fugati sūt.

¶ Leonina ciuitas iussu leonis edificat: ad defensionem ecclesie sancti petri orope romam.

¶ Sancta helena impatris trāfferē a roma in franciam

¶ Octaue assumptiōis bte marie instituunt a leone.

¶ Sanctus hermes translatus est in galliam.

¶ James magna in germania fuit: ita ut pater filium de uozare vellet.

¶ Iste lodouicus filius lotharij fuit a sergio papa i regē coronat^o: z ad temp^o cū pfe regna uit: z p^o solus ānis. 21. Dic habuit filiū noie karolū: quē diabolus inasit z vera uit corā pte qz cōtra eū cōspiratōez tra ctauerat: ei^o tpe multa mirabilia conti gerūt.

Lodouic^o secundus an. 21.

¶ Alimund^o rex anglie vir scūs a danis martyricatus ē. z angliam deuastauit.

¶ Magniradus eremita martyricatur.

¶ Maguntia circa hec tpa in magna afflictioe fuit per

¶ Cirillus vir scūs: pene oim sclauoz doctor z apostol^o

¶ Corpus bti innocentij hoc tpe: a valentia hispanie ci

uitate: p quendā monachū in galliā deportatū est: z apud monasteriū beati benedicti in gallia: qd castrū vocat: fitū in pago albienfi z conditū. ¶ Hoc tpe etiā a bto leone pontifice subscripto edificata fuit rome ecclesia: que hodie dicit scā maria noua. ¶ Et etiā ab ipso edificata est ecclesia quattuor coronatoz.

¶ Colonie horribilis tēpestas oritur: z fulmē ecclesiam sancti petri, scidit: z tres interfecit homines: z sex semiuuos reliquit: habuit formam draconis.

6053

Romanus

6063

Romanus.

Romanus.

Leo 4°. ā. 8. m. 3. d. 6.

Bndictus 3°. an. 2. men. 6.

Nicolaus p^o ā. 9. m. 2. d. 20.

854

864

¶ Iste Leo vir scūs fuit: in quo z serpentina prudētia z columbina simplicitas habitauerūt: in monasterio educat^o. pmo in scia z scā cōuersatōe tanqz ver^o mona chus profecit: hic scūs papa statim repare studuit ecclias quas saraceni paulo añ destruxerāt. Collectā. Deus qz beatū petz: z Deus cui^o dextera beatū petz zc. fecit d saracenos. Sūt scripturaz feruētissimus pdicator z p scrutator: orōnib^o z vigilijs iugiter intē^o sepeliū tādēz post sanctam mortē in ecclesia sci petri cui^o festum. 17. kalendas augusti agitur.

Leonina ciuitas.

¶ Iste bndict^o no mine z re ab oib^o ē btissim^o dict^o. hic statuit ut clerici or dinate icederēt et honeste.

¶ Iste nicola^o tate scitat^o extitit ut p^o magnū gregoriū papā vix vll^o in sede rōana appuit illi cōparād^o. In ei^o or dinatiōe lodouic^o pns fuit: tādē post mlta bona: morte scissima potitus: se peliū in ecclia sancti petri apostoli.

¶ Nota qz in vna chronica repperi: qz p^o benedictū tertiū fuit quidā dictus ioānes papa: z fuit femia z meretrix oc culta: z fuit de anglia natione. Illu sit aut eccliaz existēs i habitu virili: profūdus tū in scia: z legit pmū athen is: de inderome: z demuz assumptus ad pontificatū. Tādē: stu pro cū amasio suo cōmisso quē prius habebat: peperit in ter sci clementis ecclesiā z colliseū: ibidēqz sepeliū. Un ex tūc: papa semp deuiat ab illo loco: propter verecundiam siue detestationem peccati.

¶ Sanguis pluit de celo i italia tribus diebus: et locusta galliam devastat: sicut olim egyptum et segifames valida ut pene tertia pars hominum ibi consumpta sit et sic addit dolor super dolores gallicus: quia bellis lacesit

Impatores. iam fame etiam peunt. Et in saxoniam villa quaedam: cum omnibus penitus absorbetur in momento: cum ecclesia et altari et domibus. etc.

¶ Bulgarorum rex cum gente sua ad christi fidem convertitur: quod etiam in tempore profecit: ut dimisso regno monachus efficeretur. Silius autem eius apostatarunt: quare resumpto regno: ipsum cepit et oculis effossis ipsum in carceravit: et alium substituit: ac sacrum hunc omnibus pacat: resumpsit.

¶ Dimen rex britonum a sancto maurilione interficitur: dum franciam vastaret.

¶ Joannes scotus doctissimus in scripturis in franciam venit: et rogatu lodovici hierarchiam dionisij: de greco translulit in latinum: et post a discipulis confossus stiliis: moritur. Et nota quod septem libri dionisij translati sunt.

¶ Anno mundi. 6073

Romanus Pape Adrianus 2° an. 5.

¶ Iste karolus habuit fratrem quod dicebatur lodovicus: et erat rex germanie: quod bellum instituit contra ipsum: sed karolus intoxicatus obiit ante congressum: hic multa monasteria fundavit.

karolus 2° a. 3. m. 9. calvus.

¶ Synodus constantinopoli celebrata: que octava est in ordine grecorum et quinta constantinopolitana.

¶ Caput sancti gregorij: et brachium beati leonis ad senones. ecclesiam sunt translata per iohannem papam.

¶ Joannes diaconus scripsit vitam beati gregorij in quattuor libris: et misit iohanni pape: opere laudabile.

¶ Iste karolus dicitur esse grossus siue iunior et galliam germaniam pacifice possidens a iohanne papa in impatore coronatur. Tandem per gloriosam victoriam: normandos ad fidem perduxit: quia iam francis resistere ultra non valuerunt. Et quatuor annis super francos regnavit: et factus inutilis abijcitur.

karolus 3° an. 12.

¶ Slandria efficitur comitatus: et baldwinus primus comes.

¶ Normandia convertitur. 3. generatione post robertum nascitur: quod apulia: calabria siciliaque adquisivit: venetosque alexium imperatorem grecorum superavit. Vallia autem fuit nimis vastata ante fedus rollonis: quia germani videtes coloniam treuerim etc. exultas iunxerunt se francis: et sic rollo dux normanorum baptizatus: accipiens gillam filiam regis in uxorem: confirmata sibi regione normandie.

¶ Joannes scotus doctissimus in scripturis in franciam venit: et rogatu lodovici hierarchiam dionisij: de greco translulit in latinum: et post a discipulis confossus stiliis: moritur. Et nota quod septem libri dionisij translati sunt.

¶ Anno mundi. 6083

Romanus Pape Adrianus 3° an. 1. men. 3. Martinus 2° an. 1. men. 5. Stephanus 5° an. 6. di. 9.

¶ Anno christi 874

¶ Iste adrianus excoicavit lotharium fratrem imperatoris: regem lotharingie propter adulterium: sed cum ille romam venisset: ut excusaret se et concasseret idigne cum optimatibus suis oes infra annum mortui sunt: et rex in via defunctus est: cum venisset placentiam.

¶ Caritas refringit valde: circa ista tempora in omni statu: et iniquitas populo solito cepit abundare. Jam enim gladius et hereses ex magna parte cessarunt: sed ambitio et avaritia et cetera vicia: frena laxantes: amplius quam ille heresum persecutiones: christianam fidem persequantur.

¶ Veu heu heu domine deus: quomodo obscuratum est aurum: mutatum est color optimus. qualia contigisse circa hec tempora etiam in sancta sede apostolica quam usque huc tanto celo custodisti: legimus scadala: Quales contentiones: sed emulationes: secte: invidie: ambitiones: intrusiones: persecutiones: O tempus pessimum: in quo defecit sanctus et diminute sunt veritates a filiis hominum. Verumtamen post hec tempora fuerunt multi sancti pape: sed non sic continue: et in tanto numero: sicut in precedentibus. Eya quod conventus: que congregatio: quis homo iam securus erit: si sic defecit sanctitas primitiva.

¶ Anno christi 884

¶ Iste martinus pax profuit: filius et adrianus et iste adrianus statuit ut imperator nullo modo se immittat de summi pontificis electione. Sed apparet quod hec constitutio pax obtinuit: imo leo octavo directe contrarium statuit per ea. Sorte pro varietate temporum: sic oportuit statuta huiusmodi variari. extra de spon. non debet.

¶ Anno christi 8094

¶ Vni stephani tempore corpus sancti martini translatum fuit propter timorem normanorum. Et non quod libri satis discordant de tempore huius pontificis cum linea imperatorum: sed non est vis: sufficit enim nobis debita tempora designare: et quod dignum sunt memorie commemorare.

¶ Hic Arnulphus plene consumit normandos: quia iam ultra xl. annos galliam vastarunt. tandem a medicis: despat mirabili infirmitate: ita ut a pediculis consumeretur: defecit: et mortuus est.

Arnulphus
an. 12.

¶ Elphredus rex anglie vir totus virtuosus: octo horis in oratione legendo: et scribendo expedit: octo in negotiis regni: octo in cura corporis: redditus etiam optime dispensavit.

¶ Corpus sancti calixti transferretur in franciam. ¶ Sunderoldus episcopus magister: a normandis martyricatus est.

¶ Sanctus martinus translatus fuit de turone autistodorum et curavit leprosum. Deinde reportatus curavit paliticum et cecum: et voluntatem eorum: et fructa regionis vestita sunt folijs supernaturaliter.

¶ Reformatio prima ordinis sancti benedicti: quia iam in plerisque locis cecidit: facta est circa hec tempora per cluniacensem. Diuitie fuerunt sepius causa casus huius ordinis sacri: et paupertas reformationis.

¶ Beruo abbas: oriundus ex burgundia: de stirpe comitum: construxit primo gigniacensem cenobium: deinde cluniacum.

¶ Cluniacum monasterium: famosum et scissimum dono aue comitisse: etiam a guilhelmo pio principe burgundie.

¶ Sanctus odo monachus cluniacensis. feruore in monasterijs resuscitauit: et plura scripsit: dialogum gregorius ipso annuente coartauit sub vno volumine.

¶ Comitatus blesensis oritur: ex nobili stirpe normandorum.

¶ Bello primus.

¶ Scisma nonum ecclesie: et scandalosissimum fuit: sed quosdam in formosum et sergiū: nam sergius a formoso reprobat: a papatu fugit in franciam: et tandem papa factus reuertitur romam secrete: et christoforum cepit: et formosi corpus effossus de bone stauit: fuit etiam in scismate isto aliud minus et breuissimum in leone et christoforum predictum: nam christoforus per vim rapuit papatum leone in carcerato: sed statim etiam ipse per sergiū captus est tanquam inuasor. Quidam enim dicunt quod monachus effectus sit: et multiplicata sunt mala super clericum et ecclesiam totam.

6103

formosus
a. 5
men. 6

Bonifacius
6°
di. 12.

Stephanus
6°
a. 1. m. 3

Romanus
6°
3. d. 21.

Theodoros
2°
di. 20.

ioannes
9°
di. 15.

Benedictus
4°
3. m. 2

Leo
5°
men. 1.

Christoforus
6°
m. 6.

904

¶ Hic formosus fuit prior episcopus portuensis. et a ioanne propter inobedientiam priuatus erat et degradatus usque ad laicalem statum: sed per martinum restitutus est: et in iuramentum non solum romam venit: sed etiam papatum suscepit: propter quod facta est altercatio magna.

¶ Hic octo pontifices breui tempore sederunt. Nescio aliquid notabile dicere: quia non nisi scandalosa de his reperiri propter inuidiam in sancta sede apostolica contentio: vnde et alium: et filium contra se mutuo: nam stephanus confirmans facta ioannis octaui: formosum dampnavit: et eius facta irrita decreuit: et corpus eius mortuum debonestauit: digiti duobus abscissis: manum in tyberim pisci mandauit: oino ingere: contumelias per gratia reddens: quia formosus ipsum antea episcopum anagninense fecit: sed breue tempus sinez imposuit negocio: rursus theodorus post hec: omnes actus stephani reprobrans: facta formosi approbauit: similiter et ioannes nonus sequens in concilio rauenne coram. lxxiii. episcopis dampnavit facta stephani: et formosum confirmauit: sergius autem directe contrarium sensit: et formosum dampnavit.

¶ Lauromenia urbs a saracenis capta est.

¶ Franci bis temporibus italicum perdidit imperium. Hoc etiam tempore inditione. 5^a. in nocte visi sunt igniculi in modum stellarum per aera discurrentes. Qua nocte rex apud siciliam residens super correntiam calabriam ciuitatem: dei iudicio mortuus est.

Iste lodouic^o nō hūit papalē bñdictōez: p̄i insolētias eoz q̄ i italia dñabāt: z berēgariū conabāt expellere s̄z cū p̄ ip̄o regre cepisset verōe capif z execat z berengari^o restituit. Et h̄ vltim^o ē de stirpe karolina q̄ imperiū tenebant.

Iste berēgari^o prudēs i armis fuit: z bellū hūit cū rōanis z etiaz cū lodo uico p̄dicto: nec fit aliqua mētio d̄ isto z seq̄ntib^o vs q̄ ad ottonē apud vincētiū in speculo historiali.

Iste cōrad^o fili^o lodouici inter ip̄eratores nō cōputat̄ q̄ nō regnauit in italia: sed i almania tm̄. **I**ste bugo in italia regnauit tm̄: nec cōputat̄ int̄ imperatores. successit berēgario: almanus.

De isto berēgario nō ē cōsonātia i libris q̄n re gnauerit. Quidā dicunt p^o berengariū p̄mū. Alii post hugonē: s̄z non ē curādū. T̄pa ista sat̄ cōfusa fuerūt: q̄ pl^o potuit pl^o fecit.

Imperatores.

Lodouicus 3° an. 6.

Berēgari us prim^o an. 4.

Lōradus vel bugo an. 7.

Berēgari us 2° a. 8.

Imperīū iterū trāssert̄ z diuiditur. Nam franci nō iuuabāt ecclias quas p̄ses eozū extruxerāt: sed dissipabāt nec romanis p̄bebāt auxiliū s̄z lūbardos: qui multū ifestabāt eos: ideo de cōi consensu exclusi sūt ab impio: et italici in italia: et almani in almania ceperūt imperare vsq̄ ad ottonē: qui vtrobiq̄ regnauit. Frāci aut̄ cogūt nūc manere in terminis suis: expientes oīum rerū esse p̄iodum: sic alii rotam fortune ascenderūt et descenderūt.

Stephanus ep̄s leodieñ. claret scitate et scientia. Fecit hystoriā sci lamberti cū notis et alia plura. s. de trinitate z inuentione sci stephani.

Mostrū h̄is caput caninū z cetera mēbra sicut homo p̄setat̄ lodouico: z bñ potuit mostruosū statū signare bui^o r̄pis vbi boies sine capite quasi canes latrando bincinde vacillabant.

Ordo cluniacēñ. circa hec t̄pa inchoat̄ z p̄fecit in magna humilitate z seruoze: z habet regulam sci benedicti **O**do vir sc̄us primus pater eorum.

Saraceni qui dñabant̄ circa hec t̄pa in italia: deuicti sunt a iohanne papa z marchione alberico.

Ungari incipiūt romā z cetera bona ecclie vastare: et totā tusciā destruūt interfectis marib^o z feminis oīa spolia secū portātes. Laxis eozū rex fuit qui decē modios nūmorū recepit a berengario z post singulis ānis redeūtes: fines rōanorū inuadere solebāt p̄ multa t̄pa. Lā bui^o mali fuit ingratitudo romanorū: q̄ predictū marchionē expulerūt: z ideo vltus se fuit hoc mō: vocādo barbaros: sic narses olim fecit t̄pe iustini secūdi: postea interfectus est.

Anno mundi.

6113

Romanus.

Sergius 3° an. 7. mē. 3.

Anastasi^o 2° an. 2. men. 2.

Laudo m̄ 5. di. 21.

Joānes 1° an. 13. m̄. 2. di. 3.

Pape.

Roman^o

Roman^o

Anno xp̄i

914

Iste sergius cū romam redisset: auxilio francozū xp̄osozū cepit: z sedit p̄ eo: z in vltionez sue repulse corp^o formosi extraxit de sepulchro: z indutum sacerdotaliter: in pontificali sede decollari fecit: z i tyberim piici p̄scatores aut̄ in eccliam ip̄m importarūt: sacris imaginib^o se inclinātib^o z salutātib^o eū venerabiliter: cūctis videntibus qui aderāt. Oīa insup que ipse formosus fecerat irrita decreuit.

Anastasi^o z laudo parū p̄sederūt.

Iste ioānes fuit fili^o sergi^o pape: tā natura q̄ morib^o: et

rapuit p̄sulatū: z tandē miserabiliter occiditur a militibus guidonis: posito puluinari: sup os eius dum in carcere teneret. Post eū quidā ali^o ioānes intrusus fuit: sed statim eiectus est: z ideo nō ponit̄ in cathalogo: q̄ nō fuit rē.

Sipontus ciuitas apulie: a sclanis ex gladio: bis t̄pibus vastat̄.

Larentū ciuitas apulie: ab vngaris capif.

¶ Iste henric⁹ dux saxonū fuit & tot⁹ inclit⁹ nec ipse int⁹ impatores op⁹utatur: q⁹ t⁹m in almania reguit. Ipe habuit vxorē scissimaz nōie mathildā: ex qua genuit duos filios: ottonē & henricū: & otto successit ei in ipio & henric⁹ in almania hūit ples fr̄as: tertiū filiū genuit nōie brunonē: q⁹ etiā scūs fuit.

Henricus almanus an. 18.

& 13. ānis archieps coloni en. vir magne pfectionis q⁹ etiā mōasteriu ici pantha leonis fundauit.

¶ Scūs Vibertus q⁹ cenobiū gemelaten. fūdauit: claret in lothoringia.

¶ Kegino abbas prunien. cronicā scripsit

¶ Zyptine⁹ dux bobēie ad fidē xp̄i ouer⁹ ē

¶ Bolesla⁹ filius eius: s; puerus: q⁹ postea fr̄em suū scm̄ Wenceslaū occidit. s. āno p̄mo ottonis p̄mi et ob hoc ab ottone cū tota bobemia supatus fuit et vastatus p̄ annos. 14.

¶ Fons sanguinis fluxit ianue: significās cladem statim sequentē p̄ saracenos q⁹ eaz ceperūt et occisis cūctis spoliarūt.

¶ Bobemia ouertit ad fidē xp̄i: & i praga ecclia cathedra⁹ erigif.

¶ Sācta mathildis regina vxor henrici claret scitate: & supra modū humilis & misericors: que totā stirpez saxonū sua nobilitauit virtute: hec post obitū viri diu in viduitate pmāsit: & monasteria & hospitalia plura fundauit: in aduersis patientissima in oī oib⁹ ita extitit puigil: ut totū psalteriū añ matutinas exoluere solita fu erit: tandē spū pphetie mortē predicēs: migravit ad xp̄m: sanctas sobolem relinquens in consolationē totius ecclie.

¶ Karolus rex francoz a comite hiberto exulaf & martyricaf p̄ ronam.

¶ Elthescanus rex anglie: vir mire deuotōis floruit ex matre humilis nationis. s. filia pastoris: que p̄uidit ex se p̄dire lunam que totā angliā illustrabat: qd̄ & factū est: q⁹ iste rex tantā habuit de uotionē ad diuinū cultū: ut nullū mōasteriū dimitteret indorātū

¶ Adamarus vir sanctus successor sci odonis: abbas cluniaceū.

¶ Theodardus abbas sci elie claret sanctitate.

¶ Dani idolatriā postponūt: vsq; ad hec eni tpa xp̄m colēdo: ēt idolis sacrificabāt: dicēs q⁹ dii essent antigores & potētiores eo sed clericus quidā. s. ansgarius dicens: ignitū ferrū portauit ille sus: & sic fuerunt plene infozmati.

6133		Romanus.		6143	
Leo 6 ⁹ m̄. 6. di. 15.	Stephā ⁹ 7 ⁹ an. 2. m̄. 1. di. 2.	Joānes 11. ā. 4. m̄. 10. di. 15.	Leo 7 ⁹ ā. 4. mē. 5. d. 10.	Stephā ⁹ 8 ⁹ ā. 3. m̄. 4. di. 15.	Martin ⁹ 3 ⁹ ā. 3. m̄. 6. di. 14.
934		Romanus.		944	

¶ Iste stephannus a quidā romanis mutilatus fuit. ¶ Almania circa hec tpa plus solito cepit insignes psonas habere in vtroq; statu et sexu domosq; eius pncipales. s. saxonie: bauarie: austrie ac ceteras fidei lumine valde illustrauit sed et in sapia p̄obitate plures claruerūt gloriose et nōiati sūt in orbe. Sicūc dū vna gens cecidit altera succreuit vt nō gloriei oīs caro nisi in p̄fe luminū a quo est oē bonū optimū et oē donū pfectū. ipse est q⁹ ad samuelē olim loquebat⁹ dicens. Ego glorifico glorificātes me et q⁹ me contemnūt erunt ignobiles.

Bobemia.

Saxonia.

Austria.

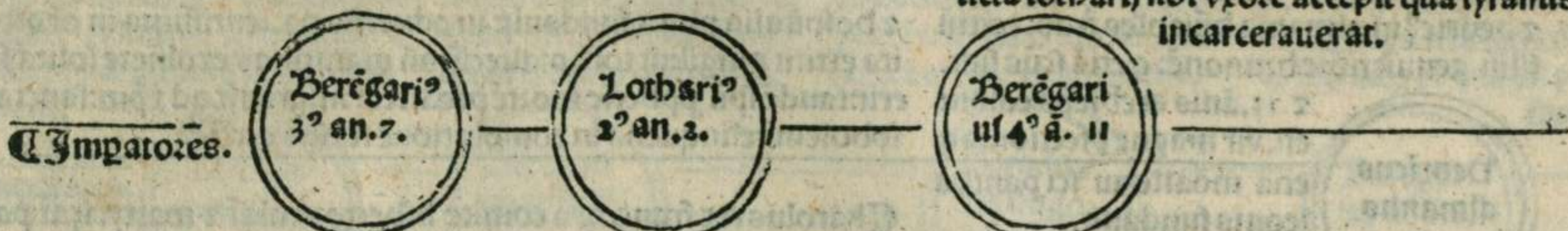

¶ Iste berengari⁹ iperavit i italia: cui⁹ tpe fuit magnum scisma. Et henricus morit: z otto in almania cepit regre.

¶ Iste lothari⁹ moriens qñ otto regnavit: in almania reliquit vxorem noie daluidã: que postea ei dem ottoni nupfit.

¶ Iste berengari⁹ magna tyrãide pmebat italiaz quare dñs papa z alij romani vocauerunt ottonẽ: ut liberaret eos. qd z factũ e z capto p vim beregario: bis erulauit eũ z relicã lotharij sibi vxorẽ accepit quã tyrãnus incarcerauerat.

¶ Wençela⁹ pnceps boemie de bono pzẽ: melior fili⁹ martyriçat ab iniquo frẽ suo. Iste vir scũs fuit: humilius z misericordissimus.

¶ Dunstan⁹ eps cantuariẽ. scũs plura mōasteria fũdauit z didicit in die mortis ab angelo. Rex gentiũ dñator oim z vidit brãm mariã virginẽ zc.

¶ Bruno archieps colonieñ. vir scũs: frat ottonis pmi: claret in almania: vtrũq; gladiũ strẽnue gubernãdo z scĩ pãthaleõis mōasteriũ in colonia fũdauit: et ep̃o ducatu cõtulit: reliquisq; plurib⁹ ornauit.

¶ Heresis antropomo: fitaz in italia repullulat: sed parum pfecit: qz rãberi⁹ ep̃s z ceteri extirpant eam.

¶ Maiol⁹ vir scũs q fuit tti⁹ abbas cluniaceñ. eximij feruor z abstinerie: et repator mōastice discipline claret.

¶ Sãct⁹ odo ep̃s cãtuariẽ. z scũs bruno colonieñ. trãsferũt corpa scõz elisij: patrocli: priuati: gregi. cuz baculo sci petri de roma ad coloniã.

¶ Scũs adolin⁹ in anglia repit z in scrinio posit⁹ fuit.

¶ Eduin⁹ rex anglie qui oẽs monachos expulit a regno z scĩm dunstanũ in flandriã trãsit: eiusdẽ sãcti meritis ab inferis liberatur.

¶ Scisma decimũ ecclie fuit intẽ ioannẽ. xij. z leonẽ. viij qz ioãnes cũ male intrasset: z peius virisset deposit⁹ fuit z leo subrogat⁹: s; tñ leo obtinuit auxilio impatoris licet bis fugatus fuisset.

¶ Scisma vndecimũ fuit inter benedictũ quintũ z leonẽ octauũ: sed leo obtinuit.

¶ Anno mundi. 6153 6163 ¶ Narnieñ.

Anno xpi 954 964

¶ Iste agapiti tẽpore sanctus odo p mus abbas cluniacenseñ. in domino obdormiuit.

¶ Iste ioannes venator fuit: z tor⁹ lubric⁹. Seias publice tenebat: quappẽ deposit⁹ fuit p ottonẽ: sed nõ curauit. Tãdẽ cũ vxore cuiusdã se oblectãs: a diabolo in tpe pcutit z sine pñia subito morit. Eya deus eterne: qz dispares sũt isti prioribus. O abyssus iudicioz dei: qz inuestigabit ea. Nec fuit iste digne electus: sed p patrem suum intrusus: quia potens erat.

¶ Iste ioannes venator fuit: z tor⁹ lubric⁹. Seias publice tenebat: quappẽ deposit⁹ fuit p ottonẽ: sed nõ curauit. Tãdẽ cũ vxore cuiusdã se oblectãs: a diabolo in tpe pcutit z sine pñia subito morit. Eya deus eterne: qz dispares sũt isti prioribus. O abyssus iudicioz dei: qz inuestigabit ea. Nec fuit iste digne electus: sed p patrem suum intrusus: quia potens erat.

¶ Iste bñdict⁹ a romanis eligit⁹ z leonẽ: s; ab ottone deposit⁹: z i exiliũ apd saxões miss⁹ e: malũ pncipiuz raro hz bonũ finẽ: time eru dit⁹ piculo alterius Scitas papas dimisit: z ad impatores accessit hoc tẽpe vt apparet.

¶ Iste leo coi voto eligit: deposito ioãne: hic statuit ut null⁹ papa fieret sine cõsensu igatorl ppẽ malitiã rōanoz: q suos intrudebant: hic oẽs donatiões factas ecclie a iustinião z karolo z alijs: ottoni cõcessit z suis successoribus ut italiã ab iuasoribus defenderet.

¶ Iste ioãnes grauẽ iniuriãz passus fuit a romanis: capt⁹ z erul fact⁹. Sed otto durissime hãc pcutit: nobilibus occisis zc. z qbusdam in exiliũ missis

¶ Corp⁹ bri matthei apostoli z euãgeliste: de pestana ciuitate brie: In salernũ trãslatũ est: pncipãte tũc in eadem ciuitate giulpho. In gallia vō karolo frẽ lotharij francoz regis. Sequẽti vō anno otto saxonũ rex: romam venit nobiliter cũ exercitu: z a ioãne papa coronat⁹ est: accipiẽs ab eo totius italie verillũ cũ imperij dignitate. Professusq; e iureiurãdo: seruare fidẽ romãe ecclie. Ex tũc itaq; otto rex: appellat⁹ e impator. Dic in apuliã venit cũ exercitu: z oppidũ baz expugnãdo cepit. Dic etiã ioãnes papa: nobilitauit capuã archiepiscopatu. In qua ciuitate pncipabat pandulphus cognomẽto: Caput ferreũ. Eo tpe saraceni venerũt in apuliã: z expugnauerũt ciuitatẽ grauinã: eamq; ceperũt. Di quoq; secũdo ãno: posthec ceperũt ciuitatẽ bibinũ z cõdusserunt.

Imperiū transferri ad almanos. Consimilis cā ē hīc sicut in supiorib' trāslationibus: nec pōt infelix hō iforma
ri ut illū scopulū declinet: in quo tot iam vidit: etiā potentes periclitatos.

¶ Hic otto p̄mus erat impator alman': tot' victoriosus ⁊ velut
alter karol' ecclesie dei defēsor sollicit' ⁊ p̄motor singulari: ob qđ
meruit dignitatē impialē: multos infideles cōuertit: bñdictū pa
pā iuaforē ecclesie duxit secū ad saxoniā: ibiq; i exilio moritur.

oib' tandē pacatis obiit: plen' opib' bonis diui
tiis ⁊ gloria ditissim' ⁊ prole digna: sepultus ma
deburgh: in ecclesia sancti mauritij: quā preciose
fundauit.

Otto p̄m'
m' a. 12.

¶ Etgar' rex anglie: pene oī āno mo
nasteriū fundauit.

¶ Acheluoldus reuerēdus ep̄s vin
toniensis: multa fecit.

¶ Osualdus reuerēd' vingoꝛnie ep̄s
p' eboraci archieps: ramesie mona
steriū fundauit.

¶ Theodoric' ep̄s meten'. claret ⁊ re
ligas de italia plures ad se trāssert.

¶ Mōstz in italia: mulier hūis duo
capita: ⁊ cetera mēbra vsq; ad vmbili
cū: vna comedēte vel dormiēte: alia
qñq; neutz faciebat: diu vixerunt: et
pariter tandē obierūt.

¶ Eduard' rex anglie vir
scūs claret: q p' a nouer
ca sua iterficiť: martyrq;
efficitur.

¶ Ecclesia madeburgēsis:
glose extruif ⁊ dotat p ot
tonē p̄mū ⁊ archieps eius
fit p̄mas almāie. Et nō q
tpe ottonis scij: fuit i ea q
dā archieps nōie vdo: q p
btām vginē p̄mot' fuit s; p
p̄p̄t malā vitā horribi
lī dānar' ē. Lessa de ludo
qa satis lufisti vdo.

¶ Hic otto fuit fili' ottonis p̄mi p oia fidelis
⁊ strēnu' defēsor ecclesie: plura bella s infide
les habuit: s; i vltio pene totū exercituz amifit
in calabria: ipse tñ dū tota mēte sanctū petruz
inocasset: mirabiliter liberat' fu
it: ipse hūit filiā impatoris cōstā
tinopolitā: de sāguine romāoz
in vxorē ⁊ fuit coronat' a bñdi
cto. ⁊ morit' rome: sepult' i eccle
sia sancti petri honozifice.

Otto secū
dus an. 9.

¶ Adelbert' vir scūs claruit natiōe bobemus
⁊ p̄mus ep̄s pragen'. reuelāte deo pānoniam
veniēs: sanctū stephanū p̄mū regē vngaroz
cū multis baptizauit: deinde polonos in fide
cōfirmavit: tandē pruthenis p̄dicās: ibi mar
tyrio coronatus fuit.

¶ Trāslatio gloriofa scōz laudoaldi: adria
ni: amantij fit gandauī.

¶ Ungaria incipit h tpe ad fidē cōuerti vbi p
mo p̄dicauit vir dei scūs adelbert' ep̄s pragen'.

¶ Stephan' p̄mus rex vngarie xpian': scūs
vir fuit: ⁊ fit gratia magna populo barbaro: ⁊
idolatrie cultui hucusq; dedito.

Romanus.

6173

6183

Romanus

Romanus.

Bñdictus
6' an. 1.
men. 6.

Bon' vel
dōn' 2' a.
1. mē. 6.

Bōifaci'
8' mē. 6.
di. x.

Bñdictus
7' a. 9. als
5. men. 6.

Joannes
14. mē. 8.

Joannes
15' mē. 4.

Joannes
16' a. 10.
m. x. di. 7.

974

984

¶ Hic bñdi
ct' capt' fu
it: ⁊ i castro
sci, angeli
strāgular'.

¶ Hic bon'
vel donnus:
etiaz parum
sedit.

¶ Hic boni
faci': p̄rōa
nos strangu
lato bñdictō
in papā eri
giť: ⁊ dep̄data eccl'ia: fugit i
cōstātinopoli: p' reuersus: ioanni diaco
no cardiali oculos eruit: ipse deide subi
to extinctus est.

¶ Hic bñdict' co
ronauit ottonem
secūdū ⁊ sec' capi
ples rōanoz: con
gregauit etiā cōci
liū remēse s regē
frācie: vbi gilber
tus nigmatic' de
ponit ⁊ rudolphus restituit.

¶ Hic io
ānes xiiij.
i castro sci
angeli fa
me afflict'
p quattuor
mēses dese
cit ⁊ morit'
resituit.

¶ Hic io
ānes xv. etiā
parum
supui
xit.

¶ Hic ioānes. xvj. fuit i ar
mis erudit': ⁊ p̄les libros
cōposuit: hūc cresceri' pa
triti' in tātū afflixit q vrbē
exiuerit ⁊ p impatore nun
cios mitteret: qđ audiētes
rōani ipsū reuocāt: ⁊ vsq;
ad trā p̄strati veniā petūt:
tā enī aliquot annis expti

¶ Hic ioānes. xvj. fuit i ar
mis erudit': ⁊ p̄les libros
cōposuit: hūc cresceri' pa
triti' in tātū afflixit q vrbē
exiuerit ⁊ p impatore nun
cios mitteret: qđ audiētes
rōani ipsū reuocāt: ⁊ vsq;
ad trā p̄strati veniā petūt:
tā enī aliquot annis expti

fuerunt ludum almanoꝝ: vilis cōditio hoīuz: nolle obedire nisi cū nō pōt resistere: tandē pace facta rome obiit.
¶ Nota q hīc occidūtur: sicut in p̄imitiua eccl'ia: sed nō fiūt martyres sicut illi: par pena sed dispar causa.

Lapua.

¶ Circa hec tpa. Stella a pte septētrionis apparuit habēs splē
dorē qui tēdebat s meridiē quasi passū vnū. Et post paucos di
es: itez appuit eadē stella a pte occidētis: splēdor eius ad oriē
tem tēdebat. Et nō post multū: fuit tremot' magnus: q plures
euertit domos in beneuēto ⁊ in capua: multosq; hoies occidit
⁊ in ciuitate apriano plures ecclesias subuertit. Ciuitas quo
q; frequēus pene media cecidit. Ciuitatē vero consaz ppe me
diam cum ep̄o subuertit: multosq; hoies oppressit. Ronsam ve
ro ciuitatem: cum eius hominibus submersit.

Iste otto p oia impio z noie dignus iuxta paternam probitatem. Fidelissim^o ecclesie fuit. Multa bella p se gessit. Deo z scis deuot^o extitit. Religijs scōz veneratōem maximā exhibuit z loca scā sedule visitauit. Dic coronat^o ē p gregoriū. s. q sanguine^o ei^o fuit. Tandē p^o multos labores rome vitam finiuit.

Impatores.

Otto 3°
an. 18.

Electores imperij p^o ottonē tertii instituti fuerūt nō p^o ali quā culpā saxonū: s; ad p^ocauendū picula futura. Hi sūt septē: vsus. Magūtineñ. treuerēñ. colonieñ. Quilibet imperij sit cācellari^o hoz. Et palatin^o dapifer: dux portitor ens. Marchio p^oposit^o camere: pincerna bohēm^o. Hi statuūt dñm cūctis p secula sūmū. Palatin^o ē comes rheni. Marchio ē brādeburgēñ Dux saxonū: z rex bohemoz. Verū ut qdā dicūt: hac occasiōe aquila multas pennas amisit: z i fine totalit^o nudabit.

Karolina stirps eijs de regno francie: comes parisiens^{is} arripuit regnū circa hec tpa.

Medericus abbas aduens^{is} clarus habet.

Annona pluit d celoz pisciculi pui i asbonia.

Odilo vir scūs abbas cluniacēñ. successor sci maioli. Dic die aiaz instituit p^o festū oiu^o scōzū tpe ioānis decimioctau^o: qd postea protā ecclesiā approbatum est.

Scisma. xii. fuit inē gregoriū gntū: z ioannem xvii. Causa fuit tyrannidis crescentij: z ambitio ioānis: sed quo tpe durauit: z gregori^o obtinuit.

Heribertus archieps colonieñ. vir scūs clarus habetur.

Herigerus abbas lobieñ.

Adelboldus eps traiecteñ.

Sulbertus eps carnoteñ.

Albo abbas floziacēñ.

Elphegus cantuarieñ. eps: post martyriat^o a danis.

Anfrid^o traiecteñ. eps: p^o effect^o ē sberard^o cameraceñ.

Scūs gherardus eps p^o martyriat^o ab vngaris: ligatus sup bigam z de monte currit.

Billa vgo prudentissima soror henrici impatoris: p^o nup^o fit sancto stephano regi vngarie: z multū iuuuit ad plenā cōuer sionem vngarie.

Annno mundi	6193		6203	Romanus	
P ape.	G regori ^o 5 ^o an. 2. men. 6.	B rec ^o nō erat papa: sed in- trusus.	S iluester 2 ^o a. 4. m. 1. di. 8.	J oannes 18 ^o mē. 5. di. 26.	J oannes 19 ^o an. 5.

Anno xpi 994

Iste gregori^o fact^o fuit papa ad istātiā impatoris ottonis tertij: vir venerabilis: z ip sius ottonis sanguineus: dic^o fuerat antea bruno z cū parū sedisset: z iā impator ab vrbe recessisset: placēt^o intrudis a crescētio cōsule p^o pecuniā: z ioānes sext^o vocat^o. Et factū ē scisma dieb^o paucis. Nā impator reuersus: crescētū cepit z capite trūcauit. Joānez aut antipapā exoculari: z certis mēbris murilari fecit: nihil eū iuuantibus ducatis suis. Quia enī fecit qd nō debuit: passus ē qd meruit.

Et nota q^o iste gregl. cū ottone. 3. ordinauit electores imperij: qui deinceps permāserūt vsqz nūc: nec potuerunt frangi aut alij infringere.

Anno xpi 1004

Iste siluester. 2. fact^o ē papa auxilio diaboli: cui omagiū fecit: ut cuncta ei ad votū succederēt: dic^o fuit gilbert^o: z grāz regis frācie inimic^o sibi pcurauit: vñ fact^o est archieps remeñ. tñ eiect^o statū fuit per cōciliū: iubente bñdicto septimo. Deinde gratiā impatoris acqsiuit: z sit eps rauēne: post papa: sed finē solitū cito habuit: vtputa q^o spem suam fallacib^o demonib^o cōmisit. Sperat tñ de ei^o saluatiōe: ppter certa indicia sepulchri ipsi^o z penitētiā quā i fine fecit grauissimā: mēbris abscisis z auib^o dat^o z c.

Isti duo ioānes p^o se mutuo sederūt z p^o mus paz p^o fuit: alter annis gnqz: sepultus apud sanctū petrum

Iste henric⁹ vir sc⁹s fuit dux bauarie: concordie elect⁹ pp⁹ legalē et btām famā quā habuit. Et plures de domo bauarie legim⁹ fuisse n̄ solū carne: s; etiā mēte et v̄rutib⁹ nobilissimos: hūit sorore eā v̄tuosā quaz scō stephano regi vngaroz dedit et totā vngariā ad plenā fidē pdurit: vxoz ei⁹ fuit sācta kūnegūdis: cū q̄ i v̄ginitate pmanēi: celibē vitā duxit. Pla bella tā i italia q̄ i almania d̄ rebelles iuste et pspe fec̄: rā

Henic⁹ p⁹
an. 20.
vel. 22.

dē brō fine geuit. sepult⁹ i ecclā bāburgēsi quā fūdanit et cathedrale fec̄ fieri. miracul⁹ choruscās i vita sci laurē. exēplū pōit d̄ ipoz vxo.

Robert⁹ rex frātie oposuit sequētiā: Sci spūs rē r̄n̄soria. Diuda et hierlm rē Lornel⁹ cēturio rē cū not⁹ et alla. Eripe me. rē. Ipse fuit vir miāz.

Scā kūnegūdis vxoz henrici et v̄go ppetua claret opibus bonis. postea mōasteriū igressa: obiit miraculis choruscans.

Lozicātes qdā fuerūt circa hec tpa q p totū ānū saltabāt ppter peccatū isolētie qa in vigilia natiuitatis xp̄i: in cimiterio quodā choreicādo impediē bāt quēdā sacerdotē in p̄ma missa quā deuote faciebat: s; qa nolebāt cessare maledixit eos cū in p̄cātiōe dicēs: v̄tinā sic p annū saltaretis: et factū ē: fuerūt tandē a brō hiliberto absoluti: et qdā valde p̄ituerūt: ita ut sci effecti fuerūt: et miracul⁹ claruerūt fm q̄sdā otigit in villa saxonie i ecclēsia sci magni et filia sacerdot⁹ cuiusdā auulsis brachijs saltauit: fuerūt 19. q̄z tres fele erāt: oēs breuē obierūt

Ierusalē itez capit a saracenis pmittente deo: et gliosū sepulchrū ab infidelib⁹ posidēt. Iudei multis i locis metuetes baptizantur.

Luna i sanguinē v̄sa apparuit et tremor⁹ magnus facta ardēs et fulgur instar turris cecidit cū maris splendore: seq̄ famēs valida in lothoringia: fonticul⁹ aq̄ i sāguinez v̄sus ē: et multa signa circa hec tpa contigerunt.

Mortalitas fuit maria pene p totū orbē ut sepeliētū: redio ad buc viui spū tra hētēs obzuerēt cū mortuis. Siccitas mag⁹ et ardoz seq̄.

Iste conradus multas leges edidit, et pacē districtissime seruare sua pena capitis iussit: s; comes lupold⁹ accusat⁹ de tra sua fugit: cupiēs magis rusticane viuere q̄ solēniter mori: cui⁹ tñ fili⁹ mirabilē ad ipiū puenit nutu dino d̄ volūtate cōradi: etiā filiā ei⁹ accepit vxozem

Conradus p⁹
ā. 20.

Aliq etiā dicit q̄ iste conradus occisus fuerit anno 15. imperij sui.

Symeon vir sanctus siacus monachus: claret treueris.

Durandus ep̄s leodiēsi. fuit: de obscuro genere natus.

Daimericus rex vngarie v̄go cū sponsa sua obiit miraculis coruscādo: fuitq; filius sancti stephani regis.

Campanus doctor insignis et deuot⁹ maximusq; astronom⁹: hic iuenit errorē parū in calculatione ptolomei q̄ ad mediū lune motū: videlz q̄ in .2160. annis lunarib⁹ deficit vna dies: et in q̄busdā alijs simili. Excusat aut̄ tātū viz q̄ nō puenit ei ob defectū ingenij: s; ob penuriā tēpis: maxie quo ad motū octaue spere: ad quē lōgū tēpus regnē ei⁹ theorica et computus sunt optima.

6213

6223

Sergius
4⁹ an. 2.
men. 6.

Bndict⁹
8⁹ ā. 11. m̄
11. di. 21.

Tusculan⁹

Joannes
11. an. 9.
di. 9.

Romanus

Bndictus
9⁹ an. 13.

Tusculan⁹

1014

1024

Iste sergius fuit scē vite et exemplaris cōuersationis sepultus in ecclēsia sancti petri.

ctū esset: qz de rapinis fuit: misitq; eū ad ioannē papam ut de tali teca sūmam pecunie acciperet et paupibus daret quod ipse fideliter implens: ep̄atui cessit et timore p̄cullus sibi puidens in futurum monasterium intrauit.

Rogerus ep̄s beluacens⁹ totus inclytus claret.

Scisma .xiii. ecclēsie fuit inter benedictū octauū et quēdā aliū intrusū: sed post b̄ndictus obtinuit: eiecto itez intruso.

Iste benedict⁹ habuit scisma marimuz: qz eiect⁹ fuit et qdā alt subrogatus: hūc p⁹ mortē vidit qdā ep̄s in miserabili specie: dicentē se graui affligi et q̄ nihilomin⁹ sparet de misericordia dei: et nihil sibi p̄desse qd p se factū esset: qz de rapinis fuit: misitq; eū ad ioannē papam ut de tali teca sūmam pecunie acciperet et paupibus daret quod ipse fideliter implens: ep̄atui cessit et timore p̄cullus sibi puidens in futurum monasterium intrauit.

Iste ioānes belluz habuit cuz romanis bestialit⁹ viri: tpe ei⁹ scisma scādaloſū nis fuit qz ip̄e eiect⁹ erat et itez restituit⁹ et itez eiect⁹.

Scisma .xiii. ecclēsie scādaloſū et cōfusione plenū fuit in b̄ndictū. ix. et alios ut p̄z infra. Lā fuit mala vita b̄ndicti: aut iniqu⁹ introit⁹ Dic notat ptolome⁹: q̄ fast⁹ sūmoz pontificū habuit semp malū exitū: et fuit occasio: et c̄ causa multoz scisimatū: notabile est.

Temp^o effeminatū incepit circa ānos dñi mille: in q̄ fides xp̄ia na valde cepit deficere & decliare a p̄stina virilitate ut p̄ i p̄ph̄ia sc̄e bildegarde & i multis regiōibus xp̄ianitatē nec sac̄ra nec eccl̄iastici rit^o seruabāt: augurijs & maleficijs intendētes. Et erat sacerdos sic ppl̄s: s̄z misicors dñs d̄ hec mala itez plures ap̄licos viros suscita uit: q̄ h̄ac ariditatē bonis exēplis & p̄dicatōib^o irrigarēt: dñō coope rāte s̄monē cōfirmāte seq̄ntib^o signis. Et multi ordies nimio feruo re succreuerūt: ut piculosū tps illustrarēt: de qb^o p^o cōsequēt fit mētio

Et qz iā sepe hui^o reformatōes facte fuerūt p̄ter spem

Impatores. & i sequētib^o future sint: iō fatuū ē de cōmiare: q̄ anti xp̄s tūc vel tūc veniet: xp̄t maliciā t̄pis: qd̄ pleriqz at tentarūt: quos oēs fesellit sua opinio: & euāgelica derisit s̄ctio & ip sa t̄pis reprobauiit exp̄ientia. Nox erroꝝ imēsus est numerus.

Guilhelmus dimonensis.

Richardus virdunensis

Popo stabulensis.

Elias colonien.

Osbertus leodiceñ.

Stephan^o leodicē. abbas

Berno augiensis. Oēs isti

abbates venerabiles circa

hec t̄pa floruerūt.

Guido music^o i italia fuit

q̄ iuenit cātū manualē. s. per

flexuras digitoꝝ notas dinumerādo p̄ pueris infor mādis.

Egelmotus archieps cantuarien.

misit brachiuz sancti augusti

ni in angliam. Eius epistolare habetur.

Guibert^o carnoten. eps in infirmi

tate visitat a btā v̄gine & de ei^o lacte

sanctissimo recreatus est.

Enoto vir spū sapientie & scie cla

rus epūs leodiceñ.

Deila auguriatrix in anglia fuit:

quā demō d̄ eccl̄a extraxit horribilr

Adelbert^o scūs epūs meten. clarz.

Albertus abbas gemelatenfis.

Bardo vir scūs epūs magūtie cla

ret.

flexuras digitoꝝ notas dinumerādo p̄ pueris infor mādis.

Egelmotus archieps cantuarien.

misit brachiuz sancti augusti

ni in angliam. Eius epistolare habetur.

Iste henric^o fuit gener cōradi i filua nat^o erat: & bis ad occidēdū tradit^o: s̄z tñ deo p̄te gēte illesus euasit ad huc puer Lū aut ipator eēt effectus: mōasteriū edificauit i loco nati uitatis sue. Uide pulchrā historiā i cronica martini & vincētij zc̄. Hic victoriosus fuit &

italiā intrās pandulphū cāpa nie principē cepit. Abbatē vul densē sedauit: & q̄ tūc potētissi mus fuit: diabolo cātate. Hūc diē bellicosum feci: quem etiā increpauit.

Scūs theobaldus vir nobilis de francia reclusus heremita.

Rarolphus mercioꝝ regis filius: marty ricatus fuit a materte: a.

Edmundus rex vir scūs: a danis martyri catus fuit.

Corp^o gigāt rōe iuenit imēse magnitudis icorruptū: cū lucerna q̄ n̄ potat flatu extigui

Statua marmo: ea erat in apulia: cui^o ca put ostendit thesauꝝ subtiliter.

Palūbus p̄sbyter rome fuit: nigromātic^o cōtra quē diabolus orauit & obiit.

Mōstꝝ: due mulieres i gallia oia mēbra singla vsqz ad vmbilicū & diuisiꝝ opabāt. vna

mortua alia supuixit triēnio mortuā portās.

Anno mundi

6233

6243

Pape.

Siluester
3° di. 56.

Gregori^o
6° an. 1.
men. 6.

Clemens
2° m. 9.
di. 7.

Damasus
secundus
di. 23.

Almanus.

Leo 9° a.
5. mē. 2.
di. 6.

Almanus.

Victor 2°
an. 2. m. 3.

Almanus.

Anno xpi.

1034

1044

Iste siluester elect^o fuit expulso bñdi cto s̄z eō eiciit & bñdict^o restituit: quo ite rū eiecto grego. substituit: q̄ cū eēt rudis l̄raꝝ: alteꝝ papaz ad eccl̄iastica officia erequēda secū cōsecrari fec̄. qd̄ cū mult n̄ placeret: tñ^o supinducit: q̄ solus vices duoz adipleret: qb^o dimicantib^o in se: henric^o ipator supueniēs oēs deposuit: & clemētē 2. substituit a q̄ statim se corona ri fecit: p̄mittētib^o romāis sine ip̄s^o cōsē su: se nūqz papā electuros & sic gnqz ce dētib^o sext^o instituit v̄z de isto gregor gilbert^o dicit: q̄ fuit vir scūs & d̄ henricū bellū habuit & raptōres sci petri extirix: & cuz magno miraculo sit sepultus zc̄. vide in cronicis.

Iste cle mēs dicit^o fuit añ sin deger^o bā bergensis ep̄s: q̄ factus fuit pa pa per ipe ratoꝝ p̄ p̄ter vnio nē recupā dam: ut iā dictū est.

Iste damasus fuit inuasor eccl̄ie & subito defūct^o ē. Et statim rōani petierūt sibi dari pōtificē: s̄z nō teu tonicū: ad hoc enī nō poterāt incli nari: ex mala cōsuetudie indurati. Tūc istū leonē vix factū ad hoc in clinauit: ut papatū acciperet: s̄z p̄ ea sibi de hoc fecit cōsciam: & resignit & denuo est elect^o: hic xp̄m in sp̄e le p̄si nocte i lecto suo collocās: m̄e ipsū n̄ iuenit: tādē p̄ laudabilē vitā scā morte potit^o: miraculis clarz ip se multa scripsit & fecit. Erat antea ep̄s tulen. & audiuit āgelos dicētes. ego cogito cogitatōes pac̄ dic̄ dñs

Iste victor vir bo nus & venerabil: tio re impiali fact^o ē pa pa: sic enī disposita fuit ap̄lica sedes hoc tpe: q̄ sci viri dupli ci timore se subtra xerūt. s. dino & hūano qz tāto officio se idi gnos arbitrabāt: et tyrānidē romanoꝝ q̄tidie sustinere te duit: s̄z cōpellēte ipa toꝝ: qdam nihilo/ minus accesserāt filr duplici tiore: tiebāt

n. deū offēdere sic vocati & etiā offēsā p̄ncipis. iste victor ml̄tos symōiacos deposuit i scilio florētino & etiā forni carios. De pluralitate bñficioꝝ q̄ circa hec t̄pa nimis inualuisse vidēt: & deinceps cōtinuata: multūqz dolēda ambitōe p̄latoꝝ & symōiaca labe q̄ plurima scripta scōꝝ patꝝ hñt: detestātia abusiōes istas: Et nota q̄ facile iuē ri sūt paupes clerici & doctozes: q̄ pluralitatē bñficioꝝ & pompā eccl̄iasticoꝝ rep̄benderūt: donec offerret se occa sio p̄ncipā di: q̄ accepta cōit auaritia excecavit eos. Ser̄t d̄ qdā mḡro magne lrature: q̄ valde sublimē disputauit d̄ diuitias p̄latoꝝ & fastū eoz: q̄ si oino sic viuere n̄ liceret zc̄. hec cū nūciata dñō pape fuissent: plausibilē r̄ndit. Dem^o ei bonā p̄positurā: & hec & illa bñficia & bñ pacat^o erit: & factū ē ita: & ecce p̄tin^o sententiā mutauit dicēs. *

Iste henricus videtur fuisse homo multum inquietus: et satis afflixit virum sanctum gregorium. 7. papam: et primo quidem veniam petens absolutionem meruit: sed non perseveravit: quoniam de novo quendam antipapam de eum tanquam idolum erexit: et iteque gregorium eum excoicavit et electores imperii ducem saxonie pro ipso elegerunt: quem henricus cruento bello superavit: et tunc romam veniens cum antipapa suo gregorium et cardinales persequitur: sed statim robertus rex apulie eum fugavit et papam cum cardinalibus liberavit: fuit nihilominus vir elemosynis deditus: et sexagies et bis acie collata dimicavit: tandem miserabili morte vitam finivit in carcere a proprio filio detentus: sicut fecit: factum est ei

Edwardus vir sanctus rex anglie: claret spiritu prophetie: nec reperit plures aliquos reges in aliquo regno quam in anglia.

Elburga virgo sancta filia eduardi regis.

Ergitha egdardi regis filia virgo sancta claret.

Walburga virgo sancta et abbatissa fuit.

Berengarius episcopus tironensis. erronee dogmatizavit de sacramento altaris: et post informatus retractavit et sancte vite fuit: sed discipulos convertere nequit: Et sequi heresis magna quam satanas afflixit ecclesiam longo tempore: ipsa negat verum corpus et sanguinem christi esse in sacramento: sed figuram tantum. Vide de ostendit. ij. ego berengarius.

Lantfrancus episcopus cantuariensis. magister anselmi: scripsit librum pro modo dialogi de sacramento et alia.

Henricus
3° an. 48.

Adrianus chronographus et monachus vuldensis claruit.

Verliuins abbas: monasterium beccense de suo fundavit.

Siclus magnus annorum finit hoc tempore. scilicet anno domini. 1063. continens annos 532. quod ad rationem omnium paschalis computi utilis est: et ab eodem in eundem in semetipsum sine errore revolvitur: et sequenti anno siclus magnus annorum. 532. a natiuitate domini exactus incepit in cuius fine erit labor et dolor ut quidam dicunt: terminabitur. 1595.

Mathildis comitissa triumphatrix in dya: normandos expugnat et imperatorem debellavit: peccata gloriose laboravit: et tandem totum suum patrimonium super altare sancti petri obtulit.

Petrus damianus doctor grauissime auctoritatis et religiosus valde.

Anselmus vir sanctus episcopus cantuariensis. doctor excellens et beate virginis deuotus.

Sciisma. xv. ecclesie fuit in alexandria et codulū episcopus parmensis. sed alexander obtinuit: licet imperator diceret iudicio concilii: et maior pars fuit secum: diu stetit.

6263

	Almanus ex lothorin gia.		Burgundus.		Mediolanensis
Stephanus 9 ^o m. 7. di. 28.		Benedictus 1 ^o mē. 9.	Nicholaus 2 ^o a. 2. m. 6. di. 26.		Alexander 2 ^o an. 11. men. 6.

1064

1071

Iste stephanus papa superuixit. Et sequens benedictus cum per vim papatum rapuisset et non uel mensibus sedisset cessit.

* Nunquam intellexi materiam hanc propter modum. Quippe quod de inope diues: de contemptibili re parte gloriosus apparuerat: hos beatus hieronymus velut pestes quasdam contagiosas vitandos pronunciat. Dixit quidam nobile verbum. Qui habet unum beneficium competens: et eo legitime utitur: recto calle ad patriam tendit quod unum superaddit: uno oculo conscie priuat: quod aliquid adhuc plus acceptat: etiam alio priuat: totaliter excecatur: et deinceps quicquid poterit coaceruat: hanc maledictionem insatiabilis auaritie omni presignauit ieroboam rex israel: qui licet dominus ad regnum perueniret: statim tamen a cultu dei recessit: fecitque duos vitulos aureos: ne populus israel ad templum domini ascenderet: factum est autem hoc verbum in peccatum: ita ut omnes sequentes reges hunc cultum sacri illegum obfuarerit in destructionem regni: ita de ecclesiastico statu timendum esse: sancti viri comiter asseuerant et tam in pluribus mundi partibus completum cernimus. Clerici qui nihil possidere deberent propter rationabilem competentiam: neque se de temporalibus intrinsece omnia possidere: omnia volunt gubernare. Idcirco ut beatus bernardus dicit: quod ordinem nullum seruat: illuc properat: ubi semper horroz inhabitat. Omnes pharisei de auaritia disputant dominum deridebant: et insanum iudicabant: sed nunc dominus subsanat eos. Laueas lector: qui multa occupas beneficia: ne idem facias: neque ea de paruaris. De non irrideat: sed quod seminauerit homo: hec et metet: noli sequi consuetudinem periculosam: noli te pro pape dispensationem excusare. Ad oculum vides quod vituli aurei adorantur: sed ceteri mactantur. Sed quod necessitas que reuerentia est in deo exhibita: quod de numero ministrorum eius pro modo medietas est refecata: si enim cuilibet beneficio premitteret dari suum possessorem: numerus seruorum dei esset duplex: qui modo est simplex. Sequere consilium eorum qui deo iam in celestibus coniuncti sunt ne cum vitulis aureis eterno igni consuleris Quid prodest vltimum prohibere beneficia titulos coadunare. quoniam etiam simplices comites videmus in frugali honestate amplius abundare.

Iste nicholaus oculum celebrauit de berengario quod errore deceptus de fide dogmatizauit: sed plene correctus reuocauit ut patet de concilio. di. ij. ego berengarius. In eodem oculio factum est decretum de electione pape. In nomine domini. di. xxiii.

Iste alexander itauit: ut nullus tam audiat presbiteri quem scit habere concubinam sub pena excoicationis ut patet xxxij. di. propter hoc. et habuit sciisma cum quodam codulo sed postea purgavit se in matua coram oculio de symonia. et codulus tanquam symoniacus et iuasor repudiatus. hic alexander fuit vir sanctus.

¶ Bodefridus bulion dux lothoringie: victor gloriofus
p ecclia velut alē karolus vndiqz dimicat: q tādē hierlin
cepit: fact⁹ ibi rex. Dabuit frēm eque victoriosuz baldui
nū nōie: q ei in regno successit: z erat tot⁹ inclyt⁹. Mira-
culosa bella gessit s̄ saracenos. Sinif successio regū ā glie
z Wilhelm⁹ comes normādoz: in fecto araldo rgnat p
eo: de quo fit mētio i historia ceptōis btē marie vginif

¶ Imperatores.

¶ Ordo grādimōtens inchoat hoc tēpore
per sc̄m viz stephanū nobilē auernoz stirpitem pgenitū

¶ Mures infinite veniūt quēdā potentē: circū allan-
tes in quodā iuuio: z nō poterāt abigi: donec deuoras-
sent eū: idē cuidā pncipi polonie otigit: mirū valde.

¶ Syracusana ciuitas magnū terremotū sustinuit z ma-
ior ecclia cecidit dñica die oib⁹ oppressis: quattuor ex-
ceptis miraculose.

¶ Maurilius ep̄s rothomagenf.

¶ Lono ep̄s treueroz: cui⁹ tpe multa corpora martyruz
inueniūt: quos olim rictiouarus occidit.

¶ Arnulphus abbas sc̄s post archiep̄s lugdunenf: or-
dinem regularis vite instituit.

¶ Ursinarius p̄sul sc̄s: eccliam sci petri fūdauit: ipso fi-
bi reuelante in flandria.

¶ Ordo canonicus cepit florere in beluacensī ecclia q
p̄mo ab apostolis: p̄ ea a btō augustio regularit̄ institu-
tus sub magistro iuone p̄posito: post carnotenfi ep̄o.

¶ Ordo cartusienf sc̄ssimus incepit hoc tpe: q teste btō
bernardo int̄ oēs ecclasticos ordines p̄marū tener: nō
rōne t̄pis: s̄ rigorositatis: vñ ipse vocat eū speciosissimā
colūnā ecclie. Uez qz p̄t̄ nimia abstinētiā paucis por-
tabilis erat: z ne diu pu⁹ maneret postea ab ecclia mo-
deratus fuit: nec vnq̄ a scō p̄posito cecidit: singulariter
a ip̄o sancto p̄seruatus vsqz hodie.

¶ Bruno vir sc̄s natiōe colonienf. z magister in theo-
logia cū sex alijs venerabilibus claret viris: q cartusien-
fū ordinē incepit in diocesi gratianopolitenei.

¶ Dugo vir sc̄ssime z castissime vite claruit: ep̄s gratia-
nopolitan⁹: q in. 53. ānis nullius sc̄mē facie vidit: vna
paupcula excepta: q̄uis quottidie plurib⁹ cōsiliū z anxi-
liū dederit: cōfessiones etiā recipiēdo. Hic sci cartusiani
p̄positi p̄cipu⁹ coopator fuit: z postea etiā habitū a scō
brunone sumpsit: insigneqz exemplū p̄buit.

¶ Trāslatio sci nicholai de mirrea ad barenses. Et cor-
pus sci clemētis p̄mi ep̄i metens inuentū est met: quē
apl̄i ibi ordinarūt: z decē milia pegrini occisi sūt bieru-
salem per arabes.

¶ Solita picula plura cōtigerūt circa hec tpa. s. inunda-
tio aquaz nimia cū dāno imēso. Aues domestice filua-
tice fiunt: pestilētie maxie: z plures sacro igni cōsūpti
sūt exesis carnib⁹ z mēbris instar carbonū. Terremot⁹
in anglia: ut edificia emin⁹ resilerēt: z furor vētoz qui
600. domos landouie cōfregit. James z ictus fulguris
vltra mod⁹ zc. z fōs sāguinis 15. dieb⁹ emanauit: z dia-
bol⁹ palā locur⁹ ē hōib⁹: i pago quodā visibilit̄ appēdo

¶ Anno mundi. 6273

6283

¶ Dape

¶ Gregori⁹
7⁹ ā. 12. m̄
1. di. 4.

¶ Abbas cassinēi. natiōe samnis.
¶ Scisma. xvi. ecclie fuit inter gregoriū z ar-
chiep̄m rauēnef. Cā fuit tyrānidis impatoris:
z dissensio quorūdā ep̄oz: mai⁹ fuit oib⁹ añ ha-
bitis: durauit vsqz ad vrbānū secundū.

¶ Victor 3⁹
an. 1. m̄. 4.
di. 7.

¶ Urbanus
2⁹ an. 12.
men. 8.

¶ Cluniacē.

¶ Anno xp̄i.

1074

1084

¶ Hic gregori⁹ fuit vir sc̄s z multas p̄secutōes p̄ iusticia p̄pessus ē:
hic antea dicebat̄ hildebrādus z fuit legat⁹ in gallia: z dure proces-
sit s̄ symōiacos. Quēdā etiā ep̄m miraculose vic de symōia: qz nō po-
tuit dicere sp̄m scō. Fact⁹ aut̄ papa synodū celebravit: i qua s̄ eos fili-
celo processit z s̄ p̄sbros vxoratos amouēdo eos a dño officio. Sue-
rūt. n. tēpora satis arida Et qz iusticie rigore nisus ē tenere: solito mo-
re s̄ eū multi isurrexerūt. Et p̄mo cinthi⁹ p̄fecti fili⁹ eū cepit: cū p̄mam
missaz in nocte natiuitatis celebraret: z in turri sua posuit s̄ romani
turri destruūt z papā liberāt z miserz cinthiū illū extra vrbē eiecūt.
Deinde imperatorē excōicauit p̄t̄ discidiū: q post veniēs ad ipsum z
plurib⁹ dieb⁹ nudis pedib⁹ super glaciē stās vix absolutionē ipetra-
uit: s̄ iperatoz nō perseueravit in hūili obedētia quā cepit: q̄nimo in
Dormaria s̄ eū p̄tensū cōsiliū celebrādo: aliū loco sui eligi fecit ab
ep̄is: z fit scisma lōgo tēpore. Insuper ad huc in castro sci angeli ab i-
peratore cū cardinalib⁹ icarcerat̄: s̄ per regē apulie liberat̄. Tandē
in apulia morif miraculis coruscans.

¶ Parisius horribile miraculū otigit de quodā magistro magni nōis: q ter exclamādo dixit se damnatū: quap-
pter multi solēnes viri: seculo abrenūciauerūt: z diuersas religiōes instituētes celebre nomē poster̄ reliquerunt
z exemplum. **¶** Circa hec etiā tpa fit trāslatio sci nicholai ad ciuitatē venetiāz de baro apulie ciuitate: tpe dñi
petri patriarche grādenf. z henrico cōtarenō ep̄o castellano: atqz vitale michaele venetiāz duce.

¶ Hic victor p̄-
fōniū vidit deū
sue dignitōi i so-
litudie cartusie
hitaculū cōstruē-
tē: z dī q spū p̄-
phetie pollebat
fuit extinctus p̄
venenū in cali-
ce missum.

¶ Hic vrbān⁹ amea di-
ctus ē odo: z fuit mona-
chus cluniacēi. multuz
laborauit in ecclia regē
frācie excōicauit p̄pter
adulterū: iū: cōsiliū p̄mo ce-
lebrauit apud claz mō-
tē: in quo statuit horas
btē marie dici quottidie
z in sabbato solenniter
officiū fieri. dicit q hoc
btā virgo frib⁹ in cartusia reuelauit. Ali-
ud cōsiliū turōis celebrauit pro recupe-
rāda fra scā z puocauit populū occidēta-
lē ad trāsfretādū: q tūc in lancea dñi triū-
phaft: hic habuit magistz brunonez pe-

dagogū q fuit p̄mus p̄oz cartusie: quē etiā lateri suo sociavit in papatu et multū profectum in ecclia fecerūt.

Terra sc̄a hoc tpe ex magna pte recuperata ē: et hierlesz et sepulchz dñi gloriosū cū antiocchia: et alijs ciuitatib⁹ multis de manibus saracenoꝝ credūt transfretasse vltra. 200. milia xp̄ianoꝝ. Quātus aut̄ celus fuit in oī populo ad b̄ op⁹ pficiēdū: et quō ex oī statu senes et iuuenes: diuites et paupes cōfluerēt nemine cōpellēte: vix alijs sine lachrymis aut dicere vel audire possz. Passagiū enī istud fuit br̄e v̄ginis Marie: que mirabiliter duxit et protexit propugnatores suos: sic offēsū fuit ī visioē. Principes fuerūt plures. s. godefrid⁹ bulion: qui etiā leonē interfecit: et fr̄es ei⁹ eustachius et balduinus: boamūdus dux apulie: hugo frat̄ regis francie: et plures alij: qui pro fide se discrimini dātes: et gloriose vicerūt: et nomē eternū sibi acquirerūt ī oībus magnifice a dño delectati. Vide historiā.

Lancea dñi repta ē in antiocchia a quodā rustico cui bt̄s andreas apparuit: et locū ostendit: et quidaz p̄currendo ignē 13. pedū cū ea: totū exercitū letificauit et certificauit: eo q̄ minime lederet: sicut dñs sibi apparens mādaauerat.

Iuo carnoten̄. ep̄s abbreuiādo cōpilauit decretū aplicū p⁹ yfidoꝝ: et p⁹ eū hugo catalaunen̄. post quez gratianus.

Velimand⁹ laudunen̄. ep̄s clarus habet̄.

Hugo cluniacen̄. abbas: vir sc̄us claruit h̄ tpe.

Toletū ciuitas hispanie nobilissima tollit̄: h̄ tpe de māib⁹ saracenoꝝ p̄ aldefonsū regem octauo anno obsessionis.

Ordo cistellensis incepit sub berdingo abbate. Et nota q̄ n̄ eque ordines creuerūt.

Ordo cistertien̄. incepit p̄ robertū abbate: et albericū successorē eius: et vident̄ quā si secūdariū reformatoꝝ ordinis sci benedicti: cui⁹ regulā h̄nt: et multas curiositates et abusiōes abdicarūt: et simpliciter fm̄ sanctā simplicē regulā viuere ceperūt: et mirabiliter in breui tpe creuerūt in oībus. habuit viros sc̄issimos: et plures numero etc.

Hic henric⁹: iarl
excessiu⁹ fuit ī quibusdā et p̄mo erga p̄ez suū quē cepit et ī carcē eū mori fec̄: etiā d̄ pōtiffices rōanos: eo q̄ debēt resignare iuestiturā ep̄oꝝ et abbatū: et noller sic nec p̄ eius

Henricus
4⁹ an. 15.

tandē ad cor rediēs obediuit et multa dāna ecclesiis illata fideliter restituit: morit̄ tandē sine prole iusto dei iudicio: qz p̄rem suū debonestauit: qd̄ valde sepe cōtigit alijs filibz

Toletū ciuitas hispanie nobilissima tollit̄: h̄ tpe de māib⁹ saracenoꝝ p̄ aldefonsū regem octauo anno obsessionis.

Ordo cistellensis incepit sub berdingo abbate. Et nota q̄ n̄ eque ordines creuerūt.

Ordo cistertien̄. incepit p̄ robertū abbate: et albericū successorē eius: et vident̄ quā si secūdariū reformatoꝝ ordinis sci benedicti: cui⁹ regulā h̄nt: et multas curiositates et abusiōes abdicarūt: et simpliciter fm̄ sanctā simplicē regulā viuere ceperūt: et mirabiliter in breui tpe creuerūt in oībus. habuit viros sc̄issimos: et plures numero etc.

Soles duo apparuerunt terremot⁹ magn⁹ fuit: stella p̄ diem fulgurauit: in italia pluit sanguis: in antiocchia terra absorbuīt plura edificia: et porcellus nascit̄ cū capite humano: pullus nascit̄ quadrupes: et mulier quedā enixa fuit monstz: an̄ sicut homo: retro facies canis: et cetera mēbra.

6293

Lucius.

6303

Pascalis
2⁹ an. 10.
mē. 5. d. 7.

Scisma. xvii. ecclie fuit int̄ pascalē secundū et tres platos. s. albertū: arnulphū: et theodoriciū: qui fauore ipatoris erexerūt se: sed mala morte perierūt et pascal obtinuit qz iuste elect⁹ fuit: et de⁹ fuit pro eo.

Wilberth⁹ cenomānen̄. ep̄s multa scripsit: claretqz.

1094

1104

Hic pascalis diligent̄ laborauit pro ecclia d̄ impatoꝝ et reges: iup resignatiōe iuestiture ep̄oꝝ et abbatū et satis profecit: multa etiā p̄fessus ē a falsis sribus. Etiā impator ipsū cepit cū cardinalib⁹: et p̄ duos menses in vincula tenuit: et scisma habuit: in oīb⁹ tñ triūphauit: et gloriosū et pacificū finē habuit: sepult⁹ rome in ecclia sci saluatoris. Et ecclia rectissime cōpatur lune: que crescit et decrescit: et quasi deficere videt̄: sed tñ ad plenū reuertit̄: prop̄ illuminatiōem solis eterni: qui est xp̄s dñs sponsus eius.

Petrus alfonus doctor notabilis fuit iudeus natus: sed cōuersus postea scripsit aliqua elegāter.

Wilhelmus rex anglie pessimus obiit: p̄cussus a deo: quia nullū cōuentū fieri p̄miserat.

Toletū ciuitas hispanie

Circa hec tpa de mense aprilis: in venetia lyguria: emylia atqz flāminia: italie prouincijs: in gallia quoqz transalpina: multoꝝ dom⁹ cōtritis hōib⁹: plura edificia simul et ecclie: ingenti terremoto cōcussē ceciderūt. Eodēqz āno mense iulio. xvii. kal. augusti. feria secūda luna passa est eclypsim in signo aquarii. ab. viii. hora noctis vsqz matutinū. Tertio idus decēbris feria quarta luna in signo geminoꝝ passa est eclypsim a quinta hora noctis: vsqz in. ix. horam noctis eiusdē. Eodē mense post solis occasū: vsqz in tertiā horā noctis: celū rubeū quasi ignis apparuit: a tota septētrionali pte: vsqz ad arcton. Sequēti v̄o mense ianuarii Pasca lis papa rome defunctus est.

HISTORIÆ
DE REBUS
HEVT VENTEM

¶ Bernardus incipit clarescere ad huc iuuenis: q p^o intravit ordinē cisterciē. deinde factus abbas: clarā uallem fundauit. hic creuit i doctorē magnū et aplicū uirū. Tot miracla fecit et tantū honorē habuit ut filis ei in his nūq̄ creditur fuisse. uide uitam rē. Pater. 160. in monasterio fuit: et uelut alē moyses habit^o est ubiq̄

¶ Iste lotharius uir bonus extitit et fidelis ecclie: et corona t^o fuit ab inocētio secūdo quē etiā fidelit̄ iunxit s̄ petz leōis hic bñ bernardū in maria reuerētia hūit et alios viros religiosos quoz etiā meritis magnas uictorias se gloriebatur obtinuisse: et p̄cipue s̄ rogez iuasorem regni sicilie: quē fugauit et aliū substituit de cōmissione domini pape.

¶ Ordo tēplarioz incepit hoc tpe: q p^o albis vñ sūt mā tellis: post rubeā crucem suppositā portauerūt. Et hugo et ganfred^o fuerūt p̄mi fundatores ei^o: et bñs bernardus regulam composuit.

¶ Malachias uir scūs archieps bibernie claret: q totā illā gentē reformauit. Et uita bernard^o scripsit. **¶ Richard^o** de scō victore pietate plen^o et doctor floridissimus claret.

Lothari^o
3° dux sa-
roie a. 12.

¶ Ordo premonstraten. incepit p uirum dei norbertum.

¶ Tyr^o capit a xpianis et leodiū mltis plagis atterit: terremotu rē. et balduinus rex hierlm capit.

¶ Tartari pmissiōe diuina circa hec tpa mōt ē exisse putāt in q̄ clausi fuerūt i magna miseria et fame. qz nimis multiplicati erāt. Hēs uilis et sterilis: et plagarūt p^o mūdū oīa subisciētes iuxta illud moysi. In gēte stulta irritabo illos. Dix valde quō illi q in maria fuitute fuerūt iā nō armis s̄z pellitijs et baculis oīa prosterunt et dñant vniuersis. Nec iudicia tua domine. sic oli assyrij: medi: et p̄si: greci et romāi: gothi: huni: et vandali: saraceni: et arabes: bulgari: affricani: franci: almani: turci: hispāi rē. flagella iracūdie tue fuerūt quilibet expti i tpe suo: eo q homo noluerit obedire tibi. rē.

¶ Stephanus uir venerabilis abbas cistercij terti^o claret: q bñs aernarduz cū fribus suis ad ordinē suscepit.

¶ Acies i celo apparueūt. **¶ Mosa** suspēdit: et alia mltā mōstra fuerūt q for te tartaroz tyrānidē prime futurā signarūt. Uentus maxim^o fuit: turres et edificia subruit.

¶ Extra romā in monasterio sci laurentij: monach^o qdā admirās quō rē ciglo soluto audiuit. Sic potuit xp̄us clauso pdire sepulchro.

¶ Glādria ex pte submergitur.

¶ Hugo de scō victore claret p̄fius: natione saxo: doctor magnus: q alter augustinus dicebat tpe suo.

¶ Sanctus gherard^o bituren. eps. et sanctus anselmus laudunice ciuitatis eps: qui glosas interliniāres in psalmis ordinauit.

Anno mundi	6313		6323
	Lampan ^o	Burgundus	Bonomien..
Pape	Gelasius 2 ^o a. 2. d. 5	Calixtus 2 ^o a. 7. m. 10. di. 11.	Honorius 2 ^o a. 5. m. 2. di. 8.

¶ Iste gelasi^o timore henrici impatoris cū cardinalib^o gaietā accessit: et deinde p mare ueniēs in burgundiā: ap̄ cluniacū mortu^o est et sepult^o: idē impator scisma cōtra eū fecit: erigēdo quēdā benedictuz hispanū: qd etiā postea cū calixto cōtinuatum est.

¶ Iste calixtus fuit fili^o comitis burgundie: et elect^o fuit in locum gelasij: dū rediret romā: p̄tensū benedictuz cepit: et eḡtare ante se fecit supra mulā ignominiose: ita ut v̄sa facie canda p freno vteret et vsq̄ ad vrbez ageret: vbi trusus fuit in carcerē. Et papa cū impatore pacē fecit. Dic tholose syno

¶ Iste honorius i gratiā recepit rogeriū et inuestiuit eū in ducatu apulie facto homagio q fuit rex sicilie. et magna p^o p fide sec. hic duos p̄iarchas deposuit: aglegien. et uenerū: qz repperit eos fauise scismaticis: morit̄ tadē romē: sepult^o in ecclia lateranen. et idē rogeri^o p^o ab innocentio remouet: qz sibi cōtrarius fuit.

dū celebrauit: i qua dānauit fictos quosdā religiosos: q plures hereses secrete et publice seminabāt s̄ sacra et bona eccliaz. Fecit libellū de miraculis sci iacobi. Statuit etiā historiā karoli descriptā a brō tulpino remen. archiepo. Fundauit monasteriū boneuallis cistercij ordinis.

¶ Scisma xvij. ecclie fuit hoc tpe: qz benedict^o quidā fauore impatoris erexit se cōtra gelasij: et etiā cōtra calixtū cōsequēter: sed miserabiliter periit: et qui iuste electi fuerūt obrinuerūt more solito.

¶ Siccitas magna fuit: ut flumina: lacus: fontes: putei siccarent ignis in terrā subintrās biennio non potuit extingui aqua: et fuit plaga horribilis. et qdaz mulier quattuor masculos peperit.

¶ Seth celo uir scūs in diocesi treuerensi fuit: q etiā brumali tpe in medijs niuib^o totaliter nudus incesit.

¶ Ordo sci ioānis baptiste hierosolimitani inchoat hoc tpe a venerabili raymūdo viro opibus misericordie dedito: et valde creuit: bi uouent se pauperibus seruituros.

¶ Ordo sci ioānis baptiste hierosolimitani inchoat hoc tpe a venerabili raymūdo viro opibus misericordie dedito: et valde creuit: bi uouent se pauperibus seruituros.

¶ Petrus abaelard^o insignis fuit doctor: sed in heresim cadens ab inocētio dēnat: preciū redēptōis euacuauit.

¶ Petrus abaelard^o insignis fuit doctor: sed in heresim cadens ab inocētio dēnat: preciū redēptōis euacuauit.

Joānes de tpib⁹ morif⁹ q⁹ vixerat 361. ānis fuit enī ar miger karoli: z vsq; ad hec tempora durauit.

do: z trāstretauit cū multis: z miraculosa bella gessit pro dilatiōe dñij xpiani in tra scā. passus ē etiā magna dispēdia propter dolū grecorū.

Iste cōradus fidelis z inclit⁹ pnceps fuit: z ga h tpe fuit bonū regimē i ecclēsiastico statu: iō pncipes prompte obediebāt ppter exēplaritatē platorū: vnde iste rex cruce signat⁹ erat a btō bernar-

Passagiū magnū cōtra saracenos factū est: z lothari⁹ z lodouicus cruce m sceperunt: z btūs bernardus diuino doctus spū: cruce pdicādo plures prouocauit: sed nō cōrigit sic sperabat ga greci dolū magnū fecerant cū calce farine mixta intoxicantes exercitū.

**Lōradus
2⁹ an. 15.**

Uisiones tondali facte sūt i bibernia horribiles zc.

Uisiones scē elisabet hoc tpe facte fuerūt.

Uisiones scē hildegardis z vgis: prophie plurime apud treuerim facte fuerunt.

Scisma decimānouū ecclēie fuit int⁹ ino- cētū secūdu: z petrū leonis: prop⁹ discordi am eligētū z ino cētū obtinuit: ga maior pars erat secū: z btūs bernard⁹ p septē annos laborauit pro vnione fortiter zc.

Pius lodouicus rex francie claruit q magna pro fide fecit z a btō bernardo cruce signat⁹: z vltra mare trāsfiēs capt⁹ fuit z multa dāna passus est: z multa prelia gloriose gessit. Et henric⁹ frater eius monachus efficitur: post ep̄s.

Comes muriēsis fact⁹ ē humilim⁹ conuersus in cartusia.

Theobald⁹ comes campanie: vir totus misericors.

Hugo folieti scripsit librū de castro anime.

Gratianus monach⁹ decretū cōpilauit: z ab eugenio approbat⁹: z ep̄s fit in tuscia inclusiu: vnde oriundus fuit.

Petr⁹ lumbard⁹ ep̄s parisiens⁹ frat⁹ gratiani: librū sūarū edidit.

Petrus comestor frater gratiani z petri lumbardi historiā scho- lasticam composuit z alia.

Edissa q olim dicebat⁹ rages medoz: semp iuicta z scā: h tpe destruit.

6333

Romanus.

Luscus.

6343

Bononiē.

Pyfanus.

**Innocēt⁹
2⁹ an. 14.
mē. 7. d. 8.**

**Celestin⁹
2⁹ mē. 5.
di. 10.**

**Luci⁹ 2⁹
m. 11. di. 4**

**Eugenius
3⁹ an. 5.
m. 4. d. 20**

1134

Iste innocenti⁹ fuit vir valde deuot⁹: z tales suo lateri sociant: hic habuit scisma p septē annos cōtra petz leonis: q se anacletum nōiauit: z p vim papatū rapuit adiut⁹ a suis amicis: qd vidēs innocēt⁹: cū duab⁹ galleis fugit in galliā vbi fuit gloriose suscept⁹ a scō bernardo: q tūc oēs reges z principes in manib⁹ suis habuit: z puocauit eos ut reducerēt dñm papā ad sedes suam z plura de eo narrant i vita btī bernardi tandē pacatis oib⁹: z horribilit⁹ diuino iudicio aduersarijs consūptis: pacifice z vtiliter ecclēsie presidit: sepelit⁹ in laterano gloriose.

ciū nō dñm exhibet vel magist⁹. Mirant⁹ oēs in tāta altitudine hūilitatē immobilē z in tam excellēti culmine propositi scī pmanere vtrū: vt altitudini sociata hūilitas p officio exteri⁹ fulgeat: z p vtrū nequaq; interius ianescat: adhibebat carni ei⁹ lanea tunica: z dieb⁹ ac noctib⁹ cuculla vestib⁹: sic ibat sic cubabat: int⁹ monachi habi- tū retinēs extra se pontificē z morib⁹ z vestib⁹ exhibebat. Rem difficilē agēs diuersaz in vno hoie pprietatē exhibēs psonaz: sagmēta ei circūferebant z puluina: lect⁹ eius pallijs optus cortina ambiebat purpurea. sed si reuolueres opimēta iuenires supiectis laneis cōplosa stramina z paleas cōglobatas. Nō in facie: de⁹ videt i cor- de: ipse vō bona corā deo z hoibus puidebat: eternū oibus monachis z pōtificib⁹ exemplū relinqēs. Demum valedicēs sribus cū multis lachrymis: solitis ingetudinib⁹ reddi: romāq; reuersus gloriose suscipiē clamātib⁹ vniuersis. Benedictus q venit in nōie dñi: obijt tādē i magna scitate suis meritis illustrādo romā miraculis plu- ribus: sepultus in basilica scī petri. **Mozif statim etiam btūs bernardus eodem anno.**

1144

Iste cele- stinus pap⁹ sedit: sepelit⁹ in laterano

Iste luci⁹ fil⁹ paz p fuit: ga abo i pesti- lentia breuē obierit sepult⁹ in laterano.

Iste eugen⁹ an fuit mo- nachus btī bernardi i cla- raualle: z missus ab eo ro- mā cū alijs p istauratiōe mōasterij scī anastasijs: et

ibi abbas efficit: z nō longe p⁹: ex insperato in papā elect⁹ ē: hic cū eēt simplex: de⁹ eū mirabili grā z eloquētia pfudit: btūs etiā bernard⁹ illū solēnē libz de cōsideratiōe ad eū scripsit. Romāi aut solito more feruescētēs seditōem faciūt. Quapropt vir scūs dedit locū ire: z in gallijs veniēs pstinū locū dilecte clareuallis hūiliter benigneq; visitauit: alloqtur frēs nō sine lachrymis: me- mor pstine z tam pulchre quietis iam pdite miscēs sermōibus auulsa a corde suspiria: hortat⁹ z cōsolat⁹: z se int⁹ eos frēm z so-

de la breueria de s. fran. de aoro.

Iste fridericus fuit vir magnorum operum: ita ut quidam dicant quod pro karolo magno in gestis magnificencia orbis silem non habuit. Et nota: quod huiusmodi comparationes sunt cum moderamine accipiendae: non simpliciter: sicut solet dici de salomone. Potest enim esse quod aliquis simplex miles in aliquo negotio ita magnifice se habeat: quod vere dici poterit de eo quod nunquam silem habuerit: in illo. scilicet non in omnibus rebus. Uerum idem iste fridericus in uno crimine glorie sue itulit: quod cum alexandro papa altercauit et contra fas scismaticos fouebat longo tempore. Uerum post penituit: et veniam petens crucem pro satisfactione suscipiens ultra mare iuit: et post magnos triumphos: in quodam fluuio submersus fuit improuise.

Impatores

Fridericus
p^o an. 33.

Boemia fit regnum: ante ducatum fuit. Sol obscuratus fuit hoc tempore.

Games magna facta est. Terremotus maximus fuit. Antiochia cum tripoli et damasco ceciderunt. 50. milia hominum submerguntur: et mare retrogradum versum est. Tres lune apparuerunt: et in medio signum crucis: et tres soles visi sunt: et post sol obscuratus iterum fuit ab hora sexta usque ad nonam.

Wilhelmus eremita scissimus claruit: olim dux aquitanie: et comes pictauiensis. Die primus totus discoloratus fuit: et christi scisma a beato bernardo cum venerabili sacramento frater fuit: post lorica super nudo vestitus. **G**uilelmus puer in aeglia crucifigitur a iudeis: in die sancto pasceus. Et erat tunc puer ibidem: quod vidit infernum. **P**estilentia sacri ignis fuit: et puer quidam liberatus ab igne: quod omnes historia mundi: textum euangelij: actus apostolorum tanquam in libro legeret aliis pronunciauit. **P**etrus tharatasien. episcopus: vir integerrime religionis **N**oruegia conuertitur ad fidem: ubi primum predicauit cardinalis albanensis. postea papa.

Lorpa sanctorum trium regum transferuntur de mediolano ad coloniam per rainoldum archiepiscopum coloniensem. et ex tunc colonia floruit. **V**isio hereda facta lingon. episcopo a quodam eremita iam defuncto quilibet. 30. milia hominum decesserant secum: et quod sanctus bernardus statim euolassit: tres in purgatorium descenderunt: omnes alij in inferno prope tuo cruciandi dimersi fuerunt. **S**anctus thomas catuariensis. archiepiscopus martyricatus in aeglia: multis claris miraculis: et henricus rex anglie misit solennes ambasciatores: et excusauit se de nece eius: et crucem suscepit post triennium reuertens. Lanonicatus ab alexandro. **S**anctus bernardus canonicatus per alexandrum tertium: et propter cursum populi prohibuit eum abbas: ne plura miracula faceret: et obediuit mortuus.

Anno mundi

6353

6363

Pape.

Anastasius
3° a. 2. m.
4. di. 24.

Adrianus
4° an. 5.

Alexander
3° a. 21. m.
11. di. 19.

Iste ordinem carthusien. confirmauit cum subscriptione omnium cardinalium: suscipiens eum sub protectione sancti petri et sua: dando privilegia aliqua: quibus lucis et alij numero. 11. plurima superaddiderunt et monasteria erexerunt.

Anno christi

1154

1164

Iste anastasius fuit abbas sancti ruffi valentinensis. dioecesis. et deinde cardinalis et post in papam assumitur. Hic fecit palatium nouum apud sanctam mariam rotundam. Mortuus sepelitusque in laterano.

Iste adrianus natione anglicus fuit: episcopus albanensis. vir magnanimus: et ubi dei cum celo predicator egregius. Regem sicilie et romanos contempserunt cum cesuris. Ipse ante legatus fuit in noruegia: et gentem illam barbaricam conuertit et instituit: post electus in papam: officium suum honorificauit. Et de quod primus papa fuit qui cum curia in urbe veti moras contraxerit hic fecit gironem in radicosano: et turribus muniuit: et multa comparauit a comitibus circa locum sancte christine. sepultus est in vaticano.

Iste alexander vir strenuus habuit longum scisma. 17. annorum et quatuor scismaticos vicit successine et excorcorcauit: quod omnia mala morte perierunt: preualuit etiam in impatore: et ad unionem reuocauit. Duo concilia celebrauit unum turonis: aliud in urbe: tandem omnibus non sine grandi labore compositis: puta qui aduersus talem regem dimicauit gloriose romam reuertit et eos qui propter perversitatem eieci fuerunt: restituit: mortuus post: sepultus in pace christi. **S**cisma. 10. ecclesie fuit iter alexandrum et quatuor scismaticos: sed alexander obtinuit: quod fuit anno 17. **H**eresis Waldensium seu pauperum de lugduno incepit cuius inuencor fuit Waldensium civis lugdunensis. qui cum diues esset relictis omnibus paupertatem euangelicam seruare voluit: et scribi fecit aliquos libros biblie in vulgari: cum nonnullis sanctorum auctoritatibus: quas minus sane intelligens: suo in status sensu apostolorum officium usurpauit: predicando ubique: et suos ad predicandum mittendo: errores plures seminavit. Moniti autem: non derunt: deo magis obediendum quam hominibus: prelatos et clerum aspernando: tandem contumaces excorcorcati sunt: et expulsi a patria. post in concilio heretici denunciati sunt. Et factum est in grande malum et laqueum magnum simplicibus et deuotis personis scandalum immensum. et vrinam hodie esset finis.

¶ Sactus richardus fuit q a iudeis marty-
ricatus fuit parisi: et iudei expellunt a regno
¶ Scus petr' monocul' abbas clareuall fuit
¶ Ordo guilhelmitaz a sco guilhelmo ere-
mita olim duce aquilegen. nome et origi-
ne traxit: eius discipulus fuit scus albertus
eremita: q ordinem istum educauit.

¶ Scā alpiadis virgo scissima
claret q humiliter nata: subul-
ca erat: in terra senonen. cibo
spuali utebatur: multas hñdo
reuelatōes sed nullo corpora-
li: tamen venusta facie.

¶ Scus bugo eps lincolniē. ordinis carthusien. i anglia i-
numeris claret miraculis.

¶ Iste henricus fuit fili' friderici
et accepit cōstātia filiā regis sicilie
in vxorē occasione cuius subiuga
uit sibi totuz regnū apulie: fugatis
illis qui illud tenebant.

Henricus
quintus
an. 8.

¶ Hierusalē itez pmittente deo capit a saracenis et gloriosū sepulchz
cum scā cruce ppter peccata xpianoz: et p̄cipue luxurie et crapule: et rarus erat in monasterijs: rariozqz in seculo
quem nō morbus luxurie infecisset et ga tota terra sordescbat facinoribus: ideo proiecit dñs populum suum et ē
Passagiū grāde ordinat tpe clemētis tertij: et fridericus impator crucē accepit et multi p̄ncipes cū eo: et factus est
cōkursus maximus: s; paz profecerūt: nec aliqd recupererūt: p̄ter solam achos: que dicit ptolomaida.

¶ Abbas ioachim fuit q plura p̄-
dixit et scripsit. Et in qbusdā erra-
uit. ut p̄ in p̄ncipio decretaliam.
Scissitātibz et p̄ncipibus an ire
deberēt ad terrā scām rñdit nō: qz
tēpus nondū aduenisset.

¶ Sanctus ans helmus eps blesinen. ordinis carthusien. claret bona vita
¶ Leodiū capit: depdat: vastat: et mu-
lieres ac v̄gines opprimūt. Religiose
tñ ac timorate: mirabiliter liberate fu-
erūt: nec alicui' pollutōis cōtagiū pas-
se sūt: sic dñs ostendit scē Marie d̄ ogni-
es: vide in vita ipsius.

¶ Regnū tartaroz incepit et creuit val-
de et vsqz hodie ē magis i orbe et fe-
cerūt plagā in mūdo maximā.

¶ Ordo dñoz theutonicoz incepit
circa hec tpa sub celestino papa. 3.
ortū habuit ex ordine sci ioānis ba-
p̄tiste hierosolymitani.

¶ Ordo trinitatis circa idem tēpus incepit.

6374

6394

Tuscus de luca

Lombardus

Beneuetanus / Romanus

Luci' 3°
ā. 4. m. 2.
di. 18.

Urbanus
3° ā. 1. m.
r. di. 26.

Gregori'
8° mē. 2.

Clemens
3° an. 3.
di. 16.

1174

1184

¶ Olim scā fides catholica p potētes
p̄ncipes: p argutos p̄hos: p subtiles he-
reticos: ac cetos viros spectabiles ipu-
gnata fuerat: diebus aut istis p vilissi-
mos idiotas: ac laicos pauprimos ex-
titit nō modice tribulata. Quasi dicat
ecclia. Jā vtiqz debeo affligi: si nec isti
a tribulatōe cessant: qvita ipsa videbā-
tur indigni qz cōuersatio deo et hōib'
odibilis ē q ad nihil qd ē valent: nisi q
se mētiant me celare ut sic efficaci' no-
ceat: fuerūt nihilomin' postea qdā sub-
tilissimi heretici: q istā heresim Val-
densiū defendere conabant: et p̄la re-
gna et populos deceperūt: cū qbus tā-
dem miserabiliter exterminati pierūt.

¶ Iste luci' fuit eps
ostien. q post verone
morit hñs tale epita-
phiū. Luca dedit lucē
tibi luci pōrificatum.
Ostia papatū roma:
verona mori. imo ve-
rona dedit veruz tibi
vivere roma. Exiliuz
curas: ostia: luca mo-
ri. Pulchri versus qz
quoddā apologeticū

¶ Sanct' bertold' carmeliti mōtis hermicolis ab aymerico antiocheno
patriarcha in priorē assignatus fama celebriori multis innotescit. Dic inē-
ceta preclare sue scitatis indicia: aias qz pluriū fratuz quos saracenoꝝ abſū-
psit gladius: cum corona martyrij ab angelis in celū deferrī vidit.

¶ Iste urban'
fuit oriū' de ci-
uitate mediola-
nēsi. ad eū vēit
ioachi de cala-
bria: h cū audis-
set captā hieru-
salē a saracenis
nio dolore ta-
ct': obiit: sepul-
tus in ferraria.

fecit pacē inter pisanos et ianuēses. Qua facta: pi-
sis mortuus est: et honorifice ibidē sepultus.

¶ Iste gre-
gori' magnū
celū hūit p̄-
ra sancta: et
cepit practi-
care de mōre
cupādi eā p̄-
fect' in tusciā
ad diuersas p̄-
uincias lrās
misit p cruce
p̄dicanda. Et

¶ Iste clemens
ordinauit mona-
steriū extra muz
qd dicit sci laurē-
tij: et quedā alia
edificia: ei' tēpe
factū ē passagiū
magnū cōtradi-
cente abbate io-
achim: qā nōdū
venisset tempus

¶ Duius lucij pontificis tpe floruit magister petr' comestor seu māducator qui fecit historias
scholasticas. i. historias vtriusqz testamēti. Dic lombardus origine: parisius fuit canonicus: ibidē sepultus. Sup
cui' sepulchz hoc epitaphiū. Petr' erā quē petra tegit: dictusqz comestor. Nūc comedoz: viu' docui nec cesso do-
cere. Mortuus ut discat: q me videt icineratū. Qd sum' iste fuit: eximi' qñqz qd hic ē. Petra petri carnē: tenet hec
aiam petra xps. Sic sibi diuisit: vtraqz petra xpm. Eo tpe ut dicit vincenti': magna pdigia apparuerūt inē claruz
montē et compendii: qā lapides quadrāgulares ad quantitātē ouoz cadebāt: et fulgura cremātia villas: et coruz
in rostris carbonēs ignitos portātes: incendētes domos ac villas: et multi ictibus fulminis pierunt.

Q Scisma orit i ipio p^o mortē hērici pp discordiā electoz. nā qdā elegerūt philippū ducē suevie frēm eiusdē henrici. Alij ottonē filiu ducis saronie. Et facta ē altcatio magna z bella i almania. Tandē otto pualuit: qz papa inocēti^o tenuit cū eo. Philipp^o eni statū p^o pacē quā cū ottoē fecit infectus ē dolose a lātgrauio: z sic otto obtinuit z romā veniēs: ab inno cētio coronat^o s̄ cōciliū multoz z volūtātē. Et versa ē bñdictio i maledictōem: qz eodē die fracto iuramēto s̄ eccliam: cepit tyrānicare stolidissime: qre statim excōicāz z deponit: z tandē in cōtumacia morit.

Imperatores.

Q Liunia regio septentrionalis magna: cōuertitur ad xpm p parte.

Q Maria de ognies claret miracilis in diocesi leodiēsi. Obijt. 12 13. circa annuz etatis sue. 37. Et multe glie virgines z vi due z scē maritate fuerūt ib idem.

Q Dñicus hispan^o vir scūs ac aplice pfectiōis emulatoz: mirabili celo pseqt hereticos: miraculis claret: z ordinē iacobitarū siue predicatorū instituit.

Q Melinandus monach^o beluecēsi. s̄acte vite: scripsit chronicā ab origine mundi: z recuperatione lapsi z alia.

Q Frācisus italicus vir incōpabilis feruoris ac sūme pfectionis pauprtatis euangelice q̄si qdā exēplar plucidum: multis claret miraculis z ordinē minoz instituit.

Q Electio impatoris pēdet ex iudicio sūmi pōtificis: qd p^o p decre. Innocen. iij.

Q Anno mundi.

6393

6403

Q Pape

Q Celestin^o
3° a. 6. m̄.
8. di. 11.

Romanus

Q innocēti^o
3° a. 18. m̄.
4. di. 24.

Lampanus

Q Rex apbrice xpianis bellū intulit: z fugatus est perierūtqz amplius q̄z centum milia saracenoꝝ.

Q Anno xpi

1194

1204

Q Iste celestin^o in die scō pasce coronat^o z die seqnti coronauit henricū impatorē. Ipse etiā fecit fieri pallatiū apd scū petz. **Q** Iacobus de vitriaco scripsit multa vtilia z p̄cipue de scīs mulierib^o q̄ tūc fuerūt ples in diocesi leodiēsi. Et fuerūt tpa satisfcā: hic pdicauit crucē s̄ albienses: cū glia miraculoꝝ multoz.

Q Nota q̄ circa hec tpa legūtur miracula glōsa: z plimē reuelatiōes facte sūt inigs mercantijs z vsuris. Et i vita scē marie de ognies fit mētio de qdā vidua optie vite: cui btā vgo cū scō petro z multitudine angeloꝝ aritit i agonia z vix demones abegerūt: z tādē dñs met aduenit: z funeris officiu adimpleuit: nec tñ p̄t hec penas purgatorij euasit: maritus eni eius mercator fuit: z quedā p fraudē acq̄sierat: q̄sdā etiā de familia ducis louanie hospitiorecepat: q de iuste acq̄sitis i ei^o domo multa expēdebāt: de qbus nōdū pfecte restitutōem fecerāt: iō aia hui^o tā scē vidue purgatorij ignib^o exurebat. Nota lector gratiosā puidentiā dei. Quā hec mulier erat in statu mutabilitatis: ne ex uehemētia doloris vel tioris in peccatū decideret: solata ē a btā vgone z scō petro. Quā autē p mortē euasit piculū amplius peccādi: iusticie rigorē expta ē: pena eni eius erat dilata nō soluta. **Q** Alia qdā mulier s̄ ordie in purgatorio cruciebat. Aliquādo. n. uehemēti calore torquebat eo q̄ mūdū z ei^o voluptates nimis ardēter dilexisset. Aliquā frigore maximo: qz pigra ad bonū fuerat z maxime: qz filios z p̄p̄riā familiā nimis negligēter correxerat: s̄ti aruit: p̄pter potatiōes: nuditate cōfundebat: p̄pter vestes supfluas.

Q Albertus hierosolymitan^o p̄riarcha frat̄z eremita z scē dei matris: i carmelo monasteriū i meli^o erigit: scōqz *

Q Pueri de almania. 20. milia z ampli^o diabolica machinatione decepti cruce si gnant^o q̄si deus p eos vellet recuperari terrā scām fin istud. Et ore infantū zc. Sed cū ad mare venissent a pyrratis dolose in nauibus rapiūt: q̄si eos ad hierusalē ducere pmittētibus. Uex multos submerse rūt alios vendiderunt saracenis: z sic patet qd de similibus in futuz faciendū sit: si similis casus occurreret.

Q Pastozes pecoz filr de hispania cōuenientes cū turba graui p̄sius venerunt et oia bona cleri vastarunt iuidis plebibus gratulātibus: sed cū etiā laicoꝝ bona cepissent deuozare statim expugnati fuerūt z pempti: z sic patet quō diabolus etiam suas cruces pdicauit.

Q Almeric^o heretic^o cōburit^o p̄si^o cū suis zc.

Q Stephan^o scūs p̄f z p̄oz dom^o portaz. ordinis carthusiēsi. z post ep̄s digensis.

Q Symō comes mōtisforti velut alē karo lus mirabilē triūphauit s̄ hereticos: bñs secū ep̄os z abbates scōs: z p̄cipue factuz dñicū. Fugauit aliq̄ centū milia hereticorū cū paucis p̄to octo milibus catholicis.

Q Wilhelmus parisi eni. in cepit ordinem augustineū qui etiā dicūt mendicātes.

Q Crux predica^o quinqz viciibus: z hoc in aere ostensū fuit: quia cruces diuersozū colorum quinqz numero: in aere patenter resplenduerunt.

Q Albert^o patriarcha hierosolymitanus: ordinem carmelitaz instituit in monte carmeli.

Q Scūs petrus mediolaneū. postea martyr clarus habet^o ad huc puer.

Q Sācta clara fulget virtutibus.

Q Cruce signati plures gloriosissime euolarūt ad celū. Et qdā diuinit^o punitus fuit q̄ crucem pdicare noluit.

Q Philipp^o
an. 12.

Q Otto 4° a.
2. p^o mortē
philippi.

¶ Iste frideric⁹ fuit fili⁹ henrici p̄dicti: ⁊ elect⁹ fuit extra ottonem ut eū expugnaret: qđ ⁊ fecit. Et extūc̄ cepit eccliam laniare: q̄re excōicat ⁊ deponit p̄ honoriū qđ eū coronauit: ⁊ mlt̄a mala fecit ⁊ crumax diu p̄māsit: ⁊ morte p̄uent⁹ sine sacramētia a pp̄rio filio suffocat: sic itē: multa exēpla hic sūt de p̄secutorib⁹ ecclie q̄ miserabiliter peunt. ipse etiā filiū suū henricū suffocauit: quā p̄pter ab alio filio suo cum egrotaret suffocatus fuit tempore Innocentij pape quarti.

Frideri
c⁹ 2⁹ an.
20 rex ce-

¶ Guilhelm⁹ nyuernē. ep̄us vir sc̄us ⁊ doctissim⁹ mus claret: qđ duo milia pauperū tpe famis quotidie pascebat.

¶ Sc̄a elisabeth filia regis vngarie vidua: omni virtute plenissima claret sancta vita.

¶ Ludouicus filius regis sicilie frater minor: vir sc̄us clarus habetur.

¶ Hierusalē destruit vsq; ad solū: ex cepto tēplo ⁊ ciuitate dauid a corradino filio staphadin.

¶ Quattuor ordines mendicantiū vsq; p̄dicatores: minores: augustineses: ⁊ carmelite cōfirmant ab honorio.

1215
¶ Concilium lateranē. celebrat in vrbe 1315. p̄ latoꝝ sūma fuit ibidē cōgregatoꝝ: factum apud sc̄m iohannē in laterano.

¶ Ordo cruciferoꝝ circa hec tpa renouat⁹ ē p̄ innocentiū tertiū anno p̄rificatus sui. 18. iā deuicta heresi albiensū p̄ cruce signatos. Ser̄ beatū quiriacū hierosolymoz ep̄m olim huius ordinis p̄miceriū extitisse: statim postea qđ sc̄a belena crucē inuenit: sed iulian⁹ apostata eundē quiriacū cū fratrib⁹ occidit: ⁊ sic longo tpe idē ordo abolit⁹ fuit. Tpe aut̄ innocētiū q̄rti: apud lugdunū creuit: ⁊ p̄uilegijs dotat⁹ ē ab eodē

¶ Sanctus cirillus grec⁹: melliflui carmeli p̄rior: doctorq; tū vite sc̄itate: tum p̄phetie sp̄u cōspiciuus: multa conscribit posteris p̄ futura seculis: ⁊ copiosis miraculis: deo p̄curat gloriā mūdoq; stuporē.

¶ Lapis gr̄adis cecidit in monasterio sc̄i gabriel habēs signū cruci: ⁊ imaginē xp̄i exp̄ssam: ⁊ desup aureis iris habens scriptū: Iesus naçarenus rex iudeozum. ⁊ cecum illuminauit.

¶ Sicilia tota pene submergit fluctib⁹ marinis i q̄ perierūt hominū plusq; centū milia p̄pter irreuerētiam factā sacramēto a quodā pugile: sicut postea reuelauit bt̄a vgo Maria: ⁊ cōstructa ē ecclia i eodē loco vbi hostie ceciderūt: ⁊ cessauit q̄ssatō

¶ Vacat impiū mlt̄o tpe post depositionē friderici ⁊ et̄ p̄ ei⁹ mortē: ⁊ iō plures āni ascribūt friderico: licz paucis iuste i obediētia ecclie reguerit: qz nō statim alius in locū eius electus fuit.

¶ Tartari trāseūt mōtes ripheos qđ diuidūt asiā maiore ab europa: ac totā vngariā ⁊ poloniam q̄si vastāt nulli parcētes sexui vel etati: ⁊ fit igēs terror in xp̄ianitate: sed precibus scōꝝ impediti sunt ne procederent.

¶ Mons quidā maxim⁹ in burgundia impiali diuidit: ⁊ cucurrit p̄ multa miliaria: ⁊ gnq; milia hominū suffocauit: ⁊ tandē ad alios montes accessit mirabiliter.

¶ Decretales cōpilant p̄ raymūdū ordinis p̄dicatoꝝ: de mādato gregori noni: ⁊ ad studia mittūt p̄ quē gregl. cōciliū lugduni celebrat.

6413

¶ His t̄pib⁹ regnauit in impio francie ludouic⁹ pat̄ sc̄i ludouici qui reḡuit. 3. an. t̄m: s; in b̄ puo tpe: multū fecit p̄ ecclia

Honori⁹
3⁹ a. x. m̄.
8. di. 24.

Romanus.
¶ Hic cōfirmavit ordinē fratꝝ minorū: put habet ex gestis francoꝝ.

Gregori⁹
9⁹ an. 14.

6423

Lampanus de anania.
¶ Guilhelm⁹ altifiodorē. his t̄pib⁹ floruit qđ sūmā in theologia cōposuit ⁊ laureti⁹ ac vincētius hispani doc. iu. canonici floru. g rome auctori. sue doctri. allegant.

1214

¶ Iste honori⁹ multos honorauit: ⁊ canonicauit p̄les scōs. Fridericū coronauit: ⁊ et̄ depo sūt xp̄i rebellionē. Eccliaz sc̄i lauretij extra muros: ⁊ basilicā qđ d̄r sc̄a scōꝝ renouauit. Decretales cōposuit ordinē p̄dicatoꝝ ⁊ mioꝝ cōfirmavit: tandē morit⁹ ⁊ sepelit⁹ rome in ecclia bt̄e Marie maioris. ¶ Jordan⁹ teutonic⁹ ⁊ mgr̄ 2⁹ or. p̄dicatoꝝ clar⁹ hēt: ⁊ sc̄us habet ⁊ fuit doctor.

¶ Merandus: ⁊ ut paucis multa dicā: nōis sui vere speculū velut nubes imbrifera p̄dicando circūqua q; discurrens i numeras xp̄i lucrificet aias: cui etiā tandē postq; plura miracula pp̄rii sanguinis mortis vicē reddidit. * loci illi. tūc p̄iori brocardo mortui suscitatiōe q̄ pluribus q; miraculis corrusco: ⁊ suis cōfratribus regulā iure suo ordinario tradidit: quā post lateranēse cōciliū: honori⁹ papa terti⁹: ac demū successor ei⁹ greg⁹. 9. tutissime cōfirmauerit vincētio teste in speculo historiali.

¶ Br̄us d̄nicus cū d̄no fulcone ep̄o tholosano venit ad cōciliū lateranē. supradictū: ⁊ petijt cōfirmatiōem sui or. ab inno. 3. quā ccessit p̄pter quādā visionē quā vidit papa illa nocte. Usq; ē. n. ei qđ lateranē. ecclia corrueret: quā br̄us d̄nicus suis humeris ⁊ manib⁹ sustentabat. Post hec de mādato ipsius pape redijt tholosā p̄ regula eligēda cū suis fribus: ⁊ interi papa morit⁹ parusij: ut dicit i isto late eō de ipso papa. Deide iste honori⁹ ter. i⁹ cōfirmavit: ⁊ p̄uilegiū cōfirmatiōis dedit bt̄o d̄nico qđ iā redierat de tholosa electa regula sc̄i augl. qđ factum fuit in festo sc̄i thome apli. ¶ Hic et̄ cōfirmavit ordinē carmelitaz siue eremitaꝝ mōtis carmeli: ut dicit vincētius. Morit⁹ tandē br̄us d̄nicus bononie migrās ad d̄m: cū multa populi deuotiōe āno d̄ni. 1222. cui⁹ sep̄. alture int̄fuit d̄ns vgolini card. ostien. lega. apo. se. in lombardia postea dicit⁹ gregori⁹. 9. ⁊ multi alij ep̄i ⁊ p̄lati se i ētes ipsū d̄m legatum.

¶ Iste greg⁹ p̄les canonicauit: ⁊ d̄ fridericū cōstantē eccliaz detendit: ⁊ romanos corruptos pecunia: facta p̄cessiōe solēni a laterano vsq; ad factū petꝝ: cū capitib⁹ apl̄oz mirabiliter renouauit: ita ut d̄ fridericū pene oēs cruce signarent: ideo idē fridericus ab vrbe recessit longi⁹. Ipse libꝝ decretaliū p̄ raymūdū cōpilari fecit: tandē plen⁹ tribulatiōib⁹ p̄pter tyrānidē friderici ⁊ alioꝝ moriēs: migravit ad xp̄m.

¶ Sanctus angel⁹ hierosolymitan⁹ carmelita vir sc̄tiorib⁹ ānum merandus: ⁊ ut paucis multa dicā: nōis sui vere speculū velut nubes imbrifera p̄dicando circūqua q; discurrens i numeras xp̄i lucrificet aias: cui etiā tandē postq; plura miracula pp̄rii sanguinis mortis vicē reddidit.

* loci illi. tūc p̄iori brocardo mortui suscitatiōe q̄ pluribus q; miraculis corrusco: ⁊ suis cōfratribus regulā iure suo ordinario tradidit: quā post lateranēse cōciliū: honori⁹ papa terti⁹: ac demū successor ei⁹ greg⁹. 9. tutissime cōfirmauerit vincētio teste in speculo historiali.

1224

¶ Judeus quidam in hispania apud tholetum fodiendo iuenit lapidē in quo erat liber vetustissimus: in quo sic scriptum erat inter cetera. In tertio mundo: filius dei nascetur de uirgine Maria et pro salute hominum patietur. Et quod liber deberet iueniri isto tempore. scilicet ferendi uirginis castelle. Et statim iudeus baptizatus cum omni domo sua. Et hic rex aggressus saracenos puincia nudahe: sibilam vel hispalam: et plura loca cepit: saracenis hincinde fugatis

¶ Isti duo fuerunt electi ex mandato domini pape contra fridericum successiue: sed non preualuerunt tyrannidem eius superare: quia potens nimis erat: nec fuerunt coronati morte preueniente.

¶ Imperatores.

¶ Alibi reperi quod gregorius 9. anno 2. confirmavit orationem a sancto fransisco: viro eximie scitatis et perfecte humilitatis: qui et fuit magnorum patrum miraculorum: vide eius vitam.

¶ Thomas de aquino doctor sanctus.

¶ Albertus magnus Ratisponensis episcopus.

¶ Eustachius qui et bonauentura doctor deuotus.

¶ Alexander de halis doctor irrefragabilis.

¶ Hugo cardinalis: qui et totam bibliam postillauit: et primas octo: ad. super bibliam cum fratre suo fecit.

¶ Vincetius speculator omnem matiam scibilem collegit.

¶ Magister vricus discipulus alberti.

¶ Petrus de barathasia postea papa. Et plures alii sancti et literati floruerunt in diuersis mundi partibus: quos divina bonitas misit pro fidei defensione: alioquin tota pene fides periret propter hereticorum multipliciter et subtilitatem: simul et potentiam.

¶ Anno mundi.

6433

6443

Mediolanus.

Januensis de comitibus louanie.

¶ Pape.

Celestinus
5° di. 16.

Innocentius
4° a. 11
men. 6.

Sedes cardinalium diu vacue: restaurantur de personis ex diuersis mundi partibus electis pro innocentium.

¶ Anno christi

1234

1244

¶ Iste celestinus vita et scia laudabilis senex et debilis moritur: sepultus in ecclesia sancti petri: fuit episcopus sabiniensis.

¶ Contra pluralitatem beneficiorum: facta est illa solennis disputatio pisus. anno domini. 1238. in qua determinatum est protericos doctores: quod nemo sine periculo peccati mortalis tenere poterit duo beneficia: quorum alter sufficeret ad sustentationem suam. etc. Et quodam alii opinati: fecerunt contrarium quod divina iusticia horribiliter damnauit. De hoc sunt plura scripta et exempla in diuersis locis etc. Dicit quodam sanctus doctor quod medietas mistorum dei est quasi refecata propter genus auaritie quod unum plura beneficia permittit habere. Sed quod vix unum poterit digne administrare: aut propter peccatis satisfacere.

¶ Ob frequentes saracenorum insultus: fratres ordinis dei ferre Marie de carmelo a transmarinis partibus: ubi in pluribus locis multiplicati fuerant: in cismarinis venerunt paulatim diuersas orbis regiones incoluerunt: teste vincetio in speculo historiali.

¶ Iste gregorius 9. ut habes in hoc alio latere: fuit legatus lombardie: eratque episcopus hostienensis. Tunc autem tempore missus fuit ab honorio 3. ad subueniendum ecclesie et eius amicis: propter maliciam friderici. 2. imperatoris qui cum thesauro corrumpebat totam lombardiam ecclesiarum. Et tunc diuisa est lombardia in duas partes: ecclesie videlicet et imperii. fuerunt duo fratres nobiles valde et potentes: de partibus tuscie. Unus quippe dicebatur gelphus: qui sustentabat partem ecclesie: Alter vero dicebatur gebellinus: sustentans ac defendens impialem partem: que postea noia sunt translata et vulgata: in alias partes mundi: quia vulgo nuncupantur aliqui gelphi: aliqui vero gebellini.

¶ Iste etiam temporibus. i. ab eodem gregorio 9. Canonizatus sancta elisabeth filia regis ungarie: relicta laugrauii duci thurrie.

¶ Raymundus etiam copiator decretorum. claret miraculis in barchinonia ciuitate: et alijs partibus mundi que pluribus. Qui et rogatu firm suorum: composuit Summam de casibus valde vtilē. Iste etiam papa transferri fecit primo corpore beati domini propter magna miracula. videlicet de suaui odore sepulchri etc. Vide historiā translationis eius. Corona etiam domini spinea per industriam piissimi regis francorum sancti ludouici: tunc. 16. annorum exiit: est translata pisum cui multum fauuit balduinus imperator constantinopolitani. Tunc. n. gallici et veneti: ibidem dominabantur: et etiam in tota achaia erant latini. Postea dominum perdidit ut dicitur infra.

¶ Iste innocentius 4. traxit moram lugduni per 9. annos pro concilio et ibi composuit apparatus decretorum. Fecit et alium librum suarum decretorum. quos nouellas noiauit. Et dominus hostienensis. in sua summa vocat eas authenticas. Quas omnes Bonifacius in suo. vij. li. conclusit: fecit et alium librum de iurisdictione. et auctoritate pape: in quo respondet quibusdam diffinitionibus friderici. que voluit apologeticam appellari.

Fridericus 6°
an. 4. lant /
grauis -

-turrin
gie.

Guilhelmus
comes
bolan-

-die infectus
a frisonibus.

¶ Bonus christianus moritur in turchia miraculis clarens. **¶** Edmundus archiepiscopus cantuariensis. canonizatus ab innocentio.

¶ Ludouicus rex francie vir sanctus: crucem accepit et transiit mare et capit: et multa de ipso laude digna inuenies.

¶ Petrus nouus martyr or. predicat. ab hereticis occiditur: multis clarus miraculis canonizatus.

¶ Stanislaus episcopus cracouienensis. ab iniquo principe infectus est: et canonizatur.

¶ Vaticinium quoddam sacrilegum de cessatione euangelii christi et euacuatione sacrorum ecclesie etc. ante annos domini. 1260. Quod expicta temporis exsufflauit. Plura talia totaliter mendosa repies facta et dicta.

Post longā imperij vacationē: electores i duo se diuidētes: hos duos elegerūt
et fuit scisma ānis multis. Tandē mortuo ricardo: alphonsus corā gregorio decio:
intuitu pacis volūtariē cessit oī iuri: si qđ habere: erat enī vir pru-
deus et maximus astronomus eius tabule famose sūt quas fecit:
quia compendiose etc.

Alphonsus
rex castel-
le et legio-

Era alphonsi famosissima apud astronomos et ē
āno xpi. 1251. Qđ nota diligenter: ga ad multa de-
seruit in astronomia

Iste rudolphus fuit comes
gauēs burch: pb^o i armis strē-
nu^o et prudēs elect^o apud basi-
leā crucē suscepit p̄ tra scā: bñ
dictionē impialē nō hūit: dñs
tñ papa ele-
ctionē appba-
nit in fauorē
terre scē.

Rodul-
phus an-
nis. 18.

Richardus
frat̄ regis
anglie.

Passagium grande factū est: in q̄ sanct^o ludoui-
cus rex francie fuit: parum profecit.

Comes cornubie

Sancta betuiga quōdā ducissa polonie: vidua mire
sanctitatis canonicat^o p̄ clementem.

Martin^o cardinaliū
q̄ chronicā abbreviauit

Festū venerabilis sacri insti-
tuit p̄ vrbānū. 4. cū indulgen-
tijs. Et de mādato isti^o dñi pa-

Benedictū sit dulce nomē dñi nri iesu xpi: et glōsif-
sime virgis marie matr̄ ei^o et vltra. am̄. Nos cū ple-
pia benedicat virgo maria. amen. Quicunq; hec legerit
totiens quotiens: habet tres annos indulgentiarū:
quos clemens cōcessit ob rogatū ludouici sancti regis
francie solēniter

Alexāder de villa dei:
ordis mioꝝ q̄ doctriale
opilauit: vir scūs theolo-
gie sacre professor.

pe scūs thomas de agno cōpo-
suit totū eiusdē diei officiū cuz
prosa et oibus: q̄ dicunt in ipso
officio

Lōciliū lugduni celebraf p̄ gregoriū decimū in quo
fuerunt. 500. ep̄i: et. 40. abbates: et alij plati circa mille:
et greci: et quidā tartari solēnes ibi fuerūt baptizati.

Scā clara canonicat^o
ab alexandro. 1254.

Speculū historie vin-
centij hic finit.

6453.	Gallic ^o	puincian ^o	lombard ^o	lom- bard ^o	6463	ianuens ^o	-span ^o	roman ^o de vrsinis.
1. d. 3. cāpan ^o	-1. d. 4	-9. d. 25.	-10			d. 9.		

Alexā^o
4. a. 7. m̄

Urbā^o
4. a. 3. m̄

Clemēs
4. a. 3. m̄

Grego^o
10. a. 4. d

Inno-
cēt^o 5°
m̄. 5. d. 2

Adriā^o
5. m̄. 1.

Ioan-
nes. 2. 1.
m̄. 8. bi

Nico-
la^o 3. a.
1. m̄. 9.

1254 1264

Iste alexā-
der quendam
manfredum
pseudo regez
sicilie excōi-
cauit: duos
falsos libros
cōdēnauit: lo-
quētes d̄ men-
dicitatē et euā-
gelium xpi et
moriē tandem
viterbij et ibi-
dem sepultus
in ecclesia san-
cti laurentij.
Iste postea vita
et regno puā-
tur p̄ karolum
niaz lucris sed elemosynis pauperū.
quia honestas et valentes p̄sonas assumpsit. Moriē aretij: sepultus ibidem:

Iste vrbā-
nus fugauit
exercitū sara-
cenoz p̄ cruce
signatos: quē
manfredus d̄
ecclesiam mi-
serat: et cōtulit
regnoz sicilie
comiti puicie
q̄ fuit frat̄ re-
gis francie: ut
fugaret man-
fredū: tandem
moriē parusij
et ibidē sepe-
tur. et manfre-
dus postea vita
et regno puā-
tur p̄ karolum

Iste cle-
mēs sanct^o
fuit: et p̄phe-
tico spū pdi-
xit hostes ec-
clesie tanq̄
futu^o pitu-
ros. vii cre-
dit: q̄ deus
ei^o meritis
tribulatōes
ecclesie tūc
plimas exti-
xit. hic hūit
antea vro-
rē et liberos
et c. fuit puin-
cial natiōe.

Iste gregori^o
satis accidētalit̄
venit ad papatū
ga cū eēt archi-
diacon^o leodien^o
et iuisset vltra ma-
re cā deuotionis
ibidē existēs: in
papā eligi. ver^o
Papat^o munus
tulit archidiaco-
nus vn^o. Hūc pa-
trē patz: fecit di-
scordia fratrum
Uerū hec a spū
scō factū nō du-
biū est: ga valde
bñ se habuit: nō
intendens peat-

Iste in-
nocentius
fuit de or-
dine pdica-
torū: famo-
sus doctor
ātea voca-
tus petrus
de tharen-
tasia lom-
bard^o na-
tione. mo-
ritur statim
rōe sepul-
tus in late-
rano.

Iste
adria-
nus fuit
nepos
inocen-
tij q̄rti
et etiam
statim
moriē
viterbij
ibiq; se-
pelitur.

Iste ioan-
nes fuit i sci-
entijs diuers^o
famosus: sed
moriē stoli-
dus oibus tñ
cois. hic cum
diceret se diu-
victurū: stati-
cum camera
noua corruit
et mortu^o est
viterbij.

Iste ni-
chola^o ma-
gnific^o fuit
i edificijs
extruēdis
et bñ rexit
urbem die-
bus suis:
et ordina-
tionē car-
dinaliū fe-
cit āno p̄ri-
mo ponti-
ficat^o sui: et
secundo moriē. vii sequit̄
turbatio romanoꝝ: p̄pter
patriā vrsinoꝝ et hanibal-
denses: et homicidia etc.

Piscis marini similitudine leonis captus fuit anno primo martini pape: et dabant **Wernber** puer scus rusticantis planctus horribiles et adductus in urbem veterem cunctis ostensus est: quoniam monstrum hoc martyricum a iudeis: requiescit in vulgo interpretante esse signum futuri discidii. Quod et factum est: quod statim per sicilia interfecit baco.

Tripolis capta a saracenis: et christianitatis nomen ibidem deletum. **Achon** illa fortissima: et impugnabilis ciuitas: capta a soldano et saracenis: propter discordiam vitiaque nationum in ea commorantium et deleta fuit: et consequenter tota simul terra

sciam occupata a sarracenis propter nimiam peccata christianorum: quae ibidem tunc morabantur.

Ordo celestinorum inchoatus per virum sanctum celestinum: qui in papa electus est: nec unquam cecidit a proposito sancto usque hodie.

Jubileus instituitur a bonifacio de centesimo in centesimum semper duraturus. Et fuit primus iubilus anno domini. 1030.

Liber sextus decretalium publicatus: et fuit missus ad studia vniuersalia per bonifacium octauum.

Festa quatuor euangelistarum et quatuor doctorum instituit: hieronymi: augustini: ambrosij: gregorij.

Doctrina christiani perdiderunt cum achone. 15. ciuitates nobiles: et 12. castra occisis. 300. milibus christianorum: quod maxime euenit propter diuersum dominum et regentes ciuitatem: non concordabant: et etiam propter stulticiam cruce signatorum.

Anno mundi 6473

6483

Pape

Martinus 4us a. 8 m. 1 gal.

Honorius 4us a. 2 romanus

Nicolaus 4us a. 4. m. 1. lobar.

Celestinus 5us m. 5. d. 5

Bonifacius 8us a. 8 m. 9. ca.

Anno christi 1274

1284

Iste martinus fuit religiosorum amator: et pijs operibus valde intentus. hic excoicauit imperatorem constantinopolitanum eo quod non redierat ad fides: sicut promissit in concilio lugdunensi. propter quod multa passus fuit: et tota ecclesia simul: similiter et peritru regem arragonie inuaforem regni sicilie excoicauit. tandem per multa bella quae instruxit contra perfidos iudeos et tribulationes: moritur parisijs: miraculis clarens.

Iste honorius fuit homo temperatus et magne discretionis: libenter habens pacem nulli leuius. hic predicari fecit crucem contra petrum inuaforem regni sicilie.

Larmelite huius temporis dimissis matellis varijs: cappas albas sumpserunt.

Cometa visus est signum malique plae seculi: sunt afflictiva christianitatis.

Huius honorij 4. tempore: fuit bellum maximum et graue inter ianuenes et pisanos: occasione insule corfice Tandem in mari pisani victi sunt: et capti plus quam 3. milia hominum: quae interfecti sunt: et perdiderunt. 18. galeas: exceptis alijs nauigijs et praeter illas quae submersae sunt in mari. Terremotus etiam magni fuerunt in tuscia: signantes mala multa quae secuta sunt ibidem.

Iste nicolaus fuit dictus frater hieronymus minister generalis in ordine minorum: quae licet bonus homo in se fuerat: tamen multa infelicia ecclesie suo tempore acciderunt. nam multa bella ipsi occasione: quia nimis adhaesit vni parti. Post hunc vacauit sedes annis. 2. mens. 6.

Iste celestinus totus sanctus fuit: et ob hoc cum annos duos cum medio cardinales concordari non possent: ipsum tandem de eremo vocantes elegerunt. Et statim propter onus papatus resignauit. Et ab eo electus est ordo celestinorum. canonizatus est per clementem: sub nomine sancti petri confessoris: cuius festum est. xiiij. kal. iunij.

Iste bonifacius fuit vir in his quae ad curiam pertinet experientissimus: et quae parum non habuit prudentie suae modum in tanta arrogantia: exerxit seipsum: ut dominum totius mundi se diceret tam in temporalibus quam in spiritualibus. Et multa magnifice fecit: quae in fine miserabiliter defecerunt deditque exemplum cunctis plerisque ne alta saperent: sed forma facti gregis magister studerent amari a subditis quam timeri. Dicendum est de quo dicitur: quod intravit ut vulpes: vixit ut leo: et moritur ut canis etc.

Iste adolphus fuit comes de anaxone: et non fuit coronatus per papam: quod obiit in bello quod cum alberto duce austrie habuit.

Adolphus
an. 6.

Iste robertus fuit dux austrie filius rodulphi predicti. hic primum ab in facio reprobat. deinde ab eodem confirmatus propter regem francie: tunc inimicum ecclesie. cui etiam alberto idem papa regnum francie subiecit: sic et alia regna sed nihil profuit. tandem occidit a nepote suo.

Albertus
an. 10.

Iste henricus fuit comes luxemburgensis. in militaribus actibus strenuissimus: pacem per terram et aquam tenere occupavit: victor gloriosus: et bellator iuiciter extitit: coronatus fuit a clemente quinto. tandem itoxicat sumendo eucharistiam. Nec leguntur in libris: et fama ferunt per quedam de ordine predicatores sancti: sed mihi pietate fuerunt legitime testimoniales: in quibus excusatus ordo de his: et quod false decessit posita fuerunt venerabili viro domino bernardio de monte politiano: qui erat frater eiusdem ordinis homo prudens et religiosus sacerdos de claro genere natus: in curia imperiali principibus ecclesie. Obtulit etiam se in civitate aretini in amicos imperatoris stare iuri: et ad omnem obiectionem fiducialiter respondere: cui placet regere huiusmodi apud professores eiusdem ordinis: et plene informabit de his ad omnem copiam.

Henricus
an. 5.

Cometa apparuit. et sequenti statim bellum flandrense: ubi cecidit flos militie galicane. 1302.

Terremotus magni fuerunt: nec ausi fuerunt homines manere in civitatibus: et papa bonifacius similiter in prato quiescebat.

Lodovicus octavius rex francie canonizatus per bonifacium.

Alanus doctor universalis.

Joannes scotus doctor subtilis.

Joanes andree iurista maximus: claret bononie: plura scripsit solenniter.

Templarii destruntur subito: mirantibus universis quomodo tanti domini sic insperate perimunt: magister ordinis comburitur parisiis. Causa autem publicata fuit postea: que fuit prophana professio cum abnegatione christi: et expultione supra crucem in obprobrium crucifixi: put plures eorum confessi fuerunt. Et stetit ordo iste annis. 1184.

Dulcinus hereticus archidiaconus novariensis. cum margaretha uxore sua heretica: et complicibus suis combusti fuerunt: sed prius membratim concisum fuerunt cruce predicata fuit.

6493

6503

Benedictus
11° m. 8. 8.
17.

Clemens 5
vasco 4. 8.
10. 8. 15

Joannes
22° an. 18.

1294

1304

Iste benedictus vir sanctus fuit de ordine predicatores: papa supervixit et obiit puerus ibidem sepultus in ecclesia predicatores miraculis coruscans. hic subortum discordiarum inter regem francorum et bonifacium sedavit: et privilegia restituit: et libertates quibus rex prius erat: et vacavit sedes per annum sequentem: et plus propter discordiam cardinalium

Iste clemens fuit tante prerogative in expediendis negociis ecclesie: que tunc plurima fuerunt: ut etiam absens eligeretur. Hic concilium celebravit vienne: et librum septem decretalium: qui vulgariter clementinae dicitur compilari fecit: inquisitores contra templarios misit: veneros superavit: regulam minorum declaravit: templarios dannaivit: et ordinem sancti iohannis hierosolymitani exaltaivit tandem per multa que laudabiliter egit moris. et sedes vacavit annis duobus mensibus 3.

Iste iohannes totus gloriosus fuit qui ad ea que in activa vita exercenda sunt: constitutiones clementis publicavit: et ad universalia studia misit: multos sanctos canonizavit. Episcopos pignos divisi: contra pluralitatem beneficiorum multa bona instituit et hereticos presertim periculo celo dannaivit et cetera. an autem salvatus sit an non: dominus etiam suis devotissimis revelare noluit. Ipse etiam fundavit domum bonipassus: ordinis cartusien. super darentiam prope avinionem.

Concilium viennense in quo presedit clemens quintus: multa ibi sunt statuta: pro salubri regimine ecclesie: et heresum extirpatione. Et minores inter se tumultuantes concordati fuerunt: pars una dicta fuit spiritualium. alia vti que non habuit vocabulum hoc.

Nobilissima civitas aconensis a saracenis destruit: ac demum deifere marie in carmelo monasterium ad quatuor miliaria civitati vicinum: ab eis igne crematum: fratribus inuentis in eo: perfidorum gladiis trucidatis: et tunc procheckboxdo ordo carmelitus mellifluum locum ex toto perdidit: in quo a tempore helie: et helisei prophetarum: duobus milibus ducentis viginti et uno annis perstiterat.

Sanctus albertus de trapano carmelita sciculus: vir meritis insignis doctrinaque clarus: ac totius perfectionis exemplar. 7. idus augusti migravit ad dominum.

Iste ludouic⁹ fuit dux bauarie & cōtēpsit coronationē dñi pape: quā ppter ab eo deposit⁹ ē & mult⁹ sibi labor & picula successerūt. Nisus ē etiā scindere vnitatē ecclie. Et fridericū ducē austrie contra se electū vicit. In tribulatiōe & cōtumacia vsq; ad finē dur⁹ pmanfit grande piculū aie sue reportādo. Tandē karolus d⁹ eum eligitur q̄ pualuit. & ludouicus de equo cadēs subito morit⁹.

Ordo nouorū militū iesu xpi instituit in portigalia p̄ ioannē. 22. d⁹ saracenos. **A**stronomi maximi fuerūt parisijs hoc tpe videlz: ioānes de linerijs: ioānes de saxonia: ioannes de muris & buridan⁹ maximus pbs q̄ iuenit viā modernorū.

Impatores.

Thomas de agno doctor scūs canonicat. 50. āno post obitū suū. **T**homas eps erfordeñ. canonicat. **L**udouic⁹ tolosan⁹ eps canonicat filius reg⁹ sicilie ordinis minoz. **C**lementina⁹ liber publicat & ad studia vliā dirigit p̄ ioannē. 22. **P**aupes de lugduno q̄ se dixerunt de fūa regula francisci: tanq̄ heretici dānati sūt & cōbusti: pluribus locis & vicib⁹: cū suis articul⁹ erroneis. Un⁹ articulus fuit: q̄ xps & apli nihil habuerūt in pprio uel cōi: & q̄ nullū ius habuerūt in his que scriptura dicit eos habuisse.

Ioānes mandeuil: doctor i medicina & miles in armis: natiōe anglic⁹ fuit circa hec tpa. Et mirabilē pegrinationē q̄si toti⁹ mūdi p̄fecit. Et scripsit eā tribus linguis. **O**deric⁹ vir scūs de ordine minoz in asia & india euāgelicādo discurrūt miraculis clar⁹. Et q̄ttuor scōz mar tyriū corpa sui ordinis de ciuitate hoz mes transtulit p̄ mare: ad supiorē indiam i ciuitatē carrā nō sine miracul. Et descripsit pegrinationē suā. **B**euardi multi cōbusti sūt parisijs ppter heresim pauperū: qz sub specie boni mala suscitare conabant. Et michael generalis minoz: fuit cū sibi adherētibus declaratus hereticus. Numerus combustoz tā de ordine eodē q̄ alioz. 114.

Spūs guidonis multa reuelat i ciuitate alexij ppe romā: & de hoc pulcher libellus ē scriptus. **V**ent⁹ magnus fuit: q̄ terras mouit & vndas: & edificia subruit. **V**isio flebilis scā cuidā eremite in pntia dñi innocentij pape sexti dū adhuc cardinalis eēt. vñ aiebat **V**idi aias i infernū descēdere: sicut nives densissimas: i purgatoriū sic niuē rarissimā: s; ad paradysū tm̄ tres vidi introire scz illius epi ac illius vidue romane: & illius prioris cartusien. q̄ oia sic post repperit vera. Et maximā deuotionē ad sacrum ordinē cartusien. deinceps habuit **L**udolphus carthusien. p̄or ar gentinensis: q̄ vitā iesu compilauit egregie & alte

Anno mūdi 6513

Declaratū ē p̄ ioannē. 22. edicto ppetuo hereticū eē censendū asserere xpm & aplos nihil habuisse pprio nec i cōi. Itē affirmare q̄ i xpo eiusq; aplis in his q̄ eos habuisse sacra scriptura testat neq̄q̄ ius ipfis vtendi cōpetierit nec illa donandi: aut ex ipfis alia acgrēdi: erroneū & hereticū idē papa ioānes declarauit.

Bñdict⁹
12⁹ a. 7.
m. 3. d. 18.

Declaratū ē p̄ benedictū q̄ aie scē que nihil habent purgabile: primo statim ut decedunt faciē dei vident: aliter sentire aut dogmatizare est hereticum

Anno xpi 1314

Nota q̄ ioānes. 22⁹ collegit de libris p̄decessoz suoz ex ordine bñdicti sūmos pontifices. 24. fuisse. Cardinales. 183. Archiepos. 1464. Epos. 3502. Abbates insignes. 15070. habuit quoq; canonicatos scōs. 5555. **S**cisma. 21. inter ioannē. 22. & quedā petrū de carbario de ordine minoz. Cā fuit tyrānidis ludouici: q̄ scindere nitebatur vniōnē ecclie eo q̄ ioānes papa eū excōicauit: & ideo istum petrū in idolū erexit & venerat⁹ est eū sed nihil p̄fecit: qa statū succisū est: & petrus venit ad pedes ioānis veniā petit & obtinuit: tm̄ fuit cōseruatus ut hostis oibus diebus vite sue.

Iste benedict⁹ fuit monach⁹ mōasterij bolleñ. ordinis cistercij: & vocabat⁹ iacob⁹ de furno ab infātia bone vite & mgf i theologia. Fact⁹ autē papa reformauit ordinē scī bñdicti & cistercieñ. qd̄ necesse fuit. In largiēdis bñficijs durus fuit: & ne idignis cōferrerēt: decretalē edidit: q̄ sic icipit. **B**ñdict⁹ de⁹ i donis: & mltos p̄uauit. Erat enī feruēt⁹ si dei cū seueritate zelator: & ob hoc mult⁹ min⁹ charus. tante rigorositatis fuit: q̄ vix cognoscere voluit osanguineos: dicēs papā osanguineos nō h̄re

Serardus de bononia: ordinis magne marie de carmelo doctor parisijs: sapientie & doctrine opinione celebris: post plurium librozū editione in auinione vitā eriuuit.

Sibertus de belre alamanus: & ioānes valsigrā anglicus carmeliti ordinis: doctores illustribus cōnumerandi: ad salutis scientiā verbis scriptisq; q̄ plures erudiunt.

¶ Iudei p̄ totā almaniā fuerūt cōbusti: q̄a fōtes ⁊ pute os intoricarūt: sicut plēs eorū cōfessi fuerūt: id eē verum.

¶ tōem expetijt: more aliorū bonorū regū: ideo in oībus bñ directus fuit: ⁊ p̄ualuit ⁊ oēs aduersarios suos. Ipse multa statuit. ⁊ p̄cipue legē fauorabilem p̄ p̄sonis ⁊ rebus sp̄ualibus: que adhuc karolina dicit̄. Tandē morit̄ diuini

¶ Anno xp̄i. 1335. fūdata ē dom⁹ scē barbare ordis carthusiensis ī colonis agrippina: illo in loco ut pie credit̄ vbi olīm br̄us leuerin⁹ īci martini anima in celu deferrī cōspexit: angelico cū cōuentu.

¶ Aquarū inundatio fuit maxima nō ex pluuijs: s̄ scaturientū terre venarū: damna fecit infinita toto orbi.

¶ Bellū maximū inter philippū regē fr̄atie: ⁊ eduardū regem anglie fuit: ⁊ tanta strages ut mare flandrēse aliquot diebus tinctū sanguine videret̄.

¶ Pestilentia grauissima fuit: ita q̄ vix viui sufficiebāt ad sepeliendū mortuos.

¶ Item multe ville deserte diu manserunt.

¶ Iubileus mutā p̄ clemētē de quinquagesimo in quāgesimū: p̄pter breuitatē humane vite.

¶ Scūs iuo brito doctor iuris canonicā: q̄ fuit aduocatus pauperū ⁊ scē vite: hic solus inter oēs iuristas modernos sanctus reputatur.

¶ Talarandrus cardinalis sci petri ad vincula: p̄latus deuotus: ⁊ amicus religiosorū ⁊ p̄motor bonorū fuit.

Karolus
4° an. 31.

¶ Iste karol⁹ fuit rex bohēie: vir prudēs ⁊ estur⁹: hic iussu clemētis fuit elect⁹ adhuc viuere lodouico contumace: ⁊ q̄a hūiliter sci petri bñdictōem ac pape corona

¶ Portentū ignis in celo visū est: quod aphis vocat̄ cādela rotūda. Et eodē anno surrexerūt. 1351. cruciflagellatores. Declecta pestifera surrexit ī supiori almania: ⁊ ad inferiorem descendit: demū ad pres gallicanas. Confluebāt huiusmodi ex diuersis: doctis ⁊ indoctis: nobilibus ⁊ ignobilibus: flagellabant aut se cum flagellis nodosis acubus insutis ⁊c. ⁊ nisi papa p̄hibuisset: multa mala attemplassent.

1350

¶ Lector quidā paulus nōie: negādo btām virginē cōceptā fuisse in peccato originali: corā toto clero ⁊ populo in cracouia cecidit: ⁊ expirauit: sermone nondum finito: ut testat̄ magister henric⁹ de bassia: qd̄ factū plures terruit in hac materia scribentes.

¶ Joāna regina frantie virtuosa ⁊ humilima: ⁊ ut pie creditur sancta obiit. 1349.

tepat. dñicos

6533

6543

lemonicensis

Clemens
6° a. x. m.
6° d. 16.

innocēt^o
6° a. x. le-
monicēsi

1334

1344

¶ Iste clemens fuit nōie ⁊ re tot⁹ v̄tuosus: multa q̄ p̄ bñdictū rigoze facta mitigauit: ⁊ quosdā p̄uatos restituit. Laudabilis fuit rigor seueritatis bñdicti: s̄ multo amabilior fuit benignitas clemētis: h̄ erat sermocinator egregi⁹: ⁊ sermōes multos collegit. Nullū incōsolatum a se abire p̄misit. Elect⁹ fuit āno xp̄i. 1343. ut in bulla quadā repperi

¶ Joānes de bachone carmelito theologicē sapie: canōiceq̄ scie p̄nceps parisius: ⁊ demū p̄ angliā clarus cognoscit̄.

¶ Guido de pirpiniatio ex p̄ore generali carmelite religiōis: p̄mū maioricē. ac demū cluē. p̄t̄ifex doctor inter p̄cipuos cōmēdatos ⁊ vt alter elias p̄ domo dñi seriosus post correctoriū iuris: ⁊ alia q̄ pluri ma volumina p̄cōmēdata: librū ⁊ oēs hereses scribit quē dñō gancelli no cardinali alban. p̄titulauit ⁊ multorū actū suorum clarissime gestorū magnitudine christianū orbem celebri rumore clarificat.

¶ Iste innocēt^o amator fuit religiosorū ⁊ fecit fabricari in regno frantie p̄pe sanctū andrea ex opposito auiniōis monasteriū ordinis carthusien. ⁊ multa priuilegia eidē scō ordini cōcessit: ibidēq̄ se peli: fuit etiā canonista maximus.

¶ Petrus de cesa ex p̄iore generali carmelitarū ep̄s vasionensis ac hierosolymitanus patriarcha virtutis forma: doctrineq̄ speculum clarus habet̄: quē q̄ plura miracula deo conregnare predicant.

Terremotus maximi fuere per diuersa loca: et basilea tota cecidit cum multis castris in circuitu. Tunc homines velut bestie in siluis amozant: nec ciuitates intrare audent. Bella et plura et pestilentie et fames fuerunt. Terraque in multis locis aqua alba et fetente euomuit: que castra et loca fortia casui dedit. Tempus perniciosa propter hereses et sectas plures et superbia: et iniquitas nimis inualuit: vnde in li-

bzo beate brigide primo. c. 45. dicitur quod finis rigorum Imperatores re iusticie mundus merito deberet perire: quod per eum est tempus diluuii: sed propter misericordiam misericordiam parcat ei.

Brigida vidua scissima de regno suecie clara habet multas reuelaciones habuit informatiuas ad omnem statum ecclesie: et ordinem instituit cuius ipsa patrona est: festus eius agitur. 23. Julij.

Ordo saluatoris vulgariter dicitur ordo brigide: circa hec tempora ichoat cuius regulam ipse saluator met dictauit.

Stygmata christi mulier quidam in manibus et pedibus habuit et morabatur in oppido delst in partibus hollandie.

Studium prage instituit. Et privilegium dotatum ab innocencio sexto intuitu karoli.

Joanes de rupescissa de ordine minorum multa pre dixit morum futura de duobus antichristis: et desolatione terrarum et generali conculatione cleri: et reductione totius orbis ad fidem christi. Pluraque alia ante annum domini. 1370. que dixit sibi reuelata a domino iesu: sed non euenerunt. Et diu in vinculis tentus: gratia scripsit de futuris. Et nota quod pene ab initio fidei: huiusmodi pronosticatores fuerunt: et quotquot tempus determinatum pre dixerunt de huiusmodi archanis: que potuit in sua parte decepti sunt. Et ideo non est huiusmodi reuelationibus: fides amplius adhibenda.

Anno mundi.

6553

6563

Pape.

Urbanus
quintus
an. 8.

Constitutio in vinea: publicatur contra symoniacam prauitatem primo anno urbani: in urbe apud sanctum petrum.

Gregorius
vndecimus
an. 8.

Anno christi.

1354

1364

Iste urbanus fuit abbas massilien. ordinis sancti benedicti: doctor et sanctus reputatus. Secit crucem predicari contra turcos et passagium ordinauit: intoxicatus obiit etc. Ad ipsum beata brigida fuit missa a christo pro confirmatione regule.

Iste gregorius fuit dicitur petrus de bella forte lemonicen. diocef: diaconus cardinalis obiit rome in pace christi: post eum sequitur tribulatio quare dominus beate brigide preostendit: propter peccata cleri.

Circa hec tempora promisit karolus. 4. electoribus thelonea et vectigalia imperialia: que sita fuerant in terris ipsorum. Et surgit disputatio gradis pro et contra. Nam vna positio probare contendit: quod hoc non liceat neque expediat sic exossare imperium: ut nullas vires contra aduersantes retineat. Alia e contra putat rationabiliter hoc facium: ne ipsorum electorum regiones grauentur stante pro nunc tot principum violenta incurfione: nihilque curantium de imperialium fulminatione preceptorum. Quare ergo ipsi electores pro ceteris exactionari deberent: cum non esset qui defenderet: aut manu adiutricem afflictis porrigeret. Que autem istarum firmiter sit: videant quorum interest. Quid vero de his enneas poeta laureatus senserit: in historia bohemo rum plenius continetur. Hoc pro certo scimus: quod siue sic siue aliter disputatio concludatur: mundus iste cursu suum solita vanitate et instabilitate non retrahet. Nihil stabile sub sole: sed cuncta subiacent vanitati: ut sapiens dicit.

Sanctus petrus thome ex carmelita pacten. episcopus patriarcha constantinopolitanus: doctor precebrus summiusque regis signifer bellicosus. Post innumeras quas habuit nedum cum spiritualibus: sed et corporalibus crucis inimicis victorias. Postquam plures conscriptos libros: ac patrata miracula in famagusta regni cypri ciuitate: corpus exiit in festo epyphanie.

Wenceslaus
us an. 24.

Iste Wenceslaus filius predicti karoli regis bobemie fuit: et adhuc patre vivente: electus est in regem cum adt. ut puer esset: sed non curavit de impio. et ideo post multas admonitiones depositus fuit. Nobilitate eius indolens libidinosa vita polluit: et fuit finis eius sine honore: nimia enim degener erat a moribus et virtutibus sui genitoris: nec unquam impiali diademate coronatus est. Paterna autem probitas in sigismundum fratrem eius transisse fertur: ut infra patet.

Secta choroquentium transiit: anno domini. 1373. Et fuit rhenus magnus in comparabiliter.

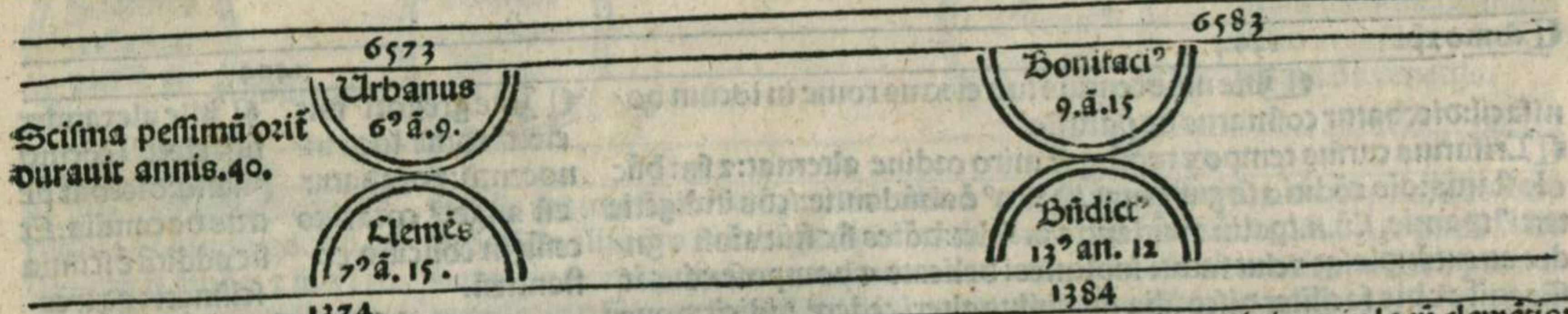
Festum visitationis beate marie instituit ab urbano sexto: secundum formam sacri eucharistie propter impetrandam unionem: meritis beate marie virginis.
Vincentius de valentia alii de ferra: vir sanctus ordinis predicatorum claret miraculis multis: canonicatus est post a calixto tertio anno domini. 1455. quod et sibi spiritu prophetico predixit: bernardus discipulus eius.

Bartholus.
Baldus: fuerunt hoc tempore maxime legiste.

Scisma vigesimum secundum omnium scismatum que ante fuerunt pessimum et subtilissimum. Adeo enim proplerum fuit ut etiam doctissimi et conscientiosi viri non valerent discutere: cui esset magis adherendum: et fuit continuatum per annos. 40. cum gravi scandalo totius cleri: et grandi iactura animarum propter hereses: et alia devia: que tunc pullularunt: eo quod non esset disciplina in ecclesia contra huiusmodi. Et ideo ab isto urbano sexto: usque ad martinum nescio quis fuit papa.

Joannes balestarij carmelita doctor: inter doctores ingentis habitus gloria: post editionem multorum voluminum: in conventu suo maioritarum moritur.

Iste bonifacius eligitur romae loco urbani: dicitur fuisse petrus de thomacellis: et continuat scisma

Iste urbanus electus fuit in urbe propter vim romano-ru sed cardinales sed metu fecerunt non ex animo. Quapropter fugientes ad civitatem fundorum: dixerunt eum non esse papam et elegerunt loco eius dominum robertum de gebennis eodem anno: qui dictus est clemens septimus: et hic oritur scisma.

Iste benedictus fuit electus in avinione in locum clemens: et dicebat petrus de luna: et perduravit usque ad concilium constantiense: sed nec tunc quidem obedire voluit: sed semper permansit pertinax. Moriens tandem in regno aragonie iussit cardinalibus suis: quod statim alium loco sui eligerent: quod et fecerunt: et idolum elevantes clementem octavum vocaverunt: sed nihil profecerunt.

Sanctus andreas ex priore carmelitarum florentini ceteris nobis: presul festilans odore virtutifero: longe lateque fulgurante splendescens: in domino genuit: cuius corpus florentie translatum: magna miraculorum illustrat gloria.

Franciscus martini theologorum ornamentum: singularisque sui temporis lucerna: in honorem pregloriosae sui carmeliti ordinis patronae: libri de sancta conceptione immaculate dei genitricis marie conscribit: cunctis virginis zelatoribus gratissimum.
Vincentia.

Circa haec tempora mortuus est illustrissimus dominus iohannes galeaceus de vicecomitibus: dux mediolani. Quo tempore obtenta fuit civitas vincentie. Sponte recomendata et dedit illustrissimo dominio venetiarum.

Iste rupertus fuit dux bauarie & comes palatinus rheni: vir iustus & catholicus coronatus a bonifacio nono. Sic cum grandi exercitu almanorum intrauit italiã contra iohannem ducem galie: sed cum iactura graui redijt: dignus habitus ut pro iusticia pateretur.

1468

Imperatores.

Sberhardus groet claret scitate vite & scia. & incepit cõgregatione fratrum i dauãtria: & plura scripsit

Joãnes rusbroch clarus habet: vir admodum deuotus & illuminatus. Etiam multa scripta in theutonico reliquit.

Henricus yota: sacre theologie pfeffor famosus.

Henricus de bassia etiam doctor theologie: fuerunt in Vienna duo luminaria ecclesie.

Heresis puerfa iohannis Wicleff in anglia: & iohannis hus i bohemia: ac hieronymi de praga pullulauit & multos infecit. Et sub habitu ouino: lupinã crudelitate abscondentes: totum ecclesiasticum statum subuertere nitebant. Adiuuit eos tempus pessimum: propter scandalosum scisma.

Heresis adamita & pullulare cepit in bohemia: sed statim extincta ab hereticis fuit. Hussitis erat. n. nimis grossa & inuercida. Nam nudi incedebant: & indifferenter cum feminis luxuriabant

occafio infinitoꝝ maloz. Causa acta in concilio constantien.

Anno mundi.

6653

6603

Breuis

Innocentius
7° an. 2

Gregorius
12°
an. 12

Alexander
5° a. 1.

Pape.

Anno xpi

1394

1404

Iste innocentius fuit electus rome in locum bonifacii: dicebatur cosmarus de parusio.

Trifarius cursus temporum repit: quod se miro ordine alternat: & secundum hunc omnis status: omnis conditio se gubernat. Primum est abundantie: secundum indigentie tertium paupertatis. Cum enim temporalium abundantia arridet: homines sic fiunt aiosi & grandia attentant: pluresque velut futuri sublimes: delicate & pompose educant. Sequitur ex his facilliter discordia quoniam nullus alteri cedere didicit: donec apta bella cuncta ad paupertatem deducant. Indigentes igitur effecti: prudentiam adiscimus: moleste exprimitur quod non ut volumus: sed ut permittimur operamur: temperate deinceps viuere ac meticolose soleriter. Generat denique paupertas hec paulatim diuitias: que iteque ut prius animum tumidum reddunt: & eum in circuitu semper piterne instabilitatis ambulare cogunt. Iuxta consuetudinem igitur puerbium: diuitie pariunt aiositates: aiositates bella: bella paupertate: paupertas mediocritatem: mediocritas diuitias: diuitie iteque aiositates &c. Hoc est quod psalmista notat dicens. In circuitu impij ambulat.

Iste gregorius fuit electus rome loco innocentij: vocabatur autem angelus corarius cessit in concilio constantien.

gerent se per sumis pontificibus.

Iste alexander fuit electus in concilio pisanum: dicebatur petrus de candia. Et sic additum est scisma scismati: quia tres gerebant se per sumis pontificibus.

Ciuitas verone recomendata & dedita illustrissimo ducali domino venetorum obtinet. Et per vim obtinuerunt. Feltrum ciuitatis bellum: Castrum bassani: & alia plura loca montana conuicina.

Padua etiam obtinet: captis domino & filiis eius deductis in carceribus venetorum.

Emerunt etiam isti illustrissimi domini venetorum. a rege ladislao apulie ciuitatem iadrie pro duc. lx. milibus auri.

¶ Iste sigismundus fuit rex ungarie: vir christianissimus et humilissimus: adeo devotus ut merito canonizari debuisset iuxta quorundam pioꝝ vota. hic afflicte ecclesie et pene desolate: sua mirabili sapientia et industria succurrit: nec in aliquo sibi ac suis peccat: donec plena unio fieret. Contra turcos nove bella habuit: ubique triumphando. Quid ultra: quod de constantino: theodosio karolo: et

Sigismundus
an. 27
fr. karoli

tone: ceterisque imperatoribus laude digna scribuntur: huic secure prent applicari: eligitur anno 1409. cum iam 23. annis regnasset in ungaria coronatus ab eugenio.

¶ Bohemia vastata atrociter per sigismundum et principes almanie propter heresim Hussitarum. Et fuit crux data et predicata contra eos.

¶ Concilium constantien. magnum in quo fides christiana que iam multo annis quasi titubare videbatur: fortiter currexit: ibi scisma pessimum. 40. annorum terminatum est: ibi hereses damnavit: et duo heresiarche. scilicet iohannes hus et hieronymus combusti fuerunt: et plura bona instituta. De terminavit etiam eadem sancta synodus: quod concilium litem congregatum reprimit ecclesiam uniuersalem: preterea hinc a christo immediate: cui omnis statim etiam papalis obedire tenetur: in his que sunt ad generale reformationem ecclesie. scilicet in fide et moribus: tam in capite quam in membris. Iste quoque deinceps concilium de decennio in decennium deberet cele-

Iohannes
23. an. 4.
dictus bal-

1414
thasar de cora.

Martinus
5. romanus
an. 14.

1414

¶ Iste iohannes successit alexandro. Et primum quidem bene inchoavit per unionem: et fuit in concilio constantien. et obtulit cessionem papam: sed post deperavit latenter fugit: et tamen nihil proficit ei: capitur tandem: et sic cessavit coactus: factus etiam iterum cardinalis: sepultus florentie.

¶ Iste martinus electus fuit per concilium constantien. depositis alijs contenditibus que diu scisma habuerunt: et sic rediit unio diu desiderata et necessaria per fidei defensionem. hic fuit papa potentissimus super omnes: diues et iusticiarius magnus: plateas et stratas publicas securas reddidit. hereticos deleuit: multa bona parauit: adiuuante sibi inclito principe sigismundo. Pro terra sancta recuperanda: multos thesauros congregauit: sed morte preuentus res

impedita fuit: et concilium breuiter ante mortem congregari iussit in basilea.

cisse: diuino iudicio relinquitur. Ipse etiam romam recuperavit adiutus a venetis: et maiorem obedientiam habuit.

¶ Michael de anguanis bononiensis. natalis soli gloria et magnum carmelite religionis: gnumo totius christianitatis luminare: post editionem multorum voluminum terras liquit.

¶ Obtinuerunt etiam nobiles veneti. id est illustre dominorum venetiarum ciuitates. Feltrum. Brixiam. et Bergomum. et plura alia-

¶ Gracia ante hec tempora diu in flore: hic in merore et conculatione fuit: iuxta morem variabilitatis temporalium. Et nota quod fratres etiam extra patriam suam. scilicet in turchia miserabilissime ceciderunt in bello: quod noluerunt audire consilium sigismundi et captus fuit dux burgundie: alijs interfectis.

¶ Regnum francie floridissimum miserabiliter supra modum vastata per henricum regem anglie: que etiam non valens getos dies in delitijs sufferre: postquam alios afflixit non sine grandi iactura suorum: infelicissime morbo pessimo vitam finiuit.

¶ Iste iohannes dux burgundie idem regnum eque lacerauit: et ipse etiam per occidit: quod fuit infinitoꝝ malorum occasio. Tandem dominus cardinalis sancte crucis ordinis carthusien. pacis modum inter eos repperit: sed anglici noluerunt recipere: sed burgundi tamen.

¶ Iohannes dux burgundie atrociter occidit in conspectu regis francie: statim per treugas initas: cum sacrum diuinitus ambo supersissent: et sequitur multa mala longo tempore.

¶ Duo amantes in prentia sigismundi fatuo amore conglobati: cum se ad libitum frui non possent: horribili infirmitate percussi sunt: ita ut mulier exspiraret: vir etiam

6623
-brari etc.
6623

vix curari poterat. unde apparet quantum sit hoc malum vitandum: quod nullo consilio acqrescere potest. dictus gabriel de venetijs.

1424

¶ Iste eugenius fuit electus pacifice in urbe mortuo martino: et idubitatim papa habitus: sed postea breuiter expulsus de roma fuit: ut nudus fugeret. Iste a concilio basilien. citatus et etiam depositus: sed non curauit: et ob hoc iterum scisma oritur: quod stetit usque ad mortem eius: que fauebatur sibi multa laude digna de eo dicerentur. Contra que aduersabant plura enormia sibi imposuerunt et tunc ut moris est. Tamen quicquid est ante susceptam dignitatem fuit vir abstracte vite: pura fraticella et bone fame. Quod postea fertur fecisse: diuino iudicio relinquitur.

¶ Michael de anguanis bononiensis. natalis soli gloria et magnum carmelite religionis: gnumo totius christianitatis luminare: post editionem multorum voluminum terras liquit.

¶ Obtinuerunt etiam nobiles veneti. id est illustre dominorum venetiarum ciuitates. Feltrum. Brixiam. et Bergomum. et plura alia-

mu s

¶ Iste albertus fuit dux austrie et gener sigismundi: et ideo assumptus fuit in regem bohemie et ungarie: prope filiam scilicet eius quam alium heredem non reliquit. Dicitur electus fuit in regem almanie: sed statim itoxicat' obiit. Alii dicunt quod pluvio ventris. Vir utique totaliter virtuosus et adeo pius ut tota plebs diceret quod mundus eius presidetia non esset dignus. Reliquit unum filium parvulum cui filie contigit et duas filias.

Impatores.

Electus est frackfordie
1438. die. 18. martij.

Albertus
an. vno.

¶ Tres soles visi sunt in celo. Et sequitur statim triplex regimē in ecclesia. scilicet eugenij: scilicet: et neutralitatis. Multa dicunt. In anno christi. 1434. Fuit ventus maximus etc. **¶** Concilium basiliense in quo multa bona instituta fuerunt pro reformatione ecclesie in capite et in membris. habuit principium gloriosum: sed finem humilem ac tribulatione plenam propter scisma. Mirabilis rex euentus. Prevaluit concilium constantiense contra tres papas eos deiciendo et quartum instituendo: cum tot haberet aduersitates: et a nullo confirmatum fuisset. Istud autem tanta auctoritate collectum et firmatum: nec unum potuit vel in modico reducere ad normam sui propositi: imo e contra processit *

Anno mundi. 6633

Pape.

Felix 5us
an. 9.

¶ Eugeni^{us} depositus fuit decima die iulij. 439. Et hic oritur scisma usque ad annum. 1448.

17. nosēbris.

Anno christi 1434

¶ Iste felix fuit dux subaudie princeps deuotus et senex: vidit filios filiorum suorum. Dicitur cum iam celibe vitam duceret: electus est papa a concilio basilien. deposito eugenio: et fuit scisma longo tempore et non habuit magnam obedientiam: quia neutralitas subintravit. Tandem defuncto eugenio: cessit nicholao prope fauorem unionis: factus legatus francie et cardinalis sabinianus. **¶** Scisma. 23. inter eugenium et felicem et duravit annis. 16. Quia fuit satis noua neque annis hec tempora visa. Quia concilium basilien. deposuit eugenium unicum et indubitatum papam: ideo quod non seruaret decreta concilii constanti. ut dicebat: nec obedire curauit concilio basilien. asserens magis e contra debere fieri. Unus oritur grandis altercatio scribentium de hac materia per et contra: nec poterat concordari usque hodie. Una pars dicit concilium esse supra papam. Alia pars e contra dicit: non scilicet papa esse supra concilium. De^{us} super omnia benedictus: det pacem suam in ecclesia sancta sponsa christi semper.

¶ Iubileus cum magna deuotione pro tota christianitate celebratus: et ingens multitudo ad limina sanctorum confluit. Dominus etiam papa: rosam in dominica letare consecratam: in clivito principi lantgrauio bassie transmisit multis virtutibus redimito: quod ab alisabeth sancta marie sua fuit prole sexta.

ei^{us} impeditus fuit ab vno. Ibi debile principium et finis gloriosus hic e contra precise.

¶ Iste fridericus dux austrie electus fuit in regem almanie: et diu distulit coronari a papa propter scisma. Tandem facta unione a nicholao cum magna gloria imperiali diademate extitit in urbe coronatus: vir utique pacificus et quiescens et patientie singularis: nec odiosus clero. Filium quoque regis portigalie sumpsit in uxorem. Anno autem. 1471. magnam fecit conuocationem principum in ratispona: propter incursum thurcorum. proponens eis quod iam infra. 20. annos christianitas diminuta esset ad centum leucas uel quasi. Et monuit ut ad resistendum se pararent.

Fridericus 3us

¶ Lyduis vago scia in holandia fuit quod mirabili firmitate diu detenta ubique patitur. i. in toto corpore iuxta nomen suum.

¶ Bernardinus frater minorum quod nouam reformationem inchoauerat: moritur miraculis fulgens: cuius festum agit. 20. maii. **¶** Joannes de capestrano frater minorum: discipulus bernardini: statim post obitum eius profuit reformationi noue: claret

¶ Constantinopolis ciuitas imperialis capta ab infidelibus thurcis tradita per ianensem quod per triduum a thurco constituit rex iuxta promissum: et die quarto decollatus. Et fit plangens in tota christiana nitate et timor grandis. Multi christiani trucidati sunt et innumerabiles venditi. Imperatoris corpus iam mortuum. decapitatum fuit ex liuore turci. Et perijt pene totaliter fides in grecia. **¶** Lodouicus arelateus. episcopus: cardinalis moritur: vir sancte vite ac mire patientie: miraculis coruscans: singularis columna concilij basilien. cui diu presedit.

6643

miraculis. moritur. 1456. habitavit victoria contra thurcos.

Nicolaus
an. 8.

electus fuit anno. 1447. et moritur anno. 1455.

1444

¶ Iste nicholaus electus in urbe loco eugenij adhuc pendente scismate: paulatim ubique obtinuit obedientiam mirantibus omnibus: quod vir humilime nationis sic prevaleret contra ducem subaudie: qui fuit quasi affinis cunctis principibus christianitatis: et tamen dimissus ab omnibus. Sed statim sequenti anno unio rediit cedente felice: quia placuit domino pro abiecta mundi glorificatione nomen suum. Dicitur fuisse magister in theologia totus actiuus et in conceptibus locuplex: multa diruta reedificauit: et grandem murum rome in circuitu palatii construxit: et totum murum romanum reintegrauit propter timorem thurcorum. Item versus de unione in urbe publicatus. Lux fulsit mundo: cessit felix nicholao. 23. anno. 1449.

¶ Bella plura in diuersis partibus diu continuata: in velle phalia in prusia in flandria in anglia in romaniam in sueuis maguntia etc. et precipue in anglia strages grandis. Et post annum. 1461. maguntia capta.

Pueri sci michaelis pegrinant cū magno seruoze per turmas viā lōgā ad mare: et fit tior cūct] ne spūs nequā agiraret eos: s; statim cessauit p̄p̄tēdū itineris: et famē quā patiebant. 1457. et āno p̄cedenti fuit maxim⁹ terre motus i neapoli: et perierūt multi. 40. milia.

Artifices mira celeritate subtiliores solito fiūt. Et im pressores libroꝝ multiplicant i terra.

Reformatio magna plurimoz monasterioꝝ i diuersis mūdi partib⁹ fit. Et nota q̄ huiusmōi reformationes crebro legunt̄ facte: s; pene nulla remāsit: qn solito more p̄ successū t̄pis ad pristinū relaberēt languorē post venerabiliū patrū mortē.

Festū transfiguratiōis instituit a calixto p̄ gratiaruz actione illi⁹ victorie: miraculose facte cōtra turcū. in vngaria eodē die. s. sancti sirti. 1457.

Victoria miraculosa celit⁹ dat̄ xp̄ianis i vngaria trās danubiū i turcū magnū: et pdidit multos et fugit turpic timore hostiū p̄cussus: cū nemo eū p̄sequeret. sola man⁹ dei terruit eū in die sci sirti āno xp̄i. 1456. Sanct⁹ ioannes de capistrano p̄ns fuit ibi: et puocauit pplm̄ trepidā tem ad p̄sequēdū infideles fugientes: et facta ē vltio magna. Dixerūt enī turci: q̄ tam imēsus numer⁹ armigero rū insequēbat̄ eos: q̄ vix ausi fuerūt respicere: et iō fugis sent relictis oibus. Ipsi fuerūt sci angeli.

Puella noie stina in ptib⁹ Westphalie i oppido qd̄ hā mo dī apte ac v̄ssime stigmata dñice passiōis hūit in manib⁹ et pedib⁹ ac latere: virgo nouit̄ ouersa ano. s. 1464. p̄ spaciū aut. 15. hebdomodaz circa festū venerabil̄ sacri corā 12. testib⁹ oñdit ea: et pdixit q̄ p̄ duas horas redirēt: q̄ tūc nō iuenirēt ea: et sic factū fuit: qz loca illa sanata erāt.

Leodiū multis tribulatiōib⁹ atterit: et p̄ āno. 1468. destruit̄ totalit̄ p̄ karolū ducē burgūdie. et dināt āno p̄cedētis etiā idē āno 73. intrauit terrā gelrie: et obtinuit eam.

Jubile⁹ mutat̄ in fauore aiaz p̄ paulū de vicesimo q̄nto in. 25. ānū ut q̄ abūdat iniquitas supabūdet et grā.

Cometa apparuit i principio ani. 1472. Circa festū sci agnetis trāsīuit sup coloniā in opposito libze: et caudā longā quasi graduū. 30. misit ad occidentem in festo sci Blasij stetit in ariete

et misit caudā q̄si ad pliaades versus orientē: vaga nimis erat: alba q̄qz et flāmea crinitaqz valde. Sequūt bella et epidimie in diuersis ptib⁹. Et āno. 73. fuit estas feruentis sima et siccitas inaudita: et i quibusdā terris ignis sub trā succensus vsqz ad arenā fuit.

Joannes sozeth p̄or generalis ac reformator carmeli ti ordinis vir scē vite: et singularit̄ xp̄o fructificus. postea qz carmelū totū. 20. rexerat annis: andegauis obiit. 25. iulij: vbi qz plurimis: nūc miraculis corruscare fert̄.

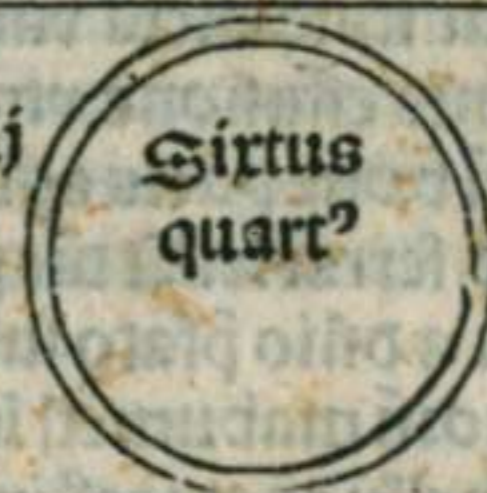
6653

Cathalanus.

6663

De senis

6673

Uenet⁹ si. so
rozis eugenijJanuen⁹
ordinis
minorū.

1454.

1464.

1474

Iste calix⁹ vir valde senex elect⁹ fuit et otinue infirm⁹: nec potuit celū suū p̄ficere: quē otra turcos cōcepit ipediente senio morte qz p̄ueniente elect⁹ fuit. 1455. morit̄ 1458. ipso die sci sirti in quo festū trāsfiguratiōis instituit āno vno elapso ordinare cupiens: cum plures ex almania venissent romā: ipsos cū b̄ndictiōe remisit ad pp̄riateo q̄ nō suffecissent: et statim ipse p̄ morit̄. 1464. die. 14. mens̄ augusti.

Iste pius elect⁹ ē āno dñi. 1458. et vocabat̄ enemas: vir eloquēs et orator magn⁹: poeta qz laureatus: impatoris ambasciator an fuit: et in concilio basilienfi notabilē tractatum scripsit pro auct̄ eiusdē. Ipse etiā canone cauit scām katherinā die senis. 1461. hic passagiū

Iste paul⁹ elect⁹ ē āno dñi. 1464. et statim approbavit celebrationē festi p̄sentationis b̄tē v̄ginis gl̄iose sicut pi⁹: hic i signādis petitionib⁹ maturus fuit et iusticie tenax: q̄si melius foret pauca cōdonare: et ea firmiter seruare qz pla Brande palatiū. cōstruxit apud sc̄m marcū: ante cuius cōpletionē morit̄ āno . 1471. die. 21. iulij.

Dic ante cardinalatū fuit generalis in ordine minorum: elect⁹ anno. 1471. vocabat̄ aut̄ fr̄ciscus de sauonia p̄pe ianuā: bone fame et morū. Fuit etiam vocat⁹ ad cardinalatū absqz sc̄ito suo: Eodē anno orator bernardus iustinian⁹ venetoz recitauit coram eo: q̄ turcus abstulisset xp̄ianitati duo imperia: q̄ttuoz regna: 20. prouincias et. 200. vrbes: populū qz absqz numero vtriusqz sexus: hortabat̄ qz ut ad resistendū se disponeret.

Anno dñi. 1475. karol⁹ burgundie dux in actibus militarib⁹ strēnuissimus deo deuot⁹ ac iusticie amator: rarū gestaz magnificentia ac animi magnitudine ceteros p̄cellerat principes. primū memorabile bellū cū francoꝝ rege habuit p̄pe ciuitatē parisiēse: de quo fugatis hostib⁹ victoriosissime triumphauit: et p̄ multa bella victoriosus semp̄ p̄mansit. tandē p̄ illatā sibi iniuriā: suisqz cōfinijs illata dāna. Contra reinardū lothringie dncē et suiceros aliasqz coitates illi cōfederatas bellum magnum habuit: et dolo conductoz sui exercitus: trib⁹ prelijs supatus: in vltimo prelio occidit. et vti princeps strēnuus victorie cupidus suisqz dux fidelis in medio suoz militū lancea repit̄ p̄fossus.

Anno dñi. 1476. Maximilianus austrie dux friderici tertij impatoris filius: mariā karoli filiā prudentissimā in vxorem accepit: succeditqz karolo in dominio: strēnuus in actib⁹ militie: moribus et virtutib⁹ singulariter ornatus Qui secundo anno sui dominij: prope flandriā cū gallis maximū habuit bellū memoria dignum: i quo magna cū victoria francoꝝ potentiā superauit.

Tempore illustrissimi ducis dñi francisci foscari ducis venetiar. Florentia et ei⁹ ptes liberate fuerunt ab ob-
dione illustrissimi philippi maria ducis mediolan: ppter quā liberationez orta est guerra inter ipsum et dñum
venetozū. Tūc autē franciscus carnignola capitane⁹ ducis mediolan. aufugit et creatus est capitane⁹ venetozū:
qui ppter sua demerita decapitat⁹ est in platea sancti marci. Loco cuius fact⁹ est capitane⁹ illustrissim⁹ marchio
mantue: qui post rebellauit: adherens duci mediolan. loco cui⁹ elect⁹ est gattamalatta. post mortē felicē: cui⁹ cō-
duct⁹ fuit comes franciscus sforcie. tanq̄ generalis capitane⁹ colligationis v3 ducis sanioie. coitatis floren. mar-
chionis ferrarie et marchionis mantue. Et ipse dñs marchio ferrarie dedit passas ferrariē. ob quā causam do-
miniū illustre venetozū: donauit sibi polciniū. qđ ab eo p pignore tenebat. Quo etiā tpe: deduct⁹ fuit notabilis
numerus galearū in lacū garde: a venetis p montes altissimos cōtra nauale bellū ducis mediolani. Et victoriā
obtinuerūt: capientes innumera loca v3 castrū riperie tridenti: et multa alia.

Anno dñi. 1458. turci dolo quidē et fraude: obtinuerūt regnū bossinorū: et ducatū despotis seruie. et plura loca
et regna in ptrib⁹ orientis achaiā puincia et insulā mibylene. Eo etiā tpe dñum venetozū habuit ciuitatē ceruie
in romandiola

Anno dñi. 1463. tpe dñi Pij pape secūdi firmat colligatio inter ipsū et dñum venetoz ac ducē burgūdie: con-
tra turcū. Et idē dñs papa venit anchonā vsq3 cū magno et nobili apparatu: et fili⁹ etiā ducis burgūdie. Dñs dux
venet. etiā ipse psonaliter illuc vsq3 accessit cum galeis multis: et magna classe centū v3 galearū per pugnatione
turc. Rex autē vngarie veniebat cū maximo et potenti exercitu terrestri. Tandē paratis oibus: ibi in anchonna
papa moriit: et nihil penit⁹ actū est: oēs reuertunt ad ppria. Bellū postea diu durauit in peloponesso. Et dñs ludo-
uicus lauredano tūc capit. classis maritime venet. ibidē extstens: fieri fecit murū longissimū: de lapidibus sine
calce q murus fuit fact⁹ in loco dicto eximili et tūc insulā stalimine obtinuerūt: deuastantes loca multa turcorū:
terra mariq3 existentia: et obtinuerūt etiā in achaiā ciuitatē q̄ dicit⁹ ostica: mercationib⁹ quidē plurimū apta.

Item anno dñi. 1465. karolus fili⁹ philippi ducis burgundie: et ipse post patrē dux: fuit vna cū colligatione
v3 oēs barones francie. frater. s. ipsi⁹ regis francie noie karolus dux barri. dux britanie. dux borboni. comes kar-
mignath. ac etiam dux ioannes: et multi alij duces et dñi. Et in loco dicto amolieri: rampit ipse rex francie: aufu-
gitq3 parisiū. Ibiq3 pollicit⁹ est omnib⁹ pfatis dñis: fidē obseruaturū. Postea vō fecit expeditionē contra eos: et
vsq3 in domū suā eos psecutus est: et omnes deuicit. Et in. 1470. venit ipse dñs teucer psonaliter ad expugnandū
euboeā ciuitatē dictā vulgo nigro ponte cū maximo exercitu maritimo et equestri et demū cū maxima occisiōe
et sanguinis effusione vtriusq3 ptis: obtinuit ipsam quocunq3. Postea vō tpe dñi pauli pape secūdi. Colligatio
et vinculū bone pacis agit cū ipso pape. Rege ferdinā do sicilie dñis venet. illustre. Rege aragonū et marchione
siue duce ferrarie. Et tūc postea venit ad illustre dñiū venet. legatio regis pfidis buslucassani petēs cū magna
instan tia a dñio pfato subsidiū contra turcū p mare tm: quia intendebat oino ad destructionē impatoris huius
ottomanorū mahumet i manissimi: qđ et fecerūt mittētes munitiones in maxima quantitate et c. Hoc etiam tpe
initū est bellū cū tergestinis: qui obsessi a venet. ad nihilū vsq3 redacti sūt: pdiderūtq3 oia sua: et tandē precib⁹ pij
sūmi pontificis desiterunt veneti a psecutione. Comes requisitie moriit: et dimisit oia sua castra terras bonaq3
sua: dñio venetozū. Scanderbei in albania moriit: relinquens etiā ipse munitiones et castra plurima dñio pfato
relinquens etiā filiū suū ipsi dñio in adoptiuū: quē benigne susceperūt.

Anno dñi. 1477. Dux mediolani rediens ab ecclesia sancti stephani in die sue festiuitatis occisus fuit: cū plu-
rib⁹ vulnerib⁹: aggressus cū pugione a quodā ioanne andree de lampugnano: tanq̄ vlciscens se contra ipsū du-
cem: de iniurijs sibi et suis illatis ab eodem duce. Quare tumultus magn⁹ fuit in populo: Tandē sedato populo
omnes redierunt ad sua: Paulo post orta seditione: iulianus quondā cosmemedicis: in ecclesia sancte reparate
florentie cū pugione vulneratus inter missarū solēnia quodam franciscino de pactis dicto: ciue nobili floren.
et mortuus ē. Laurenti⁹ etiā cosme frater ei⁹ vitali vulnere vulnerat⁹ et euadit incolumis: Qua de causa dñs. N.
cardinalis tituli sancti gregori: nepos dñi comitis hieronymi detinet florentie in custodia secreta. et dñs franci-
scus saluiatus archiep⁹ pisanus ad palatium dñoz florentie in habitu epali suspendit: et multi alij de familia
dñi car. et archiep⁹ suspendunt et occidunt diuersimode: Ob quā rem a sūmo pontifice sixto q̄to de consilio do-
minozū cardinaliū excōicatio horribilis pnunciat⁹ et pmulgat⁹: et fit interdictū florentie horrendū: Quē etiā bel-
lum atrox in tota tuscia p ecclesiam: et alique strages fiunt. Tandē interuentu oratoris dñi illustris. venet. red-
dit dñs cardinalis pfatus in libertatē: et romā pficiscit. Durauit tñ bellū aliq̄ diu inter ecclesiā et florentinos: tan-
dem ecclesia misericorditer vsa est cū ipsis. et placata est cū illis.

Turci etiā paulo ante venerunt in confinis forliuii: et transferūt aliqua flumia videlz illud qđ vulgo dī lison-
zo et taiamento et plures aias captiuas duxerūt de xpianis: et impie depredati sunt nō sine sanguinis effusione et
multozū strage: tandem repulsi sūt a dñio illustri venet.

Iudei etiā quidā furati fuerūt puerulū quendā in ciuitate tridentina: noie simon: feceruntq3 in eum mysteria
quodāmodo passionis ad similitudinē dñi nostri iesu xpi: qui detecti fuerūt dispensatiōe diuina: et puniri iuxta
eoz demerita: quē puerū postea mortuū reptū: duxerūt quidā in ecclesia maiori ciuitatis: et fit concursus magn⁹
populozū vndiq3 currentiū: et fiūt miracula ex ipsi⁹ deuotione ppter memoriā passionis dñi et c.

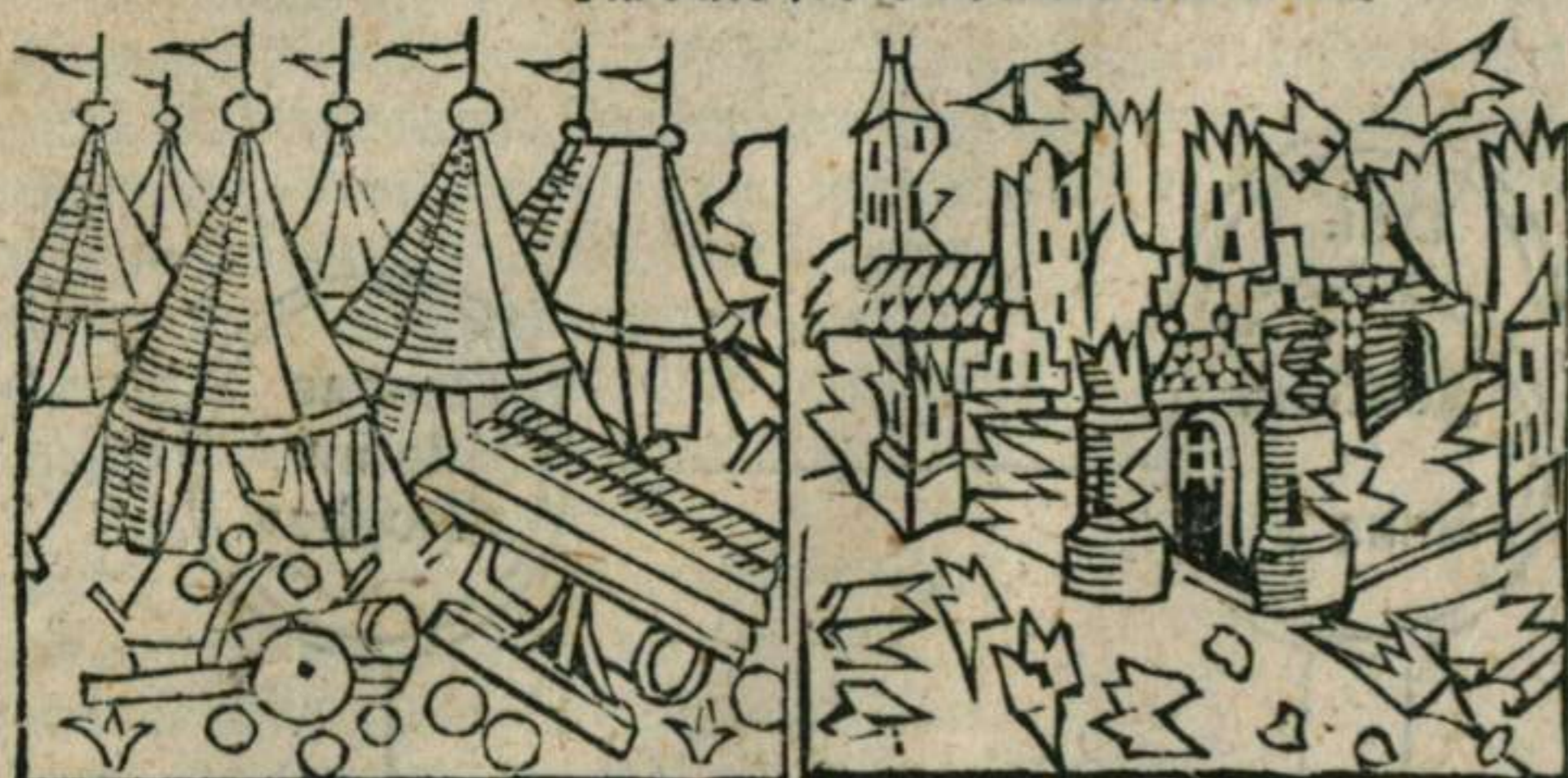
Item paulo post. s. anno dñi. 1480. in ciuitate uel castro opitergii sub dñio venetiarū: alii indei occiderūt eo-
dem mō aliū quendā puerulū. N. et iudei auctores hui⁹ sceleris deducti sūt in vrbē inclytā venetiarū: et post eoz
confessionē pacti sceleris: combusti sūt viui in platea diui marci in medio duarū columnarū.

Eodem anno heresis abhorrenda ad lucē venit q̄ diu ignota fuit in hispania quozūdā iudeozū q̄ baptizati pa-
lam se xpianos fingeāt: q̄ p qdā in ep̄m elect⁹ cū generali ord is minoz ac cū multj canonicis et aliis cōburūt

Turci et terra marique cum potenti suo exercitu rhodum civitatem obsidentes aggrediuntur: offendentes ipsam plagis innumeris bombardarum: muros destruentes: et undique alias muri partes concidentes: et multos variis modis occidentes: tamen ex utraque parte multi mortui sunt. Demum ab obsidione destiterunt: illatis utriusque partis damnis innumerabilibus. Deinde partes regis sicilie invadentes: multa loca devastant: boves rapiunt trucidantque: ac eorum bona depredantur et immanissime clades fiunt. Tandem acceperunt otrantem civitatem: archiepiscopum ipsius civitatis per medium secant: et quasi omnes in urbe occidunt per fidem constantem donec potuerint agere viriliter: et non sine thurcorum etiam aliquali strage multorum.

Rhodie urbis obsidio a thurcis.

Anno domini. 1481. Maumetus ottonianus qui iam per 30. annos infestissime christifideles persecutus fuerat multisque terris christianitatis sue ditioni subiugatis atrocissimis bellis: tandem descendit ad inferos: tertia die maii.

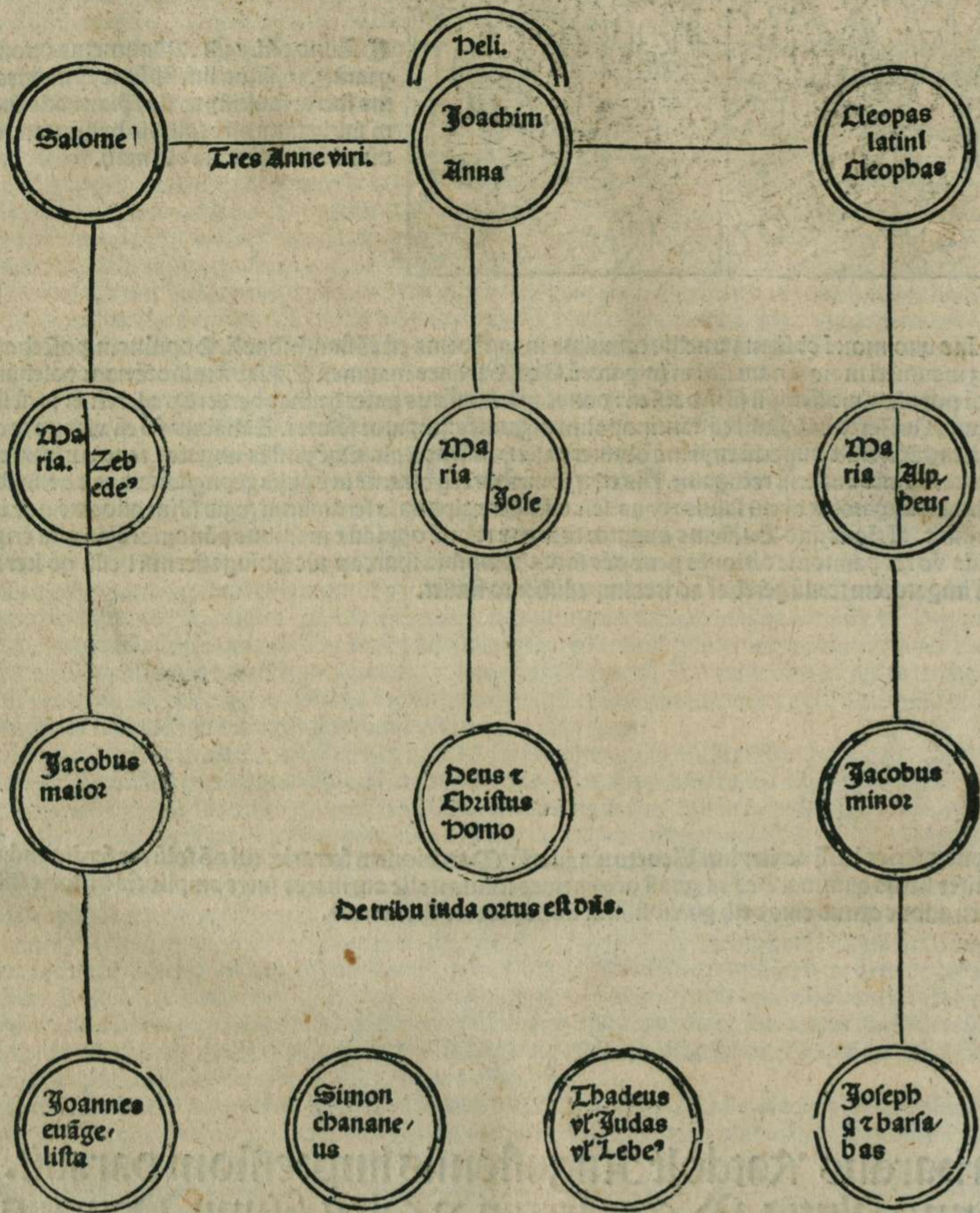
Eodem anno quo morte obiit maumetus tumultus magnus ortus est constantinopoli. Populus enim poscebat Baifsetum filium maumeti maiorem natu sibi in imperatorem. Sed Barones maumeti Zaliabum maiorem natu volebant. Tandem cum populus vicisset: ipsi filium baifseti: donec ipse baifsetus pater qui tunc aberat regrederetur: in locum imperatoris constituit. Qui sexto kalendas Julii constantinopolim ingrediens: imperator salutatus. Zaliabus vero cum victum se cognovisset rediens ex syria et imperium cupiens obtinere asie: perusam accepit. Quae postea imperator teucorum baifsetus fugavit et paternum asie imperium recuperavit. His et temporibus thurci qui otrantem in apulia expugnauerant et detinebant audito maumeti imperatoris obitu salvis rebus sese dedidere alphonso ferdinandi regis filio: quos deinde in mancipia detinuit. Eodem anno Baifsetus imperator thurcorum risanum oppidum e manibus panonie regis astu eripuit. Matthias vero rex panonie ditiones pene omnes supra Danubium thurcorum tunc subiugasset nisi bellum quod inter ipsum et fridericum imperatorem tertium gerebatur acriter impedimento fuisset.

Tempus et series belli acriter inter Venetorum adversum Marchionem ferrariae: cui non solum rex ferdinandus et summus pontifex Sixtus quartus. Sed et quasi omnes principes totius Italiae auxiliares fuere amplioris historiae stilo referuimus: cum adhuc exitus eius belli perniciosissimi Italiae proorsus sit incertus.

Erhardus Ratdolt Augustensis impressioni paravit.
Anno salutis. M. cccc. lxxiiii. v. calen. Junii. Venetiis
Inclyto principe Johanne Mocenico.

¶ Ex cathena solomonis. Matthan habuit uxorem ex qua genuit iacob. Defuncto matthan melchi ex tribu nathae: qui filius fuit quidem leui: frater autem pantheris nupsit uxori matthan: matthan uero iacob: et ex ea genuit beli: et sic erant fratres uterini iacob et beli. Iacob quidem ex tribu solomonis. Beli autem ex tribu nathan. Defunctus est autem beli ex tribu nathan sine liberis: et iacob ex tribu solomonis frater eius carnalis accepit uxorem eius: et suscitauit semen fratri suo beli et genuit ioseph uirum Marie. Ioseph igitur natura: est filius iacob ex linea solomonis: sed fuit legalis. Beli ex linea nathae. Unde leui genuit melchi sem matthan: secundum ambrosium. Melchi fuit pater beli: et beli pater ioseph: et ille pater beate virginis.

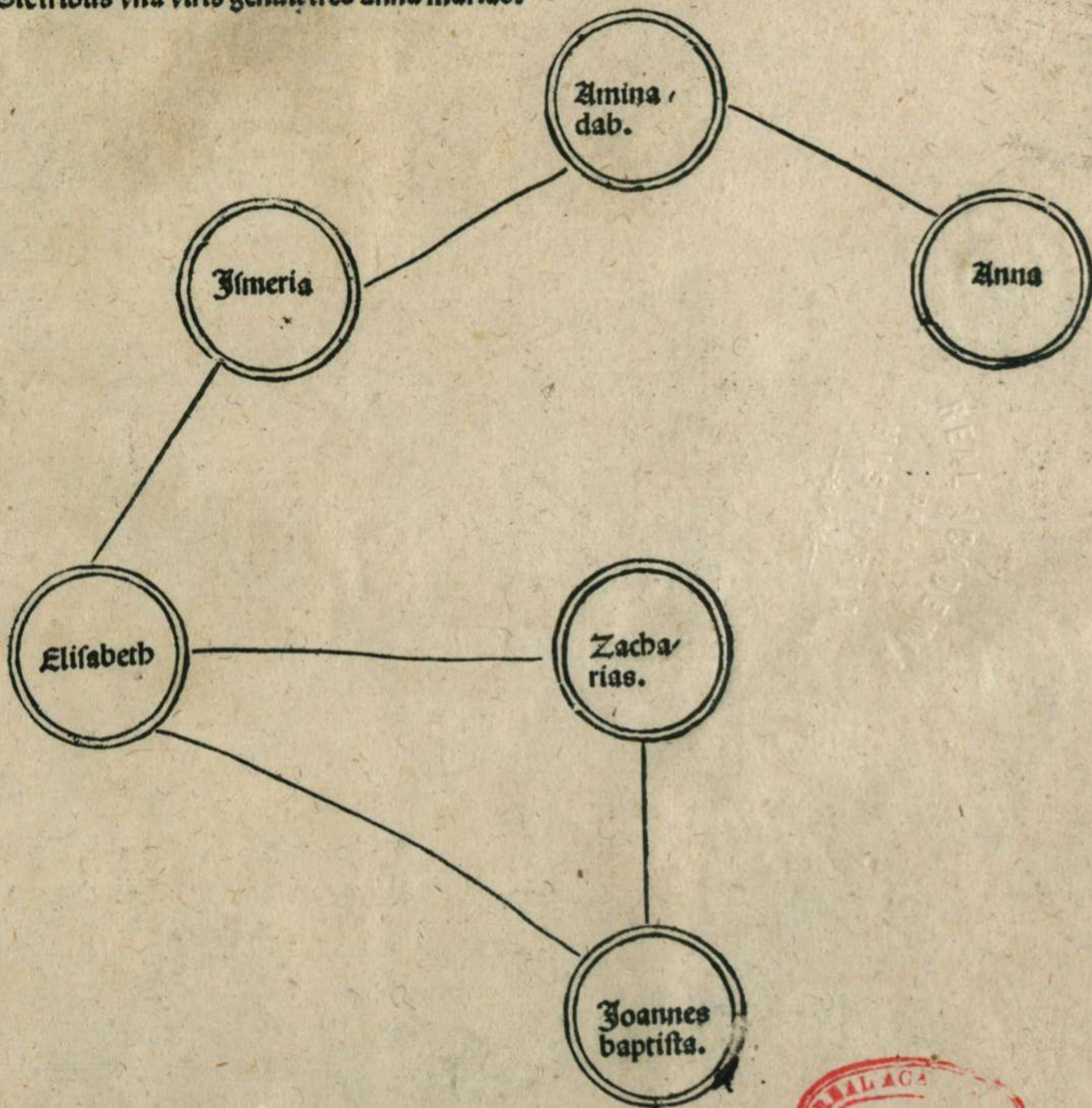
¶ In euangelio beati matthei: in principio dicitur. Liber generatiōis iesu xpi filij dauid: filij abraham. Et beatus ambrosius dicit: quod xps secundum carnem natus est de iechonia: qui propriissime fuit de tribu iuda. Quod etiam patet ratione. Cum enim preceptum sit numeri ultimo capitulo. quod tribus non commisceantur: et ioseph esset iustus: nullo modo fecisset contra preceptum dei accipere: uidelicet beatam virginem: nisi fuisset de tribu sua. Cum igitur ipse fuerit de tribu iuda: ergo et beata virgo. Nec obstat quod legitur. Exo. vi. c. quod aaron duxit uxorem. *

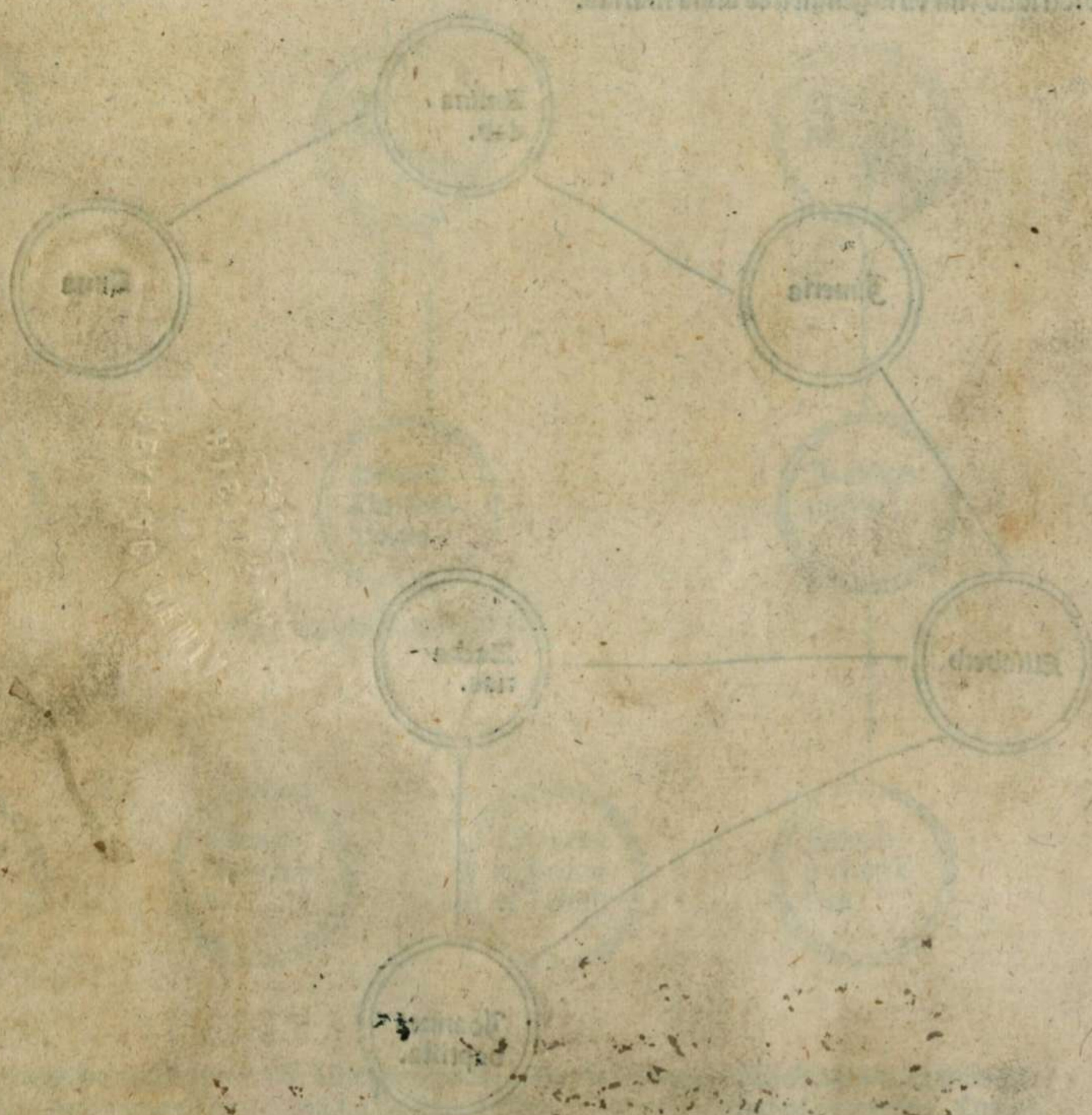
* elisabeth: filiã aminadab sororẽ naason: q̄ fuit de tribu iuda: q̄a ad huc nõ erat datum illud
 preceptũ de nõ cõmiscendis tribubus. Nec obstat q̄ anna mater beate virginis ⁊ ismeria de
 qua nata est elisabeth: fuerint sorores: ⁊ q̄ elisabeth nupsit i domo leui: cõcessũ eni fuerat i le
 ge q̄ sũmus sacerdos passet accipe vxorẽ de populo suo: dũ nõ esset virgo ⁊ bone fame. Unde
 ismeria ⁊ anna fuerũt de tribu iuda. Sed elisabeth filia ismerie: nupta fuit çacharie qui erat sa
 cerdos in vice sua: licz fuerit de tribu leui. Quidã v̄o dicũt ismeriam fuisse de tribu beniamin.
 ¶ Anna aut ut dicit bñs hieronymus habuit tres viros. Primus ioachim de quo nata est btã
 virgo maria mater xp̄i. Secundus cleopas vel cleophas: de quo habuit mariã aliã que nupsit
 alpheo: de quo habuit quattuor filios. s. Iacobũ minozẽ. Symonẽ ⁊ Iudã vel Thadeũ ⁊ Jo
 seph iustũ. Mortuo cleopa vel cleopha: nupsit salome: de quo genuit aliã mariam: que nupsit
 çebedeo: de quo habuit duos filios. s. ioannẽ euangelistã: ⁊ iacobũ maiorem. Unde versus
 Ex ioachim cleopa salome: tres anna marias.
 Quas peperit iunxit: ioseph alpheo çebedeo.
 Prima deum iose iacobum iudam symonemq; secunda.
 Altera que sequitur: iacobum pariter atq; ioannem.

Item versus.

Anna viro ioachim peperit te virgo maria.
 De qua processit. sine semine vera sophia.
 Post hũc cleopha genuit tibi virgo sororem.
 Que parit alpheo: symo. iud. iose iacobũq; minozem:
 Hoc quoq; defuncto: cuidam salome copulatur.
 De quo natoꝝ: çebedei genetrix generatur.
 Sic tribus vna viris genuit tres anna marias.

o quantum flendyconardi cupul (foster)

